UNIV
BIBLIOTECA
71.644.
Clasif.

27 IUN 982

1922

NU SE ÎMPRUMUTĂ
FOND DE BAZĂ

1886

REVISTA PĂDURILOR

SOCIETATEA „PROGRESUL SILVIC"
FONDATA IN 1886

REVISTA PĂDURILOR

Publicată sub îngrijirea comitetului de redacţie

COMPUS DIN D-NII
Dr. GR ANTIPA, P. ANTONESCU, C BROŞTEANU şi N. GH POPOVICI
sub prezidenţia D-lui I. KALINDERU

TOMUL XVIII. — ANUL 1904
SERIA II. ANUL VIII

BUCUREŞTI
TIPOGRAFIA «GUTENBERG», JOSEPH GÖBL
20, — STRADA DOAMNEI, — 20
(Biserica Kalinderu)
1904.

REVISTA PĂDURILOR

SERIA II. — ANUL VIII.

MUZEELE AGRICOLE ŞI SILVICE

Publicînd această interesantă circulară, adresată de către D-l *Ion Kalinderu*, Administratorul Domeniuluĭ Coroaneĭ, tuturor agenţilor din această Administraţie, o recomandăm şi D-lor membriĭ aĭ Societăţeĭ, reînoindu-le o veche rugăciune de a bine-voi să contribuiască, ca asemenea muzeŭ să se formeze şi la Societatea noastră.

Iată această circulară :

Domnule Agent,

Progresele, ce se fac din zi în zi în toate direcţiunile vieţeĭ economice, nu se pot maĭ învedera decît prin expoziţiunĭ.

Vă este cunoscut că de un timp aŭ început să se organiseze şi să se ţină şi la noĭ tot maĭ multe expoziţiunĭ, maĭ ales regionale. Administraţia noastră fiind acum bine apreciată şi cunoscută în toată ţara, e invitată cu stăruinţă a lua parte la aceste expoziţiunĭ, maĭ ales la cele din judeţele, în carĭ are domeniĭ, pentru care vă atrag serioasa atenţiune asupra muzeelor noastre.

Despre aceste musee, v'am scris încă la 14 August 1885, cînd v'am cerut a le înfiinţa şi pe carĭ numaĭ uniĭ din şefiĭ de Regie le-aŭ înfiinţat. Cum însă de atuncĭ lucrurile s'aŭ schimbat mult, maĭ cu seamă în urma exploatărilor în regie şi a noilor ramurĭ de producţiune introduse, e natural ca ele să nu se maĭ mărginească numaĭ la colecţiunĭ floristice, faunistice şi la probe de lemn şi cereale, cĭ trebue să coprindă absolut toate produsele Domeniuluĭ; ast-fel ca să serve, ca o expoziţie permanentă şi complectă a tot ce facem.

In faţa acestor schimbărĭ, vă invit, domnule Agent, a proceda cît maĭ curînd la complectarea muzeelor, cunoscînd, că pe lîngă icoana ce trebue să dea despre modul nostru de exploatare şi despre întreaga noastră activitate, ele sînt chemate a ne servi şi la diferite concursurĭ, la expoziţiĭ regionale, la expoziţiĭ generale şi universale. Intr'adevăr, participarea la expoziţiunĭ fiind atît în interesul nostru, cît şi în al obşteĭ, care aşteaptă pildă de la noĭ, se cade să ne prezentăm cît maĭ strălucit. Orĭ, cum pregătirile pripite şi în apropierea deschidereĭ expoziţiunilor, nu pot fi nicĭ o dată depline şi asemenea pregătirĭ cer timp maĭ îndelungat; e bine ca să avem tot-d'a-una gata colecţiunĭ complecte de tot ce se produce pe domeniĭ însoţite de diferite studiĭ saŭ observaţiunĭ, ce veţĭ fi făcut în cursul anuluĭ asupra lor.

In ce priveşte organizarea muzeelor în acest scop, fie-care din D-voastră a avut ocazia să viziteze diferite expoziţiunĭ, şi ştie ce trebue să figureze pentru învederarea munceĭ noastre în toate privinţele; aşa

1. Cu privire la *„Silvicultură“*, vor figura:

Planul şi amenanjamentul pădureĭ;

Mostre de toate esenţele forestiere, cu structura normală, reprezentînd diferite secţiunĭ în mod natural şi lustruite, cu coajă, frunză, floare şi fruct, cum şi mostre de creşterĭ anormale din diferite cauze.

Un herbar forestier compus din mostre complecte, adică cu ramurĭ, cu mugurĭ, cu florĭ şi pe cît posibil şi cu fructe.

Colecţiune de toate formele, în carĭ sînt aduse în comerciŭ, produsele silvice. Seminţe forestiere.

Solurĭ şi roce din pădurĭ. Forma cea maĭ potrivită pentru mostrele de roce, este un paralipiped de 5 cm. grosime, 10 lărgime şi 15 cm. lungime.

Colecțiunĭ de insecte vătămătoare însoțite de mostre de lemne, prin care să se arate efectele ce produc. Aceste insecte ar fi de dorit a se aduna în toate stările metamorfosăreĭ lor.

Colecțiunĭ de păsărĭ vătămătoare și nevătămătoare împăiate, cum și mamifere ce populează pădurile.

Vederĭ de diferite plantațiunĭ, sisteme de împădurirĭ, masive păduroase, industriĭ forestiere, case de administrație, cantoane. Mijloace de transport, șosele și alte lucrărĭ silvice. Vederĭ de ale stabilimentelor industriale; fotografiĭ de ale pădurarilor, brigadierilor, etc.

Pentru colecțiunĭ de trunchiurĭ, și pentru herbare, se vor arăta cu preciziune: numele popular și botanic, localitatea, natura terenuluĭ, altitudinea și expoiziția terenuluĭ pe care aŭ crescut.

2. Cu privire la *„agricultură“*: Planul economic al domeniuluĭ. probe de cereale și de toate plantele cultivate, atît boabe, cît și în spice de diferite forme și mărimĭ.

Strugurĭ, probe de vin, vederĭ de viĭ cu un scurt istoric al înființăreĭ și regenerăreĭ lor. Vederĭ de lăptăriĭ. stupăriĭ, ateliere de lemnărie, frîngherie, olărie, împletiturĭ în răchită, strungăriĭ, etc., cum și toate produsele acestora.

Analisa soluluĭ. Fotografiĭ de ale vitelor împreună cu resultatul îmbunătățirilor.

Fructe, vermĭ de mătase, plante medicinale, observațiunĭ meteorologice și generale asupra vegetațiuneĭ.

Probe din cîmpurile de experiență cu registru de observațiunĭ. Vederĭ de mașinĭ și unelte agricole. Vederĭ de ale gospoderiilor agenților noștri, a caselor de administrație, a grajdurilor, magaziilor de producte, pătulelor și celor-l'alte construcțiunĭ.

Vederĭ de drenagiurĭ, canalizărĭ, căĭ de comunicație și alte înlesnirĭ ale exploatăriĭ.

3. Cu privire la desvoltarea materială, intelectuală și morală a locuitorilor de pe Domeniul Coroaneĭ, vor figura: produsele atelierelor școlare și ale lucruluĭ manual ale elevilor și elevelor. Fotografiĭ de lucrărĭ în clase, în ateliere saŭ la cîmp. Grădinele școlare Vederĭ și produse.

Fotografiĭ de ale primăriilor, bisericilor și școalelor clădite de noĭ. Teatru sătesc, societățĭ culturale economice. Vederea locuințelor țăranilor făcute după îndemnul nostru împreună cu plantațiĭ, grădinĭ şi dependințe. In sfîrșit vețĭ complecta muzeele cu tot ce producem, ast-fel ca la un moment dat să le putem trimite la orĭ-care exposiție.

Vă atrag tot odată, D-le agent, băgarea de seamă, ca toate obiectele să fie numaĭ din cele maĭ isbutite, de calitatea cea maĭ bună și din cele maĭ nouĭ; nu cum s'a întîmplat la Expoziția trecută a Asociațiuneĭ romîne pentru înaintarea și răspîndirea științelor, cum am constatat, cu multă părere de rău, că nĭ s'a trimis de uniĭ din D-v., lucrurĭ din cele expuse într'o stare care lăsa foarte mult de dorit. In deosebĭ probele de cereale ne-aŭ fost înaintate fără cea maĭ mică îngrijire, așa că a trebuit să muncim mult, pentru a le curăți și alege, operațiune care a ținut pînă în momentul deschidereĭ expozițiuneĭ, fără a putea fi totuși terminate definitiv.

Mostrele de cereale, maĭ ales trebuesc bine alese, curățite de corpurĭ străine și păstrate în bună stare și în cantitățĭ îndestulătoare. Fie-care probă de cereale va avea o etichetă, în care să se arate anul recolteĭ, cantitatea la hectar, greutatea, gradul de curățenie, etc.

Cum avem însă maĭ pe toate Domeniile clădirĭ speciale în această privință, vețĭ căuta a începe de îndată reorganizarea muzeelor, conform celor de maĭ sus, arătîndu-ne cele de carĭ ațĭ maĭ avea trebuință spre a vi se putea procura. Imĭ vețĭ trimite de asemenea la timp, un raport de cele ce ațĭ făcut şi vețĭ purta de grije ca muzeul să fie tot-d'a-una în bună regulă și la curent pentru a nu avea prea multă muncă cînd va fi să facem uz de el.

Vă previŭ că în scopul de maĭ sus, am comandat deja maĭ multe felurĭ de borcane de sticle, de diferite forme pentru mostrele de cereale și alte semințe.

Nu perdețĭ din vedere că de oare ce Administrația noastră e bine cunoscută și apreciată și cum mulțĭ aŭ început a se interesa de ceea ce facem și a lua pildă de la noĭ, numărul celor ce ne vizitează e din ce în ce maĭ mare, așa în cît muzeele de pe Domeniile Coroaneĭ, fiind complectate, după cum vă arăt maĭ sus, orĭcine le vede îșĭ face o idee deplină de gospodăria noastră, pentru că ele sunt icoane adevărate a tot ce facem și producem.

De maĭ multe orĭ, v'am amintit că, calea pe care dorim să răspîndim cunoașterea faptelor noastre, și să ajungem la propagarea metoadelor noastre, este aceea a pildeĭ care e cea maĭ eficace. Avea dreptate marele orator englez Burke, care a zis: «Exemplul e tot. El este școala neamuluĭ omenesc și numaĭ la această școală putem învăța».

◆

SEPARAȚIUNEA DOMENIULUI NOSTRU AGRICOL
DE CEL
FORESTIER

Inrîurirea puternică ce aŭ avut pădurile asupra stăreĭ fisice și economice a țărilor respective este incontestabilă.

Acest fapt a fost în diferite rîndurĭ pus în evidență.

Ast-fel, în ce privește țara noastră, este destul a aminti că deja din anul 1875. Bouquet de la Grye, un distins silvicultor francez, chemat in Romînia spre a fi consultat asupra reformeĭ proiectată în administrațiunea pădurilor Statuluĭ, în urma a numeroase descinderĭ locale, în scopul de a studia principalele noastre complexe forestiere, 'șĭ incheie ast-fel darea sa de seamă finală:

«Mais si chaque année voit s'accomplir des progrés nou-
«veau dans l'Agriculture et l'Industrie, les forêts, aujourd'hui
«presque improductives, feront un jour de la Roumanie un
«des plus riche pays de l'Europe».

Dacă acum 29 de anĭ se putea afirma că țara noastră dispune încă de un material lemnos supra abondent, astă-zĭ însă, în urma defrișerilor de pădurĭ, practicate pe o scară intinsă în favorul uneĭ culturĭ agricole extensive, suprafața lor — vorbim de cele ce aŭ o importanță reală economică — s'a micșorat mult.

In Europa numaĭ cite-va State posedă o proporţiune şi maĭ mică de pădurĭ ca noĭ, şi anume Olanda cu 7%, Belgia cu 6,9%, Portugalia cu 5,1%, Englitera cu 4,1% şi Danemarca cu 3,4%.

Toate aceste ţărĭ aŭ o climă maritimă, pe cind noĭ avem o climă continentală, unde variaţiunile bruşce, cu marĭ extreme de temperatură, este tot ce poate fi maĭ frecuent.

Este necesar, prin urmare, din toate punctele de vedere, în interesul chiar al propăşireĭ agricultureĭ, ce constitue îndeletnicirea principală a mareĭ majorităţĭ a populaţiuneĭ rurale, că aceea-ce a maĭ rămas intact din importantul nostru domeniŭ forestier de odinioară, actualmente aproape compromis din pricina împrejurărilor vitrige prin carĭ a trecut ţara noastră, să fie cu sfinţenie păstrat.

Maĭ mult de cît atît, sîntem datorĭ ca, în timpul cel maĭ scurt posibil, să păşim cu energie la o operă de restaurare, de reconstrucţiune, de reparaţiune a greşelilor ce după vremurĭ s'a făcut.

In adevăr, din cauza dreptuluĭ acordat în trecut arendaşilor proprietăţilor Statuluĭ de a introduce vite la păşune în număr nelimitat, de a cosi iarba de prin poenĭ, de a le ara etc., numărul acestora din urmă, ca şi suprafaţa lor, s'a sporit în fie-care an în detrimentul pădurilor, ast-fel că cele maĭ multe masive prezintă azĭ aspectul unor parcurĭ englezeştĭ, în înţelesul răŭ al cuvîntuluĭ, al unor întinse tufărişurĭ şi mărăcineturĭ.

Bouquet de la Grye, referindu-se la influenţa nefastă a arendăreĭ poenilor de prin pădurĭ de către serviciul domenial, se exprimă în modul următor:

«L'exercice de ces droits amène inévitablement la destruction progressive des forêts. Il est aisé de comprendre, en effet, que si les vaches et les brebis broutent, dès qu'ils apparaissent, les semis qui remplaceront les arbres morts, que si la faux vient chaque année couper les plants que le hasard fait naître dans les clairières, celles-ci s'étendront de plus en plus et finiront par envahir tout le sol».

Numaĭ ast-fel se explică faptul că multe din solurile noastre forestiere 'şĭ-aŭ perdut din calitatea lor primitivă, s'aŭ bătătorit, ne maĭ puţind produce, ca altă dată, arborĭ de dimensiunĭ excepţionale, proprii pentru cele maĭ variate întrebuinţări industriale şi prin urmare carĭ ar fi fost în stare să alimenteze, pentru vecie, un activ comerciŭ de exportaţiune.

Inspectorul silvic francez, d-l G. Huffel, actual profesor de amenajament la şcoala forestieră din Nancy, o autoritate in materie de economie forestieră, care, aşijderea, în urma intervenireĭ ministeruluĭ nostru de domeniĭ, a fost angajat de a studia, timp de un an (1889), pădurile ţăreĭ şi împrejurările noastre forestiere, într'unul din rapoartele sale remarcabile, vorbind despre pădurea Comana, spune:

«Păşunatuluĭ se datoreşte starea de plîns a acestuĭ frumos «domeniŭ. Nimic maĭ întristător pentru un forestier de cît să «asiste la această distrugere sistematică şi absurdă pentru o «pădure ce ar fi putut fi măreaţă».

Şi cînd te gîndeştĭ, în adevăr, că acest important complex păduros, ce se găseşte, aşa zicind, la porţile Capitaleĭ, ar fi putut să devină pentru Bucureştĭ, aceea-ce constitue astă-zĭ pentru Paris renumita pădure «Fontainebleau», locul predilect al artiştilor, al iubitorilor de frumuseţĭ fireştĭ!

Păşunatuluĭ vitelor se datoreşte, afară de aceasta, mobilizarea şi punerea în mişcare a grindurilor de nisip, a aşa numitelor dune de pe marginea Dunăreĭ şi de pe ţărmul Măreĭ Negre din Dobrogea, carĭ nisipurĭ nu numaĭ că nu produc nicĭ o vegetaţiune herbacee utilizabilă, dar înfăţişează un pericol permanent pentru terenurile agricole vecine.

Dar chiar atuncĭ cînd sunt fixate aceste dune, introducerea vitelor la păşune nu se poate face de cît cu multă cumpătare, iar cultura lor agricolă trebue să fie cu desăvîrşire esclusă pentru că uşor se pot transforma în nisipurĭ sburătoare.

Dacă acum, părăsind regiunea de cîmpie, ne urcăm în altitudine şi pătrundem în regiunea de munte, constatăm că efectele păşunatuluĭ neregulamentat, arendarea golurilor şi a poenilor, fără altă preocupare de cît a se incasa cît maĭ multe venituri, aŭ fost şi maĭ dezastroase.

Exerciţiul acesteĭ practice nechibzuite a provocat, în adevăr, ivirea torenţilor pustiitori, ale căror urmărĭ le-am simţit în chiar anul trecut pe valea Prahoveĭ, ca să nu mă refer de cit la un singur exemplu, cind apele torenţiale aŭ distrus terasamentele linieĭ ferate pe o însemnată lungime, circulațiunea trenurilor neputîndu-se face, cîte-va zile, de cît prin transbordare.

Și cu toate acestea, iată cum ne povățuia Bouquet de la Grye, în memoriul său purtînd data de 15 Octombrie 1875:

«La Roumanie doit avoir pour ses montagnes une sollicitude égale à celle des Hollandais pour leur digues car elle «est menacée par les torrents comme la Hollande par les «eaux de la mer».

Spre a se spori suprafața pășunilor alpine, devenite neîndestulătoare tocmaĭ din cauza pășunatuluĭ excesiv, economiĭ de vite, arendașiĭ golurilor de munte, prin ciobaniĭ lor, nu o singură dată aŭ pus foc pădurilor, făcîndu-le să dispară și să nu se maĭ găsească de cît pe flancurile cele maĭ inaccesibile ale munților.

In regiunea colinelor de asemenea, la aceleașĭ cauze. după cum știm, corespunde în tot-d'a-una aceleașĭ efecte.

In ceia-ce privește Dobrogea, în special, lipsa pădurilor a fost și este încă așa de simțită, în cît în momentul încorporăreĭ sale la patria mumă, s'a crezut de cuviință, spre a nu lipsi populațiunea indigenă de materialul lemnos absolut trebuincios, să se oprească în mod absolut vînzarea lemnelor în districtele de dincoace de Dunăre.

Această practică a fost în mod riguros observată mult timp.

Bărbațiĭ noștriĭ de Stat, ceĭ maĭ de frunte, convinșĭ fiind de utilitatea netăgăduită a impăduririlor în România, aŭ stăruit prin diferite procete de legĭ să se consacre, din timp în timp, sume însemnate pentru crearea de nouĭ masive.

Cu ocaziunea aplicăreĭ legeĭ pentru înstrăinarea bunurilor Statuluĭ, sancționată și promulgată prin decretul No. 1106/89 Aprilie 6, ministerul domeniilor, prin ordinul circular No. 35.626 din 12 August 1889, adresat șefilor de ocoale, a luat măsurĭ, ca odată cu perimetrarea definitivă a pădurilor, să se oprească în jurul lor cîte o zonă destinată a fi cu timpul impădurită, invitîndu-i, în același timp, a arăta carĭ alte locurĭ s'ar putea rezerva din moșiile destinate a se vinde spre a fi transformate în pădurĭ.

In Dobrogea, pentru același motiv, s'a creat fondul pentru plantațiunile comunale, cu ajutorul căruia s'a intreprins deja de către serviciul silvic lucrărĭ în acest sens, luînd tot-de-odată dispozițiunile necesare pentru ca să se satisfacă cererile legitime ale locuitorilor din această provincie transdanubiană de a se înființa întinse masive păduroase.

Este însă o chestiune de bun simț elementar, ca înainte de a ne gîndi la întemeierea de nouï păduri, trebue să conservăm pe cele ce posedăm deja.

Şi pentru ca să putem păstra aceste bunurï fireştï, este indispensabil ca în anumite locurï, cum de pildă în nisipurile mobile, orï pe cale de a deveni, să se oprească cu totul păşunatul.

Orï-care ar fi motivele invocate contra oportunităţeï uneï asemenea măsurï, trebuesc respinse fără nicï o ezitare.

A face alt-fel, ar însemna ca să ne expunem miine, poimiine, la cheltuelï marï, cînd aşa de uşor se pot preintîmpina astă-zï.

In acele situaţiunï, însă, unde păşunatul devine o necesitate inesorabilă agentul silvic local, în căderea şi competinţa căruia stă aceasta, în urma unuï studiŭ serios, determinînd pasibilitatea în iarbă a terenurilor în chestiune şi ţinînd socoteală de puterea lor de producţiune, va trebui să fixeze, în fie-care an, numărul vitelor strict necesare, carï s'ar putea admite, fără prea mare inconvenient, la unitatea de suprafaţă.

Această regulamentare anuală a păşunatuluï, este trebuitoare nu numaï din punctul de vedere al ocrotireï intereselor forestiere, dar chiar ale populaţiuneï agricole respective, de oare-ce ştiut este că flora iniţială a terenurilor inerbate printr'un păşunat abusiv se modifică neîncetat, speciile herbacee preţioase, treptat cu sărăcirea şi bătătorirea soluluï, dispar, fiind înlocuite cu altele carï ajung a fi cu desăvîrşire refuzate de animale. Ast-fel se explică tendinţa economilor de vite de a se mări neîncetat suprafaţa păşunelor alpine, maï cu seamă. Eï se conving din experienţă, în adevăr, că aceeaşi întindere, după un oare-care timp, devine neîndestulătore pentru întreţinerea unuï acelaşi număr de vite.

In Franţa şi în Austria, unde pădurile sînt grevate de numeroase drepturï de servituţi, grija silvicultoruluï este de a regulamenta păşunatul. Nu facem aşa dar nicï un răŭ a imita aceste ţărï civilizate, dacă vrem să inaugurăm o bună gospodărie forestieră.

Promiscuitatea în atribuţiunï a 2 servicii diferite, aceluï silvic și celuĭ domenial, cu privire la administrațiunea aceluiași fond forestier: a utilizăreĭ poenilor de prin pădurĭ, a locurilor goale din interiorul perimetrelor pădurilor în mod definitiv fixate, nu poate să producă de cît confuziune, contestațiuni și dese neînțelegerĭ, carĭ numaĭ în interesul Statuluĭ nu poate fi.

Pădurile, aceste mine vizibile, carĭ sînt destinate a constitui, într'un apropiat viitor, una din resursele însemnate de bogăție ale țăreĭ, aŭ avut destul să sufere, pînă acum, din cauză că adese-orĭ nu s'a avut în vedere de cît realizarea de veniturĭ bănești, fără preocupare de a se conserva, în mod permanent, puterile lor de producțiune.

Domeniul forestier, în toată întregimea luĭ, trebue să fie administrat numaĭ de aceĭ carĭ prin firea specialităței lor, pe lîngă crearea și sporirea veniturilor Statuluĭ în general, aŭ în acelaș timp răspunderea morală de a contribui la îmbunătățirea fonduluĭ ce li s'a încredințat.

Este timpul ca să ne conformăm înțeleptelor consilii ale celeĭ maĭ marĭ capacitățĭ forestiere din Franța, ale d-luĭ Ch. Broilliard, fost profesor de amenajament la școala de silvicultură din Nancy, care, ca și predecesorul săŭ, Bouquet de la Grye, fiind chemat de către guvernul nostru pentru vizitarea pădurilor țăreĭ, în raportul săŭ general, publicat în buletinul ministeruluĭ No. 2/1885, vorbind despre pădurea Tarcăŭ, se exprimă ast-fel:

«Pe de altă parte arăturile coprinse în pădure se întind «pe fie-care an prin tăerĭ și prin introducerea vitelor și amestecul oamenilor la cultura acelor locurĭ».

«Trebue curmat odată, fără șovăire, cu aceste abuzurĭ; «să se deosibească pădurea de domeniul agricol cu poenĭ «cu tot și la facerea contractelor viitoare pentru arendarea «moșiilor, să se lase pădurea în seama administrațiuneĭ forestiere».

Perimetrarea pădurilor, operație foarte utilă, n'a avut alt scop de cît de a se fixa, odată pentru tot-d'a-una, limitele pînă unde trebue să se întinză domeniul nostru forestier, deja redus la o simplă expresiune, din cauzele pe carĭ, în parte, le am amintit deja.

Cum poate oare silvicultorul să întreprindă împădurirea locurilor goale din interiorul perimetrelor, dacă acestea nu aŭ fost pregătite în mod prealabil, cîți-va ani consecutivĭ, pentru scopul destinat; dacă atuncĭ cînd grație unui an bogat în ghindă, care nu se repetă de cît la intervale lungi de cîte 3—4—5 şi chiar maĭ mulțĭ anĭ, deşi dispune de cantitatea de sămință necesară, nu poate face nimic, însă, din cauză că acest fapt nu coincidă cu momentul cînd expiră şi termenul arendărei acelor poenĭ de către serviciul domenial?

Negreşit, silințele luĭ vor rămîne nefructuoase, iar toată ghinda, facultatea sa de conservare fiind limitată, se va strica.

Părerea mea personală spre a se pune capăt uneĭ situațiunĭ de lucrurĭ absolut daunătoare, este următoarea:

Pentru ca serviciul silvic să poată corespunde tuturor îndatoririlor, inerente specialităței sale, în modul cel maĭ profitabil, atât pentru pădurĭ cît şi pentru Stat, trebue:

1. Să fie scutit de orĭ-ce amestec de atribuțiunĭ în afacerile ce 'l privesc în mod direct;

2. Este de neapărată necesitate, maĭ departe, a se stabili, odată pentru tot-d'a-una, că în căderea acestuĭ serviciŭ, intră administrarea a tot ce priveşte:

***a)* arendarea poenilor aflătoare în interiorul pădurilor;**

***b)* a poenilor exterioare înglobate în perimetrul lor, precum şi a terenurilor agricole din moşiile destinate a fi transformate în masive forestiere;**

***c)* a nisipurilor sburătoare, saŭ cele pe cale de a deveni de lângă marginea Dunăreĭ şi țărmul Măreĭ-Negre, toate aceste suprafețe fiind destinate a fi, în mod treptat, împădurite potrivit cu pregătirea lor în mod prealabil şi cu mijloacele băneştĭ disponibile.**

3. In cazurĭ însă, cu totul izolate, unde, dintr'o rea interpretare a dispozițiunilor luate relativ la perimetrarea pădurilor, orĭ a unuĭ exces de zel din partea unora din şefiĭ de ocoale, carĭ depăşind scopul inițial avut în vedere, aŭ încorporat la pădurĭ întinderĭ insemnate de pămînturĭ cultivabile, este necesar de a se face, sub controlul consiliuluĭ tecnic al pădurilor, o nouă revizuire a lucrăreĭ în chestiune, cu care ocazie se va statornici perimetrul cel maĭ corespunzator adevăratelor interese ale pădurilor.

După cum sîntem informațĭ, s'a luat deja măsurĭ în sensul desideratelor de maĭ sus, ast-fel:

Cu începere de la 1 Aprilie a. c. se va complecta, cu absolvenţi aĭ şcoaleĭ noastre de silvicultură din Brăneştĭ, serviciul domenial de recentă creaţiune din Dobrogea, carĭ s'aŭ dovedit destul de pregătiţĭ pentru împrejurările cu totul speciale ale acesteĭ provinciĭ transdanubiane.

Se va proceda la stabilirea perimetrelor pădurilor din Dobrogea, după care operaţiune, suprafeţele forestiere saŭ culturile agricole din cuprinsul acestor perimetre, vor fi administrate numaĭ de către serviciul silvic al Statuluĭ, in vederea viitoareĭ lor transformărĭ în păduri propriŭ zise. Cu acest prilej, pe de o parte se va complecta complexele forestiere în chestiune, iar pe de alta se va îmbunătăţi compoziţiunea lor prin nouĭ speciĭ de valoare, introduse pe cale de repopulărĭ artificiale.

Cu chipul acesta actualiĭ agenţĭ din serviciul silvic din Dobrogea, fiind cu desăvîrşire dispensaţĭ de atribuţiunĭ domeniale, vor putea să se consacre, cu tot dinadinsul, însemnateĭ probleme a împăduririlor de la reuşita cărora se aşteaptă, cu drept cuvînt, marĭ foloase materiale şi imateriale de către întreaga populaţiune locală ; aceasta cu atît maĭ mult, cu cît şi chestiunea comasărilor terenurilor comunale din Dobrogea este deja rezolvată în principiŭ şi anume în conformitate cu propunerile comisiuneĭ, nu de mult constituită în acest scop.

Rezultatele descentralizăreĭ administrative, despre care vorbim, fiind absolut favorabile, după cum nu ne îndoim, se va păşi, sintem sigurĭ, la experimentarea uneĭ procedărĭ analoage şi în patria mumă, aducîndu-se la îndeplinire dorinţa tutulor silvicultorilor noştri, dorinţă împărtăşită şi de alţĭ specialiştĭ carĭ ne-aŭ vizitat ţara. Eĭ vor fi scutiţĭ de afacerile domeniale, carĭ absorb întreaga lor activitate, punîndu-ĭ, ast-fel, în imposibilitate materială de a răspunde adevărateĭ lor chemărĭ şi anume de a se îndeletnici, în mod exclusiv, cu amenajarea pădurilor supuse regimuluĭ silvic, cu aplicarea de sisteme de exploatare maĭ corespunzătoare cerinţelor lor culturale şi economice, cu înfiinţărĭ de şosele şi altor mijloace de transport, destinate a pune în valoare masivele şi a spori rentabilitatea lor ; de a se ocupa, maĭ departe, cu lucrărĭ, de corecţiunea şi stingerea torenţilor carĭ, pe zi ce trece, iaŭ o desvoltare maĭ mare şi cauzează ţăreĭ pagube incalculabile, cu reîmpădurirea munţilor deveniţi pleşuvĭ prin abuzul păşunatuluĭ şi a incendiilor de tot felul; de a da, cu un cuvînt, fiinţă reală tutulor acelor întreprinderĭ technice, carĭ ţintesc la ameliorarea condiţiunilor forestiere ale ţăreĭ şi la mărirea isvoarelor noastre de bogăţie naţională.

Petre Antonescu.

RIDICAREA PLANURILOR IN MINISTERUL DOMENIILOR [1]

Subiectul discuţiunilor mele, este: — în prima parte o dare de seamă — pe scurt, - asupra lucrărilor de ridicărĭ de planurĭ executate pînă astă-zĭ, la Ministerul nostru de Domeniĭ, iar în a doua parte: după progresul realizat la cele-l-alte naţiunĭ; să alegem: personalul, metoadele şi instrumentele potrivite acestor lucrărĭ, atît de neglijate la noĭ pînă acum.

In adevăr:

Starea actuală a acesteĭ arte, se găseşte la noĭ, maĭ răŭ ca în timpul vechilor boerĭ hotarnicĭ carĭ pe atuncĭ cu evlavioasă cinste, întindeaŭ sfoara pe cele treĭ trăsurĭ peste moşie şi cu sufletul curat şi împăcat isprăvea hotărnicia.

Am părăsit de mult acest sistem de hotărnicii, pe cînd cele l-alte naţiunĭ găsindu'l bun, l-a luat, l-a perfecţionat şi în schimbul luĭ, noĭ am primit drept progres, o metoadă cu planurĭ în frumoase chenarurĭ adusă de nişte aventurierĭ politicĭ, carĭ numaĭ inginerie nu o fi făcut în ţara lor.

Practicată la noĭ cum eĭ s'aŭ priceput şi pentru că nu era tocmaĭ greŭ de a cîştiga banĭ, s'aŭ găsit şi la noĭ destuĭ carĭ, ne maĭ putînd face altceva s'aŭ apucat de aşa zisa: inginerie hotarnică.

De ce nu? Titlu de inginer arpenteur, inginer geometru inginer topograf şi de multe orĭ numaĭ «Ingenieur» pentru a să confunda cu titlul adevăratuluĭ inginer, — toate aceste nobilităţi luate pentru literile vechĭ şi cele 30 articole din regulamentul facereĭ hotărniciilor, — se renta.

---

1) Confer. ţinută la Soc. „Progresul Silvic", în ziua de 8 Maiŭ, 1903.

Cu acest mod, concurenţa a ajuns mare, aşa de mare că azĭ nu se maĭ poate trăi cu această artă, omul de valoare caută altă meserie în care prin muncă şi legalitate poate a-şĭ ţine traiul şi luxul de a fi om cinstit.

Pentru această stare, vina cade asupra magistraţilor noştriĭ, carĭ eraŭ în măsură de a vedea zilnic răul. Condamnatu-aŭ vre-unul din aceştĭ inginerĭ, carĭ pentru motivul de a lua plată maĭ mare, indică pe planurile ce fac — părţĭ de revindecat — fictive?

Luatu-s'a vre-unuia dreptul de a maĭ face planurĭ, cînd în unire cu proprietarul, scoate moşia maĭ mare în suprafaţă, fie a o vinde, da de zestră saŭ a o pune la credit?

Are cunoştinţă justiţia, această putere moralisatoare că ţăraniĭ sunt escrocaţĭ, certurile între eĭ înăsprite, crimele ce să fac la capătul brazdeĭ în litigiŭ să înmulţesc din cauza acesteĭ asociaţiĭ care a copleşit satele cu scop de a împărţi islazurile şi de a-ĭ scoate din indiviziunea de la 1864 ?

Ştiŭ ce-ĭ în drept că, cu cîţĭ banĭ aŭ fost înşelaţĭ ţăraniĭ pînă acum, s'ar fi putut face aceste lucrărĭ în întreaga ţară? şi ştiŭ în acelaş timp că: nicĭ una din aceste lucrărĭ nu sînt terminate şi chiar dacă ar fi vre una gata, ea n'are valoare şi stabilitate?

Legea şi instrucţiile lipsind — placul inginerului şi al delegaţiilor—devin legĭ aşa cum lor le convin, şi cazul cel maĭ fericit este — cînd: cel puţin pentru baniĭ luaţĭ: o lucrare s'a făcut — aşa rea şi nedreaptă cum le a convenit

Statul controlează prin agenţiĭ săĭ — tot ce ar putea atinge binele public, şi de multe orĭ chiar exagerat, oare nu e just a pune o stavilă — prin un control serios şi acestuĭ răŭ atît de întins?

Ce-ĭ maĭ mult: statul tot din acest grup şi-a recrutat o mare parte din inginerii săĭ contractanţĭ, şi lucrările făcute de eĭ sînt slabe şi nu corespund nicĭ uneĭ cerinţĭ.

Motivul 'l găsim în însăşĭ modul adoptat, de aşĭ face lucrările prin : intreprindere.

In acest metod, arta nu maĭ poate avea loc. lucrarea devine comercială prin urmare fiind vorba de cîştig şi condiţiĭ reciproce ne alegem la urmă pe lîngă un plan răŭ şi cu'n proces.

Cu acest metod nu a putut avea loc arta nicĭ la inginerii contractanţi de valoare căci aceştia nu 'şi perd timpul lucrînd munca sălbatică a inginerului geometru, — dar cu toate aceste — fiind vorbă de cîştig, aceşti reputaţi ingineri, aŭ luat lucrări, în care s'aŭ înlocuit cu aşa zisele ajutoare, carĭ aŭ făcut experienţă de ridicări pe socoteala Ministeruluĭ, iar planul lor iscălit de titular a fost primit sub auspiciele sale.

Va fi fost excepţiune şi între inginerii contractanţi, carĭ aŭ făcut şi aŭ voit a face lucrări conştiincioase, dar ne avînd modelul, lipsind instrucţiĭ detaliate, regularitate de plată, ocupare continuă, s'aŭ convins la urma urmelor că un sacrificiŭ nu le servă maĭ la nimic, prin urmare s'aŭ s'a lăsat de aceste întreprinderĭ, saŭ uniĭ din eĭ aŭ adoptat la urmă sistemul maĭ practic al celor-l-alţĭ.

Se va zice că această plîngere nu poate fi justă, căcĭ planurile contractanţilor aŭ fost verificate de inginerii Statuluĭ şi prin urmare dacă aŭ fost rele eĭ pot fi de vină că s'aŭ primit.

Această acuzaţie nu poate fi justă, căcĭ a verifca un plan este a-l măsura din noŭ şi în graba cu care s'aŭ făcut parcelările, inginerul Statuluĭ într'o zi două — cît avea timp — nu putea verifica ceea-ce inginerul contractant a lucrat lunĭ de zile.

Metodul prin inginerĭ contractanţi fiind adoptat pentru toate lucrările ce s'aŭ făcut la Ministerul de Domeniĭ, ca împămîntenirea însurăţeilor, regularea proprietăţeĭ în Dobrogea, parcelărĭ — valoarea lor tehnică este aceiaşĭ şi atît de rea că cu toate economiele ce ni le impunem, — Statul dorind a face dreptate, este nevoit a le reface pe toate într'un viitor foarte apropiat.

Şi cînd ne gîndim că aceste planurĭ rele aŭ costat — milioane de leĭ, banĭ bunĭ — trebue să ne serve de experienţă ca cel puţin pentru viitor să ne ferim de pripă şi de sistemul care a dat aceste resultate.

Acest neajuns l'a avut de alt-fel, Franţa, Austria şi Ungaria, unde s'a văzut bancherĭ şi oamenĭ politicĭ chiar, făcînd pe inginerul antreprenor, şi lucrările lor de şi plătite scump, aŭ fost puse la museŭ din a doua zi de la primire; Dar nouă, nu ne-a servit de exemplu nicĭ lucrările din aceste ţărĭ, cum nu ne-a servit nicĭ cele constatate la noĭ în ţară maĭ înainte cu cîte-va decenii. Aşa planul oraşuluĭ Bucureştĭ făcut de Borozinĭ a avut aceeaşĭ soartă şi aceeaşĭ soartă aşteaptă planurile făcute de contractanţĭ în timpul din urmă pentru oraşe; căcĭ ele făcîndu-se de contractanţi carĭ nu văd alt-ceva de cît a înşela limita unuĭ caet de sarcinĭ vechiŭ, ne experimentat ne modificat, fără a se gîndi măcar la adevărata trebuinţă şi scopul pentru care să fac aceste planurĭ.

Ne studiindu-se nicĭ condiţiunile ce trebue să îndeplinească, nicĭ foloasele ce ar putea să aducă facerea acestor planurĭ în condiţiile actuale şi propabilităţile viitoarelor progresc, — să mulţămesc toate consiliele comunale a recunoaşte că oraşul trebue să aibă plan, şi acest principiŭ fiind la modă, pînă şi Cernavoda şi-a făcut plan.

Şi aci se va zice că consiliul tehnic superior, de la Ministerul lucrărilor publice este în cunoştinţă de causă şi are un caet de sarcinĭ după care să fac aceste costisitoare planurĭ şi el le şi verifică.

Este în cunoştinţă de cauză acest înalt consiliu pentru toate ramurile tehnice — dar pentru ramura ridicăreĭ planurilor, — pe care o consideră ca ceva secundar, ca ceva uşor, nu să ocupă, cel puţin aşa a probat'o pînă azĭ.

Cu toate acestea: ştiinţa ingineruluĭ geometru este vastă şi grea, ea face parte şi formează o ramură a ştiinţeĭ inginereştĭ de aceeaşĭ calitate şi valoare ca şi surorile eĭ, nicĭ ea nu admite subterfugiĭ, operile eĭ să dărîme ca şi podul răŭ construit, face explozie ca şi cazanul defectuos — aducînd perturbaţiĭ sociale prin nedreptăţile ce poate face, — în necunoştinţă de cauză.

Apoĭ dacă maĭ adaogăm, că un inginer hotarnic de la noĭ, trebue să fie şi un fel de judecător, un fel de agronom, un financiar, un artist, cu ochĭ agerĭ cu picioare sănătoase şi stomac bun, din contra vedem că nu-ĭ uşoară această meserie.

Nu este tot una a sta în baracă, la umbră cu o mulţime de maistriĭ şi contra maistriĭ pentru a dirige ajustarea unor table de fer venite din fabricĭ gata — faţă de munca brută, încordată a geometruluĭ — flămînd şi setos în arşiţa soareluĭ saŭ pe vînt şi ploĭ timp de 10—12 ore pe zi, în faţa a sute de interesaţĭ, în care muncă, nu poate ordona nimic, — nu poate fi substituit — totul trebue făcut de el însuşĭ şi drept repaus şi reculegere de forţă după o muncă atît de istovitoare, seara îl aşteaptă la quartier obişnuitele cîte-va ouă răscoapte şi lada cu instrumente pentru a să odihni.

Cu acest mod de viaţă obişnuit la noĭ, înţelegem că toţĭ caută a isprăvi cît de repede şi orĭ cum o fi, consecinţele acesteĭ grabe le cunoaştem.

Acest mod de traĭ, această epuisare de forţă a făcut pe titraţiĭ tutulor ţărilor de a alerga la alte aplicaţiĭ ale matematicelor *şi de aci pretextul că ştiinţa geometruluĭ e ceva secundară.*

Bine voiască domniĭ ingînerĭ carĭ susţin aceasta, să viziteze o lucrare regulată de cadastru, o ridicare de precisie de plan de oraş, o triangulaţie geodesică, o serie de poligoane de niveliment de precisie şi vor vedea că ştiinţa ingineruluĭ geometru pe lîngă greutăţile de maĭ sus, are destule equaţiunĭ a căror terminĭ pentru aĭ resolva, se cere muncă intelectuală tot atît de înaltă ca şi'n cele-l'alte ramurĭ.

Dar să sperăm însă, că escedentul de absolvenţĭ aĭ şcoaleĭ noastre superioare de podurĭ şi şosele, vor începe a îmbrăţoşa de aci înainte şi această ştiinţă *secundară* — cel puţin în lipsă de alta, şi prin valoarea lor ştiinţifică vor cultiva-o şi o vor ridica la aceea-şĭ treaptă şi renume la care aŭ ridicat şi pe cele-l'alte specialităţĭ — pentru care aŭ fost chemaţĭ. Atuncĭ, se vor convinge şi vor convinge şi pe ceĭ-l'alţĭ colegĭ de la alte specialităţĭ că ingineria este tot inginerie orĭ unde s'ar aplica.

Dar: pînă atuncĭ, să cercetăm înainte starea actuală în care ne găsim şi să vedem cum cele-l'alte naţiunĭ aŭ ieşit din aceaşĭ situaţie de care noĭ ne plîngem.

Leacul a fost uşor. Cu încetul încetul s'aŭ lepădat de angajărĭ cu contract şi din absolvenţiĭ şcoalelor speciale şi-aŭ format un corp tehnic de geometriĭ, pe care prin instrucţiĭ detaliate executate sub un control real, sub o disciplină aproape militărească — dar cu o îngrijire părintească — îşĭ executa lucrările Statuluĭ.

Lucrările particulare — în lipsă de personal îndestulător şi în neputinţa de a le asigura la toţĭ o carieră în serviciul Statuluĭ — a dat drumul şi iniţiativeĭ private, dar în acelaş timp a legat-o aşa de strîns de lucrările tip ale Statuluĭ făcute de inginerii săĭ, în cît eĭ nu pot lucra de cît controlaţĭ pas cu pas de acest personal, iar angajamentele ce eĭ fac cu particularii, sunt făcute înaintea tribunalelor înaintea cărora răspund ambiĭ de condiţiunile şi angajamentele luate.

Cel ce voieşte a avea plan, depune baniĭ la tribunal de unde inginerul angajat nu ia nimic pînă nu depune planul în condiţiunile impuse de serviciul cadastral.

Cu modul acesta înşălăciunile aŭ dispărut şi prin controlul exercitat de Stat, aŭ dispărut şi planurile greşite.

Pe de altă parte, în alte ţări, misiunea inginerului s'a simplificat, luĭ i se dă pur şi simplu a face un plan, o comasare, o eşire din indivisiune după un calapod dat şi după cum se specifică cu toate amănuntele într'un act autentic.

Toată preocuparea inginerului este a face planul conșciincios prin urmare arta adevărată are loc, căcĭ serviciile cadastrale lucrînd prin calcule numerice bazate pe anumită precisiune, obligă şi pe inginerii particularĭ a nu depăşi toleranţele admise, ceea ce a făcut pe ceĭ carĭ nu pot lucra după acest sistem şi metodă să părăsească de bună voe această meserie.

Cît priveşte partea juridică, proprie inginerieĭ hotarnice, ea este resolvată de omul de legĭ pregătit şi autorisat pentru aceasta.

El, merge la faţa loculuĭ, cercetează actele părţilor convocate la aceasta prin autoritatea comunală, el urmează hotarul pas cu pas, secundat de geometru — numaĭ ca consultator — pentru partea tehnică, dacă va trebui.

Cu acest mijloc a dispărut chichiţele şi prin urmare marea parte a proceselor, căcĭ magistratul în rolul săŭ, caută fără părtinire a hotărnici părţile în litigiŭ şi prin autoritatea sa şi modul săŭ împăciuitor, convinge pe părţĭ de multe orĭ a ceda, fie-care din pretenţiunile lor, ce de sigur încăpute pe mîna unor inginerĭ hotarnicĭ şi avocaţi, nu s'ar fi sfîrşit de cît în a doua generaţie.

Cu acest mod, împăcarea între părţĭ făcută, ea este imediat consemnată, judecată, confirmată şi executată în *acelaş timp de acelaş judecător. Hotărnicia e gata, rămîne ridicarea planuluĭ pe seama inginerului.*

Se înţelege că cel nemulţumit are calea justiţieĭ deschisă, însă numaĭ pentru un anumit timp şi la rîndul său şi justiţia, tot în un anumit trebue să dea o hotărîre definitivă.

Oameniĭ noştri de legĭ aŭ făcut destulă experienţă cu regulamentul facereĭ hotărniciilor astă-zĭ în vigoare, şi de sigur vor fi convinşĭ că descurcarea proprietăţeĭ la noĭ — după acest regulament — va dura la infinit, căcĭ 50% din hotărniciĭ rămîn pe drum, altele fac acest penibil drum în zecimĭ de anĭ, iar foarte multe din ele se anulează cine ştie pentru ce chichiţă de procedură, fără a maĭ putea reîncepe de groaza cheltuelilor şi frica alteĭ surprise.

Apoĭ la acestea dacă maĭ adăogăm şi pe indispensabiliĭ treĭ experţĭ din oficiŭ — pentru luminarea onoratuluĭ tribunal — s'a dus hotărnicia — dacă nu şi moşia pe jumătate

Iată dar D-lor un alt factor de căpetenie pus înaintea noastră — par'că într'adins — de a ne opri pe loc.

Aceştĭ doŭĭ factorĭ: inginerul şi regulamentul, ajung chiar şi fără advocaţĭ de a menţine proprietatea în haosul în care să găsesce.

Această stare îngrijitoare, a dat naştere ideeĭ de a face cadastrul ţăreĭ, crezîndu-se că această mare operă technică şi salutară instituţiune, care serveşte de bază de plecare la echilibrarea intereselor statuluĭ şi ale societăţeĭ şi fără de care toată cultura şi calculele economieĭ naţionale sînt false, — ne va mîntui.

Dar ce este cadastrul?

Cadastrul este lucrarea technică a inginerului prin care se arată suprafaţa, calitatea, natura cultureĭ, venitul curat saŭ valoarea proprietăţeĭ, în primul cas, numit cadastru de venit, iar în al doilea cadastru de valoare — ambele servind fiscului de a fixa darea anuala saŭ fonciera pe proprietăţi, într'un mod uniform şi drept.

Cadastrul maĭ este şi oglinda dreptuluĭ de proprietate, numit act de proprietate saŭ carte fonduară, în care scop se arată oficial toate sarcinele de orĭ-ce fel ar fi asupra proprietăţeĭ — decĭ o mare înlesnire şi siguranţă în actele hipotecare.

Aceasta este toată opera cadastruluĭ.

Din aceste date, în adevăr am trage foloase incalculabile pentru economia naţională, siguranţa şi valoarea viitoare a proprietăţeĭ, dar ceea-ce nouă ne trebue şi pe care cadastru el însuşĭ nu ne-o dă, este descurcarea proprietăţeĭ.

Nu o dă, pentru că cadastrul trebuind a se face repede pentru a avea uniformitate şi a nu ţine mult timp în suspensiune o sumă de interese ale proprietarilor — deci nu are timp a se ocupa cu descurcarea proprietăţeĭ, posesiunea aşa cum se găseşte în acel moment este luată ca bună şi orĭ-ce contestaţie este sumar judecată saŭ chiar respinsă căcĭ aduce perturbaţie şi întîrziere. Pentru acest motiv, înainte de a ne gîndi la cadastru — trebue maĭ întîiŭ să limpezim drumul, descurcînd prin legĭ practice, bine studiate modul stabilireĭ hotarelor, scoaterea din indivisiune a foştilor clăcaşĭ, refacerea înpămînteniriĭ însurăţeilor, delimitarea din Dobrogea şi în mare parte chiar parcelările loturilor micĭ vîndute maĭ recent, şi cu această ocasie: rotunjirea comunelor, stabilirea drumurilor de comunicaţie şi exploatare după necesităţile impuse pentru o bună gospodărie.

Cînd aceste lucrărĭ vor fi făcute şi făcute bine în 4—5 anĭ, în care timp se va avea grijă a pregăti şi personalul menit a face cadastrul şi se va găsi şi mijloacele financiare — numaĭ atuncĭ îl vom putea începe şi'l vom putea face — cu deplină încredere că el ne va aduce bunătăţile cu care se laudă.

In Ungaria se munceşte de la 1850 la cadastrul eĭ fiscal şi în prima perioadă de 25 anĭ resultatul a fost răŭ din cauză că baza de plecare a fost nedreaptă, stăruinţele şi influenţele a adus perturbaţiĭ şi indignare ca şi cadastrul eĭ din 1786 de sub împăratul Iosif II-lea care nicĭ n'a putut fi aplicat de la început,

La acest resultat a concurat: înpămîntenirile nouĭ, comăsarĭ în timpul chiar al executăreĭ sale, apoĭ greşelile technice la ridicarea hotarelor, necoordonarea acestora după un sistem oare-care — neregularea proprietăţeĭ şi ne bornarea, părţile rămase în litigiu, stăpînirea în devălmăşie a islazurilor pădurilor, stufurilor, dobîndirea mereŭ a altor coproprietarĭ, construcţiele industriale, drumurile de fer şi canalizări — toate, au contribuit că, în scurt timp proprietatea s'a încurcat şi maĭ mult, că vechea clasificare şi ridicare s'a schimbat aşa de mult că deja la 1875, Ungaria s'a văzut silită a modifica legea şi a începe din nou cadastrul eĭ.

Azĭ încă nu este terminat acest cadastru după o muncă de peste 46 anĭ, cu un personal instruit de 390 persoane, cu un budget anual 717.000 fl. cu o cheltuială totală de 33 mil. fl., sau 73 mil. leĭ, cu care sumă a făcut numaĭ a 75% parte din cadastrul ţăreĭ sale.

Azı, încă nu este terminat acest cadastru şi noile cadastre ale Alsacieĭ-Lorenei şi maĭ pe urmă principiile şi constatările comisiuneĭ extra parlamentare din Franţa, fac pe Ungurĭ de a discuta să reînceapă de la cap cadastrul eĭ după aceste principiurĭ, poate chiar înainte de a'l isprăvi pe cel vechiŭ.

Ca exemplu clar, al păţanieĭ vecinilor noştri cu cadastrul lor, citez cuvintele unuĭ domn consilier de finanţe căruia m'am adresat pentru unele chestiunĭ:

Să faceţi cadastru, că e bun, dar la noĭ nu vă putem arăta de cât ceea-ce nu trebue să faceţĭ că n'am făcut decât ce nu trebuia făcut.

Şi în adevăr, avea dreptate că nicĭ un stat n'a întîmpinat atîtea dificultăţĭ şi nu a trecut prin atîtea experienţe ca Ungaria.

La eĭ, maĭ mult ca la noĭ, proprietatea a fost nedefinită, fie prin drepturile feudale, fie prin diferitele forme de iobăgie şi naţiunĭ ocrotite seu apăsate sistematic, din care situaţie de abia cu al patrulea cadastru o să scape definitiv deşi în cît-va lucrările cadastrale au fost precedate de comisiunĭ pentru a regula proprietatea şi a înlesni ast-fel drumul cadastruluĭ.

Din cele arătate, vedem că nu este aşa uşor a face cadastrul uneĭ ţărĭ, maı cu seamă la noı unde proprietatea are atîtea forme şi privilegiurı şi unde nu s'a muncit şi nu s'a discutat nimic asupra lor.

Singura lucrare este a Domnuluĭ General Brătianu, — prea competintă în multe părţĭ — susţinută de Domnia-sa cu mult entusiasm, — dar atita tot, căcĭ acesteĭ singure lucrări nu i s'a răspuns nicĭ prin vre-o critică fondată, nicĭ prin vre-o analiză a vre-uneĭ părţĭ din acel proiect de cadastru — de către oamenii noştrii jurisconsulţi, economiştĭ sau financiari.

Lipsa aceasta, nu denotă ea, nepregătirea noastră pentru marea operă a cadastruluĭ?

Aceste constatărĭ făcute în treacăt, intru în a doua parte a conferinţeĭ, lăsînd oamenilor noştri competenţi a se gîndi cum? cu ce şi cînd? se va face cadastrul, pînă atuncĭ preocuparea fiind regularea proprietăţeĭ, să încerc a arăta partea tehnică aşa cum aşĭ crede că ar trebui organizată atît în vederea cadastruluĭ cît şi pentru lucrările de actualitate din Ministerul de domenii, ca verificările proprietăţilor Statuluĭ din Dobrogea, viitoarele hotărnicil şi ridicarea în plan a pădurilor Statuluĭ.

Voĭ căuta a arăta numaĭ ceea-ce trebue să ştie acela care ridică un plan şi pentru a nu cădea în exageraţiune de profesiune, am ales instrumentele şi metoadele cele maĭ practice şi uşoare cu care precisiunea absolut necesară, rapiditatea mare cu munca minimă să fie asigurate pe preţ potrivit natureĭ ţăreĭ şi mijloacelor noastre.

Pentru a ajunge acest multiplu scop, am bazat vechea metoadă grafică de ridicărĭ făcută cu ajutorul planşeteĭ cu alidadă — obişnuită la noĭ, — pe metoada numerică, făcută cu theodolitul tachiometru, — de alt-fel regulamentate de mult la noĭ şi cunoscute, dar neîntrebuinţate.

Metoada numerică se bazează pe observaţii, carĭ calculate şi desfăşurate după un sistem dat, prin coordonate rectangulare la treĭ axe: Meridian, Paralel şi Nivelul măreĭ, ne poate singură determina precis cu punct după teren şi maĭ departe — numaĭ cu ajutorul eĭ putem asigura şi esactitatea ridicăreĭ grafice complimentare.

Metoada numerică ne înlesneşte a putea face un control real, iar compensaţiunea raţională a erorilor ce putem face observaţiilor, ne dă gradul de aproximaţiune şi prin urmare valoarea şi încrederea ce putem da lucrăreĭ ast-fel adusă la adevăr.

Magistratul în prima linie poate să-şi dea sentinţa împăcat în conştiinţă, financiarul, constructorul, economistul, vînzătorul şi cumpărătorul pot cu siguranţă a-şi îndeplini afacerile lor, bazîndu-şi socotelile pe planuri ast-fel făcute.

Astă-zĭ această metoadă s'a perfecţionat prin practicarea eĭ de zecĭ de anĭ la cele-l'alte naţiunĭ şi azĭ dispunem de instrumente precise şi comode, table de calcule gata, metoade desluşite, aşa că numaĭ cu puţină bună voinţă, cu'n personal chiar cu studiĭ mijlociĭ să poţĭ produce admirabile lucrărĭ.

Se maĭ impune această metoadă şi prin escedentul de ingineri cu studiĭ superioare şi merite de a căror produs de muncă folositoare organizatoriĭ trebue să ţină compt — hotărînd prin regulament ca planurile viitoarelor hotărniciĭ, — fie chiar şi particulare, să fie făcute aşa şi verificate spre a îndeplini toate condiţiunile de exactitate şi date din care atît fiscul cît şi orĭ care ramură a activităţeĭ noastre să poată trage foloase.

Numaĭ cu acest mod va dispare pe viitor mărturia banală a confinistuluĭ de ocasie şi va dispare şi inpirismul cu toţĭ adepţiĭ săĭ punîndu-se o stavilă foarte naturală şi justă şi pentru toţĭ aceĭ carĭ ne maĭ putînd face alt-ceva fac pe inginerul hotarnic, o artă în care tocmaĭ ştiinţa, cinstea şi munca sunt factoriĭ principalĭ de garanţie.

Din cele zise vom trage regula cà: *trebue să determinăm prin calcule numerice ori-ce punct de hotar, rămînînd ca prin metoada grafică — atît de obişnuită la noĭ şi care are netăgăduit unele părţĭ bune — să figurăm detaliele planimetricĭ din interiorul acelor puncte, luate ca baze.*

De aci resultă şi numele de metoada mixtă ce trebue să'i dăm acestuĭ sistem de lucru, pe care înainte de a o dezvolta trebue să amintesc cîte-va inovaţiunĭ folositoare.

Ţara noastră adoptînd sistemul metric, e natural de a primi şi divisiunea centesimală a cadranuluĭ cerculuĭ, şi nu pot insista în de ajuns pentru primirea acesteĭ inovaţiunĭ atît de folositoare.

Cu ea, greşelile sunt maĭ rarĭ prin faptul simplicităţeĭ uniformităţeĭ şi asemănăreĭ cu măsurile metrice liniare. Cu prea puţin exerciţiu să formează observatorĭ sigurĭ şi îndemînaticĭ, acelaşĭ avantajiu şi pentru calculatorĭ carĭ pot face diferinţele şi mediile ce se prezintă atît de des în calcule de treĭ orĭ maĭ repede şi maĭ sigur de cît în vechia divisiune sexagesimală.

Experienţa a demonstrat că: cel care a făcut o singură lucrare — fie chiar numaĭ de încercare — nu o maĭ părăseşte.

Noĭ o putem adopta cu atît maĭ mult cu cît nicĭ o tradiţiune saŭ mare lucrare, nicĭ valoarea instrumentelor vechĭ ce le avem, nu ne leagă de vechea diviziune, şi cu atît maĭ mult cu cît noua diviziune tinde a se adopta în alte ţărĭ şi pentru calculele astronomice, unde maĭ putea avea raţiune a rămîne, avîndu-se în vedere munca de secole, instrumentele de mare preţ şi o oare-care uşurinţa în calcul, provenită din asemănarea mişcăreĭ diurne.

Institutul nostru geografic ca cea maĭ competintă instituţiune la noĭ, convinsă de adevăr, a adoptat noua divisiune în cursul chiar al lucrărilor de triangulaţie a ţăreĭ, începută cu vechea divisiune şi cheltuelile ocazionate prin această schimbare sunt resplătite în de ajuns — şi apoĭ cum lucrările noastre viitoare sunt în legătură cu ale institutuluĭ geografic — ni se impune şi prin forţa lucrurilor, adoptarea sa.

Institutul geografic, in lucrările harteĭ ţăreĭ, s'a bazat pe observaţiunĭ astronomic precise, determinînd longitudinea, latitudinea şi azimutul la diferite baze, carĭ aŭ servit la formarea scheletuluĭ geodezic al ţăreĭ, format din treĭ ordine de puncte, presărate pe întreaga suprafaţă cu o densitate de un punct pentru $25^{klm.}$ avind distanţa între ele de la 3 la $7^{klm.}$.

Cheltuelile băneştĭ şi de forţă care s'aŭ consumat cu această mare lucrare, precum şi foloasele ce ne dă pentru coordonarea lucrărilor noastre viitoare ar fi o condamnabilă negligenţă dacă nu am voi să ne folosim de ea, căcĭ numaĭ asemenea lucrărĭ de baze ne înlesneşte operaţiunile şi ne dă un control serios şi ştiinţific.

Cu modul acesta, voind a face planul uneĭ moşiĭ, a unor pădurĭ saŭ bălţĭ, va trebui ca: plecînd din aceste puncte, ca bază, se desvoltăm un al 4-lea ordin de puncte geodesice proprii lucrăreĭ noastre, cu o densitate de un punct pe klm. al suprafeţeĭ noastre de ridicat.

Bazaţi maĭ departe pe aceste puncte, vom face o drumuire geometrică de legătură pe perimetrul nostru de ridicat, determinînd ast-fel prin coordonate rectangulare, toate punctele de hotar în care se formează o nouă direcţie.

Ast-fel, avînd fie-care punct care determină proprietatea—cunoscute valorile x, y şi z, prin o simplă regulă, se pot găsi toate elementele ca unghiŭ orizontal, azimut, unghiŭ vertical, distanţa orizontală saŭ înclinată, cu care elemente vom putea găsi orî cînd un punct de hotar dispărut.

Detaliele după hotar, între două puncte geometrice, ca zigzagurile unuĭ pîrîŭ formînd hotar a uneĭ muchiĭ de deal etc., se vor ridica prin abcise şi ordonate cu un echer oare-care.

Detaliele din interiorul moşieĭ saŭ a pădureĭ se vor ridica cu planşeta.

Dar, ca: exactitatea din interior să fie în armonie cu precisia limiteĭ, va trebui a se adopta planşeta de precisie, de format mic, pentru a se putea transporta uşor, prevăzută cu o lunetă puternică pentru a ne permite de a ceti distanţele cu exactitate mare.

Formatul secţiunilor de lucru va fi de formă rectangulară de 50$^{cm.}$ de latură — destul de încăpătoare, căcĭ adoptîndu-se scările:

1 : 1.000 pentru ridicarea fermelor, minelor, staţiuni balneare şi bunurĭ micĭ;

1 : 5.000 pentru parcelărĭ de orĭ-ce fel, pădurĭ în zona şeasă, şi

1 : 10.000 pentru moşiĭ şi pădurĭ în zona muntoasă; vom avea: suprafeţele secţiunilor pe aceste scărĭ, de: 25, 625 şi 2.500$^{hect.}$

Hîrtia pe care se face planul original este lipită pe foĭ de zinc speciale. ast-fel că diformaţiunile provenite din starea higrometrică a aeruluĭ şi a intemperiilor de la cîmp — nu maĭ aŭ loc, corecţiunile cu ridicărĭ saŭ modificărĭ ulterioare se pot face chiar pe original.

Avantagiul şi maĭ mare ce'l presintă aceste planşe, este că: calculul suprafeţelor se pot face foarte exact orĭ şi cînd, dîndu-ne posibilitatea de a isprăvi odată cu negarantarea suprafeţelor — chestie ce aduce atîtea vexa-

Foile matrice saŭ originalele vor fi menite a sta la Mi-

ţiunĭ azĭ.

nister, dîndu-se pentru lucrărĭ curente numaĭ copiĭ fotolitografice şi în de ajuns — pentru a avea planul chiar şi pădurarul, căcĭ costul de cîte-va centime al uneĭ copiĭ, este răsplătită în de ajuns cu serviciile care ne aduc.

Aceste consideraţiunĭ ḑisĕ, să luăm ca exemplu, ridicarea unuĭ plan şi să urmărim toate operaţiunile prin care trece confecţia s'a şi să vedem instrumentele şi metoadele cu care ne putem servi.

Pentru resolvarea multiplelor cerinţe, trebue să adoptăm un instrument universal, alcătuit ast-fel ca să putem determina la nevoe: un azimut, să putem face legătură cu punctele geodezice ale hartei, să putem face tachimetrie şi la caz şi un niveliment direct.

Indeplinind toate aceste condiţiunĭ, instrumentul maĭ trebue să fie puternic fără a fi mare, robust fără a fi incomod şi exact fără a fi — dacă se poate — scump plătit.

Dintre instrumentele bazate pe principiul luĭ Porro ca a luĭ Richor, Gaulier, Berthelémy, Salmoiraghi, Otto Fenel şi Starke, care mi-aŭ trecut prin mînă, modelul 1902 al caseĭ Starke şi Kammerer din Viena — corespunde maĭ bine scopuluĭ nostru. (Veḑĭ figura).

Instrumentele autoreductoare saŭ autocalculatoare ca ale luĭ Otto Fenel-Vagner, Longialtimetru şi Tachiometru Sanghet, Carnot şi a Champigni, ar presenta oare-care avantage faţă de lucrările de Tachiometrie, însă nu corespund tutulor cerinţelor noastre, afară de aceasta, fiind bazate pe nouĭ principiĭ, aŭ încă trebuinţă de un stagiu de probă.

Theodolitul Tachiometru ales, ne dă o cetire directă de 5^{cc} saŭ 16'' sexagesimale şi avînd două verniere opuse pentru ambele cercuri, reducem eroarea medie la 1^{cc} saŭ 3'' făcînd numaĭ patru seriĭ de observaţiunĭ, cea ce este prea de ajuns pentru a face legătură cu punctele geodesice — saŭ a face o mică triangulaţie isolată, — asigurîndu-ne esactitatea pentru o latură de $7^{km.}$ — la 1/10.000.

Pentru distanţele orizontale, acest instrument este prevăzut cu o lunetă analatică care măreşte de 34 orĭ, ocular ortoscopic, cu reticol pe o placă fotomicrografică în raportul $1^0/_{00}$ cu obiectiv achromatic aşa că ne asigură cea maĭ bună armonie de luminositate, claritate şi putere de vedere.

Cercul orizontal de 15^{cm} diametru, teşit ast fel ca raza vizuală trecînd prin lupe, cade perpendicular pe planul diviziunilor, bine luminate prin această teşitură.

Gradaţiunea cercului este de la stînga la dreapta în

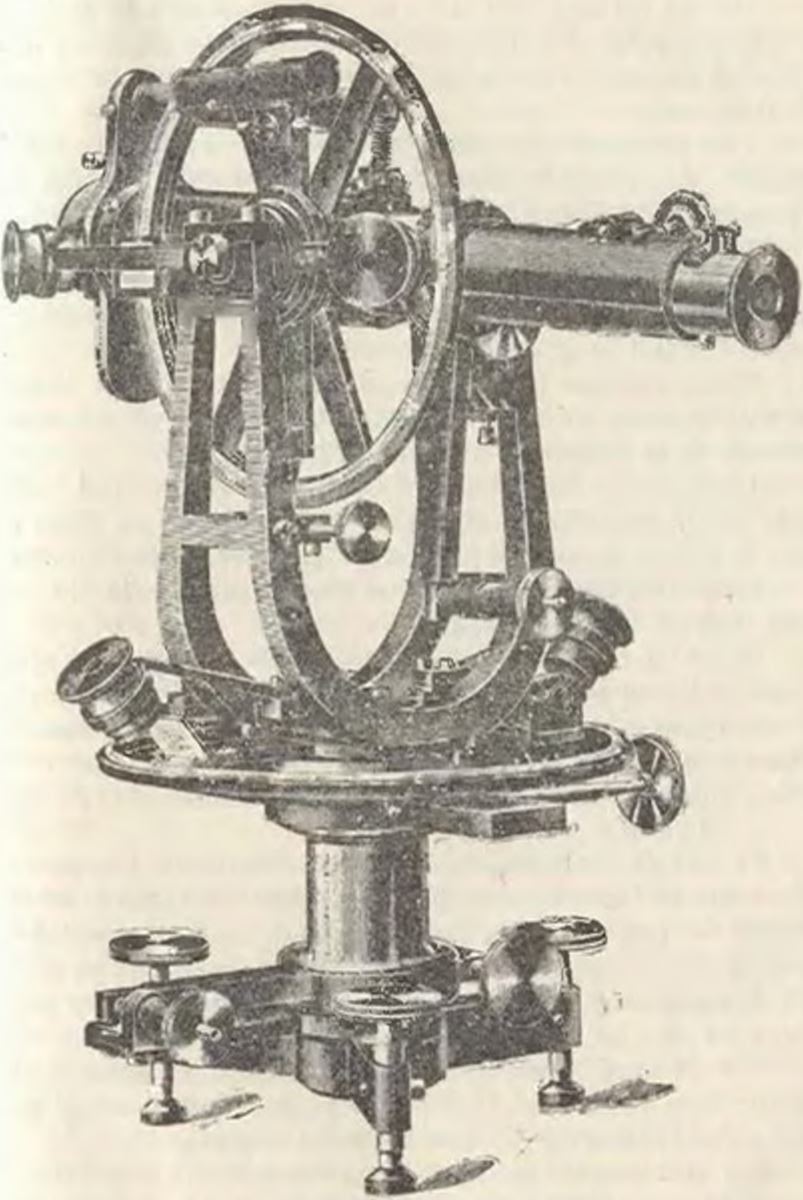

Theodolitul-Tachiometru

senzul gradaţiei ciasornicului şi prin urmare în senzul azimutuluĭ ce l'aŭ adoptat.

Cercul vertical este plan, iar gradaţiunea de la dreapta la stînga pentru a putea ceti direct înălţimea d'asupra orizontuluĭ, ambele cercurĭ sunt împărţite în 400, gradul avînd 10 divisiunĭ.

Prin împărţirea graduluĭ în 10 părţĭ s'a realisat un mare progres căcĭ vernierul fiind scurt, îl cuprindem şi cetim cu o singură aruncătură de ochiu, fără a perde timp cu urmărirea concidenţeĭ ca la vernierele lungĭ.

Pentru vizările prea înclinate sau pentru vizările la astre, instrumentul este prevăzut cu o prizmă dreptunghiulară reflectînd raza vizuală de 100.

Toate nivelele instrumentuluĭ sînt bine studiate în raport de puterea de vedere a luneteĭ, aşa fel că ele ne arată cea maĭ mică deplasare a axelor instrumentelor.

Intregul instrument este construit de bronz, avînd toate axele şi şurupurile de oţel, ceea-ce ne asigură pe lîngă o mare trăinicie şi o maĭ bună fixare şi o maĭ puţină inerţie.

Instrumentul se adoptă la un triped foarte solid şi bine fixat de el prin şurup de oţel.

Tripedul avînd mişcare de translaţie, putem prin ajutorul firuluĭ cu plumb a pune instrumentul pe punctul voit cu mare înlesnire şi repeziciune, apoĭ prin o panglică anume gradată ce se agaţă la capul inferior al şurupuluĭ axeĭ verticale, putem ceti direct înălţimea instrumentuluĭ de la sol la axa de rotaţie a luneteĭ.

In sfîrşit instrumentul cu toate accesoriele se aşează înt'o cutie de lemn, bine închisă, fixat fiind maĭ întîĭ într'un schelet de lemn la care unele organe ale instrumentuluĭ intră în nişte locaşurĭ, altele sunt strînse de schelet cu pergliiĭ şi şurupurĭ, aşa în cît mişcarea, degradarea, sau derangiarea sînt pe cît se poate de bine ferite.

Tot de acest instrument ţin riglele pentru măsuratul bazelor, construite ast-fel ca ele să ne maĭ servească şi ca mire pe niveliment şi ca stadiĭ pentru distanţe.

Ele sînt construite de lemn de brad uscat, a căruĭ dilataţiune în sensul fibrelor este de 0^{m}00005 la un grad de temperatură, şi cum putem ţine socoteala de această dilataţiune — prin luarea temperatureĭ cînd măsurăm, şi dacă reducem baza la nivelul măreĭ — prin presiunea atmosferică ajungem cu aceste rigle — la măsurarea bazelor — la o exactitate de peste 1 : 10.000.

Modul de operaţiune este foarte simplu, riglele se aşează chiar pe terenul jalonat şi marcat prin sfoară întinsă din 100 în 100$^{m.}$ Riglele se pun cap la cap, tangent la sfoară, lăsîndu-se un mic interval între ele, pentru a le feri de deplasărĭ prin şocul atingereĭ. Acest interval se măsoară cu un triunghiu drept-unghiu pe care putem aprecia decimele de milimetru la fie-care interval, adăogînd această distanţă la lungimea de 4$^{m.}$ — a mireĭ de dinainte.

Pentru modul de operaţiune în triangulaţiune în determinarea azimutuluĭ, prin observaţia extra-meridiane a soareluĭ, triangulaţieĭ şi măsurarea bazeĭ, am întocmit aci într'un volum toate instrucţiile detaliate, în care se arată prin exemple metoada observaţiunilor, compensările erorilor şi toate calculele, cine voieşte a le urmări şi profesa le pun la dispoziţie, ele nu se pot arăta acum, fără a abuza de buna-voinţa Domniilor-voastre.

Avînd aceste puncte ale triangulaţieĭ calculate în coordonate, urmăm a face legătură între ele prin drumurĭ sau poligonărĭ geometrice — numită Tachiometrie.

Distanţele sunt cetite pe stadie, erorile ce putem comite sunt de 10^{cm} pînă la 120^{m} şi de 20$^{m.}$ pînă la distanţa de 200^{m} erorĭ tolerabile căci ne asigură o exactitate maĭ mare decît aprecierea grafică pe un plan construit chiar pe scara 1 : 1.000.

Aceste poligonărĭ de precisie, ca hotare, liniĭ de parchete, să calculează cu tablele cu valorĭ naturale cu 5 zecimale a d-luĭ Salmoiraghi, iar drumurile de maĭ mică importanţă ca limita uneĭ culturĭ, uneĭ zone de esenţe prin pădurĭ etc. se ridică prin ajutorul busoleĭ-tub adoptat la instrument în acest scop.

Cu modul acesta instrumentul serveşte şi ca busolă, cu deosebirea că acul magnetic al busoleĭ este cetit între două fire verticale prin ajutorul unuĭ microscop aşezat la capătul tubuluĭ, ast-fel că poziţia aculuĭ este maĭ precisă, iar cetirea făcîndu-se pe limbul cerculuĭ este maĭ esactă.

Intregul tub al busoleĭ, construit din magnalium, metal ce are proprietatea de a feri acul magnetic de deviaţiunile provenite din orî-ce cauze exterioare.

Acul magnetic este rectificabil şi în momentul operaţiuneĭ putem face ca direcţia sa, sau declinaţia : să concidă cu meridianul geografic.

Operaţiunea prin ajutorul aculuĭ magnetic atît de obişnuită în serviciul silvic are avantagiul mare în lucrările de mică precisie, de a putea face staţiĭ sărite şi avînd în vedere cîştigul de timp ce dobîndim prin acest metod, l'am adoptat ca un mod de operaţie adjutător în care precisiunea de 1 : 300 este suficientă.

In acest scop pentru calculul coordonatelor punctelor determinate prin acest metod expeditiv, am ales şi rigla de calcul a luĭ Beghin care ne dă printr'o simplă deplasare a rigletel valorile x şi y cu o esactitate dublă de cea arătată ca toleranţă.

Atît în drumuirile de precisie cît şi cele cu busola, compensarea erorilor de închidere se fac cu abacele hexagonale făcute de d-l Lallemand şi întrebuinţate la cadastrul francez.

Ele ne daŭ eroarea finală de închidere şi prin urmare cantitatea cu care compensăm coordonatele punctelor după numărul laturilor, deviaţiunea azimutală şi distanţa totală ;

Avînd calculate toate punctele a căror calcul numeric s'a crezut necesar, aplicăm prin ajutorul compasului cu vergĭ şi echer, aceste valori pe foaia matrice şi apoi să dă detailistuluĭ pentru a complecta-o cu configuraţia şi formele de teren.

Această operaţie să face în mod grafic direct pe matrice prin ajutorul luneteĭ cu alidada Tichy-Starke.

La acest instrument aparatul de vedere este acelaş ca şi la tachiometru descris, cu deosebire că reticulul este prevăzut cu un fir mobil mişcat printr'un micrometru.

Avantagiul ce ni'l dă acest sistem autoreductor, este că : prin dispozitivul de a reduce la orizont, le putem aplica imediat pe plan fără table sau alt calcul, iar prin alt artificiu dîndu-ne şi diferinţa de nivel între punctul de staţie şi punctul vizat, simplificăm o sumă de operaţiunĭ ulterioare, căcĭ avînd cotele de nivel trecute direct pe plan chiar în momentul operaţieĭ, numaĭ suntem nevoiţĭ a face calcule la cabinet şi oleată pentru construcţia curbelor de nivel, toate aceste operaţiunĭ sunt suprimate pentru un topograf abil şi formele de teren şi trag direct pe matrice avînd modelul în faţă.

In cele-l-alte părţi Planşeta Tichy-Starke: este o staţiune obicinuită cu puţine modificărĭ, care îĭ asigură o construcţie maĭ puţin grea, maĭ comodă pentru aşezat în staţie şi transport, menţinînd însă stabilitateac aracteristică a instrumentelor caseĭ Starke.

Lucrarea de cîmp fiind terminată, să procedează la calculul suprafeţelor, care să face în mod mecanic cu planimetru rulant, sistem Coradi, instrument întrebuinţat la toate cadastrele.

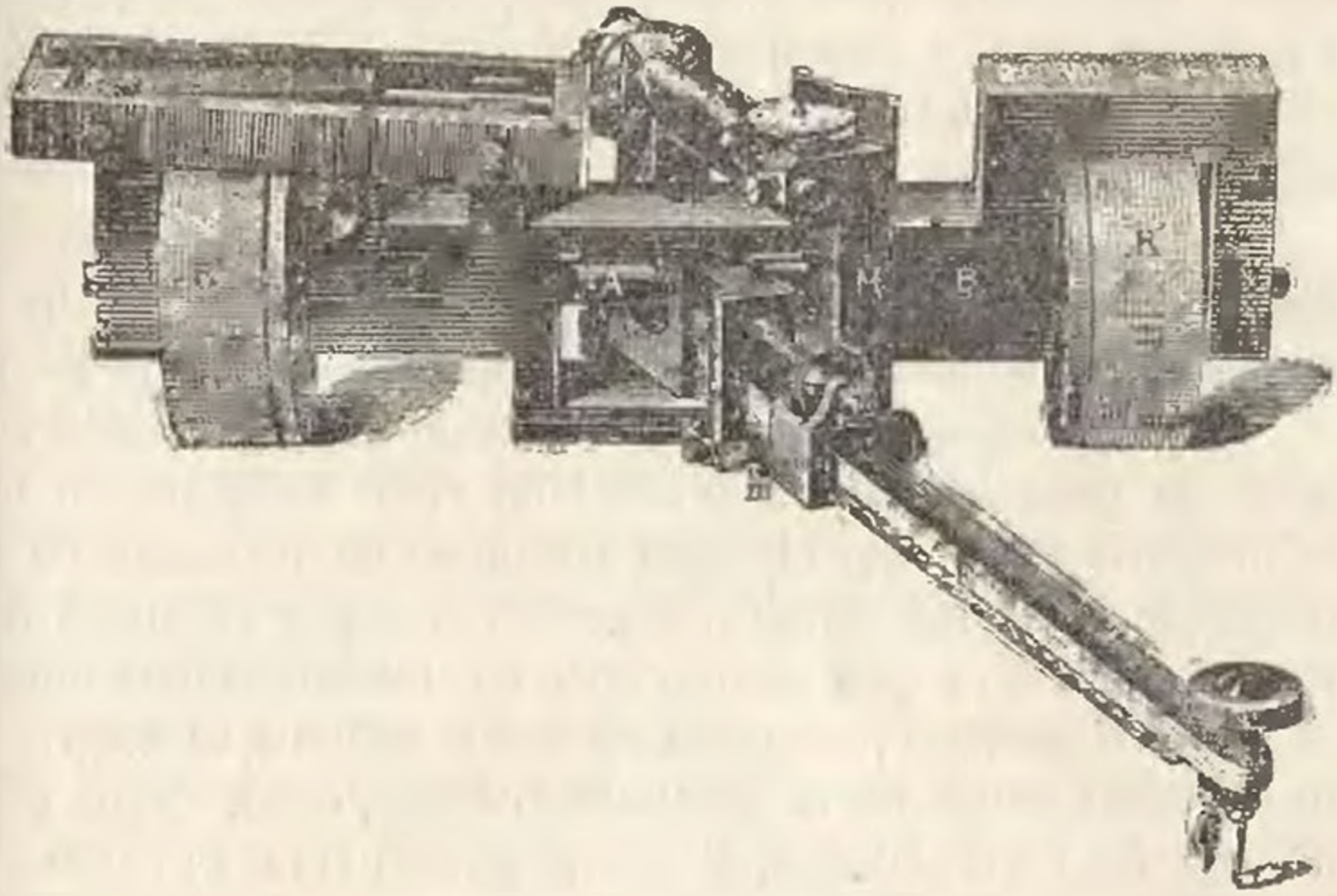

Planimetru sistem Coradi.

Cu acest instrument, suprafeţele sunt date cu o aproximaţiune de 1 : 1.000, controlul să poate face des şi uşor — greşelile dar nu maĭ pot avea loc, iar erorile sunt aşa de micĭ că nicĭ prin calculul numeric saŭ măsurĭ directe pe teren, pe lîngă o muncă înzecită, nu ne daŭ resultate superioare: (vezĭ figura).

Pentru suprafeţele micĭ, cu conturul în liniĭ drepte, aŭ adoptat sticla gravată, prin ajutorul căreia suprafeţele de formă triunghiulară dreptunghiulară, saŭ de orĭ-ce formă patrulateră, să calculează cu mare esactitate şi repeziciune

Pe această sticlă sunt gravate nişte liniĭ paralele în sensul lungimeĭ, distanţate de un milimetru şi numerotate de jos în sus.

Linia paralelă cu No. 50 din mijloc este singura gradată pe o scală duplă ca intervalul paralelelor, divisiunile însă considerîndu-se de aceaşĭ valoare ca intervalele paralele cetim distanţa pe jumătate pe această linie.

In modul acesta, această linie duplă gradată să aşează pe diagonala uneĭ figurĭ patrate saŭ baza triunghiuluĭ şi diferinţa cetirilor de sus şi jos saŭ înălţimile triunghiurilor formate prin diagonală, multiplicată cu distanţa cetită direct pe diagonală: ne dă suprafaţa.

Calculul să face uşor, clar şi esact, şi prin faptul că suntem dispensaţĭ de a maĭ trage perpendiculare şi o sumă de liniĭ pe plan, acest mod este foarte practic.

Terminînd calculul suprafeţelor, foaia ajunge în mîinele desemnatoruluĭ.

Lemnele convenţionale fixează forma şi dimensiunile fie-căruĭ detaliŭ, desemnatorul cu mare precauţiune le figurează esact pe locul fixat de operatorul de cîmp pe plan.

Aci am noile semne convenţionale ale Institutuluĭ geografic pe care le-am complectat cu cele necesare în lucrările noastre speciale; ele maĭ trebuesc complectate cu acele hotărîte în serviciul minelor, şi pescăriilor şi s'ar putea forma semnele definitive pentru lucrările Ministeriuluĭ de Domneniĭ.

Pentru desemn, singura coloare este tuşul negru mat, pentru acest scop toate semnele convenţionale sunt combinate aşa fel ca claritatea, eleganţă prin urmare: cetirea este uşoară.

Tuşul este culoarea cea maĭ plăcută şi cea maĭ îngăduitoare la corecţiunĭ şi dacă maĭ considerăm că la reproducere prin fotografie desemnul să reproduce uniform şi clar, nu ne va părea răŭ de planurile înpestriţate de pînă acum.

Pentru scrisul planuluĭ am adoptat literile clasice ca Romane, Rotonde, Cursive, Block şi Batarde, singurele care aŭ menirea de a rămînea la infinit. Acestor litere s'a fixat dimensiunile regulamentare pentru fie-care numire şi scară aşa că chiar şi ele ne înlesnesc cetirea planuluĭ.

Pentru formele de teren represintate prin curbe de nivel am adoptat culoarea saepia care la reproducere dă acelaş efect ca tuşul, mărind în acelaş timp claritatea şi plasticitatea originaluluĭ.

Cu aceste operatiunĭ, foaia originală este gata; asupra eĭ însă maĭ avem două operaţiunĭ de făcut.

I. Parcelarea saŭ divisiunile terenuluĭ dacă ni se cer, şi

II. Reproducerea originaluluĭ.

Pentru parcelare: având suprafaţa porţiuneĭ de divisat de orĭ-ce formă ar fi, triunghiulară, patrulateră, poligonară, regulată orĭ nu; se face cu noile table a d-luĭ Joal, în care găsim termenul cu care înmulţim un coeficient geodezic al suprafeţeĭ şi dăm prin calcule peste toţĭ termeniĭ necunoscuţĭ ale parcelelor, ca laturĭ, lăţimĭ, perpendiculare şi dacă operăm asupra unuĭ poligon determinat prin coordonate găsim şi coordonatele parţiale ale fie-căruĭ punct de divisiune.

Iată dar d-lor resolvată şi problema făcută pînă acum cu atîtea tatonamente şi greşelĭ, iată dispărut şi cîştigul saŭ paguba ce resulta la lotul din urmă.

Pentru reproducerea originaluluĭ, am ales procedeul ce'l putem face şi noĭ cu destul succes şi este maĭ puţin costisitor.

Prin ajutorul unuĭ aparat fotografic de format 50×60, cu un obiectiv mare unghiular construit aşa fel ca să corecteze curbarea suprafeţeĭ focale, saŭ aberaţiunea de sfericitate, formăm un negativ.

Reproducţiunea se face pe o placă cu gelatină detaşabilă, în mărimea naturală a originaluluĭ, redusă saŭ amplificată după cum voim. Se developează după modul obişnuit, apoĭ se detaşează de sticlă şi se aplică pe o foaie de zinc saŭ aluminum special preparată ca şi piatra litografică şi se formează un clişeŭ litografic.

Odată placa isprăvită se înbibă cu cerneală tipografică prin ajutorul unuĭ burete saŭ val şi se copiază pe hîrtie fină prin ajutorul uneĭ uşoare prese de mînă, care la rîndul eĭ maĭ serveşte şi ca maşină de satinat şi de lipit hîrtia pe zinc.

Pentru a nu diforma copiile se recomandă ca reproducerea să se facă pe hîrtie satinată şi fără a fi udată, astfel contracţiunile ulterioare numaĭ aŭ loc, şi copia îşĭ păstrează dimensiunile eĭ primitive.

Aceste sînt d-lor operaţiunile prin care trece confecţia unuĭ plan şi aceste sînt şi instrumentele şi metoadele cele maĭ uşoare, cele maĭ puţin costisitoare care ne pot asigura ca un plan să fie bun.

Acum să vedem cu cine putem să'l facem:

Organisaţia personaluluĭ.

Pentru executarea lucrărilor nouĭ — nicĭ o şcoală din ţară nu ne dă elemente maĭ propriĭ, ca, şcolile noastre de agricultură şi silvicultură.

Instrucţia ce primesc absolvenţiĭ acestor şcolĭ este peste de ajuns pentru a'ĭ forma în cel maĭ scurt timp: escelenţĭ operatorĭ.

Misiunea lor în această meserie, este înlesnită mult, prin studiele şi aplicaţiele ce le-aŭ făcut deja la cîmp, dedaţĭ fiind maĭ mult ca orĭ care, privaţiunilor şi uneĭ muncĭ stăruitoare, — pe cînd dintr'o altă şcoală — maĭ superioară şi maĭ cu seamă cu titlurĭ academice, s'a constatat că pentru această meserie — cu cît studiele sunt maĭ 'nalte cu atît pretenţiunile cresc şi munca scade.

Pentru a forma operatorĭ de elită şi personal de direcţie se vor găsi din aceştĭ absolvenţĭ cîţĭ-va cu aptitudinĭ speciale pentru aĭ trimite în streinătate să urmeze lucrările instituţiunilor cu reputaţie, bine înţeles, după ce aceştĭ aleşĭ vor fi dat probe îndeajuns de muncă conştiincioasă şi după ce vor depune un concurs anumit.

Cu modul acesta, am putea forma, corpul geometrilor noĭ prin noĭ, asigurînd ast-fel şi viitorul multor absolvenţĭ aĭ şcoalelor noastre de agricultură şi silvicultură.

Organisaţia acestor operatorĭ, va fi bine, asimilîndu-ĭ erarhieĭ corpuluĭ silvic al statuluĭ, avansîndu-ĭ odată cu conabsolvenţiĭ lor din acel corp, iar pentru munca lor obositoare, pentru privaţiunile de tot felul, pentru îmbrăcămintea şi echiparea specială ce trebuesc să aibă şi o uzează în misiunea lor, vor fi încurajaţĭ cu un mic supliment de plată. după cantitatea lucrărilor făcute în condiţiunĭ regulamentare,

In organisaţia acestuĭ personal se va ţine compt de aptitudinele speciale a celor aleşĭ, căcĭ principiul divisiuneĭ munceĭ, se poate aplica maĭ bine ca la orĭ-ce artă, aşa de ex: Pe un absolvent cu aptitudinĭ la matematicĭ îl vom forma calculator şi numaĭ calculator, pe cel cu aptitudinĭ la desemn îl vom instrui ca aplicator, cartograf, iar pe tănărul robust cu ochĭ agerĭ îl vom aplica ca observator la instrumente în lucrările de cîmp.

Cu acest mod fie-care lucrează în specialitatea sa, pentru care are atracţiune şi aptitudinĭ naturale în care specialitate çapătă o îndemănare şi siguranţă de produce înzecit maĭ mult şi maĭ bine ca cel care e aplicat la toate.

Dar avantagiul diviziuneĭ munceĭ este şi maĭ mare dacă ne gîndim că prin acest sistem controlul să face de la sine şi reciproc, decĭ greşelile atît de dese şi atît de păgubitoare, nu se pot strecura, căcĭ: orĭ ce greşală a operatoruluĭ de cîmp este observată de calculator, care ne ştiind a o corecta — va trebui a trimite înapoĭ registrul de observaţiĭ ale observatoruluĭ neglijent spre a o reface din noŭ, care — din principiu — trebue să o refacă pe socoteala sa.

Maĭ departe, greşelile calculatoruluĭ sînt găsite de aplicator, iar ale acestuia de calculatorul supraleţelor.

Să înţelege că fie-care îşi plătesc neglijenţele în proporţie cu timpul întrebuinţat a le reface amenzĭ băneştĭ ce ajung la sfîrşitul anuluĭ tot în mîinile operatorilor în proporţie inversă cu greşelile.

Vedem dar că prin acest artificiu, avem un control foarte real, o emulaţiune mare şi o răsplată justă.

In acest sistem de industrialisare a acesteĭ arte, inginerului director al lucrărilor, îĭ rămîne timp pentru a cunoaşte, a conduce şi a instrui personalul întregeĭ fabricaţiunĭ, în care scop el va trebui să fie un adevărat maistru a tutulor operaţiunilor şi un bun părinte pentru operatorĭ. El controlează şi dirigează mersul la timp şi pas cu pas, el centralizează, coordonează acolo la faţa loculuĭ unde trebue să stea nedeslipit de operatorĭ.

Să înţelege că foloasele unuĭ ast-fel de sistem nu le putem avea aplicînd acest sistem la un inspectorat silvic, saŭ vre-un alt serviciŭ din minister, căcĭ dacă direcţia se împarte, sistemul degenerează omogenitatea, uniformitatea şi emulaţiunea dispare în schimb cheltuelile în personal material şi instrumente se măresc.

Un serviciŭ ast-fel organizat este menit a deservi un întreg minister, cum este cazul Ministeruluĭ nostru de Domeni care are şi trebue să facă atîtea ridicărĭ marĭ şi complicate.

Astă-zĭ Ministerul nostru are: Serviciul minelor, al pescăriilor, al agricultureĭ, cel silvic şi al proprietăţeĭ, unde se ridică planurĭ, fie-care serviciŭ făcînd această muncă costisitoare în vederea cerinţelor luĭ speciale — fără ca cele-lalte serviciurĭ să poată trage cel maĭ mic folos; şi dacă îĭ trebue — cum îĭ trebue, face aceeaşĭ lucrare fie-care la rîndul săŭ — avem dar cincĭ cheltuelĭ fără ca cu toate aceste să avem un plan general — singurul care poate ajuta mersul regulat şi metodic al tutulor serviciilor către acelaşĭ scop.

Cîtă economie de banĭ şi forţă cheltuite, nu ar fi, dacă pentru întregul Minister ar fi un singur serviciŭ al ridicărilor de planurĭ — pus sub direcţia unuĭ singur şef — care să execute ridicările viitoare în condiţiunĭ să satisfacă trebuinţele tutulor serviciilor.

Infiinţat acest serviciŭ din personalul ce'l are astă-zĭ ministerul pe la diferite serviciĭ şi complectat din serviciul silvic, va forma sub numele de serviciul «Topometrieĭ» o secţie în una din direcţiile ministeruluĭ ca administraţie şi erarchie.

Scopul săŭ va fi ridicarea în plan al proprietăţilor statuluĭ, hotărniciĭ, parcelărĭ, niveliment, — cu un cuvînt descurcarea proprietăţilor statuluĭ.

In acest scop, serviciul topometrieĭ, va avea şi un inginer hotarnic cu multă experienţă în chestiunĭ juridice saŭ chiar advocat, acesta va maĭ trebui să cunoască mersul general al tutulor serviciilor din minister, pentru ca în unire cu şefiĭ diferitelor serviciĭ exterioare, să poată aplica şi înţelege cerinţele şi ordinele de la centru.

Acest inginer face recunoaşterĭ, studiază actele, strînge şi arată cerinţele fie-căruĭ serviciŭ şi sub formă de referat îl înaintează directoruluĭ săŭ, care adunînd pe şefiĭ de serviciŭ şi consultîndu-ĭ modifică, dacă crede, cele scrise în referatul inginerului, şi'l înaintează ministeruluĭ pentru aprobare.

De aci acest referat devenind ordin, se dă inginerului lucrărilor de cîmp, pentru a-l executa aşa cum ministerul l-a aprobat.

Acest inginer care cunoaşte execuţiunea, va şti cu cine, cum şi cînd să execute lucrare în condiţiunile deja hotărîte de toate serviciile.

Dacă ministerul găseşte cu cale aceste vederĭ, le poate realisa fără vre-o zguduire materială — înfiinţînd acest serviciŭ din personalul arătat, care prin cîte-va săptămînĭ, se va pregăti a executa lucrările, după noua metodă — şi chiar în campania de lucru a acestuĭ an se va putea proba avangiile eĭ, la orĭ-care, din lucrările ce ministerul le va crede maĭ urgent necesare.

După resultatele din prima campanie de lucru, se va hotărî formarea definitivă a acestuĭ serviciŭ, cînd se va putea mări numărul echipelor din simburile primeĭ seriĭ deja formate, atît cît trebuinţa cere şi mijlocele o vor permite.

Ast-fel s'a format şi la Institutul Geografic al armateĭ cu formarea corpuluĭ ingineresc şi resultatul a fost marele premiŭ şi treĭ medaliĭ de aur la exposiţia de la Paris cîştigate pentru operile sale.

Resultatul nu se datoreşte nicĭ plăţilor marĭ, nicĭ numaĭ studiilor înalte, ci pur şi simplu, uneĭ bune organizaţiĭ, instrucţiunĭ precise, uneĭ dragoste de muncă, care tot-d'auna a fost răsplătită de şefiĭ care i-a avut. Şi dacă ne gîndim că oficeriĭ aŭ un stagiŭ limitat la maximum 4 anĭ de a face şi pe inginerul topograf, ne putem închipui ce artiştĭ am putea forma din elementele noastre, cînd îĭ putem lăsa pentru toată cariera lor la această meserie.

Gr. Popescu
Inginer hotarnic al Statuluĭ.

PROIECT DE BUDGET PENTRU CHELTUELILE MINISTERULUI AGRICULTUREI, INDUSTRIEI, COMERCIULUI ŞI DOMENIILOR

PE EXERCIŢIUL 1904—1905

SERVICIUL PĂDURILOR

EXPUNERE DE MOTIVE

S'a prevăzut din noŭ, sub art. 117, suma de 110.000 leĭ pentru lucrărĭ de amenegiarea pădurilor, ridicarea lor în plan, lucrărĭ culturale, etc.

Această alocaţiune s'a prevăzut conform legeĭ din 16 Maiŭ 1900, prin care s'a creat *fondul special pentru cultura şi punerea în valoare a pădurilor, menţinerea coastelor şi fixarea terenurilor mişcătoare de pe moşiile Statuluĭ*, şi representă 2% din suma de leĭ 5.500.000, prevăzută ca venit brut al pădurilor pe exerciţiul 1904—1905.

Pentru lucrările, ce aŭ a se face din acest fond, am întocmit un proiect de budget separat, conform art. 252 din legea de la 21 Martie 1903, pentru modificarea unora din disposiţiunile legeĭ asupra comptabilităţeĭ publice.

§ 1. Personal.

No. persoanelor		NUMIREA FUNCŢIUNILOR	RETRIBUŢIUNI									
Pe trecut	Se propune		MENSUALE								ANUALE	
			Lefi		Gradaţiĭ		Diurne		Spese			
			Leĭ	B.	Leĭ	B.	Leĭ	B.	Leĭ	B.	Leĭ	B.
1	1	Inspector silvic clasa I, însărcinat cu direcţia .	476	—	—	—	—	—	159	—	7.620	—
3	3	Inspectorĭ clasa I	476	—	—	—	—	—	159	—	22.860	—
6	6	» » II	375	—	—	—	—	—	126	—	36.072	—
7	7	Silvicultorĭ şefĭ clasa I .	351	—	—	—	—	—	—	—	29.484	—
9	9	» » » II . .	312	—	—	—	—	—	—	—	33.696	—
18	18	» » » III . .	272	—	—	—	—	—	—	—	58.752	—
46	46	» clasa I	227	—	—	—	—	—	—	—	125 304	—
61	61	» » II	183	—	—	—	—	—	—	—	133.956	—
4	4	» asistenţĭ	141	—	—	—	—	—	—	—	6.768	—
1	1	Archivar	272	—	—	—	—	—	—	—	3.264	—
1	1	Impiegat clasa II	183	—	—	—	—	—	—	—	2.196	—
6	6	Impiegaţĭ » IV.	114	—	—	—	—	—	—	—	8.208	—
6	6	Copiştĭ	95	—	—	—	—	—	—	—	6.840	—
1	1	Desemnator (impiegat cl. IV).	114	—	—	—	—	—	—	—	1.368	—
12	12	Brigadierĭ clasa I . . .	77	—	—	—	—	—	—	—	11.088	—
22	22	» » II	62	—	—	—	—	—	—	—	16.368	—
100	100	» » III	48	—	—	—	—	—	—	—	57.600	—
10	10	Cameriştĭ la regiunĭ.	—	—	—	—	30	—	—	—	3.600	—
200	200	Pădurarĭ şefĭ.	—	—	—	—	30	—	—	—	72.000	—
100	100	» clasa I	—	—	—	—	25	—	—	—	30.000	—
139	139	» » II	—	—	—	—	20	—	—	—	33.360	—
100	100	» » III la reşedinţa ocoalelor.		—	—	—	15	—	—	—	18.000	—
900	900	Pădurarĭ clasa III	—	—	—	—	15	—	—	—	162 000	—
500	500	Confiniştĭ, a 100 leĭ anual	—	—	—	—	—	—	—	—	50.000	—
		Spese de transport pentru 29 silvicultorĭ şefĭ ataşaţĭ la regiunĭ	—	—	—	—	—	—	141	—	49.068	—
		Idem pentru 100 silvicultorĭ, şefĭ de ocoale	—	—	—	—		—	85	—	102.000	—
		Totalul person. serviciuluĭ .	—	—	—	—	—	—	—	—	1.081.472	—

Natura Serviciilor şi a Cheltuelilor	CREDITE			
	Cerute pe 1904—1905		Acordate pe 1903—1904	
	Lei	B.	Lei	B.
§ 2. Material				
a) *Cheltuelĭ generale pentru întregul serviciŭ*				
Spese de cancelarie, registre, condicĭ, imprimate, publicaţiunĭ, material pentru desemn, sigilii, insigniĭ, table, cheltuelĭ mărunte, etc.	7.000	—	7.000	—
Mobilier de cancelarie şi repararea celuĭ existent, etc.	1.000	—	1.000	—
Cumpărare de instrumente topografice şi silvice pentru serviciul central şi exterior, cum: ciocane silvice, compasurĭ topografice, forestiere, corturĭ pentru lucrărĭ, puscĭ, cartuşe şi diverse unelte, etc., precum şi reparatul celor existente	4.000	—	4.000	—
Pentru muzăul silvic, mobilier, obiecte de expus, etc.	1.500	—	1.500	—
Subvenţia societăţeĭ «Progresul silvic» pentru studiile, publicaţiunile şi lucrările ce face în interesul economieĭ forestiere	500	—	500	—
Pentru staţiunĭ de experimentaţie forestieră, crearea unor centre de exploatare silvică cu scop cultural, cum şi cumpărarea instrumentelor şi furniturilor necesare pentru funcţionarea lor.	1.500	—	2.500	—
Premiĭ pentru distrugerea insectelor si fiarelor vătămătóre, material şi unelte pentru distrugere, facerĭ de vînătorĭ oficiale, parcurĭ pentru înmulţirea vînatuluĭ util, etc.	500	—	1.000	—
Ajutoare pentru învăţămîntul silvic, misiunĭ în ţară şi în străinătate, delegaţiunĭ şi diverse lucrărĭ în interesul economieĭ forestiere	1.500	—	2.000	—
Indemnisaţiĭ, cheltuelĭ de transport pentru agenţiĭ silvicĭ mutaţĭ în interes de serviciŭ, spese şi cheltuelĭ de transport pentru anchete, escursiunĭ, inspecţiunĭ, etc.	6.000	—	4.000	—
Plata permiselor permanente şi certificatelor de călătorie pe C. F. R. şi pe vapoare pentru personalul silvic	15.000	—	15.000	—
Fondul de 2 % prevăzut de legea din 16 Maiŭ 1900 la venitul brut al pădurilor de leĭ 5.500.000 pentru lucrările de amenagiarea pădurilor, ridicarea lor în plan, perimetarea şi stîlpuirea lor, lucrările culturale la pădurĭ, pentru construirea de drumurĭ, pentru împădurirĭ şi corecţiunea torenţilor, cum şi orĭ-ce lucrărĭ de îmbunătăţire şi punerea în valoare a pădurilor, conform budgetuluĭ special al aceluĭ fond	110.000	—	—	—
Totalul materialuluĭ	148.500	—	38.500	—
b) *Pentru regiunile silvice*				
Furniturĭ de cancelarie şi diverse cheltuelĭ mărunte pentru cancelariile celor 10 regiunĭ, material pentru desemn, imprimate, etc.	2.000	—	2.000	—
De reportat	2.000	—	2.000	—

Natura Serviciilor şi a Cheltuelilor	CREDITE			
	Cerute pe 1904—1905		Acordate pe 1903—1904	
	Lei	B.	Lei	B.
Report .	2.000	—	2.000	—
Mobilier de cancelarie şi repararea celuĭ existent	2.000	—	2.000	—
Luminatul şi încălzitul cancelariilor, cum şi cumpărarea obiectelor trebuitoare : lămpĭ, topoare, ferăstrae, etc.	1.000	—	1.000	—
Plata chirieĭ cancelariilor	11.000	—	11.000	—
Totalul materialuluĭ regiunilor .	16.000	—	16.000	—
Total cu cel de sus pentru întreg serviciul . .	164.500	—	54.500	—
c) *Pentru ocoalele silvice.*				
Furniturĭ de cancelarie şi diverse cheltuelĭ mărunte pentru cancelariile ocoalelor silvice, material de desemn, imprimate, etc.	2.500	—	2.500	—
Mobilier de cancelarie şi repararea celuĭ existent	1.500	—	1.500	—
Plata chirieĭ cancelariilor ocoalelor silvice carĭ n'aŭ case construite de Stat	5.000	—	5.000	—
Luminatul şi încălzitul cancelariilor, cum şi cumpărarea obiectelor trebuitoare ca : lămpĭ, ferăstrae, topoare, etc.	1.500	—	1.500	—
Cumpărare de luntriĭ pentru paza zăvoaielor şi ostroavelor, cum şi repararea celor existente . . .	1.000	—	1.000	—
Repararea şi întreţinerea caselor forestiere, construite pentru şefiĭ de ocoale, brigadierĭ şi pădurarĭ : (76 case pentru şefiĭ de ocoale şi 790 case pentru brigadierĭ şi pădurarĭ), construire de atenanse la casele existente, împrejmuirea lor şi construirea de nouĭ case pentru şefiĭ de ocoale, brigadierĭ şi pădurarĭ . .	9.000	—	9.000	—
Ajutoare şi recompense agenţilor silvicĭ inferiorĭ (pădurarĭ şi brigadierĭ) pentru aniĭ îndelungaţĭ de serviciŭ, pentru infirmităţĭ căpătate în timpul şi din cauza serviciuluĭ, premiĭ în natură (instrumente, vite, îmbrăcăminte, seminţe de plante agricole) celor ce se disting în serviciŭ prin lucrărĭ de ordine silvică şi gospodărie agricolă.	3.000	—	3.000	—
Total pentru ocoale silvice . .	23.500	—	23.500	—
Total general al materialuluĭ serviciuluĭ . .	188.000	—	78.000	—

EXPUNERE DE MOTIVE

La proiectul de budget al fonduluĭ de 2% pentru cultura și punerea în valoare a pădurilor Statuluĭ, pe exercițiul 1904—1905.

Cultura și ameliorarea pădurilor din toate țările civilizate aŭ atras încă de mult timp atențiunea publică.

Influența climatologică a pădurilor, precum și rolul ce ele aŭ asupra torenților, prin preîntimpinarea dezastrelor inundațiunilor, sînt cunoscute de toți.

Spre a se vedea cîtă solicitudine se pune în alte țărĭ culte pentru ameliorarea fonduluĭ pădurăresc, vom indica aci cheltuelile ce se fac în fie-care țară în acest scop.

Ast-fel:
In Franța se cheltuește anual 40% din venitul păd.
» Prusia » » » 50% » » »
» Bavaria » » » 52% » » »
» Saxonia » » » 80% » » »
» Würtenberg » » » 40% » » »
» Baden » » » 38% » » »
» Alsacia-Lorena » » » 48% » » »
» Algeria » » » 2.800.000 leĭ, de și venitul anual nu se ridică de cît la un milion.

La noĭ, de și Statul este proprietar a circa 900.000 hectare pădurĭ, totușĭ, pînă în anul 1892, afară de cîte-va sume neînsemnate acordate maĭ 'nainte, nu s'a dat nicĭ o atențiune lucrărilor de punere în valoare a pădurilor.

Abia în anul 1892, prin legea sancționată cu înaltul decret regal No. 1.900 din 12 Maiŭ și promulgată în *Monitorul Oficial* No. 36 din 17 Maiŭ, s'a creiat *„un fond de punere în valoare a pădurilor domeniale“*.

Grație acesteĭ legĭ s'a putut începe pe o scară maĭ mare lucrările specificate într'însa; ea însă a fost abrogată prin legea din 16 Martie 1896, in urma căreia toate lucrările aŭ fost suspendate pînă în anul 1900—1901, cînd aŭ fost reluate pe basa legeĭ promulgată prin *Monitorul Oficial* No. 35 din 16 Maiŭ 1900, prin care s'a reînființat *„fondul pentru cultura și punerea în valoare a pădurilor, menținerea coastelor și fixarea terenurilor mișcătoare de pe moșiile Statuluĭ“*.

Prin art. 6 al acesteĭ din urmă legĭ ministerul a fost autorisat să cheltuiască și suma de 207.998 leĭ, 50 banĭ, ce era disponibilă din vechiul fond, tot pentru lucrările prescrise printr'însa.

De și prin art 1 al acesteĭ legĭ se dispune ca: *„Cu începere de la 1 Aprilie 1900 să se preleve în fie-care an, din veniturile brute în banĭ ale tuturor vînzărilor de lemne din pădurile Statuluĭ, o sumă de 2% care să se consemneze la Casa de depunerĭ spre a forma fondul special“* de maĭ sus, totușĭ pînă acum nu s'a pus la disposițiune nicĭ o sumă din aceea de circa 460.000 leĭ ce s'ar fi cuvenit pentru exercițiile 1900/901—1903/904 inclusiv.

Toate cheltuelile făcute în acest timp, pe basa legeĭ în cestiune, aŭ fost acoperite numaĭ din suma de 207.998 leĭ, 50 banĭ, ce era disponibilă din vechiul fond, dar care acum este cu desăvîrșire epuizată. Lucrările executate în anul curent 1903/1904, în sumă de 28.400 leĭ, s'aŭ făcut pe basa unuĭ budget aprobat de consiliul miniștrilor și decretat de M. S. Regele; pentru exercițiul viitor, însă, potrivit art. 252 din legea de la 21 Martie 1903 pentru modificarea unora din dispozițiunile legeĭ asupra comptabilitățeĭ publice, am întocmit proiectul de budget alăturat, care la *venituri* se presintă cu suma de leĭ 126.832, banĭ 52, din carĭ: leĭ 110.000 represintînd $2^{0}/_{0}$ din venitul brut al pădurilor, de 5.500.000 leĭ prevăzut pentru exercițiul 1904/1005; leĭ 7.230 procentele bonificate de Casa de depunerĭ pentru timpul cît a stat consemnată la zisa Casă, suma de 207.998 leĭ, 50 banĭ, din vechiul fond, și leĭ 9.602, banĭ 52 sume consemnate din cele ordonanțate în exercițiile 1900/901 pînă la 1903/1904 inclusiv și întoarse ca rămase fără întrebuințare

La *cheltuelĭ* acest proiect de budget s'a întocmit pe aceeașĭ cifră de 126.832 leĭ, 52 banĭ, cît s'a prevăzut și la veniturĭ, din carĭ leĭ 31.360, banĭ 52, formează fondul pentru deschidere de credite suplimentare și extraordinare.

Aceste cheltuelĭ se repartizează ast-fel:

Pentru *personal* leĭ 3.972, represintînd salariul unuĭ desemnator și a 3 brigadierĭ silvicĭ cl. I, pentru a fi atașațĭ la lucrările de împădurire.

Pentru *material* s'a prevăzut:

a) Leĭ 4.000, la art. 2, pentru controlul și recepția tutulor lucrărilor specificate în legea fonduluĭ de $2^{0}/_{0}$

Supraveghiarea acestor lucrărĭ și recepția lor urmînd să fie făcută de o comisiune, ce se va întocmi de minister, suma de maĭ sus va servi la acoperirea cheltuelilor de transport și deplasare ale membrilor acesteĭ comisiunĭ;

b) Leĭ 8.000, la art. 3, pentru construcțiunĭ și reparațiunĭ de drumurĭ.

Este un fapt cert că din causa lipseĭ căilor de comunicație, mare parte din pădurĭ nu se pot exploata, saŭ, dacă se daŭ în exploatare, prețurile obținute sînt în raport direct cu existența saŭ neexistența acestor drumurĭ.

In acest scop, s'a înscris aci modesta sumă de 8.000 leĭ, din care să se acopere primele lucrărĭ ce se vor începe în campania anuluĭ 1904/1905 la marele domeniŭ silvic Căscioarele, din județul Vlașca, și la Piscu-Cîineluĭ, de la Sinaia.

Suma ce ar trebui pentru facerea de drumurĭ la pădurile unde astă-zĭ lipsesc cu desăvîrșire ar fi, de sigur, cu mult maĭ mare; față cu mijloacele restrînse ce ne staŭ la disposițiune, însă, ne mărginim pentru anul viitor numaĭ la cele indicate maĭ sus;

c) Leĭ 3.500, la art. 4, pentru construcțiunĭ și reparațiunĭ de podurĭ și podețe.

Această sumă este necesară atît pentru facere de podurĭ și podețe la pădurile în curs de exploatare, unde lipsa lor este simțită astă-zĭ, cît și pentru repararea celor existente. Cum am arătat maĭ sus, la art. 3, și această sumă este maĭ mult de cît insuficientă pentru a face față tutulor nevoilor; din lipsă de fondurĭ, însă, sîntem nevoițĭ să ne mulțumim și cu atît;

d) Leĭ 9.000, la art. 5, pentru construcțiunĭ de cantoane la centrele de împădurirĭ.

Atît la nisipurile sburătoare din județul Mehedinți, cît și la perimetrele reservate spre împădurire în Bărăgan (Ialomița și Brăila), trebuesc construite cantoane pentru pădurarĭ, carĭ actualmente locuesc în niște bordeie ruinate, carĭ amenință să cadă pe eĭ;

e) Leĭ 6.000, la art. 6, pentru lucrărĭ de fixarea coastelor cu zidurĭ de susținere, barage, blocage, etc.

Această sumă este necesară pentru continuarea lucrărilor de consolidarea rîpelor de la Piscu-Cîineluĭ, din fața Sinaieĭ, lucrărĭ începute încă din anul trecut și carĭ trebuesc continuate pînă la completa lor terminare.

f) Leĭ 26.000, la art. 7, pentru întreținerea pepinierelor existente, recoltărĭ și cumpărărĭ de semințe și înființărĭ de nouĭ pepiniere.

Astă-zĭ avem în ființă 70 pepiniere, din carĭ 47 cu suprafață de 5.000 m. p. fie-care, iar restul pepiniere centrale. Pentru întreținerea acestor pepiniere și pentru procurarea semințelor necesare, atît din străinătate, cît și din țară, am prevăzut aci suma de maĭ sus;

g) Leĭ 28.000, la art. 8, pentru diverse lucrărĭ de împădurirĭ și transporturĭ de puețĭ.

Pentru împădurirea nisipurilor sburătoare, a bărăganelor și a masivelor exploatate prin tăierĭ rase, ar trebui o sumă cu mult maĭ mare. Pînă ni se va pune, însă, la dispozițiune mijloacele necesare, ne mărginim, pentru campania anului viitor, la modesta sumă de 28.000 leĭ, din care să se execute cele maĭ urgente;

h) Leĭ 5.000, la art. 9, pentru întocmirea și aplicarea amenagiamentelor.

Art. 4 din codul silvic impune ca orĭ-ce pădure supusă regimuluĭ silvic, înainte de a se pune în exploatare, să fie amenagiată. Pentru executarea acestor amenagiamente la masivele cele maĭ importante, am prevăzut aci suma de 5.000 leĭ;

i) Leĭ 2.000, la art. 10, pentru diverse lucrărĭ culturale la principalele masive forestiere.

Prin exploatarea pădurilor de cîmpie și podgorie s'a introdus, în mod spontaneŭ, o mulțime de speciĭ fără voloare, carĭ trebuesc scoase pentru a înlesni creșterea și cultura stejaruluĭ și frasinuluĭ ca esențe de valoare. Suma înscrisă la acest articol este departe de a fi suficientă; ne vom limita, însă, în cursul anuluĭ viitor la facerea acestor lucrărĭ în masivele cele maĭ importante;

j) Leĭ 31.360, banĭ 52, la art. 11, fond pentru deschidere de credite suplimentare și extraordinare.

Această sumă este destinată pentru a servi la deschidere de credite suplimentare la articolele unde alocațiunile se vor dovedi insuficiente, precum și pentru deschidere de credite extraordinare pentru executarea lucrărilor ce eventual nu se vor fi prevăzut în acest proiect de budget.

Cu aceste explicațiunĭ, am onoarea a vă ruga să bine-voițĭ a da aprobarea D-voastre proiectuluĭ de budget aci alăturat.

Ministrul agricultureĭ, industrieĭ, comerciuluĭ și domeniilor,

C. I. Stoicescu.

PROIECT DE

pentru veniturile şi cheltuelile, ce sunt de făcut din fondul special de 2 %
fixarea terenurilor mişcătoare de pe mo-

NATURA VENITURILOR	Evaluările	
Fond ce urmează să se preleveze conform art. 1 din legea de la 16 Maiŭ 1900, din venitul brut al tuturor vînzărilor de lemne din pădurile Statului, socotit a 2% la suma de 5.500.000 leĭ, prevăzută ca venit al pădurilor pe exerciţiul 1904—1905	110.000	—
Procente bonificate de Casa de depunerĭ, la suma de 207.998 leĭ, 50 banĭ, ce se găsea consemnată la zisa Casă din sumele prelevate în virtutea legeĭ din 17 Maiŭ 1892 . . .	7.230	—
Sume consemnate din cele ordonanţate în exerciţiile 1900/901 — 1903/904 inclusiv şi întoarse ca rămase fără întrebuinţare . .	9.602	52
Totalul veniturilor . . .	126.832	52

Acest proiect de budget se presintă în total, atât la veniturĭ cât şi la chel-
douĭ, banĭ cincĭ-zecĭ şi douĭ.

Ministrul agriculturei, industriei, comerciuluĭ şi domenielor,

C. I. Stoicescu

BUDGET

pentru cultura şi punerea în valoare a pădurilor, menţinerea coastelor şi şille Statului, pe exerciţiul 1904—1905.

Articolul	No. persoanelor	NATURA CHELTUELILOR	RETRIBUŢIUNI Lunare		RETRIBUŢIUNI Anuale		TOTAL	
1	—	§ 1. **Personal**						
—	1	Desemnator	100	—	1.200	—		
—	3	Brigadierĭ silvicĭ cl. I	77	—	2.772	—		
		Totalul personaluluĭ . .	—	—	—	—	3.972	—
		§ 2. **Material**						
2	—	Pentru controlul şi recepţia tutulor lucrărilor specificate în legea fonduluĭ de 2%	—	—	4.000	—		
3	—	Construcţiunĭ şi reparaţiunĭ de drumurĭ .	—	—	8.000	—		
4	—	» » » » podurĭ şi podeţe.	—	—	3.500	—		
5	—	Construcţiunĭ de cantoane la centrele de împădurirĭ	—	—	9.000	—		
6	—	Lucrărĭ de fixarea coastelor cu zidurĭ de susţinere, barage, blocage, etc.	—	—	6.000	—		
7	—	Intreţinerea pepinierelor existente, recoltărĭ şi cumpărărĭ de seminţe şi înfiinţărĭ de nouĭ pepiniere	—	—	26.000	—		
8	—	Diverse lucrărĭ de împădurirĭ şi transporturĭ de puieţĭ	—	—	28.000	—		
9	—	Intocmirea şi aplicarea amenagiamentelor .	—	—	5.000	—		
10	—	Diverse lucrărĭ culturale la principalele masive forestiere	—	—	2.000	—		
11	—	Fond pentru deschidere de credite suplimentare şi extraordinare	—	—	31.360	52		
		Totalul materialuluĭ	—	—	—	—	122.860	52
		Total general	—	—	—	—	126.832	52

tuelĭ, cu suma de leĭ una sută două-zecĭ şi şease miĭ, opt sute treĭ-zecĭ şi

Şeful serviciuluĭ comptabilităţeĭ,
P. Stănescu.

EXPUNERE DE MOTIVE

La proectul de budget al plantațiunilor terenurilor cedate comunelor din Dobrogea, pe exercițiul 1904—1905

Prin art. 23 al legeĭ din 3 Aprilie 1882, pentru regularea proprietățeĭ imobiliare din Dobrogea, se prevede că:

«In localitățile unde se află păduri se va determina și ceda «o porțiune de teren pe seama comunelor rurale, luîndu-se de basă un hectar maximum de locuință.

«Acolo unde nu se află pădurĭ se va alege și ceda gratuit o «întindere de pămînt echivalentă, pe carĭ locuitoriĭ comuneĭ vor fi «obligațĭ, prin administrația locală, s'o planteze, sub direcția agen«ților silvicĭ aĭ Statuluĭ, care le va pune la disposiție și sămînța «necesară».

Art. 24 prevede că:

«Islazul, pădurea saŭ porțiunea de pămînt destinată a deveni «pădure, sunt și rămin proprietatea obșteĭ locuitorilor și nu se pot «înstrăina, nicĭ li se poate schimba destinațiunea, în nicĭ un cas și «sub nicĭ un motiv».

Prin legea de la 20 Maiŭ 1893, între alte modificărĭ aduse legeĭ de maĭ sus, s'aŭ adaus la art. 23 și 24 maĭ multe aliniate, și anume:

La art. 23 aliniatele următoare:

«Locuitoriĭ comunelor vor fi obligațĭ, prin administrațiune, a «face la timpul necesar toate lucrările prescrise de agentul silvic «respectiv, saŭ a plăti de fie-care zi ce era obligat a face 1 leŭ «și jumătate.

«Comunele vor prevedea în fie-care an în budgetul lor perso«nalul de pază la plantațiunĭ și pădurĭ saŭ tuferișurĭ, ce se vor «prescrie de agentul silvic respectiv și recunoscut de minister; în «cas contrariŭ, prefectul județuluĭ îl va prevedea din oficiŭ.

«Pînă la plantarea acelor terenurĭ ele se vor arenda de minis«ter; iar sumele, ce vor resulta, cum și cele provenite din plata în «banĭ a zilelor de prestație, vor forma un fond ce se va întrebu«ința de minister cum va crede maĭ nemerit, pentru a subveni la «orĭ-ce cheltuelĭ necesare cu aceste lucrărĭ».

La art. 24 următorul aliniat:

«In localitățile unde pădurea saŭ porțiunea de pămînt desti-

«nată a deveni pădure ar fi, prin situaţiunea sa, greŭ de plantat «şi de păzit, ministerul are facultatea de a le preschimba fie cu «alte terenurĭ delimitate în acelaşĭ scop, fie cu alte terenurĭ vîndute «locuitorilor, saŭ chiar cu altele din moşiile Statuluĭ».

In executarea acestor legĭ s'aŭ reservat spre împădurire, ca terenurĭ comunale, circa 23.000 hectare, împărţite în 340 perimetre, adică 340 centre de împădurire comasate saŭ ce urmaŭ a fi comasate.

Primele lucrărĭ de împădurire aŭ început în anul 1892 la centrul cel maĭ important, Cara-Omer (1.700 hectare comasate), apoĭ la Hasancea, Tuzla, etc.

Din causa lipseĭ de continuitate şi maĭ ales de întreţinere, din împăduririle executate unele aŭ perit cu desăvîrşire, altele s'aŭ rărit, aşa că în anul 1901, cînd s'a înfiinţat regiunea X silvică de Constanţa, a trebuit să se înceapă cu replantarea şi complectarea lipsurilor constatate, care în unele părţĭ s'aŭ ridicat pînă la 80 %.

In campaniile anilor 1902 şi 1903 toate aceste lipsurĭ aŭ fost complect terminate; iar la Hasancea plantaţiunea este încheiată, ne maĭ avînd trebuinţă de cît de întreţinere şi complectarea lipsurilor ce eventual s'ar maĭ ivi.

Toate aceste lucrărĭ s'aŭ făcut pînă în exerciţiul curent 1903—1904 din fondul consemnat la Casa de depunerĭ şi provenit din venitul terenurilor destinate a se împăduri, pe măsura nevoilor ce se simţeaŭ, fără a se întocmi pentru aceasta un budget special care nu se prevedea în nicĭ o lege. In conformitate, însă, cu art. 252 din legea de la 21 Martie 1903 pentru modificarea unora din disposiţiunile legeĭ asupra comptabilităţeĭ publice, pentru exerciţiul în curs 1903—1904, lucrările de împădurirea acestor terenurĭ s'aŭ executat pe basa unuĭ budget aprobat de consiliul miniştrilor şi decretat de M. S. Regele; iar pentru exerciţiul viitor 1904—1905, cu începerea căruia budgetele fondurilor speciale trebuesc şi ele supuse Adunăreĭ deputaţilor, am întocmit alăturatul proiect de budget, pe care am onoare a vă ruga să bine-voiţĭ a'l aproba, spre a se putea pune în aplicare de la 1 Aprilie 1904.

Acest proiect se presintă la veniturĭ cu suma de leĭ 1.266.444, banĭ 43, provenită din: leĭ 146.700 venitul terenurilor destinate a se împăduri şi carĭ pînă la împădurire sunt arendate conform legeĭ (această cifră este prevăzută după aceea, cu care aŭ fost arendate terenurile în cestiune pe exerciţiul curent 1903—1904), şi leĭ 1.119.744, banĭ 43, fond disponibil azĭ din cel consemnat la Casa de depunerĭ, din venitul acestor terenurĭ pe exercițiile anterioare, inclusiv 1903—1904, cum se prevede în proiect la partea veniturilor. La cheltuelĭ s'a prevăzut suma de leĭ 186.084, absolut necesară pentru lucrările de făcut în campania anuluĭ viitor; din această sumă leĭ 17.304 represintă cheltuelile de personal, iar leĭ 168.780 pe cele de material.

In ce privește *personalul*, suma de maĭ sus de 17.304 leĭ represintă salariul și spesele de transport a duoĭ silvicultorĭ clasa II, carĭ se vor însărcina exclusiv cu lucrările de împădurire și comasare a terenurilor ce urmează să se împăduréască în viitor, precum și salariul a duoĭ desemnatorĭ, patru brigadierĭ și nouă pădurari-lucrătorĭ permanenți, absolut necesarĭ, personalul silvic exterior fiind insuficient și pentru executarea acestor lucrărĭ.

La *material* s'aŭ prevăzut următoarele cheltuelĭ:

a) Leĭ 3.000, la art. 2, pentru controlul general, verificarea întregeĭ gestiunĭ și recepția lucrărilor executate, printr'o comisiune ce se va întocmi de minister.

Intocmirea acesteĭ comisiunĭ este de neapărată trebuință, atît pentru verificarea gestiuneĭ bănești a personaluluĭ însărcinat cu facerea lucrărilor și a moduluĭ de executarea lor, cât și pentru facerea recepțiuneĭ tutulor lucrărilor la fie-care perimetru în parte;

b) Leĭ 1.200, la art. 3, pentru construcțiunĭ și reparațiunĭ de drumurĭ la perimetrele de împădurire indicate în proiect.

După planurile întocmite de regiunea X silvică din Constanța fie-care perimetru este împărțit în maĭ multe parcele destinate a se împăduri cîte una pe fie-care an. Pentru înlesnirea lucrărilor este nevoe să se facă micĭ drumurĭ practicabile între aceste parcele și să se întrețină cele deja făcute;

c) Leĭ 31.200, la art. 4, pentru construcțiunĭ de cantoane, atenanse și magasiĭ de conservat semințe la pepinierele centrale orĭ la centrele de împădurirĭ, construcțiunĭ de puțurĭ și întreținerea celor existente.

Pentru adăpostirea și locuința brigadierilor și lucrătorilor permanențĭ la fie-care perimetru de împădurire este nevoe să se construiască cantoane simple saŭ duble cu atenansele necesare, după importanța perimetrelor; de asemenea este nevoie să se construiască magasiĭ pentru conservatul semințelor necesare, atît pepinierelor cît și însămînțărilor directe (actualmente se dispune în Dobrogea de 10 vagoane diferite semințe), precum și de construire de puțurĭ unde lipsesc și de întreținerea celor existente, pentru a se procura apa necesară atît pepinierelor, cît și lucrătorilor;

d) Leĭ 65.800, la art. 5, pentru întreținerea pepinierelor existente și înființărĭ de nouĭ pepiniere.

Actualmente sunt în ființă șease pepiniere comunale, cu o suprafață totală de 36 hectare, la perimetrele Cara-Omer, Cara-Murat, Hasancea, Murfatlar, Comarova și Sarighiol, carĭ dispun de un stoc de maĭ multe milioane de puețĭ și carĭ trebuesc neapărat întreținute spre a'șĭ putea atinge scopul pentru care aŭ fost înființate. Deosebit de acestea, pe măsură ce se fac comasărĭ pentru alte nouĭ perimetre, va trebui să se înființeze și acolo pepiniere, pentru producerea pueților necesarĭ la împădurirĭ. Inființarea acestor pepiniere este necesară și din punctul de vedere, că orĭ-ce împădurire nu se poate începe și continua cu succes pînă nu vom avea la dispozițiune un stoc suficient de puețĭ crescuțĭ în pepinieră, cu rădăcinĭ puternice, spre a resista cu succes climeĭ aride și secetoase a Dobrogeĭ;

e) Leĭ 42.040, la art. 6, pentru împădurirea terenurilor de la perimetrele comunale specificate în proiectul de budget, complectarea lipsurilor și întreținerea plantațiunilor.

Această sumă, extrasă din devisele primite de la regiune este absolut necesară pentru executarea în condițiunĭ bune a lucrărilor de împădurire (plantațiunĭ și însămînțărĭ directe), precum și a lucrărilor de întreținere a plantațiunilor deja făcute, lucrărĭ carĭ sunt de prima importanță pentru reușita acestor împădurirĭ;

f) Leĭ 750, la art. 7, pentru întocmirea diverselor planurĭ economice și de comasare, sondage, etc.

Redacțiunea chiar a acestuĭ articol indică în de ajuns necesitatea acesteĭ neînsemnate sume. Importanța eĭ se deduce de la sine; nicĭ o lucrare nu poate fi începută pînă ce nu se fixează planul lucrăreĭ și nu se cunoaște natura și composiția terenuluĭ destinat a se împăduri;

g) Leĭ 2.000, la arrt. 8, pentru diverse lucrărĭ culturale, ca: recepărĭ de puețĭ și curățirea de crăcĭ lacome.

In iarna trecută am încercat perderĭ însemnate prin distrugerea pueților pe suprafețe întinse, roșĭ de iepurĭ; aceștĭ puețĭ sînt ca și perduțĭ pentru scopul ce urmărim și, prin urmare, recepearea lor (tăiarea din fața pămîntuluĭ) se impune pentru a provoca lăstărirea lor. Aceeașĭ operațiune este reclamată și în casurile de incendiĭ, cum ni s'at întîmplat în fie-care an. Suma înscrisă la acest articol este destinată a acoperi cheltuelile indicate maĭ sus, precum și pentru curățirea de crăcĭ lacome a pueților viguroșĭ;

h) Leĭ 4.150, la art. 9, pentru transportul apeĭ necesară lucrătorilor și pepinierilor, precum și a semințelor forestiere recoltate în țară și diverse alte transporturĭ;

Această sumă este necesară, pînă la construirea puțurilor permanente, pentru a se procura apa trebuitoare atît semănăturilor în pepiniere, cît și lucrătorilor în timpul campanieĭ de lucru, precum și pentru transportul la locul de împădurire a semințelor recoltate în țară saŭ aduse din streinătate, fie de la punctele de unde se recoltează, fie de la centrele unde sunt depozitate;

i) Leĭ 3.700, la art. 10, pentru continuarea șanțurilor pe perimetrele plantațiunilor executate, întreținerea celor deja făcute precum și pentru facere de gardurĭ viuĭ la aceste perimetre.

Fie-care perimetru, odată comasat, trebue să se șănțuiască, atît spre a fixa în mod definitiv liniile de hotar, cît și spre a evita incendiile și delictele de pășunat. In partea interioară și pe rambleul acestor șanțurĭ se fac gardurĭ viuĭ, de esențe ghimpoase, salcîm saŭ glădiță. Suma dar înscrisă la acest articol este absolut necesară;

j) Leĭ 8.450, la art. 11, pentru cumpărare de plugurĭ și boĭ pentru muncă, furagiul și întreținerea lor, precum și atelagele respective, cumpărarea a 2 căruțe și a 4 caĭ pentru transporturĭ și întreținerea lor.

Pentru că munca omuluĭ este foarte scumpă, maĭ ales în Dobrogea, și cum lucrările de întreținere sunt de prima ordine, se propune transformarea munceĭ manuale a omuluĭ în munca cu animalele. In acest scop, s'a prevăzut suma de maĭ sus, care este absolut necesară pentru scopul ce urmărim;

k) Leĭ 800, la art. 12, pentru diverse imprimate, furniturĭ de cancelarie și desemn, registre, etc.

Această sumă este necesară pentru procurarea furniturilor de cancelarie, a imprimatelor, registrelor, etc. Tot de la acest articol se vor plăti, la trebuință, cheltuelile pentru fotografiarea plantațiunilor executate, spre a se vedea mersul lucrărilor;

l) Leĭ 5.690, la art. 13, pentru cheltuelĭ neprevăzute și fond pentru deschidere de credite suplimentare.

Această sumă este destinată să acopere cheltuelile ce eventual nu se vor fi prevăzut în proiectul de budget, precum și pentru a înlesni deschiderea creditelor suplimentare la articolele unde alocațiunile s'ar dovedi insuficiente.

Pentru a se vedea în mod clar importanța lucrărilor ce avem de executat în Dobrogea, dăm aci un tabloŭ în care se arată situațiunea fie-căruĭ perimetru:

No. curent	NUMIREA perimetrelor	SUPRAFEȚE								Esențele întrebuințate	OBSERVAȚIĬ
		Comasate		Împădurite		De împădurit		Pepiniere			
		Hect.	Mp.	Hect.	Mp.	Hect.	Mp.	Hect.	Mp.		
1	Cara-Omer. .	1.700	—	625	—	1.075	—	8	—	Salcâm, frasin, stejar (ghindă), ulm, etc.	Plantația bine reușită.
2	Cara-Mural. .	250	—	—	—	250	—	6	—		Creat pepinieră în 1902—1903.
3	Hasancea. . .	144	—	144	—	—	—	4	—		Plantația complectă
4	Comarova. . .	839	—	150	—	689	—	6	—		Se continuă lucrările.
5	Murfatlar . . .	560	—	60	—	500	—	6	—		» » »
6	Tuzla.	97	—	30	—	67	—	—	—		» » »
7	Sari-Ghiol. . .	883	—	—	—	883	—	6	—		Înființat pepinieră în 1902—1903.
	Total . .	4.473	—	1.009	—	3.464	—	36	—		

In campania de lucru a anuluĭ 1904 — 1905 se vor începe în mare, lucrările de împădurirĭ la toate aceste perimetre, maĭ ales că cele șease pepiniere azĭ în ființă, cu o suprafață de 36 hectare dispun de un stoc considerabil de puețĭ bunĭ pentru a fi plantațĭ la locurile definitive.

Ast-fel întocmit acest proiect de budget, am onoarea a vă ruga să bine-voițĭ a ’ĭ da aprobarea D-voastre.

Ministrul agriculture̥ĭ,
industrieĭ, comerciuluĭ și domeniilor,
C. I. Stoicescu.

PROIECT D

Pentru veniturile și cheltuelile ce sînt de făcut din fondul special pentru împădurirea terenu

NATURA VENITURILOR	EVALUĂRI LEI
Venitul terenurilor destinate a se împăduri și carī, conform art. I din legea de la 10 Aprilie 1893 (*Monitorul Oficial* No. 38 din 1893), se arendează pînă la împădurire, iar venitul lor se trece la fondul special prevăzut de lege .	146.70
Fond consemnat la Casa de depunerī din veniturile acestor terenurī pe exercițiile anterioare inclusiv 1903—1904, însă:	
Pentru plantarea terenurilor din județul Constanța 663.387.32	
» » » » » Tulcea 456.357,11	1.119.74
Totalul veniturilor . . .	1.266.44

In total acest budget se presintă la veniturī în țifră de leī un milion, două sute ș
de leī una sută opt-zecī și șease miī, opt-zecī și patru, adică un excedent de veniturī în s

Ministrul agriculturei, industriei, comerciului și domeniilor, C. I. STOICESCU.

BUDGET

cedate comunelor din Dobrogea, conform legeĭ din 10 Aprilie 1893, pe exerciţiul 1904—1905

Articolul	No. personelor	NATURA CHELTUELILOR	RETRIBUŢIUNI								TOTAL	
			LUNARE						Anuale			
			Lefĭ		Diurne		Spese					
			L.	B.	L.	B.	L.	B.	L.	B.	LEI	B.
1	—	*§ 1. Personal*										
—	2	Silvicultorĭ clasa II	181	—	—	—	81	—	6.288	—		
—	2	Desemnatorĭ, din carĭ unul în serviciul central şi altul la regiune	80	—	—	—	—	—	1.920	—		
—	4	Brigadierĭ silvicĭ clasa I	77	—	—	—	—	—	3.696	—		
—	9	Pădurarĭ şi lucrătorĭ permanenţĭ	—	—	50	—	—	—	5.400	—		
		Totalul personaluluĭ	—	—	—	—	—	—			17.304	—
		§ 2. Material										
2	—	Controlul general, verificarea întregeĭ gestiunĭ şi facerea recepţieĭ lucrărilor executate prin comisia ce se va întocmi de minister	—	—	—	—	—	—	3.000	—		
3	—	Construcţiunĭ şi reparaţiunĭ de drumurĭ la perimetrele Cara-Omer, Cara-Murat, Hasancea, Comarova, Murfatlar, Tuzla şi Sari-Ghiol	—	—	—	—	—	—	1.200	—		
4	—	Construcţiunĭ de cantoane, atenanse şi magasiĭ de conservat seminţe la pepinierele centrale orĭ la centrele de împădurirĭ maĭ sus indicate, construcţiunĭ de puţurĭ şi întreţinerea celor existente	—	—	—	—	—	—	31.200	—		
5	—	Întreţinerea pepinierelor comunale de la Cara-Omer, Cara-Murat, Hasancea, Comarova, Murfatlar şi Sari-Ghiol şi înfiinţărĭ de noui pepiniere	—	—	—	—	—	—	65.800	—		
6	—	Împădurirea terenurilor de la perimetrele comunale specificate maĭ sus, complectarea lipsurilor şi întreţinerea plantaţiunilor	—	—	—	—	—	—	42.040	—		
7	—	Pentru întocmirea diverselor planurĭ economice şi de comasare, sondage, etc.	—	—	—	—	—	—	750	—		
8	—	Diverse lucrărĭ culturale ca: recepărĭ, de pueţĭ şi curăţire de crăcĭ lacome	—	—	—	—	—	—	2.000	—		
9	—	Transportul apeĭ necesară lucrătorilor şi pepinierelor, precum şi al seminţelor forestiere recoltate în ţară şi diverse alte transporturĭ	—	—	—	—	—	—	4.150	—		
10	—	Continuarea şanţuluĭ pe perimetrele plantaţiunilor executate, întreţinerea celor deja făcute, precum şi facerea de gardurĭ viuĭ la aceste perimetre	—	—	—	—	—	—	3.700	—		
11	—	Cumpĕrarea de plugurĭ şi boĭ pentru muncă, furagiul şi întreţinerea lor, precum şi atelagele respective. Cumpĕrarea a două căruţe şi 4 caĭ necesarĭ pentru transportul pueţilor, instrumentelor, etc., şi întreţinerea lor	—	—	—	—	—	—	8.450	—		
12	—	Diverse imprimate şi furniturĭ de cancelarie şi desemn, registre, etc.	—	—	—	—	—	—	800	—		
13	—	Diverse cheltuelĭ neprevĕzute şi fond pentru deschidere de credite suplimentare	—	—	—	—	—	—	5.690	—		
		Totalul materialuluĭ	—	—	—	—	—	—		—	168.780	—
		Total general	—	—	—	—	—	—			186.084	—

zecĭ şi şease miĭ, patru sute patru-zecĭ şi patru, banĭ patru-zecĭ şi treĭ, şi la cheltuelĭ în ţifră de leĭ un milion, opt-zecĭ miĭ, treĭ sute şease-decĭ, banĭ patru-decĭ şi treĭ.

Şeful comptabilităţeĭ *P. Stănescu*

COMUNICĂRI ȘI FAPTE DIVERSE

Uscarea lemnelor prin electricitate.

Procedeul de injecțiune a lemnelor ca traverse pentru drumul de fer, parĭ de telegraf, pavaje etc. etc., îșĭ are o origină destul de îndepărtată. Această injecțiune are de scop de a înlocui seva arboreluĭ prin un antiseptic, care ĭĭ dă o maĭ mare rezistență și o maĭ mare durată, presupunem la putrezire.

Pentru lemnele de grindărie, tîmplărie și tîmplărie de mobile, aceste procedee de injecțiune aŭ rămas cam puțin desvoltate pentru rezonul că speciile întrebuințate în asemenea lucrărĭ fiind în majoritate rășinoase se injectaŭ cu multă greutate. Nu rămînea dar pentru lemnele de lucru de cît mijlocul convenabil de a le usca în aerul liber, lucru de alt-fel de o durată lungă și destul de costisitoare.

Un noŭ procedeŭ foarte curios de alt-fel, permite de a da lemnelor în un timp foarte scurt calitățĭ, pe carĭ nu le căpăta pînă acum de cît după cîțĭ-va anĭ de uscare.

Acest procedeŭ constă în inpregnarea prin electricitate.

Aparatul cu care se operează consistă în un mare șghiab de lemn în fundul căruia se găsește o placă de plumb în legătură cu polul pozitiv a unuĭ generator electric.

Lemnele ce trebuesc a fi tratate sînt așezate pe această placă și acoperite cu a doua placă tot de plumb care constitue polul negativ.

Șgheabul este umplut cu un liquid format din o soluțiune de 10 % Colophan și 75 % carbonat de Sodiŭ.

Sub influența curentuluĭ electric seva din lemn este eliminată, răspîndindu-se la suprafața baeĭ pe cînd lemnul prin poriĭ săĭ se inpregnează complect din această soluțiune.

După 5—6 ore în medie, operațiunea este terminată și nu rămîne a lăsa de cît 14—15 zile să se usuce lemnul ca să fie bun de lucru. Se poate chiar activa uscarea prin un procedeŭ artificial.

O importantă instalațiune în genul acesteia există în Londra unde a fost instalată de casa Johnson et Phillip in Charlton-Junction.

George Codrescu

Silvicultor aj. al Dom. Colonel Cocioc-Gherghița

⁂

Merulius Lacrimans

«Cum să ne apărăm de bureţiĭ de casă». O revistă pentru familie publică cercetările doctoruluĭ Bernard Iosef, pentru stîrpirea acesteĭ ciupercĭ care după D-sa crește pe lemn, prosperă la umezeală, lemnul putrezește repede, și exală un miros urît, ucigător, infectînd aerul din locuință. Persoanele debile carĭ locuesc în casa infectată de merulius, și maĭ ales aceĭ cu plămîniĭ atinșĭ, mor repede. D-rul a observat că acestuĭ burete 'ĭ place locuințele umede, aerul cald. Podelile iaŭ umezeala din păreţĭ și căldura din cameră, ast-fel că-ĭ daŭ mediul foarte priincios pentru a se desvolta.

Se întinde cu repeziciune și atacă toate părțile lemnoase ale clădiriĭ.

D-rul Bernard a practicat următorul mijloc și a dobîndit succes desăvîrșit.

Capetele podelelor și tălpile se ung cu ceară topită în amestec cu seŭ în proporțiĭ egale. Amestecul acesta formează un strat izolator contra umezeliĭ. Casele atacate de această ciupercă sunt din cele maĭ nesănătoase, persoanele ce le locuesc aŭ adesea durerĭ de cap, indispoziție, vărsăturĭ. Se maĭ recomandă sub dușumele un strat de cărbunĭ de lemn (praf) și nisip uscat.

G. D. Belinski
Silvicultor ajutor la Domeniul Coroaneĭ Bicaz.

* * *

COMERCIUL LEMNOS AL ROMÎNIEĬ PE ANUL 1903[1]

După raportul oficial al consuluuĭ rus din Galaţĭ comerciul de lemne al Romînieĭ, în anul trecut, a fost ceva maĭ însemnat ca în anul 1901, deși n'a ajuns încă a fi normal din cauza crizeĭ din trecut, care criză făcuse să înceteze cele maĭ multe lucrărĭ de construcție.

Se micșorase în mod simțitor comerciul lemnos cu Bulgaria și Turcia, asemenea, din cauza releĭ stărĭ financiare în care se găseaŭ aceste două state.

Comerciul lemnos cu Batumul, a fost unul din principalele articole de export, de pe piața Galațuluĭ; însă din anul 1902, exportul acesta a început a se micșora, de oare-ce producțiunile Romîneștĭ și Austro-Ungare, nu maĭ pot concura cu produsele fo-

---

1) Lesop. V. 06^0.37.

restiere ruse. Nu trebue a uita că Renĭ (Basarabia) importa o însemnată cantitate de lemne prin Galațĭ. Lemnul acesta de cherestea se achisiționează de firma Spoliansky din Batum, se fasonează în gaterele din Renĭ și apoĭ se trimite direct la Batum.

In anul 1902 s'a trimis prin Galațĭ 60.000 m.^{3} la Batum. Exportul de cherestea pentru Franța, Italia și Algeria a fost normal. Afacerile cu Germania aŭ fost destul de animate. Intre firmele Engleze și cele Romîne s'aŭ urmat tratative, rezultatul cărora, este exportul din anul acesta a 3.500 vagoane cherestea fasonată. Cheresteaua transit a Austrieĭ, se îndreptează la Odessa trecînd prin Noua Suliță o parte mare, și o parte mică prin Galațĭ, maĭ ales lemnul din Bucovina.

Exportul total de produse pădureștĭ prin Galațĭ a fost de 15.000 vagoane, dintre carĭ 6.000 lemn austriac. Afară de aceasta din Bucovina s'a primit 160.000 m.^{3} dintre carĭ 60.000 s'a expediat în Rusia, iar restul de 100.000 s'a debitat în ferăstraele societățeĭ «Goetz», pentru trebuințele interne. Prețurile pentru cheresteaua de lucru, aŭ fost ceva maĭ scăzute ca în 1901, media atingea 34 leĭ m.^{3}».

In legătură cu exportul de cherestea în Batum și în special pentru cutiĭ de împachetat petrol, maĭ zilele trecute un prinț caucasian 'mĭ-a afirmat că singur Batumul plătește pe lemn romînesc 3—4 milioane leĭ anual. Numitul prinț care poseda pădurĭ de molid și pin, întinse, a fost îndrumat de firma Spolansky să viziteze instalațiile de debitarea cheresteleĭ de pe Domeniile Coroaneĭ Bicaz (Ata-Bour) și lucrările de exploatare, ulucurĭ, canalurĭ, drumurĭ de fer, etc. Prințul a rămas uimit de modul cum se lucrează, de unde se aduce lemnul, pe cît timp pădurea luĭ care este numaĭ la cîte-va zecĭ de km. de Batum este pînă azĭ în neexploatare. A propus stăruitor unuĭ cunoscut exploatator de pădurĭ și constructor să meargă cu el, punîndu-ĭ la dispoziție și capitalul trebuincios. Foarte sigur cneazul din cele ce văzuse numaĭ, spunea că va exploata anual 100.000 m.^{3}, alimentând el singur Batumul, și în cazul cînd va reuși să angajeze de la noĭ din țară cîțĭ-va bunĭ lucrătorĭ, va face în scurt timp o sdrobitoare concurență lemnuluĭ romînesc. Cunosc cîțĭ-va micĭ (mijlocitorĭ) comercianțĭ carĭ cumpăraŭ lemn brut după valea Bistrițeĭ și 'l revindeaŭ firmeĭ Spolansky cu preț bun, anul acesta nu s'aŭ grăbit să angajeze cumpărăturĭ, saŭ că cerințele Caucazuluĭ sînt micĭ și Spolansky nu'l poate angaja, saŭ că mijloacele nu 'ĭ-aŭ permis ; și în timpul din urmă aflu că marea fabrică de la Renĭ a firmeĭ Spolansky a fost cedată companieĭ «Goetz». Compania Goetz pe lîngă lemnul nemțesc, maĭ exploatează anual pe Tarcăŭ (Neamțu) 120—130.000 m.^{3} brut.

Gh. D. Belinschi.

Silvicultorul ajutor la Domeniul Coroaneĭ Bicaz.

Navlurĭ plătite pentru lemnăria de la Galați în anul 1903.

PORTURI	FELUL MĂRFEI	DE LA LEI	PÂNĂ LEI	OBSERVAȚIUNI
Italia, Sicilia, Malta, Neapole, Savona, Genova, Pozallo, Castellamare, Palermo, Catania, Empedocle, Mazzarelli, San-Remo.	Scândurĭ de brad	170.—	190.—	pr. Wag. a 22 m^{ts}
Marsilia.	Scând. de brad Dóge	170.— 16 shillings	200.— 20 shillings	pr. Wag. pr. 1000 kgr.
Niza, Cannes, Port-Vendres, Cetta, St.-Louis du Rhone.	Scândurĭ de brad	175.—	210.—	pr. Wag.
Spania, Malaga.	Scândurĭ de brad	210.—	250.—	pr. Wag.
Africa, Oran, Mostaganem, Philippeville, Bône, Bizerte, Tunis, Sfax, Bougie.	Scândurĭ de brad	200.—	230.—	pr. Wag.
Alexandria.	Scând. de brad	150.—	170.—	pr. Wag.
Rotterdam.	Scând. de brad. Lemne de stejar	180.— 12 shillings	200.— 14 shillings	pr. Wag. » Tona
Anversa.	Scând. de brad Traverse Dóge Butucĭ	185.— 10 shil., 9 pence 16 shillings 13 shillings	200.— 12 shillings	pr. Wag. » Tona
London.	Scândurĭ de brad	220.—		pr. Wag.
Glasgow.	Scândurĭ de brad	230.-		pr. Wag,
Liverpool.	Scândurĭ de brad	210.—	220.—	pr. Wag.
Hull.	Scândurĭ de brad	220.—	240.—	pr. Wag.
Amsterdam.	Scândurĭ de brad	220.—		pr. Wag.
Batoum.	Scândurĭ de brad	100.—	120.—	pr. Wag.

ARENDAREA VÎNĂTOAREI ÎN PĂDURILE STATULUI

Se publică spre cunoștința generală că, în ziua de 25 Februarie 1904, orele 10 a. m. se va ține licitațiune, prin oferte scrise și sigilate, în localul Ministerului de domenii, pentru arendarea dreptului de a vîna în pădurile și proprietățile Statului, notate mai jos și cu condițiunile următoare:

1. Arendarea se face pe termen de 5 ani, socotit de la data aprobărei licitației și pînă la 15 Ianuarie 1909;

2. Garanția provisorie ce se va depune la ziua licitației și care după aprobarea licitației rămîne definitivă, este notată mai jos, în dreptul fie-cărui ocol silvic, unde se prevede și suma de al care va începe concurența;

3. Proprietățile Statului dintr'un ocol, fac obiectul unei singure licitațiuni; iar ofertele se vor face pe rînd pentru fiie-care ocol a parte:

4. Arendașul nu are dreptul a cere nici scăderea din prețul arendei, nici rezilierea contractului, în cas cînd se va vinde moșia sau pădurea, sau se va da în exploatare pădurea, total sau în parte, contractul rămîne obligatoriu pentru cumpărător pînă la expirarea lui;

5. Modificarea legei asupra vînatului provoacă de drept resilierea contractului, fără somație sau judecată și fără nici o despăgubire a vre-uneia din părți, cu toate acestea arenda se va plăti de arendaș pe întregul an în care a avut loc reziliarea, ori-cît de puțin timp ar fi trecut dintr'însul;

6. Arendașul nu are dreptul să vîneze pe bălți și în zona bălților, ce cad în coprinsul proprietăților pendinte de serviciul pescăriilor;

7. Permisele personale de vînătoare eliberate de minister sau de regiuni înainte de aprobarea licitațiunei, sînt valabile pe tot termenul prevăzut într'însele, fără ca arendașul să poată ridica vre-o pretențiune în această privință;

8. Arendașul este obligat a se conforma legei și regulamentului legei poliției vînatului, acum în vigoare, cum și condițiunilor generale de arendare publicate în *Monitorul Oficial* No. 52 din 6 Iunie 1903.

TABLOU

de ocoalele în care se arendează dreptul de vînătoare.

Monitorul Oficial No. 252.

Numărul	Numele ocoluluĭ	Suprafața HECT.	SUMA de la care va începe concurența LEI	Garanția LEI	Numărul	Numele ocoluluĭ	Suprafața HECT.	SUMA de la care va începe concurența LEI	Garanția LEI
1	Adincata . . .	6.383	400	200	43	Sinaia .	16.586	345	170
2	Coșula . . .	7.817	1.000	500	44	Văleniĭ de Munte	6.290	1.240	620
3	Sineștĭ . . .	4.602	500	250	45	Brăneștĭ .	3.376	800	400
4	Dolhasca .	9.697	500	250	46	Cadina . . .	4.151	890	440
5	Rișca	19.335	2.100	1.050	47	Căscioarele .	8.502	1.500	750
6	Ciurea . .	8.347	1.000	500	48	Ghimpațĭ . . .	6.958	690	340
7	Roman . . .	4.312	500	250	49	Giurgiŭ	1.975	670	330
8	Tomeștĭ . . .	3.486	900	450	50	Gruiu	8.089	1.618	800
9	Pipirig . .	[illegible]3.938	10.000	5.000	51	Comana .	704	160	75
10	Tg.-Neamțu . .	6.446	2.600	1.300	52	Slobozia . . .	60.897	500	250
11	Văratec .	13.842	8.800	4.400	53	Mitrenĭ . . .	6.417	1.450	720
12	Monast. Cașin	21.979	680	340	54	Țigăneștĭ . . .	4.818	310	150
13	Vadurĭ .	21.708	600	300	55	T.-Măgurele . .	12.520	800	400
14	Calu-Iapa . .	32.855	1.540	770	56	Trivalea . .	4.059	1.000	500
15	Valea-Rea . .	12.861	560	280	57	Aninoasa .	18.540	200	100
16	Traian .	3.388	315	172	58	Țigănia-Drăgăn.	23.038	150	75
17	Lucăceștĭ . . .	19.670	1.140	570	59	Cotmeana . .	14.615	200	100
18	Tarcăŭ .	43.228	1.100	550	60	Șlăveștĭ	10.635	720	360
19	Odaia-Bursucani	4.405	1.100	550	61	Corbĭ . .	14.490	2.000	1.050
20	Fisticĭ	3.534	830	415	62	Cimpu-Lung . .	13.726	180	90
21	Tulucești . .	4.884	650	325	63	Leordenĭ .	4.101	640	320
22	Floreștĭ . .	1.790	150	75	64	Radu-Negru .	10.806	1.530	765
23	Crețeștĭ .	7.444	1.405	702	65	Seaca-Optășanĭ	6.709	520	250
24	Ghermăneștĭ . .	7.463	850	425	66	Schitu-Grecĭ .	2 756	550	225
25	Răchitoasa . .	7.410	800	400	67	Romula .	10.150	1.890	945
26	Furceni . .	6.869	1.120	560	68	Lunca-Stăneștĭ .	9.306	700	350
27	Rimnicu-Sărat .	11.147	1.375	680	69	Jiblea	24.510	1.000	500
28	Brăila	11.763	1.000	500	70	Băbenĭ	13.970	690	300
29	Focșanĭ . .	7.186	300	150	71	Bobiceștĭ . . .	6.365	660	330
30	Boloteștĭ . .	12.122	630	300	72	Horezu	18.262	2 020	1.010
31	Buzăŭ . . .	9.305	204	100	73	Tismana . . .	98.343	1.030	515
32	Cislăŭ	14.681	300	150	74	Bucovăț . . .	9.268	380	190
33	Tisăŭ . .	9.528	980	490	75	Perișoru . . .	7.528	590	295
34	Vintilă-Vodă . .	10.646	1.540	770	76	Gogoșiu	5.684	500	250
35	Soveja . . .	12.405	985	490	77	Piscu-Tunarĭ .	25.999	645	320
36	Pucioasă . . .	2.002	50	25	78	Tugureștĭ . . .	5.604	570	280
37	Butoiŭ .	8.031	785	390	79	Vingu-Mare . .	17 110	760	380
38	Tîrgoviște . .	7.458	180	90	80	Cărbuneștĭ . .	15.632	1.200	580
39	Haimanalele . .	10.457	380	190	81	Strehaia	9.892	500	250
40	Păuleștĭ	870	140	70	82	Malovăț	7.689	1.120	560
41	Lucienĭ	6.886	180	90	83	Butoeștĭ	11.474	300	150
42	Nucet	4.599	600	300					

INFORMAŢIUNI

Societatea «Progresul Silvic» 'şi-a stabilit programul conferinţelor ce se vor ţine anul acesta, după cum urmează:

In ziua de 6 Martie a. c., D-l inginer hotarnic Gr. Popescu, va vorbi despre: *Regularea proprietăţeĭ fonciare în Dobrogea;*

In ziua de 13 Martie a. c., D-l D. I. Gheorghiu, şef de biuroŭ la Ministerul de Finanţe, va vorbi despre: *Transitul de lemne prin România în raport cu producţiunea pădurilor şi desfacerea lemnuluĭ nostru;*

In ziua de 20 Martie a. c., D-l George Crăciunescu, silvicultor, va trata despre: *Inpădurirea nisipurilor sburătoare de pe proprietăţile statuluĭ, Piscu-Tunarĭ şi Ciupercenĭ* (Dolj).

Conferinţele se vor ţine în zilele indicate, la orele 9 seara, la sediul societăţeĭ (localul Administraţieĭ Domeniuluĭ Coroaneĭ, str. Ştirbeĭ vodă No. 3).

* * *

Budgetul serviciuluĭ pădurilor pe 1904—1905 s'a votat ast-fel cum s'a propus, cu singura modificare că s'aŭ desfinţat pădurerii şefi şi grădinarĭ, mărindu-se numărul pădurarilor de cl. III, aşa că în loc de 1700 pădurarĭ de 3 clase şi confinişti, vor fi 1962 din carĭ 1460 pădurarĭ cl. III şi 502 confinişti.

In numărul viitor se va publica discuţia din Cameră asupra budgetuluĭ serviciuluĭ pădurilor.

* * *

In comptul exerciţiuluĭ 1903—1804 pînă la 31 Decembrie 1903 s'aŭ încasat *leĭ 4.385.246 banĭ 47*, faţă de *leĭ 4.163.552 banĭ 75*, încasaţi în perioeda corespunzătoare din exerciţiul 1902—1903.

* * *

Dintre pădurile licitate în zilele de 12 Iulie, 9, 12 şi 15 Noembre, 22 Decembre şi 9, 12 şi 15 Ianuarie s'a confirmat recuzarea a 37 pădurĭ, *Monit. Of.* No. 218, 228, 229, 245 şi 249.

* * *

S'a maĭ confirmat arendarea a 10 moşiĭ pe periodul 1904—1914.

* * *

La 5 Februarie s'aŭ ţinut licitaţiĭ pentru arendarea a 105 moşiĭ pe periodul 1904—1914.

* * *

In zilele de 9, 12 şi 15 Februarie a. c., s'aŭ ţinut licitaţie pentru vînzarea spre exploatare a 151 pădurĭ.

* * *

Prin jurnalele No. 1358 şi 1359 de la 3 Decembre 1903 al Consiliuluĭ de Miniştri s'a confirmat adjudecarea vînzăreĭ spre exploatare a următoarelor 2 pădurĭ:

1. O porţiune de 3.447 h. a. din pădurea M-tirea Caşinu, seria Fundu Caşinuluĭ, pe preţul de leĭ 521 h. a. asupra D-luĭ *Eduard Pollatschek* din oraşul Viena.

2. O porţiune de 2123 h. a. din pădurea Bogdăneştiĭ-Rîşca, seria Rîşca-Mare, pe preţul de leĭ 655 h. a., asupra D-lor *Aron L. Juster* şi *Julius Agatstein* din Piatra-N.

* * *

Următoriĭ stagiarĭ silviciĭ aŭ trecut examenul de diplomă de la şcoala specială de silvicultură din Brăneştĭ:

Stănculescu H., Drăgan M., Coşeĭ I., Dimoftache Z., Burcă C, şi Costescu S. Aŭ maĭ trecut examenul de diplomă încă 8 din vechiĭ absolvenţĭ cu certificate.

* * *

Următoarele avansărĭ şi mutărĭ s'aŭ făcut în corpul silvic pînă la 15 Februarie:

D-l *David D. Petrescu*, actual silvicultor asistent, se înaintează pe ziua de 1 Ianuarie, la gradul de silvicultor cl. II, în locul luĭ Mihail Ionescu, decedat;

D-l *Emanoil Negoescu*, absolvent cu diplomă al şcoaleĭ speciale de silvicultură de la Brăneştĭ, se primeşte în corpul silvic cu gradul de silvicultor asistent în locul D-luĭ David Petrescu şi se numeşte şef al ocoluluĭ Vintilă-Vodă (Buzău).

* * *

Aŭ plătit complect cotizațiile și abonamentul, următorii membri și abonați:

Membrii: Adolph Christian, Albu N. N., Angelin Al., Dr. Antipa Gr., Boiarolu D., Busnioc V., Cosmescu Al., Dobrescu D., Georgescu N. (Sinaia), Grumazescu H., Manolescu C. R., Niculescu St., Papinian D., Pornog P., Robescu C. F., Sculy, X. K., Vîrnav V., Vlădescu Gh. Voroneanu I., Gesticone I. Filip, Zădăriceanu N., adică în total 64 din 203.

Abonați: Isopescu Corneliu, Trifănescu Th., adică în total 19 din 55.

◆

CLIMA LUNEI IANUARIE 1904 st. n.

La București-Filaret

Prima lună a anului 1904 la București-Filaret, a fost caracterisată printr'o lipsă aproape complectă de precipitațiuni atmosferice.

Seceta începută în Iulie s'a continuat și în tot cursul luĭ Januarie. In tot acest interval de 7 lunĭ nu s'a strîns de cât 150 mm. de apă, ceea ce represintă un deficit de 50 $^0/_0$ asupra valoareĭ normale.

Temperatura lunară —3°,8 diferește foarte puțin de valoarea normală. O perioadă foarte friguroasă a avut loc de la 3 la 14; termometru s'a coborît la — 18°,2 și — 18°,5 în zilele de 12 și 13. Cu ziua de 15 a început o perioadă mult maĭ puțin rece, care a durat pînă la 28; la 16 s'a înregistrat temperatura maximă absolută din cursul acesteĭ lunĭ + 6°,5. Ultimele treĭ zile ale luneĭ aŭ fost iarăși friguroase. Temperaturile extreme ale acesteĭ lunĭ sînt coprinse în limite normale, căci în alți anĭ temperatura maximă s'a ridicat la + 14°,5 în 1897, iar cea minimă s'a coborît la —30°,5 în 1888. In anul trecut de și temperatura acestei luni a fost egală cu acea de acum, termometrul a oscilat între + 10°,0 și — 20°,7. Aŭ fost în total 28 zile cu îngheț dintre care 18 de iarnă; în general sînt 26 de îngheț si 16 de iarnă.

Totalul precipitațiunilor atmosferice, d'abia 6 mm., este cu 84 $^0/_0$ maĭ mic ca cel normal. De la 1865 de cînd se fac observațiunĭ udometrice la Bucureștĭ, sînt numaĭ 3 anĭ, 1874, 1884 și 1898, în care cantitatea totală de apă adunată în această lună a fost și maĭ mică ca acum; în Ianuarie 1874 nu se obținuse de cît 2 mm. de apă. Aŭ fost 6 zile cu cantitățĭ apreciabile de apă; în 4 apa a provenit din cîte puțină ninsoare. Grosimea stratuluĭ de zăpadă căzută în cursul acesteĭ lunĭ a fost de 2 cm. In primele 16 zile solul a fost acoperit de puțină zăpadă; de obiceiŭ solul în această lună rămîne acoperit de zăpadă în 21 de zile. La 8 a fost foarte puțin poleiŭ.

Vîntul dominant a fost Crivățul care a suflat în proporțiune de

38°/0. In zilele de 20 şi 21 el a suflat tare atingînd în ambele zile iuţeala de 12 metri pe secundă.

Presiunea atmosferică 762.1 mm. este cu 4.2 mm. maĭ ridicată ca normala. Cea maĭ înaltă valoare a coloaneĭ barometrice a fost 767.9 mm. la 6, iar cea maĭ coborîtă 749.4 mm. la 15. Atmosfera a fost tot atît de umedă, iar cerul maĭ înorat ca de obiceiŭ; am avut 2 zile senine, 13 noroase şi 16 acoperite. Soarele a strălucit numaĭ 54 ore în 13 zile, pe cînd de obiceiŭ în Ianuarie el se arată 78 ore în 18 zile.

Brumă s'a observat în 12 zile, ceaţă în 6 şi chiciură în 7.

In perioada puţin rece din a doua jumătate a luneĭ, grîul şi rapiţa aŭ vegetat; ele n'aŭ suferit nimic din causa geruluĭ din prima jumătate.

Starea udometrică şi agricolă a Romînieĭ la finele luneĭ Ianuarie 1904 st. n.

Starea udometrică.

Starea udometrică nu s'a îmbunătăţit de loc faţă de ceea ce era dînsa la finele anuluĭ 1903.

Precipitaţiunile atmosferice ce aŭ căzut în Ianuarie 1904 st. n. sînt şi maĭ puţine ca acele din luna precedentă ast-fel că această lună formează a şaptea de cînd durează uscăciunea începută în Iulie 1903. Din ultimiĭ 14 anĭ (1891—1904) de cînd facem studiul ploiĭ in Romînia, numaĭ în aniĭ 1896 şi 1898 lunile Ianuarie aŭ fost şi maĭ secetoase ca aceea de acum, cînd nu am avut pentru toată ţara de cît aproximativ [1]) 11 mm. de apă, adică numaĭ 30°/0 din valoarea sa normală, care este 37 mm.

In general în Muntenia, şi maĭ ales în partea sa muntoasă şi în Oltenia, aŭ căzut precipitaţiunĭ atmosferice ceva maĭ multicele, pe cînd în Moldova şi maĭ ales în Dobrogea ele aŭ fost excesiv de puţine şi în multe localităţĭ chiar nule.

Districtele în care s'aŭ obţinut maĭ multicică apă, în mijlociŭ peste 20 mm, sînt: Mehedinţĭ, Gorj, Vîlcea, Argeş, Muscel, Dîmboviţa şi Prahova; iar cele în care nu s'a adunat nicĭ cel puţin 10 mm de apă sînt: Teleorman, Ilfov, Ialomiţa, Brăila, Constanţa, Tulcea şi toate districtele din Moldova, afară de Fălciŭ. Districtele Tulcea şi Constanţa aŭ fost excesiv de secetoase căcĭ ele aŭ avut abia cîte 2 şi 1 mm. de apă

Apa obţinută în cursul acesteĭ lunĭ a provenit în general din din puţinele ploi ce aŭ căzut în perioada de la 18 la 20 şi din lapoviţa de la 21. La 18 şi 19 ploile aŭ fost aproape generale, iar în regiunea muntoasă a Munteniеĭ chiar abundente. Ninsoare a căzut în aceste zile numaĭ la munte, dar s'a topit repede.

Perioada de uscăciune ţine acum de 7 lunĭ; în tot acest interval aŭ căzut în mijlociŭ în întreaga ţară aproximativ 170 mm. de apă, pe cînd în mod normal se obţin 320 mm. Deficitul de apă în aceste 7 lunĭ, este decĭ de 47⁰/₀ față de valoarea normală. Din luna trecută deficitul a mai crescut decĭ cu 3⁰/₀.

---

[1]) Zicem *aproximativ* căcĭ din cele 405 staţiunĭ, unde se măsoară precipitaţiunile atmosferice, câte-va nu aŭ intrat în acest prim calcul. Introducerea lor în calculul definitiv nu-va modifica însă în mod simţitor cifrele ce dăm.

Puțină zăpadă care, la sfîrşitul luĭ Decembrie 1903 acoperea solul pretutindenĭ în țară, a persistat, sub influența perioadeĭ friguroase din prima decadă a luĭ Ianuarie, pînă către jumătatea luneĭ acesteia. In Moldova ea a persistat chiar pînă la sfîrşitul decadeĭ a doua. Timpul moinos, căldura şi puținele ploĭ de la sfîrşitul decadeĭ a doua aŭ topit cu desăvîrşire zăpada în toată țara. La sfîrşitul luĭ Ianuarie zăpadă nu maĭ exista nicăerĭ pe cîmpiĭ ; ea se maĭ vedea cîte puțină numaĭ prin localitățile muntoase. In primele zile din Fevruarie a nins puțin în toată Muntenia şi în Dobrogea acoperind din noŭ semănăturile cu o pătură subțire de zăpadă.

Starea agricolă.

Deşi la începutul luneĭ Ianuarie a predominat în toată țara o perioadă geroasă, care a ținut pînă către jumătatea eĭ, totuşĭ semănăturile n'aŭ suferit de loc, mulțumită pătureĭ subțirĭ de zăpadă, ce acoperea solul la sfîrşitul luneĭ precedente, şi care l'a adăpostit întru cît-va destul de bine.

Timpul căldicel ce a urmat în a doua jumătate a luĭ Ianuarie, precum şi puținele ploĭ ce aŭ căzut la 18, 19 şi 20, aŭ făcut ca semănăturile pe unele locurĭ să vegeteze cîte puțin, putîndu-se ast-fel încă desvolta. La sfîrşitul luneĭ, a început o nouă perioadă de ger, însă mult maĭ slab ca acela din primele sale zile. Solul fiind pretutindenĭ descoperit de zăpadă, îngheţurile de peste noapte aŭ cam pîrlit pe alocurĭ unele semănăturĭ de toamnă, maĭ cu deosebire în părțile mult expuse vînturilor. Aŭ suferit puțin rapița şi orzele de toamnă ; pe cînd grîul şi secara sunt foarte frumoase şi destul de viguroase.

Deficitul de apă în terenurile semănăturilor de toamnă pînă la finele luneĭ Ianuarie 1904 st. n., a crescut încă cu aproape 3⁰/₀ de ceea-ce era la finele luneĭ precedente. Ast-fel că acum el este de 59⁰/₀ față de valoarea normală.

Cu tot acest însemnat deficit de apă şi cu perioadele destul de friguroase ce aŭ fost, totuşĭ semănăturile, la finele luĭ Ianuarie, se presintă bine. Chiar în acele părțĭ unde unele dintr'însele aŭ fost pîrlite, vegetațiunea se va îndrepta, de oare-ce îngheţul n'a pătruns la adîncime maĭ mare, ast-fel că rădăcinele sunt sănătoase şi vor da din noŭ.

Experiențele ce s'aŭ făcut asupra celuĭ maĭ tîrziŭ grîŭ semănat şi care a fost pus în condițiunĭ de vegetațiune, aŭ probat că el a început a se desvolta în mod normal.

Institutul meteorologic.

Tip. GUTENBERG, Joseph Göbl, Bucuresci.

CONFERINŢELE SILVICE [1]

Domnilor Miniştriĭ,

Domnilor şi iubiţĭ colegĭ,

Iată-ne întrunițĭ astă-seară pentru a 14-a oară, de cînd se ţin regulat în fie-care an conferinţe de către membriĭ societăţiĭ noastre «Progresul silvic».

Am plăcerea şi de astă dată a vă saluta, mulţămindu-vă pentru graba ce aţĭ pus de a răspunde invitaţiuneĭ comitetuluĭ.

Domniĭ Gr. Popescu, I. D. Gheorghiu, şi Gh. Crăciunescu, carĭ 'şĭ-aŭ impus sarcina de a ne întreţine fie-care cu cîte o conferinţă, merită de asemenea mulţămirile noastre şi de sigur că munca şi rîvna, ce aŭ pus la desvoltarea importantelor cestiunĭ, ce aŭ ales, nu puţin vor contribui la răspîndirea cunoştinţelor silvice, aşa de folositoare pentru ţară, şi prin urmare şi la ajungerea scopuluĭ, ce ne-am propus încă de la întemeiarea societăţiĭ noastre.

Subiectele, ce D-niĭ colegĭ conferenţiarĭ vor trata, sînt însemnate şi de actualitate; ast-fel astă-seară D-l Inginer hotarnic Popescu va vorbi despre: **«Regularea proprietăţiĭ funciare în Dobrogea».** *Astă-zi maĭ mult ca orĭ cînd, este recunoscută nevoia de a da toată atenţiunea acesteĭ părţĭ a ţăriĭ noastre, şi, atît guvernul cît şi noĭ toţĭ, avem datoria de a colabora pe toate*

---

[1] Această cuvîntare a fost rostită în seara de 6 Martie a. c., de D-l *Ion Kalinderu*, Preşedintele societăţiĭ, cu ocazia deschidereĭ serieĭ conferinţelor din acest an.

căile la desvoltarea culturală, morală și materială a acestei frumoase provincii, recîștigată de mai mult de un pătrar de veac și în care rominismul a făcut cele mai îmbucurătoare progrese.

Domnul Popescu, în conferința sa, va face priviri retrospective asupra hărței Dobrogei și a planurilor parcelare; va expune principii pentru regularea proprietății, arătînd starea actuală, precum și ceea-ce crede D-sa că este de făcut și cum trebuesc săvîrșite lucrările technice.

Simbăta viitoare, în 13 Martie, D-l Gheorghiu, șef de biurou la Ministerul de Finance, va vorbi despre: «**Tranzitul de lemne prin Romînia în raport cu producțiunea pădurilor din țară și desfacerea lemnului nostru**». *Subiectul acestei conferințe, în momentul cînd se desbate în corpurile noastre legiuitoare Tariful general vamal, cred că ne interesează pe toți, și prin desvoltarea lui cu cifre statistice, desvălește concurența ce încearcă lemnul nostru pe piețele de consumație din partea lemnului străin, ce trece tranzit prin țară. Din constatarea rezultatelor ce a dat regimul ce aplicăm lemnului în tranzit și regimele anterioare putem trage aprecieri cu privire la ce trebue să facem pe viitor față de capitalul forestier ce posedăm în țară.*

A treia conferință, se va ține la 20 Martie de D-l silvicultor Crăciunescu, care va trata despre: «**Impădurirea nisipurilor sburătoare pe proprietățile Statului Piscu-Tunari și Ciuperceni, din județul Doljiu**». *Cu toții știm cit de importantă e punerea în valoare a nisipurilor sburătoare din țara noastră. Statul și mulți proprietari aŭ suprafețe întinse acoperite cu asemenea nisipuri, cari nu numai că nu aduc nici un venit, dar sînt un mare pericol pentru locurile de cultură învecinate, amenințate a deveni și ele improprii* *culturilor prin revărsarea acestor nisipuri purtate de vinturi.*

D-l Crăciunescu ne va expune rezultatele obținute pe proprietățile Statului, numite mai sus, pe cari mai înainte nu se vedea decit troene întinse de nisipuri, iar azi intimpini pe ele frumoase păduri de salcim, care nu numai că ocrotesc cimpurile de cultură, dar vor aduce și bune venituri.

O transformare de acest fel s'a făcut și pe Domeniul Coroanei, Sadova, tot din județul Doljiu. Această moșie era traversată de la Est spre Vest, pe o lungime de 14 kilometrii, de o bandă de nisipuri sburătoare, care ocupa o suprafață de mai bine de 2.000 hectare. In partea despre Nord a bandei se află cel mai fertil pămînt al Domeniului, iar spre Sud sint terenuri nisipo-argiloase, ceva mai slabe, dar bune de muncă. Banda de nisipuri sburătoare, în mijlocul moșiei era fără indoială un pericol pentru intreg Domeniul, și vintul de la Sud-Vest (Austrul) foarte periculos și puternic, in scurt timp ar fi innisipit partea cea mai bună despre Nord a Domeniului, numită Ocolna-Coclitu, în suprafață de peste 5.000 hectare, făcînd'o aproape inproductivă. Pentru a preveni insă pericolul, am luat chiar de la inființarea Domeniului Coroanei măsura de a planta cu salcim toată acea bandă de nisipuri sburătoare, și azi ne felicităm de o deplină isbîndă. Lucrările de plantațiuni le urmăm și acum in toate direcțiunile Domeniului Sadova, unde cere trebuința

Vorbind de insemnătatea acestor conferințe imi aduc aminte, Domnilor, de marele istoric englez Buckle, care a zis, că cele mai bogate țări nu sint cele pentru cari natura a fost mai darnică, ci acelea cari au avut și au oameni mai muncitori. Anglia, pentru care pro-

videnţa a fost vitregă în multe privinţe, a ajuns, în urma uneĭ muncĭ uriaşe, la o desvoltare generală economică, care trebue să ne îndemne a pune şi noĭ tot zelul pentru ridicarea scumpeĭ noastre patriĭ.

Munca noastră e cu atît maĭ uşoară, cu cît ţara fiind dintre cele maĭ bine înzestrate, ne oferă destul cîmp de activitate şi avem înaintea noastră atîtea alte ţărĭ de la carĭ putem învăţa multe. In deosebĭ agricultura şi silvicultura, cu ramurile lor industriale, sînt isvoare nesecate de bogăţie, carĭ n'aşteaptă decît o exploatare raţională pentru a revărsa asupra ţăriĭ aceleaşĭ roade îmbelşugate şi continue ca în alte părţĭ.

Pe lîngă munca în sine, se cere însă o mare stăruinţă şi o adîncă cunoaştere a împrejurărilor locale, cît şi a progreselor realizate în alte state. Trebue, să căutăm a fi tot-d'a-una în curent cu ştiinţa, iar prin publicaţiunĭ şi conferinţe, carĭ sînt în acelaşĭ timp un escelent mijloc de instruire proprie, să dăm cea maĭ largă cunoştinţă observaţiunilor şi rezultatelor dobîndite de fie-care în cercul săŭ de activitate.

Exemple de sîrguinţă avem destule şi la noĭ, la cîrmuitoriĭ ţăriĭ şi la mulţi agricultorĭ silvicultorĭ şi alţiĭ.

Nu mă îndoesc, Domnilor colegi, că interpretez sentimentele D-v. ale tuturora, cînd mulţămesc Domnilor Miniştriĭ Stoicescu şi Porumbaru şi tuturor celor-l'alte persoane străine de societatea noastră, carĭ aŭ binevoit a ne da prin prezenţa D-lor aicĭ, o dovadă de interesul ce poartă societăţiĭ noastre.

Cu aceasta, daŭ cuvîntul Domnuluĭ Inginer Gr. Popescu, spre a'şĭ desvolta conferinţa.

REGULAREA PROPRIETĂŢEI IN DOBROGEA[1]

Pentru a doua oară am distinsa onoare a veni înaintea Domniilor-Voastre — şi de data asta — tot cu regularea proprietăţeĭ fonciare.

Anul trecut, am tratat această chestiune, numaĭ în principiŭ, am arătat noile metoade şi instrumente tehnice, precum şi personalul care ar fi de chemat să facă aceste lucrărĭ.

Anul trecut subiectul meŭ a fost uşor, vorbind de ceva închipuit, pe cînd azĭ, în faţa realităţeĭ — lucrurile s'aŭ schimbat: de la presupunerĭ trebue să trecem la resolvărĭ categorice căcĭ lupta s'a angajat deja la regularea proprietăţeĭ statuluĭ în Dobrogea.

Ca unul ce am luat parte de la început la aceste lucrărĭ, vă rog să-mĭ daţĭ voe, să arăt întreaga stare de lucrurĭ, aşa cum eŭ am văzut-o la faţa locului şi să 'mĭ permiteţĭ să trag şi concluziunĭ — pe care domniele-voastre veţĭ bine-voi a le discuta ca ast-fel cu forţe unite să contribuim la descurcarea acesteĭ marĭ chestiunĭ, pentru care atît guvernul cît şi în special domnul Ministru al Domeniilor are atîta grijă părintească.

Privirĭ retrospective.

Prin tractatul de la Berlin, redînduni-se Dobrogea, armata o ocupă şi vechiul Deposit de războiŭ, la care era ataşat corpul oficerilor geodezĭ şi topografĭ, încă în anul 1880 procedează, sub direcţia d-luĭ general Barotzy, la facerea harteĭ acesteĭ provinciĭ.

Idea, ce s'a urmărit a fost: *O lucrare numaĭ pentru scop militar*, adică o hartă pentru cunoaşterea provincieĭ, în care să se arate: drumurile de comunicaţie, satele, bălţile etc., cu un cuvînt toate detaliurile şi maĭ cu seamă figuratul formelor de teren.

Lucrarea s'a făcut prin metoda grafică şi cu precisiunea ce poate da o ast-fel de ridicare la scara 1: 10.000.

---

[1] Conferinţă ţinută la Societatea «Progresul Silvic» în ziua de 6 Martie 1904.

Modul de organizare, mijloacele şi personalul de care s'a dispus acum 25 anĭ, cu experienţa primeĭ lucrărĭ precum şi graba cu care s'a făcut: *Ne-a dat o lucrare destul de bună*, şi trebue să fim recunoscătorĭ d-luĭ general Barotzy şi aceleĭ pleiade de oficerĭ carĭ şĭ-aŭ martirizat trupul şi sufletul treĭ anĭ — vara şi iarna prin stepele de atuncĭ ale Dobrogieĭ.

Aşa dar: *Harta Dobrogieĭ 'şĭ-a atins scopul ce a urmărit, ea nu a putut atinge şi scopurĭ, pentru care nu a fost făcută.*

O lucrare grafică de şi bazată pe o reţea geodezică rămîne tot grafică cînd punctele geodezice nu 'ĭ-a servit de cît pentru legătură şi ca baze topografice.

De la o ast-fel de lucrare ne prea mulţumim cînd aproximaţia ajunge duplul eroareĭ grafice, ceea-ce la harta Dobrogieĭ ar fi de 5ᵐ în natură.

Cum însă foile harteĭ Dobrogieĭ aŭ fost întrebuinţate după deslipirea lor după planşetă, hîrtia s'a găsit contractată, diformată chiar şi de 3—4ᵐᵐ· de unde — negreşit — toleranţa a fost depăşită cu mult.

Pe foile de hîrtie în această stare, în continuă fluctuaţie provenită din starea hygrometrică, s'a pretins a se face lucrărĭ *geometrice de delimitare* — ceea-ce nu reuşesc nicĭ cînd hîrtia nu s'a deslipit după planşetă. Iar pe teren, ne avînd fixate punctele triangulate: s'aŭ aplicat aceste delimitărĭ cum s'aŭ putut, aşa că erorile s'aŭ acumulat maĭ cu seamă acolo, unde poligoanele eraŭ pe două saŭ maĭ multe foĭ.

In 1884, cu ocazia parcelărilor, movilele poligoanelor deja începuse să dispară, laturile lor avînd erorile arătate, în unele locurĭ schimbate de cotropitorĭ, inginerul parcelator nu a maĭ putut face un control desăvîrşit.

In unele sate, vetrile fiind mărite, parcelatorul a luat de bun poligonul fixat şi a adăogat la el porţiunea cuvenită, în altele nu s'a maĭ adăogat acest adaos saŭ nu s'a scăzut după fluctuaţia emigrăreĭ saŭ imigrăreĭ locuitorilor şi în fine în unele sate s'a mărit vatra de sat numaĭ pe presupunerea că vor veni nouĭ locuitorĭ.

Dar nu numaĭ atît:

Metoada technică de parcelare a diferiţilor inginerĭ, fie militarĭ fie civilĭ, nestabilită prin instrucţiunĭ precise şi uniforme, a făcut ca şi lucrările de parcelare să aibă valorĭ tot atît de variate după cum era şi persoana.

Nebornarea punctelor de hotar, saŭ cel puţin a colţurilor de poligoane — prin semne neperitoare — piatră saŭ movilă mare, a făcut ca: cotropirile să înceapă imediat după plecarea inginerului parcelator, cu atît maĭ mult cu cît aŭ fost parcelărĭ, unde s'a lăsat pe seama locuitorilor facerea movilelor.

Planele parcelare construite în unele cazurĭ după hartă, în altele după o prealabilă ridicare, aplicate maĭ întîiŭ în unele cazurĭ şi apoĭ raportate pe plan, ne daŭ la rîndul lor lucrărĭ de ponderă diferită — în afară de valoarea personală a parcelatoruluĭ — după cum 'ĭ-a fost sistemul întrebuinţat.

In această stare venim azĭ şi cu orĭ-ce chip pretindem a racorda, suprapune saŭ controla parcelările cu harta, de acĭ discuţiunĭ nesfîrşite: Că harta nu e bună, ba că planurile de parcelare sînt greşite.

Pentru a termina aceste discuţiunĭ nefolositoare conchidem, că: planurĭ grafice construite cu atîtea defecte, cu viteza doruluĭ de cîştig, aplicate din fuga, ne bornate şi lăsate în părăsire 20 anĭ lăcomieĭ şi fluctuaţieĭ de desvoltare a uneĭ provinciĭ cucerite: natural că trebuia să aducă rezultatul de azĭ, chiar dacă ele ar fi fost şi perfecte în toate amănuntele lor.

Această stare aŭ avut'o şi alte ţărĭ, o are chiar şi Franţa, cu toate că a avut încă de la începutul secoluluĭ trecut un cadastru regulalat. O are azĭ şi Ungaria — în unele părţĭ — cu toate că este în cursul facereĭ cadastruluĭ săŭ pentru a 3-a oară şi cu toate că a avut serviciŭ special însărcinat cu ţinerea în evidenţă a proprietăţeĭ.

Cum vedem, greşala de la început, de a nu face o lucrare serioasă, a nu pregăti personal competent, a nu adopta o metoadă de ridicare anume scopuluĭ ce urmărim şi maĭ cu seamă neţinerea la curent a acestor lucrărĭ: maĭ de grabă saŭ maĭ tîrziŭ le plătim foarte scump.

După cele arătate în trecut şi după învăţămintele ce am tras din ele, să cercetăm dacă, cu acest stoc de experienţă, putem păşi azĭ sigurĭ, la regularea proprietăţeĭ din Dobrogia?

E greŭ şi nu mă pot pronunţa asupra întregeĭ stărĭ de acolo, cînd jurisconsulţiĭ noştriĭ nu aŭ scris nimic despre stabilirea dreptuluĭ de proprietate în diferitele faze prin care a trecut ea, într'o provincie ca Dobrogia, unde proprietatea *nu s'a vîndut, nu s'a împărţit, ci s'a luat.*

Mariĭ noştriĭ economiştĭ şi agronomĭ: *Fixat'aŭ sistemul de economie în* Dobrogia?

Aceasta nu s'a făcut nicĭ azĭ, cînd datorită acesteĭ lipse: *Uniĭ proprietarĭ aŭ pierdut averĭ întregĭ muncind, iar alţiĭ aŭ cîştigat averĭ fără muncă. S'a explicat acest curios fenomen?*

Inginerii noştriĭ agronomĭ: *Arătat'aŭ modul de împărţire al pămînturilor care s'ar potrivi maĭ bine în Dobrogia?*

Administraţiile judeţene care s'aŭ perindat: *Aŭ regulat în mod echitabil o vatră de sat măcar.*

Acestor lipsurĭ, acesteĭ apatiĭ de studiŭ, datorim în primul loc nedumerirea ce ne-a cuprins şi vom face multe încercărĭ pînă vom găsi drumul bun care să ne ducă la rezolvarea chestiuneĭ aşa cum am dori-o să fie.

Intr'o stare de nepregătire, soluţia e greŭ de găsit, căcĭ fără o cumpănire a adevăruluĭ văzut la faţa loculuĭ— lucru ce în Dobrogea nicĭ asta nu e uşor — fără discuţiunĭ şi constatărĭ asupra tutulor cauzelor şi efectelor, fără deslegarea dar atîtor necunoscute: *nu putem rezolva o stare socială din cabinet şi s'o executăm cu geandarmĭ, că nu isbutim cum n'aŭ isbutit nicĭ alţiĭ.*

Intr'o ţară agricolă şi maĭ cu seamă la noĭ Romîniĭ— nicĭ o altă chestie socială, nu poate aduce turburărĭ maĭ de grabă ca chestia de proprietate.

O ştim de mult dar cu toate aceste continuăm a nu-ĭ da nicĭ o importanţă, aşa că am deprins lumea să se convingă din ce în ce maĭ mult, că e bine a se uni la pretenţiunĭ chiar cînd nu are nicĭ un drept. Exemple avem destule şi dincoace în ţară.

Cauza acesteĭ veleităţĭ este slăbiciunea noastră de pînă acum de a nu defini odată ceea-ce este al nostru — al Statuluĭ — de ceea-ce este al lor.

Cîte călcărĭ şi neînţelegerĭ aveam cu veciniĭ noştrĭ Ungurĭ, înainte de delimitarea fronticreĭ în mod precis? Ce uşor ne pare acum resolvarea litigiurilor în acea parte!

Acest exemplu real, între bine şi rău, ar trebui să ne încurajeze a continua ast-fel de lucrărĭ în interiorul ţăreĭ, unde cearta şi vrajba este: *între fraţĭ.*

In Dobrogia spiritele sînt bune, azĭ putem regula proprietatea în mod echitabil — bine înţeles — mîine însă după atîtea neregularităţĭ, după atîtea ordine şi contra ordine spiritele se vor amărî şi ne va fi mult maĭ greŭ să ne găsim ce este al nostru.

Este dar timpul să curmăm această stare de neregulă cît maĭ iute şi bine, ca să putem pregăti viitoarele vînzărĭ — după necesităţile actuale, dacă nu voim să vedem pe ceĭ 6.000 capĭ de familiĭ fără pămînt — în cea maĭ cumplită mizerie — căcĭ a emigra — ar face-o, dar nu o pot: *în Bulgaria nu ĭ maĭ primesc, în America n'aŭ cu ce se duce.*

În această ordine de ideĭ, ca să pot da şi eŭ adjutor, arăt ce am putut afla în timp de 6 lunĭ şi daŭ cîte-va gîndirĭ carĭ dacă nu vor fi tocmaĭ bune, cel puţin vor ajuta celor maĭ competenţĭ de cît mine, a găsi altele maĭ nemerite.

Cea maĭ mare grije ce a copris pe Dobrogenĭ, este faptul că dreptul de proprietate a devenit confus şi alarmant pentru foarte mulţĭ dintre eĭ, din cauză că statul a luat în stăpînirea sa o mare parte din terenurile ce le posedaŭ, pentru motivul: Fie că titularul nu s'a stabilit în localitate, fie că titularul de odinioară s'a găsit acum în urmă că a fost «fictiv», deci că a indus în eroare comisia care 'i-a atribuit lot.

Nu este de competinţa mea şi nu 'mĭ permit a discuta această dispoziţie, dacă este bună saŭ rea, legală orĭ nu.

Voiesc numaĭ în treacăt a arăta că locuitorii aŭ făcut o întîmpinare cu doleanţele lor, dar pînă azĭ eĭ nu par a înţelege dispoziţiile luate de minister, ci se pregătesc de luptă prin atîtea procese cîte cazurĭ sînt, ceia-ce va aduce pagube atît statuluĭ cît şi lor.

Domnul ministru al domeniilor cunoscînd chestia a bine-voit a da destule directive Administraţieĭ Domeniale din Dobrogia care drept urmare a format comisiunĭ nouĭ pe ocoale compuse din sub prefect, şef de ocol, perceptor, primar, preot şi învăţător sub preşedinţia sub-prefectuluĭ.

Aceste comisiunĭ aveaŭ de scop: de a cerceta încă odată la faţa loculuĭ starea civilă—ca să zic aşa—al fie-căruĭ lot aceasta pentru a se şti: *care din loturĭ vor fi luate la stat?*

Acele comisiunī nepregătite pentru o lucrare aşa de importantă nu ne putem aşlepta la limpezirea chestiuneī nicī după aceste comisiunī carī aū lucrat fără baze şi fie care în felul după cum s'a priceput.

Resultatul fiind diferit, nu se poate lua o deciziune uniformă.

Cred că dacă se da un termen de graţie pentru ca locuitoriī să'şī îndeplinească formalităţile şi condiţiile ce statul ar fi pretins şi numai după împlinirea luī, o comisiune compusă din representanţiī părţilor şi sub preşedinţia unuī magistrat competent saū numaī un singur magistrat, ca judecător, putea aduce odată pentru tot-d'a-una o hotărîre, *conform legilor.*

Ceī nemulţumiţī de hotărîrea judecătoruluī ar fi avut dreptul de a face contestaţie la tribunal, eī ar fi fost prea puţinī, iar nu ca acum cînd vom avea tot atîtea procese pentru tulburare de posesie cîte puteam aveam şi de la întiia luare la stat făcută numaī după avisul şefuluī de ocol.

Dacă s'ar fi hotărît categoric şi de la început cum şi de la cine trebuia luat pămîntul, nu am fi avut această stare de nesiguranţă.

Apoī ca veniturile să poată fi mărite şi just evaluate, conform regulamentuluī, trebuia să se facă în primul loc: *Inventarierea averilor statuluī la faţa loculuī prin şefiī de ocoale, agenţiī şi controloriī noştrī, căcī pentru aceasta aū fost creaţī.*

Ce-ī drept — nu s'a putut face în 8 lunī, pentru motivul că n'a fost timp şi mijloace poate, — dar în aceste 8 lunī s'a studiat cel puţin: Cum are să se facă?

Nu acuz pe nimenī, cred însă că ar fi fost mijloace, timp şi banī ca cel puţin pentru o comună să putem azī arăta documentat: *Ce a fost şi ce este acum? Adică cum a fost parcelarea pe plan, cum s'a aplicat, cum a devenit ca prin călcări, schimbărī, c'un cuvînt, toate metamorfosele prin care a trecut, aceasta ca să putem justifica ceia-ce vroim să facem.*

Cînd o lucrare va fi făcută pe aceste constatărī, statul va putea executa cu hotărîre drepturile fie-căruia, iar locuitoriī pătrunşī de dreptatea şi echitatea ce statul are pentru toţī şi pentru sine însuşī — nicī locuitoriī *nu vor căuta prin* *teorii false să ocolească spiritul ce legiuitorul a avut în legea de colonizare.*

Statul nu a avut nicĭ odată şi nu are nicĭ azĭ scopurĭ de cîştig prin împămîntenirile ce a făcut în Dobrogia saŭ în ţară, şi acolo şi aci a urmărit marea idee de a ridica clasa de jos, clasa muncitoare — dîndu-ĭ pămînt de muncă

Cînd vede însă că împămîntenitul nu se duce la el şi nu-l cultivă — statul nu poate tolera şi încuragia pe această clasă deveniţĭ arendaşĭ, la lenevie cînd miĭ de oamenĭ caută pămînt pentru hrană şi nu găsesc?

Să fim sigurĭ că se va găsi mijlocul de oameniĭ noştriĭ. competenţĭ, a se face această dreptate şi în ţară dincoace şi în Dobrogia cît maĭ ne întîrziat.

Fiind pătruns de necesitatea ce are Ministerul ca să cunoască starea de azĭ: am cercetat pe cît am putut ca cel puţin prin măsurătorĭ de control să-mĭ pot da seama de ea, ca expunînd-o Domnuluĭ Ministru, să pot ajuta şi eŭ la marea lucrare ce a început.

Cum ne găsim!

Planurile de parcelare, unele sunt incomplecte, le lipsesc distanţe scrise pe plan acolo unde figurile sunt neregulate, ceia ce arată că nu aŭ fost măsurate şi prin aprecierea pe un grafic — de multe orĭ deja ruinat — nu putem găsi de cît cu mare toleranţă o movilă ce a dispărut, şi sunt prea puţine care aŭ maĭ rămas.

Se constată că planele nu aŭ corespuns nicĭ la început cu terenul, căcĭ loturile saŭ parcelele din urmă a uneĭ table unde s'a terminat măsurătoarea, în majoritatea cazurilor verificate, aŭ suprafeţe maĭ marĭ de cît cele arătate în acte şi plan, cîte 3—4 hect. la Cara-Omer.

Distanţele scrise pe două plane parcelare, care aŭ o lature comună nu se potrivesc şi nicĭ una din ele nu se potriveşte nicĭ pe teren. Pe o distanţă de 4000^{m} am găsit o diferinţă de 310^{m} la Cara-Omer, caz esceptional — în majoritate însă erorile saŭ maĭ bine zis greşalile pot fi evaluate peste 2% ceia ce ne-ar da pentru întreaga Dobrogie — afară de călcărĭ şi cotropirĭ o suprafaţă de peste 10.000$^{hect.}$

Cotropirile nu se pot şti, uniĭ susţin a fi de 30.000$^{hect.}$

alţiĭ chiar de $60.000^{\text{hect.}}$ cifre ce nu se pot controla cu atît maĭ mult că azĭ auzim că lipseşte sub diferite categoriĭ un sfert din suprafaţa Dobrogieĭ?!. *Norocul este că aceste afirmărĭ sunt imposibilităţĭ.*

Dar: Orĭ cît de micĭ ar fi cotropirile, — statul a trebuit şi cu drept cuvînt s'a alarmat: — ca să facă să înceteze această revoltătoare stare şi să'şĭ aducă în patrimoniul săŭ ce ia fost răpit.

Aceasta 'ĭ-a fost scopul prin crearea administraţieĭ speciale din Dobrogia.

Această problemă stabilită să vedem:

Cum o executăm!

Prima soluţie provisorie.

Ideea care predomină zice:

Eŭ, statul ca păgubaş, nu mă importă ce a fost şi cum a fost, constat că'mĭ lipseşte din averea mea, o voiŭ lua-o înapoĭ în care scop: voĭ face verificările perimetrilor poligoanelor de delimitare şi parcelare, voĭ da în bloc suma de hectare la care aŭ drept locuitoriĭ după acte, defalcînd saŭ complectînd după caz suprafaţa legală.

Ceia ce vrea să zică: a face verificarea în total şi a da locuitorilor porţiunea ce li se cuvin ca şi la delimitarea din 1864, rămînînd ca locuitoriĭ să-şĭ împartă şi să-şĭ reguleze proprietatea lor între dînşiĭ.

Ast-fel concepută ideia: *Nu se poate face nicĭ legalmente, nicĭ inginereşte, nicĭ omeneşte.*

Nu, căcĭ eĭ aŭ o posesiune de bună credinţă de peste 10 anĭ, nu, căcĭ defalcînd dintr'o parte un prisos, voiŭ tăia de la acel locuitor saŭ de la maĭ mulţĭ un prisos pe care tocmaĭ eĭ nu l'aŭ avut nicĭ odată, şi în acest caz, aceştĭ locuitorĭ năpăstuiţĭ pe ne drept, vor fi siliţĭ să şĭ caute loturile lor la ce-ĭ l'alţĭ, ceia ce nu pot face de cît prin inginerĭ şi advocaţĭ alergînd anĭ întregĭ pe la tribunal, pe cînd adevăratul stăpînitor al prisosuluĭ stă liniştit, ne putînd fi chemat la nicĭ o răspundere nicĭ după regularea definitivă.

Exact, casurile cu locuitoriĭ împroprietăriţĭ la 1864 carĭ sunt în veşnică ceartă şi ură, ingineriĭ hotarnicĭ îĭ exploatează fără ca pămînturile unuĭ singur sat să fi fost regulat definitiv şi echitabil în timp de o jumătate secol.

Dar, dacă statul voieşte a face o lucrare numaĭ pe baza principiuluĭ: *De a şĭ descurca numaĭ proprietatea sa* şi fără a aduce prin aceasta o vrajbă între locuitorĭ, o poate face: *Recalculînd în cabinet vechile planurĭ de parcelare ca ele să corespundă cu actele lor şi apoĭ să le aplice parcelă cu parcelă pe teren cu toată esactitatea, numaĭ aşa să pot scoate prisoasele din loturĭ şi cotropirile de orĭ de categorie.*

Se înţelege că în urma aceştia se va face o ridicare generală pentru a se cunoaşte ce maĭ are statul spre a pregăti vînzările viitoare.

Lucrarea ast-fel făcută ar fi un pas mare, ce ar satisface cerinţele actuale şi cele viitoare pentru un period de cel mult 20 anĭ, ea ar fi prima soluţie a problemeĭ proprietăţeĭ în Dobrogea, rezolvată însă tot în fugă şi cu o cheltuială de 2.000.000 leĭ făcută în timp de 3 anĭ cu un personal de 50 bunĭ operatorĭ şi controlorĭ. Cum vedem, costul lucrărilor ar fi cam tot atît cît a costat vechile parcelărĭ şi vechea hartă.

Lucrările ar fi aceleaşĭ şi fiind făcute în acelaş fel, dăm iar peste greşelile de la început cu atît maĭ mult că s'a emis opiniunea a se da Institutuluĭ geografic aceste lucrărĭ — care de sigur că odată cu parcelările va face şi harta sa.

Aceasta înseamnă că voind a atinge două scopurĭ, ofiţeriĭ vor înclina maĭ mult spre hartă căcĭ asta le este specialitatea, pe cînd nouă din contră ne trebue parcelărĭ bune— decĭ, o planimetrie precisă — şi dacă din specialitatea hărţeĭ am dori să avem figuratul terenuluĭ — este numaĭ o dorinţă de care la nevoe ne putem dispensa, cu atît maĭ mult cu cît, avînd cotele atîtor puncte de parcelare am putea complecta formele după vechea hartă — aşa după felul cum ne trebue nouă.

După cum vedem o lucrare de ridicare de planurĭ parcelare nu are logica de a fi strîns legată cu o ridicare de hartă militară, ambele lucrărĭ se împrumută şi se ajută — maĭ mult harta de la parcelărĭ — fără ca cu toate acestea, una să serve şi drept alta şi să-şĭ piardă specialitatea sa. *A căuta să le facem de odată cu acelaş personal pe amîndouă, înseamnă: a nu face nicĭ hartă nicĭ parcelărĭ bune.*

Aceasta este atît de adevărat că în Europa găsim cadastre făcute de militarĭ, de ex. Cadastrul făcut de oficeriĭ Statuluĭ Austriac sub Iosif II, care n'a putut fi aplicat nicĭ odată.

Nu voesc prin aceasta a atinge susceptibilitatea inginerilor militarĭ, dar mi-e teamă că dacă s'ar da lucrarea Institutuluĭ geografic — am avea admirabile haşurĭ şi forme de teren — pe cînd esenţialul: dispoziţia economică a parcelărilor, ar suferi.

Dar fiind că să maĭ susţine că disciplina militărească de la Institutul geografic este baza fundamentală şi fără de ea nu se pot face lucrărĭ marĭ; conchidem: *Recunoaştem această calitate cu o singură observaţie, că:* disciplina militărească de care se vorbeşte — poate să fie şi civilă, căcĭ această disciplină nu este alt-ceva de cît: *ordinea, impunerea prin ştiinţă, sistem de emulaţiune şi îngrijire părintească:*

Oare la noĭ la Ministerul Domeniilor nu o putem avea?

(Va urma)

Gr. Popescu
Inginer hotarnic al Statuluĭ

ROMÎNIA LA EXPOZIŢIA INTERNAŢIONALĂ DE PESCĂRIĬ DIN ST. PETERSBURG[1]

(1902)

Domnule Ministru,

Prin raportul meŭ înregistrat la No. 8791 din 23 Ianuarie 1902, am avut onoarea a vă arăta planul general al secţiuniĭ romîne la expoziţiunea internaţională de pescăriĭ din St. Petersburg, precum şi a vă înainta o listă de toate obiectele, ce le-am trimis pentru a figura la acea expoziţiune.

După cum am avut deja onoarea a vă comunica la timp comitetul de organizare a aceleĭ expoziţiunĭ, pentru a ne scuti de marea cheltuială ce ne-ar fi cauzat-o întreţinerea în permanenţă in

---

[1] Raport prezentat d-luĭ ministru, de Dr. Gr. Antipa, inspector general, al Domeniilor însărcinat cu conducerea serviciuluĭ pescăriilor.

Exposiția de la St. Petersburg.

Petersburg a unuĭ delegat special al nostru, ne-a delegat pe unul din membriĭ săĭ, care să organizeze secţiunea romînă şi să ne reprezinte în toate ocaziunile pînă la sosirea mea în localitate. Acest delegat a fost insuşĭ Secretarul General al Comitetuluĭ d-l Iv. v. Zarubin, care împreună cu un alt membru din comitet, d-l Dr. Karl Hülsen, ne-aŭ făcut toate lucrările pentru organizarea şi aranjarea secţiuneĭ noastre ; — cu decorarea şi aranjarea din punct de vedere architectural a secţiuneĭ noastre s'a însărcinat pictorul Constantin Isenberg, un tînăr artist de mare talent, deja foarte cunoscut în lumea artistică din Petersburg.

Atît ca gust in aranjare, cît şi ca valoarea obiectelor expuse, secţiunea noastră se prezinta foarte bine. Comitetul a avut în îngrijire de a ne da un loc de onoare în arena principală alăturĭ de loja imperială şi loja juriuluĭ. — Exteriorul, după cum puteţĭ vedea şi din alăturata fotografie, era foarte estetic executat după schiţele artistuluĭ Isenberg, aşa că forma în adevăr unul din colţurile cele maĭ atragătoare din toată expoziţiunea.

Iată în adevăr cum descrie ziarul Peterburgskij Listok (foaia petersbugiană) No. 17 de la 18 Ianuarie 1902, modul cum se presinta în totul Pavilionul nostru :

«Alăturĭ de loja experţilor apare un colţ încîntător, respirînd «poesie şi frumuseţe. . . . . . . Este pavilionul — Secţiunea Romînieĭ «ultima creaţiune a d-luĭ Isenberg. E o grotă fantastic tăiată în «stîncă şi impresurată de jur împrejur de un colan de proaspătă «verdeaţă exuberantă tropicală, ca dimineaţa uneĭ zile de Maiŭ, «In fund se zăresc busturile albe ale Regeluĭ şi Regineĭ Romînieĭ, «cadrul poetic al groteĭ neputînd corespunde maĭ potrivit cu nobila «figură a poeteĭ Carmen Sylva. De jur împrejur este regatul locui«torilor, «der schönen blauen Donau», păsărĭ şi peştĭ ca şi viĭ, sunt «împrăştiaţĭ pe ţărmurĭ stîncoşĭ. — Numeroase modele, animale «împăiate, peştĭ în spirt, etc., arată că's adunate cu luare aminte «şi cu mare dragoste pentru ştiinţă şi fie-care amănunt cît de mic «merită atenţiune . . . . ».

Dar nu numaĭ exteriorul, ci şi conţinutul secţiuneĭ noastre a fost foarte mult apreciat şi a produs o impresiune minunată. Cred că intenţia noastră : pe de o parte de a face cunoscută în streinătate pescăria noastră şi produsele eĭ in vederea lărgireĭ exportuluĭ, iar pe de alta de a arăta lumeĭ că suntem o ţară, care ştie să conserve şi să sporească o bogăţie pe care natura ĭ a pus-o la dispoziţie, a fost acum pe deplin satisfăcută.

Cred că nu pot arăta maĭ bine impresia ce a făcut'o expoziția noastră, de cît citind cele ce s'au scris despre ea în 2 din cele maĭ marĭ ziare rusești, în *Nowoje Vremia* (No. 9302 din 26 Ianuarie 1902) și *Petersburger Herold* (No. 20 de la 20 Ianuarie 1902).

Iată ce zice *Nowoje Vremia* despre Romînia, în descrierea generală a expozițieĭ, ce o face: «Afară de Pavilionul Romînieĭ, «care reprezintă multe lucrurĭ expuse într'o mare secțiune construită «interesant, cele-l'alte state: Austria, Belgia, Egiptul, India, Siamul, «Persia, Italia și Monacul par sărace în bogățiile pescărieĭ, întru cît «expun numaĭ broșurĭ și cartograme» . . . . . .

Iar *Petersburger Herold* făcînd o scurtă descriere a întregeĭ expozițiĭ, zice despre noĭ cum urmează: «Dacă mergem acum de «la nordul Rusieĭ la vecina eĭ de la Sud, la Romînia, găsim foarte «multe lucrurĭ demne de o atenție deosebită, provenite atît din «delta Dunăreĭ cît și din apele din interiorul țăreĭ. Aranjarea acesteĭ «expozițiunĭ este foarte frumoasă prin adăogirea uneĭ anexe cu «busturile Regeluĭ și a Regineĭ; înaintea lor și pe lăturĭ sunt «exemplare gigantice de Nisetri și Morunĭ, precum și o colecțiune «de păsărĭ — dușmaniĭ peștilor — expuse într'o frumoasă decorațiune «de plante. In sala principală se pot vedea peștiĭ aceleĭ țărĭ, parte «preparațĭ în lichide conservante, parte împăiațĭ, afumațĭ saŭ uscațĭ «Diagrame de la 1881—1899 ne arată starea generală a pescărieĭ «din țară, care este foarte satisfăcătoare; exportul crește pe cînd «importul scade. Din modelele de gardurĭ, instrumente de pescuit, «bărcĭ, cherhanele pentru prepararea peștilor, din productele de «pescăriĭ, fotografiĭ, etc. se vede că starea pescăriilor din acea țară «e în adevăr într'o bună stare («sicht man die dortige Fischerei «in wirklich guten Zustande»).

Din aceste citate cred că se poate vedea îndeajuns impresia pe care a putut-o produce în public expozițiunea noastră.

Dar nu numaĭ în publicul mare, ci chiar și de specialiștĭ, expoziția noastră a fost foarte apreciată și ca dovadă e că Juriul ne-a acordat cele maĭ marĭ recompense. Serviciul Pescăriilor a obținut diploma de onoare «Grand Prix», iar pescariĭ din bălțile Delteĭ Dunăreĭ, carĭ sub îngrijirea serviciuluĭ nostru, aŭ expus producte de ale pescăriilor noastre, aŭ fost și eĭ cu toțiĭ medaliațĭ. Icrele noastre aŭ obținut medalia de aur, conservele de chefal medalia de argint, etc., etc.

Expoziția noastră a avut înalta onoare de a fi vizitată de

Majestatea Sa Impăratul, de Majestatea Sa Impărăteasa, și de maĭ multe orĭ de Impărăteasa mamă.

De oare-ce eŭ nu sosisem încă în Petersburg, Majestatea Sa Impăratul a fost primit în secțiunea romînă de către D-l Ministru Rosseti Solescu și de Excel. sa d-l Dr. Osc. v. Grimm, președintele expozițieĭ, care aŭ dat toate lămuririle necesare. Majestatea Sa a dat multă atenție și a arătat mult interes pentru obiectele expuse în această secțiune. Majestățile Lor Impărăteasa actuală și Impărăteasa mamă, aŭ fost conduse de delegatul nostru d-l Iv. v. Zarubin. De asemenea Excel. sa d-l Ministru al Agricultureĭ, A. Ermoloff a vizitat în maĭ multe rînduri cu deamănuntul secțiunea noastră și 'mĭ-a exprimat personal satisfacția sa.

Cu ocaziunea expozițiuneĭ s'a ținut la Petersburg și un congres internațional de pescăriĭ la care eraŭ reprezintate, in mod oficial, maĭ toate statele civilizate din lume. Congresul era sub președința de onoare a Alteţeĭ Sale Imperiale Marele Duce Sergie Alexadrovitsch.

La acest congres în afară de o mulțime de comunicărĭ foarte variate și interesante, ce s'aŭ făcut relativ la diferite chestiunĭ speciale s'aŭ maĭ discutat și chestiunĭ generale interesînd desvoltarea pescăriilor din toată lumea. Una dintre aceste chestiunĭ maĭ principale care s'a discutat a fost «Despre necesitatea tratatelor internaționale de pescăriĭ». Cu referatul acesteĭ chestiunĭ a fost însărcinat D-rul Wagner, delegatul oficial al guvernuluĭ Austro Ungar. In urma discuțiunilor ce aŭ avut loc, congresul a adoptat următorul desiderat (Voeu):

«Il est a desirer que les puissances du monde civilisé se «mettent d'accord pour la protection de la pêche par des traités «internationaux ayant pour but de régulariser la pêche fluviale et «maritime et de prevenir l'extermination des poissons».

Am fost foarte fericit să pot comunica membrilor congresuluĭ in ședința publică că România a împlinit deja acest desiderat și că chestiunea pescuituluĭ în Dunărea de jos e regularisată prin 4 convențiunĭ internaționale, care din inițiativa noastră s'aŭ încheiat s'aŭ sînt pe cale de a se încheia cu cele-l'alte State riverane și prin care s'a adoptat un regim uniform de crutare pe tot lungul Dunăreĭ, de la Presburg pînă la Marea Neagră.

Un al doilea punct principal, dintre discuțiunile congresuluĭ, care ne privește direct, este chestiunea pescuituluĭ în Prut. Asupra acestuĭ punct congresul a emis următorul desiderat:

«Il est a désirer: *a)* Qu'un règlement concernant la pêche et «la pisciculture dans les eaux internationales et limitrophes des «bassins de la Vistule, de l'Istre, du Dnistre et du Prout soit élaboré «dans le plus bref délai; *b)* Dans ce but le Congrès s'adresse aux «représentants de l'Allemagne, de l'Autriche-Hongrie, de la Rou«manie et de la Russie avec la demande de présenter ce voeu du «Congrès à leurs Gouvernement, respectifs et de faire tout leur «possible afin que le réglement susnommé soit elaboré aussi tôt «que possible; *c)* Il est a désirer de former une commission inter«nationale de pêche composée de spécialistes de la part des quatres «pays intéressés qui élaborerait un projet de loi détaillé sur ce «sujet».

Și asupra acestuĭ punct am avut fericirea de a putea comunica Congresuluĭ că întru cît privește Prutul, Romînia a devansat deja dorința congresuluĭ încheind cu Rusia o convenție internațională pentru luarea de măsurĭ comune, că decĭ astă-zĭ nu așteptăm de cît cu plăcere ca și cele-l'alte state riverane acestuĭ rîŭ să adopte și ele măsurile ce le-am luat noĭ.

Intru cît privește cele-l'alte desiderate emise de congres le alăturez aci:

In fine ceea ce cred că e interesant pentru noĭ să maĭ relevez e că cu ocaziunea acestuĭ Congres, *Profesorul A. F. Brandt* de la Universitatea din Charkov, care a călătorit pe la pescăriile noastre și le-a studiat de aproape a cetit în secțiunea rusă a congresuluĭ, un studiu al săŭ asupra pescăriilor din Romînia. — «El a urmărit scopul de a dovedi — (după cum referează Nowoja Vremia No. 9325 «de la 18 Februarie 1902) — că sistema exploatăreĭ în regie (mono«polul) de Stat a pescăriilor practicată în Romînia, presintă garan«țiile cele maĭ sigure pentru buna exploatare a avuțiilor de pes«căriĭ. — Raportorul susține că în Rusia sunt cele maĭ avantagioase «condițiuni pentru exploatarea în regie a pescăriilor».

Aceste sunt în scurt, Domnule Ministru, cele petrecute la expozițiunea și congresul de pescăriĭ din St. Petersburg și cred că putem fi cu totul satisfăcuțĭ de rezultatele ce le-am avut.

Dr. Gr. Antipa.
Inspector general
Insărcinat cu direcția serviciului
pescăriilor.

* * *

Budgetul Minist. Agricultureĭ, Industrieĭ, Comerc. și Domeniilor

pe 1904 1905.

(SERVICIUL PĂDURILOR)

DISCUȚIA DIN CAMERA

Ședința de la 12 Ianuarie 1904

D-l *St. C. Ioan* dă citire următoruluĭ raport:

. . . .

c) La statul No. 21 s'aŭ șters 200 pădurarĭ-șefĭ și 100 pădurarĭ clasa I, trecîndu-se 1.460 pădurarĭ clasa III, în loc de 900 cît prevedea proiectul, și 512 confiniștĭ, în loc de 500 cîțĭ prevedea proiectul. Aceasta nu schimbă în nimic cifra budgetară și este făcută după cererea D-luĭ șef al serviciuluĭ respectiv aprobată de D-l ministru;

. . . .

Cu toții am recunoscut temeinicia susținereĭ coleguluĭ nostru D-l Pana Buescu, că sistemul de exploatare al pădurilor noastre este de multe orĭ defectuos și că este aproape neglіgiată replantarea, singurul mod de a putea asigura o viață pentru tot-d'a-una pădurilor noastre.

. . . .

D-l *Președinte:* D-l Pană Buescu are cuvîntul.

D-l Pană Buescu: D-lor Deputațĭ, voiŭ să atrag atenția D-luĭ ministru al Domeniilor și al Agricultureĭ, asupra citor-va serviciĭ foarte importante din acest Minister, care este Ministerul cel maĭ important al acesteĭ țărĭ.

Din punctul de vedere al producțiuneĭ țăreĭ, cred că cunoașteți cu toțiĭ că în general producțiunea nu merge crescînd, că producțiunea agricolă a țăreĭ nu întîmpină marĭ înlesnirĭ, că producțiunea țăreĭ are trebuință de încurajare și de îmbunătățire. Țara aceasta este o țară agricolă și Ministerul Agricultureĭ trebue să'șĭ dea toate silințele pentru îmbunătățirea agricultureĭ.

Maĭ este o ramură care trebue îmbunătățită, aceasta este ramura pădurilor. Asupra acestuĭ punct voiŭ să atrag atenția D-luĭ ministru al Domeniilor.

D-lor, D-voastre știțĭ cîtă influență are asupra producțiuneĭ țăreĭ, pădurile, din punctul de vedere al climeĭ. La noĭ, din nenorocire, de vre-o 20—30 de anĭ, am început a stîrpi pădurile, maĭ cu seamă particulariĭ, și nu aŭ rămas de cît pădurile Statuluĭ. Această stîrpire de pădurĭ a produs seceta necontenită, care se observă de cîțĭ-va anĭ și cînd se întimplă că sunt ploĭ, atuncĭ avem torente devastatoare.

Remediul nu este de cît să revenim în parte la împădurirea părților despădurite și maĭ cu seamă împădurirea munților și a dealurilor. In Franța s'a făcut acest lucru de la 1860 încoace, căcĭ și Franța suferea de relele acestea în munțĭ și resultatele aŭ fost excelente.

Prin urmare, atrag atenția D-luĭ ministru al Domeniilor asupra acestuĭ lucru. Avem pădurĭ pe o întindere de 912.000 hectare, pe lîngă carĭ maĭ sînt golurĭ de vre-o 163.000 hectare. Știțĭ ce pepiniere are Statul pentru plantarea acesteĭ întinderĭ? Are numaĭ 56 hectare.

Prin urmare, mă adresez D-voastre, D-le ministru al Domeniilor, ca să vedem dacă ațĭ luat vre-o dispozițiune, căcĭ este cu neputință ca cu 56 de hectare să putețĭ împăduri golurile carĭ sînt de 163 000 hectare

Dar ce maĭ facețĭ cu atîția munțĭ carĭ reprezintă atîtea sute de miĭ de hectare? Atuncĭ la ce maĭ servește acea lege silvică care impune Ministeruluĭ de Domeniĭ ca să împăduréscă munțiĭ? Prin urmare, cred că este timpul să atragem atențiunea D-luĭ ministru al Domeniilor ca să bine-voiască să dea toată atențiunea acestuĭ lucru așa de important pentru binele țăreĭ; căcĭ vă declar că nu maĭ este azĭ nicĭ o îndoială asupra relelor carĭ le-a adus stîrpirea pădurilor.

Nu merg maĭ departe în această chestiune, așĭ putea spune multe, dar mĕ mulțumesc numaĭ a o recomanda atențiuneĭ D-luĭ ministru.

. . . .

D-l *Președinte:* D-l Marin Petrescu are cuvîntul.

D-l **Marin Petrescu**: Trebue să recunoaștem cu toțiĭ, D-lor Deputațĭ, că o discuțiune sistematică asupra acestuĭ budget nu se poate face din pricină că raportul nu s'a tipărit și nu ni s'a împărțit ca să putem lua cunoștință de conținutul luĭ. D-l raportor ne-a citit conceptul raportuluĭ și, din cele ce am auzit, văd că s'aŭ făcut cîte-va propunerĭ în sub-comisiunea budgetară, dar nu știŭ dacă acele propunerĭ aŭ fost saŭ nu primite de D-l ministru.

. . . .

Vorbea D-l Buescu de pădurĭ. La pădurĭ s'aŭ făcut îmbunătățirĭ serioase, însă în sensul administrativ, nu în sens de îmbunătățirĭ culturale. Nu s'a renunțat încă la vechiul sistem al contractelor și al termenelor scurte de exploatare.

Prin aceste contracte de arendare a pădurilor Statuluĭ, se imobilisează maĭ multe milioane în casa Statuluĭ sub formă de garanțiĭ, și mă întreb, pentru ce aceste garanțiĭ băneștĭ atît de marĭ? Dacă iaŭ o pădure de 10.000 leĭ, trebue să depun o garanție de 5.000 leĭ.

Ințeleg ca garanția să fie proporțională cu riscul probabil, dar ca să iaŭ o garanție numaĭ pentru a lua garanție, fără să mă gîndesc ca prin ast-fel de garanție imobilisez atîtea milioane carĭ ar fi putut fi puse în serviciul exploatațiuneĭ, este o erezie economică. de care trebue să fie debarasată administrația pădurilor.

Tot așa așĭ putea zice și pentru moșiile Statuluĭ. Sunt și ac atîtea milioane imobilizate în garanțiĭ, în loc de a servi la producțiune

Pentru pădurĭ mă întreb carĭ sunt pagubele ce ar putea încerca Statul, din partea unuĭ antreprenor. din momentul ce se plătește anticipat valoarea pădureĭ? Ca să vă strice lăstarul? Dar lăstarul nu face nicĭ jumătate valoarea garanţieĭ, şi apoĭ sînt agenţĭ, sînt pădurarĭ pentru pază.

Sînt sigur că reforma contractelor pentru pădurĭ, va spori venitul lor.

Relativ la aceĭ 2 la sută din venitul pădurilor, de care vorbea D-l Buescu şi despre care văd că se ocupă şi raportul, din acest venit nu s'a făcut nicĭ o alocaţie specială pentru stingerea torenţilor, şi d voastră ştiţĭ că pe valea Topologuluĭ, maĭ cu seamă, aceştĭ torenţĭ constitue un pericolmare pentru pamînturile de cultură şi de paşune. Nisipul şi pietrişul cărat de torenţĭ a invadat peste 6.000 de hectare ale locuitorilor.

D l ministru a numit acum douĭ anĭ o comisiune, şi care comisiune a găsit că sunt 6.000 de hectare invadate de pietriş şi nisip. Nu am văzut pentru acolo nicĭ un ban alocat din aceştĭ 2 la sută. Ar fi de dorit ca, din această sumă, să se detaşeze ceva pentru începuturĭ de lucrărĭ pe valea Topologuluĭ.

. . . .

D l C. I. Stoicescu, ministrul Domeniilor: Astă-zĭ D-l *Buescu* ne-a vorbit de două saŭ treĭ cestiunĭ, şi de cestiunile atinse de D-l Pană Buescu trebue să ne preocupăm şi noĭ şi să arătăm ce avem de gînd să facem. D-sa ne-a vorbit de cestiunea *pădurilor,* a vorbit de popularea dealurilor şi a munţilor noştri în părţile păduroase, de reimpădurirea la vreme şi pe o scară întinsă a acestor pădurĭ, pentru ca să formeze un echivalent, în viitor pentru pădurile carĭ se distrug. In această privinţă D l Buescu a fost cam sever la adresa serviciuluĭ silvic al Ministeruluĭ de Domeniĭ.

Acest serviciŭ s'a preocupat şi se preocupă cu dinadinsul de cestiunea împăduririĭ, de cestiunea plantaţiunilor; aceste plantaţiunĭ însă s'aŭ făcut în limitele mijloacelor carĭ li s'aŭ dat. Cînd este vorba de lucrărĭ manuale, nimic nu se poate face pînă nu se pune la dispoziţie mijloacele trebuincioase ca să se facă cutare saŭ cutare îmbunătăţire.

In ceea-ce priveşte îmbunătăţirea pădurilor, este o lege excelentă, legea pentru fondul special de 2 la sută pentru punerea în valoare a pădurilor. menţinerea coastelor şi fixarea terenurilor mişcătoare; lege care dă posibilitatea ca să se facă, prin însăşĭ resursele carĭ vin din exploatarea pădurilor. îmbunătăţirile care trebuesc pentru pădurĭ; această lege a fost odată abrogată, altă dată lăsată în desuetudine. Ştiţĭ, D-lor, care este importanţa uneĭ asemenea măsurĭ şi uneĭ asemenea legĭ şi budgetul de 2 la sută, care maĭ înainte nu primise resursele necesare, cu carĭ să se facă lucrările. anul acesta 'l-am ataşat pe lîngă budgetul general pentru a primi sancţiunea D-voastră şi pentru a fi un ce real. (Aplause).

Ştiţĭ că, după legea actuală a contabilităţeĭ generale a Statuluĭ, budgetele speciale trebuia să treacă pentru anul 1903—904. prin consiliul de miniștri, iar pentru 1904—905 prin însăși Camera; de aceea vedeți că la sfîrșitul budgetului pe care 'l presint este și budgetul de 2 la sută, care ne va permite să facem lucrărî și mai multe de cît am făcut pînă azî, pentru marea satisfacție a D-luî Buescu și pentru satisfacția noastră a tuturor.

Am început să ne gîndim ca să lucrăm, nu numaî să vorbim, în ceea-ce privesce reîmpădurirea.

. . . .

Ședința de la 13 Ianuarie 1904.

. . . .

Se dă citire cap. VI.

D-l *Președinte:* D-l Marin Petrescu are cuvîntul.

D-l **Marin Petrescu**: Așî ruga pe D-l ministru să fie maî darnic cu societatea «Progresul Silvic», singura societate care subsistă de aproape 20 anî și numaî cu sacrificiî făcute de membriî săî. Suma de 500 leî, este prea mică, v'așî ruga să îî datî 1.000 leî, fiind că este o societate care lucrează la prosperitatea economieî forestiere a țăreî. Prin organul eî de publicitate răspîndește în țară cunoștințe asupra cultureî și conservăreî pădurilor. Statul, în primul grad, se folosește de cunoștințele răspîndite de această societate. A mări subvenția cu 500 leî, este atît de puțin în cît nu mă îndoesc că d-l ministru nu se va opune.

D-l *C. I. Stoicescu, ministrul Domeniilor*: Fiind că suma ce se cere este mică și întru cît nu se atinge de economia budgetuluî, primesc să se înscrie o sumă maî importantă, care să nu treacă peste 1.000 leî.

D-l *Ștefan C. Ioan*: D-lor deputațî, amendamentul propus de D-l Marin Petrescu a fost respins de comisiune cu majoritate de voturî.

— Se pune la vot acest amendament și se respinge.

— Se pune la vot capitolul V și se adoptă ast-fel cum a fost prezentat de comisiunea budgetară.

— Asemenea se adoptă capitolul VI fără discuțiune.

— Se dă citire capitoluluî VII.

D-l **Pană Buescu**: D-le președinte, voiam să fac o observație D-luî ministru al Domeniilor asupra școalelor de agricultură și silvicultură.

Maî întîiŭ, la școala de agricultură văd că lipsește catedra specială de silvicultură. In general, tineriî carî merg ca să dirigeze ferme particulare trebue, să aibă aceste cunoștințe complecte. Trebue ca, pe lîngă cunoștințe de exploatarea pămîntuluî, să cunoască și amenajarea pădurilor, căcî multe din proprietățile particulare sînt și cu pădurî. Așa se face în toate școalele de agricultură din toate țările, din Francia, din Germania, etc.

Prin urmare, trebue neapărat a se adăoga la această școală învățămîntul silvicultureî printr'un curs special de silvicultură.

A doua observație pe care am s'o fac, este asupra școaleî de silvicultură. E ciudat să vezî că există la noî o școală separată anume de silvicultură. Moșiile carĭ se administrează de particular nu aŭ nevoe de silvicultorĭ speciali. Nicĭ un proprietar din țara aceasta și asemenea din alte țărĭ, nu are trebuință numaĭ de silvicultorĭ. Dar iată răspunsul care se poate da la aceasta: trebue să fie o școală specială de silvicultură, pentru că așa este și în Francia, unde este o școală de silvicultură la Nancy. Dar cînd se raționează ast-fel, se face o confuziune, în Nancy este o școală a Statuluĭ pentru Stat, pentru pădurile Statuluĭ în special, nu pentru particularĭ, căcĭ particularii n'aŭ nevoe de silvicultorĭ cum nu aŭ nevoe nicĭ la noĭ. Maĭ înainte, școlariĭ din școala centrală de agricultură și silvicultură deveneaŭ silvicultorĭ în urma unuĭ concurs special de silvicultură.

Școala aceasta de silvicultură, cum este azĭ, nu face serviciĭ particularilor, ci servește numaĭ Statul și ce se întîmplă? An peste an abia se face vacanță pentru cîte două saŭ treĭ locurĭ de silvicultorĭ, atuncĭ ce se face cu ceĭ-l'alțĭ școlarĭ din școala de silvicultură, căcĭ pe fie-care an ies din școala ca la 30 de școlarĭ; la particularĭ nu pot servi și ca silvicultorĭ la Stat nu aŭ locurĭ. Răŭ face D-l ministru al Domeniilor că nu ascultă că este de trebuință să cunoască această cestiune.

D-l *C. I. Stoicescu, ministrul Domeniilor*: Cunosc această cestiune.

D-l Pană Buescu: Ce se făcea cîțĭ-va anĭ maĭ 'nainte? Silvicultoriĭ carĭ eșiaŭ din școala de silvicultură, fiind-că nu eraŭ locurĭ îĭ făceaŭ stagiarĭ și le dădea cîte o mică leafă. Acesta este scopul acesteĭ școale de silvicultură, de a 'ĭ face nenorocițĭ, pentru că nu' le dațĭ perspectivă, nu le dațĭ viitor. De aceea, cel maĭ bun lucru este ca D-l ministru al Domeniilor să mărească gradul de învățămînt la școala de agricultură așa cum a fost, căcĭ țara aceasta, fără un învățămînt agricol superior, nu poate progresa în agricultură. Prin urmare, cer desființarea școaleĭ de silvicultură și să se dea maĭ marĭ desvoltărĭ învățămîntuluĭ școaleĭ centrale de agricultură adăogînd un curs special de silvicultură.

D-l *președinte*: D-l ministru al Domeniilor are cuvîntul.

D-l C. I. Stoicescu, ministrul Domeniilor: D-lor deputațĭ, două cuvinte de explicație:

Este o cestiune de organizare. Maĭ întîiŭ, D-l Buescu nu a observat un lucru, că la școala de agricultură unde voește să fie și o catedră de silvicultură, există predarea acestuĭ curs de știință forestieră.

Invățămîntul agricol și cel silvic a fost o dată contopit. S'a constatat că rezultatele nu aŭ fost bune, și nu eŭ, dar maĭ bătrîniĭ noștri, D-l Buescu și Aurelian, aŭ găsit altă dată de cuviință ca ele să se separe; și bine aŭ făcut: școala de silvicultură să dea silvicultorĭ și școala de agricultură să dea agricultorĭ. Evident că în școala de agricultură trebue să se dea și noțiunĭ de silvicultură și de aceea avețĭ un profesor de silvicultură pe care 'l găsițĭ în budget.

Cît pentru ceea ce zicea D-sa despre școala de silvicultură, că ar trebui desființată, pentru că nu maĭ sînt destule funcțiunĭ de dat, D-l Buescu ar trebui să se bucure: să vie oamenĭ să ia știință la școală și apoĭ s'o aplice și în administrațiile particulare.

Același lucru s'a întîmplat la agricultură. Absolvenții înainte se făceaŭ slujbașĭ și cînd s'aŭ văzut că nu maĭ aŭ slujbă, eĭ 'șĭ-aŭ îndreptat activitatea în altă parte, 'șĭ-aŭ pus în practică cunoștințele lor pe la particularĭ. Azĭ sînt îngrijitorĭ de moșiĭ carĭ sînt eșițĭ din școala de la Herăstrăŭ și din școala practică de la Laza. Aceasta este un simptom îmbucurător. D-l Buescu a asistat la jubileul de 50 de anĭ al școaleĭ de agricultură, unde a auzit pronunțîndu-se cuvîntărĭ, — între carĭ a fost și discursul meŭ, — arătînd o statistică din care se dovedește ce aŭ devenit băețiĭ de la acea școală de agricultură; D-sa s'a putut convinge că aceștĭ tinerĭ absolvențĭ nu s'aŭ făcut numaĭ funcționarĭ, și aceasta este o fericire. Cînd cere D-l Buescu să facem o *academie*, o școală superioară, mă găsesc în desacord cu D-sa, pentru că eŭ cred că această școală nu trebue să fie numaĭ teoretică, ci trebue îndreptată în mare parte spre calea practică. Scoala noastră nu trebue să ne dea numaĭ teoreticianĭ, ea trebue să formeze o pepinieră de oamenĭ carĭ să aibă și practică, și să se destine a aplica știința lor, folosindu-se de ea proprietățile praticularilor, spre marele bine al agricultureĭ noastre.

Vocĭ: Inchiderea discuțiuneĭ.

— Se pune la vot închiderea discuțieĭ și se primește.

— Se pune la vot capitolul VII și se adoptă.

Ședința de la 14 Ianuarie 1904.

D-l *Președinte*: La ordinea zileĭ avem maĭ întîĭ votul în total asupra budgetuluĭ Ministeruluĭ de Domeniĭ.

— Adunarea procede la vot și resultatul scrutinuluĭ este cel următor:

Votanțĭ	64
Majoritate regulamentară	46
Bile albe	60
Bile negre	4

D-l *Președinte*: Adunarea a adoptat budgetul Ministeruluĭ de Domeniĭ.

D-l ministru de Domeniĭ are cuvîntul.

D-l **C. I. Stoicescu, ministrul Domeniilor**: D-lor, conform legeĭ comptabilitățeĭ generale a Statuluĭ, astăzĭ în vigoare, de odată cu budgetul Ministeruluĭ de Domeniĭ, trebuesc să fie votate și budgetele speciale cu carĭ stă în legătură.

De aceea vă rog, să bine-voițĭ a pune în discuțiune și aceste budgete.

Vocĭ: Da.

— D-l *St. C. Ioan* dă citire rapoartelor asupra budgetuluĭ veniturilor și cheltuelilor fonduluĭ pentru împădurirea terenurilor cedate comunelor din Dobrogea pe exercițiul 1904—1905 și a fonduluĭ de $2^{0}/_{0}$, carĭ se adoptă fără discuțiune.

* * *

O SALUTARE CORDIALĂ D-luĭ CH. BROILLARD

Școala forestieră din Nancy (Franța) numără printre vechiĭ săĭ elevĭ de toate naționalitățile și un contingent de 77 silvicultorĭ romînĭ, din carĭ o mare parte ocupă astă-zĭ funcțiunĭ distinse, în diferitele administrațiunĭ din țară.

Intre vechiĭ profesorĭ, aĭ cursuluĭ de amenajament de la școala Nanceyană, fără îndoială, că cel maĭ de frunte a fost D-l *Ch. Broillard*, astă-zĭ conservator în retragere.

Superioritatea forestieră și cunoștințele vaste ale ilustruluĭ profesor, sînt știute de toată lumea forestieră. Numeroasele și importantele sale scrierĭ aŭ contribuit mult la propășirea silviculturei universale. Multor promoțiĭ de silvicultorĭ Nanceyanĭ, D-l *Ch. Broillard* le-a fost profesor prețios și de sigur că și astă-zĭ își aduc aminte cu plăcere de modul cum distinsul *maestru* își făcea prelegerile sale pline de miez.

La rîndul săŭ bătrînul profesor, în diferitele ocaziunĭ își reamintește de vechiĭ săĭ elevĭ, pe carĭ îĭ vede ocupînd în diferite țărĭ din lume, funcțiunĭ importante, căcĭ aproape toate națiunile aŭ trimes elevĭ carĭ să-șĭ facă studiile și să-șĭ formeze educațiunea forestieră la Nancy. Ast-fel, de curînd D-l Ch. Broillard văzînd din «*Revista Pădurilor*», că D-l inspector Th. Galleriu fostul săŭ elev, a fost numit șef al serviciuluĭ pădurilor din Ministerul domeniilor, i-a adresat o scrisoare, din care cu plăcere publicăm, aci maĭ jos, unele părțĭ, după carĭ se văd sentimentele aceluĭ bătrîn silvicultor, amic al Romînieĭ:

Saint-Dié (Vosges), 8/2 1904.

Mon cher ami,

La **revista pădurilor** *m'est arrivée hier (Nov.-Déc.) et j'y vois votre nomination au Ministère des Domaines comme chef du service forestier.*

Elle me fait grand plaisir, parceque j'ai gardé pour vous une estime toute particulière, et j'aime beaucoup à voir **The vight man at the vight place**[1]) *suivant le mot des anglais. Or ceci est realisé, par votre nomination à la tête du service des forêts.*

---

1) Omul care trebue la locul unde trebue.

Je suis certain que vous serez très utile à ce service, en cherchant toujours les bons pour les mettre à la bonne place.

Il y a bien des années que je n'ai plus eu aucune relation avec la Roumanie. Mais je n'ai pas oublié Dobrovatz.

Et je vois passer de temps en temps dans la **Revista** *des noms connus de forêts et de forestiers.*

. . . .

J'ai passé à Nancy l'an dernier et je suis allé revoir d'abord l'amphithéâtre, qui était vide en ce moment là, — un dimanche matin. Puis j'ai revu le directeur, un de mes anciens élèves, et trois des jeunes professeurs, l'espoir de l'avenir de l'Ecole. Ceux que nous y avons connus ont disparu. Mais l'esprit qui les animait persiste.

. . . .

CH. BROILLARD.

La scrisoarea d-luĭ Ch. Broillard, vechiĭ elevĭ aĭ școaleĭ forestiere din Nancy, carĭ cu o dragoste nemărginită își reamintesc frumoșiĭ anĭ petrecuțĭ la studiĭ, nu pot răspunde maĭ bine de cît trimețînd *ilustruluĭ maestru* afectuoase și respectuoase salutărĭ.

* *

COMUNICĂRI ȘI FAPTE DIVERSE

In urma deciziuneĭ consiliuluĭ central de administrație de la 7 Aprilie a. c. și conform statutelor, D-niĭ membriĭ aĭ Societățeĭ aŭ fost convocațĭ în adunare generală, în zilele 7, 8 și 9 Maiŭ a. c. orele 8 seara, în localul Administrațieĭ Domeniuluĭ Coroaneĭ, unde este sediul Societățeĭ.

Ordinea zileĭ va fi următoarea:

1. Cuvîntarea Președintelui;
2. Raportul de expunerea activitățeĭ și situațiuneĭ financiare a Societățeĭ;
3. Prezentarea budgetuluĭ pentru anul 1904—1905;
4. Alegerea comisiuneĭ pentru verificarea compturilor pe anul 1903—1904;
5. Desbaterea următoarelor chestiunĭ:

a) Dare de seamă asupra răspunsurilor primite în urma chestionaruluĭ, ce Comitetul a înaintat membrilor Societățeĭ relativ la statistica torenților (continuare);

b) Codul silvic și lacunele sale (referend D-l Aurel Eliescu).

c) Rezultatele injectărei traverselor de fag, din punct de vedere technic și economic;

6. Vizitarea uzinei, de la Ploeștĭ, de injectat traversele de fag.

7. Aprobarea raportuluĭ comisiunei de verificarea situațiunei financiare pe anul 1903—1904.

8. Alegerea Comitetuluĭ central.

INFORMAȚIUNI

Aceĭ din d-niĭ membriĭ carĭ doresc a propune chestiunĭ pentru a se pune la ordinea zileĭ în Adunarea generală din acest an, sînt rugațĭ a le comunica comitetuluĭ cel maĭ tirziŭ pînă la 20 Aprilie a. c.

* * *

Conform programuluĭ stabilit, în zilele de 6, 13 și 20 Martie a. c., s'aŭ ținut cele 3 conferințe anuale la Societatea «Progresul Silvic».

La aceste conferințe a asistat un numeros public, din care cităm pe d-niĭ: *C. Stoicescu* Ministru Agriculturei, Industrieĭ, Comerciuluĭ și Domenielor; *Em. Porumbaru* Ministru Lucrărilor Publice; General *Gh. Manu* fost Prim-ministru; *Gr, Lahovari* președintele Inalteĭ Curțĭ de compturĭ; *Stăncescu*, membru în comitetul teatruluĭ; *Stefan Hepites;* Colonel *Ianescu; Anghel*, fost director al vămilor; *N. Cucu Starostescu; D. Nenițescu; Maiorii Simionescu* și *Rîmniceanu*, precum și maĭ mulțĭ ofițerĭ de la institutul geografic; *Niculescu Telega*, directorul domeniilor; *Stelian Popescu*, judecător de instrucție; Inginerii *Ralescu, Cociu;* comitetul central de administrație; maĭ mulțĭ silvicultorĭ și alte persoane din capitală și provincie.

* * *

In cursul luneĭ Aprilie se vor face maĭ multe mutărĭ și numirĭ în personalul superior al serviciuluĭ silvic.

* * *

Prin decretul regal No. 835 din 8 Martie 1904, după propunerea făcută de d. ministru secretar la departamentul

Agriculturei, Industriei, Comerciului și Domeniilor prin raportul No. 14.709 din 5 Martie 1904, s'a acordat societăței anonime din Londra «The Putna Forests and Sawmills Company Limited» autorisarea cerută de a înființa în România un sediŭ secundar, cu reședința la Focșanĭ, avînd ca representant general pentru România pe d. Knud Frederick Knudsen.

* * *

Aŭ plătit complect cotizațiile și abonamentul, următorii membrii și abonați :

Membrii : Chițoiu I. St., Dumitrescu St. Vergu, Eleuterescu I. C., Georgescu C., Gostovicĭ Al., Herjeŭ N. N., Ionescu N., Mateescu N., Mavrodineanu A., Moldoveanu Iuliu, Nicolau Gh., Patrulius Daniel, Rozescu I., Tănăsescu M., Țapirdea N., Valsamachi Anton, Bosie N. C., Th. Cioroianu, P. Sterian, N. Velescu și Luchian Al., adică în total 85 din 203.

Abonați : Mureșanu Aron, Rășcanu Th., Spirescu Th., Mirică V. și N. B. Popescu, adică în total 24 din 55.

CLIMA LUNEI FEBRUARIE 1904 st. n.

La București-Filaret

Luna Februarie 1904 a fost caracterizată la București printr'un timp foarte frumos și călduros în tot cursul eĭ, afară de primele 2 zile în care s'a continuat timpul rece de la sfîrșitul luĭ Ianuarie și afară de zilele ce aŭ urmat de la 24 la finele luneĭ cînd s'a răcit binișor. Precipitațiunile atmosferice aŭ căzut în cantitate obicinuită.

Temperatura lunară + 3°.0 este cu patru grade și jumătate maĭ ridicată ca valoarea normală. De la 1857 încoace, sînt foarte mulți ani în carĭ această lună a fost tot atît de călduroasă sau chiar maĭ caldă ca acum.

In perioada de la 3 la 23 inclusiv, maĭ în fie-care zi temperaturile zilnice aŭ fost cu 7° la 11° maĭ ridicate ca normalele corespunzătoare. In ziua de 12 s'a înregistrat temperatura maximă absolută din cursul luneĭ 17°.1. Din ultimiĭ 27 de anĭ, numaĭ în unul termometrul s'a urcat maĭ mult ca acum în această lună ajungînd în 1899 la 22°.5. In ziua de 23, după o temperatură foarte ridicată în timpul zileĭ, o scădere importantă a barometruluĭ a adus Crivățul care a scăzut foarte repede temperatura. Vîntul puternic a continuat pînă la 27 cînd el se îndulcește pentru a începe din noŭ la 28, continuînd pînă la sfîrșitul luneĭ. Vîntul și zăpada din ultima pentadă aŭ făcut ca timpul să se răcească simțitor; la 28 s'a înscris temperatura minimă absolută — 6°.2. Afară de anul 1902, niciĭ o dată de la 1877 încoace, nu am avut în această lună o temperatură minimă așa de ridicată. Aŭ fost în total 15 zile cu îngheț, din carĭ 5 de iarnă; în mod normal sînt 23 zile cu îngheț din carĭ 9 de iarnă.

Totalul precipitațiunilor atmosferice 31 mm. este normal. Aŭ fost 12 zile cu cantitățĭ apreciabile de apă; în 7 ea a provenit din ninsoare. Zăpada de la 2,25 și 26 a fost viscolită de Crivăț. Viscolul a fost puternic în aceste din urmă două zile cînd cîte-va liniĭ ferate aŭ fost înzăpezite. Grosimea stratuluĭ de zăpadă ce a căzut în cursul acesteĭ lunĭ a fost de 15 cm. care a acoperit solul 7 în zile; de obiceiŭ el rămîne acoperit în 16 zile. In noaptea de 21, din cauza umezeleĭ mari s'aŭ depus picăturĭ de apă pe arborĭ, carĭ către dimineață aŭ înghețat formînd un poleiŭ subțire. Direcțiunea dominantă a vîntuluĭ a fost SW (Austrul) care a suflat în proporțiune de 36 %. In 11 zile am avut vînt tare; în 7 dintr'însele a suflat vîntul de la NE (Crivățul) La 24 Crivățul a atins iuțeala de 18 metri pe secundă.

Presiunea atmosferică mijlocie 751.7 mm. este cu 5.7 mm. maĭ mică ca normala. Din ultimii 23 de anĭ numaĭ în 1889 și 1895, valoarea acestuĭ element a fost în Februarie maĭ coborîtă ca acum. Atmosfera a fost obicinuit de umedă, mijlocia umezeleĭ fiind 82 %. Cerul a fost puțin maĭ înorat ca în general. Ḑile senine am avut 6, noroase 11 și acoperite 12. Soarele a strălucit 119 ore în 21 de zile, cu 24 de ore maĭ mult de cît el se arată în mod normal. Bruma s'a observat în 13 zile, rouă în 4, ceața în 5 și chiciură într'una, la 5.

In dimineața de 6, la 4 h. 49 m. timp oficial s'a simțit un tăricel cutremur de pămînt în direcțiunea W—E. El s'a simțit aproape în toată țara și maĭ pretutindenĭ lumea deșteptată din somn s'a speriat.

In tot cursul luneĭ afară de cele două perioade friguroase, vegetațiunea agricolă a continuat a se desvolta. La uniĭ arborĭ și arbuștĭ ca: corn, aliun, liliac, plop, etc., mugurii s'aŭ umflat mult. La alun și plop moțurile s'aŭ lungit și ajunsese aproape de fecondațiune: la caise mugurii floriferi eraŭ foarte desvoltațĭ și aproape a se deschide.

Starea udometrică și agricolă a Românieĭ la finele luneĭ Fevruarie 1904 st. n.

Starea udometrică.

Ploile și ninsoarea ce aŭ căzut în 6 zile în cursul luneĭ Februarie, n'aŭ fost nicĭ de cum îndestulătoare spre a acoperi deficitul lăsat de seceta din trecut. In Moldova cu deosebire precipitațiunile atmosferice aŭ fost și acum foarte puține așa că ele nu aŭ adus aproape nicĭ o îmbunătățire în starea generală udometrică a eĭ. Cantitatea de apă obținută în această lună în mijlociŭ în întreaga țară este aproximativ 1) 29 mm., aproape tot atît cît cade în mod normal pe suprafața țăreĭ în această lună.

In general în Muntenia și în Dobrogea, aŭ căzut precipitațiunĭ

Zicem *aproximativ* căcĭ din cele 405 stațiunĭ, unde se măsoară precipitațiunile atmosferice, cîte-va nu aŭ intrat în acest prim calcul. Introducerea lor în calculul definitiv nu va modifica însă în mod simțitor cifrele ce dăm.

atmosferice ce-va maĭ multicele, pe cînd în Moldova şi în districtele Buzău, R.-Sărat şi Brăila ele aŭ fost foarte puţine.

Districtele în carĭ s'aŭ obţinut cantităţĭ maĭ marĭ de apă şi în carĭ valorile mijlociĭ aŭ trecut de 40 mm. sînt: Mehedinţi, Gorj, Dolj, Vîlcea, Muscel, Teleorman, Vlaşca şi Constanţa; iar acele în care nu s'a adunat nicĭ cel puţin 20 mm. de apă sînt: Buzău, Putna, Tecuci, Covurlui, Tutova, Roman, Vasluĭ, Fălciŭ, Iaşi, Botoşanĭ şi Dorohoĭ. Districtele Tutova, Fălciŭ şi Dorohoĭ aŭ primit cele maĭ puţine precipitaţiunĭ atmosferice şi anume d'abia cîte 9, 8 şi 6 mm. de apă.

In definitiv în cursul acesteĭ lunĭ precipitaţiunile aŭ fost maĭ abondente în partea vestică a ţăreĭ; cu cît înaintăm în Muntenia către răsărit, iar în Moldova către nord şi către est cu atît ele se împuţinează.

Apa obţinută în cursul acesteĭ lunĭ a provenit din ploile aproape generale de la 12, 13 şi 19, din puţină zăpadă de la 1 şi 2 precum şi din ninsoarea ce a căzut de la 24 la 27, cînd în cea maĭ mare parte a ţăreĭ, ea a fost însoţită de Crivăţul puternic care a viscolit'o foarte mult.

Puţina ninsoare ce a căzut la începutul acesteĭ lunĭ a acoperit semănăturile în cîte-va zile; urmînd o perioadă călduroasă ea s'a topit repede. Zăpada de la sfîrşitul luneĭ a acoperit solul pe o grosime mult maĭ mică de cum se credea, de oare-ce fiind însoţită de vînt puternic de la N.E. ea a fost grămădită pe la adăposturĭ, în cît pe cîmpiĭ a rămas foarte puţină. Maĭ nicăerĭ zăpada nu acoperea solul pe o grosime de 10 centimetrĭ. Semănăturile aŭ fost totuşĭ adăpostite întru cît-va în contra gerurilor ce aŭ urmat.

In cele 8 lunĭ de cînd a început perioada de uscăciune; a căzut în mijlociŭ în întreaga ţară aproximativ 200 mm. de apă, pe cînd în mod normal se obţin 350 mm. Deficitul de apă la finele acestor 8 lunĭ este deci de 43°/₀ faţă de valoarea normală. Comparativ cu luna precedentă este o îmbunătăţire dar foarte mică.

Starea agricolă.

După cele cîte-va zile cam friguroase de la începutul acesteĭ lunĭ şi carĭ îngrijeaŭ întru cît-va pe agricultorĭ, de oare-ce solul era cu totul descoperit de zăpadă, a urmat pînă către mijlocul decadeĭ a treia o perioadă foarte călduroasă şi frumoasă, un adevărat timp de primăvară. Sub influenţa temperatureĭ foarte ridicate din această din urmă perioadă, întreaga vegetaţiune a fost pusă în activitate, dar maĭ cu deosebire plantele erbacee. Semănăturile în genere aŭ fost favorizate de acest timp cald şi de ploaia destul de mulţumitoare de la 12, 13 şi 19 în cît ele s'aŭ putut desvolta în cele maĭ bune condiţiunĭ. Grîul, secara şi orzul de toamnă, atît cele tîrziĭ cît şi cele timpuriĭ s'aŭ desvoltat şi înfrăţit foarte bine în cît în multe părţĭ ele acoperiseră pămîntul. Rapiţa însă, care se presenta nu tocmaĭ satisfăcătoare încă din lunile precedente, maĭ fiind puţin atacată şi de gerul de la sfîrşitul luĭ Ianuarie şi începutul luĭ Februarie, a avut o vegetaţiune foarte slabă şi se crede că va fi compromisă în mare parte; timpul călduros nu 'ĭ-a ajutat aproape nimic.

In perioada călduroasă a acesteĭ lunĭ şi maĭ ales în urma ploilor din a doua decadă, pretutindenî în ţară s'aŭ făcut arăturî întorcîndu-se ogoarele din toamnă şi porumbiştele. In foarte multe părţi s'a semănat orzul, ovăzul şi griul de primăvară. Aceste lucrări aŭ fost întrerupte de viscolul din a doua jumătate a ultimei decade. In terenurile ogorîte de toamnă umezeala a pătruns la 20 şi chiar 25 cm.

Căldurile excepţionale, vînturile calde şi puternice de la începutul decadeî a treia, uscaseră foarte mult pămîntul la suprafaţă aşa că, cu toată vigoarea vegetaţiuneî, grija agricultorilor se mărise, de oare-ce pămîntul avînd la suprafaţă o prea puţină rezervă de apă şi de loc în adîncime, o uscăciune repede putea periclita dezvoltarea plantelor.

După o perioadă aşa de lungă cu o temperatură primăvăratică şi cu un timp prea frumos, timpul s'a schimbat cu desăvîrşire în ultima pentadă a luneı, cînd puţină zăpadă însoţită de viscol violent a căzut în cea maî mare parte a ţăreî.

O dată cu această zăpadă timpul s'a răcit simţitor aşa că la sfîrşitul luî Februarie ne găseam, ca şi la începutul săŭ, într'un timp de plină iarnă.

Zăpada din ultimele zile a fost prea puţină în Moldova, maî cu deosebire în partea sa de sus. In întreaga regiune de cîmpie a ţăreî şi în cea de jos a Moldoveî, unde a căzut ninsoare maî multicică, ea a fost mult viscolită de Crivăţ în cît a îngrămădit'o pe la adăposturî saŭ prin gropî. Totuşî pămîntul fiind încălzit de temperatura ridicată din perioada trecută s'a putut prinde pe dînsul o pătură subţire de zăpadă maî pretutindenî; pe Bărăgan zăpada a fost maî mult viscolită ca în ori-ce parte din ţară. Viscolul a durat 3 zile, iar zăpada în foarte mică cantitate, a maî căzut pînă în ultima zi a luneî.

In definitiv la sfîrşitul luì Fevruarie, starea agricolă era foarte frumoasă; semănăturile fiind destul de înaintate şi în cea maî mare parte a ţăreî acoperite cu puţină zăpadă.

In perioada călduroasă a acesteî lunî, cîmpiile înverziseră iar la mulţi pomî fructiferî ca merî, perî, cireşî, caişi, vişini, la arborî şi arbuştî ca liliac, alun, corn, plop, salcie, mugurii luaseră o desvoltare mare, uniî aproape a se deschide. Moţuile alunilor eraŭ aproape de fecundaţiune, iar florile cornuluî gata a se deschide. Florî şi plante primăvăratice ca ghioceî, viorele, urzicî etc., aŭ apărut în abondenţă în cursul acesteî lunî.

Frigul din ultimile zile ale luneî Fevruarie, fără de a fi adus vre-o vătămare arboretuluî, are marele avantaj de a fi oprit, pentru cît-va timp, desvoltarea prea repede şi timpurie ce o luase sub acţiunea căldurilor escesive din cursul săŭ.

Precipitaţiunile atmosferice din cursul acestei lunî aŭ micşorat cu 8% deficitul de apă ce constatasem la finele luneî Ianuarie în terenurile semănăturilor de toamnă. Cu modul acesta, la finele luneî Fevruarie deficitul se redusese la 50% faţă de valoarea normală.

Institutul meteorologic.

Tip. GUTENBERG Joseph Göbl, str. Domnei, 20

Recunoaşterea Societăţei „Progresul Silvic“ ca PERSOANĂ MORALĂ

In şedinţa Adunărei deputaţilor de la 2 Martie a. c. D-l Marin Petrescu deputat a propus, din iniţiativă parlamentară, următorul proiect de lege:

EXPUNERE DE MOTIVE

In desvoltarea noastră economică, studiul masivului păduros al ţărei nu putea rămâne fără ca să atragă atenţiunea proprietarilor de păduri şi a specialiştilor în ale economieĭ silvice, şi ast-fel, în anul 1886, se fundă, pentru întâia oară în ţară, o Societate cu numele de: *Societatea Progresul Silvic.*

Scopul şi mijloacele de acţiune ale Societăţei sunt enumerate în statutele sale, din carĭ alăturăm un număr de exemplare imprimate.

Sprijinită prin înalta protecţie regală şi cu *reşedinţa* în chiar palatul administraţiunei Domeniului Coroanei, al cărui administrator nu a cruţat şi nu cruţă nimic pentru a o face să-şi atingă scopul propus, ea a făcut progrese, de cari puţine societăţi de cultură şi propagandă economică au putut realiza.

Fondată cu 44 membri, astă-zi numără 220, toţi proprietari de păduri, ingineri silvici şi specialişti în ale pădurăriei, cu a căror cotizaţie scot din tipar *Revista Pădurilor*, organ al Societăţei, care a pus în lumină, în cele 17 volume apărute pînă azi, cestiuni importante relative la studiul masivului nostru păduresc.

Congresele şi conferinţele publice anuale, cari se ţin în sala palatului administraţiei Domeniului Coroanei, sunt atâtea focare de lumină, cari răspândesc în ţară dragostea şi ataşamentul de păduri şi cunoştinţa, de cum trebue să le conservăm şi să ne folosim de ele.

In deosebi de cele 17 volume ale revistei sale, Societatea a mai tipărit diferite lucrări ale membrilor săi şi a elaborat un vocabular silvic pentru a forma o limbă proprie silviculturei româneşti.

Partea materială a Societăţei consistă: într'o bibliotecă de 500 tomurĭ, în mare parte donate, şi un capital în efecte de Stat de lei 15.000, iar venitul ei anual din cotizaţii şi abonamente este de lei 7.000.

Deosebit, Ministerul Agriculturei o subvenţionează prin budgetul său cu lei 500 anual.

In existenţa sa de 17 ani, Societatea dovedind puterea sa de muncă şi desvoltarea spiritului de corp între membrii săi, credem că poate merità înalta solicitudine a Corpului legiuitor, şi de aceea vă rugăm să bine-voiţi a acordà acestei Societăţi, numită: *Societatea Progresul Silvic,* calitatea de persoană morală, prin care să 'şi poată asigura în viitor o existenţă mai temeinică.

PROIECT DE LEGE

Art. unic. — *Se recunoaşte calitatea de persoană morală Societăţei* **Progresul Silvic**, *cu sediul în Bucureşti şi cu dreptul de a funcţionà, conform cu statutele sale, cari nu se vor puteà modificà de cât cu aprobarea Ministerului de Agricultură, Industrie, Comerciu şi Domenii.*

Marin Petrescu, Dr. Radovici. C. F. Robescu, St. C. Ioan Teodor Vasiliu, G. Dragu, Vintilă Brătianu, I. Dem. Agraru, Victor Antonescu, C. Vernescu.

◆

REGULAREA PROPRIETAŢEI IN DOBROGEA[1]

— Urmare —

A 2-a Soluţie.

Pentru I-a soluţie am admis o triangulaţie generală şi o ridicare complimentară cu planşeta, exact acelaş procedeu ca la ridicarea hărţei şi a vechilor parcelări.

Pentru a 2-a soluţie vom admite o triangulaţie parţială pe comune şi ridicarea detalielor tot cu planşeta.

Să examinăm şi pe aceasta a 2-a soluţie.

Pentru rezolvarea temei ce Ministerul de Domenii şi-a propus, având în vedere graba ce o are de a procedă ne întârziat la regularea proprietăţei sale şi a pregăti cât de urgent noui parcelări în localităţile unde necesitatea este mai impusă, — putem să ajungem la o lucrare bună şi prin triangulaţii parţiale şi izolate.

---

[1] Conferinţă ţinută la Societatea «Progresul Silvic» în ziua de 6 Martie 1904.

In acest caz — pentru singurul scop ce 'l urmărim — adică: *acela de a verifica şi ridica proprietatea Statului*— facem abstracţie de o triangulaţie generală şi de racordarea planurilor pe întreaga provincie, şi ne vom mulţumi ca în fie-care comună să se facă o triangulaţie restrînsă cu mijloacele şi personalul pe care-l avem.

Pentru o ast-fel de triangulaţie cheltuiala ce ar aveà-o Ministerul se reduce la plata unui sau doi ingineri care ar puteà fie-care a da până la 250 puncte într'o campanie de lucru — cîte 3 puncte pe o secţiune de 2.500 hect. — ceea-ce în total reprezintă o suprafaţă de peste 200,000 hectare pe an, — suprafaţă pentru a cărei ridicări şi regulări cere 8—10 echipe de detailişti.

Exactitatea unei triangulaţiuni parţiale pe comuni este de aceeaşi valoare ca şi a unei triangulaţiuni generale.

Controlul celei parţiale se poate face cu o a doua bază sau prin ajutorul triangulaţiunei comunelor vecine — pe aceleaşi laturi, prin urmare este un control destul de bun.

Semnalele fiind apropiate vor puteà avea dimensiuni mici — deci vor costà puţin şi de multe ori după terminarea lucrărei se pot mutà de la o comună la alta.

Cum vedem aceasta a 2-a soluţie nu este alta de cât simplificarea celei dintâia adusă la mijloacele de care dispunem azĭ noĭ, ca personal şi resurse financiare. *Ea corespunde din punct de vedere practic trebuinţelor noastre momentane, din punct de vedere ştiinţific şi al interesuluĭ general însă, o ast-fel de lucrare va fi just criticată, când în ţară avem elemente competente şi instrumente — de a face o geodeosie regulată — lucrare care odată şi odată — nu peste mult timp — va trebui făcută, deci o a doua cheltuială — plătită tot de ţară.*

Pentru a arătà toate opiniunile nu voi omite şi idea ce unii susţin, că: chiar vechea geodeosie a Dobrogeĭ ne-ar puteà servì.

Este de prisos a discutà asupra ei căci acea geodeosie—

să fi fost cât de bună, ea numai există poate nici pe hârtie şi chiar dacă ar există — ea trebue aplicată — prin urmare construită şi calculată din nou.

Aceste zise, să vedem o:

A 3-a soluţie raţională şi perpetnă, pe care o propunem:

Am zis, că în modul arătat am limpezì proprietatea pentru cel mult 20 de ani, ceea-ce ar revenì la o cheltuială de 2 lei de hectar saŭ 10 banĭ pe an, la care dacă maĭ adăogăm cheltuelile de întreţinere încă de 10 bani, am avea un total de 20 bani pe an la hectar.

Această sumă devine enormă căci ea se va repetà din 20 în 20 ani, fără ca cu toate aceste cheltueli să scăpăm odată de următoarele rele făcute la început, şi adică:

1. Se constată că parcelările, au forme neregulate, cu unghiurile eşinde şi intrânde,—sunt dispuse în fâşii lungi ajungând şi chiar trecând de multe ori peste satele vecine, de ex: Parcelarea Caraciculak trece peste satul Hagilar, având ultimul său lot la 18 klm. de sat. Cerchez chiar are ultimul lot la 16 klm. de sat pe când de la Cara-Omer la acest lot sunt de abia 3 klm.

Ce uşor ar fi fost dacă de la început se rotunjeau într'o formă mai regulată perimetrele satelor, atunci se puteà face uşor că nici semne de hotar, nici forme caracteristice de teren nu ne obligau ca pe odinioarele terenuri de păşunat să fixăm hotarele după arătările primuluĭ cioban întîlnit pe cîmp.

Nu am făcut'o atunci, dar ori-cât de grea ni s'ar părea acum, trebue să o facem, cel puţin acolo unde locuitorii o cer.

Nu e vorba de estetică, ei o cer pentru economia munceĭ lor, căci unii locuitori sunt siliţi a face o zi şi o noapte pentru a aduce o încărcătură pe când alţii favorizaţi pot face 3—4 în acelaş interval de timp.

Nu se datoreşte numaĭ prea marei întinderi de semănături, dacă locuitorii nici până la finele lui Octombrie nu pot isprăvì căratul productelor de la câmp, cred că cu preţul cât mănâncă şoarecii din producte într'un an — cât timp sunt lăsate prada lor pe câmp — se pot face aceste modificări.

2. Vedem islazuri date în indiviziune pe care locuitorii găsindu-le prea întinse, le-au parcelat, saŭ fiind-că aŭ fost date într'un pământ prea bun, le-au schimbat în altă parte, ca la Cerchez-chioi, la Jusufunar, etc. şi aceste modificări, pe planurĭ nu s'a făcut.

3. Am găsit drumuri de comunicaţie care au fost impuse de dispoziţia parcelărilor, nici de cum de forma de teren aşà că aceste drumuri în formă de zig-zag, fac o îndoită distanţă de la un sat la altul şi locuitorii pentru a'l scurta aŭ croit altul peste loturi, de aci, un isvor nesfîrşit de certuri.

4. Vedem sosele care în momentul parcelărilor au fost numaĭ în proecţie, iar azi le găsim construite în alte părţi, deci nescăzute din loturile pe unde trec, iar în loturile unde au fost scăzute, neconstruindu-se soseà, proprietarul său se bucură de un prisos. Aşa este la Cerchez — etc.

5. Vedem parcelări cu loturi date în 1, 2, 3 şi 4 diviziuni. Această măsură are marele desavantagiu economic, că dacă: sunt prea multe diviziuni se perde timpul alergând de la o diviziune la alta, iar dacă sunt numaĭ una sau două, locuitorul nu 'şi poate face rotaţia culturilor, şi eventualele intemperiĭ sau norocul de a fi dat peste teren bun sau rău, îl favorisează sau îl sărăceşte după noroc.

Aceasta explică în mare parte renunţările ce unii din ei au făcut. Greşala se impută locuitorilor, că ei au cerut aşa, dar comisia sau inginerul parcelator trebuià să observe, să deducă şi să explice oamenilor «norma» să nu se dea la un sat în două diviziuni şi la altul în patru, sau să nu dea $^1/_4$ hect. islas pentru un hectar de arătură ceea-ce revine la peste 8 hect. la un lot de 25 hect. pe când tot în apropiere, vedem sate care nu are absolut nici o bucăţică de islaz, ex, Calfa-chioi şi Mamuslia.

Această măsură s'a făcut pentru uşurinţa împărţirei nici de cum după insistenţa locuitorilor.

6. Constatăm că vetrile de sat, azi numaĭ corespund cu suprafaţa cuvenită numărului de locuitorĭ ce are.

7. Constatăm că locurile de casă sau vatra satului rămâind să fie regulată de către serviciul technic al judeţelor — *nu s'a regulat sau ridicat în plan nici una din câte am văzut.*

De aci urmează că bunul plac al primarului hotărăşte unde să se aşeze noul venit.

Aceste neglijenţe au dat loc la o revoltătoare nedreptate. Unii locuitori graţie acestei toleranţe, au ocupat în vatra satului hectare întregi şi sunt sate în care câte un proprietar are toate vetrile emigranţilor cari dacă se reântorc nu mai sunt primiţi în vechile lor case, cu toate că aceste vetre au fost date gratuit de Stat.

Sunt negustori cari au vetre de sat în mai multe comune unde au cârciumi arendate sub diferite forme obişnuite.

8. Se mai constată că exemplarul planelor parcelare depuse la comuni sunt aşa de degradate în cât nu se mai poate citì pe ele.

Şi în fine se constată că vânzările ulterioare sau commasările făcute, nu sunt trecute pe nici unul din planele parcelare aşa că nici unul din exemplare numai corespunde cu realitatea.

Faţă cu această scurtă anchetă ne întrebăm:

Ce este de făcut?

Poate fi vorba de o simplă refacere a parcelărilor, aşa cum ele au fost croite de la început, saŭ maĭ de grabă este vorba de o «tabula rasa» şi prin urmare de facerea din nou a parcelărilor într'un mod raţional aşa ca să putem eliminà greşelile constatate?

Răspunsul nu poate fi de cât: «pentru tabula rasa».

Motivele sunt: Că nu merită enormele cheltueli o simplă refacere prin care nu am puteà scăpa de relele înşirate.

Se va invocà, neputinţa de a schimba posesia?

Dar, posesia se va schimbà şi atuncĭ când am face o simplă corecţie la parcelele străbătute de o sosea neconstruită la locul unde a fost calculată. Posesia se va schimbà şi cu mărirea sau micşorarea vetrei de sat sau a islazului.

Locuitorii sătui de atâtea nereguli cer ei singuri nesiliţi de nimeni modificarea parcelărilor deci şi schimbarea posesiunei.

Nu numai atât: Ei cer locuri de vii, ei cer câte o bucată de pământ lângă vatra satului, unde să-şi poată cultivà un zarzavat sau nutreţ mai bun pentru vitele lor, ca trifoi, luţernă etc., şi au dreptate căci ei nu pot face aceste culturi în loturile lor de multe ori la 5—10 klm. depărtare.

Ei mai cer împărţirea pe trei diviziuni, aceasta pentru a-şi puteà face rotaţia culturilor, în care caz ar puteà profità de diviziunea în repaus pentru a servì ca islaz şi tot de o dată a mai fertilizà pământurile, artificiu care pentru pământurile din Dobrogea pare a fi singurul mijloc a le îmbunătăţì.

Ei mai cer, să poată face schimb cu porţiuni întregi de teren cu satele vecine, ca ast-fel să-şi rotunjească parcelările şi să le vie mai aproape locurile de muncă.

In fine ei cer, ca loturile moştenite sau de altă provenienţă, să fie commasate, şi apoi această suprafaţă totală să fie împărţită în trei diviziuni, tot aşa o cer şi proprietarii loturilor mari, de a li se întrunì loturile lor într'o singură bucată.

Din cererile lor rezultă o stare nemulţumitoare de care — pentru a scăpa — sunt gata a plătì, cu atât mai mult că şi între ei s'au făcut încălcări de nu le mai dau de rost.

Pe de altă parte, Statul ca să-şi poată adunà la un loc terenurile sale şi mai cu seamă ca să-şi poată face commasarea terenurilor de plantaţie, aşà cum o cere corpul silvic — nu o poate face dacă nu admite: *refacerea tutulor lucrărilor.*

Dacă toată lumea o cere, toţi avem interes să se facă, atunci:

De ce să nu o facem?

Că vor fi unii, care nu vor voì, şi cum după legile noastre ajunge unul, guvernul va găsì calea, să facă legea pentru regularea proprietăţei după principiurile adoptate în alte ţări care au trecut prin această fază, de ex.: legea ungurească care zice:

Dacă un număr de locuitori care reprezintă ¹/₄ din suprafaţa totală a întinderei unui sat, cer formal regularea proprietăţei, eşirea din indiviziune sau commasarea, tribunalul o admite şi devine obligatorie pentru toţi.

Modul regulărei proprietăţei — pentru a nu da loc la abuzuri — se face după dorinţa obştei locuitorilor şi aceasta până la cele mai mici amănunte.

Toate hotărîrile lor, desbătute între ei au de bază experienţa lor, şi când ei s'au înţeles asupra tutulor punctelor, un judecător vine la faţa locului şi consemnează într'un proces-verbal aceste hotărâri.

Corpul technic sau inginerul însărcinat cu efectuarea lucrărilor, execută «*ad literam*» actul judecătoresc, şi rămâne răspunzător în faţa tribunalului: *pentru partea legală a lucrărei* iar în faţa serviciului cadastral sau al unei comisiuni technice: *de partea technică.*

Nu pot insista în deajuns pentru studiul aprofundat al acestor chestiuni de către oameni mai competenţi din Minister, le voiu pune la dispoziţie toate legile şi instrucţiunile pentru fie-care specialitate — căci numai după un studiu serios vom puteà îndrumà pe o cale bună regularea proprietăţei la noi, unde nu s'a făcut nici începutul ei încă,— şi câţi factori sunt de care trebue să ţinem socoteală înainte de a face un pas — poate greşit ?!

Dobrogea pentru noi trebue să fie o şcoală unde putem învăţà şi experimentà ceea-ce trebue să facem mai târziu şi dincoace în ţară.

Bosnia şi Herţegovina a fost un câmp de experienţă pentru Austria, ea servă azi întregei lumi de exemplu de organizare.

Pentru Dobrogea:

Azi e la ordine şi commasarea terenurilor de plantaţie, pentru care s'a ajuns la concluzia, că:

«*Statul trebue ca din perimetrele plantaţielor comunale ale mai multor sate, să se formeze unul singur.*

In acest cas, schimbarea posesiunei devine un fapt căci Statul nu are întinderi de terenuri compacte, pe care să le deà în locul actualelor terenuri de plantaţie, şi chiar dacă ar aveà, atunci urmează să facă aceste commasări: *nu unde vreà şi nu unde configuraţia terenului, solul, clima şi trebuinţa o cer.*

Să presupune însă, că se va face un schimb benevol cu locuitorii, sau se va dà lor terenuri dejà plantate sau chiar păduri.

Cum vedem : se admite două schimbări de posesie pentru plantaţii, dar nu se admite commasarea parcelărilor — care este baza sau cheia în commasarea plantaţielor.

Prin commasările ast-fel începute, vom dà în primul loc, peste opunerea locuitorilor de a nu li se schimba plantaţia la zeci de kilometri, şi cum s'a admis depărtări până la 25 kilometri, ar urma ca numai cei din satele din prejur ar putea avea toate foloasele. Mă întreb însă :

Ce fel de gospodărie vor face 5—6 sau 10 sate într'o viitoare pădure care este a tutulor şi a nimărui?

Pe de altă parte, oare dacă am întrunì plantaţiele într'un singur corp de sute de hectare, care ar fi avantagiul?

Se vor plantà maĭ economicos? vor creşte şi se vor păzì mai bine? Vor aduce ploi sau vor opri vânturile?

Domniele-voastre ca specialişti — din dragostea meseriei — veţĭ susţine aceasta, vă rog însă să cumpăniţi dacă foloasele definitive pentru muncă şi banii cheltuiţi se vor răsplătì vre-odată?

Cred că lăsând locurile de plantaţie aşà cum sunt în apropierea satelor, să se perimetreze cu şanţuri şi să se planteze de către însuşi locuitorii sub îngrijirea corpului silvic şi al administraţiei, ar da resultate mult maĭ bune fără a cheltui cele 2 milioane ce s'au strâns din arendările acestor locuri până acum.

Din aceşti bani Ministerul de Domenii ar puteà face pepiniere întinse ca să aibă de unde dà pueţĭ, pentru fiecare sat şi ori cărui locuitor, nu numai pentru plantaţia obligatoare dar şi pentru a plantà şi în grădinile din sat şi ori unde vrea cine-va să sădească.

Pentru încuragiare, pueţii se vor da în mod gratuit dar se vor obliga atât comunele cât şi ori-care locuitor — cari au neglijat întreţinerea plantaţielor — a plătì statului după un tarif şi normă stabilită : costul pueţilor prăpădiţi.

Cred că acest procedeu ar fi şi un excelent mijloc de educaţiune pentru săteni, îi vom învăţà prin corpul silvic şi îi vom obliga prin administraţie de a 'şi face singuri viitoarele lor păduri, căci numai atunci vor cunoaşte valoarea pădurilor când îşi vor aduce aminte de greutăţile şi munca ce au depus la realisarea lor.

Că locuitorii singuri voiesc a'şi face plantaţii, dovada este că 'şi aduc din ţară câte un pui de salcâm şi 'l plantează lângă casa sa îngrijindu'l ca ochii din cap.

Că administraţia comunală — numai încape îndoială — că şi-ar de tot concursul pentru facerea plantaţielor, atunci când ar fi încredinţată că acea plantaţie va fi a comunei, ceia-ce nu i se poate asigură de cât atunci, când acea plantaţie va fi în satul lor şi o vor face-o locuitorii singuri.

In fine, numai cu modul acesta statul ar puteà împărţi echitabil bine-facerile sale, luând de bază munca ce fie-care a depus nu ca acum când: commasând la Cara-Omer 1.000 hectare şi cheltuind banii adunaţi de la zeci de sate depărtate care nu vor puteà profità nimic şi nici odată această plantaţie.

După cele zise, cred că de-o cam dată trebue să căutăm locuri bune pentru pepiniere răspândite aşà ca să poată deservì cu înlesnire regiunea de plantat, iar cât priveşte plantaţiele comunale, *să le lăsăm acolo unde sunt, dacă nu voim să aducem pe tapet o nouă chestie ce va mai îngreunà regularea proprietăţei şi prin nedreptatea la care ar dà loc.*

Commasarea trebue să o înţelegem numai pentru parcelări şi terenurile statului căci prin ea trebue să atingem nu numai scopuri economice, dar trebue să realizăm şi principiurile de colonizare pentru afirmarea neamului românesc.

Avem în Dobrogea peninsule compacte de elemente străine, cari pătrund în lungi făşii până în inima provinciei.

Aceste peninsule sunt legate însă cu centrul lor de atracţiune, de care o linie de frontieră — fictivă — cum este, nu poate constituì un obstacol serios pentru veleităţile lor.

Numai prin o commasare bine studiată s'ar puteà grupà terenurile statului din 3—4 sate într'o singură bucată în partea unde ar trebuì să formăm — nu păduri — ci sate romăneşti pentru a despărţì prin o frontieră vie centrul de înclinaţiunea acestor naţionalităţi.

Ce bună ocazie am fi avut acum de a presără frontiera bulgară cu cîte-và sate de veterani, de sigur, ele ne-ar fi adus odată, mai multe foloase de cât frumoasa plantaţie de la Cara-Omer.

Voi încerca după aceste arătări să schiţez un program sumar de modul şi succesiunea lucrărilor ce trebuesc făcute

— pentru o regulare radicală — care să ne asigure o linişte cât de lungă, o lucrare cu rezultate cât mai bune pe preţul cel mai potrivit mijloacelor noastre.

Intâia lucrare.

Prima lucrare va fi stabilirea dreptului de proprietate.

Aceasta se va face de o comisiune compusă, sub preşedinţia administratorului domenial, din: primarul comunei sau delegatul său, perceptorul fiscal şi doui delegaţi al obştei locuitorilor.

Fie-care proprietar sau împuternicitul său, va probà prin actele ce le va fi având, sau prin actele de delimitare şi parcelare: *dreptul său de proprietate.*

Această comisie va formà un tablou nominal în care v'a trece suprafaţa la care are drept fie-care proprietar.

Tabloul se va afişà la Primărie sau secţie pentru a fi controlat în timp de 30 zile, în care timp cei nemulţumiţi pot face contestaţii pe cari le vor depune la autoritatea comunală.

Drepturile celor cari lipsesc vor fi apărate de primar şi cei doi delegaţi.

După împlinirea termenului de 30 zile, un judecător delegat al Tribunalului, merge la faţa locului şi judecă contestaţiile găsite şi stabileşte tabloul definitiv.

Cei nemulţumiţi pot face contestaţii contra închierei, judecătorului, pe întreaga erarhie juridică, care va fi obligată însă a dâ sentinţa definitivă în cel mult un an.

A doua lucrare.

După stabilirea tabloului de proprietate, judecătorul va face un proces-verbal de modul regulărei proprietăţei, aşà cum obştea locuitorilor o cer.

In această lucrare judecătorul v'a fi însoţit de un inginer al statului pentru a apărà interesele statului şi a dà explicaţiunile cerute de judecător în privinţa părţilor technice, dacă are nevoe.

In acest proces-verbal judecătorul va prevedeà:

1. Direcţia în care v'a trebuì mărită sau de unde va trebuì micşorată vatra de sat.
2. Cantitatea şi locul islazului în indiviziune.
3. Cantitatea şi locul terenului pentru plantat vii.
4. Cantitatea şi locul din apropierea satului pentru zarzavat sau nutreţ.
5. Numărul diviziunilor loturilor, dispoziţia parcelărilor, ordinea numerică a numerotaţiei parcelelor, terenurile considerate ca improductive, drumurile de comunicaţie, locurile de adăpat sau vetrile de fântâni, etc.

Se va prevedeà în înţelegere cu inginerul statului în care parte se va dà terenul de plantaţie şi în care parte se vor grupà terenurile statului — pentru a formà din 3—4 sate limitrofe un singur trup pentru a servì de un nou centru sau pentru a face noui parcelări.

Locuitorii cari nu voesc să li se aducă nici o modificare stărei în care se găsesc — se va specificà în procesul-verbal, pentru a se executà în satele lor verificarea şi aplicarea vechilor parcelări aşà cum ele au fost de la început croite

Terenurile se consideră de o singură calitate, schimburile se admit între cantităţi egale şi numai după ce aplicarea pe teren s'a terminat şi când se pot face mutaţiele de ţinere la curent.

A treia lucrare.

Aceasta este lucrarea technică care privindu-mă direct insist asupra ei ca să se facă metodic şi cu toată preciziunea şi progresele realizate la cele-l'alte naţiuni, care de mult au părăsit metodele încă în uz la noi.

Ea trebue făcută complect, că : atât statul cât şi ori-care particular, inginer, agronom, forestier, miner sau pescar, să poată trage foloasele ei.

Costul ce-i adevărat — pentru moment — va fi aproape îndoit ca acelei de la prima soluţie arătată, dar în schimb şi valoarea rezultatului şi trăinicia lucrărei va fi înzecită.

Cu un cuvânt s'ar produce o iconomie esact ca în cazul construirei peste o gârlă furioasă a unui pod de piatră sau fer, faţă de un pod de lemn ce trebue să-l reparăm şi să-l refacem din timp in timp — dacă, nu l'a luat apa.

In aceste vederi şi scop şi pentru esactitatea şi controlul rezultatului se impune o reţea geodesică sau o triangulaţie generală a cărei puncte, într'un număr de cel puţin 1.500, răspândite raţional pe întreaga suprafaţă a Dobrogei să fie bornate neperitor, şi calculele să ne asigure o esactitate de cel puţin 1 la 10.000 pentru ultimul ordin.

Această delicată lucrare care e strâns legată cu observaţiuni astronomice şi măsurări de baze care pe lângă operatori specializaţi mai cer şi instrumente de mare preţ, nu o putem face de cât prin ajutorul Institutului geografic al armatei, care are aceste preţioase elemente.

D-l Ministru de răsboiu va bine-voì a ne dà mână de ajutor, punând la dispoziţia Ministerului de Domenii, câţi-va oficeri numai, care să organiseze şi să conducă sub îngrijirea directă a d-lui ministru de Domenii, corpul technic ce se va formà la acest departament pentru actualele şi viitoarele sale lucrări.

Va bine-voì a împrumutà şi instrumentele necesare pentru astronomie, geodesie şi niveliment, în schimb Ministerul de Domenii va plătì din budgetul său lefurile, diurnele şi costul reparaţielor instrumentelor pe timpul cât se lucrează pentru acest Minister.

Cu modul acesta, prin detaşarea numai a câtor-va oficeri şi instrumente şi Institutul geografic poate să-şi contine lucrările sale la hartă şi triangulaţia ţărei, iar noi am puteà profità cu o cheltuială foarte mică de frumoasa experienţă de peste 30 de ani de la această înaltă instituţiune de ştiinţă şi artă.

Oficerii detaşaţi şi cu şeful lor, împreună cu inginerii hotarnici ai Ministeriului de Domenii şi cu şefii diferitelor servicii, vor întocmì instrucţiele de lucru aşà cum specialitatea lucrărei o cere, deci, după trebuinţa Ministeriului care o plăteşte.

Organizarea corpului technic de la Ministerul domeniilor, se va face după principiurile diviziunei muncei, graţie căreia, controlul este desăvârşit şi sporul de muncă împătrit.

Secretul este că: strecurarea greşalelor se opresc de la unul la cel-l'alt operator, că putem întrebuinţà pe fie care individ la anume lucrări ce-i convin aptitudinei şi capacităţei sale, de unde resultă şi o plată după meritul fie-căruia

Un şef de brigadă, cunoscător perfect al întregului mecanism, conduce sub a sa responsabilitate toate operaţiunile într'o localitate, ajutat fiind de observatori, calculatori, parcelatori, aplicatori, gravori etc.

Fie-care din ajutoare având o singură specialitate o poate învăţà fără să piardă mult timp şi fără să poseadă cunoştinţe superioare sau vr'un titlu pompos care în aceste lucrări nu pot să ne aducă decât pretenţiunile ce ele reclamă.

Şi în adevăr, care ar fi interesul dacă observatorul ar ştì să demonstreze calculele de fisică şi mecanică superioară după care s'a făcut un theodolit, când el nu are alt ceva de făcut de cât să învârtească câte-va şuruburi pentru a-l pune în staţie şi să citească ca într'o carte cea ce vede?

Ce nevoe ca simplul calculator să ştie derivaţia tutulor formulelor când absolut toate calculele le face automat sau cu maşina?

Cum vedem, grosul lucrărilor se reduc la operaţiuni mecanice, pentru care tinerii noştrii din şcoala de brigadieri, şcolile practice de agricultură, sub oficerii eliberaţi, absolvenţii şcoalei de cartografie şi mai cu seamă cei de la secţia conductorilor din şcoala de poduri şi şosele, sunt în de ajuns de buni de a-i formà într'un timp foarte scurt. Azi în Franţa, D-l Lallemand şeful cadastrului celui mai perfect din lume, se serveşte de ast-fel de elemente şi rezultatul dobândit este că preţul de 18 mărci pe hectar ajuns de germani pentru cadastrul Alsaciei şi Lorenei şi al Prusiei la scăzut la 9 lei, cu toate că pretenţiunile cadastrului frances sunt mai mari.

Numai insist asupra acestei inovaţiuni căci proba este făcută şi la noi.

La Institutul geografic sunt cartografi şi gravori recrutaţi dintre tineri cu o clasă sau două secundară, cari după doi ani de şcoală, fac lucrări de artă, care până acum erau făcute de artişti aduşi din străinătate şi plătiţi până la 400 şi chiar 500 lei lunar, pe când aceşti artişti români de abia după 2—3 ani de muncă, ajung la 100 de lei.

Să înţelege că la început aceste ajutoare nu vor puteà demonstrà ceea ce fac, ei nu ştiu mai mult de cât ceea ce trebue să facă şi aşa cum şeful lor — adevăratul artist — le-a arătat.

Ei lucrează în mod practic şi numai discută teorii, şi când dau peste vre-o nedumerire, şeful lor este lângă ei, îi corectează îi încuragiază, ast-fel capătă din ce în ce încredere în munca lor şi-şi depun toată puterea şi îngrijirea pentru o ast-fel de meserie pe care în orgoliul lor o numesc inginerie.

Pentru a găsì aceste elemente şi caractere susceptibile a le inspirà aşà calităţi, ele trebuesc căutate şi odată găsite trebuesc instruite şi îngrijite părinteşte.

Cel mai practic mijloc este de a formà o şcoală de 3 luni în timpul iernei, în care se va primì prin alegere un îndoit număr de elevi de cât avem nevoe să formăm.

După prima lună în urma unui esamen asupra noţiunilor generale predate, vom escludà pe ce-i bolnăvicioşi, cu rea conduită sau incapabili cari vor fi de sigur 25%.

In luna a două împărţim elevii rămaşi pe specialităţi şi după un al doilea esamen la finele lunei a doua, vom mai esclude încă 25% rămânând că numai cu cei mai buni să facem cursul lunei a treia: de practică şi perfecţionare.

In timpul şcoalei, elevii vor aveà un ajutor de 2 lei pe zi de la Stat, din care 'şi vor procurà cele necesare vieţei şi studiului. Şefii de lucrări sau de brigade se vor recrutà de o cam dată din inginerii de ai Statului sau din oficeri de la Institutul geografic care vor fi cunoscând lucrările, numărul lor de alt fel la început foarte redus — va fi de 3—4 în primul an de lucru — şi se pot completà dintre cei trei căpitani care au urmat lucrările cadastrului francez sau dintre inspectorii topografi sau oficerii pe care i-ar recomandà Institutul geografic.

Pentru al doilea an de lucru, se pot formà şefi de brigade câţi voim; dintre diplomaţii şcoalei de poduri şi sosele ai şcoalei superioare de silvicultură de la Brăneşti sau dintre alţi ingineri de ori-ce provenienţă care vor puteà probà printr'un examen teoretic şi practic — cunoştinţele cerute unui şef de lucrări.

Şeful tutulor lucrărilor şi organizatorul corpului tehnic va fi ales dintre şefii de serviciuri — oficer superior de la Institutul geografic.

In plină desvoltare a corpului tehnic, peste un an, când va fi nevoe de personal de control şi şefi de serviciuri, ei se vor alege după recomandaţia şefului tutulor lucrărilor dintre şefii de brigade cu merite bine probate.

O ast-fel de organizare, are avantajul de a aveà un câmp mai larg de a alege elemente mai capabile şi a le pregătì treptat şi în mod normal pentru greaua însărcinare ce au.

Dându-se direcţia elementului militar ei vor puteà deprinde şi pe operatorii civili la o ordine, muncă şi disciplină de care sunt dânşii pătrunşi, aşà că după terminarea lucrărilor şi Ministerul de Domenii va aveà elemente în deajuns pentru a ţine la curent lucrările sale sau a face altele noui în alte părţi.

Organizaţia aceasta sub conducerea oficerilor ne va produce o mare economie prin ataşarea unui număr de soldaţi ajutoare pe care Ministerul de Domenii îi va plătì ca şi Institutul geografic cu o diurnă de 0,50 b. pe zi, peste hrana lor, pe când dacă lucrările s'ar face numai de ingineri civili, nu am puteà folosì acest mare ajutor, ci am fi nevoiţi a lua oameni cu ziua care în Dobrogea nu-i găsim fără o plată de peste 3 lei pe zi.

Primul an de lucru.

Organizare.

Pentru începerea lucrărilor, pregătirea personalului şi stabilirea instrucţiunilor de lucru nu este necesar o organizare complectă, ea se va face treptat cu înaintarea lucrărilor.

De o cam dată ajunge următorul personal cu următoarele apuntamente:

Şeful tutulor lucrărilor oficer superior, cu leafa gradului şi o diurnă şi transport	30 leĭ
Şeful geodesiei, oficer inferior, leafa gradului, diurnă şi transport	20 »
Şeful tachiometriei, oficer inferior, leafa gradului, diurnă şi transport	20 »
Şeful nivelimentului de precisie, oficer inferior, leafa gradului, diurnă şi transport	20 »
Şeful biuroului de calcule, oficer inferior, leafa gradului şi diurnă	10 »

Şeful lucrărilor de cabinet, oficer inferior, leafa gradului şi diurnă . . . . 10 leĭ

3 şefi de brigade, oficeri inferiori, leafa gradului, diurnă şi transport . . . . 15 »

60 operatori geodezi, tachiometrişti, nivelori, parcelatori, gravori, aplicatori şi calculatori cu lefuri de 125, 150 şi 175 lunar cu diurnă şi transport pentru cei care lucrează la câmp . . . . 5 »

Intregul personal al operatorilor de sub şeful de brigadă când lucrează în comun la o întreagă lucrare nu vor primì diurne nici cheltueli de transport, în schimb pentru emulaţiune, şi cheltuelile ce le au, se va fixà de Minister preţul total sau pe hectar, pe care îl vor împărţì proporţional cu cantitatea ce fie-care a lucrat, iar în cazurile unde cantitatea nu se poate evaluà just, se va plătì după un coeficient stabilit în raport de leafă.

Şeful de brigadă intră şi dânsul în această retribuţiune.

Pentru a nu se compromite calitatea lucrărilor prin cantitate la care tinde această dispoziţie, şefii de lucrări sau inspectorii vor fi plătiţi tot-d'auna cu diurne şi transporturi fixe.

Operatorii la lucrările de cabinet, ca gravori, calculatori, aplicatori, litografi, etc., nu vor aveà diurne sau spese de transport de cât până la localitatea unde operează. Acestora însă li se vor plătì orele suplimentare de lucru peste cele 8 ore fixate ca obligatorii.

Pedepsele şi recompensele personalului.

Fie-care operator va justificà întrebuinţarea timpului timpul nejustificat se scade din diurnă şi transport pe orele nelucrate, la cei de la lucrările de biurou: cu leafa sa.

Toate greşelile constatate prin controlul reciproc se vor imputà vinovatului în costul refacerei, aceşti bani se vor adunà de către şefii respectivi şi se vor împărţì la finele campaniei în mod invers proporţional cu orele de lipsă sau greşelile făcute.

Metoada şi succesiunea operaţiunilor.

1. In timpul când administraţia domenială şi justiţia stabilesc dreptul de proprietate şi modul de parcelare, corpul technic face lucrările de triangulaţie şi niveliment de precisie.

2. Şeful de brigadă stabileşte puncte de al 4-lea ordin şi puncte tachiometrice pe perimetrul hotarului de ridicat, în colţurile fixe ale liniilor ce vor rămânea neschimbate, în încrucişările stradelor satelor şi la capetele lor, aceste puncte se vor observà şi calculà în coordonate şi aplicà ca şi cele geodezice pe foi de zinc, ele vor formà scheletul în care se va aplicà parcelările.

3. In timpul acestei lucrări, detailiştii sau parcelatorii ridică planul vetrei satului prin metoda aliniamentului pe aceste repere, figurându-l pe schiţe pe care le dau gravorilor a le trece pe original sau matrice.

4. Calculatorii întocmesc parcelările pe plan, se verifică şi aprobă de şef şi se dă parcelatorilor pentru a le aplicà pe teren în lunile în care nu pot aduce nici o pagubă semănăturilor.

5. Până în momentul aplicărei pe teren, brigadele de lucru vor face planele generale şi toate actele aşà fel că odată cu punerea în noua posesie, să se predeà şi toate actele şi planele.

Se va întocmì un singur plan general la scara 1 : 5.000 gravat pe foi de zinc în dimensiuni de $0^{\circ},03$ latitudine pe $0^{\circ},5$ longitudine, coprinzând o suprafaţă cam de 1.140^{h} pe foi de $0^{m},60 \times 0^{m},76$.

După acest original gravat se vor trage atâtea copii câte voim căci nu ne va costa de cât preţul hârtiei de câte-va centime. Prin acest mijloc ajungem la cea mai întinsă publicitate una din condiţiuni de a se păstrà pe viitor o muncă atât de preţioasă şi a-i trage foloasele până şi paznicul de hotar.

Costul tuturor lucrărilor făcute în foarte bune condiţiuni va fi de 2 lei de hectar sau 3 milioane în total în cazul când vom începe lucrările cu ordine şi sisteme printr'un corp technic organizat.

Costul va fi îndoit și rezultatul nul, când vom face lucrările fără ordine și fără o organizare și pregătire bine întemeiată.

Așa se înțelege în țările cari au trecut prin faza noastră: *o regulare de proprietate fonciară*, care dacă va fi făcută echitabil și consciincios și la noi, vom puteà trece ușor și la un regim cadastral, fie fiscal, fonduar sau hypotecar.

Aceste lucrări geometrice dar, de descurcarea proprietății fonciare, serv de bază așezărei regimului cadastral modern, adică regimului administrativ fonciar, singurul menit a ne chezășuì în mod incontestabil drepturile proprietarului și ale fiscului tot de odată.

Acestea sunt pe scurt gândirile mele pentru frumoasa Dobrogea, nu mă îndoiesc că alți slujbași ai Ministerului mai competenți în specialitățile lor, — pe care eu numai în treacăt le-am atins, vor găsì căi și mai bune atunci când vor fi chemați la această a 3-a lucrare monumentală menită să aducă liniștea, siguranța și avântul proprietății din Dobrogea lucrare tot atât de falnică ca și podul Regele Carol care a dus acolo cultura, tot atât de măreață ca și portul Constanța care aduce bogăția.

Gr. Popescu
Inginer Hotarnic al Statului

LIPSA DE LEMN[1]

Domnul C. Falkenhorst scrie un articol asupra acestui punct într'o revistă germană. Noi avem păduri și suntem în primejdie a le irosì pe nimica. Facem deci bine, făcînd cunoscut cetitorilor noștri cele ce urmează:

Se crede că, de când se întrebuințează atât de mult fier și oțel în construcții, mobile, etc. și se încălzește cu cărbune de pământ, lemnul n'ar mai fi așa de căutat și de prețuit ca mai înainte. Lemnele de foc se întrebuințează în Germania tot atâtea cât acum trei-zeci de ani; dar lemn de lucru se întrebuințează mult mai mult. Pricina nu e numai sporul populației, dar chiar e fapt, că se fac mai multe clădiri, mobile, etc. de lemn, de cât înainte. Acum 50 de ani, fie-care locuitor al Germaniei întrebuința lemn de lucru, pe an, un sfert de metru cub. In 1870 se ajunsese la trei sferturi și astăzi la o jumătate. Veacul aburului și al electricităței, reformând transportul, a întrebuințat și întrebuințează câtimi uriașe de lemn de lucru. Să ne gândim numai la lemnul ce se cere pentru traverse sub șinele căilor ferate, la construit vagoane, pentru stâlpi de telegraf, pentru scânduri și grinzi la durat corăbii și vapoare, la flote de comerț, din ce în ce mai mari. Apoi negoțul a sporit foarte mult și pentru împachetat se întrebuințează o mulțime de lemn pentru lăzi și butoae. Iată atâtea cerinți, parte noui, parte mai mari, pe cari pădurile au a le îndestula.

---

[1] «Epoca».

Germania nu e săracă în păduri. Un sfert din întinderea-ei e acoperită cu păduri, firește în munți.

Statistica din 1900 a dovedit că Germania sudică e mai bogată în păduri de cât cea nordică.

In Baden pădurea e 37 la sută din întinderea țării; în Bavaria 32 la sută, în Wurtemberg și Alsacia-Lotaringia 30 la sută, în Hesse 31 la sută și în Hasse-Nassau chiar 39 la sută.

Statele cele mai bogate în păduri ale Germaniei sunt: Schwartsburg-Rudolstadt cu 43 la sută și Sachsen-Meiningen cu 42 la sută, cel mai sărac e Oldenburg cu numai 10 la sută păduri.

In total se află în Germania 14 milioane de hectare pădure, deci vine de fie-care suflet cîte o bucată lungă de 50 metri și lată iar de 50 metri. Ai crede că trebue să ajungă; dar nu e așa. Statistica ne arată că în 1900 s'a adus lemn de lucru și lucruri de lemn în valoare de 212 jum. milioane de lei și exportat numai de 125 milioane. Deci Germania plătește pentru lemn de lucru, adus din străinătate 125 milioane lei.

Din păduri se tae, pe fie-care an, vre-o 50 de milioane de metri cubi de lemn, iar din acestea numai 20 milioane sunt lemn de lucru, iar vre-o 9 milioane se aduce de afară. E de notat că nu putem acoperì nici cerința de lemn pentru celulosă și fabricele de hârtie și că în 1903 am importat pentru acest scop de vre-o 7.500.000 de lei.

Nu se poate nimeni plânge în Germania de lipsă de îngrijire și cruțare a pădurilor. Pădurea nu se împuținează; din potrivă, de 20 de ani s'a sporit chiar cu vre-o 100.000 de hectare. Locuri unde nu se poate cultiva alt-ceva, bune de împădurit, sînt 350 mii de hectare. Chiar dacă s'ar fi împădurit și acestea, tot am aveà nevoe de lemn străin.

Mai e nevoe de lemn străin şi pentru că nu se fac pretutindeni aceleaşi calităţi de lemn. Ţările mai calde fac lemne aşà de dese în cât cad în apă, fără a plutì şi care se pot anevoe lucrà cu instrumentele, precum e abanosul şi lemnul zis de fier. De acest fel e şi lemnul de Guaia din Indiile apusene şi America de Sud, care are densitate de 1.3 şi se întrebuinţează, între altele, pentru bombele de la popice. Nu mai e nevoe de pomenit de lemnul scump zis Mahagoni (mahon) din care se aduce, în fiecare an prin Hamburg, de câte vre un milion şi un sfert de lei. Să mai pomenim, în sfârşit vom amintì lemnul Teak, care adesea se întrebuinţează la corăbii chiar în locul stejarului.

Lemnul din ţările nordice e de asemenea deosebit de cel din Germania, de şi de aproape rudă cu el şi din acelaşi fel de copaci. In Suedo-Norvegia şi în Finlanda, cresc brazii şi molizii mult mai încet şi fac inele mai subţiri, din pricina scurtimei verei. Deci Scandinavia ne trimete un lemn crescut mai încet, cu pături anuale mai subţiri, aproape fără crăngi, drept, dar nu tare; neapărat pentru tîmplărie de binale. Scândurile nordice au fibre mai fine, sunt late până la 20 centimetri; cele din Europa mijlocie sunt cu fibre mai grosolane şi scândurile sunt late până la 30 de centimetri.

Şi America de Nord are feluri de lemn, printre care aşà zisul Pitchpine sau moliftul răşinos e pentru noi de mare însemnătate. De aceea se aduce la noi de peste Ocean. E tare si poate înlocuì adesea stejarul. Lemnul de stejar e la noi din ce în ce mai rar. Un metru cubic de stejar, cum le trebue stolerilor pentru lucrări mai fine, costă 187 lei 25 bani; Pitchpinul de aceiaşi calitate, numai 85 de lei. Fireşte că lemnul de stejar e mai bun şi mai nobil; de aceia se întrebuinţează în case mai bune; acolo, unde însă e vorba de înlocuit prin ceva mai eftin, dar trainic, se întrebuinţează Pichpinul. Iată de ce se aduce din ce în ce mai mult din America. Faţă cu 1800, câtimea importantă s'a sporit de 30 de ori!

S'au făcut si încercări de a climatizà în Germania Pitchpinul, dar, de va fi aşà de bun, crescând aicĭ, rămâne să se vază. America ar trimite cu plăcere şi mai mult lemn în Europa, mai ales de cel eftin, dar costă prea mult transportul. S'ar puteà trimite, dacă s'ar reuşì a'l aduce peste ocean, legat sub formă de plute, trase de şlepuri. S'au facut cercări; dar s'au putut transportà aşà numai pe depărtări mici, pe lângă ţărmul Statelor-Unite. Când au cercat să treacă ast-fel Oceanul, furtunele au desfăcut plutele, lemnele s'a pierdut, ba chiar a ajuns primejdie pentru navigaţie.

Deci trebue să ne acoperim lipsa de lemn din Rusia, Austro-Ungaria şi Scandinavia. De obiceiu se aduce pe apă, căci lemnul nu poate plăti transportul cu drumul de fier. E de notat însă că se aduc scânduri de la Marea-Neagră până la Rinul de mijloc. Transportul se poate face, dacă nu costă lemnul mai mult de 50 de lei metrul cub.

In Germania lipsa lemnului nu e atât de simţită; mult mai rău e în Anglia, care mai n'are păduri. Lemn străin aduc Belgia, Olanda, Sviţera, Danemarca.

Franţa are 95 milioane de hectare de pădure, dar silvicultura ei a fost multă vreme organisată pentru a produce lemn de ars şi cărbune (mangal).

Abia în timpul din urmă s'a început cultura în vederea lemnului de lucru; şi trebue ani mulţi şi multă răbdare, precum şi renunţare la cîştigul ce s'ar puteà aveà de pe acuma, ca să îmbătrînească lemnele, pentru a preface păduri de tăiat în păduri de brazi de lucru. Franţa aduce lemn de lucru la 3 milioane de metri cubici, aproape jumătate din cât produce. Spania, Portugalia, Italia, Grecia, Turcia, Bulgaria şi Serbia sunt în aceeaşi situaţie. Deci e în Europa o întindere cu 215 milioane de locuitori, care are nevoe să importe lemn de lucru.

Să vedem acuma ţările cari au prisos de lemn de lucru, de exportat. Austro-Ungaria exportează şi în cei din urmă 15 ani 'şi-a mărit mult exportul. Exportează vre-o 7 milioane de metri cubici, mai ales în Germania. Ar puteà deci acoperì singură lipsa acesteia; dar pădurile ei, cu timpul, n'au să'i ajungă pentru sine, îndată ce industria se va desvoltà şi populaţia se va înmulţì.

Bogate în păduri sunt Suedia şi Norvegia, dar pădurile lor se înnoesc foarte încet şi nu vor puteà da nici în viitor mai mult decât azi.

Alt-fel e cu Rusia. Are vre-o 500 milioane de hectare. Poate da un lemn nordic şi de cel ca în Europa de mijloc. Ar puteà îndestulà singură trebuinţele Europei întregi. Dar în multe părţi ale Rusiei îngrijirea pădurilor lasă de dorit. Dacă ţinem seamă de despăduririle uriaşe ce fac coloniştii în Siberia, trebue să spunem că e de ce să ne îngrijim de soarta acestui reservoriu de lemn al lumei.

Păduri uriașe, neprețuite încă, se află în Statele-Unite și Canada. De 300 de ani se ard și se tae fără nici o cruțare, dar, până acuma urmările rele nu s'au băgat în seamă. Acuma însă, când America se preface în țară industrială, când negoțul ei cu lemne merge tot sporind, încep a se auzi plângeri că lipsesc păduri bătrâne. Și acest reservoriu de lemne e în primejdie.

Altele nu sunt pe lume. Asia e de mult prădată; India, China și Japonia, abia își îndestulează nevoile lor. Lemnul dat de pădurile tropicale, nu e potrivit cu nevoile industriei noastre. Africa e țară săracă în păduri, Mexico și Argentina, de mult importă lemn de lucru, Australia secetoasă n'o să fie nici-odată cu păduri, iar cele ce le-a avut sunt de mult ruinate de turmele de oi.

Dacă vor merge lucrurile tot așa, e neapărat lucru să ajungem a duce mare lipsă și scumpete de lemn de lucru.

Acest lucru o să se întâmple mai curând decât secătuirea minelor de cărbuni, de care se vorbește, poate chiar peste câte-va zeci de ani.

Ce învățătură este pentru noi?

Ni se pare că una foarte lesne de priceput și foarte însemnată. Să ne păzim ca ochii din cap pădurile; să nu vindem pe nimica lemnul nostru de stejar, care e așa de scump și așa de rar; să căutăm a ne organiză silvicultura noastră, în deosebi în vederea producerei lemnelor de lucru, să întrebuințăm cât mai puțin lemn pentru ars la căile ferate etc., și cât mai multă lignită și petrol.

Ministerul ar trebui să aibă grijă deosebită pentru partea comercială a lemnului de lucru, pentru a ști cum să tragă mai mult folos din pădurile noastre și să aibă grije în condițiile de exploatare, a celor vândute, să se fixeze exploatarea așa ca pădurile să nu'și piarză nici-odată caracterul de păduri bătrâne.

Ne temem că străinii vor căută să tae cât mai mult, ca să câștige bani, puțin păsându-le ce vor lăsă în urmă.

Soarta țărilor importătoare de lemn de lucru trebue să dea de gândit.

N.

COMERCIUL DE LEMNE

Comerciul Rusiei pe timp de 8 luni 1903.

Exportul de materiale lemnoase pe timpul de la 1 Ianuarie inclusiv August, se ridică la cifra de 41.887.000 ruble (113.094.900 lei), pe cât timp la aceiași epocă anul trecut (1902) exportul atingea cifra de 38.381.000 ruble, (103.628.700 lei) și în anul 1901 la aceiași epocă 39.699.000 ruble, (107.187.300 lei).

Exportul s'a mărit în anul 1903 cu 5.5% ca în anul 1902. Cifra exportului s'a mărit simțitor la lemnul brut de reșinoase și s'a micșorat la exportul scândurilor, la materiile prime pentru fabricarea bețelor de chibrit și celuloză.

Cantitatea totală în aceste 8 luni atinge cifra de 163.380.000 puduri contra 147.602.000 puduri în 1902.

Dintre țările care 'și alimentează stabilimentele cu lemn rusesc e în primul rând *Germania*, care a importat în acest interval (1903) 72.487 puduri în valoare de 14.823.000 ruble, contra 10.474.000 ruble în intervalul corespunzător din anul 1902, cu 4 milioane și ceva mai mult ca în anul expirat.

Anglia a importat 50.742.000 puduri pentru suma de 16.298.000 ruble, contra 17.823.000 în anul 1902, deci Anglia a importat cu ceva mai puțin.

Olanda a importat 7.044.000 puduri pe suma de lei 2.295.000 ruble, contra 2.692.000 în anul 1902, deci cu ceva mai puțin în anul 1903.

Belgia a importat 6.010.000 puduri pentru suma de 2.054.000 ruble, contra 1.768.000 ruble în 1902, deci cu ceva mai mult ca în anul expirat.

Francia de asemenea a importat 4.079.000 m. p. pe suma de ruble 1.559.000, contra 1.598.000 în anul 1902.

Se observă că exportul produselor derivate, a scăzut și tendința continuă spre scădere.

Importul de materii derivate și diferite produse lemnoase a atins cifra în intervalul de la Ianuarie—August 1903 la 18.810.000 ruble, contra 16.656.000 ruble în 1902 aceiași epocă, și 18.768.000 ruble în 1901.

Din *Germania* s'a importat pentru suma de 443.000 ruble, contra 652.000 în 1902 diferite lucruri din lemn, pentru 130.000

ruble, reșina și alte derivate, tanin pentru ruble 630.000, lucruri de stolerie și cărutărie pentru 752.000.

Din *Anglia* a importat smoală și alte derivate pentru suma de 281.000 ruble, contra 367.000 ruble în 1902, tanin pentru 78.000 ruble și lucruri de trăsuri și stolerie pentru suma de 180.000 ruble.

Din *Austro-Ungaria* a import diferite materiale pe suma de 2.516.000 ruble, contra 2.129.000 ruble în 1902, diferite lucururi de stolerie și cărutărie pe suma de 166.000 ruble.

Comerciul lemnelor din Smirna. (Asia Mică).

După raportul consulului general francez din Smirna (Asia Mică), importul materialelor lemnoase a sporit cu mult în timpul din urmă. In anul 1890 s'a importat lemn pentru suma de 2.380.215 lei, în anul 1900 s'a ridicat la 7.746.311 lei, și din anul acela cifra importuluĭ se mărește treptat.

Lemnul se exportă pentru Smirna, cioplit, unde se debitează în scînduri și construcții pentru trebuințele orașului, ale Turciei interne și pentru insulele Archipelag. Smirna importă lemn din Austria și România prin Galați și după țărmul Mărei Negre (Trapezund).

România exportă dulapii zis italieni 11 23/4, și anii aceștia comercianții cer dulapii dublii, de sigur, tot în vederea debituluĭ cînd ajung la destinație.

Consulul francez se miră că Asia Mică importă cantități așa de mari, atât timp cât are bogate și întinse suprafețe păduroase. Toate pădurile sunt neexploatate din cauza lipsei de drumuri. Pădurile ocupă 10.000 klm. pătrați numai în vilaetul *Aidin* și tocmai acolo funcționează abia o singură fabrică de cherestea.

Restul de pădurĭ sunt exploatate în mod primitiv, și debitul lemnului se face în ferăstrae și mai primitive, cu forța apei.

Asia Mică constitue un debușeu însemnat pentru așa zișii dulapi de plută. Anul acesta cererile sunt foarte mari, și s'a oferit prețuri excepționale de mari, până la 20 lei m.^{3} loco Bistrița nelegat, marfă normală, (cum ese din fabrică exclus brae de foc, putregaiu, etc.).

Exportul în comerciul lemnos al Austriei de Sud

In numărul din Octombrie al ziarului *„Osterr-Ungar Centralblatt für Walderzeugnisse“* se publică o interesantă observaţie asupra comerciului lemnos al Austriei Sudice.

Observă decăderea porturilor Triest şi Fiume în favorul porturilor Dalmate Sebeniko, Spalato şi Gravoze, aceste din urmă 3 porturi slujesc şi sunt menite a exportà pădurile Bosniace. Mai înainte singur Triestul aveà monopolul exportului lemnăriei, pe marea Adriatică, apoi după Triest, Fiume începe a rivalizà, şi graţie politicei Căilor Ferate Ungare îl întrece. Cu timpul însă concurenţa exporturilor din America, România şi Suedia, făcù că importanţa acestor două porturi să scază mult, în ce priveşte mărfurile lemnoase. Nu este nici un an de când Gravoza este punctul de unde se încarcă lemnărie, şi dejà a luat celor-l'alte două porturi multe pieţe din Egipt şi Italia. Şi aceasta se explică din causa eftinătăţei pădurilor din Bosnia, pe când în Fiume şi Triest sunt depozite enorme de lemnărie, la Gravoza se vinde ca pâinea caldă. Preferinţa ce se dă lemnului bosniac, este şi superioritatea sa, se cumpără eftin, se exploatează în mase mari, cu capitaluri enorme, ast-fel că industriaşii bosniaci sunt în poziţie a'l vinde pe preţuri cu mult inferioare ca cei din Austria. Bosnia pe lângă materialul curat şi ales, ce dă cumpărătorului, 'i mai acordă credit pe timp mai lung şi îi oferă condiţii de plată destul de avantajoase, pe cât timp Austria nu poate să se folosească nici de una din acele măsuri spre a rivalizà cu Bosnia, nici cu calitatea produselor, nici cu condiţiile de plată.

Deşi cele mai bune păduri ale Austriei de Sud, sunt mai în apropiere de mare ca cele Bosniace, însă topografia lor nu permite întroducerea unei gospodării intensive, putându-se folosì pentru ferăstrău abià pădurea cea mai de frunte, restul utilizându-se ca lemn de foc şi cărbuni, şi apoi râurile se varsă în mare în acele părţi pe unde exportul nu se poate face prin porturile adriatice.

Preţurile sunt mult mai mari ca în Bosnia, ast-fel ca pădurea pe lângă renta la hectar trebue să mai acopere din venit şi impozitul legal şi cevà de necrezut, Bosnia cu pădurile sale imense şi eftine lucrează intensiv, şi Austria cu pădurile scumpe extensiv. Autorul cere pentru Austria de Sud noui Căi Ferate, cari să'i deschidă drumul spre mare, şi pentru această grabă este nevoe de ajutorul Statului, plus mai trebue reorganizarea industriei forestiere și a comerciului prin concentrarea de mari capitaluri și o mai bună unificare, și numai ast-fel crede autorul că 'și va relua locul comerciul lemnos al Austriei de Sud in piața internațională, și prin micșorarea tarifelor Căilor Ferate. Să luăm lecție de la nemții, cari știu în ori-ce parte să'și apere interesele.

Gh. D. Belinschi.

COMUNICĂRI ȘI FAPTE DIVERSE

In urma deciziunei consiliului central de administrație de la 7 Aprilie a. c. și conform statutelor. D-nii membrii ai Societăței au fost convocați în adunare generală, în zilele 7, 8 și 9 Maiu a. c. orele 8 seara, în localul Administrației Domeniului Coroanei, unde este sediul Societăței.

Ordinea zilei va fi următoarea:

1. Cuvântarea Președintelui,

2. Raportul de expunerea activităței și situațiunei financiare a Societăței;

3. Prezentarea budgetului pentru anul 1904—1905;

4. Alegerea comisiunei pentru verificarea comptnrilor pe anul 1903 1904;

5. Desbaterea următoarelor chestiuni:

a) Dare de seamă asupra răspunsurilor primite în urma chestionarului, ce Comitetul a înaintat membrilor Societăței relativ la statistica torenților (continuare);

b) Codul silvic și lacunele sale (referend Domnul Aurel Eliescu).

c) Rezultatele injectărei traverselor de fag, din punct de vedere technic și economic;

6. Vizitarea uzinei, de la Ploești, de injectat traversele de fag.

7. Aprobarea raportului comisiunei de verificarea situațiunei financiare pe anul 1903- 1904;

8. Alegerea Comitetului central,

Se face cunoscut cu această ocazie, că pentru D-nii membrii din districte, onor. direcție C. F. R. a bine-voit a acordă o reducere de 50% la taxele de voiaj, iar pentru D-nii membrii silvicultori ai statului, onor. Minister al Agriculturei, Industriei, Comerciului şi Domeniilor, a acordat un concediu de 6 zile de la 6 la 11 Maiu inclusiv, spre a puteà venì la adunare.

INFORMAŢIUNI

In şedinţa de la 20 Aprilie a. c. Camera a votat proiectul de lege prin care se recunoaşte calitatea de persoană morală a Societăţei «*Progresul silvic*».

* * *

In comptul exerciţiului 1903—1904, până la 29 Februarie 1904, s'au incasat:

Ca venit *al pădurilor* lei *5.082.007, bani 57*, faţă de lei *5.084.736, bani 55*, incasaţi în perioada corespunzătoare din exerciţiul 1902—1903;

Ca venit al *bălţilor şi pescuil* lei *2.352.752, bani 77*, faţă de lei *1.421.305, bani 53*, incasaţi în perioada corespunzătoare din exerciţiul 1902—1903.

* * *

In zilele de 9, 12 şi 15 Maiu a. c., se vor ţine licitaţii la Craiova, Bucureşti, Iaşi, Tulcea, Slatina, Ploeşti, Bacău şi Piteşti, pentru vânzarea à 11 păduri în comptul antreprenorilor, cari nu au plătit valoarea parchetelor destinate, a se exploatà în anul 1903—1904. — «*Monitorul Oficial*», No. 4/904.

* * *

La 11 Maiu se va ţine licitaţiile la Ministerul Domenielor pentru arendarea dreptului de a vânà în pădurile şi proprietăţile Statului, conform condiţiunilor şi tabloului publicat în revista pe Ianuarie—Februarie, pagina 58.

* * *

S'a confirmat următoarele arendări de moşii: arendarea à 6 moşii pe periodul 1904—1914. — «*Monitorul Oficial*», No. 6/904; arendarea à 14 moşii pe periodul 1905—1915. — «*Monitorul Oficial*», No. 7.

* * *

La 24 Maiu se vor ţine licitaţii la Iaşi, Galaţi, Bucureşti şi Craiova, pentru arendarea a 117 moşii pe periodul 1905—1915; «*Monitorul Oficial*» No. 18/904.

* * *

D-l *Constantin Armăşescu*, girant de şef al regiei Domeniului Coroanei Bicaz (Neamţ), s'a numit definitiv pe ziua de 1 Aprilie a. c., ca şef al regiei menţionatului domeniu.

* * *

Următoarele numiri şi mutări s'au făcut în corpul silvic pe ziua de 15 Aprilie a. c.:

D-l *Gr. Stamatian*, fost silvicultor cl. I s'a primit în corpul silvic cu gradul de silvicultor cl. I şi numit şef al ocolului Tomeşti (Iaşi), în locul devenit vacant prin trecerea D-lui silvicultor cl. I, *I. Mitchievici* în serviciul domenial;

D-nii *I. Protopopescu*, fost silvicultor cl. II şi *D. Anastasescu*, absolvent de la Nancy s'au primit în corpul silvic, cu gradul de silvicultori, cl. II şi însărcinaţi cu plantaţiunile comunale din Dobrogea;

D-l silvicultor-şef cl. I, *Corneliu Isopescu*, şeful regiunei II (Bacău) a fost mutat la regiunea III (Bârlad);

D-l silvicultor-şef cl. I, *I. G. Jomir Codreanu*, şeful regiunei III (Bârlad), a fost mutat la regiunea II (Bacău);

D-l silvicultor-şef cl. III, *Aurel Crainiceanu* de la regiunea II la regiunea VIII (Slatina);

D-l silvicultor-şef cl. III, *Aron Carpenişan*, de la regiunea IX (Craiova) la regiunea VIII;

D-l silvicultor-şef cl. III, *N. Manolescu* de la regiunea VIII la regiunea VII (Piteşti).

D-l silvicultor cl. I, *N. Ţăpârdea*, de la regiunea VII la regiunea IX;

D-l silvicultor cl. I, *Al. Bulgăreanu*, agent de control la regiunea X (Constanţa), ca şef de ocol la Căscioarele (Vlaşca);

D-l silvicultor cl. I, *Stefan Niculescu*, şeful ocolului Tulcea, ca agent de control la regiunea X;

D-l silvicultor cl. I, *Gh. Cerneţ*, şeful ocolului Văratic (Neamţ), ca agent de control la regiunea II (Bacău);

D-l silvicultor cl. II, *St. Demetrescu-Olteanu*, şeful ocolului Calu-Iapă (Neamţ), la ocolul Seaca Optăşani (Olt);

D-l silvicultor cl. II, *Th. Tămăşanu*, şeful ocolului Haimanalele (Prahova) la ocolul Văratec;

D-l silvicultor cl. II, *C. Negrescu*, se numeşte şef al ocolului Calu-Iapa;

D-l silvicultor-asistent *P. Grigoriu*, se numeşte şef al ocolului Haimanalele;

D-l silvicultor cl. II, *P. Pirnog*, şeful ocolului Monastirea Caşinu (Bacău), la ocolul Cerna (Tulcea);

D-l silvicultor cl. I, *I. Corodeanu*, şeful ocolului Furceni (Tecuciu) la ocolul Ghermăneşti (Fâlciu);

D-l silvicultor cl. I, *V. Busuioc*, şeful ocolului Ghermăneşti, la ocolul Fâstâci (Vasluiu):

D-l silvicultor cl. II, *I. Cornăţanu*, şeful ocolului Fâstâci, la ocolul Furceni;

D-l silvicultor cl. I, *Al. Teodorescu*, şeful ocolului Greci (Tulcea) la ocolul R.-Sărat;

D-l silvicultor cl. I, *I. Stoian*, şeful ocolului Ciucurova (Tulcea) la ocolul Greci;

D-l silvicultor cl. II, *G. Tănăsescu*, se numeşte şef al ocolului silvic Căsimcea (Tulcea);

D-l silvicultor cl. II, *P. Ionescu*, se numeşte şef al ocolului Ciucurova;

D-l silvicultor *L. Rissdörfer*, se însărcinează provizoriu cu conducerea ocului Babadag (Tulcea);

D-l silvicultor cl. II, *V. Pleşan*, se numeşte şef al ocolului Giurgiu;

D-l silvicultor cl. I, *Aurel Antonescu*, şeful ocolului Giurgiu, la ocolul Nucet (Dâmboviţa);

D-l silvicultor, cl. II, *N. Ionescu*, şeful ocolului Slăveşti (Teleorman) la ocolul Stăneşti (Vâlcea);

D-l silvicultor cl. II, *Radu Plăpceanu*, şeful ocolului Stăneşti, la ocolul Slăveşti;

D-l silvicultor cl. II, *Th. Grigoraş*, şeful ocolului Căscioarele, la ocolul M-tirea Caşinu.

* * *

Au plătit complect cotizaţiile şi abonamentul următorii membrii şi abonaţi:

Candali Al., Păunescu Ilie, Pârvulescu Gr., adică în total 88 din 203.

CLIMA LUNEI MARTIE 1904 st. n.

La Bucureşti-Filaret

Prima lună a primăverei, cu temperatura + 2·6 a fost, cu aproape o jumătate de grad, mai rece ca ultima a ernei. Acest lucru s'a mai întâmplat numai o singură dată de la 1857 încoace. De obiceiu luna Martie este cu 5·9 mai călduroasă ca Februarie. Numai zilele de la 9 la 17 au fost ceva mai calde; celelalte au fost mai mult sau mai puţin reci. Ziua cea mai caldă a fost la 15 când termometrul s'a urcat până la + 11·2 care este temperatura maximă absolută din cursul lunei, iar cea mai rece la 3 de şi temperatura minimă absolută — 7·7, s'a înregistrat în ziua următoare. Ca şi temperatura lunară, temperaturile extreme ale acestei luni au fost mai coborâte ca acelea ale lunei precedente căci, pe când în Februarie termometrul oscilase între + 17·1 şi — 6·2, în această lună s'a menținut între + 11°2 și — 7°7. Au fost 16 zile de îngheț și 2 de iarnă, tocmai câte sunt în general.

Precipitațiunile atmosferice deși au căzut într'un număr de zile mai mare ca cel obicinuit, totuși ele nu au produs de cât 20 mm. de apă. Această cantitate este cu peste 50% mai mică ca aceia ce se obține în mod normal în această lună. De la începutul anului în loc de 105 milimetri de apă cât este valoarea normală, nu s'a obținut de cât 86 milimetri. Zile cu cantități apreciabile de apă au fost 12; în 4 ea a provenit din ninsoare. La 20 și 21 zăpada a fost viscolită de Crivățul care suflă tare. Grosimea totală a stratului de zăpadă din această lună a fost de 13 cm. și a acoperit solul la 6, 7 și de la 21 la 23. La începutul lunei au mai fost 4 zile cu solul acoperit de zăpadă căzută la sfârșitul lui Februarie.

Vântul dominant a fost Crivățul care a suflat în proporțiune de 71%. In 9 zile a suflat vânt tare atingând, în ziua de 21, iuțeala de 17 metri pe secundă.

Presiunea atmosferică mijlocie 757.5 mm. este cu aproape 4 mm. mai mare ca normala. Atmosfera a fost cu 3% mai umedă, iar cerul mult mai înorat ca de obiceiu: au fost 3 zile senine, 7 noroase și 21 acoperite, pe când în general sunt 9, 10 și 12 din aceste zile. Soarele a strălucit foarte puțin în această lună, abia 65 de ore în 19 zile; obicinuit acest astru se arată în Martie timp de 141 ore în 23 de zile. Nici o dată de la 1885 încoace, durata de strălucire a Soarelui nu a fost așa de mică ca acum în această lună.

Brumă s'a observat în 10 zile, ceața în 2 și rouă într'una.

Vegetațiunea care a fost oprită de frigul din primele zile ale lunei, s'a desvoltat puțin în a doua sa decadă. La jumătatea lunei florile cornului începuseră a se deschide, iar la lemnul câinesc, arțarul tătăresc, măceș, liliac etc., mugurii erau foarte umflați. La agriș și soc frunzele apăruseră însă abia se vedeau. Zăpada și viscolul de la începutul decadei a treia au făcut ca vegetațiunea să stagneze iarăși; mugurii păreau a se mai fi strâns, iar frunzele de la soc și agriș au fost pârlite. Orzul semănat la 17 n'a răsărit până la sfârșitul lunei. In general întreaga vegetațiune este mult întârziată. Grâul se prezintă bine și ca vegetațiune și ca desvoltare.

Starea udometrică și agricolă a României la finele lunei Martie 1904 st. n.

Starea udometrică.

Precipitațiunile atmosferice din cursul acestei luni, au fost aproximativ egale valorei normale; cu toate acestea solul este încă departe de a se găsi în stare normală în privința umezelei sale. Intr'adevăr, în ultimele 9 luni, de când datează epoca secetoasă, am avut în mijlociu în toată țara *aproximativ*[1] 240 milimetri de apă, pe când, într'un an normal, se obțin, în acest interval, 390 milimetri. Deficitul de apă, care era de 43% la finele lunei Fevruarie, s'a redus acum la 38% față de valoarea normala. Este negreșit o îmbunătățire, însă nu îndestul de mare. Râurile, lacurile, puțurile și isvoarele au puțină apă; multe dintr'ânsele chiar foarte puțină.

Repartițiunea precipitațiunilor atmosferice au fost mult inegală pe marile împărțiri teritoriale ale Regatului; 60 milimetri în Moldova, 30 Muntenia și 25 în Dobrogea. In districtele din Moldova — afară de Covurlui, Tutova și Fălciu — s'au adunat mai mult de 50 mm. de apă, mergând până la 75 mm. în Bacău și chiar 80 mm. în Roman. Districtele cele mai puțin udate în cursul acestei luni au fost Dolj, Olt, Romanați și Teleorman, unde cantitățile de apă au fost coprinse între 21 și 17 milimetri.

---

[1] Zicem *aproximativ* căci din cele 108 stațiuni, unde se măsoară precipitațiunile atmosferice, câte-va nu au intrat în acest prim calcul. Introducerea lor în calculul definitiv nu va modifica în mod simțitor cifrele ce dăm.

Precipitațiunile din Moldova sunt datorite zăpezei abundente ce a căzut, mai cu seamă, în partea centrală și nordică a sa, de la 20 la 24 Martie. In multe localități din districtele Roman, Iași, Suceava și Botoșani, zăpada s'a depus pe o grosime mai mare de un metru. Crivățul a viscolit'o mult. Comunicațiunile foarte dificile. In partea de jos a Moldovei, în estul Munteniei și în Dobrogea a nins mult mai puțin în această perioadă. Totuși viscolul a împedicat circulațiunea trenurilor pe unele linii. In Oltenia n'a nins mai de loc.

Puțină zăpadă a acoperit solul în mare parte a țărei în câte-va zile din prima decadă. La munte și în partea centrală și nordică a Moldovei, zăpadă mai multă din ultima decadă s'a menținut până la finele lunei, când ea mai avea, în multe locuri, o grosime de 10 și chiar 15 centimetri.

Timpul, în general rece, din Martie — la București temperatura acestei luni a fost cu o jumătate de grad mai coborâtă ca în Fevruarie — lipsa vânturilor uscate și, mai presus de toate, marea nebulozitate — la București nici odată n'a strălucit soarele în Martie așa de puțin ca acum — din cursul său au făcut ca să se piarză puțină apă prin evaporațiune așa că mare parte din precipitațiunile atmosferice s'au infiltrat în sol pătrunzând până la adâncimi mai mari.

Aceasta era starea udometrică la 31 Martie.

In primele zile din Aprilie ea a fost însă îmbunătățită în Muntenia și Dobrogea unde a nins binișor așa că, în momentul când scriem aceste rânduri, se poate zice că aceste două provincii, de și nu sunt în aceleași condițiuni udometrice ca Moldova, de oare-ce au primit o mai mică cantitate de zăpadă, totuși ele nu sunt prea mult înapoia ei.

Starea agricolă.

Timpul rece de la începutul acestei luni și mai cu seamă frigul de la 4 Martie, au făcut ca vegetațiunea, mult înaintată în Fevruarie, să stagneze în tot cursul primei decade din Martie, fără însă ca să causeze vre-un rău semănăturilor sau pomilor fructiferi.

In a doua decadă timpul mai căldicel și ploile de la 13 la 15, au făcut ca vegetațiunea să reânceapă a se desvolta încet. Mugurii arborilor și ai pomilor fructiferi începuseră a se umfla bine. In această perioadă s'au continuat, în toată țara, arăturile și semănăturile de primăvară; solul agricol aflându-se în bune condițiuni de a putea fi lucrat. La unele specii ca agriș și soc, frunzele apăruseră; florile cornului erau în parte deschise.

Ninsoarea și viscolul din primele zile ale ultimei decade au făcut ca vegetațiunea să stagneze din nou și să se suspende pretutindeni lucrările agricole. Inghețul slab ce a urmat acestei ninsori n'a causat nici un rău semănăturilor. Micile frunzișoare ce apăruseră la soc și agriș au fost în parte pârlite.

Semănăturile, făcute în a doua decadă, nu răsăriseră până la sfârșitul lunei, din cauza timpului rece.

Precipitațiunile din luna Martie au făcut ca deficitul de apă, constatat la finele lunei Februarie, în terenul semănăturilor de toamnă să se micșoreze cu 6 %; ast-fel că, la sfârșitul acestei luni, deficitul de apă, de la Septembrie la sfârșitul lunei Martie era încă de 44 %.

S'a constatat că, mai pretutindeni, umezeala a pătruns în sol la aproape 30 centimetri; în parcul Institutului Meteorologic, atât în pământul arat cât și în țelină, ea a ajuns până aproape de 40 centimetri.

Semănăturile de toamnă sunt viguroase, însă mai înapoiate în vegetațiune ca de obiceiu la această epocă, de oare-ce răcelile din Martie nu le-a permis a se desvolta de cât prea puțin. Semănăturile de primăvară continuă încă a se face.

In definitiv, vegetațiunea în cursul lunei Martie a avut desavantagiul de a fi fost întârziată din cauza timpului rece; în schimb însă a avut avantagiul de a obține o cantitate de apă care 'i va fi de folos.

Institutul meteorologic

Tip. GUTENBERG, str. Doamnei, 20. București.

REZUMATUL
Ședințelor adunărei generale a Societăței „Progresul silvic", din zilele de 7, 8 și 9 Maiu 1904.

Ședința de la 7 Maiu.

Ședința se deschide la ora 9 seara, sub prezidenția D-lui *Ion Kalinderu.*

Se face apelul nominal, la care respund 87 membrii, și conform art. 28 din statute, fiind prezenți mai mulți ca 25 membrii, D-l *Președinte* declară adunarea constituită, după care ținù următoarea cuvântare:

Domnilor și Scumpi Colegi,

Intruniți in a 18-a adunare generală vă urez bună venire.

Sunt fericit că mă aflu din nou printre D-v, și simt o satisfacție sufletească, că pot să salut **și pe cei-l'alți domni străini de societate** *și să le mulțămesc in numele tuturora, că au bine-voit a ne onora cu prezența d-lor, dându-ne ast-fel o dovadă a interesului ce poartă lucrărilor noastre.*

In această adunare, pe lângă punerea la cale a intereselor societăței noastre, vom avea, ca tot-deauna, a ne sfătui și asupra noilor mijloace, cari pot să dea o mai mare dezvoltare silviculturei naționale. Datoria de a ne osteni in această direcțiune, trebue să ne fie acum cu atât mai scumpă, cu cât societatea «Progresul silvic» a intrat de câte-va zile in o nouă fază a vieței sale.

Prin legea votată de Cameră și de Senat, și promulgată cu Decretul Regal No. 1630 din 26 Aprilie 1904, societatea noastră a fost recunoscută ca persoană morală.

Impărtăşind bucuria ce de sigur simţiţi cu toţii pentru această recunoaştere, nu pot să nu mă gândesc însă şi la îndatoririle ce ea ne impune. In adevăr, după cum ziceam într'o publicaţiune anterioară a mea, există în Dreptul public modern un principiu, după care autoritatea, care a acordat unei societăţi personalitatea juridică, are şi dreptul s'o suprime, când va constata că nu mai corespunde scopului, că nu mai aduce foloasele cu cari s'a afirmat, sau că poate să fie periculoasă.

Acest principiu e aplicat în cele mai multe ţări. Potrivit lui n'am făcut nici noi mai curând paşii trebuincioşi în această privinţă, ci am lăsat ca societatea să prinză întâi tărie, să se impună singură, şi să câştige prin sine însă-şi dreptul de a fi o persoană juridică.

Acum, când am ajuns aci, nu ne rămâne, Domnilor şi Scumpi Colegi, decât să ne dăm toată silinţa pentru a justifica încrederea cu care am fost cinstiţi, şi mai ales să muncim din toată inima, şi uniţi, pentru a arăta că societatea noastră poate aduce de azi înainte şi mai mari folouse ţărei. Pe lângă aceasta lumea mai e în drept a aştepta dela fie-care membru, în parte, cea mai mare activitate în cercul seu, ceea-ce 'i va procura satisfacţia de a fi contribuit cât mai mult la prosperarea scumpei noastre patrii.

Sunt câţi-va ani de când ne adunăm în ajunul serbărei de 10 Maiu, care e o sacra amintire a zilelor fericite, în cari s'au pus temeliile României de azi. La 10 Maiu 1866 Principele Carol de Hohenzollern a depus jurământ ţărei, la 10 Maiu 1877 s'a proclamat independenţa, iar la 10 Maiu 1881, ţara înălţată la rangul de regat, a pus pe fruntea Regelui coroana de oţel, care aduce aminte sângele victorios vărsat de ostaşii noştri pe câmpiile bulgare.

Ziua de 10 Maiu trebue să fie dar un moment de inălţare sufletească pentru toţi românii, şi nu mă îndoesc că d-voastră, atât cei din Bucureşti cât şi cei veniţi de afară, veţi lua parte cu bucurie la serbarea ce va avea loc.

Mai am plăcerea a vă aminti, că la 2 Iulie viitor se va serba aniversarea a 400 de ani de la moartea lui Ştefan cel Mare.

Figura măreaţă a acestui voevod, care a adus cu sine rânduiala şi buna cârmuire în frumoasa ţară a Moldovei, vă este de sigur cunoscută, ca şi faptele vitejeşti, cari l'au înălţat in ochii creştinătăţei, şi mai sus, sus de tot, in ochii românilor, cari l'au numit cu drag, bun, mare, sfânt. Suit pe tron la 1457 a domnit 47 de ani peste poporul moldovenesc, în care cel d'ântâi a făcut să reînvie vitejia română in toată puterea ei.

Iubitor al clasei ţărăneşti, drept şi înfocat apărător al ţărei lui, Ştefan a purtat numeroase războae, nu numai in contra păgânilor, pe cari i a spăimântat, ci şi în contra vecinilor săi creştini de alt neam, şi chiar in contra fraţilor munteni. Biruitor in toate, domnul Ştefan a lăsat în urmă 'i raze de lumină, cari străbătând atâtea veacuri, lucesc şi azi in conştiinţa românilor din toate părţile şi mai cu seamă in a celor de peste Milcov. In Moldova şi în Bucovina aproape nu e loc, care să nu amintească bărbăţia, faptele lui eroice şi dragostea lui pentru popor, pentru lege, pentru dreptate . . . . , în sfârşit toate insuşirile cari fac fala unui adevărat domn.

Cu prilejul acestei aniversări Ministerul de culte va da la lumină o publicaţiune documentată a domniei neintrecutului principe, iar societatea «Steaua», care are de scop răspândirea in popor a scrierilor morale patriotice şi utilitare, şi la care lucrez impreună cu d-l ministru Haret şi cu alţi iubitori ai neamului, va scoate *un minunat portret și o istorie pe înțelesul tuturor. Am luat aceste dispozițiuni, pentru că cu cât un popor cunoaște mai bine trecutul său, cu atât e mai pătruns de menirea lui prezentă și viitoare; mai conștient de chemarea lui, el se va devota cu râvnă mai mare înălțărei țărei sale.*

In vedere că serbarea din București va avea un caracter deosebit, și că vor lua parte toate societățile științifice, cred că e bine să participe și societatea noastră cu drapelul, cum a făcut la jubileul de 25 ani de domnie a M. S. Regelui și la alte comemorări însemnate. Iar spre a putea fi cât mai numeroși, voiu interveni cu colegii noștrii de afară să se bucure de reducerile de transport, ce se vor acorda celor-l'alți participanți din provincie.

Sunt mâhnit că trebue să vă anunț și de astă dată pierderea a doui din colegii noștrii: G. D. Pallade, și V. Cârnu-Munteanu, membru fondator, stinși amândoi în plină activitate și într'o vârstă, care dedea încă bune speranțe.

Mult regretatul Pallade, cu toate că era numai membru de onoare, a arătat un deosebit interes societăței noastre, ca și silviculturei în genere; el a fost un bun patriot și un Ministru distins, care a servit fără preget țara, din toată inima și din toate puterile sale de muncă.

Cârnu Munteanu, al cărui nume e strâns legat de cea mai înaltă școală de agricultură din țară, a lăsat o frumoasă pagină în istoria dezvoltării agriculturei și silviculturei naționale. Inainte de a se devota numai agriculturei, a fost un convins muncitor pe terenul silvic, iar societatea noastră l'a avut, la început, printre conferențiarii ei cei mai apreciați.

Trecând acum la ordinea de zi, pe care o cunoaș-

ţeţi din înştiinţările ce aţi primit, aşi fi dorit ca să vă putem face o dare de seamă tot aşa de favorabilă despre situaţiunea financiară, ca şi despre activitatea ştiinţifică. Din nenorocire însă incasările au mers greu, cu toate că comitetul 'şi-a dat toată osteneala şi a făcut in mai multe rânduri apel la membrii.

După cum veţi vedea din raportul Secretarului nostru, mai avem de încasat:

Lei 6.190,50 dela membrii
» 604.— din abonamente

sau un total de **Lei 6.794,50**, *sumă foarte însemnată faţă de cea care urma să se incaseze. Ştiţi că în 1902 s'a redus cotizaţia de la 12 la 6 lei, şi rog dar din nou pe toţi cei rămaşi în urmă, a se grăbi să achite sumele datorite. Am speranţă că rugăciunea mea va fi ascultată cel puţin acum, când societatea prin recunoaşterea ei ca persoană juridică, e indatorata a avea un mers strălucit in toate privinţele. Aceasta e de dorit, mai ales că pe lângă reducerea cotizaţiei, s'au şters şi multe din datoriile vechi. Deosebit de suma de 7.000 lei. care s'a şters în 1893, in 1898—99 s'au redus 2.976 lei, iar în 1900—1901 alţi 2.602 lei. Mai mult de cât atât nu se poate face, fără a slăbi soliditatea societăţei. Nu uitaţi de asemenea că comitetul D-v are multe îndatoriri, cari cer mijloace, şi dacă nu le daţi prin achitarea la timp şi regulat a cotizaţiilor şi abonamentelor, nu se vor putea duce la indeplinire, ori câtă bună-voinţă sau muncă s'ar depune. Pe de altă parte comitetul va fi silit, conform art. 13, al. III din statute, a şterge pe membrii cari n'au plătit. Până acum n'a luat această măsură, deşi avea dreptul, crezând, că în urma deselor invitaţiuni incasările vor ajunge la curent.*

In ce priveşte activitatea ştiinţifică, pe lângă cele coprinse în darea de seamă ce veţi auzi, daţi-mi voe *să insist puțin asupra conferințelor, cari 'mi par de o deosebită importanță, ca mijloc de a ne afirma ca societate și de a face să progreseze silvicultura. Deși inaugurate de puțină vreme, ele au mers crescând, așa că azi putem fi satisfăcuți de roadele ce au dat. Afară de instruirea celor cari le-au ținut, ele au răspândit printre cei cari au asistat sau le-au cetit în revistă cunoștințe folositoare; iar de când am început a le tipări în broșuri, au dus lumina și altora.*

Simt o mare bucurie când pot să constat, că conferințele au început de la un timp a fi foarte bine cercetate de membrii societății, cât și de persoane străine. Ast-fel, la cele din anul curent am avut o azistență distinsă și foarte numeroasă, iar d-nii conferențiari 'și au dat toate ostenelile pentru a expune subiectele în mod interesant și cât mai atrăgător. Ca în toate însă, așa și aci, perfecția nu se poate atinge de cât cu incetul.

Pentru ca o conferință să fie plăcută și folositoare, se cere înainte de toate să fie expusă într'o formă aleasă, iar subiectul, scopul ei, să se detașeze cu inlesnire și clar, pentru a putea reține interesul ascultătorilor. In această privință 'mi aduc aminte de Orațiu, care zice în Arta sa poetică:

> *«Scribendi recte sapere est et principium et fons....*
> *Verbaque provisam rem non invita sequuntur»,*

adecă care se poate parafraza în modul următor: «Pentru a scrie bine, trebue să cugetăm bine. In aceasta e principiul, isvorul artei de a scrie. Să facem proviziuni de idei și atunci cuvintele vor veni dela sine».

La ordinea zilei sunt trecute și trei cestiuni de interes general.

Intâia, «**Despre Torenți**», *e o urmare a discuțiu-*

nilor avute în adunarea gerală din anul trecut, când D-l Petre Antonescu a făcut o interesantă expunere în această privință, după datele primite de la unii din d-nii membrii. De oare-ce datele nu erau complecte, am propus, și adunarea generală a aprobat, a se face o nouă repetire domnilor membrii, din cari prea puțini răspunseră, ca să complecteze chestionarele trimise și să le înapoieze comitetului înainte de întrunirea de față.

Până acum nu s'a primit absolut nici un răspuns, nici chiar din județele cele mai amenințate de această calamitate, ast-fel că trebue să constat cu vie mâhnire, că nu se dă nici un ajutor comitetului. Rămâne ca D-v să hotărâți, dacă cestiunea, așa cum a fost propusă, mai poate fi menținută anul acesta la ordinea zilei. După părerea mea, iată în ce mod s'ar putea, cred, ajunge la un sfârșit folositor cu această lucrare:

1. Să se publice, ca model, părți din răspunsurile cele mai meritorii ce s'au primit.

2. Comitetul să facă apel la 2—3 agenți de fiecare regiune silvică, rugându-i a studia această cestiune. Să se ceară a se adăuga la lucrări și câte-va fotografii.

3. Fondul de 700 lei prevăzut ca ajutoare pentru excursiuni, împreună cu 300 lei destinați pentru premii, să se întrebuințeze numai pentru lucrările privitoare la torenți, după cum va crede Comitetul de cuviință, dând și premii pentru lucrările mai de seamă.

*A doua cestiune e «***Codul silvic și lacunele sale***», despre care ne va întreține d-l Aurel Eliescu, și care e tot așa, dacă nu mai însemnată.*

Pentru epoca când s'a votat Codul silvic actual, era un progres și corespundea unei nevoi bine simțite. Trebuiă pusă o stavilă delictelor și exploatărilor neregulate, cari amenințau pădurile noastre. Răul a fost însă numai împedecat, nu și stârpit, ast-fel că pentru *a putea curma cu totul lipsurile, ce se simt în organizația regiunei exploatărilor actuale și in tot ce privește masivele păduroase, vor trebui aduse unele modificări. Pe lângă acestea e necesar a se alcătui și o bună lege organică, care să îngrădească și activitatea și răspunderea agenților silvici, și să deschidă silviculturei o largă cale spre progres.*

Cea-l-altă, și ultima cestiune din ordinea de zi, este: «**Rezultatul injectărei traverselor de fag din punctul de vedere technic şi economic**». *In această privință vom auzi întâi pe d-l P. Antonescu, care a vizitat uzina dela Ploești, pădurea statului Lucăcești, de unde se furnisează traversele, pădurea de pe Domeniul Coroanei Dobrovăț și altele. Meritul studiului acestei cestiuni revine societății noastre, al cărei comitet apreciind foloasele utilizărei traverselor de fag injectate, a ținut să o studieze cât mai aprofundat. D-l Antonescu, pe lângă darea de seamă ce va face despre cercetările sale, va intra în amănunte asupra structurei lemnului de fag, asupra proprietăților technice ale acestuia, și se va ocupa de aproape cu metoda de injectat cea mai bună. Ne va vorbi de asemenea despre experiențele făcute in alte țări, și cum utilizarea fagului e un punct din cele mai însemnate, mai ales pentru pădurile lipsite de debușeul trebuincios, de sigur că tratarea acestei cestiuni va avea tot interesul D-v.*

Inainte de a sfârși, permiteți'mi a reveni din nou asupra datoriei, ce avem acum mai mult decât ori-când, de a munci din toate puterile pentru prosperarea societăței noastre și prin urmare și a silviculturei naționale. De alt-cum munca, Domnilor și Scumpi Colegi, e un prețios dar ce ni s'a dat de Creator, și e în interesul fie-căruia, de a fi cât mai activ, căci după cum a zis înțeleptul Solomon: «Căile celor cari șed fără lucru.

sunt aşezate cu spini, iar ale celor lucrători sunt netede».

Trebue să muncim, să mergem mereu inainte, fără a da o clipă inapoi, căci numai aşa vom putea să realizăm în totul şi cât mai curând scopul care ne-a intrunit in societate.

Si acum, cred că nu pot incheià mai bine, decât strigând impreună cu D-v:

Trăiască M. S. Regele!

Trăiască M. S. Regina!

Trăiască Alteţele Lor Regale Principii Moştenitori impreună cu Auguştii Lor Copii!

Trăiască România!

Dau cuvintul D-lui Secretar spre a citi raportul.

Apoi D-l *N. C. Nădejde*, delegatul Comitetului de administraţie, citeşte raportul de expunerea activităţei şi situaţiei financiare a societăţii pe anul expirat 1903—1904 şi a proiectului de budget pe anul viitor 1904—1905 în următorul cuprins:

Domnilor Membrii,

Cu autorizaţia comitetului central de Administraţie, întruniţi în a XVIII adunare generală, am onoarea a vă expune situaţia financiară şi activitatea Societăţei noastre pe anul expirat 1903—904:

Incasări. La începutul anului 1903—904, Societatea aveà un fond în efecte publice de lei 15.500 şi în numerar lei 223 bani 50, adică în total un capital de 15.723 bani 50.

In cursul anului s'au incasat următoarele sume:

1.	Din taxe de înscrieri	Lei 55.—
2.	Din vânzarea a 47 Ex. «Vânătoarea în România»	» 198.75
3.	» 53 » «Călăuza silvicultorului»	» 159.—
4.	» Cotizaţiuni	» 1.408.—
5.	» Abonamente	» 2.038.—
6.	» Cupoanele efectelor în valoare de Lei 15.500	» 750.—
7.	» Donaţiuni	» 500.—
8.	» Subvenţia acordată de Ministerul Domeniilor	» 500.—
	Total .	» 5.608.75

Adică în total s'au incasat **Lei 5.608 bani 75.**

La începutul anului Societatea avea incasat lei 10.315 bani 50 din cari 9.253 bani 50 de la membrii şi 1.062 de la abonaţi. La această sumă trebue a se mai adăugì lei 532, ce erau de încasat tot de la D-nii membrii, pentru cărţile trimise spre desfacere. Aşa dar Societatea avea de încasat lei 10.847 bani 50.

Din această sumă s'au încasat lei 5608, bani 75, aşa că la 30 Aprilie 1904, rămâne de încasat, fără abonamentele şi cotizaţiile pe a. c. încă lei 6.978 bani 50, din cari 184 sunt de încasat de la D-nii membrii, cărora li s'au trimis cărţi spre desfacere încă din Aprilie 1902, fără ca până în prezent să achite costul lor.

Comitetul recunoaşte, Domnilor Membri, că şi anul acesta încasările au fost mai mari, dar cu toată stăruinţa pusă nu s'a putut încasa mai nimic din darorii. In cea ce priveşte agenţii din serviciul Statului s'au făcut mai multe scrisori atât D-lor şefi de regiuni, cât şi D-lui şef de serviciu, însă majoritatea nici nu au bine-voit să răspundă la scrisorile adresate. Comitetul mulţumeşte D-lor inspectori Th. Galleriu, D. Papinian, M. Tănăsescu şi D-lui silvicultor-şef Dem. Boiarolu, cari în special ne-au ajutat pentru încasarea a o parte din sumele datorite.

Numarul membrilor a fost de 205, iar de la 1 Ianuarie 1904 este de 210. Din numărul total de membri, au plătit complect cotizaţia şi abonamentul 89, au plătit parte din datorii 63, iar 51 de membri, a căror nume Comitetul le ţine la dispoziţia D-v., nu au plătit nimic. Comitetul speră însă, că cu ocazia acestei adunări generale, mulţi din acei scumpi colegi, cari sunt în întârziere cu plăţile, vor căută să achite, cel puţin o parte din datorii.

Cheltueli. In cursul anului expirat s'au făcut următoarele cheltueli:

1. Imprimarea Revistei	Lei	1.414,70
2. Diferite imprimate	»	1.392,30
3. Expedierea Revistei	»	118,40
4. Abonamente la Reviste, cărţi, legatul lor, etc.	»	840.90
5. Remiza încasatorului	»	292.70
6. Indemnizarea secretarului	»	960.—
7. Cheltueli extraordinare şi furnituri	»	288.70
8. Ajutoare elevului Brătescu (Art. 2 al ultim)	»	120.
9. Mobilier	»	340.—
Total . .	Lei	5.767,70

Adică în total s'a cheltuit Lei . . . . **5.767 bani 70.**

Din suma încasată în cursul anului 1903-1904, de	Lei	5.608,75
La care s'a adaus numerarul de la Aprilie 1903 de	»	223,50
Total . . .	Lei	5.832,25
Scăzându-se cheltuelile de	»	5.767,70
Rămane un excedent în numerar de	Lei	64,55

iar capitalul în efecte publice este de lei 15.500, deci fondul disponibil al societăţii în acest moment este de lei 15.564 bani 55 în numerar şi efecte publice.

Aceste cheltueli pe care comitetul central de administraţie le-a găsit în regulă, le-a aprobat şi ne-a delegat a le expune D-voastră, împreună cu proiectul de budget întocmit pentru anul viitor 1904—1905, cu rugăminte, pe de o parte a le aprobă şi D-voastră, iar pe de altă parte a-mi da cuvenita descărcare de gestiunea financiară a expiratului an 1903—1904.

In ceea ce priveşte budgetul pentru anul 1904—1905, veniturile s'au stabilit, ţinând seamă de încasările medii; iar la cheltueli s'au prevăzut în anul acesta 1.000 lei pentru diferite imprimate şi tipăriri de cărţi, având în vedere crearea unei literaturi silvice, apoi s'a menţinut suma de lei 300 pentru mobilierul muzeului şi bibliotecei.

Cu acestea am terminat prima parte a acestei expuneri.

Domnilor Membrii,

Iubitul nostru Preşedinte, în frumoasa D-sale cuvântare din acest an, v'a arătat o bună parte a activităţei noastre. Conform regulelor voiu relevă în puţine cuvinte, parte din activitatea Societăţei «Progresul silvic». In cursul anului expirat, Comitetul s'a întrunit în mai multe rînduri pentru rezolvarea afacerilor curente. Potrivit hotărârei D-v. de la ultima adunare, Comitetul a comunicat Ministerului de Domenii, sub formă de desiderat, moţiunea votată de adunare cu privire la chestiunea: *Dispariţiunea stejarului din pădurile ţărei, şi măsurile ce trebuesc luate pentru cruţarea lui.* Ministerul, cu adresa No. 61.793 din 25 Sept. 1903, răspunde că a *luat cu multă plăcere* cunoştinţă de această moţiune, că această chestiune face preocuparea cea mai asiduă a Ministerului, că nu va stă locului, ci pe cât va fi posibil şi mijloacele 'i va permite *va merge înainte pe calea începută.*

In ceea ce priveşte chestiunea torenţilor, Comitetul a făcut noui repetiri la D-nii membrii ce nu răspunsese în anul trecut, şi cu toate bunele noastre intenţiuni, cu părere de rău vă comunicăm, că nu s'a mai primit nici un răspuns, aşa că cu ocazia acestei adunări, va trebuĭ să luăm o altă hotărîre cum să ducem la bun sfîrşit această chestiune.

Conferinţele ce se ţin anual, devin din ce în ce mai importante, tratându-se numai chestiuni originale şi de actualitate, care interesează publicul cunoscător. *Revista pădurilor* a apărut regulat, sub conducerea comitetului de redacţie şi se trimite gratuit la mai multe persoane marcante din ţară şi străinătate, la mai multe administraţiuni şi biblioteci publice, la diferite organe de publicitate, elevilor de la şcoalele de agricultură şi silvicultură şi şcoalelor practice de agricultură, precum şi la mai multe Societăţi ale fraţilor de peste hotare.

După cum am avut onoare a vă comunică în anul trecut, iubitul nostru Preşedinte ne-a mai pus la dispoziţie o cameră, care s'a aranjat întrebuinţându-se suma acordată prin budget, iar mobila a fost complectată din fondurile Administraţiei Domeniului Coroanei.

Biblioteca şi muzeul după cum aţi constatat, sînt pe cale de a se aranjà. Am făcut o comandă importantă de cărţi din fondul ce a fost disponibil în anul acesta şi în anul viitor vom complectà ce se va mai crede de cuviinţă. Asemeneà în ceia-ce priveşte muzeul un început este făcut prin frumoasă colecţiune oferită de D-l silvicultor-şef Dem. Boiarolu.

In cursul anului s'a tipărit în o broşură cele 4 conferinţe din anul trecut, acesta fiind al treilea volum din publicaţiile Societăţei şi potrivit mijloacelor, se va urmà cu tipărirea unor asemeneà cărţi

Domnilor Membrii,

Cu această ocazie, în numele Comitetului central de Administraţie ţin a vă reamintì că Societatea intră in al XIX an al existenţei sale şi în tot acest timp s'a bucurat de sprijinul bine-voitor a multora din bărbaţii noştri marcanţi. Aşa conferinţele din anul acestà au fost onorate cu prezenţă D-lor Miniştri C. Stoicescu şi Em. Porumbaru şi a D-lor General Gh. Manu, Gh. Lahovari, Preşedintele Curţei de Compturi, colonel Ianescu, Dim. Neniţescu, precum şi multe persoane străine de Societate.

Pe lângă subvenţia Onor. Minister al Domeniilor, şi donaţiunea D-lui N. Turnescu, Societatea a mai primit o donaţiune de 200 lei din partea D-lui Anastase Cosmescu, mare proprietar şi membru activ al Societăţei, care în tot-d'a-una a fost foarte bine-voitor Societăţei.

Sfârşind, Comitetul central de Administraţie, prin sub-semnatul doreşte Societăţii noastre, devenită, după 19 ani de existenţă, *persoană juridică*, viitorul cel mai frumos şi desăvârşită prosperitate.

PROIECT DE BUDGET

PE

ANUL 1904—1905

VENITURI:

	Lei
1. Cupoanele de la efectele în valoare de 15.500 .	750,—
2. Taxe de înscrieri	50,—
3. Din vânzarea cărţilor şi a Revistei	1.000,—
4. Din cotizaţiuni	1.500,—
5. Din abonamente	2.800,—
6 Donaţiunea D-nei Elena Dr. Turnescu	300,—
7. Subvenţia acordată de Min. Domeniilor	500,—
Total . . .	6.900,—

CHELTUELI:

	Lei
1. Imprimarea Revistei	1.600,—
2. Diferite imprimate şi tipăriri de cărţi	1.000,—
3. Expedierea Revistei (mărci, serviciu, etc.)	200,—
4. Abonamente la Reviste, cumpărări de cărţi, etc.	1.000,—
5. Remiza încasatorului	300,—
6. Indemnizarea secretarului	960,—
7. Cheltueli extra-ordinare şi furnituri	300,—
8. Patru premii pentru cele mai bune scrieri (2 câte 100 lei şi 2 a 50 lei)	300,—
9. Ajutor pentru escursiuni şi studii	700,—
10. Complectarea mobilierului	300,—
Total	6.660,—

RECAPITULAŢIE:

	Lei	
Incasări	6.900,—	
Cheltueli	6.660,—	
Excedent probabil	240,—	care
adaus la capitalul existent de	15.564,55	avem
	15.804,55	care

va fi capitalul probabil al societăţei la sfârşitul anului 1904—1905.

Preşedinte,
I. Kalinderu.

Secretar-casier,
N. C. Nădejde.

Comisiunea de verificare aprobă proectul de Budget al exerciţiului 1904—1905, cu menţiune că suma trecută la cheltueli sub cap. 8 şi 9, ca premii şi ajutoare, se va întrebuinţă conform votului adunărei generale din şedinţa de la 7 Maiu a. c., ca speze şi premii pentru statistica torenţilor.

Membrii Comisiunei:
C. I. Ionescu,
N. Ţăpârdea,
I. G. J. Codreanu.

1904 Maiu 9.

D-l *Preşedinte*, citeşte mai multe telegrame ale membrilor, cari nu pot luă parte la şedinţă.

D-l *N. C. Nădejde*, secretarul societăţei dă citire următoarei scrisori primite de la D-l Silvicultor şef *D. Boiarolu*, şeful regiunei IV Buzău:

Buzău, 7 Maiu, 1904.

Mult respectate D-le Preşedinte,

Conform dorinţei ce aţi exprimat de a înfiinţă la Societatea Progresul Silvic, un muzău forestier, şi de a'l începe cu expunerea colecţiunei ce a figurat la expoziţiunea agrară ce a avut loc la Brăila în Octombrie 1903; vă trimit o dată cu aceasta mai multe piese din cele ce au compus acea colecţiune şi anume:

1. O serie de secţiuni quadrangulare în lemn cu coaje, diferite esenţe alese din mai multe păduri de a le Statului din regiunea IV;
2. O serie de secţiuni circulare;
3. O serie de secţiuni quadranghiulare mai mici lustruite;
4. Scânduri de mai multe esenţe de valoare;
5. Câte-va obiecte industriale arătând calitatea lemnului lucrat;
6. Fotografii, seminţe etc.

Am însoţit aceste obiecte de un memoriu asupra regiunei silvice conţinând:

a) O descriere sumară a judeţului Buzău din punctul de vedere forestier;

b) O descriere a plantaţiunilor din judeţul Brăila şi istoricul lor;

c) Un compt de gestiune al regiunei cu bilanţul financiar 1902/903.

Negreşit că aceste piese sunt departe de a complectă un muzău şi nici la regiune nu am putut reuşì, de a posedà toate eşantilioanele ce trebue să formeze un adevărat muzău.

Am întîmpinat multe dificultăţi în colecţionarea pieselor întru cât a trebuit mai întâiu să preconizez utilitatea şi importanţa lor, să previn ori cum tendinţele ironice cu care erau primite adesea măsurile ce le luam. In urmă să fac uz de autoritatea mea pe lângă brigadieri silvici; a lucrà şi-a'mi procurà personal, unele obiecte pe cât mi-a fost cu putinţă suportând greutăţi ce în alte condiţiuni ar fi fost uşor evitate.

Nu mă pot însă abţine de a nu mulţumì d-lui silvicultor Voroneanu, care a înţeles aceea ce trebuia să facem şi mi-a dat un preţios concurs în adunarea pieselor din ocolul D-sale; precum şi D-l silvicultor Bacruban. De asemenea D-l silvicultor Sculy, căruia îi datoresc ordonarea şi clasificarea lor.

Un muzău forestier oficial trebue să conţină două serii de colecţiuni:

1. O serie de tot ce priveşte istoria naturală a pădurei cu studiile aferente la botanică, mineralogie şi entomologie întru cât sunt în legătură cu padurea, şi constituie mai mult un muzău scolastic;
2. O serie de colecţiuni industriale cu toate studiile technice necesitate de cerinţele industriei moderne şi a comerciului de azi.

Un asemenea muzău nu se poate aduce la nivelul progresului anual de cât cu mari dificultăţi mai cu seamă că cere lucrări pe cari numai o autoritate este în măsură să le facă.

Cum însă autoritălile respective la noi, se mărginesc de fapt la platonismul corespondenței oficiale, fără a se mai interesă de posibilitatea rezultatului practic, chiar dacă printr'o fericită împrejurare s'ar întâmplă vre-o dată ca dispozițiunile budgetare să dea o soluție de fapt unei asemenea cestiuni, în starea în care se află serviciul nostru rezultatul s'ar reduce la jumătate, întru cât trebue să comptăm că acele proviziuni bugetare ar stimulă pe prea mulți în a dirige o lucrare in care se cere ordine și unitate de vedere.

Cu toate acestea, condus fiind de exemplul neântrecut, ce administrația Domeniului Coroamei ne-a dat prin variatele sale muzee atât la palatul Administrațiunei cât și la diferitele expozițiuni, la care toată lumea a avut ocaziunea de a admiră, pe lângă varietatea și mulțimea produselor dar și o ordine exemplară, muzee datorite numai inițiativei D-voastre.

Departe de a speră să le pot egală vre-o dată mă voiu silì cel puțin a imită in mai mic exemplul, ce ați dat și a contribuì treptat la îmbogățirea muzeului forestier de la societate, al cărui initiator ați fost tot d-voastră pentru progresarea acestei Societăți, ce s'a născut și trăește numai prin d-voastră.

In adăstarea bine-voitoarei d-voastre acceptări a colecțiunei ce am trimes, primiți vă rog, domnule Președinte, expresiunea sentimentelor de respect și devotament ce vă conserv.

După care se alege comisiunea pentru verificarea gestiunei financiare a societăței, care se compune din d-nii C. I. Ionescu, I. G. Jomir Codreanu și N. Țăpîrdea.

D-l *N. C. Nădejde*, roagă comisiunea să bine-voiască a se întrunì în ziua de 9 Maiu ora 9 dim.

D-l *N. G. Popovici*, luând cuvîntul spune că este convins că reprezintă sentimentul întregei adunări, felicitând pe D-l *Președinte* pentru alegerea sa ca *Președinte al Academiei Române*, cea mai înaltă instituție culturală din țară.

D-l *Ion Kalinderu*, exprimă gratitudinea sa adunărei pentru felicitările ce'i adresează și comunică că alegerea sa se datorează generozităței colegilor săi.

Apoi D-sa citește prima chestiune pusă la ordinea zilei și anume: *Dare de seamă asupra răspunsurilor primite în urma chestionarului, ce Comitetul a înaintat membrilor Societăței relativ la statistica torenților*, rugând adunarea să se consulte dacă aprobă propunerea ce o face prin discursul de deschidere, și să voteze o moțiune în acest sens, în care scop suspendă ședința.

La redeschiderea ședinței, D-l *N. G. Popovici* citește următoarea moțiune:

Moţiune

Adunarea generală a Societăţei *Progresul Silvic*, asupra chestiunei din ordinea de zi, relativă la torenţi, este de părere a se admite propunerea D-lui Preşedinte, ast-fel redactată:

1. *Să se publice, ca model, părţi din răspunsurile cele mai meritorii ce s'au primit.*

2 *Comitetul să facă apel la 2-3 agenţi de fie-care regiune silvică, rugându-i a studià această cestiune. Să se ceară a se adăugà la lucrări şi câte-va fotografii.*

3. *Fondul de 700 lei prevăzut ca ajutoare pentru excursiuni, împreună cu 300 lei destinaţi pentru premii, să se întrebuinţeze numai pentru lucrările privitoare la torenţi, după cum va crede Comitetul de cuviinţă, dând şi premii pentru lucrările mai de seamă.*

Adunarea aprobă această moţiune.

D-l *Preşedinte* comunică Adunărei că în ziua de 8 Maiu cu trenul de 11 ore 35 m., membrii adunării vor plecà la Ploeşti, pentru a vizita fabrica de injectat traverse.

Şedinţa se ridică la orele 12 noaptea.

(Va urma). N. C. N.

◆

TRANZITUL DE LEMNE PRIN ROMÂNIA

IN RAPORT CU PRODUCŢIA PADURILOR ŢARII ŞI DESFACEREA LEMNULUI NOSTRU[1]

Domnule Ministru,

Domnule Preşedinte, şi

Domnilor,

In drumul de desvoltare economică, se petrece o luptă neîncetată: de o parte într'acelaş popor de la individ la individ, de altă parte de la popor la popor. Şi popoarele ca şi indivizii urmăresc în lupta lor această ţintă: *de a asigura un câmp de activitate braţului ce poate muncì şi minţei, ce poate gândì.* Un câmp de muncă asigurat, înlesneşte producţiunea, şi producţiunea satisface trebuinţele. De cât în diversitatea de producţiune, produsele muncei sunt cu atât mai îmbelşugate, cu cât ele pot fi mai lesne desfăcute..... *schimbate. Schimbul* de produse este dar, care în ultima treaptă, asigură o producţiune mai îmbelşugată, prin urmare o satisfacere mai deplină a trebuinţelor, o stare mai bună, un trai mai fericit.... împlinirea unui scop al vieţei. De aceea tocmai către acest schimb este îndreptată astă-zi întreaga luptă, ce dau popoarele, prin diplomaţi ebili şi soldaţi viteji. Şi acest schimb: *schimbul de produse lemnouse,* priveşte şi conferinţa, ce 'mi propun să desvolt, care îmi permit să cred că nu va fi lipsită de interes, pentru noi cei de aci care ne ocupăm în primul rând cu producerea lemnului şi ca urmare cu desfacerea lui.

---

[1] Conferinţă ţinută la Societatea «Progresul Silvic» in ziua de 13 Martie 1904.

Inainte de a începe dezvoltarea subiectului anunţat este bine a lămurì de la început, ce se înţelege în materie de vamă prin *tranzit.* O marfă străină se prezintă la graniţa ţărei, fie pentru a fi introdusă şi dată în consumaţie, atunci pentru această marfă se plătesc taxele vamale, marfa se importează, fie pentru a fi depozitată într'un depozit sub privigherea vămei sau — cum se zice — sub cheia vămei, atunci pentru această marfă nu se plătesc drepturile vamale, depozitul fiind considerat ca teritoriu străin, marfa se întrepozitează. Şi din întrepozit, ori este scoasă şi dată în consumaţie, atunci trebue să se plătească taxele vamale; ori marfa este scoasă din întrepozit şi expediată în altă ţară, atunci ea a trecut numai prin ţară, *a tranzitat.* Sau marfa străină chiar de la graniţa ţărei se destinează la un alt punct de fruntarie de unde are să se expedieze în o altă piaţă de consumaţie străină atunci marfa trece numai prin ţară, *tranzitează.*

Despre acest *tranzit* şi în special despre *tranzitul* de lemne prin ţara noastră, îmi propun să vorbesc.

După statistica comerciului nostru exterior întocmită pe 1902 de Ministerul de finance, am exportat lemne şi industrii derivate din lemn de lei 4.966.491 în 1898, 8.114.372 în 1899, 12.321.859 în 1900, 17.950.376 în 1901 şi de 19.574.408

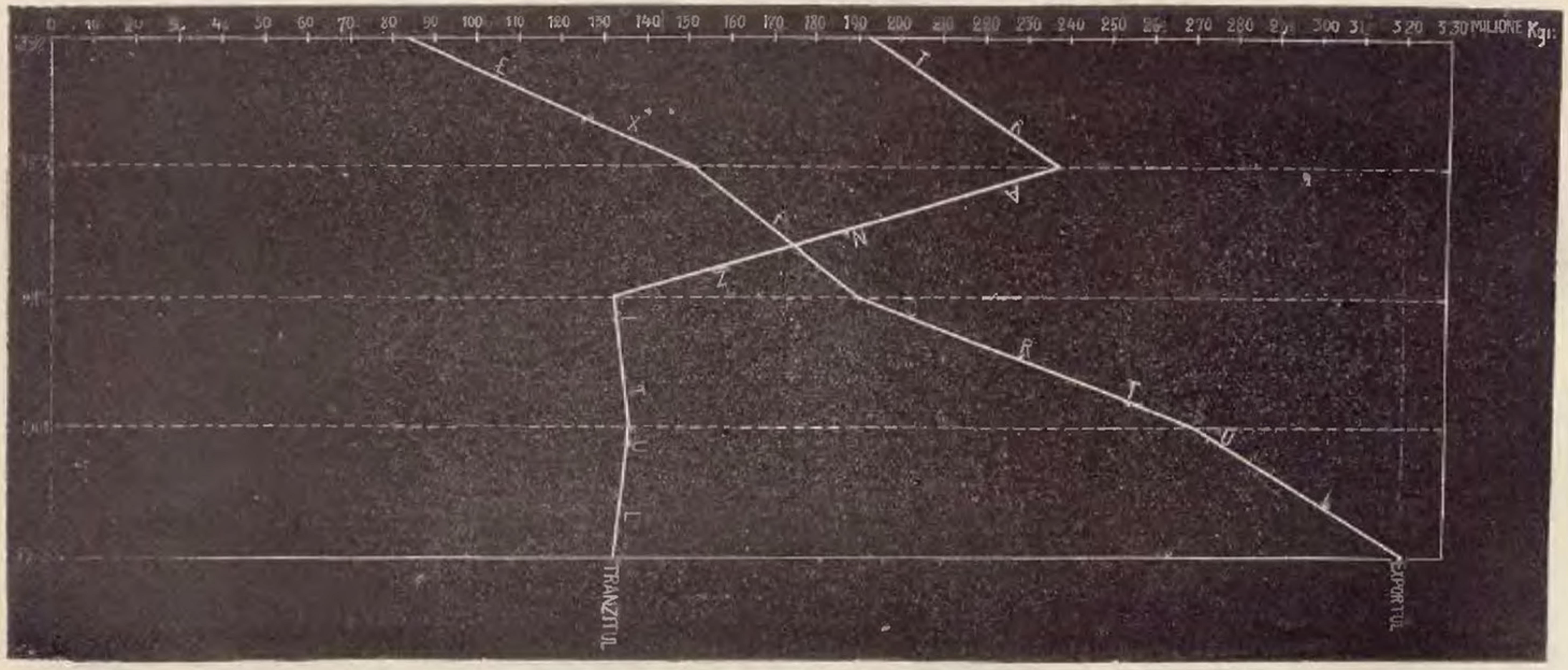

Tranzitul şi exportul total de lemnărie.

în 1902, sau pe greutate am exportat: 85.840.534 kg. în 1898, 150.679.695 kg. în 1899, 189.549.613 kg. în 1900, 269.327.921 kg. în 1901, 320.614.972 kg. în 1902. In acelaşi timp prin ţara noastră a tranzitat 192.409.829 kg. în 1898, 236.731.411 kg. în 1899, 132.123.836 kg. în 1900, 137.769.653 kg. în 1901, 133.185.222 kg. în 1902 1)), ceea-ce revine, că pentru fie-care sută de kg lemn, ce am exportat, a tranzitat în 1898; 224 % kg. lemn străin, mai mult de cât îndoit, 177 % kg. în 1899 aproape îndoit, 69 % kg. în 1900 mai mult de jumătate, 50 % în 1901 — jumătate — şi în sfârşit 41 % în 1902 mai puţin de jumătate.

Aceste cifre ne pun în măsură, pe de o parte să constatăm creşterea la împătrit — în timp de 5 ani — a exportului de lemne de la 85.840.534 kg. la 320.614.972 kg. şi scăderea simţitoare a tranzitului lemnului străin de la 236.731.411 kg. la 133.185.222 kg.; iar pe de alta să desvelim un lucru: concurenţa ce încearcă lemnul nostru pe pieţele de consumaţie din partea lemnului străin, care trece prin ţara noastra căruia noi îi înlesnim calea spre pieţele de desfacere. Această concurenţă are de rezultat: ori o îngreuiare în negoţul lemnului nostru, un preţ mai mic în vînzare, un folos mai împuţinat; ori o gonire chiar a lemnului nostru de pe unele pieţe de desfacere de către materialul lemnos străin. In adevăr: *Din Austro-Ungaria* a tranzitat prin ţara noastră *pentru Rusia* 64.753.964 kg. în 1898, 124.930.203 kg. 1899, 32.471.631 kg. în 1900, 44.401.308 kg. în 1901, 49.496.937 kg. în 1902, pe când noi mai apropiaţi vecini cu Rusia abia am exportat lemne şi industrii derivate din lemn de la 9.875.329 kg. în 1898 la 24.387.228 kg. în 1902.

Pentru Turcia: Din Austro-Ungaria a tranzitat prin ţara noastră 115.801.958 kg. lemne în 1898, 104.298.032 kg. în 1899, 85.741.072 kg. în 1901, 20.447.109 kg. în 1902, pe când, noi abia am exportat în Turcia lemne şi industrii derivate din lemn 7.470.486 kg. în 1898, 12.321.313 kg. în 1899, 4.841.604 kg. în 1900, 7.685.522 kg. în 1901, 9.355.177 kg. 1902. O diferinţă enormă între cantitatea lemnului străin ce se vinde în

---

1) Cifrele date de statistica noastră asupra tranzitului nu sunt perfect exacte; ele totuşi ne pot da calea cercetărilor spre a ajunge la încheerea ce urmărim.

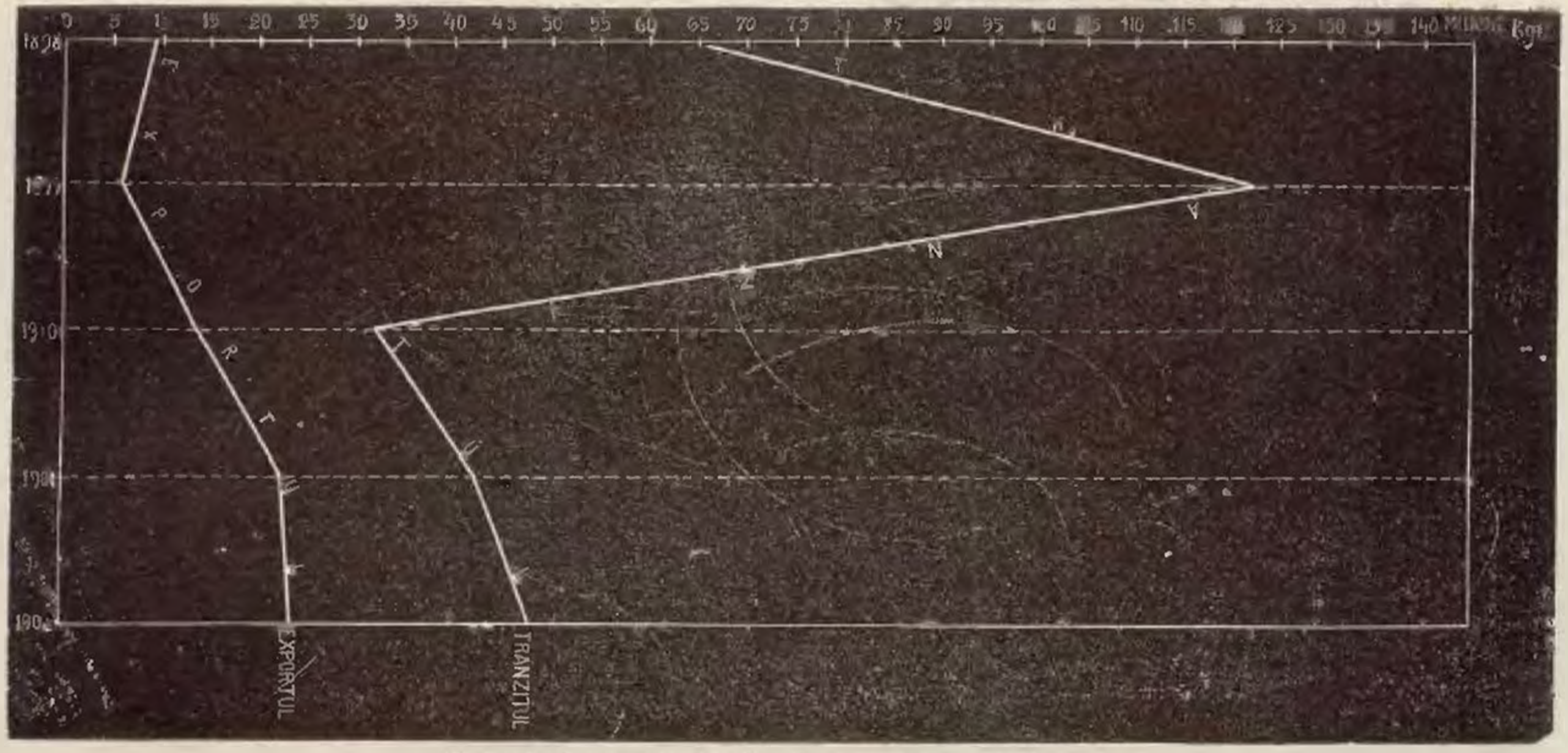

Tranzitul pentru Rusia şi exportul nostru acolo.

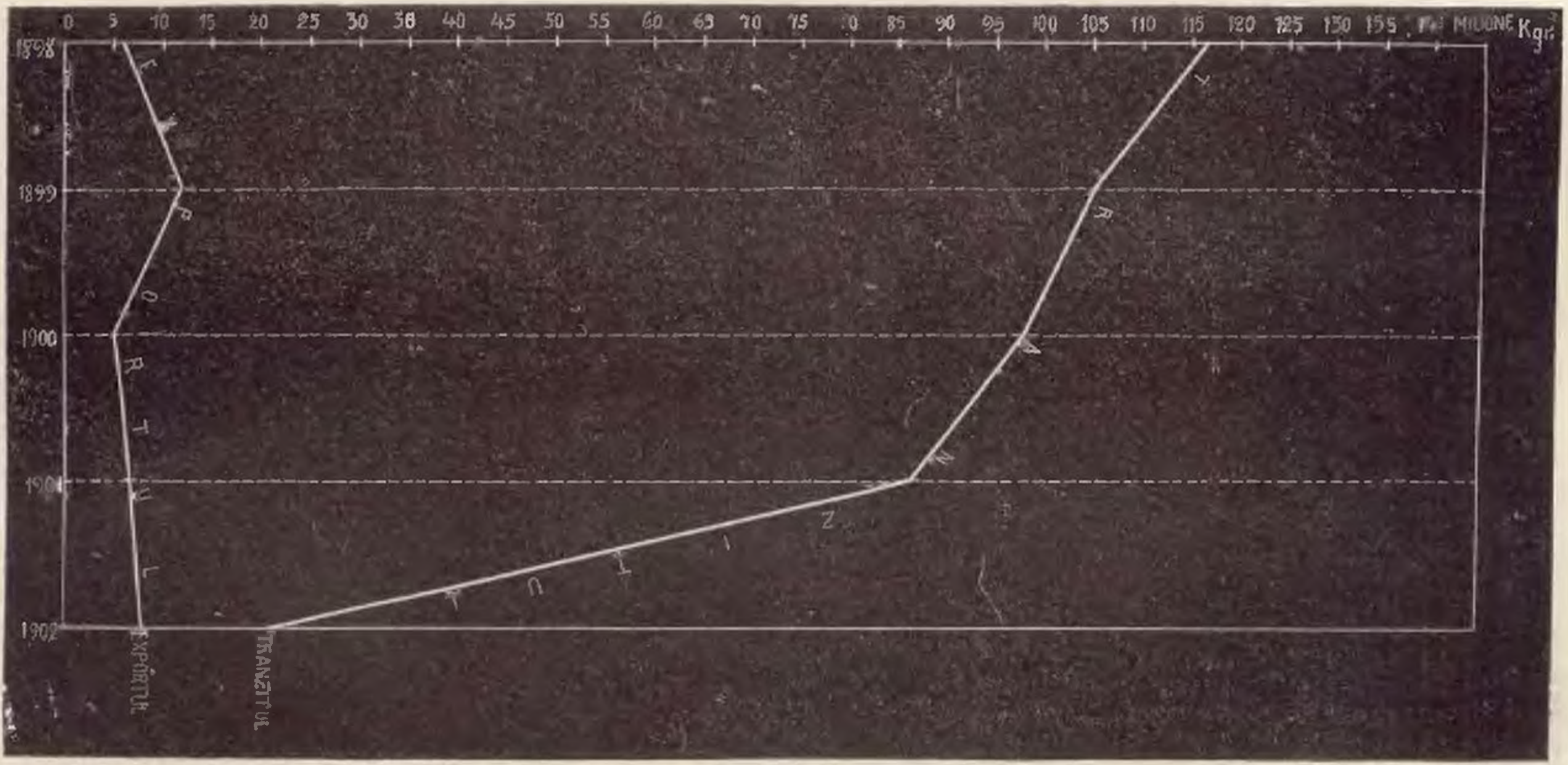

Tranzitul din Austro-Ungaria pentru Turcia şi exportul nostru acolo.

Turcia şi trece pe la noi şi între cantitatea de material lemnos ce vindem noi.

Pentru Bulgaria : A tranzitat din Austro-Ungaria prin ţara noastră lemne şi industrii derivate 11.309323. kg. în 1898, 7.014.256 în 1899, 134.592 kg. în 1900, 4.618.360 kg. în 1901, 8.205.744 kg. în 1902, pe când noi am exportat 5.925.148 kg. în 1898, 5.672.328 kg. în 1899, 5.856.290 kg. în 1902 ; iar *pentru Grecia* a tranzitat din Austro-Ungaria 3.000.000 kg. în 1901, 5.672.637 kg. în 1902, în timp ce exportul nostru a fost aşă de neînsemnat, în cât nici statistica comerciului nostru nu-l înregistrează. După statistica comerciului exterior al Greciei însă, exportul nostru de lemne în Grecia pe 1902 a fost de lei 967.979, în timp ce exportul Austro-Ungariei în Grecia a fost de mai bine de 10 milioane fr. Şi mai toată lemnăria în valoare de 10 milioane — ne spune un foarte interesant raport asupra comerciului nostru cu Grecia în 1902 adresat Ministerului de Domenii de către d-l Gr. Bilciurescu secretar la legaţiunea din Atena — a fost vândută de Austro-Ungaria prin portul Galaţi. Faţă de cantitatea însemnată de material lemnos, ce tranzitează prin ţara noastră din Austro-Ungaria pentru Grecia şi faţă de micul nostru export de lemne în această ţară, putem zice că aproape suntem goniţi de pe această piaţă. Tot aşa pentru Egipet şi pentru alte ţări. In Egipet abia în 1902 am făcut un export de lemnărie şi încă însemnat de 7.737.550 kg. Aceste date ne mai permite o constatare, anume că : Turcia, Bulgaria, Grecia, Rusia, Egiptul, ar putea fi admirabile pieţe de desfacere pentru lemnele şi industriile noastre derivate din lemn. Dar tocmai acestor ţări, cifrele arată că desfacem mai puţin. Suntem aproape goniţi de materialul lemnos străin, căruia noi îi dăm drum de trecere.

Dar nu numai atât, chiar pe pieţele străine depărtate de ţara noastră cum e Franţa, Englitera, Italia, lemnul nostru este concurat de lemnul din Austro-Ungaria, care trece prin ţară şi se foloseşte de porturile noastre ; căci, după statistica ce ne-o dă Ministerul de finance, în 1902 am exportat în Franţa 30.253.800 kg. lemn şi industrii derivate, pe când în acelaşi an şi pentru aceeaşi ţară a tranzitat pe la noi 10.450.835 kg., tot aşa pentru Englitera am exportat în 1902 20.178.939 kg. şi tot în acelaşi an a tranzitat prin ţara noastră cu destinaţie pentru Englitera 10.061.540 kg. lemnărie străină.

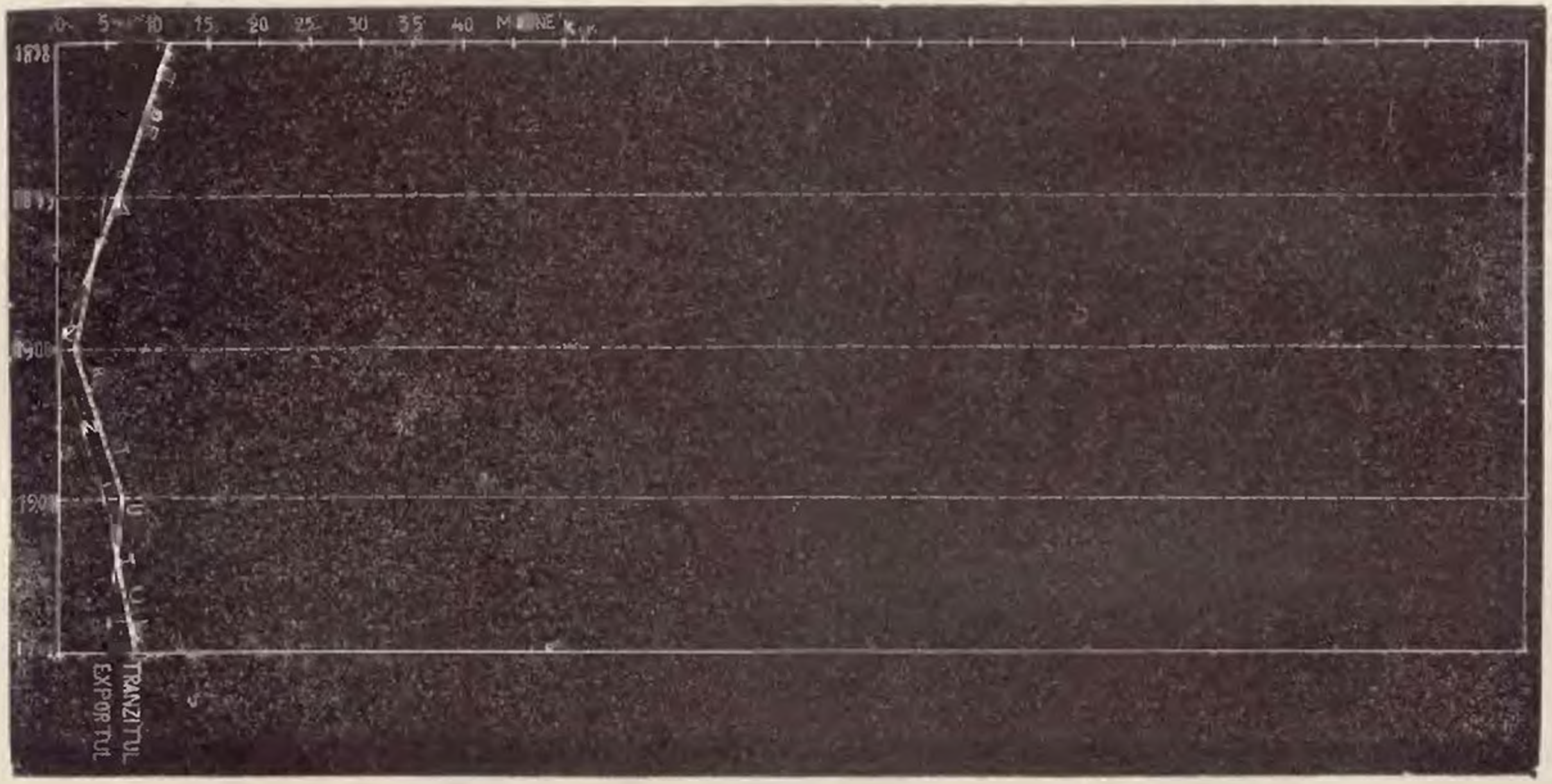

Pentru Bulgaria.

Când vedem dar că un însemnat articol al comerciului nostru este concurat puternic de acelaşi articol străin şi când a această concurenţă, contribuim chiar noi, înlesnind calea scurgerei şi punând la dispoziţie porturile noastre, este interesant gândesc a cerceta regimul în vigoare de trecere la care supunem lemnul străin şi a căuta măsurile, ce vor trebuì luate în viitor. Mai înainte de a face acest lucru, e bine să vedem însă ce regime au fost în trecut. În trecut sub regimul capitulaţiunei Turciei cu Franţa din 1535, comerciul de tranzit prin ţările române a fost declarat liber. (C. I. Baicoianu: Geschichte der Rumänischen zollpolitik). In timpul regulamentului organic acelaşi regim se menţine. In Muntenia însă era oprită cu totul trecerea unor produse din Moldova ce se găseau în ţara românească. Aşa Reg. org. spune (art. 159): «...Lucrurile, ce vor fi vătămătoare comerciului, unuia din amândouă prinţipaturile, precum trecerea turmelor de vite pentru negoţ, şi vânzarea lor în bâlciurile ţărei, şi peste hotarele vecinătăţii; asemenea şi căratul grânelor, a sărei şi a seului din Moldova în portul Brăilei şi alte schele ale Valachiei, este cu totul poprită». In 1859 sub Domnia lui Cuza Vodă se prevedea însă «că pentru toate mărfurile, ce ar trece tranzit se va primì de vameş o taxă de 20 parale % lei din valoarea acelor mărfuri» (art. 70). Prin art. 48 însă al tractatului din 13 Iulie 1878 de la Berlin, se consfinţeşte din nou libertatea deplină a tranzitului prin România.

După legiuirile în vigoare tranzitul de lemne prin ţara noastră este liber, cu îndeplinirea numai a oare-căror formalităţi arătate de art. 135—152 inclusiv din legea generală a vămilor [1]) aşa:

Pentru marfa destinată a tranzità se depune la punctul de intrare o declaraţie de tranzit şi o sumisiune garantată. In declaraţie se trece cantitatea mărfei, ce are a tranzità şi punctul de destinaţie pe unde marfa va eşi din ţară, iar prin sumisiune tranzitatorul se obligă a scoate mărfurile din România şi a aduce dovadă de eşirea lor [2]).

Pe baza declaraţiei de tranzit şi a sumisiunei, se emite de biuroul vamal de intrare un bilet de tranzit, care înso-

---

1) «Monitorul Oficial» 130 din 15 Iunie 1874, Mod. L. 4 Aprilie 1875.

2) Această sumisiune la tranzit ar putea fi suprimată, obligaţiunea de a prezentà marfa la vama de eşire, putându-se lua chiar pe declaraţiune.

ţeşte marfa până la punctul de destinaţie [1]). Când marfa a ajuns la destinaţie, biletul de tranzit se certifică de vamă; că marfa intrată în tranzit cu declaraţia No.... a ajuns întreagă la punctul de eşire. Pe baza acestei certificări, cel ce tranzitează, e descărcat de vama de intrare. In caz când marfa expediată în tranzit n'a ajuns la destinaţie în aceeaşi cantitate, ci pe drum s'a mai împuţinat, atunci naşte bănuiala, că marfa s'a dat în consumaţia ţărei, fără plata taxelor vamale şi atunci legea vămilor prin art. 148 şi următorii prevede penalităţi de confiscare şi amendă. Când marfa de tranzitat este expediată de la punctul de intrare, pe altă cale de cât aceea a drumului de fer, cum e de ex. lemnăria ce intră în plute pe la Dorna şi Prisăcani, atunci proprietarul mărfei este ţinut să garanteze plata drepturilor vamale pe lângă sumisiune şi prin o sumă egală cu drepturile vamale cuvenite a plăti, pentru lemnăria ce tranzitează. In practică suma depusă în consemnare se socoteşte la 25 lei pentru fie-care plută.

Acestea sînt formalităţile la care e supusă lemnăria străină, ce trece prin ţara noastră. Şi toate aceste formalităţi cu timbru cu tot costă pe tranzitator — pentru fie-care plută de 20—30 $^{m. c.}$ sau vagon de 20 $^{m. c.}$ — suma de lei 1 b. 90, adică 0.90 b. declaraţia de tranzit în dublu exemplar şi 1 leu biletul de tranzit şi sumisiunea. Nici o altă dare numai plăteşte proprietarul mărfei. Tranzitul este cu totul liber. Mai mult, lemnăria de tranzit este chiar avantajată în paguba comerţului nostru de lemne, căci, pe când toată lemnăria noastră, ce exportăm din ţară este supusă la taxa de $^{1}/_{2}$ $^{0}/_{0}$ când este exportată prin porturile ţărei, lemnăria străină în tranzit este scutită de această taxă.

Ce este taxa de $^{1}/_{2}$ $^{0}/_{0}$?

Este o taxă ce se percepe de la diferite mărfuri, ce se importă sau exportă prin porturile noastre. Această taxă, care pentru lemne în trunchiuri este de lei 0.10 bani pe metru cub şi de 0.05 la $^{0}/_{0}$ kgr. lemn de construcţie, se încasează de agenţii vămilor odată cu taxele vamale şi se conseinnează pe contul Ministerului de Lucrări Publice. Ea

---

[1]) Biletul de tranzit e o copie fidelă după declaraţie. In el se notează felul, şi cantitatea mărfei de tranzitat.

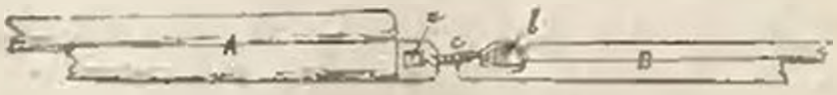

Fig. 3. — Elevație laterală.

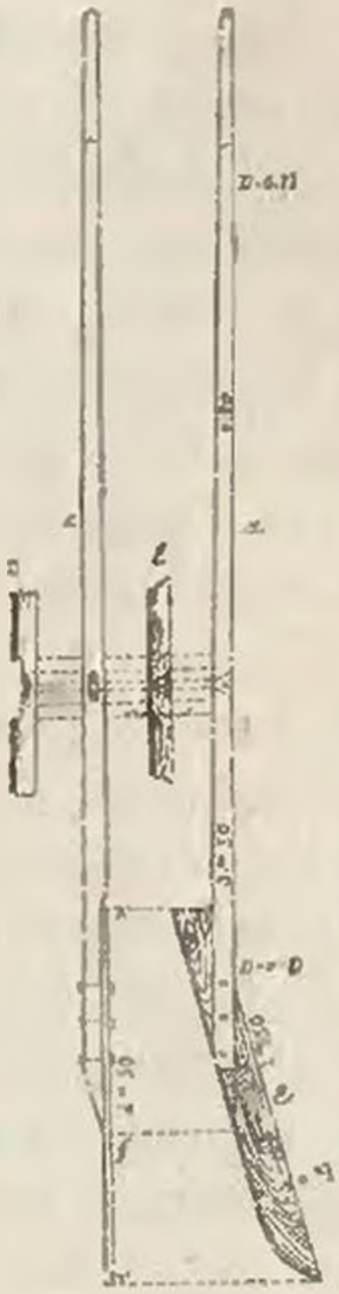

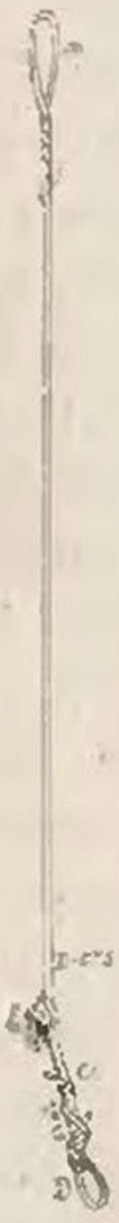

Fig. 4. Cârma

Fig. 5. Ciocârlia

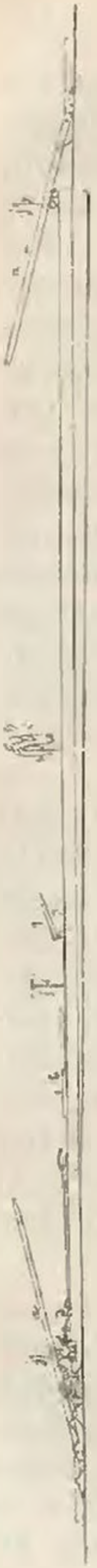

Fig. 1. Pluta de galioane *Elevația*

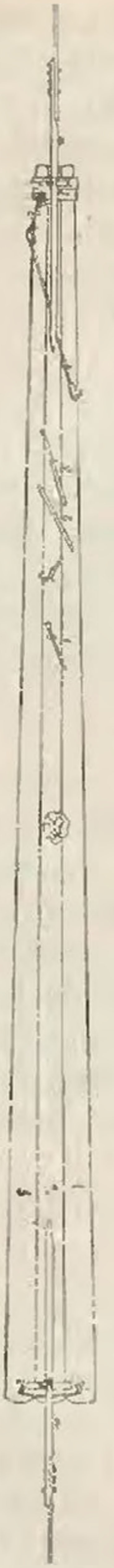

Fig. 2 1). Pluta de galioane *Planul.*

---

1) $\text{Vol.} = 1 \text{ buc. } 30^{m}00 \times \frac{\pi\,\overline{0,62}^2}{4} = 9^{mc}0572$

$1 \quad \text{»} \quad 30^{m}00 \times \frac{\pi\,\overline{0,60}^2}{4} = 8^{mc}4823$

$1 \quad \text{»} \quad 30^{m}00 \times \frac{\pi\,\overline{0,59}^2}{4} = 8^{mc}2019$

$\text{Total} = 25^{mc}7414$

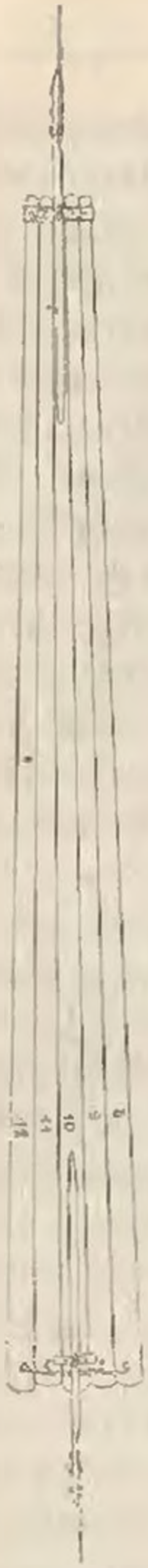

Fig. 6 [1]).
Pluta de calargele.

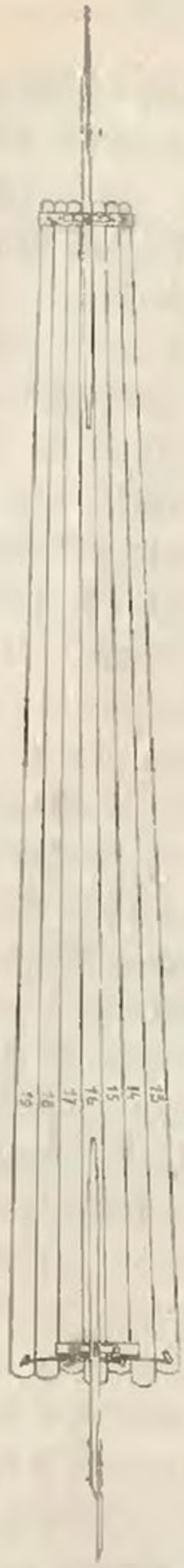

Fig. 7 [2]).
Pluta de trinchiți.

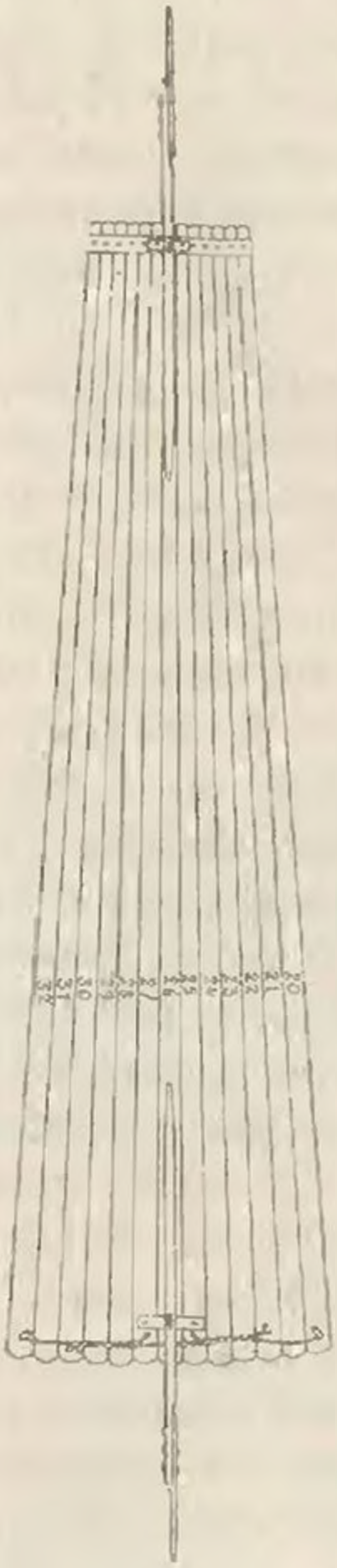

Fig. 8 [3]).
Pluta de racle.

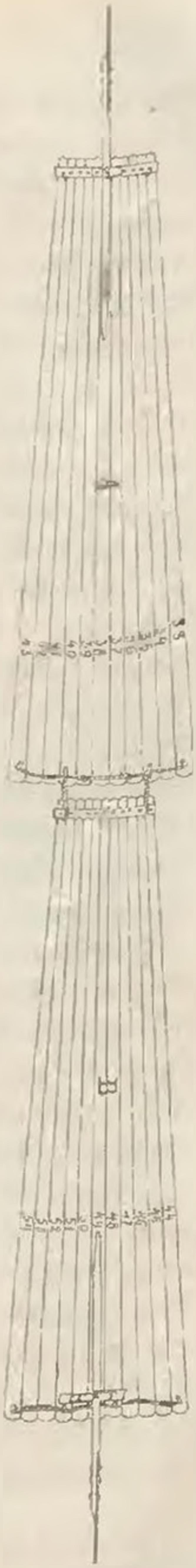

Fig. 9 [4]).
Pluta de ghile.

---

1) Volumul = 5 bucăți $\times\left(26^{m}50\times\frac{\pi\ \overline{0^{m}45}^{2}}{4}=4^{mc}2146\right)=21^{mc}0780$.

2) Volumul = 7 bucăți $\times\left(26^{m}00\times\frac{\pi\times\overline{0^{m}40}^{2}}{4}=3^{mc}2673\right)=22^{mc}8711$.

3) Volumul = 13 bucăți $\left(22^{m}00\times\frac{\pi\times\overline{0,37}^{2}}{4}=2^{m}3656\right)=30^{mc}7528$.

4) Vol. căp. A = 11 buc. $\left(17^{m}00\times\frac{\pi\times\overline{0,35}^{2}}{4}\ 1^{m}6356\right)=17^{mc}9916$.

» » B = 11 » $\left(17^{m}00\times\frac{\pi\times\overline{0,34}^{2}}{4}=1^{mc}5435\right)=16^{mc}9785$

este aşezată în scopul ca din venitul ei să se aducă îmbunătăţiri portului. Dar dacă această taxă se pretinde de la mărfurile ce se importă sau exportă, cu o plată a folosinţei porturilor şi pentru a li se aduce îmbunătăţiri, gândesc că ea s'ar puteà pretinde şi de la articolele — ce avem şi noi de vînzare — ce tranzitează numai prin ţară, dar care tot în aceeaşi măsură beneficiază de porturile noastre. Impunerea la taxa de $^{1}/_{2}\,\%$ şi a lemnăriei ce tranzitează prin ţară e chiar cerută de echitate. Ast-fel, de la început lemnăria noastră se oferă pe pieţele de consumaţie încărcate cu o cheltuială mai mare de cât lemnăria străină, concurenţa de la început e slăbită şi ca urmare negoţul nostru îngreuiat.

Dar folos mare nu tragem din toată enorma cantitate de lemnărie ce tranzitează prin ţara noastră. Căile noastre de transport nu au mult câştig. Acest lucru se poate dovedì:

Toată lemnăria de tranzit, intră în ţară prin punctele vamale: Prisăcani, Dorna, Predeal, Burdujeni şi acum în urmă Palanca şi mai toată se îndreptează la Galaţi, aproape singurul punct de eşire. In anul 1903 (1 Ianuarie — 31 Decembrie 1903) a intrat în ţară tranzit: prin Prisăcani 4375 plute, care socotite pe cel puţin 20$^{m. c.}$ pluta, dau cifra de 87.500$^{m. c.}$

Prin *Dorna* a intrat în acelaşi an *5020* plute, care dau cifra de *100.400*$^{m. c.}$ La aceste cantităţi intrate în tranzit se mai adaogă mai bine de 100.000$^{m. c.}$ anual lemnărie brută intrată ca importată sub condiţia de a exportà fasonată 80 %. In total revine că prin vămile Dorna şi Prisăcani intră anual mai bine de *300.000*$^{m. c.}$ lemnărie străină [1]).

Prin Predeal a tranzitat în 1903 (1 Ianuarie — 31 Decembrie 1903) după cifrele comunicate de vama de destinaţie Galaţi *132.394*$^{m. c.}$ iar în 1902 — 1903 a tranzitat — după cifrele comunicate mie personal — *4665* vagoane lemnărie sau în metri cubi *103.125*. *Prin vama Palanca* a intrat în 1903 în tranzit cam la *42.000*$^{m. c.}$ iar prin *vama Burdujeni* în aceiaşi vreme *43.363*$^{m. c.}$ [2]).

Această enumerare de cifre ne desveleşte un lucru: că

---

1) Cifrele luate pentru Dorna şi Prisăcani după ordinele de tranzit date din biuroul vămilor, de oare-ce în statistică nu se găsesc, iar cifrele ce le dă vama de destinaţie Galaţi nu sînt exacte. Pentru anul 1902 vama Prisăcani 'mi-a comunicat personal că a intrat pe acolo 62.658$^{m. c.}$

2) Aceste din urmă 2 vămi 'mi-a comunicat personal cifrele date.

cea mai mare cantitate de lemnărie străină intră în ţară *prin Dorna şi Prisăcani.*

Transportul de la Predeal şi Palanca până la Galaţi se face cu calea ferată, cu îndeplinirea formalităţilor ce am arătat[1]. Lemnăria de tranzit transportându-se în vagoane prevăzute cu plumburi, se controlează de vamă cu înlesnire şi tranzitul se efectuează fără teamă de a se frauda drepturile fiscului.

De la Dorna şi Prisăcani însă lemnăria de tranzit face drumul la Galaţi în plute pe Bistriţa şi Siret.

Din un îndoit interes, şi vamal şi economic e bine să vedem cum se face acest plutărit. Sezonul de plutărie începe la 15 Martie şi se sfârşeşte la 15 Noembre. Invoelile cu plutaşii se fac însă de cu iarna. Pentru aceasta plutaşii sunt constituiţi în cete şi au un şef numit *Dragoman.* Dragomanul, cunoaşte negustorii, tratează cu ei, stabileşte preţurile, pentru plutăria de vară, primeşte bani şi face acte autentice în numele plutaşilor din ceata sa. Plutele se formează în locuri numite *haituri* de unde pe la sfârşitul lunei Marte, când apa e bună de plutit, începe să li se dea drumul după ce mai întâi s'a făcut formalităţile vamale şi s'a măsurat volumul plutei. O plută nu e condusă de acelaşi om de la punctul de plecare până la destinaţie, ci conducătorii se schimbă aşa: De la Dorna pluta pleacă pe Bistriţa condusă de plutaş până la Broşteni, aci e schimbat de un altul până la P.-Neamţu, apoi de un altul până la vărsătura Bistriţei în Siret. Aci 2 plute se unesc şi formează ceea ce se numeşte un *pod* de unde pornesc pe Siret în jos până la satul *Călieni,* unde plutele se mai prefac odată, se unesc 3 sau patru la un loc, formând ceea ce se numeşte un *sal,* care pluteşte mai departe condus de 2 plutaşi până la vărsătura Siretului în Dunăre, unde plutele se leagă la ţărm câte 6—8 la un loc formând ceea ce se numeşte un *loc de plute*[2]. Se întâmplă în plutire pe drum sau la locul de plute, că 2 sau mai multe plute să vină unele peste altele

---

1) Costul transportului de la Palanca la Galaţi 102—115 lei-vagonul sau 5—6 lei m. c., din care pentru lemnaria de tranzit se scade refacţia. Costul transportului de la Predeal la Galaţi 115—130 sau 6—7 m. lei m. c.

2) Plutăritul e bine descris de D-l M. Anania în «Revista Pădurilor» din Iulie, August, Septembrie 1900.

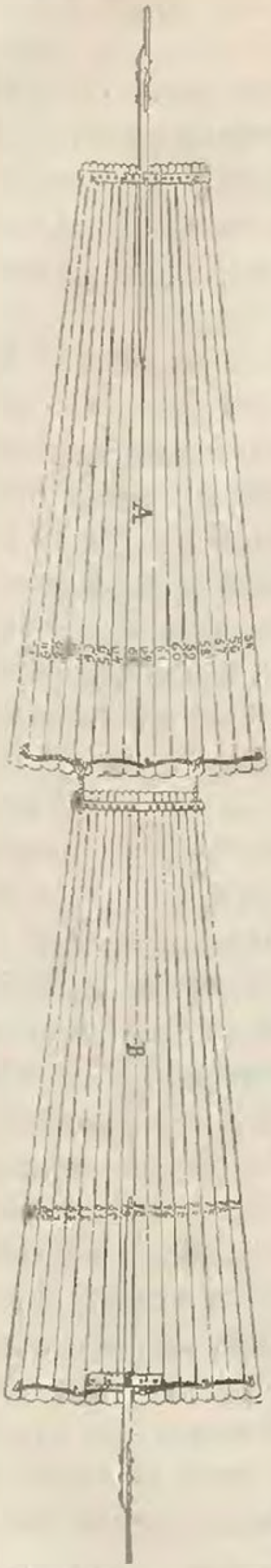

Fig 10[1]).
Pluta de grinzi.

a') *Elevația fundului.*

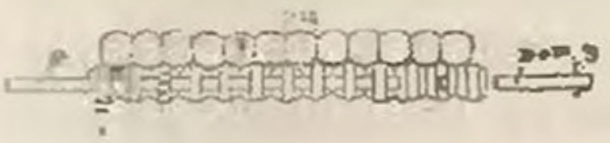

b') *Planul.*

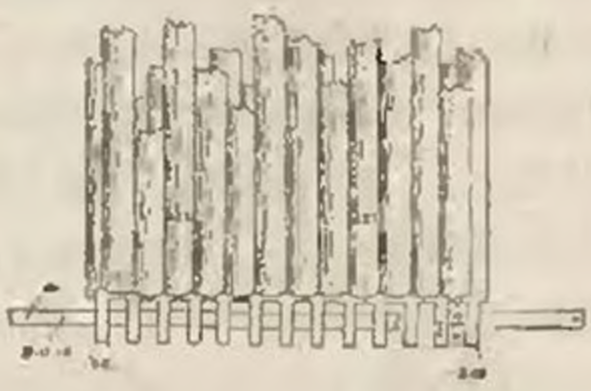

Fig. 11.

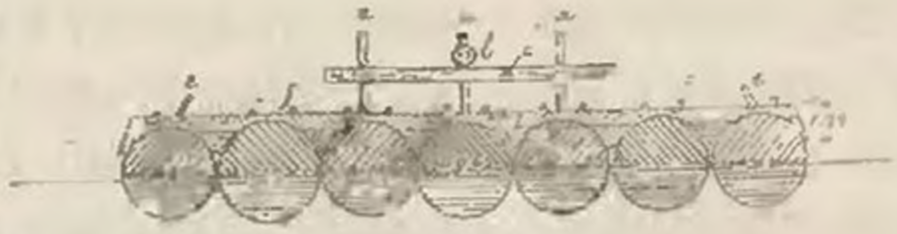

Fig. 12. — Modul de așezare a cârmei la căpătâiul de dinainte.

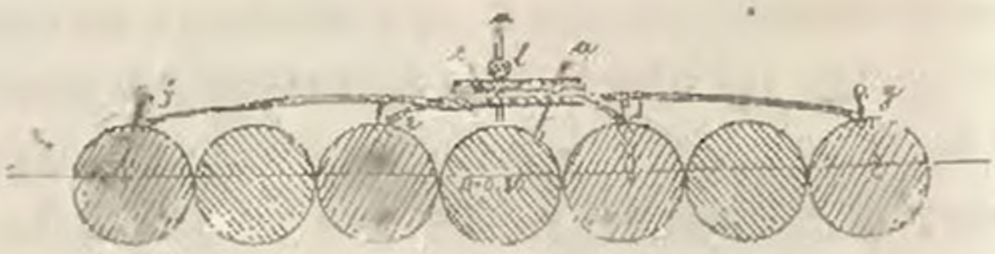

Fig. 13. — Modul de așezare a cârmei la căpătâiul de dinapoi și sistemul de legat a lemnelor.

---

1) Vol. căp. A = 16 b. $(15^{m}00 \times \frac{\pi \times 0^{m}\cdot 29^2}{4} = 0^{mc}\cdot 9908) = 15^{mc}\cdot 8528$

» » B = 16 » $(15^{m}\cdot 00 \times \frac{\pi \quad 0^{m}\cdot 28^2}{4} = 0^{mc}\cdot 9236) = 14^{mc}\cdot 7776$

Total = $30^{mc}\cdot 6304$

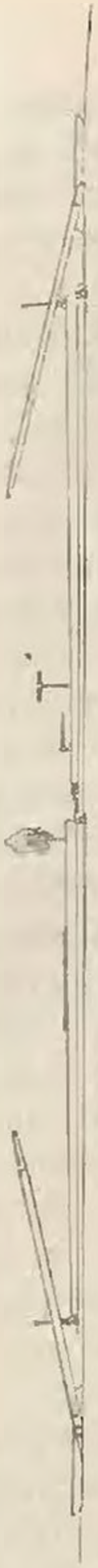

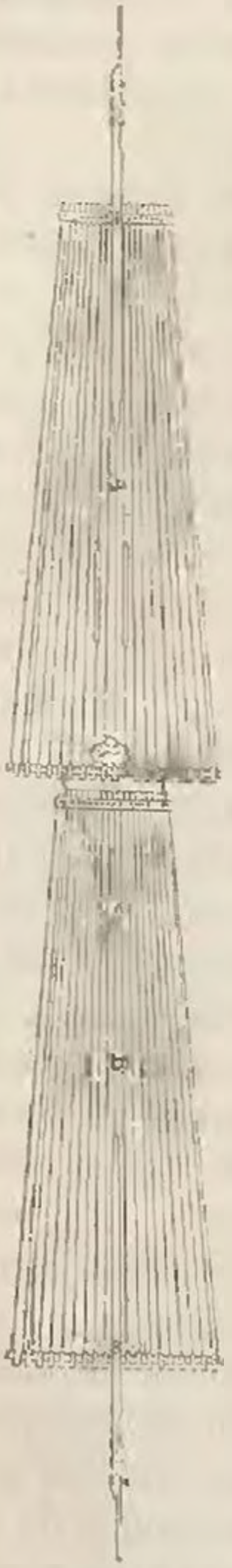

Fig. 14 1). Fig. 15 1).
Pluta de grinzi în 2 muchi.

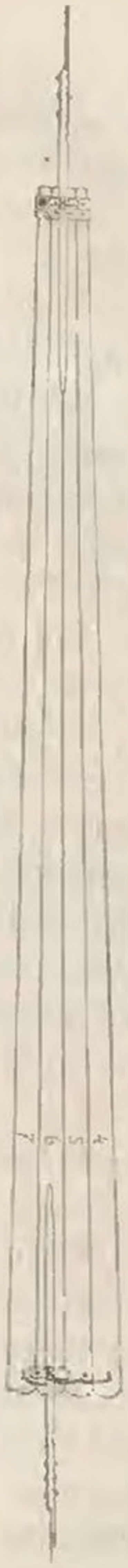

Fig. 16 2).
Pluta de catarguri.

---

1) 72 bucăţi cioplite pe două părţi obţinute din arbori de

$$12^{m}00 \times \pi \times \left(\frac{0{,}12+0{,}24}{2}\right)^{2} = V$$

2) Volumul = 4 bucăţi $(28^{m}00 \times \frac{\pi\, 0.44^{2}}{4} = 4^{m^3}2575) = 17^{m^3}0300$.

formând ceea ce se numeşte un *şneamăt*. Atunci, lemnele indigene se pot amesteca cu lemnele de tranzit, de aceea e bună măsura, ce se practică la punctele vamale de intrare de a se asigurà identitatea prin marcarea lemnăriei intrate în tranzit.

Cum vedem, acesta este drumul şi aşà se scurge spre desfacere, în tranzit prin ţara noastră, cea mai mare cantitate de lemnărie străină.

Această lemnărie, ce intră prin Dorna şi Prisăcani, se foloseşte prin plutire gratuit, de o cale naturală de transport. Dar această cale de transport naturală este a noastră, noi am moştenit'o, noi am apărat'o, noi o stăpânim şi noi trebue să ne folosim de ea. Nici un interes economic nu ne comandă, ca să oferim gratuit acest mijloc natural de transport. Dacă pentru a se plutì pe Bistriţa şi Siret ar fi trebuit să se facă lucrări costisitoare evident, că pentru a ne despăgubì de aceste cheltueli, ar fi trebuit să punem la taxe materialele, ce se transportau pe ele. Dacă însă apele Bistriţei şi Siretului sunt plutibile prin ele în mod natural, sunt plutibile pentru noi, fiind-că ale noastre sunt. Ele nu trebuesc oferite gratuit la transportul produselor străine. Dreptul nostru de a impune la o taxă produsele străine, ce plutesc pe Bistriţa şi Siret, este cu atât mai mult reclamat, cu cât aproape în mare parte lemnul străin este, care se foloseşte în primul rând de acest mijloc de transport eftin, pe când lemnul nostru, crescut în locuri, cari nu-i permit o asemenea folosinţă utilizează mijloace de transport mult mai costisitoare. Din această pricină ajunge pe pieţele de desfaceri încărcat cu o cheltuială mai mult de cât lemnul străin.

Gândesc dar că un tarif diferenţial stabilit pentru materialele, ce se transportă pe Bistriţa şi Siret ar satisface pe de o parte interesul nostru economic de a se exploata şi vinde mai bine şi cu înlesnire produsele noastre lemnoase, iar pe de alta s'ar satisface chiar comerţul general de lemne, făcând, ca şi materialele lemnoase străine, ce tranzitează prin alte puncte de cât Dorna şi Prisăcani, să ajungă la punctul de eşire încărcate cu aceleaşi cheltueli. Dar mă gândesc la un tarif diferenţial de transport sub o condiţiune: ca costul transportului unui metru cub de la Dorna sau Prisăcani la Galaţi să fie puţin mai eftin de cât costul trasportului cu alte mijloace de transport a unui metru cub de la aceeaşi distanţă şi aceasta pentru motivul ca să rămână încă atrăgător mijlocul de transport pe apă şi să nu se ia din mâna a o sumă de plutaşi mai toţi români din ţară un mijloc de trai [1]). Dar nu numai din acest punct de vedere e necesar a se impune o taxă pe lemnăria ce pluteşte pe Bistriţa şi Siret. E o nevoe şi mai adânc simţită, aceea: de a statornicì bine albia şi cursul acestor ape. Siretul — mai ales — aproape regulat în fie-care an primăvara se revarsă şi ţine până târziu vara, aducând mari dezastre locuitorilor ţărmureni. Pentru locuitorii din jurul târgului şi satului Nomoloasa revărsările Siretului sunt un adevărat blestem. Interesul fixărei albiei acestor ape ne îndeamnă chiar la ceva mai mult: la impunerea întregei lemnării atât de tranzit cât şi indigenă ce pluteşte pe Bistriţa şi Siret şi impunerea ar fi dreaptă: *Căci ce se folosesc de o cale de transport trebue să contribue la îmbunătăţirea ei.* Fireşte însă că faţă de primul punct de vedere arătat, ar trebuì o diferenţiare de impunere între lemnăria indigenă şi cea străină. De alt-fel şi în regulamentul organic al Munteniei găsim ceva în această privinţă. Ast-fel la art. 165 regulamentul organic se ocupă de lucrările privitoare la regularea celor 5 cursuri de apă, mai însemnate ce străbat Muntenia iar la pag. 550 prevede taxele de perceput pentru plutirea mărfurilor ce intră sau ese de pe apa Oltului şi face această diferenţiare: scuteşte de ori-ce taxă mărfurile ce se transportă de a curmezişul gârlei sau spre consumaţie de la un punct la altul pe Olt în interiorul ţărei [2]).

---

1) Costul de transport a *unui m. c.* cu plutele de la Dorna şi Prisăcani la Galaţi se ridică după informaţiile luate la cifra de 2.50—3.50 lei costul transportului unei plute socotită à 20$^{m.c}$ este de la 50—60 lei. Cu aceste preţuri şi cu cele arătate mai înainte socotind cifrele date asupra lemnăriei intrate în tranzit se obţine folosul ce economia noastră trage din transporturi.

2) Reg. org. al Munteniei. Art. 165, pag. 177. «Pentru marele folosuri, ce putem dobândì din plutirea pe acele 5 mari gârle, care trec d'acurmezişul Valachiei în lărgimea ei, adică Jiul, Oltul. Argeşul, Dâmboviţa şi Ialomiţa, Domnul d'impreună cu obşteasca adunare, va îngrijì a trimite ingineri meşteri, ca să găsească mijloace spre a curăţì matca lor şi după planul ce se va hotărâ, lucrarea lor va urma neîncetat după mijloacele, ce vor fi in putinţa statului, până când aceste gârle vor venì în stare de a fi primitive de plutire. Dar fiind-că mulţi stăpâni de moşii

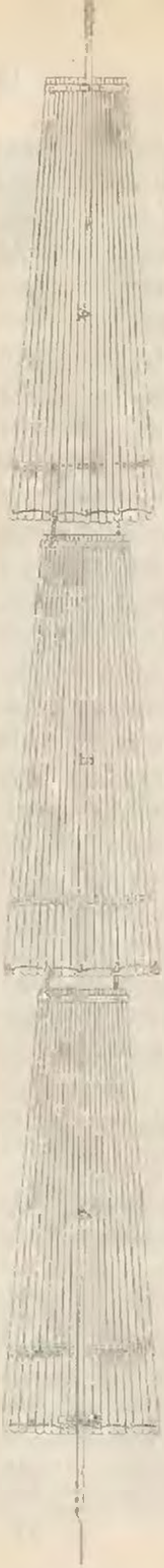

Fig. 17 [1]).
Pluta de racluțe.

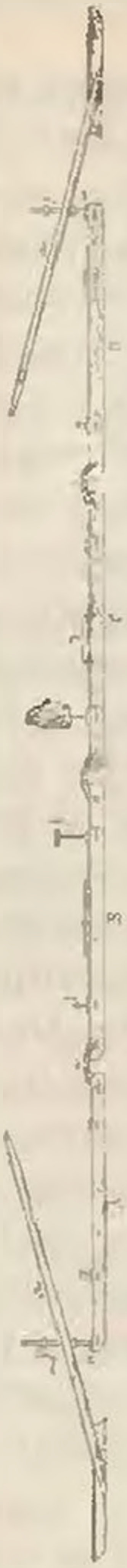

Fig. 18 [2]).

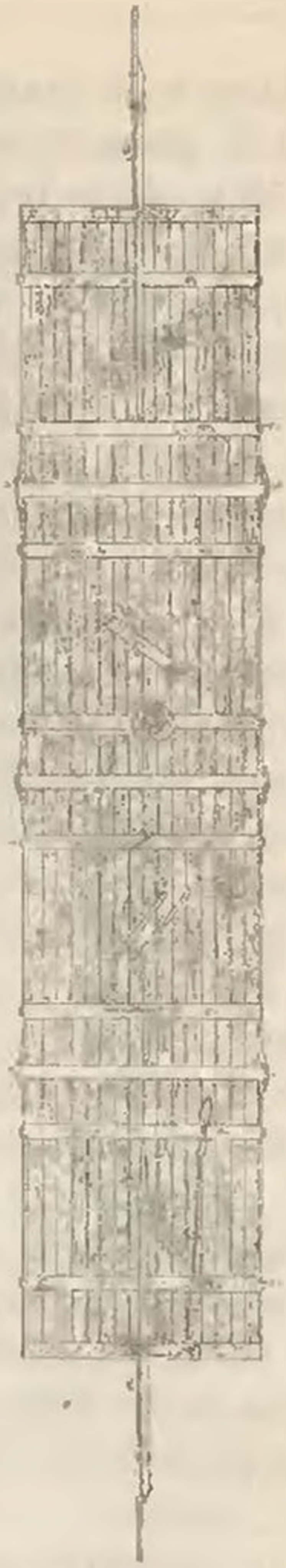

Fig. 19 [2]).

Pluta de dulapi.

---

1) Vol. căp. A = 18 buc. $(14^m00 \times \frac{\pi \times 0,20^2}{4} = 0^{mc}4398) = 7^{mc}9574$

« « B = 18 « $(14^m00 \times \frac{\pi 0,19^2}{4} = 0^{mc}3969) = 7^{mc}1442$

« « C = 18 « $(14^m00 \times \frac{\pi 0,21^2}{4} = 0^{mc}4849) = 8^{mc}7282$

Total = $23^{mc}8298$

2) Vol. = 240 buc. $\times (6^m00 \times 0^m08 \times 0^m30 = 0^{mc}144) = 24^{mc}192$.

Legături la pluta de dulopi

Planul.

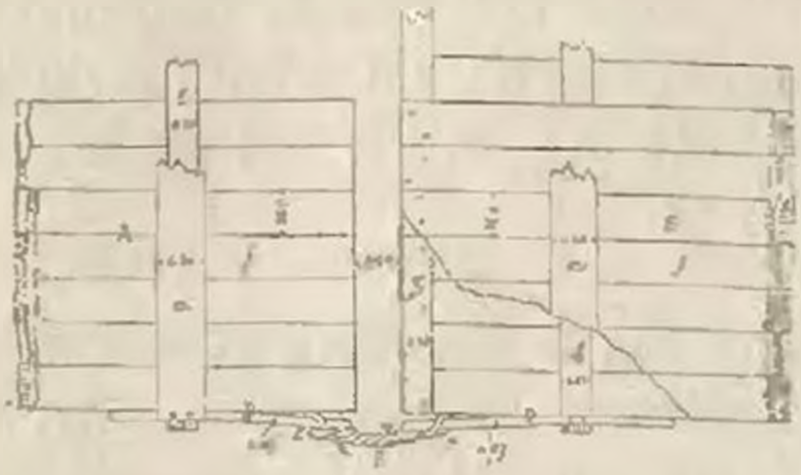

Fig. 20.

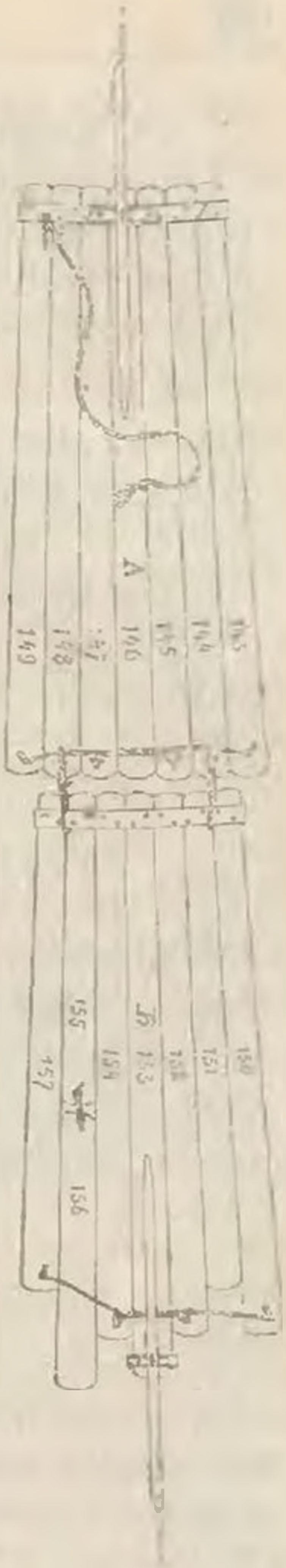
A
149
148
147
146
145
144
143
B
155
154
153
152
151
150
157
156

Fig. 22[1]).
Pluta de butuci

Elevaţia laterală a buzarului cu gingul

Elevaţia din capul buzarului vederea gingului

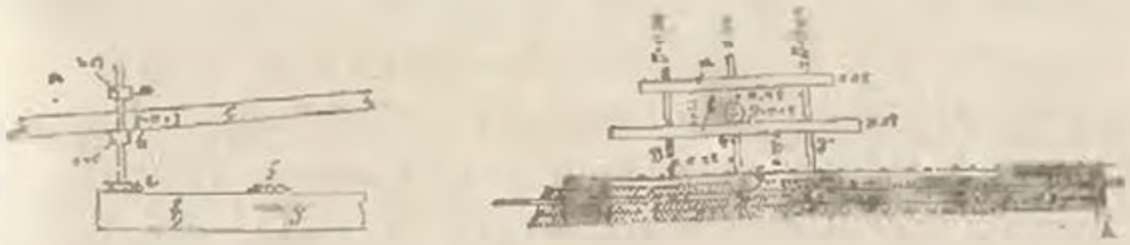

Fig. 21.

---

[1] Vol. căpăt. A 7 buc. $(12^{m}00 \times \frac{\pi\,0{,}71^2}{4} = 4^{mc}7510) = 33^{mc}2570$

« « B 1 « $(12^{m}00 \times \frac{\pi\,0{,}71^2}{4} = 4^{mc}7510) = 4^{mc}7510$

« « 3 « $(11^{m}00 \times \frac{\pi\,0{,}70^2}{4} = 4^{mc}2333) = 12^{mc}6999$

« « 2 « $(10^{m}00 \times \frac{\pi\,0{,}62^2}{4} = 2^{mc}6316) = 7^{mc}2632$

« « 2 « $(6^{m}00 \times \frac{\pi\,0{,}58^2}{4} = 1^{mc}5852) = 3^{mc}1704$

Total $61^{mc}1415$

Cu acest chip taxele ce s'ar încasà de la lemnăria ce se foloseşte de calea Bistriţei şi a Siretului, ar putea formà un fond cu cari s'ar putea regula cursul acestor ape. De cât un lucru trebue să se sublinieze. Aceste taxe, ce s'ar prinde să se întrebuinţeze în cheltueli efective de îmbunătăţire iar nu în cheltueli de personal, diurne, de administraţie şi priveghere, cum se face de cele mai multe ori cu fondul ce se realizează din taxa de $^1/_2$ %.

Am spus, că aproape toată lemnăria şi cea de tranzit şi cea indigenă, fie transportată pe calea de apă ori cu calea ferată se îndreptează toată spre Galaţi, singurul punct de eşire. N'am putut obţine date asupra cantităţilor de lemnărie în tranzit şi indigenă ce au intrat — spre expediţie mai departe — în oraşul Galaţi, dar din ţifrele ce am dat mai înainte şi din cele spuse, se vede că lemnăria de tranzit expediată prin Galaţi întrece cu mult lemnăria indigenă exportată. Oraşul Galaţi a devenit din cel mai însemnat punct de import al ţării, cel mai mare centru de negoţ al materialelor lemnoase. Situaţia sa geografică a impus mai mult această necesitate. Bistriţa şi Siretul sunt nişte căi naturale de tran-

---

au asupra acestor gârle mori, zăgazuri şi poduri aducătoare de legiuite venituri şi care trebuesc a se stricà spre a se puteà aşezà plutirea, se vor chibzuì mijloace pentru cuviincioase despăgubiri acelor stăpâni, cu chipul cel mai înlesnitor şi mai economic». Mai departe, pag. 550 art. 6 «Taxa plutirei pe Olt va fi asemănată cu greutatea poverii, atât pentru cele care vor eşì pe Olt afară în ducere, sau peste hotarele ţării în Transilvania, cât şi pentru cele ce vor intrà din numitele părţi în apa Oltului, spre întrebuinţare în lăuntru ţărei. Iar plutele ce vor urmà pe acest râu, d'a curmezişul, sau de la un punct la altul pentru trebuinţa şi neguţătoria din lăuntrul ţărei, nu se supun la nici o plată. Drept aceea se hotăraşte pentru cei d'intâiu 3 ani de la anul 1836 până la anul 1839: 1) Pentru mărfuri, producturi şi băuturi, câte patru-zeci parale la suta de oca; 2) Pentru cărbuni câte parale două-zeci la suta de oca; 3) Pentru plute de ori-ce felurime de lemne câte 3 lei, să înţelege însă pluta întreagă pe cât poate să ridice puterea apei Oltului; iar fiind mai mici se vor socoti două plute drept una. Plutirea sărei este slobodă de ori-ce plată. Mărfurile ce se vor transportà în caice straine, iar nu de ale supuşilor acestei ţări va plătì taxă o a treia parte mai mult la fie-care sută de ocà. In urma celor d'întâiu 3 ani sfatul administrativ va alcătuì pe fie-care 3 ani preţurile, care întărindu-se de Domnul să slujească de temeiu taxelor ce au a se luà pentru plutirea fie-cărei poveri».

sport prea lesnicioase, ca să poată fi înlocuite de altele; numeroasele noastre căi de transport toate stau la îndemână şi în apropierea bogatelor masive forestiere şi din munţii Transilvaniei, şi din munţii Bucovinei şi din munţii ţării Româneşti, şi toate duc la cel mai mare port al ţărei. Afară de acestea utilagiul, cu care acest port este înzestrat, face ca el să fie preferit înaintea ori-cărui alt port.

In adevăr, docurile din Galaţi — cu avantajele ce ele oferă — menite la început a fi depozitul mărfurilor importate şi a cerealelor ce exportăm, au devenit acum locul de depozit, a cantităţi enorme de materiale lemnoase indigene şi străine. Ca să ne facem o idee de enormele cantităţi de lemnărie ce se depozitează în docuri, trebue să spun, că numai într'o lună, de la 18 Ianuarie 1904—18 Februarie 1904 au intrat în docuri sosite cu calea ferată 355 vagoane lemnărie indigenă şi 548 vagoane lemnării de tranzit. Şi trebue să se noteze, că nu acesta e sezonul comerţului de lemnării; iar de docuri nu se foloseşte de cât numai lemnăria transportată cu calea ferată. Lemnăria ce se transportă pe Bistriţa, şi Siret nu se foloseşte nici de docuri şi cea mai mare parte nu utilizează nici cheiurile. Această lemnărie nu plăteşte prin urmare nici o taxă ce s'ar cuvenì cheiagiului. Şi cum cea mai mare cantitate de lemnărie în tranzit de calea de apă se foloseşte, se întăreşte şi mai mult afirmaţiunea de la început, că economia noastră nu trage tot folosul, ce ar trebuì să aibă din înlesnirea ce facem desfacerei materialului lemnos străin. Ar fi dar necesar să se ştie cum enorma cantitate de lemnărie, ce se expediază din Galaţi, utilisează mecanismul marelui nostru port, până ce ia drumul de mare. Docurile, cheiurile, drumurile, portul, costă milioane şi ele cer amortisare. Ele trebuesc să fie folosite spre a nu se perde sumele, ce am cheltuit cu construirea lor. Se cuvine dar să urmărim apropiat şi cu date precise — pe care acum nu le găsim — mişcarea ce aceste enorme cantităţi de material lemnos încearcă în drumul lor până să ajungă la disposiţia pieţelor de consumaţie. Este necesar să se dea atenţiunea întreagă acestui articol de comerţ şi alături de cota oficială a Bursei cerealelor şi a navlului să se publice zilnic şi cota Bursei acestui însemnat articol. Am credinţa, că oraşul Galaţi faţă cu situaţia sa geografică, cu mijloacele de transport —

lesnicioase, cu utilagiul de care e înzestrat — va fi cel dîntâiu centru de negoţ al lemnului şi supremaţia sa ca atare nu va fi întrecută de nici un alt port din orientul Europei.

Incă ceva. Acordăm lemnăriei străine nu numai un regim liber de tranzit cu înlesnirile ce am arătat, dar maĭ mult: Avem înfiinţate servicii cu funcţionari plătiţi, cari n'au alt scop cât a controlà materialele străine, ce se scurg prin ţară spre a se oferì pe pieţe de desfacere. In adevăr, dacă căutăm să vedem cari sunt operaţiunile ce fac vămile de intrare Prisăcani, Dorna, Predeal, Palanca şi cari sunt veniturile şi cheltuelile lor, găsim că:

Vama Dorna a efectuat în anii:

	Operaţiuni de tranzit	Operaţiuni de import	Operaţiuni de export	Reg. Md. 22 Oper. imp. şi exp.1)
1898—1899 . .	2072	1257	—	88
1899—1900 . .	2039	1593	1	119
1900—1901 . .	4130	1316	2	111
1901—1902 . .	5055	1498	11	—

Iar vama Prisăcani a efectuat în anii:

	Oper. de tranzit	Oper. de import.	Oper. de export	Oper. de imp. şi export Reg. 22
1898—1899 . .	231	587	283	231
1899—1900 . .	289	506	233	379
1900—1901 . .	2697	447	296	479
1901—1902 . .	2521	518	399	428

Aceste ţifre ne arată un lucru: că prin vămile Dorna şi Prisăcani facem un foarte mic export, că prin urmare comerţul nostru prin aceste puncte nu trage mare folos, că operaţiunile de import sunt foarte puţine şi că serviciul acestor vămi consistă în mare parte în înregistrarea şi controlarea materialelor — lemnoase mai cu osebire —, ce tranzitează prin ţara noastră. Şi din aceste operaţiuni încasăm foarte puţin. Aşà: La Prisăcani s'a incasat în anii:

Venituri vamale.

	Import	Export	Expediţiuni	Alte venit.	Total
1898—1899 . Lei	27.807,50	—	442,65	50,26	28.300,40
1899—1900 . »	18.156,90	—	433,25	294,35	18.884,50
1900—1901 . »	15.818,85	—	1.583,70	775,65	18.178,20
1901—1902 . »	15.913,75	—	1.593,90	374,15	17,881,80

---

1) Cu reg. Md. 22 se înlesnesc mici operaţiuni de import şi export şi se utilizează mai mult pentru particulari.

iar la Dorna în :

	Import	Export	Expedițiuni	Alte venit.	Total
1898—1899 . Lei	10.778,80	—	1.094,10	632,—	12.504,90
1899—1900 . »	18.549,80	—	1.551,[illegible]0	925,—	21.026,10
1900—1901 . »	12.271.50	—	2.581,20	776,75	15 629,45
1901—1902 . »	11 218,60	—	2.764,35	1.283,20	15.226,15

Cheltuelile au fost la Dorna în 1902 bună oară, de Lei 14.032 anual, personal, material și chiria socotită la localul Statului, adică cam tot atâtea cheltueli cât sunt și încasările. Și să se observe că încasările nu provin numai din formalități, ci sunt dobândite și din taxele vamale de la cele câte-va articole importate.

In adevăr, din import am văzut că s'a incasat la Dorna bună oară în 1901—1902 lei 11.218,60 pe când din expedițiuni sau mai bine din costul formalităților s'a incasat numai lei 2.764,35; iar la Prisăcani s'a încasat în ultimul an 15,913,75 din import și lei 1.593,90 din expedițiuni și să cheltuește anual cu personalul, material și chirie lei 13.152. Ceia-ce ne arată că cheltuelile se acoper nu numai cu veniturile din formalități, ci și cu taxele vamale de la articolele importate Or, aceste taxe vamale sunt un impozit, pe care consumatorii în genere îl plătesc, ca să aibă în schimb servicii de la Stat, sub diferite forme și în casul de față sub forma mai ales a înlesnirei negoțului produselor lor, înțeleg mai ales negustorirea produselor de export. Dar acest serviciu nu se aduce la Dorna și Prisăcani. Ci să plătesc agenți, cari să înlesnească tocmai negoțul produselor străine. Oferim dar nu numai un tranzit liber dar și cheltuim din punga noastră pentru a'l înlesnì.

La *vama Predeal* s'a efectuat în anii:

	Operațiuni de imp.	Export	Tranzit	Imp. și export Reg. Md. 22
1899—1900 . . .	16.860	215	4.063	—
1900—1901 . . .	12.576	571	4.744	—
1902—1903 . . .	13.998	959	3.926	7.578

Aceste țifre ne arată că operațiunile de export prin Predeal sunt foarte puține în raport cu cele de tranzit, iar cele de tranzit sunt aproape a 4-a parte din cele de import. Comparate însă operațiile de tranzit ale vămei Predeal cu cele ale vămilor Prisăcani și Dorna, vedem că numai operațiile vămei Dorna sunt în număr cât cele de la Predeal. Aceste date întăresc încă odată constatarea ce am făcut mai înainte în cursul scrierei, că cea mai mare cantitate de lemnărie de tranzit, se foloseşte de calea de apă, pentru a se transportà până la Galați.

Am spus, că afară de aceste puncte mai e încă un punct însemnat pe unde se face tranzit de lemne: este punctul Palanca.

Această vamă de la 1899 data înființărei, a efectuat în anii:

	Operațiuni de imp.	Export	Tranzit
1899—1900 . .	389	78	1.654
1900—1901 . . .	426	55	1.347
1901—1902 . .	570	21	1.735

Cum vedem mai multe operațiuni de tranzit de cât operațiunile de import şi export la un loc.

Şi prin această vamă ca şi prin Dorna şi Prisăcani se mai introduce încă prin un mijloc lemnărie în tranzit, anume:

Prin mijlocul importărei în scutire a unei cantități de lemnărie brută sub condiția exportărei a 80 % lemn fasonat.

Acest drept de a importà în scutire lemnărie brută spre a exportà 80 %, se acordă printr'un jurnal al consiliului de Miniştri, celor cari îndeplinesc condițiunile legei de încurajarea industriei şi după consemnarea unei sume care să garanteze drepturile fiscului în cazul când din lemnăria importată nu s'ar exportà 80 %. Prin acest mijloc se tranzitează însă numai 80 % din cantitatea de lemnărie brută ce a intrat în țară. Restul de 20 % rămâne importat, scutit de taxe. Or, acest rest se ridică la țifre mari de metri cubi dacă îl socotim la cantitățile însemnate de lemnărie, ce se aduc în aceste condițiuni.

Cum vedem, favorizăm introducerea unui articol străin, spre a concura în comerț acelaş articol ce avem în țară. Şi de această favoare se bucură lemnăria străină de mai bine de 15 ani. Dar o justificare a acestei favori ce acordăm, ar fi că, materialul străin fasonându-se în țară, ar oferì un debuşeu de muncă forțelor muncitoare, prin urmare un mijloc de traiu populațiunei noastre. De cât nu toți lucrătorii întrebuințați în fabricele care se bucură de înlesnirile arătate

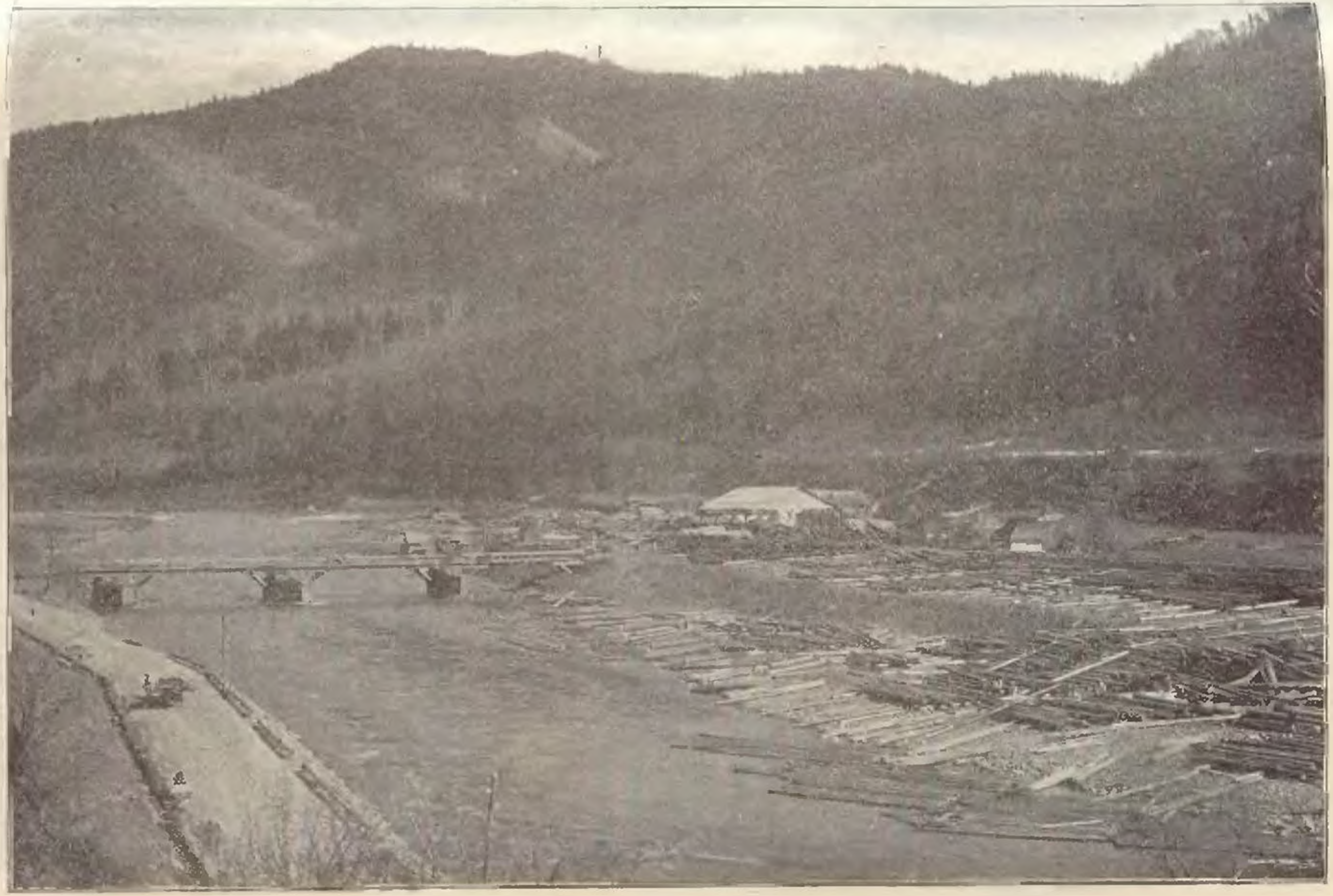

Parcanle (schela) pentru depozitul butucilor la gura Tarcăului (Valea Bistriţei).

sunt români. Ar fi trebuit cel puţin atâta condiţiune să punem, — dacă lipsim statul de un venit însemnat — ca lucrătorii şi personalul superior să fie românesc. Trebuia cel puţin să balanţăm perderea ce a avut-o statul prin neplata drepturilor de import, cu folosul ce am fi obţinut oferind un câmp de activitate braţelor muncitoare ale ţărei. Şi acest folos — dacă folos poate fi numit — e cât se poate de mic, faţă de ajutorul ce dăm la desfacerea produselor străine în paguba desfacerei aceloraş produse ce se găsesc la noi.

Cele până aci expuse ne pun însă în măsură să vedem că în *chestia negoţului şi tranzitului de lemne — ca şi în multe chestii de ordin economic, — am mers la întâmplare. Acţiunea noastră n'a avut nici puncte de sprijin, nici nr'o ţintă de atins.*

Se pune însă acum un problem însemnat anume: *In ce măsură regimul liber de tranzit poate vătămă în viitor negoţul nostru de lemne, şi dacă acest regim trebue înlesnit ori trebuesc luate alte măsuri întru apărarea comerţului nostru*

Spre a găsì o deslegare acestei probleme, trebue să ştim mai întâi dacă în viitor mai putem aveà un negoţ însemnat de lemne, adică dacă mai putem aveà material lemnos de vînzare. Spre acest sfîrşit trebue să ştim, care e cantitatea anuală de material, ce pădurile ne pot produce cât putem extrage, cât trebue pentru consumaţia internă, şi cât putem oferì pieţelor străine. Dacă vom lămurì aceste chestiuni, lesne ne va fi să întrevedem măsurile ce vor trebuì luate în chestiunea comerţului nostru de lemne.

Suprafaţa pădurilor noastre se ridică, după statistica Ministerului de Domenii din 1900, la cifra de 2.774.058 hectare, repartizate ast-fel:

Proprietatea statului	1.085.033	hectare
» stab. publice şi comerc. .	125.986	»
» Domeniului Coroanei . .	70.188	»
» particularilor.	1.492.842	» [1]).

---

[1]) In calculul ce voiu face, am luat suprafaţa întreagă a pădurilor fără a ţine socoteală de locuri goale şi poeni. Intr'o gospodărie forestieră bună, pădurea trebue să fie încheiată. Şi la această gospodărie trebue să ajungem.

Pentru a ajunge să cunoaştem, care e venitul anual în material lemnos a acestui enorm capital forestier, e bine să-l asimilăm unui capital mobiliar 1). Şi aceasta din pricină, că ridicarea venitului de la un capital păduresc, presintă o foarte apropiată asemănare cu ridicarea venitului unui capital mobiliar. Aşa bună oară: Un titlu de rentă la noi, dă proprietarului, în temeiul legei de emisiune un venit de 5°/0 ori 4°/0. Un arbore în temeiul creşterei dă proprietarului un venit egal cu creşterea lui anuală. O sumă de titluri dă proprietarului o sumă de venituri, care constitue pentru rentier venitul anual total. O sumă de creşteri anuale ale tuturor arborilor din pădurile noastre, dau pentru noi o masă lemnoasă, care trebue ridicată. Această masă lemnoasă este venitul, este posibilitatea anuală a pădurilor noastre. Pentru a aflà dar materialul lemnos, ce pădurile noastre ne pot da anual, trebue să ştim mai întâi, care e creşterea anuală medie a unui arbore la diferite vârste. Când vom şti acest lucru, vom şti creşterea anuală medie a tuturor arborilor de aceiaşi vârstă, de pe aceeaşi unitate de suprafaţă; a unui hectar bună oară, şi prin urmare vom puteà şti întreaga cantitate de material lemnos ce pădurile noastre ne pot da anual. Aşa fiind şi prin experienţele făcute în Franţa şi Germania mai cu osebire s'a constatat, că creşterea medie pe an şi pe hectar ar fi:

1. Pentru pădurile de stejar de la vârsta de 1—120 ani de 5^{mc}855 2).

2. Pentru pădurile răşinoase, după experienţa lui Ebermayer, o creştere medie pe an şi pe hectar de 7^{mc}666.

3. Pentru pădurile compuse din fag pur ori amestecate cu răşinoase o creştere medie pe an şi pe hectar de $6^{m.c.}$,883.

4. Pentru pădurile din specii amestecate (fag, stejar, carpen, etc.), o creştere medie anuală de $5^{m.c.}$,587, şi în fine

5. Pentru pădurile compuse din esenţe moi, ca plop salcie, mesteacăn, etc., o creştere medie pe an, şi pe hectar de $6^{m.c.}$.

Dacă cu aceste rezultate înmulţim cele 1.085.033 hectare

---

1) Vezi o recensie asupra statisticei pădurilor ce am scris în «Economia Naţională» din Aprilie 1901.

2) N. R. Danilescu, «Curs de Economie forestieră».

de pădure ale Statului repartite pe specii, am găsì că această suprafaţă ne poate produce anual aproximativ o cantitate de material lemnos de diferite specii de 5.764.843^{m}. In această cantitate de material lemnos se coprind atât produsele principale de trunchiuri şi crăci cât şi buturugile, rădăcinele, precum şi materialele rezultate din curăţituri şi rărituri. Aceste din urmă materiale intră cam în proporţie de 30$^{0}/_{0}$ din creşterea totală, ceea-ce revine la 1.729.452$^{m.c.}$, pe care scăzând'o din 5.764.843$^{m.c.}$, găsim că pe o suprafaţă întreagă de 1.085.033 hectare s'ar produce prin creşteri anuale 4.035.391^{mc}, produse principale trunchiuri şi crăci. Dacă acum acest rezultat îl întindem şi la pădurile ce aparţin particularilor şi stabilimentelor de utilitate publică am găsì că:

Pădurile particulare în suprafaţă de 1.493.841 hectare, ar da o creştere anuală totală de material lemnos de 9.557.594$^{m.c.}$, socotită pe o creştere medie pe an şi pe hectar pentru toate speciile de 6$^{m.c.}$,398, sau în material lemnos în trunchiuri şi crăci de 6.690.316$^{m.c.}$. Pădurile Domeniclor Coroanei, o creştere medie anuală de 449.062$^{m.c.}$, sau în material lemnos trunchiuri şi crăci 314.344$^{m.c.}$, iar pădurile stabilimentelor de utilitate publică şi a comunelor în suprafaţă de 125.986 hectare ar da o creştere anuală medie 806.058$^{m.c.}$, sau în material lemnos trunchiuri şi crăci 564,261$^{m.c.}$.

In total pădurile ţărei noastre ar produce pe fie-care an prin creşterea arborilor ce le compun o cantitate de material lemnos de:

4.035.391
6.690.316
314.344
564.261 11.604.312$^{m.c.}$.

Această cantitate de material lemnos ar reprezenta aproximativ venitul anual, posibilitatea pădurilor noastre. Şi este bine să se noteze un lucru, că socoteala s'a făcut pe o creştere medie anuală nu mare. M'am folosit de datele obţinute prin experienţă în Germania şi Franţa. Or, în aceste ţări, pădurile ocupă tocmai terenurile cele mai sărace, ce nu s'ar putea folosì la alte culturi. La noi însă pădurile ocupă terenuri fertile, unele de aluvion, aşa că în calcule s'ar fi putut luà fără teamă de a exagerà, chiar creşterile

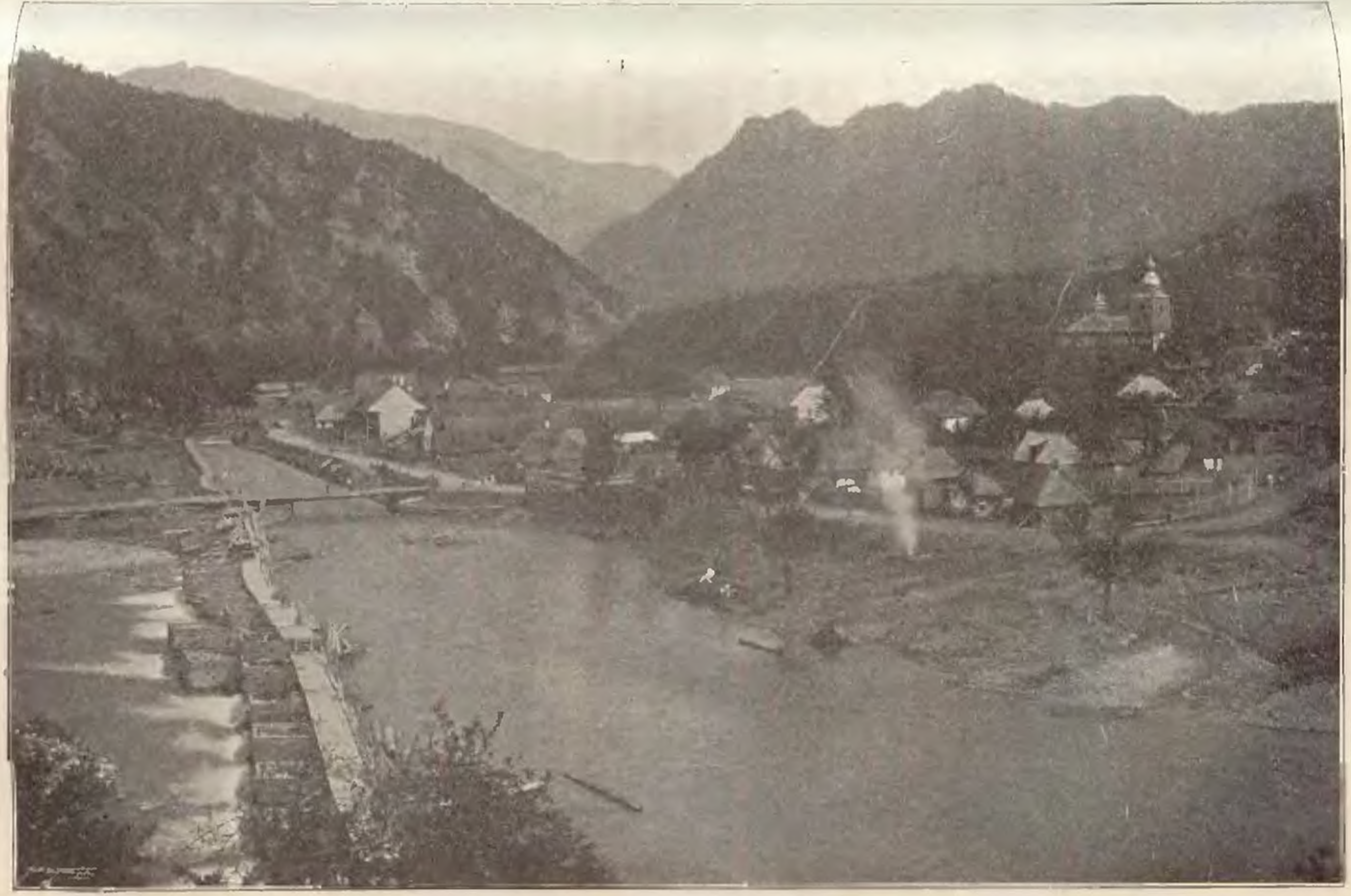

Grătar pentru oprirea butucilor transportaţi pe apă.

anuale maxime pe terenurile fertile din țările mai sus arătate. Aşa s'a constatat bună oară pentru stejar crescut în teren fertil o creştere medie anuală pe hectar de $7^{m.c.}$,700, la fag o creştere de $7^{m.c.}$,700, la brad $13^{m.c.}$, la molid de $14^{m.c.}$, la pin silvestru $11^{m.c.}$ 1).

Cifra dar aproximativă de $11.604.312^{m.c.}$, ce am obținut ca creștere medie totală nu e de loc exagerată. De cât așa cum s'a socotit cifra de $11.604.312^{mc}$ egală cu creşterile anuale ar reprezentà posibilitatea ideală ce ar trebuì să se obțină de la păduri. Or, în practica lucrurilor această cifră egală cu creșterea medie anuală nu poate fi atinsă. Nu toate pădurile sunt exploatate la aceiaşi vrâstă, şi prin urmare nu toate sunt supuse la acelaşi regim de exploatare. Or, producțiunea pădurilor variază şi după regimul de exploatare la care aceste păduri sunt supuse.

E drept, că ori-care ar fi regimul de exploatare se tinde prin mijloacele de taxațiune cunoscute, să se realiseze creşterea anuală medie a pădurilor în exploatare, dar nici odată ea nu se poate realiza întreagă. Cel mult cifra de extracțiune se poate apropià de cifra, reprezentând creşterea anuală, dar pentru aceasta trebue și experiență mai lungă și muncă mai încordată şi amenajamente complecte. Or, în lipsa acestora se caută pe cât e cu putință să se extragă sub formă de venit; să se realiseze cum se zice raportul susținut cu o cantitate constantă de material lemnos, care se va învârtì în jurul creşterei anuale medii. Şi spre a vedea cam care ar fi cantitatea de material lemnos, ce s'ar puteà extrage anual din pădurile noastre, presupun de la început, că pădurile noastre ar fi toate amenajate şi ar fi supuse $^{1}/_{4}$ din ele la tratamentul în crâng simplu și compus: iar $^{3}/_{4}$ la tratamentul în codru şi, mă servesc iarăşi în calculul de rezultatele dobândite prin experiență în Franța şi Germania 2).

---

1) N. R. Danilescu, «Curs de Economie forestieră».

2) Repet încă odată că în calculul ce fac, iau de bază o gospodărie forestieră bună, iar nu ceia pe care o facem astă-zi. Caut să găsesc ceea-ce ar trebui să scoatem — după datele ştiinței silvice — din averea noastră forestieră, și din acest rezultat se va puteà mai bine alege ceea-ce avem astă-zi în bogăţie silvică

In Franţa s'a extras pe an şi pe hectar:

	De la pădurile Domeniale	Comunale
Prin tratamentul în crâng simplu . .	0$^{m.c.}$,770	1$^{m.c.}$,290
Prin » » » compus . .	4$^{m.c.}$,260	4$^{m.c.}$ —
Prin » » codru	2$^{m.c.}$,910	1$^{m.c.}$,730 1)

La noi după indicaţiile, ce le găsim mai la îndemână în broşura intitulată: «*Notice sur le Domaine de la Couronne de Roumanie*», s'a extras din pădurile de munte ale Domeniului Coroanei câte 89.100$^{m.c.}$ anual lemn reşinos pe o suprafaţă de 857 hectare şi 52.200$^{m.c.}$ lemn de foioase, pe o suprafaţă de 437 hectare sau în total 141.300$^{m.c.}$ pe o suprafaţă de 1294 hectare.

Extragerea acestui material s'a făcut în grădinărit şi prin rărituri. De cât, dacă repărţim aceste cantităţi extrase de material lemnos, la întreaga suprafaţă a masivelor, găsim că extracţiunea anuală de 89.100$^{m.c.}$ lemn reşinos—pe suprafaţa totală a masivelor de 44.125 hectare, — revine la hectar anual câte 2$^{m.c.}$,020: iar cele 52.200$^{m.c.}$ lemn foios, la suprafaţa totală de 25.131 hectare masiv foios revine câte 2$^{m.c.}$,070 pe an şi la hectar.

Administraţia Domeniilor Coroanei cunoaşte însă, că cifra extracţiunei în metri cubi, poate fi mai ridicată, de cât cele obţinute de 2$^{m.c.}$.020 şi 2$^{m.c.}$.070. In lipsă însă de amenajamente complecte s'a mărginit mai bine — după cum ne spune — de a extrage mai puţin de cât a extrage prea mult, căci şi-a dat bine seama, că tot excesul de exploataţiune ar fi atacat fondul productiv.

Dacă ne servim de aceste rezultate date de experienţă şi le aplicăm pădurilor noastre, atunci de la cele 2.774.058 hectare pădure, ce avem, s'ar putea extrage *anual 6.616.128*$^{m.c.}$, cifră socotită pe o extracţiune medie anuală pe hectar de 4$^{m.c.}$,130 prin tratamentul în crâng compus, de 1$^{m.c.}$,030 prin tratamentul în crâng simplu la 1/4 din suprafaţa pădurilor şi 2$^{m.c.}$.320 prin tratamentul în codru la 3/4 din suprafaţa pădurilor noastre. Şi aci dacă ţinem socoteală de fertilitatea pământurilor noastre, media luată în calcul nu

---

1) N. R. Danilescu, «Curs de economie forestieră».

e exagerată 1). Cifra de $6.616.128^{m.c.}$, ce am extrage ar reprezintà venitul anual al pădurilor noastre. Limita maximă a acestui venit, ar fi creşterea medie anuală de $11.604.312^{m.c.}$, care n'ar putea fi nici atinsă nici întrecută, fără a se atacà fondul productiv. Şi în această cifră de 6.616.128 m.c., reprezentând extracţiunea anuală de material lemnos de pe întreaga suprafaţă a pădurilor noastre, se coprinde atât material lemnos de cherestea cât şi lemn de foc. Or, proporţia lemnului de foc faţă de cel de cherestea, este la foioase cam de $66^0/_0$; iar la răşinoase proporţia lemnului de foc este numai de $40^0/_0$. Spre uşurinţa calculului am rotunjit proporţia luând aproximativ la întreaga cantitate de material lemnos reprezentând extracţiunea anuală totală a pădurilor $50^0/_0$ lemn de foc şi $50^0/_0$ lemn de cherestea.

Aplicând această proporţie am extrage anual din pădurile noastre $3.308.064^{m.c.}$ lemn de cherestea şi 3.308.064 lemn de foc. Ţinând socoteală, că lemnul de cherestea în genere perde prin fasonare $40^0/_0$, ajungem să obţinem din cifra de $3.308.064^{m.c.}$, anual $1.984.839^{m.c.}$ lemn de cherestea bun de vânzare. *Aproximativ 2 milioane*$^{m.c.}$ *am putea dar extrage anual şi neâncetat din pădurile noastre, prin o gospodărie forestieră bună. Şi aceşti 2 milioane metri cubi ar fi numai venit. Capitalul forestier ar rămânea pe veşnicie un isvor nesecat.* Dacă raportăm acest rezultat obţinut, la cifra de material lemnos, ce vindem astă-zi peste graniţă şi la cifra de material ce consumăm, găsim o diferenţă surprinzătoare. Aşa, am arătat deja că în 1902 am exportat cam *la 600 mii*$^{m.c.}$ lemn de cherestea şi aceasta e cifra cea mai mare ce a fost atinsă — iar consumaţia interioară s'ar ridica după datele obţinute de distinsul nostru silvicultor d-l Petre Antonescu — la cifra *aproximativă* de *200 mii*$^{m.c.}$. Prin urmare ar rezultà peste ceea-ce vindem şi consumăm astă-zi o diferenţă de material lemnos de cherestea *de 1.184.839*$^{m.c.}$, reprezentând o valoare de cel puţin 17 milioane lei 2) ce ar venì să mai mărească pe de o parte cifra exportului nostru de lemne de cherestea — care ar ajunge la o dată şi jumătate mai mult ca azi — iar pe

---

1) N. R. Danilescu, «Curs de economie forestieră».

2) Socotit pe preţul statistic de lei 15 m.c. la export.

de alta ar îndestulà cu prisosinţă consumaţia interioară. Şi consumaţia interioară cât de curând va aveà nevoe de mai mari cantităţi de material de cherestea de cât cifra de 200.000 $^{m.c.}$, ce am arătat. Desvoltarea tot înainte a industriei noastre va înteţì cât de curând această cerinţă. De alt-fel cifra aproximativă de 200.000 $^{m.c.}$, la cât s'a găsit că se ridică consumaţia la noi, e cât se poate de mică. Nu vine de locuitor nici cât se consumà în Germania acum 50 de ani 1).

In socoteala ce am desfăşurat, am presupus că pădurile noastre toate sunt în stare de masive complecte şi amenajate.

Mi-am luat ca bază o gospodărie forestieră mai bună, ca să mă pot slujì de datele sciinţei şi experienţei, şi am ajuns nu la un resultat existent, la ceea-ce este şi ce scoatem din pădurile noastre, ci la ceea-ce ar *trebuì să fie.* Or, in-

---

1) In Germania după socoteli statistice, acum 50 ani se consumà $^1/_4$ de m.c. de locuitor iar astă-zi se consumă $^1/_2$ m.c. de locuitor.

In ce privesce lemnul de foc, am văzut că pădurile noastre amenajate toate ne ar puteà da anual 3.308.064 m.c. la care adăogând cifra de 1.323.225 m.c., ce rămâne din fasonarea lemnului de cherestea şi un milion m.c., ce s'ar mai extrage prin curăţituri şi rărituri ajungem la cifra totală de *aproape 6 milioane m.c.*, ceea-ce revine aproximativ *la 1 m.c.* de fie-care locuitor. In chestia ce ne procură lemnul de foc nu prezintă însă un interes pentru noi de oare-ce tranzit de lemne de foc nu se întâmplă. Totuşi fiind că s'a oferit acest prilej, e locul unui parantez. Lemnul de foc sub un alt punct de vedere prezintă pentru noi un interes însemnat, acela: *Dacă cifra de 6 milioane m.c. va puteà ori nu satisface nevoile consumaţiei, de oare-ce în gospodăria forestieră ce va trebuì să facem şi mi-am luat de bază, cantitatea acestui material nu va puteà fi sporită.* Gospodăria forestieră viitoare am luat'o organizată în vederea producerei lemnului de lucru; iar nu ca cea de acum când păduri întregi cu lemn preţios sunt tăiate în vederea trebuinţei de lemn pentru încălzire. Cifra de aproape 1 m.c. de locuitor e o cifră statistică. De fapt ştim însă că lemnul de foc nu se consumă de o potrivă la oraş ca la ţară. Orăşenii în genere consumă mult mai mult ca ţăranii. Săteanul nostru nu prea dă bani pe lemne şi nici corpul lui nu simte prea multă căldură. Se ştie cum ţăranul nostru se aprovizionează cu lemne. El plăteşte de cele mai multe ori cu zile de muncă.

Şi preţul ce plăteşte în acest fel e mult mai mare de cât plăteşte orăşanul. Acest lucru l'am observat la faţa locului.

Mă găseam într'un sat la un silvicultor. Era o zi târzie de toamnă când trebuia să se culeagă porumbul. Mai mulţi ţărani serveau în curtea ocolului silvic, făceau un şopron în comptul unei datorii de zile, ce aveau de plătit. Carnetul silvicultorului meu arăta datoria: cutare avea 3 zile, altul 4, altul 5, etc. Datoria era pentru lemne. Uscăturile ce cad iarna teresul mare este tocmai să ştim, ce avem acum, ce putem scoate acum din pădurile noastre, cât consumăm şi cât putem vinde. Asupra acestui lucru este însă un întunerec de date precise.

Nu ştim mai apropiat nici cât lemn producem nici cât lemn de cherestea şi lemn de foc consumăm. Ştim numai atât, că trebuinţa de lemn de cherestea şi mai ales de lemn de ştejar, e tot mai viu simţită şi cerinţele comerţului de export, tot mai mari. Mai ştim că pădurile noastre de munte ajunse la etăţi înaintate se exploatează pe capete spre a satisface atât nevoile consumaţiunei cât şi cerinţele exportului.

Şi aceste cerinţe au fost tot mai mult satisfăcute. Comerţul nostru de export a crescut tot mai mult de la 38.537.000 kg. în 1892 până la 320.614.972 kg. în 1902. Şi am vândut în şir ani de a rândul. Am vândut mai ales lemnul cel mai preţios, lemnul de ştejar, de aceea lipsa lui e tot mai viu simţită. Şi am exploatat pădurile cele mai lesne de exploatat. In multe locuri pe unde a intrat toporul în pădure, n'a mai răsărit alta, a rămas pământul gol, impropriu şi

---

din pădure se adun de săteni, se fac grămezi. Vine agentul silvic şi le taxează: o grămadă 3 zile, alta 4 şi aşa mai încolo. La nevoe, tocmeală nu mai încape. Şi săteanul nostru e notat; îşi ia lemnele vine vremea de plată. Şi plata o face cum am arătat, în timpul de toamna când are de recoltat, tocmai când întreaga lui muncă şi existenţă e pe câmp. Preţuiţi aceste zile...... Cât de scump plăteşte săteanul nostru o sarcină de lemne! Şi discuţie nu încape, el trebue să plătească aceste zile, când vrea stăpânirea..., creditorul. Şi ceea-ce se întâmplă la stat, mai rău se petrece la particulari. In această privinţă gândesc că zelul agenţilor statului, ar putea să mai slăbească. E vreme ca aceşti agenţi să înceteze a mai face din interesul statului o «gură de balaur».

Şi trebue ca în împrejurări de felul celei ce arăt, să lase a mai cădea printre degete — cum se zice — câte ceva din dreptul statului. E datoria noastră să îngrijim mai mult de acest corp al săteanului pe umerii căruia stă ridicat edificiul nostru social. In această privinţă agenţii Domeniilor Coroanei sunt mai puţin zeloşi. Indrumarea trebue dată şi agenţilor statului.

In aceasta chestiune a trebuinţei şi consumaţiunei lemnelor de foc va trebui în viitor să ştim bine cifra consumaţiunei şi nevoile, ce se simt şi a se înlesni procurarea combustibilului necesar *fără a perde un moment din vedere organizarea gospodăriei noastre forestiere în vederea producerei lemnului de lucru* pentru cultură şi pentru păşune, dar propriu pentru acei îngrozitori torenţi, un adevărat blestem pentru locuitorii mărginaşi.

Nu ne a călăuzit de loc gândul, că pădurea este un tezaur, ce am moştenit şi de frumuseţea căreia trebue numai să ne bucurăm şi de rodul căreia numai trebue să ne folosim; nici ştiinţa, că pe unele locuri numai pădurile pot creşte şi că fără ele pământul aduce pagubă iar nu venit; ci în goana noastră după numerar, am prădat'o pe unde n'am putut'o distruge. De aceea vedem astăzi o sumă de localităţi ajunse adevărate prăpastii. cari dau foarte mult de lucru Statului şi necesitează pentru a apărà pe locuitori foarte multă cheltuială de forţe şi de bani.

Şi mai ştim şi vedem, că se exploatează mereu. Mereu pădurile seculare cad — fără chip de a mai fi reconstituite — sub toporul întreprinderilor străine. Şi mare grije nu punem. Suferim din pricina uşurinţei noastre din trecut şi nu-i punem stavilă în viitor. Cad pădurile una după alta: în munţii Gorjului, ca şi în munţii Argeşului, în munţii Buzăului, ca şi în munţii Vrancei. Şi multe din păduri, cele din Gorjiu şi cele din munţii Buzăului şi cele din munţii Putnei sunt ale particularilor; cele mai multe sunt ale vestiţilor răzaşi în Moldova, moşneni în Muntenia. Şi mai toate sunt tăiate de întreprinderile străine. Şi pe nimic sunt vândute. Se plăteşte un metru cub de lemn de lucru în pădure 0.20 bani, sau se vinde pogonul de pădure cu câte 7—10 lei[1]. Nimeni

---

[1] Un locuitor din Novaci (Gorj) îmi spunea, că moşnenii de acolo, au vândut la întreprinderi străine, cu câte 7 lei pogonul pădure lemne ca lumânarea.

Şi silvicultorul nostru distins D-l Petre Antonescu în studiul său: «*Asupra torenţilor din diferite state...*» citează un caz şi mai tipic, cum nişte moşneni din Gorjiu au vândut acum 11 sau 12 ani imensele lor păduri de molid aflătoare pe munţii Salanele pe ridicula sumă de *2.000 lei*, şi că cumpărătorul vânzându-le unui întreprinzător, singur a realisat un câştig de 1 milion 200 mii lei; iar pădurea valorà — după estimaţiunea, ce însăşi D-sa a făcut la faţa locului — peste 4 milioane lei.

Exemplul acesta ne face să vedem că de multe ori sumele de milioane nu au la bază numai *munca* şi *ştiinţa*, ci însaşi *spoliaţiunea* aproapelui. Căci spoliaţiune adevărată este pretinsa cumpărare a unei averi de mai multe milioane pe preţ de *2.000 lei*. Numai necunoştinţa lucrurilor a adus nenorocire moşnenilor vânḑători şi perdere pentru nu ne dăm seama de câţi ani a trebuit ca să se strângă această imensă bogăţie şi ce comoară perdem. Nu cunoaştem nici valoarea lemnului, nici interesul general, ce serveşte pădurea. Simţim o nevoe în prezent şi o satisfacere cu ceea ce am moştenit din trecut. Nu cunoaştem preţul moştenirei, de şi această moştenire a fost plătită cu sângele strămoşilor noştri.

Peste tot, producţiunea lemnului a mers la întâmplare, după putinţa de exploatare şi după cerinţele negoţului şi a consumaţiunei.

Şi am ajuns să ni se înfăţişeze acum această stare:

Pe de o parte păduri tăiate ras, a căror regenerare, nici nu e asigurată, pe de alta păduri ajunse la etăţi înaintate, în care încă n'a pătruns mâna omului. De la unele păduri nu putem extrage de cât după vreme îndelungată creşterile anuale dar o sumă de creşteri anuale, cari s'au acumulat de secole în pădurile noastre. De cât aceste cantităţi de material lemnos acumulate, nu pot acoperì lipsa «posibilităţei» la pădurile tăiate ras. Cifra dar *de 1.984.830*^{mc} lemn de lucru, ce am arătat că am putea extrage prin o gospodărie forestieră, nu poate fi atinsă în starea de azi a pădurilor noastre. Şi această afirmaţiune se întăreşte prin dovada: că din 1122 păduri ale Statului, cât ne arată statistica pădurilor din 1900; 725 în suprafaţa de 599.084 h. au fost exploatate şi numai 397 păduri în suprafaţă de 322.560 hectare au rămas neexploatate 1). Şi acest lucru ni-l dă statistica la 1900, de atunci însă numărul pădurilor exploatate a mai crescut.

---

economia noastră naţională. Dar noi cei ştiutori, cari conducem frânele Statului, avem datoria să păzim de nenorocire şi să îngrijim la fericirea membrilor săi. Datoria noastră eră ca să veghem atunci şi este să veghem şi acum, căci adevărate spoliaţiuni se petrec sub ochii noştri cu cumpărările ce se fac de la moşneni în Muntenia şi răzaşi în Moldova

Trebue sa se mai ştie că tot materialul lemnos extras din pădurile noastre s'a fasonat aiurea iar nu la noi. Intreprinderile străine nestatornicite în ţară au tras însăşi tot câştigul, nelăsând nici un folos mânei noastre de lucru şi aducând perdere enormă economici noastre naţionale.

Această stare se continuă neîncetat Intreprinderile străine nestatornicite în ţară şi fără nici o instalaţie industriala sorb aproape întregul nostru izvor de bogăţie forestieră; iar folosul ce ele lasă economiei noastre naţionale este asemănător umidităţei, ce rămâne în urma unui izvor sorbit.

1) În suprafaţă de . . . .

Ori-cum la exploatarea acestui însemnat număr de păduri, s'a avut în vedere nu regulele sciinţei silvice, ci nevoia de bani a tesaurului, nu s'a ridicat de la ele prin exploatare numai venitul lor ci s'a distrus chiar capitalul. In goana după numerar, însăşi regenerarea acestor păduri a fost uitată. Şi ceea ce s'a întâmplat la stat, cu mai multă uşurinţă s'a practicat de particulari. Cifra pădurilor particulare neexploatate a rămas şi mai mică. De aceea nu se poate ca acum venitul acumulat sub formă de creşteri anuale, a unui mult mai mic număr de păduri — pe cari din fericire mai mult situaţia lor le-a ferit de devastarea noastră — să compenseze lipsa cu desăvârşire de venit a unui mult mai mare număr din pădurile exploatate.

Şi acest lucru se mai poate dovedi şi prin următoarea socoteală:

Avem 300.000 hectare pădure a Statului neexploatată. Dintr'această suprafaţă presupun că jumătate 150.000 hect., a ajuns la o vârstă destul de înaintată iau vârsta de 120 ani, când spre a nu intrà în depericiune trebue să se exploateze. Din pădurile particulare şi ale stabilimentului de utilitate publică, am aveà ajunse la etate de a fi negreşit exploatate 200.000 hect. In total 350 mii hectare pădure ce trebue să punem în tăere. Cifra e destul de mărită, socotesc că ea nu poate fi întrecută.

Aceste păduri fiind de o vârstă înaintată exploatarea lor trebue să se facă prin tăere rasă. De cât ele nu pot fi exploatate toate de o dată. Şi imposibilitatea de a exploatà într'un timp prea scurt o aşa întinsă suprafaţă şi trebuinţa de a asigurà cel puţin în parte regenerarea, cere o perioadă de exploatare de cel puţin 20 ani. Această perioadă adoptată, socotesc acum care e materialul lemnos ce se găsesce pe această suprafaţă de 350 mii hectare şi pe care trebue să-l extragem în perioada de 20 ani. Vârsta masivelor forestiere, am spus că e de 120 ani. In acest timp pe fie care an s'au acumulat creşteri anuale. Masivele sunt în stare de codru. Şi am arătat că la pădurile în stare de codru se poate extrage anual cam 2^{mc}. Or aceste masive fiind de vârstă înaintată pentru a nu intra în depericiune trebue tăiate ras. Trebue dar să se ridice întregul material lemnos ce ele coprind, care socotit pe 2^{mc} anual, ar revenì acumulat pe hectar

240$^{mc.}$ La această cantitate nu se mai poate adăogà creşterile anuale ale masivelor în timpul perioadei de exploatare de 20 ani, de oare-ce, ceea ce creşte pe o parte, intră în depericiune pe de alta. Dacă dar pe un hectar de pădure în vârstă de 120 ani s'ar găsì 240^{mc} material lemnos de pe *350.000* hectare, s'ar găsì şi am aveà de extras *in 20 de anĭ 84 milioane m. c.* Dacă din această cantitate alegem materialul lemnos de cherestea socotit pe proporţia de $50^0/_0$, găsim că am aveà de extras de pe suprafaţa de 350 mii hectare ajunse la etatea de exploatare 42 milioane m. c. lemn de cherestea, care prin fasonare mai perzând $50^0/_0$, ne-ar rămâne că în 20 ani am extrage de pe 350.000 hectare pădure de 120 ani supuse la exploatare *21.000.000*$^{m.c.}$ lemn de cherestea bun de vînzare sau anual *1.050.000*$^{m.c}$, — *cifră care nu întrece cu mult cantitatea de material de cherestea ce vindem şi consumăm astăzi.*

Prin urmare, nu numai că ţifra de *1.984.839*$^{m.c}$, — cât am arătat că am puteà extrage prin o gospodărie bună — nu poate fi realizată acum din pădurile noastre dar se alege cu uşurinţă din cele spuse, că nici cifra de *600.000*$^{m.c}$ cât am arătat că exportăm şi cea de *200.000*$^{m.c}$ cât am arătat că consumăm nu reprezintă numai venit adevărat al pădurilor noastre, ci şi capital forestier ce vindem ¹).

Ceea ce am făcut şi facem acum nu e o gospodărie, ci o secătuire a isvorului nostru forestier. Nici Statul şi nici particularul nu ţine seamă de perceptele ştiinţei silvice. Pe unde e cu putinţă, extragem venitul şi vindem şi capitalul, pe unde nu, lăsăm ca chiar venitul să se piardă ²). Din această pricină, n'a intrat şi nu intră în casa economiei noastre naţionale nici atâta, cât ar fi trebuit să intre, dacă am fi extras numai venitul capitalului nostru forestier fără ca să distrugem capitalul. Să mă explic. In exploatarea pădurilor noastre am făcut şi continuăm a face întocmai ca un rentier, care în loc să-şi taie anual cupoanele de la un capital considerabil în efecte ce are şi să trăiască din acest venit, lasă o parte din cupoane netăiate iar valoarea lor să se prescrie.

---

1) D. I. Gheorghiu «Scurte priviri asupra Finanţelor ţării».

2) Dovadă, sunt o sumă de păduri ajunse la etăţi înaintate, care în aşteptarea exploatării cad în depericiune.

în schimb de la alte efecte taie cupoanele şi vinde şi efectele: *capitalul.*

Pe de o parte dar, împuţinează capitalul, vânzându-ll iar pe de alta lasă să se peardă venitul. Iar rezultatul este că în casa rentierului intră mai puţin, de cât ar fi intrat, dacă ar fi incasat regulat în fie-care an numai valoarea cupoanelor sale, fără a cheltui capitalul. Acelaşi rezultat l'am obţinut şi îl obţinem şi noi în economia noastră forestieră. Se impune cât mai e vreme, să părăsim drumul ce am apucat, dacă nu voim să perdem şi ceea-ce mai avem. Statul mai ales trebue să intervie şi să impue amenajamente complecte tuturor pădurilor de munte, atât celor ce sunt în proprietatea sa cât şi celor ale particularilor şi stabilimentelor de utilitate publică.

Dacă e un drept al particularului să dispună de lucrul său, apoi în chestie de păduri acest drept este subordonat unui altuia mult mai mare: dreptul nostru al tuturora de a păstrà un izvor de material, de care în toate mişcările vieţei vom aveà nevoe, de a menţine aceeaşi influenţă asupra climei, de a nu descoperì munţii noştri, ce ar aduce primejdie pentru viaţa locuitorilor dinprejur. Şi intervenţia Statutui de a supune la anumite reguli de exploatare, pădurile ce acoper munţii noştri ar satisface un îndoit interes. Întâiu interesul de-a nu perde pe nimic o bogăţie, care într'un viitor apropiat, va fi un adevărat izvor de aur şi al doilea un interes economic naţional de a păstrà un material, de care sunt legate o sumă de ocupaţiuni, de care e strâns legată în viitor dezvoltarea noastră economică. Pe lângă aceasta prin supunerea pădurilor la anumite reguli de exploatare, nu numai că vom ferì economia naţională de o perdere, ce foarte greu s'ar mai puteà îndreptà, dar vom asigurà pe veşnicie existenţa unui capital şi ca urmare continuitatea unui venit, ce din an în an va merge crescând. Amenajamentele ce se vor statornicì, vor trebuì să aibă în vedere conducerea exploatabilităţei pădurilor la etăţi înaintate. Prin exploatarea pădurilor de munte la etăţi înaintate, se va realizà pe de o parte o mai sigură regenerare a pădurilor, iar pe de alta se va obţine materialul lemnos de cherestea absolut trebuincios nouă şi cerinţelor comerciului nostru de export. De acest gând m'am călăuzit luând — în calculul ce am făcut, — ca tratate în codru $^3/_4$ din suprafaţa pădurilor noastre şi numai $^1/_4$ le-am presupus tratate în crâng simplu şi în crâng compus.

* * *

Cele până aci arătate ne pun în măsură — în lipsa chiar a unor date precise — să vedem că în vremea de acum cifra exportului *nostru de 600 mii m. c. nu va puteà sporì*; ba chiar prin supunerea pădurilor la o exploatare mai chibzuită, va trebuì să se micşoreze. Numai după vreme mai îndelungată şi după ce pădurile noastre vor fi amenajate şi căi de transport vor brăzdà toate centrele de producţiune forestieră se va sporì cifra exportului nostru în lemn de lucru. Nu avem dar de o cam dată prea mult material lemnos de oferit spre vânzare pe pieţele de consumaţie. Nu avem dar prea mare interes să împedicăm concurenţa lemnului străin, — dar avem interes ca această concurenţă să fie egală *Liber şi înlesnit* poate fi dar şi în viitor tranzitul lemnelor străine prin ţara noastră dar sub condiţiunea ca aceste materiale *să fie încărcate la punctele de eşire cu aceleaşi cheltueli de transport şi taxe, cu care sunt încărcate şi materialele noastre lemnoase.* Şi am arătat diferinţele de taxe ce suportă lemnăria ce exportăm. Mai ales cu tarifele de transport pe căile ferate, lemnele de tranzit se bucură — prin refacţie — de o scădere însemnată în timp ce lemnăria noastră este apăsată greu. *Tariful de transport al căilor ferate trebue bine revizuit.* In ce priveşte însă tranzitul sub forma importărei în condiţia exportărei a 80 $^0/_0$ lemn fasonat, gândesc că n'ar mai trebuì înlesnit în viitor în aceeaşi condiţiune.

Şi aceasta pentru cuvîntul că — menţionându-se taxa de import pentru lemne — acest tranzit nu e de cât o portiţă, prin care se poate fraudà une-ori dreptul fiscului [1])

---

[1]) Cel mai bun lucru ar fi să se pună o taxă fiscală pe toată lemnăria brută importată şi să se aplice fără nici o condiţiune de scutire

Această taxă fără nici o scutire ar puteà fi un îmbold pentru industriaşii noştri, ca ei să-şi îndrepte privirea şi către frumoasele noastre masive forestiere din care astăzi unele prin exploatare se distrug pentru tot-d'a-una îmbogăţind întreprinderile straine nestatornicite sau statornicite temporar în ţară iar altele în aşteptarea exploatărei şi din cauza vîrstei înaintate se perd, putrezesc.

Incă ceva. Inlesnim produselor străine drumul spre a se desface pe pieţele străine. Aceeaşi înlesnire trebue să o cerem şi noi ţărilor respective pentru desfacerea produselor noastre. Dar produsele noastre lemnoase n'au nevoe de tranzit spre a se oferi pe pieţele de consumaţie. Ele pornesc din porturile noastre. De tranzitul liber pentru lemne, ce ne oferă vecina noastră Austro-Ungaria n'avem nevoe şi nici chiar de favoarea de scutirea materialelor lemnoase, ce ne dă la import. Produsele noastre lemnoase, n'au nevoe de tranzit prin Austro-Ungaria, iar folos mare nu tragem din vînzarea produselor lemnoase în Austro-Ungaria. Mai tot lemnul exportat în Austro-Ungaria — şi exportul nostru cel mai mare în această ţară se face — provine din exploatările, ce însăşi întreprinderile Austro-Ungariei, au la noi în ţară. Şi aceste, întreprinderi nestatonicite în ţară au luat însăşi tot câştigul, iar noi — am arătat — că n'avem de cât perdere. Nici proprietarul pădurei şi nici mâna noastră de lucru n'a avut şi nu are vr'un folos. Din acest punct de vedere, cererea ce fac Ungurii, ca să se aplice lemnului nostru acelaşi regim vamal de import şi tranzit pe care noi îl aplicăm lor [1]) gândesc, că ne ar aduce mai mult bine de cât rău.

Avem nevoe însă de tranzit liber pentru alte produse ale agriculturei şi industriei noastre: vite, cărnuri, lână, pasări, fructe, etc. Pentru acestea dar să cerem reciprocitate de la vecina noastră. Şi această reciprocitate să fie tot-d'auna vie, Principiul *do ut des* să fie neîncetat flacăra luminoasă.

Să nu se întâmple, cum s'a întâmplat în 1882 bună oară, când tranzitul vitelor noastre a fost oprit sub motivul de poliţie veterinară. Când acest lucru s'ar întâmplà produselor noastre, aceeaşi oprire să o putem aplica produselor, ce au nevoe de tranzit, cantităţilor însemnate de lemnărie, ce trec prin ţara noastră. *Voim şi noi să trăim. Şi puterea noastră şi bunul nostru trai sînt strâns legate de desvoltarea bogăţiilor ce avem şi de asigurarea muncei noastre.*

Această desvoltare a bogăţiilor şi forţelor noastre muncitoare avem dreptul şi trebue neîncetat să urmărim.

Dimitrie I. Gheorghiu.

* * *

---

1) V. revista forestieră «Erdészeti Lapok», No. 1 din Ianuarie 1903, cât şi «Revista Pădurilor» din acelaşi an.

INFORMAŢIUNI

In ziua de 22 Mai a. c., M. S. Regele a fost la Administraţia Domeniului Coroanei, unde a vizitat biurourile şi expoziţia permanentă a produselor de pe diferitele domenii. Cu această ocazie, pentru prima oară, M. S. Regele a vizitat şi localul societăţei «*Progresul silvic*», interesându-se de bibliotecă şi muzeu, iar D-l Ion Kalinderu, preşedintele societăţii, a prezentat pe D-l secretar N. C. Nădejde, care a pus în curent pe M. Sa de mersul societăţei, precum şi despre chestiunile ce s'au discutat la ultimul congres, şi în special despre chestiunea injectărei fagului. M. Sa a examinat mai multe secţiuni de lemn de fag şi traverse injectate, exprimându-şi dorinţa că ar trebui să se rezolve cât mai curând această chestiune, pentru a se deschide un debaşeu şi lemnului de fag.

* * *

Pentru periodul de 2 ani (1904—1906), adunarea generală a membrilor societăţei «*Progresul silvic*», a proclamat pe următorii D-ni membrii, cu sediul în Bucureşti, cari vor forma comitetul central de administraţie:

Ion Kalinderu, C. F. Robescu, Marin Petrescu, Dr. Gr. Antipa, C. Broşteanu, Th. Galleriu, C. Al. Orescu, I. P. Chihaia, N. G. Popovici, Petre Antonescu şi *N. C. Nădejde.*

* * *

După propunerea D-lui Ion Kalinderu Adunarea generală a proclamat în conformitate cu art. 10 din statute ca membrii de onoare pe D-nii: Ministru *C. I. Stoicescu* şi *Em. Porumbaru*, *Leon Boppe*, director onorific al şcoalei naţionale forestiere din Nancy, *Ch. Broillard*, conservator de păduri în retragere, *Neumeister*, directorul şcoalei forestiere din Tharandt şi *Iohan Pitschak*, consilier silvic în retragere; iar după propunerile făcute de mai mulţi membrii au fost proclamaţi ca membrii activi D-nii: Procopie Cazoti, Tache Protopopescu, Dim. Neniţescu, Al. Cerban, Nicu Cincu, Manea Bellu.

* * *

Comitetul central de administraţie al Societăţei, întrunindu-se în ziua de   Mai a. c., conform art. 16 din statute, s'a constituit ast-fel:

D-l *I. Kalinderu*, Preşedinte;
D-l *C. F. Robescu*, Vice-Preşedinte;

D-l *N. C. Nădejde*, Secretar-Casier; D-nii dr. *Gr. Antipa*, *P. Antonescu*, *C. Broşteanu*, şi *N. G. Popovici* vor formă comitetul de redacţie al Revistei, iar conform art. 37, D-l *N. C. Nădejde* s'a însărcinat şi cu administraţia Revistei.

* * *

Comitetul a admis ca membrii activi pe D-nii Th. Grigoraş, Bernard Juster, Vasile Mirică, Em. S. Negoescu, V. D. Pleşan şi Gr. Stamaţian.

* * *

In ziua de 24 Mai a. c. s'a ţinut licitaţii pentru arendarea a 117 moşii pe periodul 1905—1915.

* * *

In zilele de 9, 12 şi 15 Iunie a [illegible] vor ţine licitaţii la Craiova, Bucureşti, Iaşi, Tulcea, Slatina, Ploeşti, Bacău, Piteşti, Buzău, Bârlad şi Constanţa pentru vânzarea spre exploatare a 215 păduri.

* * *

S'a confirmat adjudecarea vânzărei spre exploatare a 64.620 arbori răşinoşi şi 17.138 foioşi din pădurea Tazlăul, asupra D-lui Dinerman şi fii, preţul fiind de 9 lei 40 un arbore răşinos şi 40 bani unu foios.

* * *

Următoarele mutări şi avansări s'au făcut în corpul silvic până la 15 Iunie a. c.:

D-l *Al. Luchian*, şeful ocolului Malovăţ (Mehedinţi) la ocolul Tismana (Gorjiu);

D-l *S. Lupu*, şeful ocolului Tismana, la ocolul Slăveşti (Teleorman);

D-l *Radu Plăpceanu*, şeful ocolului Slăveşti, la ocolul *Schitu-Greci* (Olt);

D-l *D. Rizescu*, şeful ocolului *Schitu-Greci*, (Olt) la ocolul Malovăţ.

D-l *C. Rădulescu*, şeful ocolului Băbeni, (Vâlcea) la ocolul Cincurova, (Tulcea);

D-l *P. Ionescu*, şeful ocolului Cincurova, la ocolul Băbeni;

D-l *C. Negrescu*, şeful ocolului Calu-Iapa (Neamţ) la ocolul Roman;

D-l *Botez*, şeful ocolului Roman, la ocolul Calu-Iapa;

D-l *Gh. Motune*, şeful ocolului Cadâna (Ialomiţa), ca secretar la şcoala de silvicultură (Brăneşti);

D-l *Gr. Pârvulescu*, de la şcoala de silvicultură, la ocolul Cadâna;

D-l *Florea Voicu*, silvicultor asistent a fost avansat silvicultor cl. II în locul D-lui *C. Bosoancă*, demisionat, şi mutat de la şcoala de silvicultură în Administraţia centrală;

D-l *Mihail Popescu*, a fost primit în corpul silvic cu gradul de silvicultor asistent;

D-l *Luca Fortunatu* şeful ocolului Leordeni (Muscel), secretar la şcoala de silvicultură (Brăneşti);

D-l *Gh. Moţune*, secretarul şcoalei de silvicultură la ocolul Giurgiu

D-l *V. D. Pleşan*, şeful ocolului Giurgiu la ocolul Leordeni.

CLIMA LUNEI APRILIE 1904 st. n.

La Bucureşti-Filaret

Luna Aprilie 1904 la Bucureşti-Filaret, a fost ceva mai rece ca de obiceiu. Şi în această lună precipitaţiuni atmosferice au căzut în foarte mică cantitate.

Temperatura lunară 9°.8 este cu aproape un grad mai coborâtă ca valoarea normală. Din ultimii 48 de ani, în 9, această temperatură a fost şi mai mică ca acum: în 1893 ea se coborâse la 7°.0. Perioadele reci au coprins zilele de la 1 la 9 şi de la 16 la 22. Primele trei zile ale lunei şi de la 18 la 21 au fost cu deosebire reci. Cea mai caldă zi a fost la 14 când termometrul a atins 24°.0 care este temperatura maxima absolută din cursul lunei, iar cea mai rece la 1 cu toate că temperatura minimă absolut −3°.8 s'a înscris la 3. Aceste temperaturi extreme sunt coprinse în limite normale, căci în alţi ani de la 1877 încoace, temperatura maximă a ajuns la 32°.7 în 1899, iar cea minimă s'a coborât la −6°.0 în 1882. Zile de îngheţ au fost 8, iar de vară nici una; în general sunt, în această lună, 3 zile de îngheţ şi 2 de vară.

Precipitaţiunile atmosferice deşi au căzut într'un număr de zile aproape egal cu cel obicinuit, nu au produs de cât abia 21 mm. de apă, jumătatea cantităţei normale. De la începutul anului şi până la finele acestei luni nu s'a obţinut la Bucureşti de cât 77 mm. în loc de 153 mm. de apă cât este valoarea normală. Au fost 8 zile cu cantităţi apreciabile de apă; în primele două zile ale lunei apa a provenit din ninsoare. Zapada căzută la 1 a fost viscolită de Crivăţ. Grosimea stratului de zăpadă a fost de 11 cm. şi a acoperit solul numai la 1 şi 2. In ziua de 15 când a căzut câte-va picături de ploae, s'a auzit tunând la Est. Vântul dominant a fost Crivăţul. El a suflat în proporţiune de $54^0/_0$ şi a atins în prima zi a lunei iuţeala de 19 metri pe secundă. Zile în care a suflat vânt tare au fost 12. Presiunea atmosferică 755.6 mm. este cu 3 mm. mai mare ca normala. Atmosfera a fost cu $5^0/_0$ mai uscată, iar cerul mai puţin înorat ca de obiceiu. Zile senine au fost 12, iar noroase şi acoperite câte 9; în general în această lună sunt 8, 12 şi 10 de asemenea zile. Soarele a strălucit foarte mult: 238 de ore în loc de 184 cât se arată de obiceiu; numărul zilelor în care el a strălucit 26, este însă egal cu cel normal. Din ultimii 20 ani, numai în 1899 Soarele a avut o durată de strălucire şi mai mare ca acum în această lună.

Brumă s'a observat în 8 zile, roua în 9, măzărică şi ceaţă în câte una, halo solar în 2, iar într'o seară, la 12, fulgere de căldură

In ziua de 4, la 12 o. 4 m. şi 12 o. 27 m. timp oficial, s'a simţit două puternice sguduituri de pământ. In aceiaşi zi la diferite ore, precum şi în zilele de 10, 11, 13 şi 19, pendulele orizontale ale Observatorului Sismologic au înregistrat nişte microseisme care nu au fost simţite de nimeni.

In ultimele zile ale lunei aproape toate speciile de arbori, arbuşti şi pomi fructiferi s'au deschis şi au fecondat în cursul ultimei decade; la mare parte a lor florile s'au trecut şi fructul s'a format. Grâul de toamnă se prezintă destul de frumos având înălţimea de peste 20 cm.: în ultimile zile din cauza secetei şi a vânturilor uscate, începuse a se îngălbini în părţile de jos. Orzul a răsărit la 7 şi se prezintă destul de frumos având înălţimea de peste 10 cm. Porumbul care s'a semănat la 13, din cauza uscăciunei a răsărit abia în ultima zi a lunei.

Starea udometrică şi agricolă a României la finele lunei Aprilie 1904 st. n.

Starea udometrică.

Luna Aprilie a fost foarte secetoasă. Ea este a zecea luna din perioada de uscăciune care bântueşte ţara, uscăciune ce datează din Iulie

1903. Cantitatea de apă obținută din ninsoarea de la începutul lunei — și despre care s'a menționat în precedentul nostru Buletin — cât și din micile ploi ce au mai urmat este aproximativ[1]) numai de 38% din valoarea sa normală de 56 mm.

Din ultimii 14 ani numai în 1899 — an de tristă memorie — această lună a fost și mai secetoasă ca acum.

Dacă, pentru comparațiunea stărei udometrice în perioada de uscăciune din 1903/4 cu aceia din 1898/99, considerăm intervalul de 9 luni (de la începutul lui August până la sfârșitul lui Aprilie) constatăm că, în perioada în care ne găsim, a căzut în total aproximativ 200 mm. de apă, cantitate excesiv de mică pentru un interval așa de lung; pe când, în aceiași perioadă din 1898/99, avusesem în mijlociu 223 mm. Mai constatăm că de la 1891 încoace, de când studiem ploia în România, nici într'un an — chiar în cei mai secetoși ca 1894, 1896 și 1899 — n'a căzut a noi, în această perioadă de 9 luni, atât de puțină apă ca în prezent. In mod normal se obține în acest interval, 380 mm. de apă și prin urmare deficitul, la finele lunei Aprilie 1904 este de 47% față de această valoare normală.

Condițiunile de umezeală în care se găsește actualmente solul nostru sunt și mai rele de cât acele în care se găsea la aceeași epocă din 1899, căci luna Iulie 1898 fusese extraordinar de ploioasă, pe câtă vreme Iulie 1903 a fost, din contra, o lună secetoasă. Dacă prin urmare am fi luat pentru comparațiune cele 10 luni (de la începutul lui Iulie până la sfârșitul lui Aprilie), am fi găsit în sol la finele lui Aprilie 1904 o cantitate de apă încă și mai mică ca aceia din 1899.

Deficitul de apă care se redusese, la finele lui Martie 1904, la 38%, acum din cauza secetei din Aprilie, el a crescut la 42% față de valoarea sa normală din perioada de la Iulie la sfârșitul lui Aprilie.

Puținele precipitațiuni din această lună au fost repărțite în mod neegal pe suprafața Regatului; căci, pe când în partea vestică a Munteniei am avut câte-va precipitațiuni destul de bunișoare în 4 sau 5 zile, în partea sa estică, în Dobrogea și aproape în toată Moldova au fost foarte puține precipitațiuni și, în unele părți, chiar de loc. In mijlociu Muntenia a primit aproximativ 30 mm. de apă, Moldova 10 mm. iar Dobrogea și mai puțin. Cantități de apă între 30 și 50 mm. s'au adunat în districtele din vestul Munteniei până în Prahova și Vlașca. Districtele cele mai secetoase au fost: Brăila, R.-Sărat, Constanța, Covurlui, Tecuciu, Roman, Vaslui și Iași. In Tutova și Fălciu, și chiar în unele părți din districtele limitrofe, n'a plouat aproape de loc în cursul acestei luni.

Râurile, lacurile, puțurile și izvoarele continuă a avea puțină apă; multe dintr'ânsele chiar foarte puțină, dacă nu au și secat.

Starea agricolă.

Precipitațiunile din primele zile ale lunei Aprilie în Muntenia și în Dobrogea, precum și zăpada ce a căzut, aproape în toată Moldova, în ultima decadă din Martie, au fost de mare folos semănăturilor în cursul lunei de care ne ocupăm.

Timpul răcoros care a ținut în primele sale două decade de și a avut desavantagiul de a menține vegetațiunea în întârziere, totuși el i-a fost de mare folos, față de uscăciunea ce a urmat, căci evaporațiunea s'a făcut încet, păstrându-se umezeala în stratul arabil.

In ultima decadă, timpul încălzindu-se binișor, vegetațiunea a luat un mare avânt; însă vânturile au svântat repede solul.

Cu toată insuficiența ploilor din cursul acestei luni, totuși, la sfârșitul ei, semănăturile se prezintă în general încă frumoase deși prea puțin înaintate în dezvoltare. In partea vestică a Munteniei, unde a ploat binişor în câte-va zile din Aprilie, ele sunt chiar foarte frumoase. Grâul, secara şi orzul de toamnă, semănate mai de timpuriu şi eşite bine din iarnă, sunt viguroase şi au înălţimea de aproape 30 c.m. Nu tot ast-fel se prezintă lucrurile în partea estică a Munteniei, în Dobrogea şi mai în toată Moldova unde n'a ploat de cât foarte puţin şi unde vânturile tari fiind mai frecuente, semănăturile de toamnă, dar cu deosebire cele de primăvară, au rămas mici, rari, neînfrăţite şi nu se pot dezvoltà din cauza uscăciunei. Pe unele locuri ele au început chiar a se îngălbenì şi foile a se răsuci.

---

[1]) Zicem *aproximativ* căci din cele [illegible] stațiuni, unde se măsoară precipitațiunile atmosferice, câte-va nu au intrat în acest prim calcul. Introducerea lor în calculul definitiv nu va modifica însă în mod simțitor cifrele ce dăm.

Pretutindeni, la sfârşitul acestei luni, se simte nevoe de ploae Dacă ea nu va venì în scurt timp multe din semănăturile de toamnă şi mai cu seamă de primăvară vor suferì în mod netăgăduit căci subsolul este foarte uscat.

Timpul a fost favorabil pentru arăturile şi semănăturile de orz, ovăz, sfecle, in, plante furagere şi altele; ele s'au făcut pretutindeni, neîntrerupt în tot cursul lunei. In toată ţara s'au făcut întorsuri şi arături pentru porumb, care, în multe părţi, s'a şi semănat. Din causa uscăciunei şi a răcelilor toate semănăturile făcute în această lună, au mers foarte încet, unele au răsărit, însă sunt rari şi fără putere; în multe părţi ele încă nici n'au eşit din pământ. In părţile unde seceta este mai simţitoare porumbul încă nu s'a semănat, aşteptându-se sosirea ploilor.

In partea estică a ţărei cu Dobrogea, se simte deja lipsa păşunelor pentru vite, iarba neputând creşte din causa uscăciunei.

In ultima decadă au înfrunzit aproape toţi arborii, arbuştii şi pomii fructiferi. Cea mai mare parte a pomilor au înflorit in această perioadă: la multe specii ca zarzăr, prun, vişin, cireş, etc. fecondaţiunea s'a făcut şi, de oare-ce, n'au avut a suferi, în această perioadă, de brume şi îngheţ, se prevede că va fi în toată ţara o mare abondenţă de aceste fructe. Crângul verde este bine încheiat.

Viile s'au arăcit, legat şi săpat: în ultimele zile, căpuşele începuseră a se deschide.

Vegetaţiunea, faţă de anul 1903, se găseşte acum mai în întârziere cu 10 la 15 zile.

CLIMA LUNEI MAI 1904 st. n.

Luna Maĭ 1904, la Bucureşti-Filaret, este a un-spre-zecea de când s'a declarat seceta: ea a fost obicinuit de călduroasă însă excesiv de secetoasă.

Temperatura lunară 16'4 este tocmai egală cu cea normală. Perioade mai călduroase au fost de la 8 la 12 şi de la 18 la 20. Ziua de 19 a fost cea mai caldă; într'însa s'a înscris temperatura maximă absoluta 33°,0. Temperaturi ca această din urmă sunt foarte rare la Bucureşti la această epocă. De la 5 până la finele lunei a urmat o perioadă rece; la 28 termometrul s'a coborât la 4°.2, care este cea mai joasă temperatură din cursul lunei. In alţi ani temperatura s'a coborât în această lună până la un grad sub zero. Zile de vară au fost 10, din care cea dintâiu la 5.

Cantitatea totală de apa ce a căzut în cursul acestei luni, a fost abia de 19 mm., ea este cu aproape 70 % mai mică ca cea normală. In 5 zile ploaia a fost însoţită de manifestaţiuni electrice. Din ultimii 40 de ani, numai în 4 s'a adunat şi mai puţină apă ca acum în această lună. De la începutul anului şi până la finele acestei luni, nu a căzut la Bucureşti de cât 96 mm. în loc de 215 mm. cât este valoarea normală. Din Iulie 1903 de când a început seceta şi până acum s'a adunat numai 240 mm. de apă, pe când valoarea normală este 508 mm.

Vântul dominant a fost crivăţul; la 14 el a atins iuţeala de 18 metri pe secundă.

Presiunea atmosferică mijlocie 755.0 mm. a fost ceva mai ridicată ca normală.

Atmosfera a fost cu 8 % mai urcată, iar cerul puţin mai înorat ca de obiceiu. Zile senine au fost 9, noroase 12 şi acoperite 10. Soarele a strălucit 269 ore; numai într'o singură zi acest astru nu s'a arătat.

Rouă s'a observat în 10 zile, ceaţă într'una şi halo solar în 2.

In ziua de 8, la 7 o. 38 m. seara, timp oficial s'a înregistrat o microseismă, iar în dimineaţa de 22, la 5 o. 48 m s'a simţit o slabă sguduitură de pământ verticală.

Din cauza secetei vegetaţiunea a suferit mutl. Grâul de toamnă este mic, iar mare parte s'a uscat: spicul a dat în a treia decadă când a şi înflorit. Orzul de primăvară încă rezistă şi a dat în spic în ultima zi a lunei. Porumbul s'a dezvoltat binişor şi s'a prăşit pentru primăvară la 21. Iarba s'a uscat în mare parte, iar fîneţe s'au făcut foarte puţine şi au înflorit în prima jumătate a lunei, aşa că în ultima decadă ele s'au cosit. Viţa de vie a înfrunzit la 10 şi a înflorit în ultimile zile ale lunei. Dintre arbori, arbuşti şi pomi fructiferi a înflorit aguzii, castanul sălbatec, liliacul, gutuiul şi nucul încă din prima decadă, iar salcâmul, glădiţa şi singerul în ultima decadă. In ultimile zile au început a se coace căpşunele şi cireşele timpurii.

Starea udometrica şi agricola a României la finele lunei Mai 1904 st. n.

Starea udometrică

Ploile parţiale, ce au căzut în 6 zile din cursul acestei luni, au fost în aşa de mică cantitate, în cât luna Mai 1904 este cea mai secetoasă dintre toate lunile Mai din ultimii 14 ani, de când facem studiul ploilor in România. Cantitatea mijlocie de apă adunată în cursul său este aproximativ de 37 mm. 1), ceia-ce reprezintă numai 55 % din valoarea sa normală. In anul 1899 — cel mai dezastruos pentru agricultură, de la 1891 încoace — cantitatea de apă obţinută în această lună a fost ceva mai mare ca acum.

Luna Mai 1904 este a unsprezecea lună din perioada de uscăciune care bântueşte ţara încă din Iulie 1903. In tot acest interval de timp nu s'a obţinut în întreg regatul de cât aproximativ 300 mm. de apă, pe când cantitatea normală este de 513 mm. şi prin urmare deficitul de apă în această perioadă este de 44 %.

In acelaş interval de timp de 11 luni din 1899 (din Iulie 1898 până la sfârşitul lui Mai 1899), se adunase 368 mm. de apă: prin urmare actualmente lipsa de precipitaţiuni atmosferice este pentru agricultură şi mai simţitoare de cât cum fusese la finele lui Mai 1899.

In întreaga lună Mai n'a fost nici o ploaie generală. Precipitaţiunile atmosferice parţiale au variat în diferite regiuni ale ţărei, fiind mai frecuente în vestul Munteniei, în regiunea muntoasă şi în Moldova de sus.

Districtele în cari cantităţile mijlocii de apă au trecut de 40 mm. sunt: Mehedinţi, Gorj, Dolj, Argeş, Dâmboviţa, Prahova, Bacău, Neamţ, Roman, Iaşi, Suceava, Botoşani şi Dorohoi. In restul ţărei şi cu deosebire în partea estică a Munteniei, în cea centrală şi de jos a Moldovei şi în Dobrogea cantităţile mijlocii de apă au fost inferioare acestei valori.

In Vlaşca, Buzău, Brăila, Tecuciu, Covurlui şi Fălciu nu s'a adunat, în tot cursul lunei, nici 20 mm. de apă. Sunt localităţi în care nu s'au obţinut nici chiar 10 mm. de apă în această lună.

Debitul râurilor şi isvoarelor a continuat a se micşoră. Prin unele părţi, ca în districtul Vaslui, se simte deja lipsa de apă pentru vite.

In afară de puţinele ploi, ceia-ce a făcut ca seceta să fie şi mai simţitoare este frecuenţa vânturilor tari în multe zile din ultima decadă.

---

1) Zicem *aproximativ* căci din cele 408 staţiuni, unde se măsoară precipitaţiunile atmosferice, câte-va nu au intrat în acest prim calcul. Introducerea lor în calculul definitiv nu va modifica însă în mod simţitor cifrele ce dăm.

cauzând uscarea şi mai tare a pământului. In mare parte a lunei timpul a fost răcoros; la sfârşitul decadei a doua au fost 2 zile cu o căldură dogorâtoare. In urma ploii de la 26 în nordul Moldovei, şi când a nins puţin pe munţi, timpul s'a răcit mult.

In câte-va zile din ultima decadă a fost ingheţ şi brumă în unele localităţi muntoase şi din Moldova.

Starea Agricolă.

In ultimul nostru Buletin, vorbind de situaţiunea agricolă la finele lunei Aprilie 1904, ne exprimam precum urmează:

«Pretutindeni, la sfârşitul lunei, se simte nevoe de ploae. Dacă ea nu va venì în scurt timp, multe din semănăturile de toamnă şi mai cu seamă de primăvară vor suferì în mod netăgăduit căci subsolul este foarte uscat».

Prea puţinele ploi şi timpul rece şi vântos din cursul lunei Mai au înrăutăţit mult situaţiunea agricolă. Afară de unele excepţiuni, cerealele de toamnă ca şi cele de primăvară nu s'au dezvoltat de cât foarte puţin, rămânând mici, rari şi pipernicite. Grâul, care eşise bine din iarna şi care la sfârşitul lunei precedente era frumos, din cauza lipsei de ploaie din această lună, a rămas mic; mulţi din fraţi s'au uscat, rezistând numai firul principal care a dat un spic mic şi fără putere; unele spice sunt uscate la vârf. Grâul, care a eşit mai slab din iarnă, s'a uscat cu totul; în multe părţi s'a întors pentru a se înlocuì cu porumburi sau nutreţuri, iar în altele s'a dat spre păşunare.

Orzul de primăvară şi ovăzul se prezintă ceva mai binişor; însă şi ele sunt ofilite cu foile răsucite şi nu dau mari speranţe. In unele părţi, unde s'a semănat mai de timpuriu, orzul este gata a da în spic. Orzul de toamnă este mult mai bun.

Porumburile s'au semănat pretutindeni; în unele părţi s'au şi prăşit. Ele nu se prezintă în toate părţile în aceleaşi condiţiuni, aşa că pe alocuri sunt slabe, pipernicite şi rari. Sunt locuri unde încă n'a răsărit porumbul.

Fâneţele naturale sunt slabe şi rare; în ultima decadă ele s'au şi cosit în părţile de câmpie. Cele artificiale, ca trifoiul şi lucerna, dau puţin nutreţ.

Păşunele şi islazurile sunt în multe părţi uscate şi vitele suferă de foame. In unele localităţi s'a permis dejà păşunatul în păduri.

Pomii fructiferi, de şi au legat destul de bine, însă, din cauza secetei, cea mai mare parte din fructe s'au uscat şi cad. Mai dezastros în cursul acestei luni, a fost numărul aşa de mare al omizilor în cât în multe părţi ele au distrus frunzele copacilor şi s'au coborât pe iarbă; vitele refuză de a mânca această iarbă.

Viţa de vie a înfrunzit în cursul acestei luni, parte a şi înflorit, însă suferă şi ea de secetă; lăstarii sunt mici şi nu se pot dezvoltà.

In definitiv, situaţiunea agricolă la sfârşitul lunei Maiu este destul de rea. Totuşi în vestul Munteniei şi cu deosebire în o parte a Olteniei, unde ploile, atât în lunile precedente cât şi în cursul acesteia au fost ceva mai abondente, precum şi în nordul Moldovei unde în ultima decadă au căzut câte-va ploi mai mari, starea agricolă este frumoasă şi pe alocuri chiar foarte frumoasă. Dacă vor urmà în curând ploi abondente se va obţine, în aceste regiuni, o recoltă bună.

Din contra, în estul Munteniei şi cu deosebire în districtele: Ialomiţa, Buzău, R.-Sarat şi Brăila, în partea centrală şi de jos a Moldovei şi în mare parte a Dobrogei, cerealele de toamnă ca şi cele de primăvară sunt compromise; chiar dacă ar urmà o periodă ploioasă, ea nu ar mai putea folosì de cât porumburilor şi nutreţurilor.

Institutul meteorologic

Tip. GUTENBERG, Joseph Göbl, Bucuresci.

SOCIETATEA „PROGRESUL SILVIC"

RECUNOSCUTĂ PERSOANĂ MORALĂ

Domnul **C. I. Stoicescu,** *Ministrul Agriculturei, Industriei, Comerciului și Domeniilor, a însărcinat pe D-l Inspector silvic* **Th. Galleriu,** *șeful serviciului pădurilor, a prezenta D-lui* **Ion Kalinderu,** *Președintele Societății «Progresul silvic» legea, prin care se recunoaște acestei Societăți calitatea de persoană morală.*

D-l **Ion Kalinderu** *a exprimat D-lui* **Th. Galleriu** *mulțumirile sale și tot-odată a adresat o scrisoare de mulțumire D-lui Ministru.*

Copie după Înaltul Decret Regal No. 1630 publicat în *Monitorul Oficial,* No. 23. din 28 Aprilie 1904 :

CAROL I

PRIN GRAȚIA LUI DUMNEZEU ȘI VOINȚA NAȚIONALĂ

REGE AL ROMANIEI

La toți de față și viitori sănătate.

Corpurile legiuitoare au adoptat şi Noi sancționăm ce urmează :

LEGE

Art. unic. Se recunoaşte calitatea de persoană morală Societăţei *«Progresul Silvic»*, cu sediul în Bucureşti şi cu dreptul de a funcționà conform cu statutele sale, care nu se vor puteà modificà de cât cu aprobarea Ministerului de Agricultură, Industrie, Comerciu şi Domenii.

Această lege dimpreună cu statutele la dânsa anexate, s'au votat de *Adunarea Deputaților* în ședința de la 20 Aprilie anul 1904, şi s'au adoptat cu majoritate de şease-zeci şi cinci voturi, contra unu.

Vice-Președinte (ss) **I. G. Poenaru-Bordea.**

L. S. A. D. Secretar (ss) **St. C. Ioan.**

Această lege d'impreună cu statutele la dânsa anexate, s'a votat de *Senat*, în şedinţa de la 21 Aprilie 1904, şi s'a adoptat cu majoritate de trei-zeci şi nouă voturi contra unu.

Preşedinte (ss) **P. S. Aurelian.**

L. S. S. Secretar (ss) **Al. I. Filipescu.**

Promulgăm această lege şi ordonăm ca ea să fie învestită cu Sigiliul Statului şi publicată în *Monitorul Oficial*.

Dat în Bucureşti la 26 Aprilie 1904.

(Urmează semnătura M. S. Regelui).

L. S. St.

Ministrul Agriculturei, Industriei, Comerciului
şi Domeniilor,
(ss) **C. I. Stoicescu.**

Ministrul de Justiţie,
(ss) **Al. Giani.**

No. 1680.

Această copie fiind conformă cu originalul, se certifică de noi.

Şeful serviciului Pădurilor, Inspector silvic,
Theodor Gallerin.

Adresa No. 26.574, de la 29 Martie 1904, a D-lui Ministru al Agriculturei, Industriei, Comerciului şi Domeniilor, către D-l Preşedinte al Societăţei „*Progresul Silvic*“ :

Domnule Preşedinte,

Corpurile legiuitoare au votat în şedinta din 20 şi 21 Aprilie curent, şi M. S. Regele, prin Inaltul Decret Regal No. 1630, publicat în *Monitorul Oficial*, No. 23, din 28 Aprilie a. c., a bine-voit a sancţionà legea prin care se recunoaşte calitatea de persoană morală Societăţii «*Progresul Silvic*».

Am onoare a comunicà D-voastre acest fapt, şi de a vă trimete copie de pe legea în cestiune, pentru ca Societatea să se poată bucurà de drepturile ce i le acordă.

Doresc deplin succes Societăţei în noua cale de activitate, pe care s'a îndrumat, şi vă rog, Domnule Preşedinte să bine-voiți a primì cu această fericită ocaziune, asigurarea deosebitei mele considerațiuni.

Ministru, **C. I. Stoicescu**.

Șeful Serviciului, Inspector Silvic,
Th. Galleriu.

Răspunsul D-lui Președinte al Societății *„Progresul Silvic“*

4, V, 1904.

Domnule Ministru,

Am primit adresa No. 26.574/1904, prin care binevoiți a mă înștiința despre recunoașterea Societății *«Progresul Silvic»* ca persoană juridică.

Vin mișcat de această atențiune cât și de amabilitatea ce a-ți avut, de-a 'mi-o transmite prin D-l Inspector Galleriu, vă rog, Domnule Ministru, a primì împreună cu expresiunea gratitudinei mele, încredințarea respectoasei mele considerații.

Președinte, **Ion Kalinderu.**

Secretar, **N. C. Nădejde.**

Câte-va observațiuni asupra legislației noastre forestiere

Sunt câți-va ani de când în țara noastră s'a dat oarecare atențiune pădurilor. Inainte de 1880, fie care făceà cum îl tăià capul în pădurile statului. Acestea nu aveau altă destinațiune de cât să fie distruse, pentru ca din lemnul lor să se facă câte-va lucrări de o industrie primitivă, iar din cea mai mare parte să ne încălzim în timpul ernei; vitele pe de altă parte nici unde nu puteau găsì o iarbă mai bună și o umbră mai deasă, în timpul arșiței din lunile de vară, de cât în imensele păduri care acopereau nu numai partea muntoasă a țărei, dar încă o bună parte din regiunea deluroasă și acea de câmp.

Când nimic nu era organizat în țara noastră din punct de vedere economic, când încă nu știam avuția pe care o conţinea codrii noştrii din Carpaţi până în Dunăre, nu trebue să ne mire pentru-ce să neglijeà acest mare izvor de bogăţie şi pentru-ce până mai acum două decenii, drumurile toate îşi aveau direcţiunea prin păduri şi mai ales pentru-ce locuitorii de la sate în trecerea lor, aruncau în car câte-va uscături căzute câte-odată, rupte din arbori de cele mai multe ori.

Autorităţile nu puteau face nimic, pentru-că nu erà nimeni care să dea ordine,[1]) nefiind încă o administraţie specială, constituită după cerinţele ştiinţei moderne. Şi numai ast-fel se explică pentru-ce pădurile de stejar, una din esenţele cele mai preţioase, s'au nimicit în mare parte.

Eploatatorii după vremuri s'au îmbogăţit mai mult de cât erà normal să se îmbogăţească; ţara însă va trebuì să facă enorme sacrificii pentru a reîmpădurì o minimă parte din suprafaţa despădurită [2]).

Dar dacă Ministerul de Domenii a făcut şi va face progrese continui, graţie noilor producţiuni pe care pământul nostru le conţine şi mai ales acelor care s'au găsit în capul

---

1) Ministerul de Domenii n'a fost creat de cât abia în 1883 prin legea de la 30 Martie.

Inainte de această dată, găsim numita «*Administraţiune a domeniilor*, infiinţată prin legea de la 1872 şi ataşată pe lângă Ministerul lucrărilor publice. In mod succesiv, prin decrete şi legi ulterioare, trec la Ministerul de Domenii, o mulţime de instituţiuni, care nu aveau nici un rost să fie alipite la alte ministere, de pildă serviciul grădinilor publice şi şcoala veterinară, care mai 'nainte erau cele d'ântâiu alipit Ministerului de Lucrări publice; iar cea din urmă Ministerului cultelor şi instrucţiunei

Legea pentru înfiinţarea Ministerului de Domenii, a mai primit şi alte reforme şi anume în 1886 Iulie 2, prin care s'a abrogat al. 3 al articolului 4 şi s'a inlocuit art 9, 10, 11 şi 12 cu 4 aliniate noui; apoi legea din 1889 Martie 28 adaogă la art. 6 un nou aliniat şi în fine, legea din 1892 Maiu 14 mai înfiinţează pe lângă Ministerul de Domenii *Secţiunea vânzărei bunurilor statului* şi mai recent: Serviciul viticol, de mine şi cariere, pescăriilor etc., etc., ultima reformă e foarte recentă ea datează din 1900 Aprilie 6.

2) O altă perdere destul de importantă pentru noi, mai este şi faptul că agricultura însăşi se resimpte din cauza despăduririlor. Se ştie că pe lângă suprafeţele acoperite cu masive lemnoase, umiditatea este mult mai mare şi ploile de o normalitate extra-ordinară. Pădurile în localităţile agricole sunt un fel de *horoscop*, care nu desminte nici-odată aşteptările cultivatorilor cu privire la fertilitatea solului.

acestui departament, cu specialităţi atât de diverse; totuşi, serviciul silvic, nu se datorează de cât ingenioasei idei de a se trimite tineri în streinătate şi mai ales la Nancy, la şcoala forestieră din acel oraş. Generaţiile venite în ţară pe la 1883, au determinat noul curent în ştiinţa pădurărească, şi aceştiea au lucrat foarte mult, pentru că se găseau în cea mai curioasă situaţie, erau neânţelese de lumea în mijlocul căreia se găseau. Cine putea lua în serios pe aceşti neofiţi, care vorbeau de protecţia masivului lemnos, unei populaţiuni care era obicinuită să-şi satisfacă trebuinţele casnice cu lemnele din pădurea cea mai apropiată? Chiar clasele dominante surâdeau, când auzeau pe noii veniţi discutând în *Revista pădurilor*[1]), precum şi în conferinţele de la congresele silvicultorilor, despre protecţiunea vânatului în ţara noastră[2]); pe de altă parte, păşunatul, care din toţi timpii fusese lăsat la îndemâna tutulor, odată cu înfiinţarea serviciului silvic din Ministerul Domeniilor, se reglementează ast-fel în cât să nu mai producă ravagiile de mai nainte.

La idei noi, trebuesc oameni noi şi aceştia nu există. D'aci nevoia creărei unei şcoale speciale în timpul Ministeriatului lui Ioan Câmpineanu, prin legea de la 8 Iunie 1883, şcoală, care n'a funcţionat multă vreme, dar care a produs elementele primordiale, din care trebuia să se recruteze numărul destul de mare al agenţilor silvici, cei d'ântâiu pionieri în salvgardarea intereselor noastre pădurăreşti, şi ca dovadă că aceste interese erau mari şi că trebuiam să le dăm cea mai desăvârşită atenţiune cu mult mai de vreme,

---

1) Această publicaţiune, organ al societăţei «Progresul silvic», creată de fruntaşii competenţi în ale pădurilor, a adus cele mai mari servicii corpului silvic. Acì ar fi locul să citám între alţii pe d-l Ioan Kalinderu, preşedintele de onoare al societăţei sus zise şi graţie căruia silvicultura a făcut paşi aşa de repezi; ne abţinem însă de a face ver o reflexiune pentru că socotim că personalitatea d-lui Kalinderu este mai presus de ori-ce laudă. D-sa, care a apropiat atât de mult pe cel d'ântâiu om al ţărei a avut rara favoare de a fi cunoscut şi iubit şi de cel din urmă cetăţean. Istoria regenerărei noastre economice, e strâns legată de numele său.

2) Legea vânatului nu s'a făcut de cât în 1891 Noembrie, iar regulamentul aceleiaşi legi la 18 Ianuarie 1892. Ţinem să arătăm că această lege se datoreşte în mare parte, neuitatului George Stătescu, diplomat al şcoalei de silvicultură din Nancy, fost până în ultimele sale momente, profesor al şcoalei din Brăneşti.

este faptul că de la 1883, data creărei departamentului domeniilor statului şi până la 1893, budgetul acestui Minister prezintă la venituri, importanta sumă de 28 şi jumătate milioane, din care numai venitul pădurilor este de peste 4 şi $^1/_2$ milioane lei.

Am făcut această mică digresiune pentru ca să arătăm în câte-va cuvinte, modul cum s'a organizat administraţia noastră domenială şi în special ramura silvică. De astă dată vom intrà în studiul subiectului ce ne-am propus să tratăm, în această scurtă monografie, asupra legislaţiunei noastre forestiere.

* * *

Codul silvic, din 24 Iunie 1881, a primit o modificare în anul 1892, în art. 19; de alt-fel întreg acest codice nu are mai mult de 46 articole.

Diviziunea acestui codice este în 3 titluri şi anume în titlul I, găsim că administraţia domeniilor şi pădurilor statului este însărcinată cu aducerea la îndeplinire a legei silvice. Am văzut mai sus că Ministerul de Domenii, nu s'a creat de cât după 2 ani, adică în 1883, ast-fel că în momentul promulgărei codului silvic, administraţia pădurilor se găseà alipită tot la Ministerul de lucrări publice.

In art. 2 se arată că agenţii însărcinaţi cu administraţia precum şi acei destinaţi a păzì pădurile, vor intrà în funcţiune, îndeplinind dispoziţiunile art. 12 şi 13 din legea pentru administrarea Domenielor statului din 28 Martie 1872, după care paza şi administraţia pădurilor erà încredinţată unui personal compus din inspectori silvici, şefi şi sub şefi de circumscripţiuni, oameni recrutaţi dintre acei «care au făcut studii speciale de silvicultură şi agronomie». Se vede însă că acest personal a lipsit multă vreme, pentru-că abia în 1875, prin legea de la 15 Iulie, se crează 4 inspectori silvici, 10 sub inspectori şi 45 guarzi generali, pentru o suprafaţă acoperită cu un masiv păduros, de cel puţin câte-va mii de kilometri pătraţi. Ori cine poate înţelege că o ast fel de organizare era o ficţiune din punctul de vedere al exercitărei autorităţei centrale în toate colţurile ţărei. Un lucru, care trebue să atragă atenţiunea în articolul ce analizăm este partea finală a aliniatului întâiu, unde se spune că dispozițiunile la care face aluziune art. 2 sunt aplicabile pentru toate pădurile supuse regimului silvic.

Ce este un regim silvic? Răspunsul la această chestiune ni'l dă întreg titlul al II din codicele silvic, în cele 3 din patru secțiuni, din care e compus și anume secțiunile relative la amenagearea, la defrișarea și exploatarea unei păduri. Din analiza articolelor referitoare la zisele secțiuni s'ar puteà trage concluziunea că regimul silvic al unei păduri, este norma, științificește stabilită, după care ea cată să se exploateze.

Prima secțiune din titlul ce examinăm, enumeră pădurile care sunt supuse regimului silvic, totuși această secțiune care nu e de cât art. I din codul forestier franțuzesc, nu reproduce în întregime acest din urmă text. După art. nostru 3, care reprezintă chiar secțiunea I, sunt supuse regimului silvic, pădurile ce aparțin statului și comunelor, ale stabilimentelor publice, comunităților și bisericilor de mir, precum și aceleași păduri, asupra cărora se găsește în indiviziune particulari cu persoanele juridice indicate mai sus.

Articolul corespunzător francez, supune regimului silvic și pădurile care aparțin Domeniului coroanei; la noi, însă această obligațiune nu s'a reprodus în art. I, poate, pentru că pădurile de pe Domeniile coroanei, pot servì de exemple celor-l-alte din acest punct de vedere.

Legiuitorul nostru, care a reprodus în codul silvic, codul forestier frances, numai într'o minimă parte, pentru-că acest din urmă are 226 articole pe când al nostru după cum am văzut nu are de cât 46 nu a luat din codul frances toate principiile pe care le conținea acesta, cu privire la pădurile supuse regimului silvic. In adevăr, la început nici în Franța nu s'a impus regimul silvic prăvăzut în anul 1827 și pădurilor particulare; numai după 32 ani, în 1859, intervine legea cu data de 18 Iunie, asupra defrișărei pădurilor particularilor și care formează titlul al XV al codului forestier. La noi întreg acest titlu se găsește restrâns în art. 11 până la 16 inclusiv din secția 4 a codului silvic.

Principiul a trebuit să pară grav, atât legiuitorului francez cât și legiuitorului nostru, pentru-că adesea, impunând un regim silvic unui proprietar particular, ar fi să izbim în dreptul de proprietate, în baza căruia, conform art.

480 c. c. «cine-va trebue să se bucure şi să dispue de lucrul său în mod exclusiv şi absolut». Când se poate dispune de un lucru, însemnează că acel care'l are în proprietate, poate să'l distrugă sau să'l abandoneze, or prin faptul reglementărei dreptului de defrişare al unei păduri «resulte une restriction au droit de disposer, par destruction, de la chose dont on est propriétaire» [1])

Se ştie că în caz de utilitate publică, cine-va poate fi atins în dreptul său de proprietar absolut, prin expropriaţiune; acelaş motiv s'a invocat şi în sprijinul legei din 1859, reprodusă în scurt în art. 11 şi urm.

«Les forêts exercent en général une action favorable sur le climat quant à la salubrité. Elles contribuent puissamonent à la régularisation du régime des eaux, en particulier à la conservation des sources, à la fixation des dunes sur le bord de la mer, ou des terrains disposés en pante rapide sur les montagnes, etc. De là la protection qui leur est assurée par la loi et qui a fait l'objet des articles 219 et suivants du Code forestier». Iată mai mult de cât un motiv, expus de d-l Jouzier inginer şi profesor, în importanta sa lucrare *Legislation rurale*, [2]) pentru a legitimà principiul legei ce analizăm.

In adevăr, ce poate fi mai important de cât un masiv lemnos, fie pe ţărmul apelor curgătoare, fie pe inclinaţiunile abrupte ale munţilor şi dealurilor? Se ştie că vegetaţia păduroasă menţine sau fixează nisipurile sburătoare, care din cauza mobilităţei lor, pun în imposibilitate pe agricultor să utilizeze terenurile imense de aluviune. Şi ast-fel se explică pepinierele de pini şi salcâmi, destinate să dea pueţii necesari pentru plantarea pământurilor nisipoase.

In Franţa ca şi în România nu poate particularul pentru propriul lui interes, să sacrifice interesul general, cu toate astea. Statul, nu va puteà să abuzeze de acest drept pe care şi-l însuşeşte, şi de aceea legiuitorul a reglementat această barieră impusă proprietarului, în ceia-ce priveşte exploatarea pădurilor sale.

---

[1]) *Legislation rurale* de D-l E. Jouzier, profesor la şcoala de agricultură din Rennes, ed. 1904.

[2]) pag. 167 şi următoarele.

Proprietarul unui masiv păduros care se găseşte în condiţiunile art. 11, codul silvic şi care ar dori să-l exploateze va trebui zice codul francez, conform art. 219, să facă o declaraţiune cu cel puţin patru luni înainte sub-prefectului, în întrul cărui termen administraţia e ţinută să facă opoziţiune, iar dacă nu se va face o asemenea opunere, proprietarul poate începe defrişarea. In cazul când o opoziţiune s'a făcut, o anchetă are loc printr'un şef silvicultor, faţă fiind şi proprietarul. Dosarul trimes Prefectului se înaintează ministrului de agricultură care 'şi dă şi el avisul luând părerea secţiunei agricole de pe lângă consiliul de Stat. Dacă proprietarul nu s'a conformat dispoziţiunilor ce preced, poate fi amendat cu 500 până la 1.500 lei de hectar tăiat [1], sau cu 100 până la 500 în legea noastră.

La noi procedura e mult mai simplă. Proprietarul care doreşte să-şi defrişeze pădurea sa supusă regimului silvic prevăzut de art. 11 cod. silvic, se va adresă Ministerului, după 6 luni de la publicarea în *Monitor* a supunerei sale la regimul silvic, făcând contestaţiune, după care o anchetă se va face la faţa locului de delegaţii Ministerului. Această deciziune a comisiunei va fi supusă la aprobarea consiliului de miniştri. Legiuitorul nostru a fost ceva mai îngăduitor în sensul că chiar în cazul când pădurea se găseşte în dispoziţiunile art. 11, proprietarul va putea s'o defrişeze pe o suprafaţă de 75 hectare, însă cu condiţiunea de a o transforma în podgorie.

La noi de asemenea nu s'a reprodus partea finală din art. 220 c. f. f., care dispune că chiar în cazul când pădurea e necesară pentru salubritatea publică, încă ea va fi supusă regimului silvic şi deci în imposibilitate pentru particular de a o defrişa. Ar fi fost utilă această dispoziţiune, pentru că ar fi dat mijlocul ca să se menţie în unele localităţi masivele păduroase, atât de utile din toate punctele de vedere

Cam acestea sunt observaţiunile pe care le aveam de făcut cu privire la titlul al II din codicele silvic.

(Va urma)

Iulian Teodorescu

Doctor în drept al Facultăţei juridice din Paris
Judecător pe lângă tribunalul Ilfov.

---

[1] A se vedea pentru detalii mai multe, art. 219 şi următorii din codul forestier, precum şi opera d-lui E. Jouzier, pag. 168 şi următoarele.

STUDIU

ASUPRA

Impădurirei nisipurilor sburătoare de pe proprietățile Statului Piscu-Tunari și Ciuperceni din județul Doljiu[1].

§ I.

Domnule Ministru,
Domnule Președinte, și
Domnilor,

Inainte de a intra în descrierea amănunțita a plantațiunilor făcute pe nisipurile sburătoare, de pe proprietățile statului Piscu-Tunari și Ciuperceni, a modului de procedare la împăduriri, felul reușitei, etc., credem necesar să spunem în treacăt, ceva despre origina acestor nisipuri.

Terenurile în studiu fac parte din perioada geologică quaternară, așezate de-a lungul fluviului Dunărea.

In urma marelor cataclisme, care au precedat perioada actuală, cursurile de apă căutând a intra în mătcile de azi, au târât cu ele imense cantități de nisip, formate prin eroziune, din întregul basin al unui râu, — fenomen ce se întâmplă, de alt-fel și azi cu apele curgătoare, — dar ne apărat că atunci debitul nisipului adus, era enorm de mare, și cum probabil apele s'au retras încetul cu încetul în timpul cât își alegeau matca, s'au depus sedimentele de nisip pe o suprafață mai mare sau mai mică după configurațiunea terenului, — mai joasă ori mai înaltă, — din imediată apropiere a văei, care urmă, de atunci înainte să fie predestinată matca unui râu.

Dunărea, unul dintre fluviile mari din lume, cu un bazin imens, era fatal să depună în juru-i, pe părțile unde s'a găsit o pantă dulce, ori depresiuni, mari cantități de nisip, care după complecta retragere a apelor, urmă să rămână în voia vânturilor, acolo unde ar fi stat neînerbate mai mult timp.

---

[1] Conferință ținută la Sacietatea «Progresul Silvic», în ziua de 20 Martie a. c.

Una din părţile joase, puţin înclinate, ce Dunărea a întâlnit în cale, a fost şi regiunea de la Calafat. înainte Ciuperceni, Dessa, Piscu-Tunari, Ghidiciu. In jurul acestei regiuni, Dunărea face o curbă mare de la Nord spre Sud şi apoi îşi ia direcţia spre Est, şi din dreptul acestei curbe spre Est încep Domeniile statului Ciuperceni şi apoi Piscu-Tunari, despărţite prin proprietatea Dessa particulară.

Regiunea în cestiune, pe care s'au ivit nisipurile sburătoare, este limitată la Sud şi Vest cu Dunărea, la Est cu moşia Rastului a Principelui C. Brâncoveanu şi la Nord cu o linie dusă de la Calafat spre Est prin partea de Sud a comunelor: Poiana, Tunari, Piscu şi Ghidiciu; are o lungime de 25 kilometri, şi o lăţime medie de 10 kilometri adică o suprafaţă de 250 kilometri patraţi.

Nisipurile sburătoare actuale s'au ivit pe la anii 1850-1851; iar mai 'nainte erau fixate, — după cum spun bătrânii, — şi încetul cu încetul, de unde la început nu erau de cât mici cariere de unde pornea nisipul, cu timpul însă s'au intins pe suprafeţe mari, năpădind în calea lor terenuri de cultură fâneţe, astupând bălţi cu adâncimi considerabile.

Cauzele ivirei nisipurilor sburătoare sunt: abuzul păşunatului pe locurile nisipoase şi introducerea lor în cultură Că, şi mai înainte de 1850, aceste nisipuri au fost sburătoare probabil că numai atunci după depunerea lor şi retragerea apelor, şi că s'au fixat înerbându-se după un timp mai mult sau maĭ puţin îndelungat; ne este probă configuraţiunea terenului pe alocuri, unde se găsesc ondulaţiuni inerbate, mai mici ori mai ridicate, absolut de aceiaşi formă asemănătoare cu cele formate de la ivirea nisipurilor sburătoare actuale.

Satele Dessa şi Piscu, înainte de 1860 nu erau în locul unde se găsesc azi, ci Dessa cu 2 klm., şi Piscu cu 1 kilometru mai în spre Sud. Dar venind peste ele troenele de nisipuri sburătoare, locuitorii au fost siliţi să şi ridice locuinţele cu tot avutul şi să se retragă spre Nord din calea lor

Până azi nisipurile sburătoare propriu zise, au atins în această regiune o suprafaţă totală de 5575 hectare; parte fixată deja prin împăduriri, parte şi foarte puţine încă în mişcare.

S'au plantat pe moşia Calafat şi delimitările Călăfătenilor 155 hectare, pe domeniul statului Ciuperceni 770 hectare, pe proprietatea Dessa şi delimitările locuitorilor 1620 hectare, delimitările Poenarilor 75 hectare, moşnenii Mucicani 55 hectare, delimitarea Piscanilor 16 hec., pe Domeniul statului Piscu-Tunari 1691 hec., Pisculeţul 93 hec., Ghideciul şi delimitarea Ghidecenilor 1100 hectare.

Afară de aceste plantaţiuni făcute pe nisipuri sburătoare, la Nord-Vest de regiunea de care ne ocupăm în mod amănunţit, cităm plantaţiunile de salcâm pe Domeniile Maglavit, Pătulele şi cele începute acum de stat la Devesel, iar în spre Est la o depărtare de peste 100 km., despărţite de imense bălţi se află plantaţiunile la Potelu-Ianca ale Statului precum şi reuşitele plantaţiuni ale Domeniului Coroanei de la Sadova, care sunt în suprafaţă de aproape 2000 hectare plantaţiuni, care fiind de o importanţă mare şi în condiţiuni de situaţie diferite de regiunea de care ne ocupăm, merită un studiu a-parte

Revenind acum la regiunea de care ne ocupăm în mod amănunţit, spunem că s'a făcut până în prezent greşală, afirmându-se că în această regiune sunt zeci de mii de hectare de nisipuri sburătoare plantate sau în curs de plantare. Suprafaţa brăzdată cu trâmbele de nisip adus de vânturi, în adevăr este mare, dar nisipul nu s'a depus ast-fel ca să formeze mase mari continue, ci trâmbe, trâmbe ; ici oprit de un deluleţ, ici reţinut în cale de un lac ; căci trebuia întâiu să 'l astupe şi să facă pod de trecere, etc. Şi printre aceste deluleţe de nisip au rămas ca şi mai 'nainte aşa zisele în localitate «padini», cu locuri de cultură, fâneţe şi mici bălţi.

Dacă însă nu s'ar fi început lucrările de fixare prin împădurire, de sigur că până azi s'ar fi cotropit de nisip întreaga regiune de 250 km. patraţi.

Prima împădurire, în această regiune, s'a făcut cu salcâm pe proprietatea Dessa în 1870—1875, pe atunci a Principelui Obrenovici, numai pe o suprafaţă de 120 hectare, unde fusese mai 'nainte vechiul sat Dessa şi în împrejurimi : continuându-se pe această proprietate lucrările de împădurire pe restul nisipurilor, tocmai în anii 1890—1894.

Declarându-se răsboiul pentru Independenţă din 1877/78, Majestatea Sa Regele, pe atunci Domnul ţărei, îşi stabileşte cuartierul general la Poiana, tocmai în mijlocul liniei dintre Calafat, Ciuperceni, Ghidiciu, pe unde se întindea de la Vest la Est opera cutropitoare a nisipurilor şi prin această împrejurare, mai mult se atrage atenţiunea bărbaţilor noştri de Stat asupra pericolului ce ameninţă complect regiunea în cestiune, zic mai mult, căci şi înainte se cunoşteà pericolul, dar nu le erà îndestul de învederat.

Se termină războiul, şi criza politică prin care a trecut ţara până la 1881, Proclamarea Regatului, şi după aceea imediat Primul Ministru de atunci Ioan Brătianu care văzuse la faţa locului această Saharā, ia măsuri ca serviciul silvic să facă un studiu în localitate.

In 1883 se şi face prima plantaţiune cu pueţi de salcâm proveniţi din rădăcini, luaţi de la locuitori din satele învecinate: Piscu şi Tunari, la punctul «Grindu-cu-bani», din domeniul Piscu-Tunari pe o suprafaţă de 3 hectare, a cărei reuşită întrece ori-ce aşteptare.

In primăvara anului 1884, se înfiinţează câte o pepinieră de salcâmi la Piscu-Tunari şi Ciuperceni; şi în toamna aceluiaşi an s'au început în masă marea plantare a nisipurilor sburătoare pe ambele domenii.

S'au plantat în decursul anilor 1883—1891, 1896—97, 1899—901 la Piscu-Tunari 1644 hec. salcâm, $0^{h.}$,50 arii anin $2^{h.}$,00 o însemânţare directă de stejar, $27^{ha.}$ plop şi $17^{h.}$.50 arii pin silvestru în amestec cu stejar, în total 1691 hectare.

La Ciuperceni s'au plantat de la 1885—1891 şi în 1900 o suprafaţă de $758^{h.}$17 arii salcâm 2^{h}30 stejar, 2^{h}75 frasin (fraximus excelsior) şi $8^{h.a.}$ prin silvestru şi austriac în total $771^{h.a}$ 22 arii.

Plantaţiunile acestea s'au făcut numai pe părţile unde erau nisipurile sburătoare, ferindu-se, afară de rari excepţiuni, terenurile nisipoase inerbate, căci nu permiteau condiţiunile de arendarea moşiilor; şi afară de aceasta grija de căpetenie atunci era fixarea nisipurilor sburătoare.

Azi fiind perimetrat domeniul silvic după aceste proprietăţi, mai sunt de plantat la Piscu-Tunari 2071 hectare 88 arii şi la Ciuperceni $1390^{h.a}$ 96 arii, parte terenuri joase bogate în materii nutritive, parte nisipuri inerbate care nu s'au pomenit când-va să fie sburătoare; dar azi ici colo, rar, a început a se mai ivi câte o mică carieră din care vântul mână nisipul.

§ II.

Modul efectuării împăduririlor.

Sistemul ales pentru împădurirea nisipurilor a fost: plantaţiunile cu pueţi crescuţi în pepinieră. In acest scop s'a înfinţat 2 pepiniere: la Piscu-Tunari în suprafaţa de 15$^{hec.}$ şi una la Ciuperceni de 14 hectare.

Pueţii de un an se plantau în toamna şi în primăvara următoare, iar din rădăcinile rămase în urma scoaterii pueţilor, eşind noi pueţi se mai luau două recolte. Sistemul de sămănare în pepinieră a fost acesta: să făceau mici şenţuleţe, după ce pământul era bine desfundat, în felul următor: întinzându-se două sfori de la un cap la cel-l-alt al tarlalei, distanţate de 30$^{c.m.}$, un lucrător pornea cu sapa trăgând în lături pământul, iar în altul (încălţat cu opinci) pornea în urmă mergând cu picioarele perpendicular pe linia de demarcaţiune a şanţului, bătătorind fundul şanţului unde se arunca prin împrăştiere sămânţa de salcâm, care era apoi acoperită cu stratul de pământ trebuincios. Acest sistem a fost cel mai propice localităţei, de oare-ce terenul fiind nisipos trebuiă să fie udat cât mai mult, şi neapărat cum şenţuleţelor li se da o înclinare, se inundau turnându-se apă de la un cap. Intre aceste şenţuleţe se menajă un spaţiu ridicat tot de 40$^{c.m.}$ cât este necesar lucrătorului de a călcă în timpul plivitului.

Plantaţiunea pueţilor s'a făcut în rânduri la distanţă de 3 metri între rânduri şi pueţi. Era de ajus să se dea o singură dată cu cazmaua pentru a se face loc suficient îngropării rădăcinilor în pământ.

Piedica cea mare de învins pentru reuşita împăduririi a fost că nisipul troenea, în urmă pueţi plantaţi.

S'au întrebuinţat mii de care coceni de porumb, pentru a fi aşezaţi şi fixaţi de-a supra nisipului spre a-l opri să se mai mişte. In acest scop se făceau împletituri de coceni legaţi cu nuele şi se aşterneau pe nisip.

Au fost părţi, între care cităm porţiunea Piscul-Popeştilor, de la Piscu-Tunari unde a trebuit să se planteze în trei ani consecutivi aceiaşi porţiune până ca să se reuşească a fi împădurită, din cauză că acest pisc find aşezat în bătaia, extrem de violentă, a vânturilor, de la Vest la Est, ori-ce lucrare de fixarea nisipului, erà aproape iluzorie. A trebuit însă să se formeze întru cât-va masivul în părţile de dinainte, să se astâmpere acolo nisipul ca să nu aibă vântul de unde l'aduce şi peste pueţi şi peste coceni.

Avându-se în vedere greutăţile ce au fost de învins, fixarea acestor nisipuri face onoare acelora care au depus o muncă atât de asiduă pentru reuşită.

§ III.

Reuşita plantaţiunilor.

Rezumând cele arătate mai sus, avem plantate pe aceste două domenii o suprafaţă de $2462^{h.a}$ 22 arii, din care $2402^{h.a}$·17 arii salcâm, 0^{h}·50 arii anin, $4^{h.a}$·30 arii stejar, din care 2^{h}·30 plantaţiune cu pueţi crescuţi în pepinieră şi $2^{h.a}$ însămânţare directă, $2^{h.a}$·75 arii frasin, $27^{h.a}$ plop, 17^{h}·50 arii pin silvestru în amestic cu stejar şi 8 hect. pin silvestru şi austriac. Vom arăta gradul de reuşită al fie-cărei din aceste specii :

Salcâmul plantat la Piscu-Tunari pe o suprafaţă de $1644^{h.a}$ şi la Ciuperceni pe o suprafaţă de $758^{h.a}$ 17 arii, n'a avut acelaşi grad de reuşită peste tot locul. Sunt porţiuni unde având o etate de 19 ani, arborii ating 15 metri înălţime, 0^{m},70—1^{m} şi chiar 1^{m},20 grosime în circumferinţă la 1^{m}·30; în plină vigoare de vegetaţiune, trunchiul drept bine conformat; şi imediat alături sunt porţiuni unde salcâmul având aceiaşi etate, nu a atins de cât 1—5 metri maximum înălţime, şi o grosime de 0^{m}·20—0^{m}·50 în circumferinţă la 1^{m}·30 intrat deja în stare de depericiune. Trunchiul acoperit cu muschi şi rău conformat; de la bază până la 1 ori 2 metri înălţime având grosime de 0^{m}·50 în circomferinţă, de exemplu, iar de aci înainte au luat naştere ramificaţiuni cari par mai mult nişte crăci lacome, cum sunt acelea ce apar pe rezervele ce se lasă în exploatările, unde se aplică modalitatea crângului compus.

Multe porţiuni însă şi anume din acelea ce nu au de cât 1—2 metri înălţime par nişte mărăcineturi — ramificaţiunea trunchiului pornind chiar de la bază, — toate pe cale de a se usca.

In pământ, făcând săpături, am constatat că rădăcinile salcâmilor din porţiunile reuşite sunt groase, puternice, întinzându-se până la 10 şi 15 metri în lături şi 3—4 metri adâncime; iar în părţile nereuşite rădăcinile nu sunt întinse de cât maximum 1 metru în lături şi în adâncime, subţiri şi mare parte din ele sunt uscate.

Etatea variază de la 12—19 ani.

In medie salcâmul, pe părţile alese ca reuşite şi unde arborii sunt în plină vigoare de vegetaţie, are o înălţime care variază de 5—15 metri, cu grosime în circumferinţă de la $0^{m},30$—1 şi $1^{m},20$ la $1^{m},30$ de la sol predominând, în genere, arborii de 10 metri înălţime şi $0^{m},60$—$0^{m},80$ grosime în circumferinţă.

In urma ridicării în plan a plantaţiunilor, rezultă că la Ciuperceni sunt $327^{h.a.}74$ arii salcâm reuşit şi $430^{h.a.}43$ arii nereuşit; iar la Piscu-Tunari $842^{h.a.}62$ arii reuşit şi $801^{h.a.}40$ arii nereuşit, adică în total din ambele domenii din $2402^{h.a.}17$ arii, avem $1170^{h.a.}34$ arii salcâm reuşit şi $1231^{h.a.}82$ arii salcâm nereuşit, deci ceva mai mult de cât de jumătate.

Aninul s'a plantat in anul 1888, are deci o etate de 15 ani şi a căpătat înălţimea de 5—8 metri, iar grosime de $0^{m},30$—$0^{m},50$ circumferinţa la $1^{m},30$ de la sol. A fost plantat pe un teren jos, într'o depresiune unde apa venită prin infiltraţiune de la Dunăre e la suprafaţă. Se notează că terenul acesta nu a fost nisip sburător ci un teren nisipo-argilos, inerbat. Starea de vegetaţiune a aninului e slabă.

Pinul s'a plantat la Ciuperceni în 1891 pe o suprafaţă de $8^{ha.}$; la Piscu-Tunari în 1896 pe o suprafaţă de $17^{h.a.},50$ arii; pueţi fiind aduşi de la pepiniera Valea-Gebleşti şi având etatea de 3 ani. S'au făcut încercări de a se creşte pinul în pepinieră şi în localitate, însă nu s'a reuşit a se creşte de cât câţi-va puieţi, de oare-ce terenul, fiind prea nisipos, şi în timpul verei clima prea secetoasă, puieţii nu au putut resistà uscându-se.

Pinul are o vegetație puternică, la Ciuperceni a atins o înălțime de 3—5 metri și o grosime de $0^{m},30$ — $0^{m},50$ în circumferință; este prea rar însă nereușind de cât 50% din pueți. Ne mai făcându-se complectări, arborii au coronamentul prea dezvoltat; și aceasta este neapărat cauza pentru care nu a căpătat o înălțime mai mare.

La Piscu-Tunari de asemenea a reușit pinul, are o creștere destul de mulțumitoare, atingând până la 3 metri înălțime și se află în plină vigoare de vegetații. Nu a reușit însă de cât 20% din pueți, din cauză că au fost plantați și pe locuri prea joase, unde, în timpuri mai ploioase, apa stagnând, nu s'a prins nici un pin. S'a făcut aci complectări în toamna anului 1899 cu pueți de stejar, aceștia reușind și vegetând relativ bine pe depresiuni; pe părțile ridicate și nisipoase însă nu s'a prins nici unul perind toți în luna lui Iulie din anul 1900.

Insemânțarea de stejar de $2^{h.a.}$, făcută în 1902 are o vegetație bună atât pe terenuri joase cât și pe terenuri ridicate.

Plopul s'a plantat în anul 1886 prin butași și a reușit numai pe o suprafață de $3^{h.a}$, având o înălțime de 7—15 metri și o grosime în circumferință de $0^{m.},30$—$0,50^{c.m.}$—1 metru la $1^{m},30$ de la sol; e în plină vigoare de vegetație, dar pe restul de $24^{h.a.}$, nereușind nu are de cât 1—2 maximum 3 metri înălțime și o grosime de $0^{m.},20$—$0.30^{c.m}$ în circumferință fiind intrat în mare majoritate, în stare de depericiune

Stejarul plantat la Ciuperceni în 1890 pe o suprafață de $2^{h.a},30$ arii are o vegetație relativ mulțumitoare, atingând $0^{m.},15$—$0,30^{c.m.}$, în circumferință la $1^{m.},30$ de la sol și o înălțime de 4—6 metri.

Se mai găsesc la Ciuperceni pe locul fostei pepinieri, în amestec cu salcâmul, stejar ici, colo, câte unul având etate de 13—14 ani, cu o înălțime de 10 metri socotind și vârful și o grosime de $0^{m.},30$ la $1^{m.},30$ de la sol. Se notează însă că atât aci cât și porțiunea de $2^{h.a.},30$ arii unde e făcută plantația de stejar, terenul este nisipo-argilos, iar nu nisip-pur sburător.

Frasinul plantat la Ciuperceni în primăvara anului 1900, pueții având atunci etatea de 2 ani, deci azi au șase ani, pe un teren nisipo-argilos, în suprafață $23^{h.a},75$ arii a dat rezultate excelente.

Pe părţile mai joase, unde și terenul este mai bun a atins o înălţime de $6^{m.},50^{cm.}$ şi o grosime de $0^{m.},30^{cm.}$, în circumferinţă de la sol; cu trunchiurile bine constituite, drepte, fapt ce depinde şi de împrejurarea că s'au plantat deşi, la $2^{m.}$ între rânduri şi $1^{m.},50$ între pueţi. In părţile mai ridicate și unde terenul este mai nisipos vegetaţia nu este aşa de puternică dar mulţumitoare căci pueţii au de la 2—3 metri înălţime.

S'a specificat mai sus că se găsesc la Piscu-Tunari în amestec cu salcâmul şi pueţi de dud şi gledită. Pueţii aceştia s'a plantat în anul 1886, — glădiţa, pe nisip sburător şi a reuşit având cei mai desvoltaţi arbori 7 metrii înălţime şi $0^{m.},50$ în circumferinţă la $1^{m.},30$ de la sol; iar dudul plantat pe un teren nisipo-calcaros, tare, conţinând o mulţime de conglomerate numite în localitate, «escrementele dracului», n'a reuşit crescând strâmb şi crecos, neatigând înălţime de cât 1 m. până la maximum 3 m. intrat în stare de depericiune şi mare parte uscându-se.

(Va urma).

George Crăciunescu.

REZUMATUL
Şedinţelor adunărei generale a Societăţei „Progresul Silvic", în zilele de 7, 8 şi 9 Mai 1904.

Şedinţa de la 8 Maiu

A doua şedinţă a avut loc în ziua de 8 Mai şi s'a deschis la orele 9 seara sub preşidenţia D-lui *Ion Kalinderu*, răspunzând la apelul nominal din D-nii membri.

D-l *Preşedinte* declară discuţia deschisă asupra chestiunei următoare, pusă la ordinea zilei: *Lacunele Codului silvic*, dând cuvântul D-lui *Aurel M. Eliescu.*

D-l *Aurel M. Eliescu*: România, ca mai toate statele europene, a suferit o radicală transformare în ultima jumătate a veacului al XIX lea. Această transformare s'a operat, poate, prea iute: trăesc încă oameni cari au apucat starea dinainte și cari aproape nu mai recunosc ţara pe care au apucat'o.

Erau două ţări, cu situaţiunea internaţională foarte puţin definită, cu administrațiunea patriarhală și cu trebuințe publice și private, foarte puține. Pentru satisfacerea acestor trebuințe, puțina agricultură, care se făcea, creșterea vitelor și industria casnică bine întemeiată, erau suficiente.

Multe împrejurări au determinat o bruscă schimbare; și în locul acelor țări apare România: stat liber și independent, cu o organizare de Stat aproape complectă și cu foarte multe trebuințe publice și private.

Pentru satisfacerea acestor trebuințe s'a recurs mult timp numai la întinderea culturei agricole; căci fără a se căuta mărirea producțiunei într'o cultură intensivă, s'a făcut ceea-ce era mai ușor de facut s'a mărit domeniul agricol.

Această întindere a domeniului agricol se facea, mai ales în dauna domeniului forestier. Și fiind că numai un echilibru bine chibzuit între aceste două domenii poate să asigure o rentabilă producție a solului; fiind-că pe de altă parte, distrugerea domeniului forestier se făcea cu o mare viteză, așa că buna stare generală a țarei era amenințată, oamenii cu o cultură specială au dat alarma.

Și datori suntem să recunoaștem că cei chemați 'și-au făcut datoria, de la 1850 până acum, la toate epocile mai însemnate ale dezvoltărei noastre, vedem pe oameni marcanți ai țărei, lucrând pentru combaterea pericolelor, ce ar fi rezultat din distrugerea domeniului nostru forestier. Așa vedem că de la anul 1851 se aduc silvicultori francezi cari să îndrumeze exploatarea pădurilor pe o cale mai rațională; iar la 1864, imediat după secularizare, și când statul devine cel mai important proprietar funciar, vedem pe D-l. Trăsnea, șeful serviciului silvic, adresând Ministrului de finance, de care depindea atunci acea administrațiune, un raport plin de învățăminte. Prin acest raport se dă primul strigăt de alarmă.

Speriat de efectele unei despăduriri progresive a țărei, D-l. Trăsnea arată importanța pădurei în economia generală a unei țări, expune starea de atunci a pădurilor, regimul legislativ la care au fost supuse, pericolele ce amenință țara prin distrugerea masivului păduresc și încheie cerând: un cod silvic, o școală și agenți necesari serviciului.

Din intreaga literatură silvică a acelei epoce rezultă că specialiștii erau preocupați de grijă pentru masivul păduresc aparținând statului și stabilimentelor publice.

Se vedea un pericol în reaua exploatare, în frecuența delictelor și a incendiilor pădurești și de aci cercetarea mijloacelor de a pune o stavilă acestor rele. Menținerea acestui masiv și îmbunătățirea lui păreau atunci deziderate economice suficiente.

Destinsul forestier francez Bouquet de la Grye, chemat in 1875 împărtășește vederile silvicultorilor noștri; căci, după o lungă cercetare, depune un documentat raport in care stabilește că existența pădurilor statului este indispensabilă pentru bunul mers al gospodăriei publice; că pădurile domeniale, fără a fi ruinate, nu sunt în stare bună; și că din cauza relei exploatari, a delictelor și a incendiilor ele sunt amenințate în existența lor. Iar pentru a asigurà conservațiunea lor, d-sa propune un serviciu de pază care să asigure represiunea delictelor. Ca măsură administrativă, reclamă un personal mai numeros și mai instruit care prin o exploatare rațională să asigure rentabilitatea cea mai ridicată a masivului păduresc. Cam acesta era spiritul public la 1881, data elaborărei codului nostru silvic actual: și trebue să recunosc că acest spirit a predomnat, și lui se datorește codul silvic sub forma lui actuală.

Este drept că chiar la acea epocă au fost oameni care au văzut mai departe și au căutat să facă o legiuire complectă care să ne dispenseze pe noi de preocupările actuale.

Așa raportorul la Cameră al proiectului de Cod silvic, onoratul d. P. S. Aurelian, după ce documentează nevoia urgentă a unei legiuiri silvice, tocmai pe această urgență se bazează pentru a reclamà admiterea codului silvic așa cum fusese votat de Senat, deși recunoștea că legea avea lipsuri.

Dar pentru a fi mai lămurit las să vorbească chiar d. Aurelian:

«S'a obiectat că legea ast-fel cum a fost votată de Senat; nu «este în destul de complectă; că lasă afară, din sfera acțiunilor «sale, pădurile particularilor, mărginindu se a intervèni numai în «ceea-ce privește pădurile situate pe vârfurile și coastele munților, «pe dealurile regiunilor muntoase; așa este, sunt lipsuri în această «legiuire, însă ori-ce s'ar zice, ea răspunde unor necesități de întâia «ordine, și așa cum este, punerea ei în aplicare va produce rezultate «fericite. Un regulament făcut de oameni cu cunoștințe în materie «va complectà, întru cât-va, unele din lipsurile legei. Să nu fim nici «nerăbdători, nici prea exigenți și în așteptare, ca să ni se înfăți«șeze o lege mai perfectă, să lipsim țara de o lege cerută cu atâta «stăruință. Caută să recunoaștem, d-lor Deputați, că se face un pas «mare supuindu-se unui regim silvic rațional, fundat pe știință și pe «experiență, nu numai pădurile statului și ale comunelor, dar și «acelea ale stabilimentelor publice, ale comunităților și bisericilor «de mir și o parte dintre pădurile particulare.

«S'a pretins și poate cu drept cuvânt, că trebue să se supună «regimului silvic toate pădurile din țară. Dacă aceasta nu s'a făcut «sau nu s'a putut face, noi nu trebue să privăm țara de o lege atât «de utilă sub pretext ca să ni se aducă alta mai complectă. Să ne «mulțumim de astă-dată cu legea de față; și să rugăm guvernul ca «să pregătească și restul ca să avem un codice forestier complect. «Afară de aceasta dați mi voe a sperà și a crede că proprietarii «cari, ori-ce s'ar zice, își înteleg interesele lor, când li se va dovedi «că o exploatare vicioasă a pădurilor este ruinătoare atât pentru «dânșii cât și pentru urmașii lor, vor părăsì metodele cele vechi de «exploatare și vor adoptà pe cele raționale.»

Frumoase cuvinte, o dulce dojană particularilor care devastau pădurile și speranța că proprietarii particulari își vor înțelege mai bine interesele lor, care erau în strânsă legătură cu interesul public. Iată spusele d-lui Aurelian.

Mai puţin încrezător în buna pricepere a proprietarilor particulari şi cu un simţ practic mult mai dezvoltat, autorul legei, mult regretatul Ion Brătianu vede, in mai bine, situaţiunea lor de atunci.

Reaua exploatare, delictele, incendiile, sunt un pericol pentru menţinerea domeniului forestier al Statului, să luăm măsuri, spune d-sa, ca să înlăturăm aceste rele ;—dar atât nu este de ajuns, adaogă Brătianu, pădurile în genere sunt necesare şi unele sunt indispensabile pentru a asigurà buna stare a ţărei Şi indiferent de natura proprietarului, când eu omul de stat, văd că acest bun particular este necesar şi că distrugerea lui este un pericol social—atunci intervin cu puterea de stat pentru conservarea bunului.

Şi nu sfaturi părinteşti cari să garanteze existenţa pădurilor, acolo unde necesitatea lor este reclamată în mod imperios Şi acest bărbat de stat a mers cu prevederea aşa de departe, că a cerut intervenţia statului, nu numai pentru consevarea pădurilor existente, dar şi pentru acelea a căror creaţiune se reclamă.

Iată ce citesc din expunerea de motive care însoţeşte codul silvic la Senat:

«Constituţia declară proprietatea, de ori-ce natură, sacră şi «inviolabilă. Proprietatea în sine este un drept exclusiv şi absolut în «virtutea căreia proprietarul poate dispune de lucrul său, după placul «şi voinţa sa; nu este însă mai puţin adevărat că exerciţiul drep«tului de proprietate este şi poate fi supus la diverse restricţiuni «reclamate de interesul public, de economia socială, de exigenţele «tezaurului, ale armatei etc.

«Proprietatea sufere toate aceste restrictiuni fără a 'şi perde «câtuşi de puţin caracterul ei de un drept absolut; proprietatea cu «restricţiunile sale îşi păstrează existenţa ei juridică, deplina şi in«tactă. In acest senz trebue a se înţelege dreptul absolut al pro«prietăţei.

«Restrictiunile relative la exploatarea minelor, la defrişarea «pădurilor, plantaţiunea munţilor, la cultura tutunului etc. nici-odată «n'au fost considerate ca o violaţiune adusă dreptului de pro«prietate

«In faţa acestor adevăruri, mă cred autorizat, scrie d. Bră«tianu a sperà că sacrificiile ce se impun proprietăţei particularilor, «în ceia-ce priveşte chestiunea pădurilor, luându-se seamă şi de «garanţiile de care sunt înconjurate, vor fi primite de chiar insuşi «proprietarii de păduri.

«După proectul de faţă pădurile particularilor nu sunt supuse, «în principiu, la nici o restricţiune; particulari însă pot ori când ar «vroi, să supună pădurilor lor la regimul silvic».

«Aşa dar regimul silvic, în cât priveşte pe particulari în ge«nere nu este obligatoriu, ci facultativ».

«Prin excepţie însă sunt supuse regimului silvic pădurile par-

«ticularilor care sunt situate pe munți și pe dealuri, cum și pământurile lipsite de vegetație lemnoasă situate în aceleași regiuni».

In proectul primitiv al guvernului se proclamă, deci, dreptul statului de a interveni pentru conservarea pădurilor de domeniu public în genere, de a interveni pentru conservarea pădurilor particulare aflate în certe condițiuni și obligațiunea ca Statul să creieze păduri acolo unde existența lor este reclamată.

Proectul guvernului a fost reformat și de teamă ca nevoile cele mai urgente să nu rămâe nesatisfăcute, s'a lăsat viitorului sarcina ca să complecteze legiuirea silvică.

II.

Legile în genere, se face pentru a îndreptă o anumită situațiune dată; și eficacitatea lor se dovedește prin dispariţiunea răului pe care autorii legii îl avuseseră în vedere la alcatuirea legii.

Cred că am demonstrat că codul silvic avea în vedere: o mai bună exploatare a pădurilor, menținerea pădurilor aflate în anumite situațiuni de teren, și reprimarea delictelor și incendiilor.

Este drept că la facerea legei, unii dintre pricepuții de atunci, văzuseră râul ce derivă, pentru România, din o desordonată exploatare a pădurilor particulare, dar nu au reușit să transforme în măsură legislativă, preocuparea lor de atunci.

După două zeci și trei de ani de practică vedem, că codul silvic a atins numai unu din țelurile ce se avusese în vedere; s'a pus o stavilă serioasă la delictele și incendiile pădurești. Fără îndoială se comit și astă-zi delicte, se întâmplă și astă zi incedii, dar frecuența lor numai arată un spirit public pornit, nici mai este un pericol pentru existența pădurilor.

Intru cât privește ameliorarea fondului păduresc printr'o rațională exploatare, și pentru care codul silvic a prevăzut amenajamentul pădurilor, rezultatul dorit este departe de a fi atins.

Amenajamentul este o lucrare complicată, foarte costisitoare și pentru reușita căruia se cere nu numai un corp silvic luminat și numeros, dar și moravuri și condițiuni economice și sociale, pe care noi încă nu le avem, amenajamente s'au făcut prea puține și rezultatele lor n'au fost prea strălucite. O bună exploatare pădurească reclamă o continuă supraveghere și mai ales o continuitate de măsuri, care să înlesnească îmbunătățirea masivului păduresc. La noi s'au tăiat păduri, și o dată tăiate, nu s'a luat aproape nici o măsură reclamată de o bună administrațiune. De aci, o adevărată devastațiune a însemnat exploatarea pădurilor noastre.

Iar cât privește pentru menținerea pădurilor situate în anumite condițiuni determinate, și pe care codul silvic le avusese în vedere din cauza lipsei de sancțiune a măsurilor legislative edictate, această tendință a codului silvic a rămas un simplu desiderat.

Prin urmare dar, practica codului silvic indicându-ne numai parte din relele ce se avuseseră în vedere, au fost vindecate; iar pe de altă parte, constatându-se relele care relamă o imperioasă intervenţiune a Statului spre a fi stabilite, un cod silvic bine chibzuit trebue să corespundă la aceste cerinţe, adică să realizeze îmbunătătirile ce se aşteptau prin codul în vigoare şi care nu s'au realizat, în acelaş timp să înlăture relele ce din nou se semnalează.

De mult s'a întrevăzut că exploatarea fără controlul Statului a pădurilor de la munte şi după coaste, va pricinui mult rău economiei noastre naţionale; astă-zi din această lipsă de prevedere răul s'a întins aşa de mult, în cât amenintă să devie un adevărat dezastru. Nu voiu intrà în cearta dintre specialişti, care discută cu aprindere raportul care există între regimul forestier şi regimul apelor ce cad într'o anume regiune determinată. Nu voiu discutà de asemenea dacă masivele păduresţi au o influenţă hotărâtoare în directiva vânturilor. Afirm un fapt concret şi indiscutabil: distrugerea pădurilor de la munte, descoperirea coastelor, dă naştere fatală la torenţi; iar torenţii desfiinţează puterea de producere a solului, şi prin urmare face regiunea nelocuibilă. Pe de altă parte, torenţi sunt un pericol permanent pentru poduri, drumuri de fer, şosele, locuinţe omeneşti şi pagubele ce direct se cauzează prin torenţi fac din torenţi un pericol permanent pentru viaţa economică a Statului. Şi răul se întinde, părti întregi din regiuni, altă dată, foarte fertile ale României, tind să devină nişte pustiuri şi nelocuibile şi ameninţătoare.

Specialiştii au semnalat răul; societatea noastră a căutat să găsească unele soluţiuni. Fără să am pretenţiunea de a fi găsit soluţiunea cea mai favorabilă, îndrăsnesc totuşi a supune una care va avea totuşi marele merit de a completà o lacună şi încă o lacună însemnată a codului nostru silvic.

Brătianu, autorul codului silvic, ceruse dejà, ca pământurile, care prin situaţiunea lor puteau să înlesnească producerea torenţilor, să fie supuse regimului silvic; iar Italia a luat în mod pozitiv, această dispoziţie legislativă. Prin urmare nu văd ce s'ar putea opune ca asemenea terenuri să nu intre sub regimul silvic, fie ele împădurite, fie ele de împădurit. O asemenea măsura ar însemnà o expropriere deghizată şi o atingere directă a dreptului de proprietate şi poate se vor găsì mulţi care, pe baza principiilor absolute de drept, să se opună la o aşa măsură legislativă. Nu trebue să se uite însă, că suprema raţiune a dreptului este buna ordine şi progresul social; şi când progresul social este atins prin exerciţiul desordinat al dreptului de proprietate particular, este drept ca statul să intervină şi să spue cuvântul lui hotărâtor. Cât despre o opoziţie de fapt a celor ce ar fi direct atinşi prin o asemenea măsură, să nu se uite că trăim în ţara cea mai blajină din lume. Chiar codul silvic este o dovadă.

Prin actualul cod silvic s'a considerat delict silvic şi s'a reprimat, cu severitate, ori-ce tăere efectuată în pădure; şi s'au aplicat penalităţi severe la mulţi dintre foştii clăcaşi, cari, conform obiceiului pământului, ba chiar textelor scrise de legi, aveau un drept de uzaj asupra pădurei. Si acest drept, fără despăgubire, după cum prevedea legea rurală, a căzut în desuetudine; şi o întreagă populaţiune a fost expropriată fără să murmure. Putem deci fi îndrăsneţi atunci când interesul social reclamă măsuri drastice.

Exploatarea pădurilor bazată pe amenajament a dat rezultate negative; menţinerea pădurilor pe terenurile torenţiale din cauza lipsei de sancţiune nu a putut fi atinsă, iar întinderea torenţilor tinde să devie un dezastru.

Un cod silvic complect trebue să remedieze la această situaţiune şi atunci ca măsuri pozitive care să complecteze un cod silvic propun următoarele:

a) Pădurile se vor exploată pe temeiul unui regulament de exploatare şi sub supravegherea continuă şi constantă a agenţilor silvici care să aibă dreptul de a efectuă diversele lucrări, curăţiri, rărituri, plantaţiuni reclamate de o bună creştere a masivului păduresc.

O bună exploatare de pădure este mai mult o chestie administrativă; creşterea pădurei este influenţată de o mulţime de cauze deosebite, iar măsurile care să asigure această creştere sunt aşa de multiple şi de variate că numai o supraveghere continuă poate să asigure o bună reuşită. Pentru aceasta se cere însă un corolariu cu care voi termina această expunere.

b) Pentru menţinerea masivului păduresc în regiunile torenţiale trebueşte specificat anume că exploatarea să se facă după un anume regulament şi pentru ca un control serios să asigure o asemenea exploatare, trebueşte ca agenţii silvici să aibă dreptul de o continuă supraveghere.

Nu se vor conformă proprietarii regulamentului de exploatare, pe cale administrativă, să fie deposedaţi din dreptul de exploatare pe care să-l ia statul.

O bună şi serioasă măsură ar fi deposedarea proprietarilor şi despăgubirea lor prin titluri de rentă, care să le asigure venitul ce puteau să-l spere din domeniul lor forestier. In acest caz, statul, cu mai multe mijloace şi cu mai multă prevedere va puteă să asigure şi o mai mare rentabilitate şi menţinerea masivului păduresc; iar proprietarului particular i se va da un bun care să producă echivalentul venitului, la care avea drept să spere din masivul său păduresc.

c) Terenurile torenţiale neîmpădurite, trebuesc supuse regimului silvic şi statul, având administraţiunea lor, să prevadă exploatarea lor prin împădurire; iar dacă proprietarii particulari, în termenul hotărât, nu s'ar supune unei asemenea îndatoriri, să fie expropriaţi şi desdaunaţi cu rentă. O bună lege nu trebue să dea naştere la interpretaţiuni care sunt tot atâtea dificultăţi care îngreunează aplicaţiunea ei. De aceea un studiu amănunţit trebueşte să determine linia, care plecând de la T.-Severin şi mergând până la Dorohoiu să indice comună cu comună de unde până în frontieră spre Carpaţi, terenurile să fie supuse regimului silvic. Specialiştii, mai întâi, să fixeze această linie și legea apoi să stabilească că de aci până în frontieră, până în creștetul munților noștri, pământurile împădurite sau nu, indiferent natura proprietarului, să fie supuse regimului silvic.

III

In țara românească s'a creat domeniul Coroanei, și în intențiunea acelora, care au creat acest domeniu erà, ca pe lângă altele, domeniu să servească ca modele de exploatare Si cu români de ai noștri. având studii pe care le au și cei-alți agenți silvici. de sigur lucrând cu aceeași cinste și sârguință și s'a ajuns să se facă o administrație model. Aci o bună exploatare nu mai este un desiderat ci o realitate practică. Cauza determinantă este, de sigur, pe lângă inteligența administratorului și continuitatea operei sale, în silvicultură mai ales. unde acel care seamănă, mai nici odată nu culege, unde generațiunile care săvârșesc lucrări silvice nu se pot folosi de efectele lor bine-făcătoare, continuitatea operei este condițiunea de succes.

De aci pentru mine credința fermă că un cod silvic la noi. care să edicteze măsurile cele mai inteligente, nu va da, totuși, rezultatele dorite. dacă el nu asigură continuitatea operei întreprinsă de silvicultor Un bun cod silvic trebue să determine atribuțiunile, raza de acțiune, obligațiunile agentului silvic ; dar în același timp să'i asigure stabilitatea și o remunerație progresivă a muncei prin gradația lefei.

Libertatea de acțiune pentru a stimulà energia individuală. răspundere pentru a asigura controlul și răsplată legitimă ; iată cea ce ar asigura efectele bine-făcătoare ale unui cod forestier. O singură observațiune s'ar puteà aduce și anume că acest desiderat ar cadrà mai mult cu o lege de organizare de cât cu un cod silvic ; să nu se uite că francezii, în codul silvic, au edictat o mulțime de măsuri, cu caracter pur administrativ și privitoare la exploatarea pădurilor; și la urma urmei, una sau mai multe legi este indiferent. când vorbesc de lacunele codului silvic, vorbesc de relele regimului legislativ forestier.

Toate generațiunile 'și-au făcut cu prisosință datoria lor ; și lucrând într'o țară, unde, puteau fi pricepuți foarte cu greu ; și luptând contra unor prejudecăți foarte greu de învins, n'au ezitat totuși și 'și-au făcut datoria. toată datoria ! Pentru noi, care suntem izbiți de desastrul ce ne amenință prin reaua exploatare a pădurilor, prin despădurirea terenurilor torențiale, ni se impune ca o constantă datorie să atragem atențiunea acelora care au glas hotărâtor în sfatul țărei. Ca o îndeplinire a acestei datorii, din partea celor grupați în jurul congresului silvic, depun acest raport.

(Va urma)

COMERCIUL EXTERIOR AL ROMÂNIEI

No. articolului	No. sub-diviziunei	DESEMNAREA MĂRFURILOR	Unităţi	IMPORT Trimestrul Ianuarie-Martie 1904 CANTITĂŢI Ianuarie				EXPORT Trimestrul Ianuarie-Martie 1904 CANTITĂŢI Ianuarie			
				Ianuarie	Febr.	Martie	TOTAL	Ianuarie	Febr.	Martie	TOTAL
		LEMNE ŞI INDUSTRII DERIVATE									
365	—	Lemne de foc de ori-ce fel	Kilogr.	83.314	89.947	85.810	258.101	3.430.605	1.301.670	1.300.800	6.023.075
366	—	Cărbuni de lemn	»	6.653	1.568	27.256	35.477	2.500	4.000	—	6.500
367	—	Trunchiuri de brad	M. cub.	1.973	1.189	1.279	4.441	22.039	86.228	37.201	1[illegible].471
368	a	» » nuc	Kilogr.	—	65	—	65	7.910	129.580	38.527	176.047
	b	» » stejar	»	—	—	80	80	28.100	—	—	28.100
	c	» » fag, de ulm şi de alţi copaci nedenumiţi	»	—	—	60	60	—	177.670	59.940	237.610
	d	Aripi de moară	»	—	—	—	—	—	—	—	—
	e	Butuci de corăbii, bulumaci, sisturi pentru mori, traverse pentru căi ferate, stâlpi, tălpoaie tălpi, tălpiţe, drugi, fuse, furci, ghile, grinzi, catarturi şi catarge	»	—	—	114	114	10.550	748.800	1.045.565	1.804.915
	f	Dulapi, duşumele, scânduri, funduri	»	3.620	23.882	1.538	29.040	2.686.397	3.196.287	14.220.455	25.103.139
	g	Beţe, cercuri, haraci, laţuri, martaci, nuele, pari, prăjini, nuiele şi nuieluţe	»	10.735	115	698	11.548	70.290	111.750	321.525	583.555
	h	Sdraniţe, şindrilă şi şiţă	»	—	—	—	—	—	—	—	—
	i	Alte lemne de construcţie, brute, nelucrate, afară de cele mirositoare şi de cele tăiate în foi pentru placagiu	»	—	6	195	201	82.810	576.620	461.140	1.120.070
369	—	Lemne exotice	»	70	52	885	1.007	—	—	—	—
370	—	Doage de stejar	»	—	4	2	6	73.950	61.065	804.900	939.915
371	a	Buţi şi butoaie de stejar	»	714	9.132	1.402	11.248	375	[illegible]	391	7[illegible]
	b	» » » frasin	»	—	—	—	—	—	—	—	—
372	—	Plută brută	»	5.617	127	3.080	8.824	—	—	—	—
373	—	Lemne mirositoare	»	—	—	—	—	—	—	—	—
374	a	Flaxă, papură	Snopi	180	1.685	1.040	2.905	—	—	—	—
	b	Răchită de împletit	»	—	1.146	5.930	7.076	—	—	—	—
	c	Trestii ordinare	»	—	—	—	—	1.268.061	319.960	—	1.588.021
375	—	Trestii exotice de ori-ce fel	Kilogr.	1.166	689	1.755	3.610	—	—	—	—
376	a	Cherestea fasonată	»	—	—	19	19	—	400	60.545	60.915
	b	Lucrări comune de strungar	»	2.007	452	7	2.466	—	—	—	—
	c	» » » dulgher	»	879	1.780	607	3.266	25	10	4.825	4.860
	d	» » » dogar	»	94	—	1	95	—	65	—	65
	e	» » » rotar	»	192	161	210	563	—	1.908	—	1.908
	f	» » » rudar	»	4	5	298	307	860	—	1.009	1.869
	g	» » » împletitor de coşuri	»	2	[illegible]	3.141	4.343	—	—	600	600

	h	Alte lucrări comune de lemn	»	6.408	7.503	20.764	34.675	890	14.021	2.690	17.701
377	a	Obiecte comune împletite din papură	»	67	68	104	239	14.460	[illegible].305	15.027	35.732
	b	» » » » răchită	»	57	6	48	111	160	120	215	495
	c	» » » » salcie	»	29	114	119	262	—	18	—	18
	d	» » » » trestie ordinară	»	33	1	2	36	—	—	—	—
	e	» » » » paie	»	4.183	4.229	3.559	11.971	—	—	—	—
	f	» » » » spartă	»	—	—	—	—	—	—	—	—
	g	» » » » alte asemenea plante, ramuri sau scoarţe flexibile	»	132	261	232	625	—	—	—	—
378	a	Obiecte ţesute sau împletite din trestii exotice	»	228	180	257	605	—	—	—	—
	b	Coade de bice şi bastoane de trestie	»	1.354	1.184	1.865	4.393	—	—	—	—
379	a	Foi de lemn pentru placagiu	»	3.095	7.651	10.119	20.885	—	—	—	—
	b	Parchete nemarchetate	»	—	—	71	71	—	—	—	—
	c	Dopuri de plută chiar combinate cu alte materii	»	755	1.245	863	2.858	—	—	—	—
	d	Alte lucrări de plută	»	15	13	107	135	—	—	—	—
380a	a	Mobile de lemn încovoiat	»	804	515	997	2.316	—	830	1.444	2.274
	b	Alte mobile netapiţate	»	6.725	4.150	12.130	23.635	2.123	1.602	1.895	5.210
	c	» » tapiţate	»	414	927	1.888	3.259	—	—	527	527
	d	Scule de menagiu	»	634	330	744	1.708	25	147	30	172
	e	Rame şi cornişe, chiar gripsate sau bronzate	»	2.806	1.867	2.312	6.485	—	—	—	—
	f	Parchete marchetate	»	—	—	—	—	—	—	—	—
	g	Cue de lemn pentru cismari	»	7.162	3.140	2.415	13.018	—	—	—	—
	h	Alte obiecte de lemn	»	8.2[illegible]6	6.568	12.631	27.375	2.798	136	353	3.287
380b	a	Unelte şi instrumente de lemn	»	2.016	3.425	4.386	9.827	500	—	105	605
	b	Aparate şi maşini de lemn	»	3.365	2.121	4.[illegible]62	9.018	50	—	1.665	1.715
	c	Mânere pentru unelte de lemn	»	572	1.064	434	2.070	—	—	—	—
	d	Decimale	»	712	93	1.111	1.915	—	40	—	40
381	a	Lucrări fine de strungar	»	298	8	1	3[illegible]0	—	—	—	—
	b	» » » împletitor de coşuri	»	—	—	—	—	—	—	—	—
	c	Foi pentru placagiu în marchetărie	»	—	—	—	—	—	—	—	—
	d	Mobile şi alte lucrări de lemn sculptat	»	[illegible].972	922	8.024	7.018	—	—	—	—
	e	» » » » marchetate sau încrustate	»	154	—	42	196	—	—	—	—
	f	Mobile şi alte lucrări de lemn aurite sau argintate	»	13	10	—	23	—	—	—	—
	g	Mobile de trestii exotice	»	2	17	—	19	—	—	—	—
	h	Ornamente de lemn zis «Xilogeni»	»	—	—	—	—	—	—	—	—
	i	Alte obiecte şi lucrări de lemn fine	»	88	48	274	410	—	—	—	—

---

1) *Extras din publicaţiunea* Ministerului de finanţe «Comerciul exterior al României».

COMUNICARI ŞI FAPTE DIVERSE

Statistica torenţilor

Domnule şi Iubite Coleg,

In urma hotărârei luate de Adunarea generală din 1902, am adresat o rugăminte tuturor membrilor Societăţii, pentru facerea unei anchete, in scopul de a se constata importanţa daunelor pricinuite de către numeroşii torenţi aflători atât în regiunea colinelor, cât şi a munţilor propriu zişi, trimiţându-se şi un chestionar. In «Revista Pădurilor» din anul 1902, la pagina 279, este tipărită atât scrisoarea trimisă cât şi chestionarul, din care un exemplar s'a trimis acum D-lui Şef de regiune.

Cu toate stăruinţele puse de noi până la adunarea generală din 1903, s'a primit răspunsuri de la 16 din D-nii membri, iar asupra acestor lucrări D-l Petre antonescu a făcut o dare de seamă, care s'a publicat in rezumatul şedinţelor Adunărei generale din 1903. («Revista Pădurilor» pe 1903, pagina 297).

Adunarea generală din 1903, amânând luarea unei deciziuna până la primirea răspunsurilor de la toţi D-nii membri, chestiunei a fost pusă la ordinea de zi şi pentru adunarea generală din 1904, însă cu regret a trebuit să comunic Adunărei că nu s'a mai primit răspuns de la nici unul din D-nii membri şi prin discursul meu de deschidere, am propus ceea ce cred eu că trebue de făcut, pentru ca această chestiune să fie dusă la bun sfârşit. şi adunarea generală a aprobat în totul propunerile mele, votând moţiunea ce se află publicată în «Revista Pădurilor», pe anul 1904, la pagina 144.

In baza acestui vot al Adunării generale, şi încredinţat că D-voastră sunteţi mai în măsură de a adună aceste date, în care scop am şi făcut această propunere Adunărei generale, vă rog, Domnule şi iubite coleg, ca până la Martie 1905, să înaintaţi chestionarul complectat, ţinând seamă de răspunsurile trimise, şi cari s'au publicat în Revistă sau chiar complectând acele ce veţi crede că nu sunt complecte.

Vă rog, a ţine seama, că Societatea va da premii pentru lucrările mai meritorii şi în afară de aceasta, după existenţa de 18 ani, în care timp Societatea s'a impus prin modul său de a lucră, fiind recunoscută şi ca persoană morală, cred că este de datoria noastră a duce la bun sfârşit această anchetă atât de importantă, pentru viitoarele lucrări de împăduriri şi corecţiuni de torenţi.

In speranţa că mă veţi onoră cu un răspuns favorabil, vă rog, Domnule şi iubite coleg, a primi asigurarea distinsei mele consideraţiuni.

Preşedinte, **I. Kalinderu.**

Secretar, **St. C. Nădejde**

INFORMAŢIUNI

Domnul *Em. Porumbaru,* Ministrul lucrărilor publice, fiind proclamat membru de onoare al Societăţii noastre, în şedinţa de la 9 Mai a. c., a Adunărei generale, şi D-l Preşedinte făcându-i cunoscut despre aceasta, D-sa a răspuns prin următoarea scrisoare:

Stimate Domnule Preşedinte,

Aţi bine-voit a-mi aduce la cunoştinţă, că membrii Societăţii **«Progresul Silvic»** *'mi-au făcut deosebita onoare de a mă proclamà membru de onoare al acelei Societăţi. Foarte măgulit de această distincţiune, la care mă voiu silì pe cât îmi va fi posibil a răspunde, urmând cu cel mai viu interes lucrările acestei savante societăţi, mă grăbesc mai întâiu a vă mulţumì Domniei-voastre personal, de comunicarea ce a-ţi bine-voit a-mi face, asigurându-vă că văd în D-voastră un exemplu de urmat în toate lucrările cari au de scop interesul public. Tot-de-odată, vă rog, să bine-voiţi a transmite membrilor Societăţii mulţumirile mele, pentru votul cu care m'a onorat şi urările sincere ce fac pentru propăşirea Societăţii.*

Vă rog, stimate Domnule Preşedinte, să bine-voiţi a primì asigurarea sentimentelor mele celor mai deosebite de stimă şi consideraţiune.

Em. Porumbaru.

* * *

In comptul exerciţiului 1903—1904, până la 30 Aprilie a. c., s'au încasat:

Ca venit *al pădurilor* lei **5.540.270 bani 99**, faţă de lei **5.392.404 bani 71**, încasaţi în perioada corespunzătoare din exerciţiul 1902—1903;

Ca venit *al bălţilor şi pescuit* lei **2.694.285 bani 99**, faţă de lei **1.804.277 bani 71**, încasaţi în perioada corespunzătoare din exerciţiul 1902—1903.

* * *

La 9 şi 12 Iulie se vor ţine licitaţii la Craiova, Tulcea, Slatina şi Bacău, pentru vânzarea a 6 păduri pe comptul antreprenorilor.

* * *

In zilele de 9, 12 şi 15 August a. c., se va ţine licitaţii la Iaşi, Bacău, Bârlad, Buzău, Ploeşti, Bucureşti, Piteşti, Slatina, Craiova şi Tulcea pentru vânzarea spre exploatare a 36 păduri.

* * *

CLIMA LUNEI IUNIE 1904 st. n.

La Bucureşti-Filaret

Luna Iunie 1904 la Bucureşti-Filaret a fost în general foarte călduroasă şi excesiv de secetoasă. Cu această lună se împlineşte un an de cînd s'a declarat secetă care bântueşte aproape întreaga ţară.

Temperatura lunară 21.5, este cu peste un grad şi jumătate mai ridicată ca valoarea normală; limitele între care ea a variat de la 1857 încoace sunt 23.3 în 1860 şi 18.3 în 1890. Periodele cele mai călduroase au coprins zilele de la 12 la 19 şi de la 24 la 28. Ziua cea mai caldă a fost la 27 când s'a inscris temperatura cea mai ridicată din cursul lunei, 36.9. Temperatura minimă absolută a avut loc în prima zi a lunei când termometrul s'a coborât la 8.4. Afară de anul 1899 când temperatura maxima absolută ajunsese la 37.9, nici o dată de la 1877 încoace, nu s'a inregistrat la Bucureşti în această lună o temperatură aşa de ridicată ca cea de acum. Cât priveşte temperatura minimă absolută, au fost mulţi ani din acest interval în care termometrul s'a coborât şi mai mult: în Iunie 1877 această temperatură fusese 6.4. Toate zilele au fost de vară afară de două, la 1 şi 20; în general sunt în această lună numai 21 zile de vară.

Cantitatea totală de apă ce a căzut în cursul acestei luni, 45 mm, este jumătate din aceea ce obţine în mod normal. Cu toate acestea de la 1864 încoace, sunt 9 ani în cari a plouat şi mai puţin ca acum în această lună. Excepţională a fost luna Iunie 1875 în care cantitatea totală de apă căzută n'a întrecut 6 mm. Zile de ploae au fost 5; de obiceiu sunt 12. In 2 zile, la 4 şi 19, ploaia a fost însoţită de manifestaţiuni electrice. Ploile de la 19 şi 20 au fost ceva mai abondente şi bine venite: ele au dat $^{4}/_{5}$ din cantitatea totală de apă ce a căzut în cursul acestei luni. De la începutul anului şi până la finele lui Iunie, n'a căzut la Bucureşti de cât 141 mm. de apă în loc de 298 mm. cât este valoarea normală. Din Iulie 1903 de când s'a început seceta şi până la finele acestei luni s'a adunat numai 285 mm. de apă, pe când valoarea normală este 591 mm. Nici o dată până acum din ultimii 41 de ani nu s'a adunat în această perioadă o cantitate aşa de mică de apă.

Presiunea atmosferică mijlocie 754.0 mm. este cu aproape 2 mm. mai ridicată ca normala.

Vântul dominant a fost Austrul şi Crivăţul care au suflat în proporţiuni aproape egale. In zilele de 27 şi 28 s'a deslănţuit asupra oraşului vijelie puternică de la W şi NW. In cea d'ântâi din aceste zile vântul atinsese iuţeala de 13 metri pe secundă.

Atmosfera a fost cu 13% mai uscată ca de obiceiu. Zilele senine au fost 10, noroase 15 şi acoperite 5. Soarele a strălucit foarte mult în această lună, 303 ore în loc de 266 de ore cât el se arată de obiceiu. N'a fost nici o zi în care acest astru să nu fi strălucit.

Rouă s'a observat în 7 zile, fulgere şi curcubeu în câte una, iar în ziua de 13 un frumos halo solar.

In ziua de 6, la 4 ore 25 m. seara timp oficial s'a simţit un slab cutremur de pământ, iar în dimineaţa zilei de 28, la 4 ore şi 18 m. s'a înregistrat o microseismă.

Vegetaţiunea suferă grozav din cauza secetei. Grâul din parcul Institutului Metereologic s'a uscat. Orzul de primăvară a rezistat mai bine, el a înflorit în prima decadă şi acum este aproape de seceriş. Porumbul este destul de frumos.

mai ales în urma ploilor de la 19 și 20 el a luat o desvoltare repede. Către jumătatea lunei s'a prășit pentru a doua oara, iar în ultimele zile i-a dat spicul. Căldurile din ultima decadă au făcut ca el să cam sufere; în timpul zilei foile se răsucesc. Iarba care se mai înviorase în urma ploilor de la finele decadei a doua, a inceput a se uscà din nou. Via este frumoasă dar are rod puțin. Dintre fructe s'au copt cireșele, vișinele, agrișele și agudele. La 10 a înflorit lemnul câinesc, la 15 teiul mic și la 25 teiul mare.

Starea udometrica și agricolă a României la finele lunei Iunie 1904 st. n.

Starea udometrică.

Luna Iunie 1904 a avut și dânsa prea puține ploi, din care cauză seceta s'a pronunțat și mai mult. Cantitatea de apă obținută în toată țara este în mijlociu aproximativ [1]) de 30 mm. pe când valoarea normală este 95 mm. și prin urmare ploaia din cursul acestei luni este în deficit de 68%. Cu această valoare, ea este cea mai secetoasă lună Iunie de la 1891 încoace.

Ploile în genere în mică cantitate din cursul acestei luni au căzut în 6 zile. Ca și în luna precedentă nici într'o zi n'a fost o ploaie generală. Mai frecuente și mai abondente au fost ploile în nordul Moldovei, in regiunea muntoasă a țărei și in o parte din vestul Munteniei unde cantitățile mijlocii de apă au depășit de 30 mm., ajungând la 85 mm. în Mehedinți, 84 mm. în Bacău, 81 mm. în Succava și 104 mm în Neamț.

Partea centrală și cea de jos a Moldovei, Dobrogea și regiunea de câmpie a Munteniei au avut numai câte o singură ploaie mai humicică; la 20 sau la 29. Districtele in care seceta s'a simțit mai mult au fost, acum ca și în lunile precedente: Teleorman, Vlașca, Ilfov, Ialomița, Buzău, Brăila, R.-Sarat, Tecuciu, Covurlui, Tutova, Vaslui, Fălciu și Dobrogea, în cari cantitățile mijlocii de apă au fost mai puține de 30 mm. In unele din aceste districte au căzut mai puține chiar de 20 mm.; în districtul Brăila nu s'a adunat de cât 11 mm. de apă pe când valoarea normală în Iunie este aci de 101 mm.

Debitul râurilor și al isvoarelor este foarte mic: în multe părți se simte lipsă de apă.

Accentuarea și mai mare a secetei la finele lunei Iunie provine din causa căldurilor simțitoare din a doua sa jumătate.

Cu Iunie 1904 se împlinește un an de când seceta bântue țara noastră. In tot acest interval n'a căzut in întreg Regatul de cât aproximativ 330 mm. de apă, ceea ce reprezintă un deficit de 46% față valoarea normală.

Nici o dată de la 1891 încoace, de când facem studiul ploii în România, cantitatea mijlocie de apă de la Iulie până la finele lui Iunie anul următor, n'a fost așa de mică ca acum. La București aceasta nu s'a întâmplat nici chiar în perioada de 40 ani, de la 1864 încoace, de când avem aci observațiuni udometrice.

Dacă împărțim perioada de când ține seceta — de la Iulie 1903 la sfârșitul lui Iunie 1904 — în două părți egale de câte 6 luni, constatăm că în prima parte (de la Iulie la Decembrie 1903) precipitațiunile atmosferice, 158 mm., au fost ceva mai puține ca în a doua (de la Ianuarie la Iunie 1904) în care s'a adunat 171 mm.

Comparând întreaga această perioadă de 12 luni cu cea corespunzătoare din dezastruosul an 1898/99, constatăm că atunci cantitatea totală de apă, 410 mm. a fost mult mai mare ca acum.

In primele șase luni din această perioadă (de la Iulie la Decembrie 1898) percipitațiunile, în total de 224 mm. au fost simțitor mai abondente ca în aceiași perioadă din 1901; în a doua (de la 1 Ianuarie la Iulie 1899) când s'a adunat 186 mm., ele au fost aproape egale.

---

[1] Zicem *aproximativ* căci din cele 403 stațiuni, unde se măsoară precipitațiunile atmosferice, câte-va nu au intrat în acest prim calcul. Introducerea lor în calculul definitiv nu va modifica însă în mod simțitor cifrele ce dăm.

In anul agricol 1898/99 semănăturile de toamnă fuseseră deci puse în condițiuni mult mai bune ca în toamna anului 1903, de oare-ce solul avea atunci o rezervă mai mare de umiditate. In primăvară însă lipsa de apă a fost aproape aceeași în 1899 și în 1904

Și dacă la finele lunei Iunie 1904 recoltele sunt în genere mai bune decât cum fuseseră la aceiași epocă din 1899, aceasta se datorește numai temperaturei cari în ultimele 8 luni (de la Noembrie 1903 la Iunie 1904) a fost simțitor mai rece ca în aceiași perioadă din 1898/99.

Starea agricolă.

Ploile din această lună, de și în general foarte puține, totuși, în multe părți ale țărei, au schimbat în bine situațiunea agricolă destul de rea de la sfârșitul lunei precedente.

Cerealele de toamnă ca și cele de primăvară de și n'au câștigat mai nimic în partea de câmpie, unde ele erau destul de înaintate, totuși pe unele locuri, unde semănăturile erau mai viguroase și mai timpurii, au legat. Producțiunea lor va fi mică, însă de bună calitate. Acele însă care fuseseră puse în condițiuni mai rele și cari începuseră a se usca din luna precedentă s'au pierdut cu totul și s'au dat vitelor spre pășunare.

In toată regiunea de câmpie și în Dobrogea a început în ultima decadă secerișul grâului și al orzului de toamnă. Cerealele au ajuns la maturitate mult mai de timpuriu ca de obiceiu. Paiul lor a rămas mic, așa că, în cele mai multe părți, în loc de a se secera, se cosește sau se smulge. Sunt localități unde deja au început treeratul

Orzul de toamnă este în general mai bun ca grâul.

In Moldova de sus și în toată regiunea mai apropiată de munte, unde vegetațiunea este mai întârziată, ploile din primele două decade au fost încă de folos cerealelor, căci ele s'au mai dezvoltat și au legat foarte bine; în multe părți recolta va fi ca și în anii cei buni.

Ovăzurile sunt mai pretutindeni proaste; în multe locuri s'au și uscat.

Porumburile până în prezent rezistă mai în întreaga țară; el deja s'a prășit a doua oară și s'a mușuroit mai pretutindeni. Ploile de la sfârșitul decadei a doua ce au avut loc într'o parte a Munteniei și a Moldovei și acele de la finele lunei în partea estică a Munteniei, în partea de jos a Moldovei și în Dobrogea, le-a înviorat mult; pe alocuri chiar le-a îndreptat. Totuși, lipsa ploilor mulțumitoare și căldurile din urmă, fac ca în multe părți porumburile să sufere, așa că, ziua se ofilesc și li se răsucesc foile. Prin părțile pe unde seceta a fost mai pronunțată ele s'au veștejit și chiar s'au îngălbenit. Mai pretutindeni a dat spicul la porumb.

Fânețe naturale nu sunt mai de loc în regiunea de câmpie; în părțile muntoase ele sunt rari și au început a fi cosite. Cele artificiale dau puțin nutreț. Meiul, parângul și sorgul cari s'au semănat pentru nutreț, sunt mici și nu progresează mai de loc. In urma ploilor parțiale, pășunele și islazurile se îndreptaseră puțin pe alocuri; însă, către sfârșitul lunei, din cauza căldurei și a secetei care încă persistă, ele s'au uscat din nou, așa că în multe părți, iarbă nu se găsește nici chiar pe miriști. Vitele pasc în păduri.

Pomii fructiferi au legat foarte bine; fructe sunt în abondență. Până acum s'au copt agrișele, coacăzele, zmeura, cireșele, dudele, vișinele și parte din caisele mai timpurii

Vița de vie a înflorit și a legat pretutindeni; ea are puțin rod. In Muntenia starea viilor sănătoase și bine îngrijite se prezintă în mai bune condițiuni ca în restul țărei.

Institutul meteorologic

Tip. GUTENBERG Joseph Göbl, str. Dómnei, 20.

RAPORTUL SUSŢINUT
ŞI
POSIBILITATEA LA PĂDURILE NOASTRE SECULARE DIN MUNŢI

Urmărind dezvoltarea sănătoasă a economiei ţării noastre, ne găsim în o eră, în care importanţa pădurii pentru vieaţa noastră economică a început să fie recunoscută de cercuri din ce în ce mai înalte. Exportul lemnului nostru şi mai cu seamă a bradului, ia o dezvoltare tot mai mare, ţări străine şi mai ales Germania şi Anglia se interesează de produsele fabricilor noastre de cherestea, a căror număr şi importanţă cresc continuu.

S'a pus şi se pune, pentru aceea, întrebarea: *Oare nu exploatăm prea mult?* Oare nu distrugem pădurile noastre în aşa mod, încât după câţiva ani să fim nevoiţi a importă pentru bani grei mărfuri, pe cari acum ne dăm toată silinţa a le scoate din ţară, mulţumindu-ne cu un beneficiu prea modest?

Iată întrebări cari sunt cât se poate de importante şi pe cari trebue să le pună economistul, şi să ceară răspuns silvicultorului, căruia sunt încredinţate pădurile noastre nunumai spre exploatare, ci şi pentru conservare — şi mai cu seamă pentru aceasta din urmă.

Capitalurile ţărilor occidentale neplasabile acolo, îşi îndreptează privirile lor spre orient, unde capitaluri indigene lipsesc, şi între ţările balcanice, în urma siguranţei mai mare ce li se oferă aici, preferă ţara noastră şi caută comorile ascunse ale ei, pentru a le exploata: aşa dar cererea este şi devine din ce în ce mai mare. Să vedem dacă noi silvicultorii trebue să o luăm în considerare, sau dacă am ajuns la un punct când e prudent să răspundem: de şi avem păduri dar nu mai avem lemne decât pentru trebuinţele noastre şi nu mai putem vinde...

Inainte de toate să-mi fie permis a face puţină teorie, arătând unele definiţiuni ce dă Dr. Friedrich Judeich, consilier silvic superior şi intim al Saxoniei, director al academiei silvice din Tharand, în magistralul său manual de amenajament. Judeich a fost şi e privit şi astăzi ca o autoritate asupra căreia nu se discută.

1. Care e scopul gospodăriei silvice?

«Scopul gospodăriei silvice e întrebuinţarea pe cât posibil mai avantagioasă a solului destinat producţiunii de lemn».

Pentru ca să putem însă ajunge acest scop e inevitabil necesar ca gospodăria să se continue, să se susţină la infinit. Din această cerinţă s'a cristalizat termenul de gospodărie sau gestiune susţinută (*Nachhaltsbetrieb*).

2. Ce este gospodăria susţinută?

«O pădure are gospodăria susţinută atunci — continuă Judeich, — când ne îngrijim pentru regenerarea tuturor masivelor exploatate, aşa că prin aceasta solul rămâne destinat preducţiunii de lemn. Ca urmare firească rezultă recolte perpetue, deci *exploatări* susţinute.

«Executarea *regulată* de exploatări anuale nu e o condiţie a gestiunii susţinute.

«După modul cum executăm exploatarea principală deosebim:

«a) exploatarea intermitentă, periodică, la care exploatarea principală nu se face în fiecare an, ci numai la intervale anumite.

«b) Exploatarea susţinută anuală, la care în fiecare an se face exploatare principală. După sensul obicinuit al cuvântului «exploatare susţinută anuală», nu putem pretinde şi o echivalenţă a masei lemnoase la exploatarea anuală, *chiar nici aproximativă*. Ştiinţa însă poate, dacă tocmai e nevoe, ţine cont şi de această pretenţiune, şi atunci zicem că o asemenea exploatare e «susţinută anual *cu rigoare*». *Strenger jährlicher Nachhaltsbetrieb*». Ştiinţa forestieră română a ales pentru ceeace Judeich numeşte «strenger jährlicher Nachhaltsbetrieb» sau «nachhaltiger Ertrag» termenul technic de *raport susţinut*.

«*O cerinţă intrinsecă a gospodăriei silvice — zice Judeich mai departe — nu e raportul susţinut cu rigoare*; dar circumstanţe *exterioare* îngrădesc gospodăria mai mult sau mai puţin, cerând o regularitate mai mare sau mai mică a exploatărilor anuale. Astfel facultatea de desfacere a produsului ar suferi, dacă am vrea să-l scoatem pe piaţă în intervale de tot neregulate şi în cantităţi când foarte mari, când prea mici. Mai intervine apoi şi consideraţiunea braţelor muncitoare; numai atunci vom putea avea muncitori speciali destoinici, dacă le dăm muncă pe cât posibil continuă.

«Ba se găsesc cazuri în care exploatări anuale aproape «cu totul egale, deci susținute anual *cu rigoare*, sînt necesare sau dorite; s. e. în păduri de fideicomis, ocrotite de «legi speciale, sau pentru cerințele unor industrii mari și «importante consumătoare de lemn, etc.»

Astfel glăsuește Judeich și fiecare cuvînt al său e bine cumpănit și izvorât din adânca cunoștință a pădurii și a gospodăriei silvice.

Raportul susținut cu rigoare nu e o cerință intrinsecă a gospodăriei silvice — zice el, — și totuși admite că circumstanțe exterioare pot silì pe silvicultor a tinde, ca prin amenajament să dea exploatărilor timbrul raportului susținut cu rigoare. Și cum această rigoare impune în pădurile seculare sacrificii de exploatabilitate mari de tot, adică sacrificii în obținerea celui mai mare venit net, e nevoe să le putem justificà cu considerațiuni ponderoase ale economiei generale.

La noi atît Statul, cît și Domeniile Coroanei și așezămintele publice, eforiile, etc, cari au păduri seculare întinse, sunt împinse atât de considerațiuni budgetare, cât și de altele de natură socială a cere serviciului silvic o rigoare cât mai mare în raportul susținut, pentru a-și asigurà pe de o parte regularitatea veniturilor anuale, iar pe de alta progresul general al populațiunii care se găsește pe respectivele Domenii.

Amenagistul însărcinat în pădurile seculare ale acestor proprietari cu regulamentarea generală a gestiunii și în special a regularității veniturilor, are deci a deslegà una din cele mai grele probleme, găsindu-se în o pozițiune foarte delicată. Cerințele superioare *cer raport susținut cu rigoare!* Știința strigă: *Cer să nu faci sacrificii de exploatabilitate în detrimentul celui mai mare venit net!*

Să vedem cum amenagistul va puteà împăcà aceste doue cerințe, adică renta perpetuă egală cu gospopăria celui mai mare venit net, cari ambele în felul lor sunt ideale. In tot cazul are nevoe de mult bun simț, de îngrijire, de studiu și de luminată iubire — cum zice veneratul Președinte al societății noastre. — Ce rentă perpetuu egală poate da Domeniul? Aceasta e întrebarea principală care se pune în asemenea cazuri amenagistului.

Cât de ușor e a răspunde la această întrebare, când administrăm păduri cultivate, după cum se găsesc în Vestul

Europei, pe atât de greu e însă la noi în pădurile seculare a căror circumstanţe sunt cu totul diferite de cele de acolo!

Pentru a răspunde la întrebarea pusă să ne familiarizăm deci puţin cu particularităţile pădurii seculare.

Pădurea seculară e un lucru curios; legile după care ea creşte şi se dezvoltă sunt cu totul diferite de cele ale pădurii normale şi amarnic se înşală acela, care ar voì să aplice legile pădurii normale în gospodăria pădurii seculare.

E interesant dar să stabilim mai întâiu punctele discordante ale acestor doue categorii de pădure.

Ştim că pădure normală e aceea care are:

a) Creşterea normală.

b) Proporţia între contingentele de etăţi normală, şi

c) Masa lemnoasă normală.

Oricine a gospodărit în păduri seculare de munte şi şi-a dat seamă de fenomenele ce-l încunjurau, ştie că pădurea seculară e departe de a corespunde acestor exigenţe.

Mai întâiu de toate creşterea pădurii seculare e anormală.

Pădurile noastre în cea mai mare parte sunt situate în circumstanţe telluro-climatice din cele mai favorabile.

Solul e din cele mai productive, profund, fresc, cu tericiu abundent. Clima numai la vârfurile munţilor e aspră, pe când la poale şi la mijloc e temperată şi în tot cazul mult prielnică esenţelor lemnoase cari în mod spontaneu s'au instalat. Altitudinea deasupra nivelului mărei nu e prea mare şi deci totul concură pentru a oferì producţiunii de lemn cele mai favorabile condiţii. Luând în considerare tabelele de producţiune ale lui Feistmantel, putem susţine, după cele stabilite mai sus, că în general pădurile noastre ar trebuì să fie clasificate ca aparţinând clasei de fertilitate a patra până la a şasea. Creşterea anuală la hectar ar trebuì să fie pentru molid şi brad considerabilă, la etatea de 100 ani cel puţin 6 m³ la hectar şi la etatea de 150 ani ar trebuì să aibă încă cel puţin 3 m³ la hectar. Şi aşa e în adevăr. Cercetările făcute cu burghiul lui Presller, sau la arbori abătuţi în masive de 100—150 ani, ne arată că creşterea individuală a fiecărui arbore e foarte bună încă şi că totalitatea acestor creşteri cu siguranţă ne dă anual 3—6 m.³ pe hectar; dar trebue să ne ferim a crede că creşterea individuală e singura care determină creşterea absolută a masei lemnoase într'un masiv secular: pe lângă creştere mai este şi o descreştere după cum vom vedeà mai jos.

Feistmantel în tabelele sale de producţiune nu mai dă cifre pentru masive mai bătrâne de 140 ani. Dacă observăm însă bine cifrele pentru creşterea medie anuală pe hectar, vedem că ele merg crescând pentru masivul de 30 până la 80 ani, unde culminează, apoi încep a scădeà şi scad continuu. Astfel pentru clasa de fertilitate V molidul creşte pe hectar şi an:

La etatea de la	30 — 50	ani . . .	6.59 m³
» » » »	60 — 80	» . . .	8.78 »
» » » »	90—110	»	6.59 »
» » » »	120—140	»	3.84 »

şi dacă figurăm printr'o curbă mersul creşterilor anuale şi continuăm direcţia descendentă pe care o urmează pentru etăţi mai mari decât 140 ani, atunci găsim că la etatea de 180—190 ani curba ajunge la zero.

Dar legile după cari masivele de la etatea de 140 ani în sus cresc ca masă, nu sunt destul de studiate. Asemenea tabele de producţiune Feistmantel nu a stabilit şi aceasta, fiindcă Germania şi Austria, neavând decât prea puţine păduri seculare, nu aveau acelaş interes ca noi a cunoaşte cifrele respective.

Chestiunea ce am pus ar formà o demnă cercetare ştiinţifică pentru o staţiune de încercare. Din nefericire nu avem încă o asemenea staţiune silvică.

Silvicultorul şi amenagistul cari lucrează în codrii noştri seculari, cu greu dispun de timp a intrà în scrutări minuţioase, însă acel practic din ei, ştie un lucru, adică acela, că o pădure de molid şi brad de 400 ani de bătrână nu dă mai mult lemn utilizabil decât cea de 300 ani, şi cea de 300 ani nu dă mai mult decât cea de 200 ani, deci a descoperit o lege care nu numai între profani, dar chiar între colegi de specialitate e prea puţin cunoscută, adică: pădurile seculare din munţii noştri sunt un capital mort, care nu creşte, nu se va sporì niciodată, dar care chiar se va perde, dacă nu va fi exploatat la timp.

E adevărat că bradul şi molidul luat ca individ nu incetează a formà inele anuale nici chiar la etatea de 300—500 ani, dar pe cât creşte în afară, pe atâta, sau şi mai mult, putrezeşte pe din lăuntru şi această perdere e egală cu creşterea sau devine mai mare chiar, şi astfel se explică cum creşterea absolută a masei lemnoase într'un masiv secular nu e determinată de creşterea individuală.

Exploatatorii de păduri ştiu din practică că masa utilizabilă— utilizabilă zic— în o pădure seculară, e cu atât mai mică, cu cât etatea pădurii e mai mare, de la o limită dată înainte, şi mai ştiu asemenea că pentru pădurile noastre cifrele nu oscileaza decât dela 200—300 m³ cel mai mult 350 m³ la hectar. Ţin să accentuez însă că termenul acesta de «utilizabil» e elastic.

Antreprenorii de exploatări forestiere s'au obicinuit a privì un lemn ca neutilizabil, dacă prin scoaterea lui din pădure nu pot obţine câştigul dorit de dânşii. Când lucrăm în regie însă e natural că putem să ne mulţămim cu un câştig mai mic şi să scoatem deci şi lemn pe care antreprenorul l'ar fi lăsat acolo să putrezească. Se poate întâmplà chiar după cum se face pe Domeniul Coroanei, că regia urmăreşte scoaterea lemnului de calitate inferioară din alte puncte de vedere decât câştigul şi mai cu seamă din cauze, că o mulţime de locuitori, cari au abătut, ulucărit şi transportat acel lemn, au găsit muncă şi hrană, care altcum nu o ar fi avut, chiar dacă regia nu are nici un beneficiu din asemenea lemn. Dar chiar şi din punct de vedere silvic acest procedeu e deplin justificat, cunoscute fiind prejudiciile ce aduc asemenea lemne nescoase din pădure, ca focare pentru răspândirea insectelor vătămătoare, pericol de incendiu etc. şi prin a căror înlăturare proprietarul are un beneficiu indirect, prea latent însă pentru a puteà fi apreciat de cei ce nu au pătruns îndeajuns adevărata gospodărie silvică şi judecăm numai după moneda ce au incasat, lucru care prea des se poate observà la particulari, a căror gospodărie în multe cazuri e rapace.

Astfel dacă antreprenorul, din punctul său de vedere, nu găseşte mai mult decât 200—350 m³ lemn utilizabil la hectar, regia poate găsì până la 400 m³ şi ceva mai mult.

Să luăm iar tabelele lui Feistmantel şi să vedem cifra ce ne dă pentru un masiv molid de 140 ani la clasa de fertilitate V, clasă medie în care spuneam că ar intrà pădurile noastre. Ei bine, găsim acolo 839,59 m³ pe hectar, deci cel puţin de două ori mai mult decât în pădurile noastre seculare, sau dacă punem chestiunea altcum, putem deduce că masa lemnoasă utilizabilă a pădurii seculare nu e mai mare decât cea a unei păduri îngrijite la etatea de 60—70 ani şi prin urmare solul pe care se găseşte pădurea seculară, în timp de sute de ani nu a produs nimic de valoare, afară doară de creşterea arborilor ca grosime şi de tericiu, care însă în comparaţie cu valorile ce el ar fi putut să producă, dacă ar fi fost cultivat, e prea neînsemnat. In timpul de 400—500 ani s'ar fi putut recoltà de 6—7 ori mai mult lemn pe aceeaşi suprafaţă.

(Va urma)

Olimpiu Boiu

Şeful Regiei Domeniului Coroanei Mălini

STUDIU

ASUPRA

Impăduririi nisipurilor sburătoare de pe proprietăţile Statului Piscu-Tunari şi Ciuperceni din judeţul Doljiu [1].

— Urmare [2]) —

§ IV.

Costul pe hectar al plantaţiunilor.

In privinţa costului pe hectar al plantaţiunilor Piscu-Tunari şi Ciuperceni, trebue să o spunem, că este exorbitant de mare.

Din scriptele Ministerului de Domenii se constată că s'a cheltuit cu ambele plantaţiuni suma de 167.042 lei şi 75 b., în care suma a intrat însă şi plata personalului, agentul însărcinat cu executarea, şi personalul de pază, cât timp au ţinut lucrările de împădurire.

Am spus mai sus că suprafaţa exactă a plantaţiunilor este de 2462$^{h.a.}$,22 arii; cheltuindu-se 167.042 lei, 75 bani

---

1) Conferinţă ţinută la Societatea «Progresul Silvic», în ziua de 20 Martie a. c.

2) Vezi începutul, in «Revista Pădurilor» pe luna Iulie 1904.

revine dar hectarul la 67 lei, 85 bani, socotindu-se atât părţile reuşite cât şi cele nereuşite.

Având în vedere modul lesnicios al efectuării plantaţiunilor pe terenurile mobile şi în special pe nisipuri, unde, cum am spus mai sus, este de ajuns o singură sau două casmale pentru a face locul unde să se îngroape rădăcinile pueţului, suma de 67 lei la hectar este mare.

Cu ocazia unei reâmpăduriri de salcâm, făcută cu pădurari în primăvara anului 1903 am constatat că 10 lucrători plantează într'o zi 1 hectar.

Dacă însă cu plantaţiunile s'a cheltuit aşa de mult, cauzele pot fi multiple, însă trebueşte considerat că au fost părţi care s'au plantat de 2 şi 3 ori, căci nisipul adus de vânturi năpădeau pueţi plantaţi. Afară de aceasta a mai contribuit împrejurarea că pe atunci se plătea ziua de lucru cu braţele, relativ scump, 1 l., 50 b.—2 lei, iar cu carul 5—6 lei şi pe lângă toate acestea a trebuit să se recurgă şi la mijloacele necesare ca să nu mai năpădească nisipul, pueţi aşternându-se pe pământ cocenii de porumb, care trebuiau cumpăraţi şi transportarea lor după moşiile vecine costa bani.

Am arătat toate acestea căci plantaţiunile făcute pe nisipuri, fie în alte părţi, fie la particulari, sau la stat, au costat cu mult mai puţin, însă nicăiri, situaţia terenului nu a fost ast-fel cum se prezintă mai ales acea de la Piscu-Tunari, grînduri mari expuse extremei violenţe a vânturilor şi unde deci piedicile de învins pentru reuşita împăduririlor au fost mari.

Dacă însă se ţine compt de dublul avantaj adus prin împădurirea acelor nisipuri: punerea terenului în valóre şi oprirea nisipurilor de a cutropi mai departe terenurile fertile, cei 167 mii lei nu mai apar în mintea nimănui o sumă considerabilă.

§ V.

Produsele în bani şi material.

In anul 1899, pentru prima oară s'a început exploatarea plantaţiunilor Piscu-Tunari şi Cinperceni, adică la etatea de 15—16 ani. S'au pus întâi în vânzare la Piscu-Tunari, cinci parchete în suprafaţă de 142 hectare pe periodul 1899—904 şi s'au ţinut mai multe licitaţii infructoase: era un lemn nou necunoscut oare-cum localităţei, de pus în consumaţiune antreprenori se fereau să risce, teama cea mare eră că populaţiunea locală nu va întrebuinţă salcâmul la construcţii; căci pentru lemnul de foc trebuinţele localităţii erau satisfăcute prin materialul de plop şi salcie de pădure de ostroave şi zăvoaie ale Dunărei, pe atunci în exploatare. Se vând primele parchete cu 250 lei hectarul, şi de unde cei doi antreprenori tovarăşi, care ziceau că au riscat, încep vânzarea sub ochii noştri curioşi, de alt-fel, luând pe o piesă mai desvoltate 9 lei (salcâmul în cestiune aveă 15 metri lungime lemn utilizabil, şi 0^{m},90 în circumferinţă la 1^{m}30, dela sol).

Imediat după începerea exploatării la Piscu-Tunari, şi văzându-se rezultatul, că populaţia nu numai că nu fuge de salcâm dar îl preţueşte, se vând 3 parchete la Ciuperceni cu 470 lei hectarul, deci aproape îndoit. Şi apoi în 1901 se vând 3 parchete vecine cu primele parchete de la Piscu-Tunari cu 617 lei hectarul.

Trebueşte însă menţionat, că porţiunile ce s'au pus în vânzare, au fost, afară de mici esceptiuni numai din părţile reuşite, bine desvoltate.

In definitiv, s'a vândut pe periodul 1899—1905:

La Piscu-Tunari	142 h. 06 arii	cu 250 lei h.a.	total 35.515 l. 00 b.
» » »	72 » 18 »	» 617 » »	» 44.535 » 06 »
» » »	32 » 17 »	» 430 » »	» 13.833 » 10 »
Total general	246 h. 41 arii	. . . . . .	. . . 93.883 l. 15 b

La Ciuperceni	32 h. 07 arii	cu 470 lei h.a.	total 15072 l. 90 b.
» »	32 » 20 »	» 213 » »	» 6858 » 60 »
» »	33 » 29 »	» 321 »	» 10686 » 10 »
Total general	97 » 56 arii cu	. . . .	. . 32617 » 60 »

Adică s'au vândut din ambele plantaţiuni 343 h. 97 arii cu preţul de 126500 lei, 76 bani, de unde revine hectarul cu 367 lei şi 47 bani; sau un produs anual la hectar dacă considerăm etatea medie de vânzare la 18 ani de 20 lei şi 42 bani; când după nisipurile acelea înainte de plantare nu numai că nu se prindea nimic, dar erau şi o calamitate, ameninţând'o suprafaţă de 250 kilometri pătraţi de a o aduce improductivă.

In ce priveşte părţile nereuşite, adică acelea unde de şi plantaţia s'a prins, dar nu s'a desvoltat, rămânând în stare pipernicită, pentru cauzele care se vor arătă în paragraful următor, o parte dintr'ânsele au fost recepate şi vândute cu carul de stat în regie.

La Piscu-Tunari s'au recepat 121 h. prinzându-se 2997 l. 50 b
» Ciuperceni » » 96[1] h. » 2086 » 00 »
Total general . . . 217 h. prinzându-se 5083 » 50 »

Adică revine la hectar suma de 23 lei şi 33 bani, ceea-ce ar părea uimitor; dar aŭ fost numeroase părţi unde nu se încărcau după un hectar de câte 8—10 care, a 1 leu unul, căci plantaţia erà în ast-fel de stare că semănà cu un rar şi mărunt mărăcinişi.

Etatea medie la care s'a recepat această plantaţiune fiind de 16 ani, revine la hectar un venit anual de 1 leu şi 45 bani.

Am arătat la paragraful 3 că suprafaţa totală a plantaţiunilor de salcâm este de $2402^{h.}$,17 arii, din care 1170^{h},34 arii salcâm reuşit şi 1231^{h},83 arii nereuşit, deci aproape jumătate reuşit şi jumătate nereuşit. Considerat ast-fel şi avànd venitul la un hectar reuşit 363 lei 47 bani şi la un hectar nereuşit 23 lei 33 bani în medie devine la hectar 193 lei 40 bani; iar venitul anual considerând etatea medie 17 ani revine la suma de 11 lei 38 bani.

In total se va încasà până la 1904, Septembrie, din ambele plantaţiuni 131.584 lei şi 25 bani, cu cât s'au vândut, deci aproape s'a scos suma ce s'a cheltuit cu fixarea nisipurilor dupe cele două domenii. Peste 10 ani se va termina de exploatat şi restul suprafeţei de 1836 hectare de la care admiţând că s'ar prinde 190 lei pe hectar, — după socoteala făcută pentru părţile vândute până în prezent, — am avea un total de 248,840 lei, + 131.584 lei încasaţi peste tot 380.424 lei. Cheltueli de împădurire fiind de 167.042 lei 75 b. urmează că acel capital cheltuit în decursul anilor 1883—1891 ar produce un venit de 213 381 lei; de la 1899 când a început exploatarea şi până la 1915 când se va terminà.

Zicem că va produce numai capitalul de 167.042 lei 75 bani, în timpul calculat mai sus 213 381 lei, căci n'am considerat şi nu trebue considerată valoarea solului, care înainte de plantare, era egală cu zero, neproducând nici un venit, deci nu trebueşte considerat capitalul întrebuinţat de cât ca şi cum ar fi fost pus la o bancă să fructifice.

---

[1] Porţiunea, în care s'a făcut recepерea este de 146 h. a. dar s'au lăsat netăiaţi, ici colea salcâmi mai dezvoltaţi, pe o suprafaţă ca de 50 h. a.

Dar să admitem că Statul nu trebue să urmărească un câştig, ca ori-care particular, mai ales când este cestiunea pentru un interes general; căci se ştie cât de bine făcătoare, sunt pădurile pentru agricultura, pentru clima unei regiuni, unei ţări; şi să presupunem că plantaţiunile în cestiune ar fi fost făcute de un proprietar particular, pe o parte dintr'un domeniu al său, improductiv, cum au fost nisipurile de la Piscu Tunari şi Ciuperceni, şi să vedem, i-ar fi rentat sau nu banii ce-i întrebuinţase? Capitalul întrebuinţat a fost de 167.043 lei, care s'a cheltuit nu o dată, ci în cursul a 8 ani.

Să admitem că acest capital ar fi fost vărsat odată la 1888, media anilor în care s'a cheltuit. Capitalul acesta să admitem că ar fi fructificat cu dobânda legală de 5%. Am arătat mai sus că din plantaţiile în cestiune, Statul la 1899 a început să ia primele venituri. Capitalul de 167.043 lei în decursul a 10 ani, de la 1888, cu dobândă compusă de 5% s'ar fi ridicat la suma de 272.094 lei 70 bani.

Am arătat în calculele de mai sus, că de la 1899 inclusiv şi până la 1915, adică în 16 ani Statul va încasa suma de 380.424 lei din exploatarea plantaţiilor, — sumă care nici într'un fel nu poate fi pusă la îndoială, — adică un venit de 23.776 lei şi 50 bani, venit pe care Statul îl încasează actualmente anual, în termen mediu, după cum se constată din scripte şi din datele arătate mai sus.

Aşa fiind, când Statul a început să ia venitul acesta capitalul ce-l întrebuinţase fructificând cu dobânda compusă de 5%, devenise 272.094 lei 70 bani, ce dobândă anuală trage acum? Aproape 9%.

Iată dar cât de mare este avantagiul, ast-fel că nu numai Statul, ci ori-care proprietar poate să împădurească terenurile improductive, ori de mică valoare.

Şi cât de mare ar fi fost procentul dacă terenul ar fi fost peste tot locul proprice desvoltării salcâmului, cu toată suma mare ce s'a cheltuit la hectar, — ar fi trecut peste 20%.

Am făcut aceste calcule şi comentarii ca răspuns unor critici rău-voitoare sau în necunoscinţă de cauză, aduse de unii serviciului silvic pe tema plantaţiunilor.

Plantarea terenurilor improductive sau de mică valoare dupe proprietăţile Statului nu trebueşte încetată un minut ea trebueşte continuată în masă mare, în interesul silviculturei, în interesul economiei naţionale.

In ce priveşte producţiunea în material după experienţele făcute, a ieşit din porţiunile cele mai desvoltate $21^{\text{D.st.}}$,216 la hectar lemn de trunchiu şi $6^{\text{D.st.}}$,364 lemn de creci. Din porţiunile mediocre 8—$10^{\text{D.st}}$ lemn de trunchiu şi 2—$3^{\text{D.st}}$, lemn de creci; iar din cele nereuşite 3—$5^{\text{D.st.}}$, socotite ca lemn de creci.

Dăm aci mai jos un tablou de rezultatele obţinute dintr'o piaţă de experienţă în suprafaţă de 0^{h},$2500^{\text{m.p.}}$ din plantaţia Ciuperceni.

Din această piaţă de încercare s'a putut stabilì atât coeficientul de formă, cât şi factorul de aşezare (transformarea volumului real în steri).

Am crezut interesant a da acest tablou, atât pentru a se probà producţiunea la H.a., cât şi în ce priveşte coeficientul de formà şi aşezare. De unde rezultă, că dacă pe 0^{h},$2500^{\text{m.p.}}$ se află 53st,040 pe un hectar vor fi $21^{\text{D.st.}}$,210 lemn de trunchiu, la care se adaogă crecile fasonate $1^{\text{D.st.}}$,591 sau pe hectar $6^{\text{D.st.}}$,364, în total lemn de trunchiu şi creci $27^{\text{D.st.}}$,580.

No. curent	Inălţimea arborilor	Diametrul la 1 m. 30	No. arborilor	Volumul cilindric unitar		Volumul cilindric total		Diametrul mediu	No. arborilor	Volumul real unitar		Volumul real total		Coeficientul de formă	Volumul arborilor fasonaţi		Coeficientul de creştera rezultat	Volumul crecilor fasonate	
				M. C.	D.m.c.	M. C.	D.m.c.			M. C.	D.m.c.	M. C.	D.m.c.		St.	D. st.		St.	D. st.
1	4	0.06	6	—	011	—	066	0.05	6	—	008	—	048	0.544			0.366		
2	4	0.08	3	—	020	—	060	0.06	3	—	011	—	033						
3	4	0.20	1	—	126	—	126	0.20	1	—	126	—	126						
4	5	0.06	5	—	014	—	070	0.05	5	—	010	—	050						
5	5	0.08	7	—	025	—	175	0.06	10	—	014	—	140						
6	5	0.09	5	—	032	—	150	0.08	2	—	025	—	050						
7	6	0.06	3	—	017	—	051	0.06	3	—	012	—	036						
8	6	0.08	4	—	030	—	120	0.06	7	—	017	—	119						
9	6	0.09	6	—	038	—	228	0.08	3	—	030	—	090						
10	6	0.11	1	—	057	—	057	0.09	1	—	038	—	038						
11	7	0.06	1	—	020	—	020	0.05	1	—	014	—	014						
12	7	0.08	10	—	035	—	350	0.06	11	—	020	—	220						
13	7	0.09	5	—	045	—	225	0.08	7	—	035	—	245						
14	7	0.11	3	—	067	—	201	0.09	1	—	045	—	045						
15	7	0.12	1	—	079	—	079	0.12	1	—	079	—	079						
16	7	0.14	1	—	108	—	—	—	—	—	—	—	—						
17	8	0.06	2		023	—	046	0.05	2	—	016		032						
18	8	0.08	6	—	040	—	240	0.06	8	—	023		184						
			70	—	—	2	264	—	72	—	—	1	549						

No. curent	Inălţimea arborilor	Diametrul la 1 m. 30	No. arborilor	Volumul cilindric unitar		Volumul cilindric total		Diametrul mediu	No. arborilor	Volumul real unitar		Volumul real total		Coeficientul de formă	Volumul arborilor fasonaţi		Coeficientul descreşterei rezultat	Volumul crecilor fasonate	
				M. C.	D.m.c.	M. C.	D m.c.			M. C.	D.m.c.	M. C.	D.m.c.		St.	D. st.		St.	D. st.
			70	—	—	2	264	—	72	—	—	1	594	0.544			0.366		
19	8	0.09	8	—	051	—	408	0.08	10	—	040	—	400						
20	8	0.11	7	—	076	—	532	0.09	7	—	051	—	357						
21	8	0.12	3	—	090		270	0.11	2	—	076	—	152						
22	8	0.14	2	—	123	—	246	0.12	1	—	090	—	090						
23	8	0.16	2	—	161	—	322	—		—	—	—	—						
24	9	0.06	1	—	025	—	025	0.05	1	—	018	—	018						
25	9	0.08	3	—	045	—	135	0.06	4	—	025	—	100						
26	9	0.09	4	—	057	—	228	0.08	8	—	045	—	360						
27	9	0.11	4	—	086	—	344	0.09	4	—	057	—	228						
28	9	0.12	5	—	102	—	510	0.11	2	—	086	—	172						
29	9	0.16	3	—	181	—	543	0.12	1	—	102	—	102						
30	10	0.06	1	—	028	—	028	3.05	1	—	020	—	020						
31	10	0.08	3	—	050	—	150	0.06	5	—	028	—	140						
32	10	0.09	3	—	064	—	192	0.08	9	—	050	—	450						
33	10	0.11	8	—	095	—	760	0.09	13	—	064	—	832						
34	10	0.12	5	—	113	—	565	0.11	5	—	095	—	475						
35	10	0.14	7	—	154	1	078	0.12	1	—	113	—	113						
36	10	0.16	3	—	201	—	603	—	—	—	—	—							
37	10	0.17	4	—	227	—	908	—	—	—	—	—							
38	11	0.09	5	—	070	—	350	0.06	3		031	—	093						
39	11	0.11	16		105	1	680	0.09	14	—	055	—	770						
40	11	0.12	16	—	124	1	984	0.09	20	—	070	1	400						
41	11	0.14	3	—	169	—	507	0.11	9	—	105	—	945						
42	11	0.16	5	—	221	1	105	0.12	5	—	124	—	620						
43	11	0.17	5	—	250	1	250	0.16	1	—	221	—	221						
44	11	0.19	1	—	312	—	312	—	—	—	—	—	—						
45	11	0.20	1	—	346	—	346	—	—	—	—	—	—						
46	12	0.11	3	—	144	—	432	0.08	2	—	060	—	120						
47	12	0.12	7	—	136	—	952	0.09	13	—	076	—	988						
48	12	0.14	10	—	185	1	850	0.11	11	—	114	1	254						
49	12	0.16	8	—	241	1	928	0.12	9	—	136	1	224						
50	12	0.17	2	—	272	—	544	0.14	1	—	185	—	185						
51	12	0.19	2	—	340	—	680												
52	12	0.20	4	—	377	1	508												
53	13	0.09	1	—	083	—	083	0.08	1	—	065	—	065						
54	13	0.12	2	—	147	—	294	0.09	4	—	083	—	332						
55	13	0.14	8	—	200	1	600	0.11	5	—	126	—	620						
56	13	0.16	3	—	261	—	783	0.12	7	—	147	1	029						
57	13	0.17	4	—	295	1	180	0.14	5	—	200	1	000						
58	13	0.19	2	—	369	—	738	0.16	1	—	261	—	261						
59	13	0.20	1	—	408	—	408	—											
60	13	0.22	2	—	494	—	988	—											
61	14	0.12	1	—	158	—	158	0.11	3	—	133	—	399						
62	14	0.16	5	—	282	1	410	0.12	8	—	158	1	264						
63	14	0.17	4	—	318	1	272	0.14	1	—	216	—	216						
64	14	0.19	3	—	397	1	191	0.16	2	—	282	—	564						
65	14	0.20	1	—	440	0	440	0.17	1	—	318	—	318						
66	14	0.22	1	—	532	—	532	—											
			272	—	—	35	724	—	272	—	—	19	446	—	53	040	—	1	591

§ VI.

Cauzele nereuşitei complecte a împăduririlor.

Am văzut că din împăduririle făcute, nici jumătate din suprafaţa totală nu are o reuşită deplină, — zic deplină căci de şi aproape peste tot locul unde s'au făcut împăduriri cu salcâmi, pueţii s'au prins, însă nu peste tot locul s'au putut dezvolta, şi nu peste tot se vor menţine, fiind dejà intraţi în stare de depericiune, ameniţând din an în an să se usuce.

De, alt-fel încă după când se executau împăduririle acestea, D-l G. Hüffel, silvicultor frances, adus de Stat spre a face un studiu asupra pădurilor noastre; într'un raport adresat ministerului de domenii zice: «e îndoelnic că salcâmul se va putea perpetuà pe aceste nisipuri».

S'a zis, şi cu drept cuvânt, că salcâmul nu este o specie pretenţioasă, comportându-se tot atât de bine pe solurile sărace ca şi pe cele bogate, însă cere înainte de toate o condiţiune: solul în care e plantat să fie prin excelenţă mobil, nici de cum un pământ tare; şi o altă condiţiune ca să nu fie plantat pe locuri joase, umede căci de îndată ce rădăcinele sale dau de straturi unde stagnează apa, începe a se ofili, — creşterea lui e lâncedă şi într'un timp relativ scurt, piere.

Voiu descrie aci rezultatul unor cercetări făcute în toamna şi primăvara anilor 1900 şi 1901, continuate apoi în urmă, din care ese pe deplin cauzele de nereuşită ale salcâmului.

Impădurirea a reuşit pe părţile ridicate acoperite cu nisipul adus din depresiuni, iar pe depresiuni se află în stare pipernicită gata de a se uscà. In el arboretele se prezintă foarte neregulat, — ici o porţiune reuşită, ici una nereuşită, cu un cuvânt un amestec aproape confus de înălţimi şi ce e mai mult, că în unele părţi nu vezi nici o diferenţă în ce priveşte compoziţiunea terenului şi cu toate acestea salcâmul, nu numai că n'a avut acelaş grad de reuşită dar ici a reuşit complect fiind în plină stare de vegetaţie şi imediat alături, zic pe acelaş fel de teren, rămas în stare de pipernicire acoperit cu muschiu, — în pragul pieirei.

Aceasta a şi fost cauza primordială, pentru care se impunea facerea unor cercetări prin sondajii în teren.

Primul sondaj s'a făcut pe o porţiune unde plantaţiunea a atins colosale dimensiuni amintite mai sus. Scoţând un salcâm din rădăcină, am constatat că stratul de nisip depus erà gros de mai bine de 3 metri. Rădăcinile salcâmului pătrunseră 3 metri în nisip, fiind bine dezvoltate.

Al douilea sondaj s'a făcut într'o porţiune joasă, unde salcâmul nu s'a dezvoltat. Nici o diferenţă ca compoziţiune a terenului, numai că nisipul este ceva mai întărit; iar stratul de nisip depus nu s'a găsit de cât de 1 metru după care s'a dat peste pământ negru vegetal foarte tare, anevoios de săpat. Rădăcinile salcâmului nu pătruseseră de cât stratul de nisip şi erau toate subţiri, în parte uscate.

Din aceasta se putea trage concluziunea că: plantaţiunea nu a reuşit din cauză că, nisipul fiind prea întărit, rădăcininile nu au putut pătrunde cu uşurinţă. Dar am făcut o a treia săpătură tot pe o porţiune joasă unde stratul de nisip de la suprafaţă se vedea că nu e întărit, dar pe care salcâmul tot nu se dezvoltase şi unde în adevăr stratul de nisip este identic cu cel din prima săpătură ca mobilitate şi compoziţiune. S'a găsit că este de 1m. 80, în care rădăcinile s'ar fi putut bine dezvoltà, — dacă numai faptul că stratul de nisip fiind tare e singura cauză a nedezvoltărei plantaţiunilor. Mulţi au crezut şi cred că acolo pe părţile joase unde plantaţiunea nu s'a desvoltat, cauza nereuşitei provine din faptul că vântul a spulberat solul ajungându-se la subsol.

In părţile joase din sondagiile făcute, am constatat, că nisipul existent e adus de vânturi.

Nu zic însă că nu există pe aşa zisele «cariere de nisip» de unde vântul 'şi-a procurat nisipul ducându-l peste locuri de cultură, plantaţiuni ne dezvoltate, dar numai acolo pe fundul carierelor salcâmul, nu s'a dezvoltat din cauza amintită mai sus, precum şi din cauză că nisipul e tare.

Nu toate depresiunile sunt funduri de cariere. Acestea de alt-fel sunt aproape de neobservat faţă de imensa suprafaţă acoperită de nisipuri aduse de vânt.

Am făcut un al patrulea sondaj pe un asemenea teren, unde nisipul depus formează un grind de 30 metri înalt, unde plantaţia este nedezvoltată; constatând că nu e nici o diferenţă ca compoziţiune a terenului faţă de cele-l-alte părţi, — nisipul destul de mobil, dar aci am făcut o descoperire destul de preţioasă.

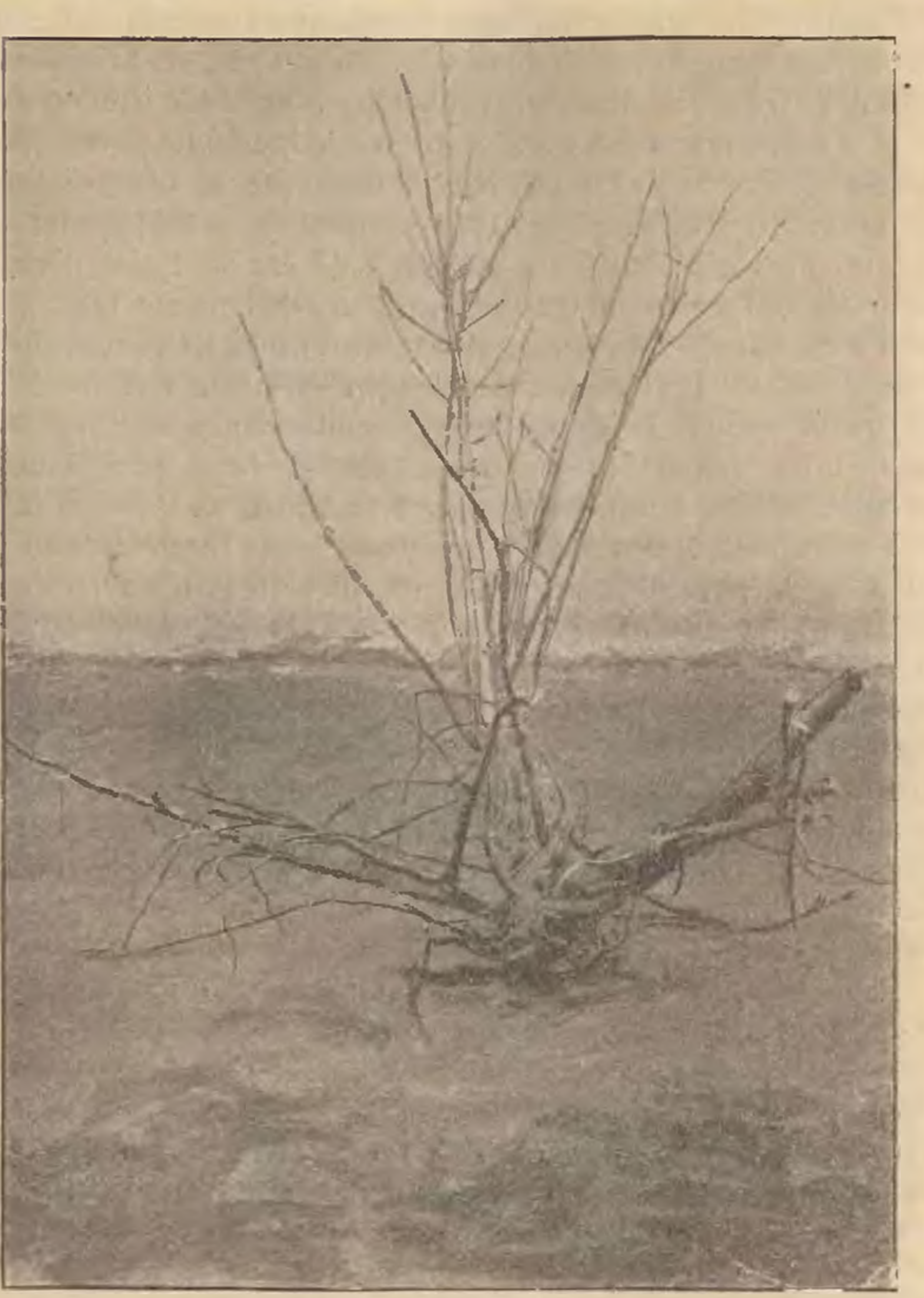

Inrădăcinarea unui salcâm nereuşit.

Săpând în jurul unui salcâm înalt de la teren numai de un metru, am constatat că doui metri trunchiul 'i era îngropat în nisip şi apoi de aci rădăcinele pătrunseseră un metru în jos. Uşor ne-am putut explica fenomenul acoperirei trunchiului cu nisip.

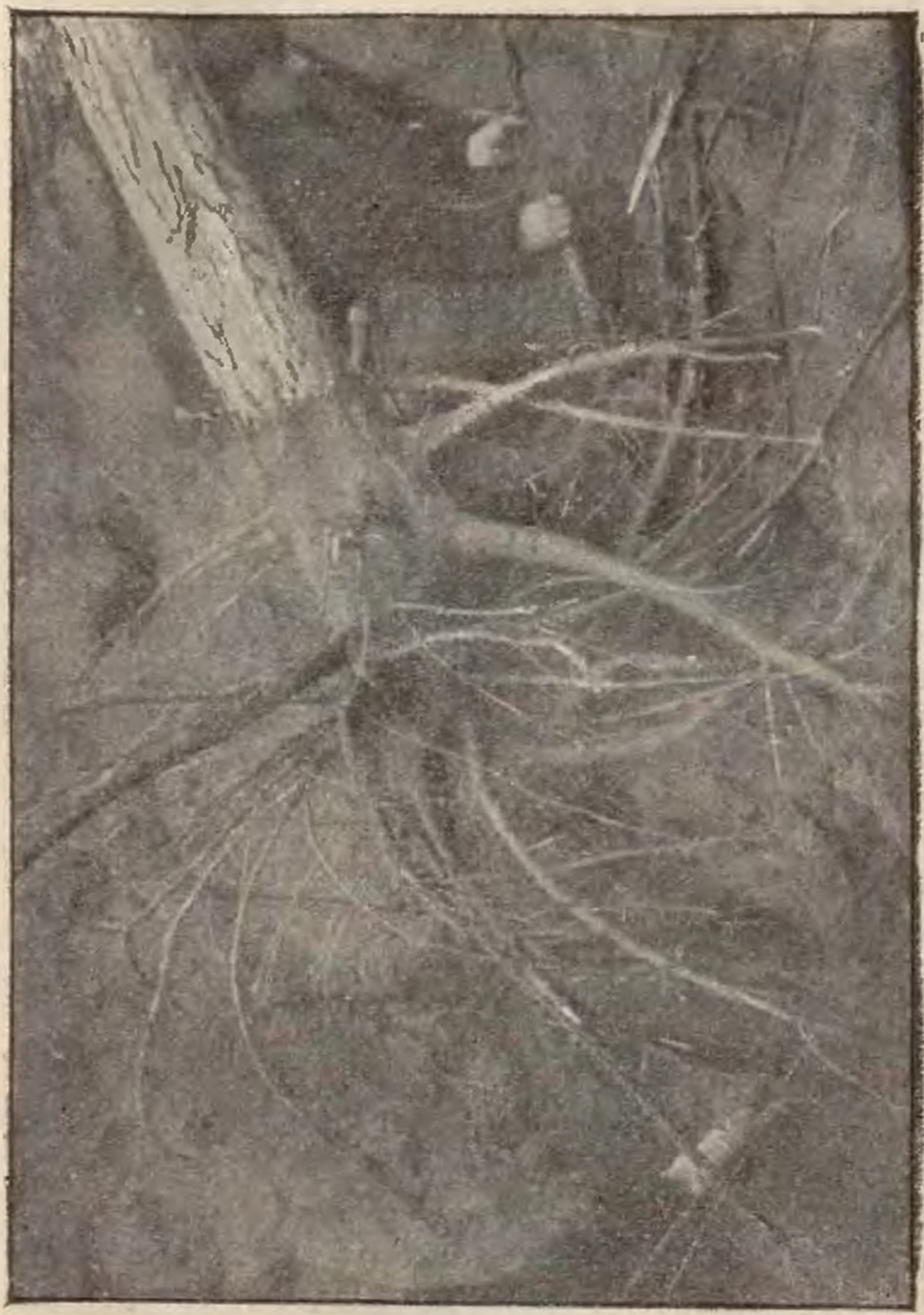

Inrădăcinarea unui salcâm reuşit. Etatea 19 ani.

Terenul fiind ridicat, expus deci vânturilor, acesta a găsit şi după plantare în micul punct un obstacol şi pe măsură ce el a crescut pe aceiaşi măsură, s'a depus şi nisipul adus de vânt la tulpina lui, şi anume atât timp cât vântul a mai avut de unde aduce nisip şi cât timp n'a fost împedicat prin înălţarea plantaţiunilor din părţile din urmă, despre Vest. Acì puetul înăbuşit, sufocat, ca să zicem ast-fel, 'şi-a încetat creşterea şi ceea-ce a rămas afară — vârful — fatalmente a intrat în depericiune uscându-se, chiar de tot, mulţi salcâmi.

(Va urma)

George Crăciunescu.

Câteva observaţiuni asupra legislaţiei noastre forestiere

(Urmare).

Titlul al III şi ultim, al codicelui silvic, tratează partea privitoare la delicte şi pedepsele lor. Inainte de a intră în analiza succintă a acestei părţi, ţinem să facem o observaţiune şi anume, că atunci când legiuitorul nostru a voit să fie original, adică să nu mai copieze pe cel francez, n'a avut tocmai mult noroc. Ast-fel, după ce tratează în art. 19 şi până la 30, delictele şi pedepsele la care sunt supuse, în art. 30, sare la o altă chestiune, care nu are nimic de a face cu materia din prima secţiune a titlului ce examinăm.

Art. 30 este referitor la instituirea unui consiliu tecnic, compus din oameni competenţi în afacerile pădurăreşti, şi care se va pronunţă cu vot deliberativ, în chestiunile ce i-se vor supune de administraţia superioară a pădurilor, asupra amenagiamentului, defrişeri, vânzării şi ori-ce alte chestiuni de aceiaşi natură, cu un caracter mai important. Consiliul nostru technic, ar fi acea ce se numeşte în Franţa: *La section d'agriculture du conseil d'Etat.* Or cum ar fi, interesul discuţiei asupra art. 30, nu mai este aşa de mare, de când cu noua lege pentru organizarea Ministerului de domenii din 8 Aprilie 1900, care în art. său 31 arată, că pe lângă fie-care serviciu din zisul Minister, mai funcţionează comisiuni şi consilii consultative, cari vor fi sesizate de directorii serviciilor respective, asupra chestiunilor supuse deliberării lor.

Lăsând de-o parte critica adusă art. 30, revenim la studiul delictelor prevăzute de codul silvic. Acest codice prevede două specii de delicte: unele relative la tăerea sau deteriorarea arborilor (ciopărţirea, cojirea şi ruperea arborilor sau crăcilor) şi altele relative la păşunarea vitelor în păduri.

Cele d'ântâiu sunt prevăzute de art. 19 c. s. care a primit o foarte importantă modificare prin legea de la 4 Iunie 1892 şi pe care suntem nevoiţi s'o examinăm mai întâiu.

Art. 19, în prima sa redacţiune, prezintă oare-cari neajunsuri, care s'au înlăturat în mod fericit prin ultima sa schimbare. Vechiul text nu prevedeà grosimea arborilor fixaţi sau tăiaţi mai jos de doui decimetri în diametru, ast-fel că se puteà discutà evaluarea lor, fiind dat că pedeapsa erà equivalentul întreit al valoarei arborelui; pe de-altă parte se puteà interpretà în sensul că furtul nuelişului, nu erà pedepsit. Textul nou nu mai poate da loc la confusiuni, de oare-ce prevede o amendă chiar pentru arborii a căror dimensiuni sunt inferioare măsurii de 2 decim. circomferinţă. (al. 1).

Estimaţiunea actuală e mult mai reală şi atât statul cât şi deliquentul, au posibilitatea de-a nu rămâne la simplul arbitru al unui şef de ocol, în evaluaţiunea delictelor săvârşite în păduri, atunci când faptul se reduce la tăiarea sau ridicarea nuelelor, fie cu braţul, fie cu căruţa (art. 194 c. fr. fr.)

Dacă dimensiunile sunt superioare grosimii de 2 decimetri, atunci trebue să ne referim la tabloul care însoţeşte legea, tablou reprodus şi la finele noului art. 19.

O altă chestiune care rămăsese nerezolvată de codul silvic de la 1881, mai erà acea privitoare la materialul lemnos rădicat sau tăiat, precum şi acea relativă la despăgubiri civile. Codul forestier frances în art. 204 prevede acest lucru, când dispune că «les restitutions et dommages intérêts appartiennent au propriétaire», deci fără nici-o scuză redactorul codicelui nostru de la 1881 lăsase nerezolvate restituirile şi daunele, prevăzute de astă dată în noul art 19 No. 1 şi 2 care dispun că:

In toate cazurile, amenda va fi calculată fără prejudiciul:

1. A restituţiunii lemnelor către proprietar, sau, în *lipsa lor, a valoarei lemnelor, care va fi fixată la a treia parte a amendei după tarif;*

2. Despăgubirile civile dacă va fi cazul.

In fine, partea din urmă a art. 1 din art. 19 — pentru că acest articol se compune în urma redacţiunii sale din 1892 din alte 3 — reproduce art. 193 din codul forestier frances, care indică norma după care trebue să se conducă agentul şi apoi Tribunalul, în evaluarea amenzilor, în cazul când corpul delictului — arbori tăiaţi — au dispărut.

Se ştie că după principiile generale ale dreptului nostru penal, Ministerul public este acela care sesizează instanţele judecătoreşti, urmăreşte pe delicuenţi şi pune concluziuni înaintea tribunalelor pentru condamnaţiune. In mod excepţional, acte judecătoreşti pot încheeă şi primarii, subprefecţii sau actualii inspectori comunali, precum şi jandarmii în urma delegaţiunii Parchetului. Toate aceste procese verbale însă, nu fac o complectă dovadă, ori ce anchetă făcută de un procuror sau subaltern al său, va fi pusă la îndoială; deci o contra-dovadă este admisibilă chiar în cazul unui flagrant delict.

Codul silvic însă, crează o excepţiune de o importanţă foarte mare, din punctul de vedere al consecinţelor la care poate da naştere şi anume că, atât funcţionarii de care am vorbit mai sus, cât şi — s'ar puteă zice mai cu seamă — agenţi silvici de ori-ce categorie, când vor constată un flagrant delict, ei vor fi crezuţi până la inscripţiunea în falş a procesului verbal. Art. 39 cod silvic, dă această tărie proceselor verbale, contrariu cel puţin în parte, de cea-ce găsim în codul forestier frances. In acesta, în art. 165 şi următorii şi mai ales în art. 176, se face oare-cari distincţiuni, pe care legiuitorul nostru le-a trecut cu vederea, In adevăr, art. 176 şi 177, divid procesele-verbale de constatare în două, după quantumul sumelor la care poate fi condamnat contravenientul sau delicuentul; ast-fel, în cazul unei condemnaţiuni inferioare sumei de lei una sută, procesul-verbal face complectă dovadă prin el însu-şi, în cazul când suma în chestiune este mai mare de o sută lei: legiuitorul frances mai face o altă distincţiune, după cum procesul-verbal de flagrant delict a fost semnat de 2 agenţi silvici sau de unul singur. Va face probă până la înscrierea în falş cel d'ântâiu, pe când cel l-alt va puteà fi dărâmat cu toate dovezile prevăzute de dreptul comun.

După cum se vede, legea după care am copiat, ia mulmai multe precuţiuni de cât noi, si după cum spuneam mai sus, e un mare pericol, pentru că nu în tot-d'a-una agenţii silvici pot fi la înălţimea misiunii lor, vorbind bine-înţeles de pădurari şi cei-l-alţi agenţi inferiori.

Inchipuiască-şi cine-va ura dintre un pădurar şi consătenii săi şi va vedeà cât de grav este ca acesta să facă acte indiscutabile în faţa justiţiei; s'ar puteà susţine însă că mai este un paliativ înscrierea în fals, dar şi acest mijloc nu dă tot-d'a-una rezultate satisfăcătoare, pentru că e una din cele mai dificile dovezi de făcut. O altă excepţiune pe care o prevede codul silvic, în reforma art. 19 din 1902 mai este şi aceea că, Ministerul public, e obligat să ia concluziuni nu numai cu privire la pedeapsă, dar şi la despăgubirile civile; iar judecătorul de ocol este ţinut, în urma circulărilor ministeriale, să acorde aceste despăgubiri pe baza procesului-verbal, independent dacă se prezintă cine-va să le susţină.

La începutul aplicării codului silvic, o mare dificultate se prezintà în practica de toate zilele. Aşa după cum erà organizat serviciul exterior al pădurilor statului, în urma creării Ministerului de domenii, numărul ocoalelor silvice nu trecea de 90 [1]; ast-fel în cât în circumscripţia aceluiaş şef de ocol, existau mai multe instanţe judecătoreşti, înaintea cărora puteau fi pendinte procese silvice. Avocatul Statului erà ocupat aiurea şi şeful de ocol cu multiplele-i atribuţiuni nu se puteà prezinta la toate instanţele ori cât de multă bună-voinţă ar fi avut, pentru-că îi erà imposibil ca în acelaş timp să se găsească în două puncte opuse ale circumscripţiei sale; pentru a înlăturà acest neajuns, art. 2 din legea din 1892, dispune ca în lipsa şefului de ocol sau a avocatului, Ministerul public, trebue să pue concluziuni şi în ceea-ce priveşte despăgubirile.

Art. 3 în sfârşit, arată modul cum se execută hotărârile rămase definitive, în materie de delicte silvice şi din nefericire aceste hotărâri sunt destul de numeroase, pentru-că ele formează un capitol aparte din budgetul Statului; în anul 1893—94, se vede înscrisă la capitolul 22, sub titlul sentințe judecătorești, suma de lei 15.000, în budgetul Ministerului de agricultură [1]).

---

[1] Vezi Anuarul Ministerului de agricultură întocmit în 1893—94.

Ziceam la început că titlul al III-lea tratează materia delictelor silvice și chiar el însuși este intitulat «Despre urmările și penalitățile delictelor comise în pădurile supuse regimului silvic», ar urmà dar, că toate infracțiunile la legea silvică sunt delicte, cu toate astea, lucrul nu poate fi exact Este adevărat că în Franța, după art. 171 codul forestier. «Toutes les actions et poursuites exercées au nom de l'administration générale des forêts, et à la requête de ses agents, en réparation des délits ou contraventions en matière forestière, sont portées devant les tribunaux corectionnels, lesquels sont seuls compétents pour en connaître»; la noi însă neavând un articol care să reguleze competința instanțelor judecătorești, se naște întrebarea: unde trebue să se adreseze actele încheiate de agenții silvici? De alt-fel, confuzia o face însă-și legiuitorul, de oare-ce în art. 24 al. 2 vorbește de contravenitori. In tăcerea legii trebue să ne raportăm la dispozițiile generale prevăzute de codicele penal și aceasta cu atât mai mult, cu cât art. 46 al codului silvic dispune, că: «In cazurile neprevăzute prin legea de față, se vor aplicà dispozițiunile dreptului comun», or ce ne spune art. 1 din codul penal? Se numesc contravențiuni, infracțiunile pe care legea le pedepsește cu închisoare polițienească și cu amendă. Se știe că amenda în materie de delict este de la 26 lei în sus; deci ar urmà, conform textului de lege din codul penal, că ori-ce infracțiune la legea silvică, care e susceptibilă de o amendă inferioară sumei de 26 lei, va trebuì trămisă la judele de ocol, care după art. 69 legea jud. de pace «judecă în prima instanță contravențiunile de simplă poliție de ori-ce natură și din ori-ce lege ar decurge».

Art. 24 din codul silvic, care oprește ca să se facă săpături pentru scoaterea de nisip, argil și ori-ce alte produse minerale dintr'o pădure, fără învoirea proprietarului, condamnă la o amendă de lei 20, pentru o căruță de asemenea materiale, la 5 lei pentru sarcina de o vită și 2 lei pentru

---

1) Vezi Anuarul pag. 8.

sarcina de om; ar urmà dar, că aceste fapte, sunt singurile cari pot fi luate drept contravenţiuni şi deci trămise la judele de ocol, pedeapsa amendei fiind inferioară sumei de lei 26. Legiuitorul din 1894 a decis alt-fel, aşa că interesul chestiunii de a se şti competinţa instanţelor judiciare, cu privire la codul silvic, nu mai prezintă decât un interes cu totul retrospectiv; de oare-ce discuţiunile la cari au putut da loc, s'au înlăturat prin dispoziţiunea legii judecătoriilor de pace din 94, menţinută în art. 71 No. 5 din actuala lege.

Acest articol a tranşat ori-ce îndoială şi în mod cu totul contrariu, de cele ce am văzut în art. 1 codul penal, pentru că divide toate infracţiunile codicelui silvic în două: cele cari atrag o amendă superioară cifrei de lei 300 şi cari vor merge la tribunalele de judeţe, pe când acele inferioare acestei sumi, vor fi trimise justiţiilor de pace.

O contradicţie se observă între actualul art. 71 No. 6 şi art. 43 codul silvic. Cel d'ântâiu în alin. prim, dispune că judele de pace judecă în primă instanţă şi cu drept de apel, afacerile corecţionale prevăzute de la No 1, inclusiv No. 6; iar art. 43 c. s. decide că: «Tribunalul judecă fără drept de apel, când delictul nu atrage după sine o amendă mai mare de *trei sute lei*».

Intrebarea este: există dreptul de apel pentru infracţiunile la codul silvic pedepsite cu 300 lei amendă? S'ar puteà zice că art. 43 este aplicabil, întru cât ne găsim în domeniul unei legi speciale, cu toate astea se ştie principiul dominant în ori ce legislaţie, că o lege de drept comun ulterioară, în cazul când prevede o dispoziţiune care reglementează o regulă prevăzută de o lege specială, dreptul comun este cel care se aplică. Tot ast-fel şi în cazul de faţă, fiind dat că art. 71 din legea judecătoriilor de pace, reglementează o dispoziţiune prevăzută în legea silvică, nu vom puteà face alt-fel, de cât să aplicăm art. 71, adică să dăm drept de apel infractorului.

*
* *

O ultimă observaţiune mai avem de făcut, în ceea-ce priveşte această scurtă analiză a codului silvic.

Art. 40 zice că în caz de insolvabilitate, tribunalul corecţional, va înlocuì amenda prin închisoare de la cinci zile până la trei luni.

Cum se va face calculul? Vom aplicà principiul, că 1 zi de închisoare este echivalentul a 5 lei, sau vom trebuì să transformăm ori-ce amendă într'un minimum de 5 zile şi un maximum de 3 luni? De sigur că această interpretare ar fi inadmisibilă; de şi trebue să recunoaştem că art. 40 s'a reprodus după art. 213 cod. fr., fără ca redactorul român să-şi fi dat cât de puţin seamă de reforma ce introducea. Intr'adevăr, presupunând pe un delicvent condamnat la 20 lei amendă, care face dovada insolvabilităţii sale, aplicându-i art. 40 c. s., judecătorul îl va puteà condamnà la 15 zile închisoare, o lună sau şi mai mult, pentru că articolul care o prevede nu ne indică nicĭ un criteriu. Este o eroare, credem noi, şi judecătorii n'ar puteà face mai bine de cât ca în cazul de insolvabilitate, să aplice art. 28 c. p.

După art. 210 cod. forestier, în caz de amendă şi când delicventul se constată că este insolvabil «L'administration pourra admettre les délinquants insolvables à se libérer des amendes, réparations civiles et frais, au moyen de prestations en nature consistant en travaux d'entretien et d'amélioration dans les forêts ou sur les chemins vecinaux». Iată un principiu introdus în legislaţia forestieră franceză, încă din 1859 Decembrie 21 şi în baza căruia, cel insolvabil va puteà să-şi achite pedeapsa, fără ca administraţia să recurgă la transformarea amenzii în închisoare.

Ideia conţinută în Decretul din 1859 este de cea mai mare importanţă, din toate punctele de vedere. Intr'adevăr, cu sistemul transformării amenzii în închisoare, riscăm foarte adesea să facem dintr'un contravenient un adevărat criminal; la noi, mai cu seamă unde penitenciarele lasă atât de mult de dorit, din punctul de vedere al separaţiunii arestaţilor, ar fi fost de mare folos introducerea rescumpărării amenzilor prin zile de lucru.

Principiul de care vorbim nu este cunoscut numai în Franţa, noul cod penal italian în art. 19, încă permite ca detenţiunea să fie oare-cum răscumpărată prin zile de lucru şi ideia aceasta a făcut paşi foarte mari; pentru că anteproectul de cod penal elveţian, întocmit de marele penalog şi filosof, d. Stoss, a introdus principiul răscumpărării închisoarei prin zile de lucru.

Noi, după cum am văzut, n'am reprodus art. 210 din legea forestieră franceză, cu toate astea gândim că codicele nostru penal, încă ne-ar da dreptul să obligăm la lucru pe condamnaţii la amendă, pentru că art. 219 dispune că se pot supune vagabonzii la lucrul unei meserii sau la aceea pe care o cunosc dejà; printr'o extensiune a acestui articol, s'ar puteà obligà delicvenţii insolvabili şi în special acei condamnaţi conform codicelui silvic, la un număr de zile de lucru, echivalent cu amenda de care trebuià să răspundă In acest caz va câştigà societatea, pentru că n'ar mai lăsà pe amendaţi în contact cu toate elementele periculoase din închisoare şi ar câştigà şi pădurile, prin îngrijirile ce li s'ar da de aceşti lucrători de ocazie.

Iulian Teodorescu
Doctor în drept al Facultăţei juridice din Paris
Judecător pe lângă tribunalul Ilfov.

* * *

DESPRE CLIMA ROMÂNIEI

Din cauza dăinuirei timpului secetos, ce țara noastră este așa de greu încercată în ăst-an, mă silește de a spune câte-va vorbe, pentru ca în prima linie agricultorii noștri, cititori ai autorizatului jurnal «Amicul Progresului Român», să nu rămîe cu ideia că într'adevăr clima României s'a schimbat.

Știu bine că foarte mulți agricultori au credința că clima s'a schimbat; această credință însă nu este bazată pe nimic, absolut pe nimic temeinic.

Mai știu încă, că mulți sivicultori—în dorința de a vedea mărindu-se suprafețele împădurite au și găsit cred dînșii, cauza pentru care clima s'ar fi schimbat. Din nenorocire pentru dînșii nu este până acum nici de cum demonstrat, în mod cert, că despuririle au schimbat clima.

Un singur lucru se știe: acela că pădurile formează un *regulator al apei*[1]) ce a căzut la suprafața pămîntului. Acesta este chiar motivul pentru care la noi, ca și în toate statele civilizate, s'au făcut legi speciale în contra desăpduririlor, în acele regiuni unde căderile de apă pe un loc neimpădurit pot produce torenți provocători de inundațiuni.

Dar că pădurea ar aveà puterea să atragă ploaia, așa ca în locurile aproape de păduri să plouă mai mult decît în altele, aceasta nu este iarăși nici de cum demonstrat.

---

1) Iar nu un regulator al climei.

Până acum nu s'a putut demonstra în mod cert că, în condițiuni egale, în părțile din apropierea pădurilor plouă mai mult decît în părțile depărtate de dînsele.

Fie-care din noi—eu însu-mi—suntem dispuși a crede că prin apropiere de păduri trebue să plouă mai mult. Ce să'i faci însă când o asemenea demonstrațiune nu s'a putut face ?

Să ne luăm numai după ceea-ce crede unul sau altul ?

Negreșit că asemenea lucru nu ne permite știința, căci nu în totdeauna credința cui-va este în armonie cu adevărul.

Astă-zi, când suntem deja intrați în secolul XX-lea, mai sunt încă foarte mulți cari cred în stafii, descîntece, blestemuri, etc. Atât de înrădăcinată este încă această credință încât acum câți-va ani, un jurnal din Springfiel, în Statele-Unite ale Americei, promitea un premiu de 100 de dolari (500 lei) ori-cărei persoane care va prinde o stafie și o va închide. Se înțelege că jurnalistul a rămas cu cei 100 de dolari în buzunar.

Tot asemenea se cam urmează și cu pretinsa sporire a ploilor sub acțiunea pădurilor și cu schimbarea climei.

Avem credință, ni se pare, că pădurile ar trebui să atragă ploile, dar nimeni nu poate proba acest lucru. Dacă lucrul ar fi ast-fel, el s'ar putea constata, în mod neîndoios, în ciți-va ani de zile prin măsurătoarea apei ce cade în apropiere de locurile împădurite și îndepărtare de acele locuri. Incercări de felul acesta s'aŭ făcut și se continuă încă. Cu toate acestea nu s'a putut pînă acum demonstra că într'adevăr așa este.

Adevărată expresiune a științii în chestiunea influenței pădurilor asupra ploilor este : că până astă-zi nu știm nimic asupra acestui punct.

Ast-fel fiind lucrul, această chestiune trebue lăsată deoparte până ce se va descoperi adevărul și nu ne este permis să zicem că clima s'a schimbat **fiind-că** s'a despădurit, de oare-ce repet, încă odată, știința pînă astă-zi nu s'a pronunțat asupra rolului ce joacă pădurea asupra cantității de ploaie ce cade în părțile învecinate cu cele împădurite.

Mai înainte de a căută să se explice cauza sau cauzele care fac ca clima să se schimbe—dacă ea se schimbă—trebue să se demonstreze că într'adevăr clima s'a schimbat. Or, acest lucru nu s'a făcut de loc într'un mod cert.

De alt-fel mulți zic : «Din punctul de vedere agricol clima Romîniei s'a schimbat».

Clima Romîniei—fie ea considerată din punctul de vedere agricol, viticol, horticol, silvic, etc.

Nu înțelegem că ea să se fi schimbat numai din punctul de vedere agricol.

Din doue, una : clima s'a schimbat ori nu s'a schimbat ?

Când zicem că s'a schimbat, este învederat că ea s'a schimbat din ori-ce punct de vedere am considera-o.

Este prin urmare un *non sens* a se zice că clima României s'a schimbat din punctul de vedere agricol. Dacă spre exemplu, luna Maiu, care de obște este ploioasă, și în ăst-an cum a fost secetoasă, acest singur fapt nu dovedește că clima s'a schimbat, și atunci ca s'ar fi schimbat din ori-ce punct de vedere am considera-o iar nu numai din cel agricol.

In constituirea climei unei regiuni se știe că intră o mulțime de factori. Doi joacă însă rolul preponderant, temperatura și precipitațiunile atmosferice.

In special pentru agricultură și silvicultură tocmai aceștia sunt factorii climatologici cei mai importanți.

Ei bine, temperatura aerului în România nu s'a schimbat. Acest fapt este constatat tocmai prin ajungerea la maturitate a produselor agricole în tot-d'auna la aceleași epoce ale anului. Dacă ni s'ar dovedì, spre exemplu, că strugurii altă-dată se culegeau în August, pe când acum culesul viilor nu se poate face de cât la finele lui Septmbre am aveà o probă că într'adevăr temperatura s'a modificat. *Acest lucru nu se poate dovedi nu numai în România. dar în nici o parte a lumei.* Mai mult de cât atât, se poate dovedi chiar contrariul [1]) adică: maturitatea speciilor agricole și a strugurilor se face și acum tocmai la acelea-și epoce ca și acum 400 sau 500 de ani. *Se poate deci dovedì că temperatura în acest mare interval nu s'a schimbat.*

In ceea-ce privește precipitațiunile atmosferice nu s'a putut de asemenea dovedì că cantitatea anuală (pe anotimpuri sau lunare) s'a modificat. Cifrele ce însu-mi am publicat, dovedesc, în mod neîndoios, *că nici în România cantitatea de ploae nu s'a schimbat.* Să se observe că această dovadă s'a făcut nu numai pentru anul întreg, dar și pentru fie-care ano-timp și lună în parte.

Când dar nici temperatura nici precipitațiunile atmosferice nu s'au schimbat, este evident, că—mai ales din punctul de vedere agricol nu poate fi vorba de schimbarea climei. S'o fi schimbat calitatea pământului sau alt-ceva, nu știu și nici nu mă preocup de aceasta, dar clima nu.

Este foarte lesne de a zice «afirm **(eu)** că clima României s'a schimbat». Acest lucru însă nu este suficient. Cel care afirmă un asemenea lucru trebue să-l dovedească nu prin citațiuni fără probe luate dintr'o carte sau alta, dar prin fapte concrete.

Ca să cred într'o stafie, rog să mi se aducă una legată ca să o văz și eu.

Tot asemenea să mi se aducă dovezi că ceva din climă s'a schimbat, pentru că cu toții să judecăm dacă trebue sau nu să primim afirmațiunea cui-va.

Eu declar că până astăzi n'am găsit nici o dovadă că clima în România s'a schimbat. Vorbim se înțelege de clima în timpurile istorice.

---

[1]) *«Schimbatu-s'a Clima?»* 1898, București. broșură in 8° de 78 pagini.

Din contra, putem probà, cu dovezi nediscutabile, că România a suferit în tot-d'auna de secetă și de inundațiuni, tot așà după cum suferă și acum. Seceta ce o avem din timp în timp este un lucru normal în țara noastră. Inundațiunile de asemenea.

Să 'mi fie permis, ca concluziune, să reproduc aci câte-va rânduri din menționata mea conferință[1]) publicată în *Buletinul Ministerului Agriculturei*.

«Nimeni n'a auzit vre-o dată că holdele noastre n'au ajuns la timp la maturitate. Culesul viilor, secerișul grâului, culesul porumbului, și toate cele-l-alte lucrări agricole se fac tot la aceleași epoce la cari se făceau și în trecut.

«O modificare a climei noastre în sensul unei încălziri sau a unei răciri a ei, ar fi tras negreșit după sine o schimbare în epocele lucrărilor agricole. De acest fapt nimeni acum nu s'a plâns în România.

«Cu toții însă ne plângem în contra secetei. Părinții noștri ca și părinții și strămoșii lor s'au plâns de acelaș lucru. Descendenții noștri, cu toate că se vor plânge necontenit de acelaș lucru vor cultivà cu spor pământul până ce lucrările ce vor face cu însă-și mânele lor, vor pune capăt secetei care ne bântuește câteodată pe noi, după cum ea a bântuit pe străbunii noștri».

Amicul Progresului Român

St. C. Hepites
Directorul institutului Meteorologic

INFORMAŢIUNI

Domnii *Ch. Broillard*, *L. Boppe* şi *Dr. Neumeister*, fiind proclamaţi membri de onoare ai Societăţii noastre, în şedinţa de la 9 Mai a. c., a Adunărei generale, şi D-l Preşedinte făcându-le cunoscut despre aceasta, D-nialor au răspuns prin următoarele scrisori :

Domnule Preşedinte,

Prin scrisoarea D-voastră de la 11 Iulie, mă încunoștiințați că Societatea «**Progresul silvic**» *'mi-a făcut onoarea de a mă admite ca membru. Sunt măgulit de această dis-*

---

[1]) Paginile 9—16 din «*Schimbatu-s'a Clima?*».

tincțiune, care se datorează numai amintirilor ce am despre pădurile și silvicultorii Români.

Mi se pare că văd încă brădeturile de la Tarcău, cari cer amenajamente, pădurea de la Dobrovăț, unde stejarul ar puteà prosperà în locul teiului și pădurile de stejar din jurul Bucureștilor, a căror vegetație, favorizată de un pământ foarte bogat, ar fi minunată, însă fără pășunat. Mă gândesc de asemenea cu plăcere la salcâmii plantați pe nisipurile de pe lângă Dunăre, care nu numai că produc adăposturi, dar dau și venituri.

Nu voiu mai vedeà aceste păduri, dar am încredere, că Societatea «Progresul silvic» va contribuì mult a le asigurà un frumos viitor.

Binevoiți, vă rog, D-le Președinte, a primì pentru silvicultorii Români, camarazii noștri, pe lângă sentimentele mele de simpatie și expresiunea gratitudinei mele, pentru titlul ce mi 'l-au dat.

Ch. Broillard.

Morey, 22 Iulie, 1904.

Domnule și prea onorate Președinte,

Sunt foarte măgulit de marea favoare ce 'mi-au făcut membrii Societății «Progresul silvic», proclamându-mă membru de onoare.

Aceasta este pentru mine o probă vădită despre frumoasele amintiri, ce vechii elevi Români la școala de la Nancy, au păstrat despre bătrânul lor profesor. Le sunt foarte recunoscător.

Retras din serviciul activ, nu încetez a mă gândì la marele rol social ce are de îndeplinit pădurea, asemenea mă bucur de a mă asocià totdeauna cu apărătorii ei din toate țările din lume.

Vă rog, D-le președinte, a fi interpretul meu pe lângă toți și a primì expresiunea sentimentelor mele de înaltă considerație.

L. Boppe,
Director de onoare al Școalei forestiere Nancy.

Nancy, 26 Iulie 1904.

Domnului Preşedinte al Societăţii
«Progresul silvic»,

Prin aceasta vă exprim cea mai sinceră mulţumire pentru marea cinste ce mi s'a făcut, prin alegerea mea ca membru de onoare al Societăţii silvice «Progresul silvic», şi vă rog să binevoiţi a o aduce la cunoştinţa Domnilor membri ai Societăţii.

Cu cea mai perfectă consideraţiune.

Al D-voastră foarte devotat,
(ss) **Dr. Neumeister.**

Tharandt, 2 August 1904.

* * *

S'a confirmat vânzarea spre exploatare a 27 păduri. *Monitorul Oficial* No. 84.

* * *

«Asociaţiunea Română pentru Inaintarea şi Răspândirea Ştiinţelor», roagă pe toţi Domnii membri societari, cari au primit învitaţiuni, a luà parte la congresul asociaţiunei ce va aveà loc la Constanţa, în ziua de 26 Septembre 1904 stil vechiu, să binevoiască a trimite cât de urgent posibil şi cel mai târziu până la 20 Septembre, răspunsurile Domniilor lor de adesiune, ca să se poată până atunci a se expedià cărţile de identitate.

CLIMA LUNEI IULIE 1904 st. n.

la Bucureşti-Filaret.

Seceta simţitoare care se menţine de 13 luni nu şi-a luat sfârşit nici în Iulie 1904, care lună a mai fost caracterizată printr'un timp foarte călduros. In 22 de zile termenul a atins valori între 30° şi 37.

Temperatura lunară 24°3 este cu un grad şi jumătate mai ridicată ca valoarea normală; limitele între care au fost coprinse de la 1857 încoace temperaturile mijlocii ale acestei luni, sunt 25°1 în 1871 şi 1874 şi 19°.9 în 1884. Afară de zilele de la 13 la 15 şi acele de la 29 la finele lunii, toate zilele au fost mai calde ca de obiceiu. Ziua cea mai călduroasă a fost la 18 deşi temperatura maximă absolotă 37°.4 s'a înscris la 27, iar cea mai rece la 30, temperatura minimă absolută 10°.7 având loc la 1. Din ultimii 28 de ani, numai în 3, temperatura maximă absolută din luna Iulie a fost egală sau mai ridicată ca cea de acum. Toate zilele au fost de vară; de obiceiu sunt 28.

Cantitatea totală de apă ce a căzut în cursul acestei luni abia 27 mm., este cu 60% mai mică ca aceia ce se adună în mod normal. Zile de ploae au fost 4; de obiceiu sunt 9. In 2 zile, la 10 şi 29, ploaia a fost însoţită de manifestaţiuni electrice. Ploia din această din urmă zi a fost mai abondentă, ea a dat 20 mm. de apă. De la 1864 încoace, în 10 ani luna Iulie a avut şi mai puţine precipitaţiuni atmosferice ca acum. Din Iulie 1903, de când s'a început seceta şi până la finele acestei luni, s'a adunat numai 312 mm. de apă, pe când valoarea normală este 662 mm. De 41 de ani de când se fac la Bucureşti observaţiuni udometrice, n'a fost până acum nici o perioadă de 13 luni consecutive în care să fi căzut o aşa de mică cantitate totală de apă ca acum.

Presiunea atmosferică mijlocie 753.7 mm. este cu 1.5 mm. mai ridicată ca normala.

Vântul dominant a fost crivăţul. El a suflat în proporţiune de 55%. Numărul zilelor în care a bătut vânt tare a fost 7.

Atmosfera a fost cu 16% mai uscată, iar cerul mai puţin înourat ca de obiceiu. Zile senine au fost 20, noroase 8 şi acoperite 3. Soarele a strălucit 365 de ore în loc de 321 de ore cât străluceşte de obiceiu în această lună.

Rouă s'a observat într'o singură zi, la 3, tunete şi fulgere în 3, iar în 2 seri fulgere de căldură.

In ziua de 8, la 11h. 8m. a. m. timp oficial, s'a simţit o foarte slabă seismă. In aceeaş zi, la 2h. 32m. p. m., precum şi în ziua de 24, la 8h. 34m. a. m., s'au înregistrat nişte microseisme.

Din cauza secetei şi a căldurilor din cursul acestei luni, porumbul din parcul Institutului Meteorologic, s'a uscat cu desăvârşire. Orzul de primăvară care a rezistat mai bine, s'a secerat şi a dat 5 hectolitri la hectar. Iarba care se uscase din nou, pare a se mai fi înviorat puţin în urma ploilor de la sfârşitul lunei. Via este frumoasă dar bobul a rămas mic din cauza uscăciunii. Dintre fructe s'au copt caisele, zarzările, perele şi prunele văratice. In ultima decadă s'au scos pepenii spre vânzare.

Starea udometrică şi agricolă a României la finele lunei Iulie 1904 st. n.

Starea udometrică.

Luna Iulie 1904 este a treisprezecea din perioada de secetă, prin care trece România. Seceta a fost şi mai mult accentuată din cauza vânturilor şi a marilor călduri ce am avut.

Cantitatea mijlocie de apa ce a căzut în această lună este aproximativ [1]) de 30 mm., pe când valoarea ei normală e de 66 mm.: ea este prin urmare în deficit de 68%. Din ultimii 14 ani, de când facem studiul ploii în România, numai în anul secetos 1894, luna Iulie a fost şi mai lipsită de ploi ca acum, căci nu a avut în mijlociu decât 21 mm. de apă.

La 6, 7 şi 11 au fost ploi mici parţiale mai ales in Moldova şi la munte; iar la 28 şi 29 ploile au fost aproape generale şi în cantităţi ceva mai mari.

Ploi mai bunicele au căzut în Dobrogea unde s'au adunat aproximativ 14 mm. Districtele cele mai binişor udate au fost Olt, Prahova, Constanţa, Tulcea, Bacău, Neamţ şi Suceava; pe când Mehedinţi, Dolj, Vlasca, Brăila, Roman, Fălciu şi Iaşi au fost cele mai secetoase.

Toate râurile au scăzut enorm; în multe puncte pe Dunăre navigaţiunea se face cu multă greutate. Foarte multe râuri mai mici şi pârâurile au secat cu desăvârșire sau au prea puțină apă. In unele părți isvoarele și fântânele nu mai au apă de loc.

---

[1]) Zicem *aproximativ* căci din cele 408 staţiuni, unde se măsoară precipitaţiunile atmosferice, câte-va nu au intrat în acest prim calcul. Introducerea lor în calculul definitiv nu va modifica însă în mod simţitor cifrele ce dăm.

In întreaga perioadă de 13 luni de când ține seceta s'au obținut aproximativ 360 mm. de apă, ceeace reprezintă un deficit de 47% față de valoarea normală.

Niciodată, în ultimii 14 ani, cantitățile mijlocii de ploae în perioada de 13 luni — de la începutul unei luni Iulie până la finele lui Iulie anul următor — n'a fost așa de mică ca acum. In perioadele corespunzătoare din anii cei mai secetoși ce avusesem până acum (1893/94 și 1898/99) s'au obținut respectiv câte 456 și 488 mm. de apă.

Ploile din ultimile zile ale lunei au răcorit mult aerul. Umezeala a pătruns în pământ de la 10 la 15 cm.

Starea agricolă.

Seceta și căldurile simțitoare din cursul acestei luni au favorizat pretutindeni recoltarea cerealelor, însă au fost dezastruoase pentru porumburi și nutrețuri.

In prima jumătate a lunei cerealele s'au secerat în toată Muntenia și în Dobrogea, iar în a doua în Moldova. In multe părți ale țării ele s'au smuls. Producțiunea cerealelor a variat după localități. Sunt foarte puține localități din țară — chiar din acele unde seceta a fost mai simțitoare — în care să nu să fi obținut cel puțin sămânța; pe câtă vreme în unele părți s'au dobândit cantități ca și în anii cei buni. Calitatea și greutatea cerealelor este superioară în toată țara.

In multe părți din Muntenia treeratul s'a terminat; în Moldova el încă continuă și pe unele locuri abia a început.

Ovăzurile au început a se secerà către sfârșitul lunii; producțiunea lor este mult inferioară celorlalte cereale.

Porumburile, care la sfârșitul lunii precedente erau încă destul de resistente, în urma secetei esesive și a căldurilor din această lună, sunt acum mult compromise. Mai pretutindeni ele au rămas mici și au îmbătrânit dând spicul fără ca să lege. In multe părți ele s'au uscat cu totul. Pe lunci, pe văi și prin părțile unde porumburile au legat în prima decadă, se speră totuși la o recoltă mijlocie. In urma ploilor ce au căzut în ultimele zile ale lunei, unile din porumburile târzii, care mai rezistau și care încă nu înfloriseră, vor legà ceva.

In definitiv producțiunea cerealelor din cursul acestui an deși nici decum mulțumitoare, a fost incomparabil mai satisfăcătoare ca aceea a dezastruosului an 1899; nu însă tot asemeni va fi cu porumburile.

Fânețele naturale la câmpie s'au uscat mai pretutindeni; la munte, deșe au rezistat, ele dau însă mică cantitate de fân. Nutrețurile artificiale, ca meiul păsăresc, sorgul, părângul, măzărichea, etc., n'au crescut de loc; cele răsărite au rămas mici și s'au uscat. Trifoiștele și lucernierile nu produc decât foarte puțin fân; multe din ele n'au mai dat nimic de la prima coasă. Miriștile și izlazurile sunt mai pretutindeni cu totul uscate și vitele nu au ce paște. In mare parte a țării vitele se țin cu frunzare de prin păduri.

La pomii fructiferi, mare parte din rod a căzut de secetă, fructele ce au mai rămas sunt cu desăvârșire mici. In unele părți fructele s'au uscat cu pomi cu tot. S'au copt, în cursul acestei luni, zarzărele, caisele, merele, perele și prunele timpurii.

Viile până în prezent sunt încă frumoase mai în toată țara deși au puțin rod care este mic; el n'a putut crește din cauza lipsei de umezeală. In ultimul timp în unele părți ciorchinii începuseră a se uscà.

In tot cazul ploile din ultimile zile ale lunei sunt de mare folos pășunelor, fânețelor și permit ogorârea care erà imposibilă înaintea acestor ploi.

Institutul Meteorologic.

Tip. GUTENBERG, Joseph Göbl, Bucuresci.

RAPORTUL SUSȚINUT
ȘI
POSIBILITATEA LA PĂDURILE NOASTRE SECULARE DIN MUNȚI [1]

(Urmare).

După ce am constatat că creşterea şi masa lemnoasă utilizabilă în pădurea seculară sunt cu totul anormale, vom constatà spre complectare că şi contingentul etăţilor e cu totul anormal.

Contingentul etăţilor în mod ideal cugetat, e normal atunci, când corespunde *tuturor* cerinţelor unei bune succesiuni de tăieri [2].

Admiţând revoluţiunea de 100 ani şi suprafaţa pădurei de 100 hectare — iar în mod ideal cugetat — contingentul etăţilor ar fi normal atunci, când fiecare categorie de arbori de 1, 2, 3, ... 10, 20 etc. până la 100 ani ar ocupà câte un hectar din solul păduros.

Numai în cazul unei asemenea normalităţi se pot evità aşà numitele sacrificii de exploatabilitate, ce altcum suferim fie prin abatagiul de masive cari nu au ajuns, fie prin menţinerea celor cari au trecut peste termenul exploatabilităţii.

Cât de mult diferă pădurea seculară de cea normală şi în această privinţă!

«In pădurile seculare, zice Dl. Boehm, consilier silvic, şeful amenagiărilor pădurilor fondului religionar din Bucovina — masivele se compun din copaci cu vârste diferite.... dar s'ar puteà zice în general că există numai două categorii de copaci, una cuprinzând copacii de la 1—20 ani, iar cealaltă pe cei dejà preà bătrâni [3]).

In adevăr aşà e, şi credem inutil a mai lărgi tema, stabilit fiind până la evidenţă că pădurea seculară e anormală din toate punctele de vedere, din care cauză trebuie apli-

---

1) Vezi începutul, în «Revista Pădurilor» pe luna August 1904.

2) Dr. Friedrich Judeich: «Die Forsteinrichtung», Dresden 1885, pag. 100.

3) A se vedeà: «O escursiune în Bucovina a asociaţiunei silvice din Austria», de Olimpiu Boiu, publicată în «Revista Pădurilor» anul 1897, pag. 232.

cate şi pentru gospodăria ei măsuri, reguli şi legi cu totul anormale, cari, judecând după tipicul pădurei normale, de multe ori par primitive de tot, sau chiar barbare.

Să revenim acum la întrebarea ce ne-am pus: *Ce rentă perpetuu egală poate da o pădure?*

După cum am spus dejà, în pădurile cultivate e uşor a răspunde. Se pot face cheltueli cât de mari cu amenajamentul, fiindcă acolo veniturile ce dă pădurea sunt în adevăr mari, şi cheltuelile amenajamentului nu încarcă budgetul ei. Amenagistul procedează cu mare ezactitate la ridicarea în plan, apoi cu aceeaşi exactitate la taxacţiunea lemnului aflător în pădure, şi măsoară — cel puţin în pieţele de experienţă — până şi prăjinile, le cubează cu îngrijire şi află deci masa lemnoasă a tuturor masivelor. Acolo amenagistul e scutit de a-şi pune întrebarea dacă masa lemnoasă ce a aflat e utilizabilă, scutit pentru că totul e utililizabil şi comerciabil. Acolo taxaţiunea e uşoară şi foarte exactă, fiindcă cuprinde masa totală a lemnului văzut, va să zică a unor lucruri cari se pot măsurà ca lungime şi grosime. E uşor deci a răspunde la fine, cât lemn se poate exploatà anual şi ce valoare are, astfel că se poate determinà renta perpetuu egală cu multă siguranţă.

Cu totul altfel e cazul la noi în pădurile seculare. Aici nu tot lemnul ce vedem că e verde şi la aparenţă sănătos, e şi utilizabil. Mare parte din acest lemn e netrebnic şi nu rentează a fi abătut şi scos din pădure. Dar ce parte şi câtă parte e netrebnică, a răspunde la această chestiune e foarte greu şi în multe cazuri nu se poate ştì decât după abaterea arborelui şi secţionarea în lungimile dorite. A vedeà un arbore secular în picioare şi a judecà după aparenţă asupra calităţii lui e o artă, pe care nici chiar exploatatorii înbătrâniţi în pădurea seculară nu o posed suficient, căci aş puteà cità cazuri când s'au vândut molizi *cu dreptul de a-i alege cumpărătorul,* iar după tăierea lor s'a constatat că 10% şi mai mulţi erau scorburoşi şi putrezi în total şi mulţi din restul de 90% erau răi, parţial. In general experienţa amenagistului e mai mică decât aceea a exploatatorului şi aşà se întâmplă, că dacă amenagistul cu ocazia taxaţiunei se mulţumeşte simplu numai a măsurà grosimea şi înălţimea fiecărui arbore şi a-l cubà după vreun sistem oarecare, fără a-şi dà bine seamă şi de calitatea lemnului, atunci el ne va arătà că la hectar se găsesc 600—700 m^3 şi mai mult, iar când vom exploatà, vom găsì 200—300 m^3 lemn utilizabil. Aceasta e una din principalele greutăţi ce întâmpină amenagistul în pădurile seculare şi această nesiguranţă în aprecierea calităţei lemnului e decisivă pentru întregul mers al amenajamentului. *Fiindcă dară, niciodată nu vom puteà da un răspuns cert la întrebarea finală, ce ni se pune relativ la renta perpetuă anuală, fără a fi expuşi să greşim cu 20—30%, în plus sau în minus, pentru aceea nu e logic, nu e admisibil a procedà la ridicarea în plan şi la taxaţiune cu aceeaşi exactitate ca la pădurile cultivate,* şi cu atât mai puţin cu cât budgetele pădurilor seculare sunt modeste şi nu comportă cheltueli mari de amenajament.

Acest lucru s'a constatat şi în Bucovina la pădurile fondului religionar, unde sistemul de amenajare a celorlalte păduri a Statului austriac a fost abandonat şi s'a întrebuinţat un alt metod simplificat mult. Pentru circumstanţele noastre generale, chiar şi acel metod simplificat din Bucovina e încă tot prea amănunţit, şi în amenagiamentele ce am executat şi executăm încă în pădurile seculare ale Domeniului Coroanei, tindem a'l simplificà pe cât posibil mai mult, fără însă a perde din vedere scopul final. Chiar simplificate astfel, totuşi ele corespund însă cu prisosinţă dispoziţiilor codicelui silvic şi regulamentului din 16 Aprilie 1885, ba pot servì chiar ca pildă şi exemplu demn de imitat.

In un alt articol poate vom aveà ocazie a justificà mai de aproape aceste vederi, cari par a fi opuse progresului ştiinţei forestiere.

Să revenim la chestiune, adică cum ar puteà amenagistul să obţină renta perpetuu egală, având şi cel mai mare venit net.

Am cercetat până acum consideraţiunile pe cari trebuie să le aibă în vedere la determinarea unei rente perpetuu egală în pădurile seculare, să vedem acum în ce mod se poate gospodărì tot în păduri seculare pentru a obţine cel mai mare venit net.

Iată ce zice în această privinţă d-l Fl. Davidescu, actualmente şef al regiei Domeniului Coroanei Segarcea, în conferinţa sa ţinută la societatea «Progresul silvic» în seara de 27 Februarie 1898 [1]):

«*Din punct de vedere al economiei naţionale şi forestiere, exploatarea pădurilor seculare se impune* **fără în«târziere**.

«Să admitem că avem 100—200.000 hectare pădure se«culară. Neexploatând'o, această pădure nu se va sporì nici «cu un metru cub în viitor, mai mult decât în prezent. Dacă «o vom esploatà însă în 50 sau maximum 100 ani, tăind «câte 2.000 hectare anual, vom dà în comerciu 440.000m.³ pe «an cherestea de brad *socotind 220m.³ pe hectar. Pădurea «seculară nu dă mai mult, căci 60 % rămâne ca brac «sau lemn rău intrat în descompunere.* Ce se va întâmplà «prin aceasta? Suprafaţa acoperită cu pădure va devenì «productivă, căci pe de o parte, realizăm materialul lemnos «existent, iar pe de alta dăm posibilitate de a se produce altul «mai bun şi în mai mare cantitate pe aceiaşi suprafaţă. In pă«durea îngrijită şi netrecută peste termenul exploatabilităţii «se găseşte pe hectar o cantitate mai mare de material «lemnos sănătos şi esploatabil decât în pădurea virgină».

Am subliniat înadins două aserţiuni, adică: Exploatarea fără întârziere se impune din punct de vedere al economiei naţionale şi *forestiere, va să zică şi din punctul de vedere al proprietarului de pădure.*

Şi apoi: pădurea seculară nu dă mai mult decât 220m.³ material utilizabil, căci 60 % rămâne ca brac sau lemn rău intrat în descompunere.

Adaug aici că ţifra de 60 % nu poate fi rezultatul unor cercetări ştiinţifice, ci o medie mare luată din experienţa esploatărilor executate dejà, şi am văzut mai sus că cuvântul «utilizabil» fiind elastic, determinându-se de urmărirea unui câştig maĭ mare sau mai mic, şi procentul materialului utilizabil e o ţifră foarte variabilă, nu numai după calitatea pădurei, ci şi după vederile generale ale esploatatorului.

Din cele precedente reese că fiecare proprietar de pădure seculară care întârzie cu exploatarea ei, sufere o perdere însemnată prin două împrejurări: 1) că solul săŭ rě-

---

1) A se vedeà *Revista Pădurilor*, anul 1898, pag. 114.

mâne absolut neproductiv; 2) că lemnul arborilor seculari sufere calitativ şi în unele cazuri chiar cantitativ.

Perderea amintită la punctul 2 e relativ mică, şi o putem neglijà; Cea de la No. 1 însă e foarte mare.

Să desluşim această aserţiune printr'un exemplu:

Astăzi un hectar de pădure seculară se vinde cu 500—1000 lei. Să presupunem că etatea ei e de 420 ani şi să vedem ce venituri ar fi putut dà, dacă tot la 70 ani ar fi fost recoltat lemnul dintr'ânsa. Pentru a exagerà, să zicem, că hectarul s'a vîndut totdeauna numai cu un leu, nu cu 500—1000 lei, şi că banul s'a pus la dobândă compusă cu 3 % pe an.

Pentru întâia dată am fi încasat un leu la anul 1903 (420—70), deci la anul 1553, acest leu s'ar fi înmulţit astăzi după 350 ani la

$C = 1.0p^n = 1.03^{350} =$	lei 31.119,—
A doua oară la 1.623, care ar reprezintà astăzi după 280 ani	» 3.929,—
» treia oară după 210 »	» 496,—
» patra » » 140 »	» 62,—
» cincea » » 70 »	» 8,—
» şasea » astăzi	» 1,—
Total general lei . . .	35.615,—

Am perdut deci din avutul nostru naţional pentru fiecare hectar pădure, ce am fi putut exploatà acum 350 ani pentru întâia oară şi am fi urmat apoi regulat cu exploatarea până astăzi, rotund 35.000 lei, şi cum pădurile seculare din munţii noştri ocupă, sau ocupau până în cel mai apropiat trecut cel puţin 200.000 hectare, perderea totală ar fi de *7 miliarde* de lei. Iată, deci, pentru ce suntem săraci, pentru că nu am putut să ridicăm la timp comorile binecuvântatului nostru sol.

Şi dacă luăm în considerare şi perderile de crescere, atunci, paguba devine şi mai mare.

In adevăr, dacă lăsăm trecutul şi ne ocupăm numai de prezent, ştim că solul pe care se găseşte pădurea seculară ar puteà să producă pe hectar şi an, după cum am văzut mai sus, ca 6 m³ lemn, care estimat la 2 lei de m³, cifră modestă, perderea ar fi anual 12 lei pe hectar şi pentru un proprietar care are 10.000 hectare, ar fi egală cu 120.000 lei pe fiecare an.

Trebue să ne închinăm în faţa acestor adevăruri şi să răspundem acelor cari au teamă, că exploatăm prea urgent pădurile seculare, să nu aibă nici o grije. Codicele silvic în articolele 3, 7, 11 12 şi 13 are o armă puternică în contra acelor proprietari, cari ar lăcomì să exploateze fără a aveà grije de repopulare. Legea aplicată bine garantează menţinerea şi viitorul pădurilor de munte şi fiindcă păduri seculare nu sunt decât în munţi, dispoziţiile legei sunt aplicabile pentru toate fără escepţiune.

Particularul, proprietar de pădure seculară, nu e deci de condamnat niciodată, dacă o exploatează cu accelerare, conformându-se dispoziţiilor legei, adică îngrijindu-se de regenerarea pădurei. Cel prevăḑător din banii realizaţi pe lemnul vândut, îşi va formà un capital nou, pe care îl va puteà întrebuinţà sau spre întreprinderi noui productive, sau îl va fructificà. Renta noului capital îi va dà atât mijloace de traiu pentru sine şi familia sa, cât şi pentru înbunătăţirea proprietăţii sale. Pe timpul cât pădurea sa seculară erà neatinsă, el aveà *un* capital care *nu fructificà;* acum după exploatarea ei, el are *două* capitaluri, cari *ambele fructifică:* 1) banul plasat bine care-i dă o rentă sigură; 2) solul păduros care a devenit productiv şi care înmulţeşte averea sa prin crescerea anuală a pădurei. E evident, că prin aceste fapte şi economia generală a ţării progresează, căci un cetăţean lipsit de rentă s'a transformat în rentier, care poate suportà cu uşurinţă orice impozite directe sau indirecte, care e în măsură a concurà la desvoltarea generală a ţărei.

Din renta banului realizat, proprietarul poate să construiască drumuri definitive prin pădure, poate să îngrijască şi să complecteze regenerarea tinerii păduri, poate să ridice construcţii, să reguleze cursuri de apă şi orice alte înbunătăţiri poate să facă, cari la rândul lor nu sunt altceva decât un nou fond de producţiune.

Dacă deci din punct de vedere financiar ar fi bine ca o pădure seculară să se exploateze în un an chiar, totuşi consideraţiuni ale economiei naturei, apoi technice şi comerciale, ne silesc a repartizà exploatarea pe 5, 10, 20 sau chiar mai mulţi ani, lucru care depinde în prima linie de întinderea pădurii.

Dar şi populaţiunea de pe acel Domeniu are interes ca exploatarea să dureze cât mai mult. O pădure care nu e pusă în exploatare nu aduce populaţiunii aproape nici un folos, afară doară căzăturile şi uscăturile pentru combustibilul necesar şi poate câte un trunchiu pentru fasonarea de draniţă şi doage, sau 'i oferă cevà păşunat pentru vite.

Pentru aceea vedem populaţiunea sărăcăcioasă. Lucrul se schimbă cu punerea în exploatare. Abatagiul, ulucăritul, transportul trunchiurilor şi a cherestelii le oferă muncă şi câştig; elementele streine apoi, cari vin în contact cu populaţiunea şi având de regulă o cultură mai superioară, contribue la progresul intelectual. Din sărăcie populaţiunea înaintează la o bună stare relativă, deşì cu regret trebue să mărturisim, că în general populaţiunea noastră nu ştie a se folosì de asemenea ocaziuni pentru a economisì ceva, ci partea cea mai mare a câştigului ce are, trece în mâna cârciumarului. Pe de altă parte Românul din munte obicinuit la un dolce far niente, nici pe timpul cât durează exploatarea nu se sinchiseşte prea mult, ci în multe cazuri se mulţumeşte dacă câştigă astăzi cât îi trebue mâine şi nu se mai gândeşte şi la poimâine. Dar cu toate aceste, necontestat exploatarea pădurii contribue la progresul general. Dacă însă o asemenea exploatare după cinci sau zece ani s'a terminat, şi dacă proprietarul nu continuă a urmà cu lucrări de drumuri, repopulări etc., cari ar ramplasà cel puţin în parte câştigul ce aveà populaţiunea pe timpul exploatării, vedem că aceasta decade iar în starea mizeră de mai înainte şi acum se impune din nou întrebarea dacă persoanele juridice, proprietari de păduri seculare, pot sau nu pot face exploatarea în timp aşà scurt ca un proprietar particular, care are în vedere mai mult interesul său, decât cel al populaţiunii.

Ca silvicultori, trebue să zicem că pot, fiindcă pagubele ce suferim neexploatând, sunt mai mari, decât binefacerile ce aducem populaţiunei şi binelui comun. Sigur că în cifre nu putem vorbì acì, binele comun fiind cevà abstract şi necomensurabil, aşà încât *ca cetăţeni* trebue să respectăm părerea opusă a oamenilor de bine cari reprezintă acele persoane juridice şi să căutăm a împăcà toate interesele.

Semnificativă pentru ocrotirea chiar din partea statului a populaţiunei din munţi — deşì astăzi ştim că s'a revocat — e următoarea deciziune mai recentă a consiliului de miniştri, pe care o cetim în «România Economică» din 5(18) Octombre 1903, No. 40, pag. 10:

«Se ştie că d. E. Lessel, care exploatează nişte păduri «în judeţul Argeş, a cerut concesia unei linii ferate de in«teres particular de la curtea de Argeş până la Corbeni.

«Consiliul de miniştri *a respins cererea*, fiindcă prin «construirea acestei linii, *s'ar păgubì sătenii* cari transpoartă «lemnele».

Statul însuşi deci în acelaş ciclu de idei doreşte, ca exploatarea unei păduri să dureze cât mai mult, ca raportul să fie susţinut cu rigoare pe cît posibil, şi aceasta în favoarea locuitorilor.

Budgetul ca atare, a unei persoane juridice, nu ne-ar împedicà a procedà tocmai aşà cum interesele dictează particularului să exploateze cât mai urgent. Căci banii primiţi pentru lemnul vândut ar puteà fi plasaţi cu dobândă sigură în hârtii de valoare, a căror interese ar alimentà, mai mult chiar decât pădurea seculară, budgetele respective.

Dar consideraţiunile binelui populaţiunei, aceste sunt deci cari decid pe forurile superioare a cere cu insistenţă silvicultorului să amenageze astfel, ca raportul să fie susţinut, şi pentru acest cuvânt chiar Administraţia fondului religionar din Bucovina, care dispune de 227,408 hectare pădure, a admis ca timpul dela începereà şi până la terminarea exploatărei pădurilor seculare să fie de 40 ani, după cari, ele să fie evacuate cu desăvârşire de arborii cei bătrâni, pe când din punct de vedere technic-comercial, amenagistul ar fi trebuit să ceară ca exploatarea să se facă în cel mult 20 ani şi în mod intermitent. Dar Administraţia fondurilor a fost aprobată în această privinţă şi de asociaţiunea silvică din Austria, o corporaţiune cu totul independentă şi a cărei părere nu puteà fi influenţată de nici un fel de consideraţiuni personale, ci care erà în măsură să judece drept.

Cu toate aceste, chiar ţinând cont de binele populaţiunii, şi prelugind termenul de exploatare a pădurilor seculare dela 20 ani la 40 ani, totuşi administraţia fondului religionar a fost atacată cu violenţă că devastează pădurile şi s'a făcut chiar o interpelare în parlamentul din Viena, care a fost apoi cauza directă că şi «Asociaţiunea silvică din Austria» s'a pronunţat asupra acestei teme.

(Va urma)

Olimpiu Boiu
Şeful Regiei Domeniului Coroanei Mălini.

STUDIU

ASUPRA

Inpăduririi nisipurilor sburătoare de pe proprietăţile Statului Piscu-Tunari şi Ciuperceni din judeţul Doljiu [1].

— (Urmare şi fine [2]) —

Am mai constatat că din trunchiul nisipit ici, colo, rar eşise rădăcini lungi până a $20^{cm.}$ foarte subţiri, dar care se uscaseră.

Toate aceste cercetări le-am făcut în toamna anului 1900, în urma cărora nu putem trage concluziuni bine întemeiate pentru toate cazurile, ce au contribuit la nedezvoltarea acestor plantaţiuni.

In primăvara anului 1901 am mai făcut un sondaj într'o porţiune joasă la valea de la Poeana-Sârbului din plantaţia Piscu-Tunari, atrăgându-ne atenţiunea o curioasă configuraţiune a terenului şi anume: pe lungimea de 300 metri şi distanţate de 50 metri între ele, merg aproape paralel de la Nord la Sud două mari ridicături de teren formate din depunerea nisipului, iar între ele o depresiune adâncă de 6—8 metri. Ni s'a părut curioasă această configuraţiune prin faptul că vânturile care au adus şi depus nisipul, bat de la Vest la Est, deci cum direcţiunea ridicături de nisip este de la Nord la Sud? ca şi cum vântul, ce le-a depus ar fi bătut din această direcţiune.

---

[1] Conferinţă ţinută la Societatea «Progresul Silvic, în ziua de 20 Martie a. c.

[2] Vezi începutul şi urmarea în «Revista Pădurilor» pe lunile Iulie şi August 1904.

Pe ridicăturile despre Vest plantaţiunea este mediocră reuşită, pe cea despre Est mai bună, iar pe depresiune a rămas în stare pipernicită cu o vegetaţie lâncedă.

Am emis ideea că acolo unde este depresiunea nu a putut fi înainte de ivirea nisipurilor sburătoare de cât o baltă şi configuraţiunea de azi a terenului ne-am explicat-o ast-fel: la început suprafaţa apei bălţi şi cu a terenului înconjurător a fost aproape la acelaşi nivel; venind nisipurile purtate pe sus de vânturi în căderea lor s'au depus egal atât în baltă cât şi pe terenul înconjurător, dar pe măsură ce nisipul cădea în apă şi se depunea la fund, pe aceiaşi măsură de o parte şi de alta a bălţei se depunea pe teren şi până să se ajungă ca balta să fie astupată, de o parte şi de alta a bălţii pe terenul înconjurător, s'au ridicat bancurile de nisip, peste care apoi, odată formate, nisipul se opreà mult mai mult de cât cădea în apă, vântul întâlnind în aceste bancuri un obstacol.

Am făcut o săpătură în jurul unui salcâm şi n'am mers de cât $^1/_2$ metru în nisip şi am dat peste un teren fund de baltă, iar la $0^{m.}$,30 a eşit apă. Aci rădăcinele salcâmului au mers numai cât au ţinut straturile de nisip şi imediat ce au ajuns la terenul umed au încetat.

Imprejurarea că în toamna anului 1900 nu am dat de apă, când am făcut săpături tot pe locuri joase, ne-am explicat'o prin faptul că atunci apele Dunărei erau, mici, iar când am făcut această din urmă săpătură era pe timpul inundaţii lor şi apa venea prin infiltraţiune.

Spre o mai bună convingere am săpat din nou în gropile făcute toamna pe depresiuni care se astupaseră, în parte prin surparea nisipului şi am găsit că apa venise prin infiltraţiune de la Dunăre şi în aceste părţi.

Faţă de cercetările acestea am putut trage concluziunile următoare:

1. Plantaţia n'a reuşit pe părţile prea ridicate de şi terenul este propice dezvoltărei salcâmului fiind nisip mobil, din cauză că nisipul din urmă, din bătaia vânturilor, ne fiind încă fixat 'şi-a urmat calea înainte şi a nemeţit pueţi treptat cu creşterea lor, sufocându-i.

Este greşită părerea că salcâmul plantat prezintă avantajul că dacă 'i se îngroapă trunchiul de nisipul adus de vânturi, dă rădăcini din trunchiu şi că acestea sunt aşa de viguroase în cât să aibă puterea de a servì ca adevăratele

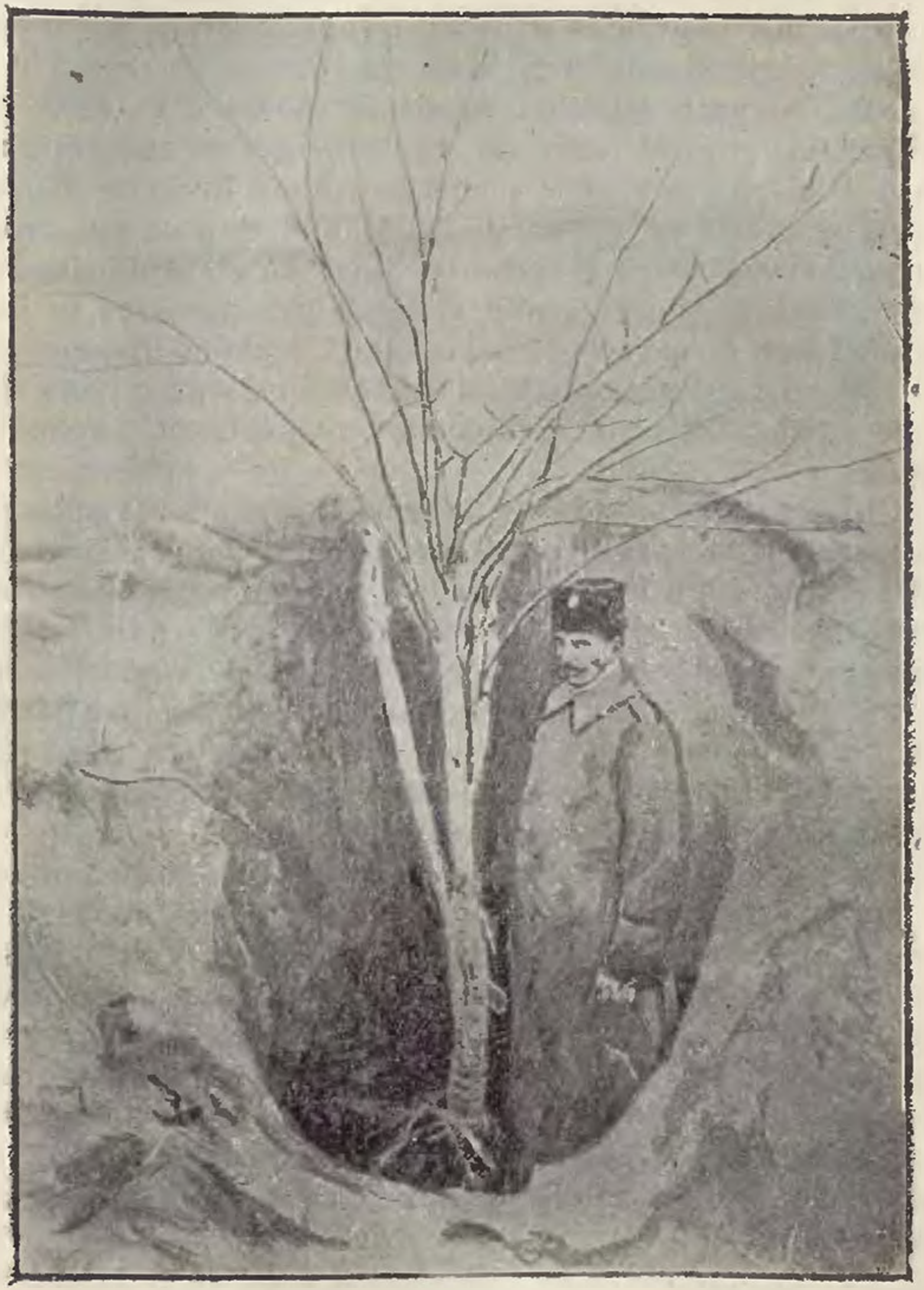

Salcâm îngropat de nisip.

rădăcini, — ci din contră, după un timp mai mult sau mai puţin îndelungat, ele se usucă.

Am găsit însă rădăcini de felul acestora pe unele porţiuni oare cum viguroase, câte una, cel mult două la un salcâm, însă trunchiurile salcâmilor în cestiune nu erau îngropaţi de cât $0^{m},30$—$0^{m.},50^{cm.}$ cu nisip, mult mai slabe ca rădăcinile adevărate şi deci nu rădăcinile adventive pot decide de soarta unui arbore.

2. N'a reuşit salcâmul pe părţile joase din cauză că aci stratul de nisip adus de vânturi e relativ mic, şi apa pe la Dunăre pătrunzând prin infiltraţiune în aceste depresiuni, de îndată ce rădăcinile salcâmului dau de apă creşterea devine lâncedă şi arborele intră în stare de depericiune, uscându-se rădăcinile care tindeau a merge în jos, nerămânând de cât cele de la suprafaţă, unde nu ajunge apa.

Nu a mai reuşit salcâmul atât pe unele părţi joase cât şi pe unele părţi ridicate din cauza compoziţiunei terenului, ast-fel:

a) Sunt porţiuni joase, de unde nisipul a fost spulberat de vânt şi terenul rămas e foarte tare ne putând rădăcinele salcâmului a-l străbate cu uşurinţă, (ne dezvoltându-se nici ele şi deci nici arborele). Pe lângă că terenul e tare se deosibeşte de cel format de nisipurile aduse de vânturi şi în ce priveşte compoziunea: este mai galben, plin cu mică, conglomerate calcaroase, boabele mai mari; pe când cel adus de vânturi este nisip de râu mărunt şi afânat, unde rădăcinile pătrund şi se desvoltă cu uşurinţă.

b) Sunt porţiuni ridicate unde nisipul n'a fost sburător ci inerbat cu pir mai ales, şi în care se află numeroase pietricele mărunte de la mărimea bobului de grâu până la acel al mazărei. Aci cauza nereuşitei salcâmului o atribuim atât composiţiunei terenului fiind un nisip pietros unde salcâmului nu 'i prieşte, cât şi faptului că terenul fiind inerbat cu pir, care se ştie că dezvoltă o reţea puternică de rădăcini şi neprăşindu-se pueţi rădăcinele lor au fost împedicate în dezvoltare de ale pirului care s'au încolăcit peste ele, sugrumându-le.

Pe lângă aceste cauze de nerăuşită a salcâmului, credem a fi socotită şi aceea că nisipurile pietroase se încălzesc mai repede de cât cele curate şi ţin căldură şi mai mult timp, ast-fel că terenul fiind prea arid şi rădăcinile salcâmului fiind mai mult trasante, suferă mult din cauza prea marei călduri şi mai mult în prima tinereţe.

Se mai observă porţiuni de salcâm nereuşite din cauză că după plantare, vântul a spulberat nisipul de la rădăcini în unele părţi rămânând rădăcinele goale până la $^1/_2$ metru. Rădăcinele acestea s'au acoperit cu drajoni, crescând ei în detrimentul trunchiului şi apoi la urma urmii nici trunchiul şi nici drajonii ei, nu s'au dezvoltat, de oare-ce angajându-se lupta de existenţă, rădăcinele nu au fost în stare să-i nutrească bine pe toţi.

§ VII.

Rezultatele obţinute în urma exploatări.

Am arătat până aci că în plantaţiunile Piscu-Tunari şi Ciuperceni, sunt părţi cu salcâm dezvoltat, precum şi părţi unde salcâmului nu i-a priit.

Erà credinţa că în urma exploatărei, părţile rămase pipernicite, dat fiind puterea de lăstărire a salcâmului, vor luá o dezvoltare mai mare, iar masivul se va îndeşi prin drajonare.

Nu numai că părţile nereuşite nu au lăsturit puternic şi nu au drajonat de cât în unele porţiuni şi aci foarte puţin dar unele tulpini nu au lăstărit de loc.

Lăstari eşiţi cât şi drajoni în părţile nedezvoltate au intrat dejà în stare de depericiune după 2—3 ani de la apariţie, şi se prevede că nu vor aveà o dezvoltare nici în înălţime, nici în grosime de cât au luat pueţi plantaţi.

In porţiunile reuşite însă care s'au exploatat, salcâmul a luat o dezvoltare uimitoare. Puterea de lăstărire şi drajonarea a fost aşa de mare în cât de şi plantaţia se făcuse la distanţa de 3 metri, între rânduri şi pueţi, acum masivul este aşa de strâns în cât în unele părţi este imposibilitate ca omul să-şi poată face loc de trecere. Ca o probă, cât de puternic a drajonat salcâmul pe părţile răuşite, avem în primul parchet exploatat în 1899—900 din pădurea Piscu-Tunari, unde se aflau două poeni în suprafaţa de $^1/_2$ H. a.; ei bine, aceste poeni astă-zi nu se mai cunosc, a răsărit drajoni din rădăcinile salcâmilor înconjurători ca peria, ca să zicem ast-fel: Cel mai în vârstă lăstar, îl avem la Piscu-Tunari de 4 ani, şi a căpătat în înălţime până la 5 şi 6 metri;

iar în grosime de la 10—25 şi chiar $30^{cm.}$ în circumferinţă la $1^{m.}$, 30.

Este constatat deja, că salcâmului nu'i prieşte o stare de masiv prea strâns, pe lângă că nu se capătă dimensiuni mari în grosime, dar starea de masiv prea strâns ştirbeşte din longevitatea arborilor.

Lăstar de salcâm curăţat. Etatea 4 ani.

Constatarea aceasta am făcut'o şi în localitate la plantaţiunile făcute de particulari şi anume de locuitori pe nisipurile lor din delimitări. In adevăr, pe când la stat plantaţiunile s'au făcut din 3 în 3 metri, locuitorii conduşi de ideea că pe o porţiune mică să aibă cât se poate mai mult material, au plantat din 2 în 2 metri şi chiar la 1^m şi jumătate.

Lăstar de salcâm necurăţat. Etatea 3 ani.

Comparând terenuri indentice şi plantaţiuni de aceeaş vârstă la stat şi locuitori, rezultatele sunt următoarele:

La stat: Plantaţiune de 10—12 ani salcâmi de 10—13m. înălţime şi grosime de la 50—70cm., circumferinţa la 1m.,30 de la sol, toţi arborii în plină stare de vegetaţie.

La locuitori, aceeaşi etate, aceeaşi înălţime, iar grosime 20—50cm., încircumferinţă la 1m.,30; şi aproape 30% din arbori uscaţi sau pe cale de a se uscà, fiind rămaşi dominaţi.

O altă observaţiune în parchetele exploatate pe părţile reuşite: lăstărirea şi drajonarea fiind abondentă, deci cum am arătat, o stare de masiv prea strânsă a făcut ca 50% din lăstari şi 90% din drajoni eşiţi să se usuce, angajându-se lupta de existenţă. Ori, această luptă este dăunătoare şi pueţilor care înving, căci din ea se resimt şi ei.

In vederea acestora s'au făcut curăţituri, degajându-se pueţi de viitor în parchetele, ce au împlinit vârsta de 3 ani, lăsându-se masivul îndoit aproape de strâns de cum erà prin plantare.

O cestiune importantă pentru viitorul plantaţiunilor de salcâm, în urma exploatării, este aceasta: care din pueţi lăstarii ori drajonii sunt mai de viitor şi care deci din aceştia trebuesc protejaţi mai mult?

Fără a anticipà vom arătà următoarele, pentru demonstrare:

Lăstarii din tulpină sunt mai riguroşi, iau repede o dezvoltare îndoită aproape ca cei din rădăcină — drajoni; iar pe lângă aceasta cei din urmă rămân şi dominaţi, deci fatalmente expuşi a pieri.

Ce se observă însă cu lăstarii din tulpină? ne având o înrădăcinare proprie suficientă, ci mai mult alipiţi de tulpina mamă, când aceasta putrezeşte, sunt doborâţi mare parte la pământ, desbinându-i vântul.

Deci piere avantagiul că ei la început iau o dezvoltare mare şi rămân ca arbori de viitor, prin excelenţă, acei proveniţi din lăstarii din rădăcini. Am scos din pământ câţi-va drajoni pentru a observà rădăcina lor şi am constatat că par'că ar fi fost crescuţi în pepinieră, din sămânţă şi apoi plantaţi, aşà de bine sunt constituite ramificaţiile rădăcinei.

Inconvenientul mare însă, pentru ca drajonii să ajungă a se desvoltà, este că în prima tinereţe lăstarii din tulpină fiind mai viguroşi 'i copleşeşte şi încingându-se lupta de existenţă, aceştia din urmă pier aproape toţi.

Părerea noastră este ca să se facă următorul lucru: de cum apar lăstarii din tulpină trebuesc, de două ori în primul an, în Iunie şi August, desbinaţi după tulpină, lăsându-se numai 2 sau 3 cel mult, ca în chipul acesta să aibă loc şi timp a se desvoltà drajonii din jurul lor.

§ VIII.

Speciile potrivite terenului.

Porţiunile de salcâm nedezvoltate ameninţă din an în an să se usuce, deci se impune atât pentru punerea în valoare a terenului în cestiune, cât şi de teama de a nu se ivì din nou nisipurile sburătoare, să se facă noui înpăduràriri.

Speciile care ar puteà cu succes să reuşască sunt: stejarul pedunculat, frasinul, ulmul, pinul silvestru şi austriac, alegându-se terenul propice fiecărei specii.

Ulmul pe părţile joase, umede; frasinul pe terenurile joase şi mai bogate în materii vegetale; Pinul silvestru pe părţile mai puţin joase; iar austriacul numai pe părţile ridicate.

In ce priveşte stejarul, el se poate pune atât pe părţile joase, cât şi pe cele ridicate; aceasta în urma unei experienţe ce am făcut la Piscu-Tunari în 1901, înghindându-se o porţiune de două hectare aleasă ast-fel ca să prezinte atât locuri joase cât şi părţi ridicate cu nisip curat. Inpădurirea cu stejar însă să se facă numai prin însemânţare directă şi nici de cum prin plantaţiune cu pueţi crescuţi în pepinieră, pentru că experienţele făcute au dovedit următoarele:

In toamna anului 1899 s'a plantat în Poiana-Sârbului din plantaţiunea Piscu-Tunari printre plantaţiunea de pin, care se prezintă rară, Stejar pedunculat de 3 ani crescut în pepinieră. Terenul se prezintă astfel în cât are şi părţi ridicate cu nisip pur, parte inerbat, parte ne-inerbat, precum şi parte joase, umede, teren negru vegetal.

Până în Iulie 1900, toţi pueţii aproape, atât pe părţile ridicate cât şi pe cele joase, dădeau speranţe de răuşită, dar din acea lună şi până toamna, pe părţile ridicate nu a mai rămas nici un puet, toţi s'au uscat; iar pe părţile joase aproape toţi pueţii sunt în fiinţă şi azi, având o stare de vegetaţie relativ bună.

Căutând cauza pentru care pueţii plantaţi pe nisipuri se uscase, desgropându-i am constatat că nisipul era uscat până la ultimele rădăcini.

In primăvara anului 1902, de timpuriu 6 Martie, tot în poiana Sârbului pe o suprafaţă de 2^{ha} alegând terenul tot astfel ca să prezinte părţi ridicate nisipoase, precum şi părţi joase, arându-l acolo unde erà inerbat, am făcut o însemânţare de stejar pendunculat în cuiburi pe brazda plugului din metru în metru între rânduri şi cuiburi.

Nu numai că pe părţile ridicate nisipoase, pueţii eşiţi nu s'au uscat dar s'au dezvoltat mult mai bine aproape ca pe părţile joase, — umede şi cu teren bogat în materii vegetale.

Pueţii au căpătat până la $20^{cm.}$ înălţime şi pivotul până la 1 metru adâncime.

Au pierit din aceşti pueţi în vara anului 1903 adică într'un an 20⁰/₀ din cauza coropişniţelor care retezau pivotul.

Iată acum explicaţiunea de ce pe terenurile nisipoase ridicate, stejarul reuşeşte prin însemânţare şi nu reuşeşte prin plantaţiuni cu pueţii crescuţi în pepinieră:

In localitate, verile sunt excesiv de secetoase şi mai ales în luna lui Iulie când se ştie că este epoca critică pentru viaţa oricărui puet plantat în acel an.

Nisipul deşi menţine o stare de umeditate relativ mare, dar pe timpuri secetoase un strat de la suprafaţă, până la $0^{m.},20^{cm.}$ se usucă aproape de tot. Regulele ştiinţei nu permit la plantare îngroparea unui puet decât până la colet, ori aceea adâncime neputând fi mai mare de $20^{mc.}$ la pueţii de stejar de 2 ori 3 ani, fatalmente nisipul uscându-se din cauza căldurilor puetul va pierì.

Cu totul altfel se prezintă înprejurarea cu puetul eşit din ghinda pusă direct, pivotul până în luna lui Iulie se desvoltă şi trece peste această limită fatală în terenurile nisipoase şi deci având umiditatea necesară nu va fi întru nimic nici măcar stinghirit în dezvoltare.

Inpădurirea cu stejar a nisipurilor de la Ciuperceni şi Piscul-Tunari s'ar păreà că nu ar prezintà, — după cum am auzit pe mulţi, — vre-un mare avantaj, — căci deşi s'ar reuşì a se face, dar arborii nu vor căpătà dimensiuni mari, terenul fiind sărac, şi poate că nici n'ar aveà o durată lungă, ci după cât-va timp ar intrà în depericiune.

In adevăr terenul este sărac fiind în cele mai multe părţi nisip pur, în afară de aşà zisele padini (poeni) azi ne plantate, parte afectate culturei agricole şi parte joase unde terenul e bogat în materii nutritive.

Dar sub acest teren, — stratul de nisip adus de vânturi pe cele mai multe părţi nu mai gros de 2—3 metrì, se află teren negru vegetal, funduri de baltă sau foste locuri de cultură, şi pivtul enorm ce are stejarul, cu uşurinţă va străbate stratul sărac după un timp relativ scurt ca apoi să deà peste acele straturi bogate şi unde e şi umiditate continuă, fiind la acelaşi nivel cu Dunărea, ca să-i aducă arborelui aceia-ce 'i trebueşte pentru a vegetà splendid:

Frasinul şi ulmul, iarăşi specii de valoare, vor aveà o deplină reuşită pe unele părţi mai mult sau mai puţin joase, şi bogate în materii vegetale, părţi răspândite în trupuri mari în cuprinsul perimetrului plantaţiunilor Piscu-Tunari şi Ciuperceni.

Pe părţile ridicate unde plantaţiunea de salcâm nu s'a dezvoltat numai din cauză că pueţi au fost, pe măsură ce creşteau, îngropaţi de nisipul adus de vânturi până a nu se fixà, se poate pune astă-zi cu succes iar salcâm.

In privinţa pinului, găsesc că trebuesc făcute oarecari rezerve. Nu că pinului nu i-ar prii, căci plantaţiunile făcute atât la Ciuperceni cât şi la Piscu-Tunari militează îndeajuns plantarea lui. Dar nasc două întrebări:

a) Ne fiind regiunea pinului, lemnul produs, nu va îndeplinì toate condiţiunile ce se cer pentru utilizarea lui.

Se ştie că una din condiţiunile ce se cer de la lemnul de reşinoase e ca straturile creşterilor anuale să fie mici, ceeace nu se va întâmplà şi deci lemnul nu va fi de calitate bună.

b) In localitate violenţa vânturilor şi în special a celui de Vest-Est, care a mânat nisipurile, este extrem de mare Pinul ca şi celelalte reşinoase are o înrădăcinare trasantă Nu ar fi dar o surprindere, dat fiind şi mobilitatea terenului atunci când pinul ar ajunge la o înălţime de 10—15 metri coronament numai la vârf, să vedem suprafeţe întregi culcate la pământ.

Dacă salcâmul care are o înrădăcinare trasantă de zeci de ori mai mare, şi chiar pivotantă, decât a pinului, din săpăturile făcute pivotul principal al salcâmului s'a constatat că mersese în jos peste 3 metri, şi tot se văd ici colo salcâmi culcaţi la pământ de vânturi.

Credinţa noastră este ca ideia plantărei şi cu pin a nisipurilor în cestiune, trebueşte cu desăvârşire abandonată.

George Crăciunescu.

STUDIUL ŞI CRITICA TARIFULUI DE AMENZI

S'a scris și discutat așă de mult relele rezultate, la cari ne conduce aplicarea tarifului de amenzi anexat art. 19 c. s. r., încât înainte de a'l condamnă eu, e condamnat de alte persoane mult mai competinte ca mine, a fi înlocuit cu un altul. Am citit și auzit afirmându-se că amenzile prevăzute în acest tarif sunt mici, ba în unele cazuri foarte mici, afirmări cari negreșit erau demonstrate experimental prin exemple. S'a căutat a se explică aceasta prin diferite căi cari în genere sunt toate de natură economică. Se mai spuneă că tariful nu prevede amenzile, ce trebuiesc percepute pentru diferiți arbori tăiați în delict, ci valorile corespunzătoare acelor arbori, din cari pentru a obține amenda, trebuiesc multiplicate cu 3.

Am remarcat însă că aceste afirmări erau demonstrate în deajuns, dacă exemplele luate se raportau la arbori de dimensiuni mari și din contră erau prea puțin sau de loc demonstrate, dacă arborii considerați erau de dimensiuni mici.

Curiozitatea de a'mi explică acest fenomen înăscându-se, am căutat pe cât timpul de școală 'mi-a permis a mi-o satisface și puțin câte puțin am ajuns a'mi formă o convingere sigură despre veritabila cauză a defectelor ce prezintă tariful.

Această convingere, zic, este sigură de oarece ea este bazată pe demonstrații matematice după cum se va vedeă din cele ce urmează.

Explicarea deci pentru care 'mi permit a aduce aceasta la cunoștiința generală, este de a arătă adevărata cauză a relelor rezultate ce obținem prin aplicarea tarifului, astfel ca noul tarif ce se va lucrà să fie scutit pe viitor de critică.

Pentru aceasta voiu arătà cât se poate de scurt modul de constituire al tarifului; apoi vom constatà relele rezultate ce decurg din aplicarea lui, vom studià cât de mari sunt greșelele la care ne expunem, cauzele acestor rezultate, și, în fine, modul cum ar fi trebuit să procedăm la constituirea lui.

Principiul care a servit la constituirea tarifului este: Amenzile percepute pentru diferiți arbori tăiați în delict, să fie proporționale cu valoarea lor și anume de 3 ori mai mari decât această valoare.

Ast-fel din punctul de vedere al valoarei, arborii au fost clasați în 2, considerându-se valoarea celor din prima clasă (deci și amenda) de 2 ori mai mare ca acelor corespunzători din clasa a doua.

In ambele clase arborii sunt grupați după lungimea circonferenței secțiunei drepte la 1^m,30 înălțime, distanța între grupe fiind un decimetru, iar limita inferioară 2 dm.

Apoi fiecare clasă este devizată în trei coloane.

In prima coloană se trece No. dm. în circonferință.

Coloana a doua coprinde amenda la dm. de lungime în circonferință, din care se poate deduce amenda pentru arborele întreg care este trecută în coloana a treia.

CLASA I			CLASA II-a		
No. dm. în circonferință	Amenda la dm.	Amenda pentru arborele întreg	No. dm. în circonferință	Amenda la dm.	Amenda pentru arborele întreg
2	1	2.	2	0.50	1
3	1.10	3.30	3	0.55	1.65
4	1.20	4.80	4	0.60	2.40
5	1.30	6.50	5	0.65	3.25
6	1.40	8.40	6	0.70	4.20
etc.	etc.	etc.	etc.	etc.	etc.

Amenda la dm. pentru un arbore de categoria I având 2 dm. în circonferință s'a fixat un leu.

Ea este baza, punctul de plecare, al celorlalte amenzi la d. m. corespunzătoare fiecărei grupe, cari se poate deduce cu înlesnire, știind că amenda la d. m. este progresivă aritmetică cu rația 0,1 lei pentru arborii din clasa I și 0,05 lei pentru arborii din a II clasă.

Negreșit că cunoscând amenda la dm. corespunzătoare fiecărei grupe, putem deduce amenda pentru arborele întreg multiplicând'o cu No. decimetrilor lungimei circonf. Odată stabilit modul de construcție al tarifului să trecem acum la ceeace ne-am propus să discutăm.

Vom consideră și comparà volumul a 2 arbori de dimensiuni diferite.

De oarece însă, doresc ca demonstrația să fie generală va trebuì să căutăm a exprimà întregul tarif prin o formulă algebrică care să ne deà amenda orcărui arbore în funcțiune de lungimea circonferinței în dm.

Insemnăm cu *n* No. dm. în circonferință.

Cu *a* amenda la dm. corespunzătoare arborelui de circonf. *n*. Și cu A amenda pentru întreg arborele, putem pune tariful sub forma următoare :

No. dm. în circonferință	2	3	4	5	. . 6	. . . . n
Amenda la dm.	1	2.10	1.20	1.30.	. 1.40	. . . . a
Amenda pentru arborele întreg	2	3.30	4.80	6.50	. 8.40	. . . . A

Observând că amenzile la d. m. formează o progresie aritmetică de n—1 termeni, primul termen fiind 1 iar rația 0,1 lei ; și aplicând cunoscuta formulă a progresiilor aritmetice care ne dă valoarea ultimului termen, în cazul nostru *a* avem:

$$a = 1 + [(n - i) - 1] \times 0{,}1 = 1 + \frac{n-2}{10} = \frac{n+8}{10}$$

Ori amenda *A* pentru arborele întreg este egală cu produsul amendei la decimetru prin No. decimetrilor circonferinței, adică :

$$A = a.\ n$$

Sau înlocuind pe *a* prin valoarea aflată avem:

$$1)\qquad A = \frac{n(n+8)}{10}$$

Formulă care ne permite a calculà amenda arborilor din clasa I direct în funcțiune de lungimea circonferinții exprimată în decimetru.

Pentru arbori din clasa a doua, amenda fiind jumătate din amenda arborilor corespunzători din clasa I, ne putem servì de formula :

$$(2)\ A = \frac{n(n+8)}{20}$$

Fie V_c volumul cilindric al unui arbore de circonferință L, căruia îi corespunde amenda A;

și fie v_c volumul cilindric al unui arbore de circonferință l căruia îi corespunde amenda a.

Să presupunem că ambii arbori au aceiași înălțime dar circonferințe diferite luând prin ipotese:

$$L > l$$

Volumele reale V_r și v_r le vom deduce din volumele cilindrice V_c și v_c multiplicându-le cu un coeficent de reducțiune (coeficientul de formă) pe care să'l însemnăm cu p. Vom aveà:

$$V_r = p.\ V_c \text{ și}$$
$$v_r = p.\ v_c$$

Făcând raportul volumelor avem:

$$\frac{V_r}{v_r} = \frac{pV_c}{pv_c} = \frac{V_c}{v_c}$$

Ori volumele cilindrice a 2 arbori de aceiași înălțime sunt proporționale cu suprafața secțiunei de bază. Deci avem:

$$\text{(a)} \quad \frac{V_r}{v_r} = \frac{V_c}{v_c} = \frac{\pi R^2}{\pi r^2} = \frac{R^2}{r^2}$$

Din: $L = 2\pi R$ și
$l = 2\pi r$ avem:

$$\frac{L}{l} = \frac{2\pi R}{2\pi r} = \frac{R}{r} \text{ sau putem scri:}$$

$$\frac{R^2}{r^2} = \frac{L^2}{l^2}$$

Și înlocuind aceasta în relația (a) avem:

$$\text{(b)} \quad \frac{V_r}{v_r} = \frac{L^2}{l^2}$$

Care ne arată că volumele a 2 arbori sunt proporționale cu patratul lungimei circonferinței.

Raportul amenzilor corespunzătoare îl putem aflà servindu-ne de formula (1).

Astfel:

$$A = \frac{L(L+8)}{10} \text{ și}$$

$$a = \frac{l(l+8)}{10}$$

Deci raportul acestor amenzi va fi :

$$\frac{A}{a}=\frac{L\frac{(L+8)}{10}}{l\frac{(l+8)}{10}}=\frac{L(L+8)}{l(l+8)}$$

Să comparăm acum raportul volumelor $\left(\frac{V_r}{v_r}\right)$ cu raportul amenzilor $\left(\frac{A}{a}\right)$, ceiace revine a compară expresia :

$$\frac{L^3}{l^2} \text{ cu } \frac{L\,(L+8)}{l\,(l+8)}$$

Avem :

$$(c) \quad \frac{L}{l} > \frac{8}{8}$$

Căci prin ipoteză

$$L > l \quad \text{deci :}$$

$$\frac{L}{l} > 1 \text{ pe când } \frac{8}{8} = 1$$

Din inegalitatea (c) avem :

$$\frac{L}{l} > \frac{L+8}{l+8} \ :$$

(Într'o inegalitate de 2 fracţiuni suma numărătorilor către suma numitorilor este o fracţie mai mică decât cea mai mare şi mai mare decât cea mai mică fracţiune a inegalităţei).

Multiplicând ambii membri ai acestei inegalităţi cu $\frac{L}{l}$ avem :

$$\frac{L^3}{l^2} > \frac{L\,(L+8)}{l\,(l+8)}$$

Ori putem scri :

$$\frac{V_r}{v_r} > \frac{A}{a}$$

Multiplicând ambii membri ai acestei inegalităţi prin $\frac{a}{V_r}$ avem :

$$\frac{a\,V_r}{V_r\,v_r} > \frac{a\,A}{V_r\,a} \text{ sau}$$

$$(d) \quad \frac{a}{v_r} > \frac{A}{V_r}$$

In cazul nostru v_r ştim că reprezintă volumul arborelui de dimensiuni mici, căruia îi corespunde o amendă *a* ; deci raportul

$\frac{a}{v_r}$ reprezintă amenda la metru cub corespunzătoare arborelui considerat.

Tot astfel $\frac{A}{V_r}$ reprezintă amenda la m. c. corespunzătoare unui arbore de dimensiuni mari al cărui volum este V_r. (Acestea se pot obținе prin proporție).

Deci inegalitatea (d) ne arată că actualmente la m. c. se percepe o amendă mai mică pentru arborii de dimensiuni mari decât pentru cei de dimensiuni mici.

Cu totul alt rezultat ar fi trebuit să se obție dacă tariful ar fi concordat cu principiul ce a servit la construcția lui. In adevăr, știm că prețul unitar al arborilor de dimensiuni mari este mai mare decât acela al arborilor de dimensiuni mici ; și în virtutea principiului menționat ar fi trebuit ca amenda la metru cub de arbore gros să fie mai mare ca amenda la m. c. de arbore subțire.

Spre a ne formă o idee și mai clară asupra rezultatelor ce se obțin să ilustrăm cele expuse cu un exemplu. Astfel dacă admitem că cei 2 arbori considerați au :

$L = 12$ dm. și $l = 2$ dm. făcând raportul volumelor avem :

$$\frac{V_r}{v_r} = \frac{L^3}{l^2} = \left(\frac{L}{l}\right)^2 = \left(\frac{12}{2}\right)^2 = 36.$$

Iar raportul amenzilor corespunzătoare va fi :

$$\frac{A}{a} = \frac{L(L+8)}{l(l+8)} = \frac{12(12+8)}{2(2+8)} = \frac{12 \times 20}{20} = 12.$$

Cu alte cuvinte în timp ce volumul s'a mărit de 36 ori, amenda s'a mărit numai de 12 ori.

Am văzut că rapoartele $\frac{A}{V_r}$ și $\frac{a}{v_r}$ reprezintă amenzile la mc. corespunzătoare arborilor de volum V_r și v_r.

Deci pentru a vedeà de câte ori amenda la mc. de arbore subțire este mai mare decât amenda la mc. de arbăre gros n'avem decât să facem raportul lor și vom aveà :

$$\frac{\frac{a}{v_r}}{\frac{A}{V_r}} = \frac{\frac{V_r}{v_r}}{\frac{A}{a}} = \frac{36}{12} = 3.$$

(Am înlocuit pe $\frac{V_r}{v_r}$ prin valoarea aflată 36 și pe $\frac{A}{a}$ prin 12.

Iată dar rezultatul la care am ajuns ; amenda la mc. de arbore subţire care nu este bun decât pentru foc sau prea mici întrebuinţări este *de 3 ori mai mare* decât amenda la mc. de arbore gros, lemn bun de lucru.

Şi când ne gândim că acest rezultat l'am obţinut presupunând că ambii arbori au aceiaşi înălţime! In general însă, arborii de aceiaşi esenţă puşi în aceleaşi condiţiuni de tratament, climă, sol, expoziţie, etc. cu cât sunt mai groşi, cu atât au o înălţime mai mare. (In nici un caz mai mică).

Acest fapt va face ca raportul volumelor să fie mai mare pe când raportul amenzilor să fie acelaşi; dar rezultatele la cari am ajunge ar fi şi mai rele.

Până acum nu am făcut alt-ceva decât am constatat rezultatele rele ce se obţin prin aplicarea tarifului; va trebui după cum am spus şi în partea introductivă ca să vedem de ce natură şi cât de mari sunt aceste rezultate rele de care le-am constatat. Pentru aceasta va trebui să studiem cum variază valoarea şi amenda arborilor pentru diferitele lungimi de circonferinţă, ceeace s'ar puteà face dacă am fi în măsură prin experienţa noastră să ştim diferitele valori corespunzătoare arborilor pe care le am compara cu amenzile ce s'ar percepe dacă acei arbori ar fi tăiaţi în delict.

Insă de oarece nu posedăm aceste date şi chiar dacă le am poseda, comparaţia de care am vorbit fiind lungă şi totdeodată grea, vom căutà a stabili nişte principii prin care vom puteà ajunge mult mai repede la rezultat.

I) Vom considerà valorile arborilor proporţionale cu volumurile lor¹:

II) Vom presupune că toţi arborii au aceeaşi înălţime.

Din art. 19 c. s. r. reese că valoarea arborelui este a treia parte din amenda corespunzătoare. Astfel valoarea unui arbore de 2 dc. în circonferinţa căruia îi corespunde o amendă de 2 lei va fi $\frac{2}{3}$ lei. Această valoare o vom considerà ca exactă şi din ea bazaţi pe principiile enunţate vom puteà exprimà valoarea unui arbore de circonferinţă *L*, al cărui volum este Vr. Fie *M* această valoare.

Pentru aceasta să însemnăm cu v_r volumul arborelui de 2 dm. în circonferinţă. De oarece am admis că arborii au aceeaşi înălţime putem scrie:

$$\frac{V_r}{v_r} = \frac{L^2}{l^2}$$

Relaţie pe care am demonstrat'o dejà.

Inlocuind pe l prin valoarea sa care în cazul nostru e 2 dm. avem :

$$\frac{V_r}{v_r}=\frac{L^2}{4}$$

Am mai admis că arborii au valorile lor proporţionale cu volumele lor şi deci putem scri :

$$\frac{M}{\frac{2}{3}}=\frac{V_r}{v_r}$$

($\frac{2}{3}$ fiind valoarea arborelui de volum v_r).

Inlocuind în această egalitate pe $\frac{V_r}{v_r}$ prin valoarea aflată $\frac{I^2}{4}$ avem :

$$\frac{M}{\frac{2}{3}}=\frac{L^2}{4} \text{ de uunde :}$$

$$(3) \quad M=\frac{L^2}{6}$$

Vedem dar că am exprimat valoarea unui arbore de circonferinţa L în funcţiune de această circonferinţă ; de asemenea formule (1) ne dă amenda tot în funcţiune de L. Deci pentru a vedeà cum variază valoarea şi amenda pentru diferite grosimi vom studià cum variază expresiile care le reprezintă pe cale algebrică.

Putem să le studiem în 2 moduri :

a) Studiind cum variază raportul lor şi obţinând o singură curbă

b) Studiind fiecare expresie în parte însă pe acelaş axe coordonate şi apoi comparând curbele aflate.

Prin ambele metoade vom vedeà că obţinem aceleaşi rezultate.

a) *Primul metod.* Făcând raportul expresiilor valorei şi amendei avem :

$$\frac{M}{A}=\frac{\frac{L^2}{6}}{\frac{L(L+8)}{10}}=\frac{5L^2}{3L(L+8)}=\frac{5L}{3L+24} \text{ adică :}$$

$$\frac{M}{A}=\frac{5L}{3L+24}$$

Studiind variaţia acestei expresiuni pentru diferitele valori reale date lui L avem :

L	$-\infty$	creşte	-8	creşte	0	creşte	12	creşte	$+\infty$
f(L)	$\frac{2}{3}$	creşte	$+\infty$ | $-\infty$	creşte	0	creşte	1	creşte	$\frac{5}{3}$

Reprezentând aceasta grafic pe 2 axe coordonate avem:

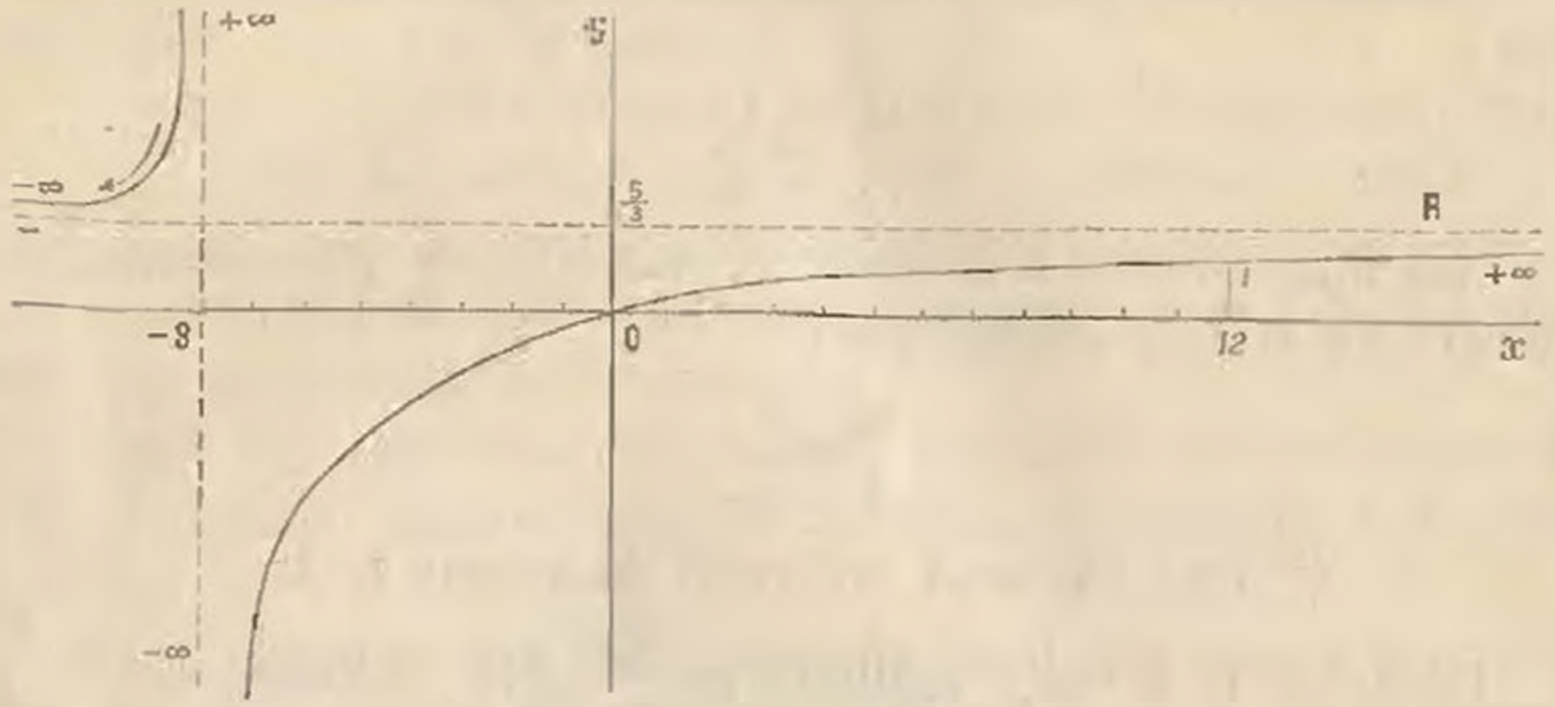

Curbă cu 2 ramuri asimptote atât paralelei la ordonată pentru L = — ∞ cât și paralelei la abscisă pentru L = — 8. De oarece în cazul de care ne ocupăm L este pozitiv pe noi ne va interesà numai porțiunea O R din ramura curbei a II, care după cum vedem crește continuu când L crește; devine 1 pentru L = 12 și rămâne totdeauna superior lui **1** pentru L > 12.

Aceasta însemnează că numărătorul adică valoarea crește mai repede de cât numitorul (amenda) cu care tinde să devină egală; devine egală pentru L = **12** și de aici în colo valoarea este totdeauna mai mare ca amenda.

Aceste rezultate le putem scrì astfel:

Când L < 12; Când L = 12 și când L > 12
M < A M = A M > A

Mai observăm; cu toate că raportul $\frac{M}{A}$ crește. Când L crește, el nu devine niciodată egal cu 2 ceeace însemnează că valoarea nu va fi niciodată de 2 ori mai mare ca amenda.

b. — Al doilea metod. Studiind separat variația amendei și separat variația valorei, avem:

Variația amendei														
	L	— ∞	crește	— 20	crește	— 8	crește	4	crește	0	crește	**12**	crește	+ ∞
	A	+ ∞	descrește	24	descrește	0	descrește	-1,6	crește	0	creste	84	creste	+ ∞
								minim						

Parabolă, admite minim pentru L = — 4.

Variația valorei										
	L	— ∞	creste	— 12	crește	0	crește...	12	crește	+ ∞
	A	+ ∞	descrește	24	descrește	0	crește	24	crește	+ ∞
						minim				

Reprezentând grafic ambele aceste variații pe aceleași axe coordonate avem :

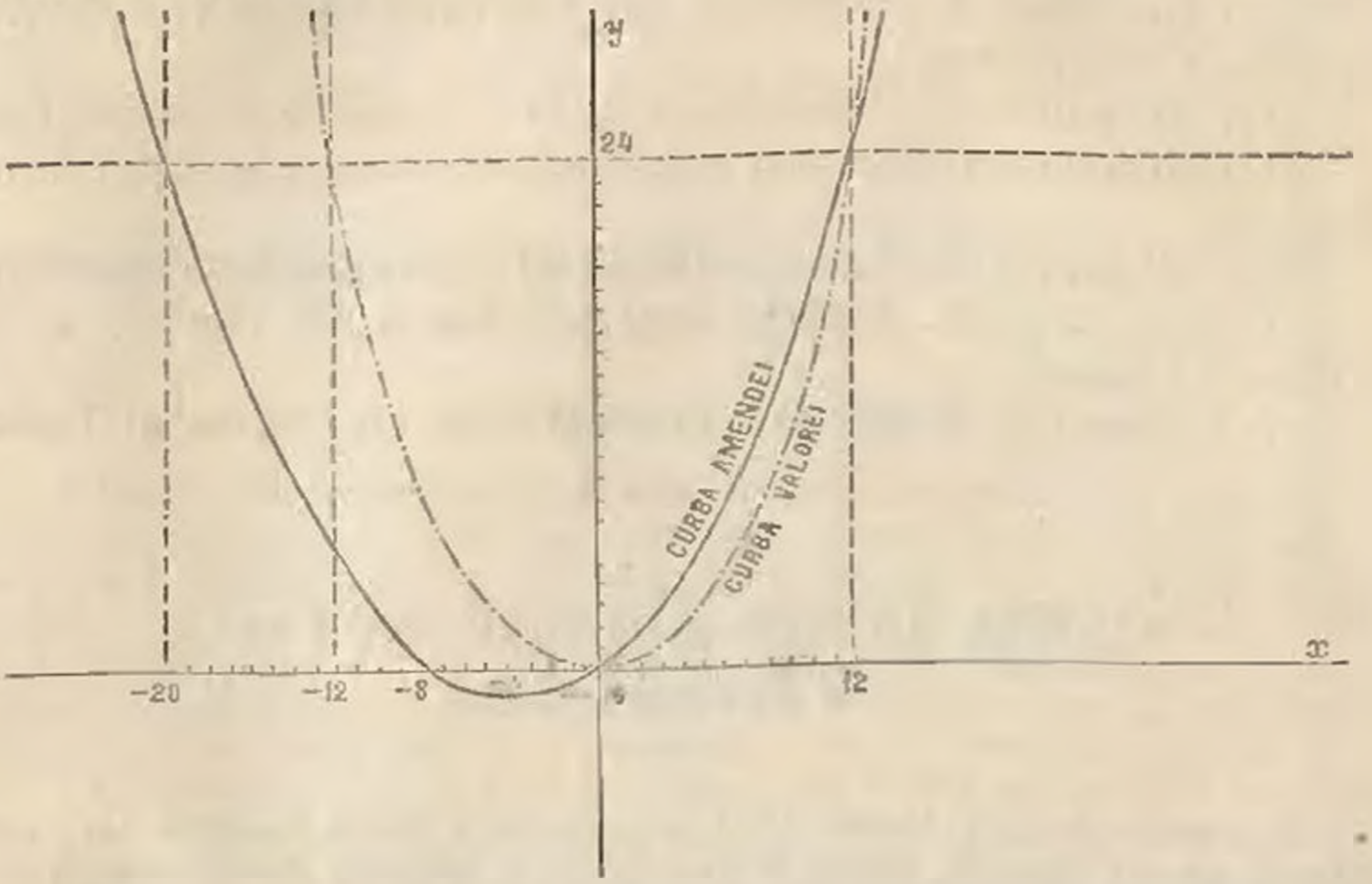

Și aici ca și în primul metod putem face aceleași observațiuni și din comparația ambelor curbe putem deduce aceleași rezultate. Astfel vedem că in tot timpul când $L > 0$ și $L < 12$ valoarea rămâne inferioară amendei, devine egală cu ea pentru $L = 12$ și în fine de la acest moment valoarea rămâne superioară amendei.

G. Teodoreanu,
elev stagiar silvic.

(Va urma).

INFORMAŢIUNI

In contul exerciţiului 1903—1904 până la 1 Iulie a. c. s'au incasat lei 5.638.604 bani 69; iar în contul exerciţiului 1904—1905 s'au incasat lei 1.135.378 bani 74.

* * *

La 9, 12, 15 şi 23 Octomvrie se vor ţine licitaţii la Iaşi, Bacău, Bârlad, Buzău, Ploeşti, Bucureşti, Piteşti, Slatina, Craiova, Constanţa şi Tulcea pentru vânzarea spre exploatare a 262 păduri ale Statului.

* * *

Dintre pădurile licitate în zilele de 9, 12 şi 15 August, s'a confirmat vânzarea a 26 păduri. «Monit. Of.», No. 144.

* * *

Următoarele mutări s'au făcut în corpul silvic până la 30 Septembrie a. c.:

D-l silvicultor *I. Christescu*, şeful ocolului Butoiu (Dâmboviţa) la regiunea X (Constanţa);

D-l silvicultor *D. Anastasescu*, de la regiunea X la ocolul Butoiu;

D-l silvicultor *G. Moţune*, şeful ocolului Giurgiu la ocolul Leordeni (Muscel);

D-l silvicultor *V. Pleşan*, şeful ocolului Leordeni la ocolul Giurgiu;

D-l silvicultor *V. Mirică*, şeful ocolului Tisău (Buzău) la ocolul Calu-Iapa (Neamţ);

D-l silvicultor *Botez*, şeful ocolului Calu-Iapa la ocolul Tisău.

CLIMA LUNEI AUGUST 1904 st. n.

la Bucureşti-Filaret.

Cu toate că luna August 1904 a început şi a sfârşit printr'un timp cu mult mai rece ca cel obişnuit, totuşi în general ea a fost mai călduroasă ca în mod normal. Seceta din lunile precedente a continuat şi în cea mai mare parte din cursul acesteia; abia către finele ei au fost două zile în cari a plouat mai bine.

Temperatura lunară 22°.8 este cu un grad mai ridicată ca valoarea normală; limitele între care au fost coprinse de la 1857 încoace temperaturile mijlociţale acestei luni, sunt 25°.0 în 1861 şi 18°.3 în 1884. In 1890 această temperatură se ridicase de asemenea până la 24°.9. Perioada mai caldă a fost de la 5 la 23, de la 8 la 12, şi de la 16 la 23 au fost cu deosibire zilele cele mai călduroase. De la 1 la 4 şi de la 24 la finele lunei au fost perioadele mai răcoroase. Temperatura maximă absolută 37°.0 s'a înregistrat la 22. Ziua cea mai puţin călduroasă a fost la 28, temperatura cea mai coborâtă 9°.0 înscriindu-se în ultima zi a lunei. Cea mai ridicată temperatură din luna August înregistrată până acum la Bucureşti de la 1877 încoace, a fost 40°.8 în 1896, iar cea mai cobrâtă 6°.8 în 1891. Zilele de vară au fost 26 ca şi de obiceiu.

Cantitatea totală de apă din cursul acestei luni, 42 mm în 8 zile, este numai cu 3mm. mai mică decât aceea ce se obţine în mod normal. Ploile de la 27 şi 28 au fost cele mai abondente dând în total 31mm. de apă din cari 25mm. numai la 27. Ele au fost însoţite de manifestaţiuni electrice. Din Iulie 1903, de când a început seceta şi până la sfârşitul acestei luni, s'a adunat la Bucureşti numai 354mm de apă, pe când valoarea normală este 715 mm. De 41 de ani de când se fac observaţiuni udometrice în această localitate, n'a fost până acum nici o perioadă de 14 luni consecutive în cari să fi căzut o aşà de mică cantitate totală de apă ca acum.

Presiunea atmosferică mijlocie 753.5mm. este egală cu normala.

Vântul dominant crivăţul (E şi NE) a suflat în proporţiune de 38%. Vânt tare a bătut în 6 zile; la 13 iuţeala vântului ajunsese la 15 metri pe secundă.

Atmosfera a fost cu 5% mai ureată ca în general. Cerul obicinuit de înnorat; zile senine au fost 19, noroase 8 şi acoperite 4.

Soarele a strălucit 338 de ore în loc de 212 ore cât el străluceşte în mod normal. N'a fost nici o zi din cursul lunei în care acest astru să nu să fi arătat pe cer.

Roua s'a observat în 5 zile, halo polar şi tunete şi fulgere în câte 2, iar la 11 şi 26 fulgere de căldură.

In ziua de 1, la 9h 51m. timp oficial dimineaţa, precum şi în ziua de 18 la 10h.8m. seara, s'a înregistrat câte o microseismă.

Vegetaţiunea a suferit şi mai mult din cauza secetei care continuă. Iarba care se uscase cu totul a început a eşi din nou în urma ploilor cari au avut loc către sfârșitul lunei. După ploile de la 27 și 28, umezeala a pătruns în pământ până la 10cm. adâncime. Ogoarele au început a se face cu multă activitate. La arbori și pomi fructiferi, mare parte a frunzelor s'au uscat și căzut prea de timpuriu din cauza secetei. Viile se mențin încă bine; către sfârșitul lunei strugurii erau în mare parte copți. Dintre fructe au apărut: prunele, nucile, merele, perele și persicile.

Starea udometrică și agricola a Românici la finele lunei August 1904 st. n.

Starea udometrică.

Seceta și căldurile simțitoare au continuat în cea mai mai mare parte din August, care este a patrusprezecea lună, din perioada de secetă prin care trece țara noastră. Către sfârșitul lunei, de la 27 la 29, au căzut ploi generale, cari, în unele părți ale țărei și cu deosebire în Moldova de jos și în estul Munteniei, au dat cantități mari de apă. Pe unele locuri, în districtele Covurlui și Tulcea, ploile din aceste zile au cauzat stricăciuni și inundațiuni. A mai plouat câte puțin dar parțial, și în unele zile de la începutul lunei și către jumătatea ei.

Cantitatea de apă obținută în mijlociu în cursul acestei luni este aproximativ[1]) de 50 milimetri în 5 zile, pe când valoarea sa normală este de 42mm; ea este prin urmare cu 20% mai mare ca valoarea normală. De la Iulie 1903, de când ține seceta, aceasta este prima lună în care cantitatea mijlocie de ploae a dat un excedent asupra valoarei normale. Dela 1891 încoace, de când facem studiul ploi în România, numai în 5 ani (dela 1899 la 1902) luna August a fost mai ploaioasă ca acum.

Cele mai abondente ploi, pe alocuri chiar torențiale, au căzut în regiunea muntoasă și în Moldova unde cantitățile mijlocii pe districte au trecut de 50mm, ajungând la 105mm. în Neamț și 117mm. în Prahova. Dobrogea și Oltenia au avut cele mai puține ploi, în mijlociu respectiv câte 17 și 25mm. Districtele cele mai puțin udate sunt: Mehedinți, Constanța și Gorj, care au avut respectiv numai câte 10, 14 și 17 milimetri de apă.

Debitul râurilor înaintea căderei ploilor, a continuat a scădea, ridicându-se cu 75% sub valoarea normală. Navigațiunea pe Dunăre a fost suspendată în multe părți din cauza apelor mici și a bancurilor ce se formaseră. In afară de râurile mici și de pârâuri, multe râuri mai mari ca: Râmnicul, Putna, Bârladul, etc. au secat cu desăvârșire.

Prutul, Oltul și siretul aveau atât de puțină apă, încât în unele puncte se putea trece cu piciorul; transporturile pe ele se suspendaseră. Lacurile mari s'au uscat; iar izvoarele și fântânele aproape nu mai aveau apă; foarte multe din ele chiar secaseră. Oamenii bătrâni afirmă că nu 'și mai amintesc ca râurile și izvoarele să fi secat vreodată ca acum.

Sunt multe localități unde vitele n'aveau cu ce se adăpă.

Din cauza micului debit al râurilor, s'au suspendat exercițiile de înotare ale regimentelor de cavalerie.

Tot din cauza lipsei de apă și a furagiilor s'au suspendat de asemenea manevrele regale ce erau să se facă în Moldova.

In urma ploilor de la sfârșitul lunei, debitul apelor a început a se mări pretutindeni.

In ultimele 14 luni de când ține seceta (de la Iulie 1903 până la sfârșitul lui August 1904) s'au adunat aproximativ 410mm. de apă. Cu această valoare deficitul de apă ce constatasem în luna trecută s'a redus cu 4%, așa că el este acum de 43% față de valoarea normală.

Cu toată această mică ameliorare produsă de ploile din urmă totuși nici odată, în ultimii 14 ani nu s'a mai pomenit la noi o perioadă de secetă așà de îndelungată. In anii secetoși 1894 și 1899, cantitățile de apă adunate în perioadele corespondente de 14 luni, fuseseră respectiv de 474 și 582mm.

---

[1] Zicem *aproximativ* căci din cele 108 stațiuni, unde se măsoară precipitațiunile atmosferice câteva nu au intrat în acest prim calcul. Introducerea lor în calculul definitiv nu va modifica însă în mod simțitor cifrele ce dăm.

Starea agricolă.

Porumburile s'au uscat și acolo unde ele încă mai rezistau la finele lunei precedente. Acum au rămas preà puține localități, cu deosebire în luncile din nordul Moldovei și din vestul Olteniei, precum și în regiunea deluroasă, unde se va obține câte o producțiune mai slabă de porumb. Districtele Dorohoi și Mehedinți sunt singurile care vor da o cantitate mai satisfăcătoare, însă nici aci nu pretutindeni. Mai în toate celelalte părți ale țărei, cocenii porumburilor s'au tăiat sau s'au smuls pentru ca să servească de nutreț vitelor.

In vederea lipsei porumburilor și pentru asigurarea alimentărei populațiunei, Guvernul a luat măsuri de a se opri exportarea lor.

Aceiși măsură a fost luată și pentru conservarea în țară a plantelor furagere și a produselor ce pot servi la hrana vitelor, căci fânețele s'au uscat cu totul în această lună; chiar la munte unde ele au fost mai bune, au dat o cantitate preà mică de nutreț.

Ploile de la 27 și 28 August, chiar dacă nu ar mai îmbunătăți unele porumburi târzii care încă mai rezistau, vor fi însă de mare folos pășunelor și fânețelor care au început a crește cu vigoare.

Dacă timpul va fi încă favorabil — ceeace se poate afirmà, căci de la 4 la 6 Septembrie au căzut ploi foarte abondente în toată țara — pășunele vor crește și vitele vor aveà ce mâncà până mai târziu, economisind astfel mult din nutrețurile pentru iarnă. Dacă s'ar întâmplà să urmeze o perioadă mai caldă, fânețele, și cu deosebire cele artificiale, vor da chiar o cantitate de fân pentru iarnă. Asemeni și porumburile cari au legat târziu, vor aveà timp favorabil spre a ajunge la maturitate.

Secerișul ovăzului care, în nordul Moldovei, a început în ultimele zile ale lunei, s'a terminat ; treeratul este de asemenea terminat în foarte bune condițiuni.

Arăturile și ogoarele de toamnă se fac încă de la începutul lunei ; ele mergeau însă foarte greu, pământul fiind uscat cu desăvârșire. Cu toată seceta ogoarele în unele părți se făceau cu înlesnire, de oarece pământul, din lipsa ploilor și din cauza căldurilor, să prăfuise și pe unele locuri erà foarte afânat.

Inca din prima decadă s'au făcut semănături de rapiță, care însă n'a răsărit din cauza lipsei de umiditate. In urma ploilor de la sfârșitul lunei pământul s'a înmuiat mult, umezeala pătrunzând până la 20cm. adâncime și pe alocuri și mai mult. In toată țara au început cu mare activitate arăturile de toamnă iar în multe părți s'a semănat imediat rapiță și pe alocuri chiar grâu și secară.

Rapița și meiurile de nutreț, semănate la începutul lunei, au răsărit foarte bine în urma acestor ploi.

Pomii fructiferi continuă a merge rău; în multe părți ei s'au uscat; foarte multe fructe au căzut. Frunzele arborilor s'au pârlit de căldură și au căzut în cea mai mare parte încă din primele două decade. Dintre fructe s'au copt preà de timpuriu: merele, perele, prunele, persicile și nucile.

Viile, cu toată seceta ce au suferit, se mențin destul de frumoase în cea mai mare parte a țărei. Cele bine îngrijite și tratate la timp, deși au rodul mic, el este însă destul de abondent. Strugurii începuseră a se coace către sfârșitul lunei. Ploile din ultimile zile le-a fost de mare folos; se speră a se obține în multe părți o producțiune satisfăcătoare de vin de bună calitate.

In definitiv ploile dela sfârșitul acestei luni și acele foarte abondente din prima decadă a lui Septembre, vor fi de foarte mare folos pășunelor și fânețelor, dar mai cu deosebire semănăturilor de toamnă pentru viitorul an agricol.

Institutul Meteorologic.

* * *

Tip. GUTENBERG Joseph Göbl, str. Dómnei, 20.

COMERŢUL ŞI INDUSTRIA LEMNOASĂ ÎN ROMÂNIA

RAPOARTE CONSULARE

Toate Statele fără deosebire sunt puse în cunoştinţă de către agenţiele lor consulare, în fiecare an, despre întreaga mişcare economică din ţările în cari producţiunea lor 'şi găsesc, de ordinar, debuşeuri.

Părerile lor, dar mai cu seamă recomandaţiunile ce fac, cu prilejul rapoartelor ce înaintează guvernelor respective spre a favoriză desfacerea produselor conaţionalilor lor, sunt în general foarte interesante.

Aceasta cu atât mai mult cu cât generalitatea consulilor străini şi-au primit educaţiunea necesară pentru a fi puşi în măsură de a răspunde, cu temeiu, exigenţilor cerute de natura carierii ce au îmbrăţişat

Este dar de toată necesitatea ca să cunoaştem şi noi cum judecă streinii, competinţi în materie, starea lucrurilor din ţara noastră şi în special în ce priveşte comerţul şi industria lemnelor în România.

In acest scop am luat hotărîrea de a alege cu începere din anul 1901, rapoartele cele mai remarcabile trimise ministerului de comerţ din Viena de către diverşi consuli austriaci residenţi în oraşele noastre principale, formând centrul diferitelor circumscripţiuni consulare, pe care traducându-le din limba germană să le pun în vederea cititorilor acestei reviste.

Am dat preferinţă dărilor de seamă făcute de către consulii austriaci, de oarece cu Austria avem cele mai multe daraveri comerciale, iar pe de altă parte pentrucă această ţară limitrofă dispune, la noi, de o veche şi foarte bună organizaţiune consulară, astfel încât agenţii săi aduc cele mai mari servicii comerţului şi industrii Statului respectiv.

Petre Antonescu.

Rapoarte pe 1901.

Raportul consulului din Iași. Fabricile de cherestea și de industrii lemnoase din județele Neamțu, Succava, Dorohoi și Bacău produc scânduri, dușumele, șipci (leisten), lemne de construcție, lemne de foc, doage, butoaie, traverse de drum de fer și lemn de rezonanță. Produsele se vînd mai cu seamă în țară, parte în stare brută, parte în stare lucrată. Exportul în asemenea articole cari se îndreptează spre Rusia, Austro-Ungaria, Englitera, Franța și Germania este limitat. A fost tratative pentru a se vinde m³ lemn de brad cu 25—50 lei, de fag cu 30—60 lei, de plop cu 50 lei, de stejar cu 50—100 lei, de cireș cu 60 lei, de păr și măr cu 70 lei, de pin silvestru cu 80—100 lei, de nuc cu 100—150 lei.

Scândurile de brad ($^{13}/_{10}$, $^{12}/_{16}$, $^{13}/_{20}$, $^{18}/_{35}$, $^{18}/_{30}$ mm) cu o lungime de 2, $2._5$, 3, $3^1/_2$, 4. $4._5$, 5, $5^1/_2$ și 6 m. împărțite în 3 clase au fost plătite cu câte 28, 26 și 20 lei m³, cele groase de $^{18}/_{20}$, $^{18}/_{25}$ și $^{18}/_{30}$ mm. lungi dela $2._5$ 6 m. după calitate, cu 19, 22 și 26 lei, cele de 4—5 cm. grosime cu 22—30 lei. Dușumelele de $^{8}/_{10}$ cm., lungi de 3—6 m. și lații de $^{25}/_{6}$mm. lungi de 3—6 m. s'au vândut cu 25 lei m³. Ferestraele mai mici au lucrat mai puțin și cu întrerupere din lipsă de mijloace și de debușcuri.

Constanța. Pentru a îndulci clima foarte aspră din cauza vântului foarte violent (furtunos) și din lipsă de umiditate a solului, Ministerul Domeniilor decise a înființă păduri comunale în provincia de peste Dunăre, aproape cu desăvârșire lipsită de arbori. Pentru aducerea la îndeplinire a acestor lucrări așà de indispensabile pentru Dobrogea s'a creiat la început un fond de 2 milioane! In acest scop s'a rezervat câte o suprafață de 2—300 hectare. Afară de câteva mici încercări, o împădurire pe o scară mare nu s'a făcut până acum.

Focșani In ce privește pădurile nu găsim date decât pentru județele Putna și Tecuci:

Pădurile Statului: 33,299 ha, cele comunale și ale stabilimentelor publice 12,993 ha; particulare: *a*) supuse regimului silvic 36,823 ha, nesupuse regimului silvic 65,996 ha; suprafața totală a pădurilor este de 149,111 ha din care s'a exploatat 55,581 rămâind ne exploatate 93,530 ha. Speciile se repartizează pe următoarele suprafețe: reșinoasele ocup 18,510 hect. fagul 8,701, stejarul 10,1 8, speciile amestecate 100,070 ha. In ce privește suprafața destinată împăduririlor sunt rezervate 49,463 ha din care 4,532 ha cultivate cu plante agricole și 14,246 dejà înpădurite. Producțiunea anuală în lemn de construcție se urcă la 151,897 și în lemn de foc la 884,477 mc.

Industria forestieră numără în județul Putna 141 ferestrae mici cari debitează, având drept motor apa, o cantitate de 15,467m^3 scânduri de calitate nu tocmai excelentă. Cu toată bogăția în păduri, această industrie nu se poate ridică de oarece lipsesc căile de comunicație în regiunile înpădurite, se constată chiar un regres față cu ceeace erà mai înainte, de oarece au încetat să funcționeze două mari fabrici de cherestea. In ce privește dogăria sunt 3 întreprinderi mijlocii. Doagele se aduc din celelalte ținuturi ale țării și din Ungaria. In județul Tecuci la Cosmești se află o fabrică de lemn de construcție cu 100 cai putere înființată în 1894, o fabrică de pastă de lemn cu 150 cai putere. La Homocea din Tecuci de asemenea o fabrică de lemn de construcție.

Comerțul de lemne nu are importanță, după cum ar trebuì, față cu bogăția în păduri. In adevăr se aduce din alte părți ale țării nu numai lemne de lucru și construcție, dar chiar de foc.

Prețurile lemnului de lucru și construcție este relativ minim. Locurile încotro se îndreptează produsele lemnoase de aici sunt cele din interiorul țării dar mai cu seamă porturile dunărene.

Craiova. Economia forestieră s'a bucurat și în acest an de solicitudinea guvernului de care are multă trebuință, de oarece după datele oficiale, pădurile Statului fructifică cu un procent de 0,5. Ca o cauză a acestei stări triste se admite lipsa de dispoziții îndestulătoare pentru distrugerea insectelor, fluturilor etc. Se zice asemenea, că masivele suferă și de faptul că coastele munților și ale dealurilor nu sunt consolidate, din această cauză Ministerul Domeniilor a luat măsuri pentru plantarea coastelor. și taluzurilor cu arbori.

Spre a se organizà bine serviciul silvic și a se puteà ține mai bine în evidență exploatarea, s'a împărțit țara în 10 regiuni forestiere, dintre care 3 și anume, Pitești, Slatina și Craiova se află în circonscripția noastră consulară.

Merită a se relevà faptul că în R.-Vâlcea s'a format o societate pe acțiuni «Lotru» pentru exploatarea pădurilor care dejà a cumpărat în județul Vâlcea ferăstraele existente. Capitalul în acțiuni se urcă la 1.807.000 lei (9007 acțiuni de câte 200 lei). In capul comitetului fondator se află o firmă din Buda-Pesta. Capitalele franceze ia din nou parte în exploatări forestiere românești; o societate franceză la care participă și un supus austriac, a cumpărat în luna Martie pe cale licitativă păduri de stejar din circonscripția consulară spre a exportà material lemnos sub formă de trunchiuri sau de doage pentru o sumă de 2 $^1/_2$ milioane lei. Şi astă vara s'a ivit cumpărători francezi de doage şi trunchiuri. Se simte lipsă, cu toate acestea de material propriu pentru export, de oarece doagele locale diferă prea mult, în modul cum sunt făcute și în dimensii, de cerințele comerciantilor francezi. Butucii, din contră, rare ori se întâmplă să fie fără noduri și de calitatea cum se cere în străinătate, de oarece din cauza neaplicațiunei în mod strict a legei forestiere s'a deteriorat întru câtva calitatea pădurilor de stejar în cele din urmă 2 decenii. Cu toate acestea s'a mai făcut oarecari vânzări de mai mică importanță. Tendința actuală este ca Statul să nu vânză lemnele decât direct la consumatori (la autorități).

Turnu-Severin. Transportul lemnelor de la T.-Severin în jos a fost în ăst timp foarte însemnat, deși acesta a fost aproape exclusiv absorbit de către navigația românească. Traverse de drum de fer sosite în șantierile de aici au fost încărcate pe șlepuri mari. Lemne de construcție de obiceiu nu se transportă; lemne de foc, din contră, de aici au pornit mai multe încărcături, însumând 1591 tone prin societatea de navigație austriacă privilijată pe Dunăre.

Industria lemnoasă. Firma belgiană Albert Lamarche cumpărând masivele de stejar de la Glogova a început deja tăerea din luna Octombrie. In acest scop se află deja în localitate vr'o 600 tăietori de lemne din Croația și Carintia, cari se ocupă cu facerea de doage, lucrândule în acord, și cari spre mijlocul lui Aprilie se întorc din nou în patria lor. Firma în chestiune care plătește 4,50 lei pentru un m. c. lemn de doage, este îndatorată a trimite pentru casele franceze din Marsilia, Cette și Bordeaux până în Mai 1902 vr'o 6 milioane doage. Afară de aceasta «Berliner Holzcomptoir» are în exploatare în T.-Jiu o pădure mică din care fasonează lemn de lucru și de construcție, tocuri de uși, de ferestre precum *și lemne de mine*, pe cari cea mai mare parte le trimite în Africa de Sud.

Giurgiu. Suprafața păduroasă care în circumscripția consulară se urcă la aproape 120 mii hectare, jumătate aparținând Statului, în ultimul timp au fost supuse unor exploatări mai raționale: tăierelor neregulate li s'a pus capăt prin legi. Pe când în partea nordică a circumscripției domină pădurile de stejar, în luncile Dunărei se află salcii, plopi şi mesteacăni! Venitul anual variază între 4—11 lei la hectar.

Afară de stâlpi de telegraf și lemn de construcție de dimensiuni mai mici pentru case țărănești, pădurile produc numai lemne de foc destul de scumpe, de oarece stânjenul de lemne de stejar se vinde cu 45—70 lei, cele de sălcii 16—27 lei.

Ferăstraele de aici, cari primesc lemnul brut din regiunea de Nord a Carpaților plutit pe Olt și pe Dunăre, în 1901 a produs cam 18.000 m.³ scânduri, de brad și molid mai cu seamă, dușumele și lați, și s'a desfăcut în cea mai mare parte în circumscripția consulară. Prețul a variat între 46—55 lei; iar pentru lemnul de stejar între 60—65 lei m.³.

Nowosielitza. O industrie în Basarabia, în înțelesul propriu al cuvântului, nu există și sunt puține semne pentru desvoltarea acestiea. Cea mai importantă, și pentru noi de cea mai mare însemnătate, sunt ferestraele cari se construesc din ce în ce mai multe d'alungul Prutului. In condițiunile actualelor taxe vamale urmează neapărat să se desvolte în paguba noastră această ramură de industrie.

Draniță se produce deja aici în mod exclusiv, astfel că nu se mai aduce din Austria.

Spre sfârșitul anului, s'a înființat o fabrică de călți de lemn.

Basarabia numără 1462 întreprinderi industriale cu 5983 lucrători și o producție cu o valoare de 2.577.856 ruble.

Importul a 2 articole a fost mai cu seamă mare și promite a se menține și pe viitor, acestea sunt lemnul ferestruit și lemnul de lucru.

Importul materialului lemnos ferăstruit se explică pe deoparte prin exportul de petroleu din Asia care se face în lăzi de lemn din scândurile noastre, a fost favorabil, pe de altă parte șansele unei bune recolte deșteptând înclinațiunea pentru construcțiuni și sfârșinduse proviziunile vechi de lemne, a trebuit neapărat să se facă însemnate cumpărături din Austria.

O importanță cu mult mai mare are pentru noi importul lemnului de lucru. El corespunde natural și cerinții mai mare a provincii, care n'are altă resursă decât lemnul nostru. Scândurile noastre plătesc în Rusia o vamă de $1_{,01}$ coroane la 100 kg., iar transportul pe drumul de fer este destul de mare.

Lemnul rotund se introduce prin plutire d'alungul Prutului eftin și fără vamă. Linia de drum de fer Nowosielitza-Chișenou, a fost aleasă foarte nenorocit, de oarece este depărtată de principalele puncte ale Basarabiei și marfa spre a fi condusă la locul de destinaţie trebue să facă pe această linie un mare ocol după care transportul se urmează cu căruţele. Aceasta ridică şi mai mult puterea de concurenţă a transportului pe apă. In vederea unor astfel de împrejurări numărul industrialilor, cari îşi construesc ferestrae pe malul Prutului, cresc în fiecare an şi faţă cu fabricanţii noştri se bucură de mari avantaje de oareco în afară de folosul ce poate realiză fabrica ca atare şi diferenţa de transport între cel pe drumul de fer şi pe apă, ei câştigă şi taxa vamală de $1._{5}$ Cor. pentru 100 kg. lemn ferestruit. Dacă taxele vamale pentru lemne ferestruite nu vor fi consolidate prin convenţiuni comerciale favorabile Austriei, industria în chestiune se va desvoltă repede în Basarabia putându-se dispensă de marfa noastră astfel că importul se va mărgini numai la lemnul de lucru.

In anul acesta nu s'a mai importat draniţă din Austria. Exportul crescând de ouă a provocat o bună desfacere pentru câlţii de lemn. Ne va scăpă şi acest articol din mână pentrucă s'a înfiinţat o fabrică în Nowosielitza care se serveşte de lemnul rotund adus din Bucovina. In ambele cazuri, taxele vamale au dat primul impuls pentru desvoltarea industrii lemnoase.

Importul obiectelor comune de lemn a crescut mult anul acesta. Incercarea de a se procură lemn din Austria şi a se fasonă aici hârdaie, cofe şi alte vase n'a dat bune rezultate, şi aşă fiind se va aduce şi de aci înainte făcute gata din Bucovina. Roabele noastre sunt preferite altora.

Brăila. Industria lemnoasă a suferit mult de criza din anul trecut, consecinţa a fost încetarea parţială a lucrului în 2 fabrici de cherestea, ast-fel că astăzi sunt numai 2 şi acestea nu lucrează în mod permanent. Se produce exclusiv scânduri. Materialul întrebuinţat (lemn rotund) este cea mai mare parte de provenienţă indigenă şi numai o mică parte se importează din Bucovina şi Ungaria, cantităţi mari procură şi Bulgaria. Materialul austriac şi unguresc este în calitate cu mult mai superior celui românesc, şi aici este foarte căutat, taxele vamale însă împedică un prea mare export. Se zice că guvernul românesc în 1903 are de gând să urce atât taxele de import pe această categorie de material şi să ridice concesiunea tutulor fabricelor de a introduce fără vamă lemn rotund din străinătate.

Galaţi. In ce priveşte lemnele comerţul cu străinătatea a fost destul de activ, pe câtă vreme cel cu interiorul ţărei din cauza puținei activități în construcțiuni a fost de tot slab și abia în toamnă se începù o cerere în acest soiu de material lemnos. Din această cauză mai toate ferestraele indigene și-a adaptat dejà instalațiunile lor în vederea exportului. Din cele 12.000 vagoane lemne ferestruite, cari au fost exportate prin Galați, 7500 vagoane provine din țară și numai 4500 vagoane din străinătate, și anume 3000 vagoane din Transilvania și 1500 din Bucovina.

Scăderea comerciului de tranzit, dejà semnalat în precedentele rapoarte, este o urmare directă a măsurilor excepționale din partea administrațiunei căilor ferate rusești pentru a favorizà transportul de lemne. Pentru a obține întregul tranzit de lemne din Galiția de Est și din Bucovina prin Nowosielitza spre Odessa, administrația drumului de fer sud-vest rusesc nu numai că a redus tariful la o cifră minimă, dar a făcut exportatorilor de lemne și alte înlesniri, punându-le la dispoziție locuri de depozite fără plată în Odessa, de unde transportul pe apă mai departe se efectuiază în regie cu vapoare proprii, și foarte ieftin. România va pierde cu totul comerțul de tranzit din Bucovina mulțumindu-se cu cel din Transilvania, unde exportatorii de cherestea nu dispun de un alt port mai aproape ca Galații.

Din cele 7.500 vagoane, ferestruite 5.500 lemne aparțin celor 2 mari fabrici de cherestea ale societăței fondată pe acțiuni mai înainte P. și C. Goetz & Co. iar restul de 2.000 vagoane provin de la celelalte ferăstrae românești. Negreșit că în această producțiune intră 80—90.000 m.^{3} lemn rotund importat din Austro-Ungaria, care import nu va încetà niciodată oricât s'ar dezvoltà industria cherestelei în România, de oarece lemnul reșinoaselor din România este mai puțin bun și are nevoe a fi amestecat cu lemn din Austria ca să se poată desface cu ușurință ca marfă normală.

Exportul ca în totdeauna se dirijează spre Batum, Turcia, Grecia, Costa-Siriană, Egipt, Algeria, Franța, Italia, Holanda și în Germania.

Desfacerea în Germania nu atinse în 1901 înălțimea normală, căci scăderea din 1900 în ce privește construcțiunile a avut de efect ca comerțul să fie tot lânced. Exportul spre Bulgaria fu de asemenea slab, de oarece puterea de cumpărare a acestei țări a fost puțin însemnată.

Un nou debușeu își găsì produsele forestiere românești în

Anglia, și deși primele încercări nu sunt încurajatoare de oarece din cele 700 vagoane, în urma concurenței mărfei norvegiane de mai bună calitate, rămase la finele lui 1901 cam 400 vagoane nevândute, cu toate acestea este bine a fi cultivat pe viitor terenul, de oarece pădurile din Europa de Nord se împuținează și marfa de Dunăre mai eftină, poate să se desfacă în Englitera. Prețul se menține în mod constant destul de urcat căci s'a plătit în termen mediu 36 lei pentru 1 mc. material bun, neasortat, iar prețul lemnului rotund a variat între 11 și 14 lei pentru mc. pentru dimensiunile mai mari și 10—12 lei m³ pentru cele mai mici.

De menționat pe lângă aceasta este cererile active în lemne subțiri pentru prăjini de cereale, de hameiu și pentru cele numai puțin cioplite. Acest material s'a putut bine desface în Bulgaria și Basarabia rusească, și fiindcă în cea mai mare parte el provine din Transilvania și Bucovina, ar trebui atrasă atențiunea producătorilor austro-ungari.

Dulapii sunt produși de ferăstraele de apă din Bucovina și Transilvania. Vânzarea lor în Turcia, Grecia și Bulgaria în 1901 a fost destul de limitată rămâind, aproape jumătate, producțiunea nevândută.

Se semnalează o mare dezvoltare în afaceri în ce privește lemnele de stejar. Calitatea celor din România s'a dovedit ca excelentă și în fiecare an se exportă mari cantități de traverse în Germania, Belgia și Holanda precum și doage în Francia.

* * *

RAPORTUL SUSŢINUT

ŞI

POSIBILITATEA LA PĂDURILE NOASTRE SECULARE DIN MUNŢI [1]

(Urmare și fine).

Intre cei mai autorizați membrii ai acestei asociațiuni, profesorul cavaler de Guttenberg, consilier aulic, titularul catedrei de amenajament la Academia forestieră din Viena, a luat cuvântul și a dat publicității un studiu, reprodus și în *Revista pădurilor* anul 1898, pag. 153, din care, relativ la raportul susținut, extragem aici cele următoare:

---

[1] Vezi «Revista Pădurilor» pe lunile August și Septembre 1904.

«Prin amenajament e stabilit că după exploatarea tuturor «masivelor, cari actualmente sunt mai bătrâne de 100 ani, «totuşi mai rămân 44% a întregului teritor al Domeniului, «populate cu arbori, cari aparţin unei clase mai tinere; mai «departe considerând creşterea eminentă a masivelor rege«nerate, ele se vor puteà utilizà dejà la etatea dela 80 ani «în sus. Se poate zice deci, că pentru exploatarea masivelor «actualmente bătrâne, ar fi a se stabilì timpul de cel mult «două perioade, adică 40 ani. In seria pădurilor de munte, «a cărei mărime e de 207.628 hectare, 116.600 hectare sunt «populate cu masive mai bătrâne decât 100 ani.

«Luând deci perioadele de exploatare, după cum am «admis mai sus cu 40 ani, parchetele anuale ar puteà aveà o întindere de 2.915 hectare».

Să-mi fie permis a întrerupe aici pe savantul profesor Guttenberg, pentru a constatà că D-sa ar găsì deplin justificat şi destul de compatibil cu principiul raportului susţinut cu rigoare, ca în cei 40 ani, la început să se exploateze 116.600 hectare, iar în cei 40 ani următori, numai 91.028 hectare, şi nimenea din cei chemaţi nu ar puteà să-i impute că nu e destul de prevăzător din orce punct de vedere.

«Cu toate aceste, — continuă profesorul de Guttenberg, — «conform amenajamentului pentru deceniul curent, exploa«tarea cuprinzând multe masive, în cari s'au făcut dejà «tăeri anticipate, şi astfel s'au rărit în mod sensibil, par«chetele anuale s'au fixat numai de 2.590 ha. Chiar păstrând «această mărime a parchetelor anuale pentru viitor, după «40 ani va mai existà 13.000 ha. de pădure seculară nestră«bătută.

«Privitor la cantitatea lemnului, în proiectul de exploa«tare pentru anul viitor 1897, aflăm totalul exploatărei fixat «la 792.080 m³ lemn de lucru şi combustibil, ceeace ar fi de «(792.080 : 227.408) = 3.48 m³ pe un hectar al întregului Do«meniu. Să înfierăm această cifră ca preà mare? Dar luaţi «în considerare abundenţa masivelor bătrâne şi creşterea «viguroasă (a masivelor tinere: nota autorului). Dupăce «se vor fi înlocuit masivele seculare cu pădure tânără bine «cultivată, creşterea medie anuală, chiar abstracţie făcând de «lămuriri, (cari pentru proximul timp nu vor puteà aveà «decât întindere mică) va fi de cel puţin 5 m³ pe hectar.

«deci pentru întreaga pădure (226.408 ha), creşterea normală «anuală va fi 1.137.000 m^3. Dar această ţifră e cu jumătate «mai mare decât exploatarea actuală.»

Intrerup din nou pentru a atrage atenţiunea asupra frazei următoare:

«E natural, — continuă de Guttenberg, — că în deceniile «care urmează celor d'întâiu 2 perioade, mărimea exploatărei «va aveà să fie scăzută, cel puţin până când masivele regenerate iar vor fi exploatabile. Aşa s. e. pentru perioada a «treia, vom aveà aproximativ numai 30.000 hect. exploatabile «sau 1500 hect. pe an; deci o suprafaţă cu mult mai mică, «dar cu mai mult lemn pe hectar, şi metru cub de lemn va «dà un beneficiu net, mult mai *mare* decât acum chiar şi «din simpla cauză, că până atunci cheltuelile de instalare se «vor fi făcut toate. Beneficiul net deci, nici chiar în aceea «perioadă de tranziţie, nu va fi mai mic decât cel actual. «Să rezumăm: *Mărimea exploatărilor de pân'acum, şi a «celor proiectate pentru viitor, în nici un caz nu este exa«gerată;* după părerea mea, ar puteà chiar să se mai ridice cevà!»'

Cât de simplu şi cât de clar e limbagiul profesorului de Guttenberg. Cu câtă facilitate determină posibilitatea! Nu complică această determinare nici cu diferite clase de fertilitate a solului, ci stabileşte pur şi simplu posibilitatea pe întindere. Verificând că fondul religionar nu depăşeşte cu întinderea parchetelor anuale, posibilitatea simplă, mai face şi un al doilea control tot atât de simplu. Anume zice: Creşterea în masivele regenerate va fi de 5m³ la hectar, iar fondul religionar nu exploatează decât 3.48m³ pe hectar, deci în nici un caz prea mult, şi cât de bine se interpretează şi spiritul lui Judeich, care învaţă că nu e nevoie ca să facă cineva pedanterie, la determinarea posibilităţii.

Pădurile noastre seculare, pe cari le amenajăm astăzi, aproape toate au fost dejà exploatate în grădinărit, mai mult sau mai puţin concentrat, iar asupra rezultatului acestui tratament, ne-am format o idee nu tocmai bună, după cum reiese şi din conferinţa d-lui Davidescu, amintită mai sus. Arborii ce au rămas în picioare în partea cea mai mare, sunt expuşi stricăciunii, şi dacă am dovedit mai sus că exploatarea pădurii seculare se impune, apoi cu atât mai mult se impune, ca în amenajamentele ce lucrăm astăzi, să prevedem înainte de toate ca să exploatăm cu cea mai mare urgenţă, resturile de arbori bătrâni de prin parchetele cele vechi. Cum însă acestea s'au întins, asupra aproape întregei păduri, rămâind numai ici colea câte un fund de vale sau masive preà tinere neexploatate, să nu fie surprins nimeni când constată că amenagistul propune ca exploatările pentru deceniul viitor să se facă pe întinderi enorm de mari. Profesorul de Guttenberg, a stabilit pentru pădurile fondului religionar, posibilitatea după întindere. Ei bine, la noi în multe cazuri acest lucru nu se mai poate face, tocmai din cauza tratamentului din trecut, a pădurilor seculare. Tot acest tratament din trecut, ne opune dificultăţi atât de mari la formarea de serii, afectaţii etc., încât în amenajamentele ce lucrăm actualmente, suntem de multe ori nevoiţi să ne debarasăm de toate aceste îndrumări, ce ne dau teoria şi cari sunt aplicabile cu succes numai în împrejurări normale, iar nici decum în anormale. Căile ce trebue să urmăm şi să stabilim în amenajamentele de acum, sunt *strict indicate de gospodăria din trecut,* şi cel ce nu ia în considerare acest principiu de importanţă capitală, acela face teorie, dar nici decum un amenajament practic, aplicabil şi corespunzător cu circumstanţele de astăzi.

Pentru dublul control a posibilităţii pădurilor fondului religionar din Bucovina, profesorul de Guttenberg a ales creşterea medie pe hectar, *nu cea actuală,* ci cea viitoare.

In angajamentele noastre practice, şi noi trebue să ne punem această întrebare şi să zicem : Dacă starea fizică a pădurei de astăzi reclamă, ca arborii rămaşii prin parchete dela prima exploatare, să fie estraşi cât mai urgent, atunci credem ca să lăsăm absolută latitudine amenagistului, să prevadă pentru primul deceniu a se exploatà mase lemnoase cât de mari, care ‚însă totuşi să găsească o limită în creşterea anuală din viitor.

Pentru determinareà posibilităţei, creştereà *actuală* a masivelor, e cu totul fără însemnătate.

Dacă prin lucrările pe teren ale amenajamentului, căutăm totuşi a o stabilì, o facem aceasta numai pentru a o privì ca indiciu asupra urgenţei mai mari sau mai mici, cu care trebue să procedăm la abatagiul unui masiv.

Procedând astfel, vom ajunge cam o medie, în care se întâlnesc toate, interesele, atât ale proprietarului, cât şi ale populaţiunei, şi care medie e aproape aceiaşi ce s'a admis în Bucovina. Nu exploatăm preà urgent, dar nici preà încet, nu scoatem din pădure lemn preà mult, dar nici preà puţin. Putem zice, cam în general, că pădurile noastre seculare sunt date în exploatare cam dela anii 1870—1880; dacă în amengajamentele ce facem acum, prevedem că până la 1910 sau 1920 să fi eşit orce arbore bătrân din pădure, am făcut acelaş lucru ca în Bucovina, adică am admis ca în aproxmativ 40 ani, să curăţim solul păduros de arborii seculari.

Astfel putem împăcà teoria, cu cerinţele vieţei practice ajungând şi stabilitatea cerută de budget şi considerând şi progresul populaţiunei

Pentru a arătà acum cele afirmate mai sus, prin un exemplu real, dau aici un preà scurt rezumat a amenajamentului Domeniului Coroanei Bicaz, amenajament lucrat în spiritul prezentului articol.

Domeniu Bicaz se compune din 2 trupuri bine distincte prin situaţia lor.

Unul din aceste trupuri se numeşte Aţa-Bour, în întindere de 3689.42 ha., din cari 3.000 ha pădure seculară, amenajată la 1898 şi care, făcându-i-se exploatare intermitentă conform contractelor în vigoare, la 1908 va fi complect exploatată şi regenerată. Amenajamentul de care vorbim mai jos, nu consideră acest trup decât ca pădure regenerată şi se ocupă în detaliu numai de al doilea trup Bicaz-Taşca care e căutat în regie.

In trupul Bicaz-Taşca, exploatări mai mari s'au făcut cam dela 1870 încoace şi anume prin grădinărit, aşà în cât pădurea rămasă, în multe părţi e rară şi reclamă imperios a se extrage în cel mai scurt timp, arborii bătrâni, cari altcum se perd.

Iată acum rezultatele diferitelor tablouri ale amenajamentului, cari vorbesc aşà zicând, de sine.

I. Tablou de suprafețe:

a) *Teren productiv*

Suprafață supusă regimului silvic	ha	7976.7
Pășiune	»	860.—
Fânețuri	»	247.2
Plantații și grădini	»	5.8
Total	»	9089.7

b) *Teren reproductiv*

Curți	ha	29.—	
Râpi	»	37.7	
Prundișuri	»	339.9	406.6
		Total gen.	ha 9496.3

II. Descrierea masivelor

Suprafața totală de mai sus 7976.7 ha e populată după cum urmează:

a) Foioase (aproape numai fag)	masiv dominant	m^3	444,068.5
	masiv dominat	m^3	6721.—
	Total general	m^3	450,789.5
b) Reșinoase (brad și molid)	masiv dominant	m^3	694,327.3
	masiv dominat	m^3	31,814.5
	Total general	m^3	726,141.8

Foioase	450,789.5 m^3
Reșinoase	726,141.8 »

Totalul masei lemnoase 1,176,931.3 m^3, deci în calcul mediu 147 m^3 la hectar.

Creșterea mediei anuală e actualmente 11.510 m^3 rășinoase și 7.517$_{\cdot 6}$ m^3 foioase, sau în calcul mediu 2,^{3} m^3 la hectar.

Bonitatea medià a masivelor e, dupe tabelele lui Feistmantel. No. VII, deşi clasa de fertilitate a solului e No. V (masive degradate).

III. Contingentul etăţilor.

a) Goluri şi rărişti . . . . 219 ha sau 2'7 % din suprafaţa pădurei.

b) dela 1—20 ani populate	nesatisfăcător	răşin. 15.3 ha foióse 63.2 »	78.5 ha	207.0 ha sau 2.8%
	satisfăcător	răşin. 81.3 » foióse 47.2 »	128.5	
c) dela 21—40 ani	răşinoase . 473.6 » foioase . . 926.3 »			1339.9 » » 18.0%
d) dela 41—60 ani	răşinoase . 654.4 » foioase . . 1342.0 »			1996.4 » » 25.6%
e) dela 61—80 ani	răşinoase . 1301.5 » foioase . . 979.4 »			2280.9 ha sau 29.4%
f) » 81—100 »	răşinoase . 622.2 » foioase . 510.4 »			1132.6 » » 14.6%
g) » 101—120 » şi mai mult	răşinoase . 473.6 » foioase . . 266.9 »			740.5 » » 9.6%
			Total . .	100.%

Din tablourile şi explicările date până aicì, cunoscătorul îşi poate formà o ideă destul de clară asupra pădurei Domeniului Coroanei Bicaz şi e în măsură să urmărească cu pricepere şi în cunoştinţă de cauză «Proectul general de amenajare» pe care îl dau în întregime, pentru a nu lăsà loc la neînţelegeri.

Iată ce se găseşte relativ la acest capitol în memoriul amenajamentului:

IV. Proectul general de amenajare.

Regimul singur posibil e codrul.

Ca tratament admitem codru cu tăierì rase, codru cu tăierì de însămânţare şi grădinăritul. [1])

---

[1]) Conform tabloului proiectului general de amenajare, grădinăritul e prescris *obligator* pentru anumite parcele şi silvicultorul obligat a respecta aceste dispoziţiuni.

Nu admitem însă a să aplică un tip peste tot şi nu luăm silvicultorului latitudinea a decide la un moment dat dacă pentru cutare masiv în rând de exploatare, convine mai bine tăerea rasă sau cea de însămânţare. Voim să vedem o gospodărie liberă după starea fizică a fiecărui masiv («exploitation par peuplements»).

Revoluţiunea: Prescriem 100 ani, suficient pentru a produce păduri care ajung la maximul creşterii la epoca când vor fi exploatate.

Scopul general de amenajare e a asigurà raportul susţinut şi à determinà posibilitatea; iar în urmă, posibilitatea servind ca regulator general, e chemată a dà proprietarului fondului, o rentă anuală perpetuă şi pe cât posibil egală de mare.

Nu e nevoie a procedà la determinarea posibilităţii cu pedanterie prea mare, fiindcă orice prevederi am puteà aveà relativ la renta egal de mare, au o aproximaţie numai relativă.

Renta anuală nu depandă numai de cantitatea, ci şi de calitatea lemnului exploatabil şi mai presus de toate, de legăturile momentane ale pieţei materialelor lemnoase, ale căror preţuri sunt supuse, tocmai aicì în ţară, unor fluctuaţiuni imens de mari.

Dat fiind acest fenomen, care la rândul său pentru comerţul indigen, depinde foarte mult de recolta ţării, deci de forţa de consumaţiune a locuitorilor, iar pentru comerţul exterior de starea pieţei lumei, e evident că amenagistul se vede în faţa unor circumstanţe independente de prevederile sale, şi ca concluziune, orcât de pedant ar fi fost la determinarea cantităţilor exploatabile anual (posibilitate), totuşi renta bănească va fi supusă unor fluctuaţiuni, asupra cărora amenagistul nu mai poate aveà nici o influenţă.

E rezonabil deci, să avem vederi mai largi.

Pentru determinarea posibilităţei, ştiinţa forestieră se foloseşte de multe metode, cari în partea cea mai mare ca teorie sunt magnifice, în cazul nostru însă, după cum am arătat mai sus, nu au, sau nu au multă importanţă.

Noi putem exclude toate metoadele mai complicate chiar de la început şi ne vom ocupà numai de cele patru metoade următoare:

1. Amenajamentul pe suprafaţă;
2. » » volum
3. » combinat din 1) şi 2).
4. » introdus în Austria la 1788 (Kameraltaxe).

Ad. 1. Nu se poate aplicà pentru Bicaz, de oarece populamentul pădurii e aşà de diferit, încât suprafeţele *numai singure* nu pot asigurà raportul susţinut.

Ad. 2. Asemenea nici volumele singure nu pot asigurà acel raport, cel puţin ce priveşte renta bănească egală, căci cheltuelile de exploatare în urma circumstanţelor osebite aşà diferă de mult, încât având ca regulator *numai* volumul, s'ar puteà întâmplà la un moment dat, ca beneficiul net să fie aproape zero.

Ad. 3. Acesta e metodul adoptat de noi însă fără preà multă minuţiozitate. Să avem totdeauna în vedere că pădurea Bicaz e departe de a fi normală în toate privinţele şi deci nu-i putem aplicà o formulă.

Ad. 4. Neaplicabil pentru noi, de oarece contingentul etăţilor, după cum am văzut, e la Bicaz cu totul anormal, şi greşala, care ar rezultà din aplicarea formulei, ar fi preà mare.

Inainte de a intrà în discuţia «recapitulărei» proectului general de amenajament să stabilim încă odată, că afară de suprafeţele amenajate prin prezenta lucrare, Domeniul Bicaz mai are la locul numit Aţa-Bour, o suprafaţă de 3.689,42 hect., din cari 3,000 hect., pădure, restul fâneţuri şi păşuni. Conform contractului în vigoare până la 1908, suprafaţa de 3.000 ha., va fi deplin exploatată şi veniturile ulterioare dela Aţa, vor fi minimale cu totul. Avem deci şi datoria ca, prin prezentul amenajament să luăm dispoziţiuni ca renta bănească a Domeniului Bicaz la 1908, să nu sufere o micşorare bruscă pentru care motiv, în mod evident, dela 1900 şi pânăla 1907 vor trebuì să facem economii.

Dealtăparte dela 1900 şi pânăla 1908, va trebuì să exploatăm toate acele parcele, cari provoacă, fie prin calitatea cu totul inferioară a lemnului, fie prin situaţia lor la fundurile văilor, fie prin anumite alte circumstanţe, cari sunt definite în diferitele tabele ale amenajamentului, cheltueli de exploatare urcate şi dau deci un beneficiu net puţin satisfăcător. Apoi exploatând pe la fundurile văilor, până la 1908, mai ajungem forţamente şi la acel rezultat, că trebue să deschidem toate drumurile de exploatare acum, când veniturile de la Aţa, sunt relativ mari şi când deci avem un fond, din care putem acoperì cu uşurinţă acele cheltueli.

Să analizăm acum «Recapitularea». (Vezi tabloul anexat).

La prima privire cifrele acestea par a fi directamente temerar de mari, mai cu seamă în ce priveşte deceniul prim. Dar să luăm parcelă cu parcelă, să vedem cauzele pentru cari le exploatăm, şi atunci ne vom convinge că exploatarea lor cât mai urgentă se impune, căci contrar, pierdem lemnul ce se mai găseşte întrânsele, atât e de puţin satisfăcătoare starea fizică a populamentului lor, şi chiar de acum atragem atenţia asupra «proectului de înpădurire pe 10 ani», care arată până la evidenţă că nu lăcomim numai a creà venituri prin exploatări exagerate, ci din aceste venituri voim a creià un nou viitor pădurei.

Nu mai facem menţiune osebită aici şi de produsele realizate prin rărituri în masivele dela 50—90 ani etate, exploatări, pe cari le numim interimare, («produits des éclaircies»), şi au însemnătate mai mult culturală. Acestea se vor puteà continuà şi în deceniul al doilea, şi în perioada a doua, a treia etc. şi nu vor încetà niciodată în o gospodărie bine condusă.

Cât pentru deceniul al doilea, parcelele afectate lui în calcul mediu, se vor exploatà la anul 1915 şi avem deci a adăugà maselor actuale cari sunt de 154.116 m^{3} încă creşterea 15 ani, care în parcelele acestea e de cel puţin 3 m^{3} la hectar şi an, şi pe 949,^{6} ha$\times$3 m^{3}=2.848,^{8} anual, în 15 ani 42.732m^{3}, pe care adăogându-i la 154,116 m^{3}, avem un total de 196,848 m^{3}.

In comparaţie cu suprafaţa totată a primei perioade, suprafeţele deceniului prim sunt 68 %, al deceniului II-lea însă numai 32 %, pe când masele lemnoase respective sunt de 59 % şi de 41 %.

Să se privească cu atenţiune calitatea şi situaţiunea parchetelor afectate deceniului al doilea. Cine cunoaşte bine cheltuelile cari sunt împreunate cu exploatarea pădurei, va aveà imediat impresia că din 196 848m^{3} afectaţi deceniului II, vom puteà realizà o rentă bănească (un beneficiu bănesc) chiar mai mare decât cel ce va rezultà din 293.272m^{3} al primului deceniu.

Vom exploatà deci în prima perioadă pe 2.937 hect., în total 490.120m³.

Să vedem perioada a doua:

Suprafaţa exploatabilă 2.223ha, nu se depărtează preà mult de normala.

Mase lemnoase actuale { reşinoase: 321.635m³
foioase: 108.043 »
Total 429.678 »

Aceste masive, în calcul mediu, vin la exploatare la 1930, deci masa lor va mai creşte încă. Considerând creşterea anuală la hectar tot numai 3m³, deci în 30 ani 90m³ şi pe 2.223, ha cu 200.133m³, şi adăogându-i la 429.678m³ de mai sus, avem . . . . 629.611m³.

Masa primei perioade fiind de . . . . . 490,120 »

Am avea un plus de lemne pentru perioada a doua de . . . . 139.491 »

şi credem deci a fi făcut mai mult decât erà nevoie, pentru asigurarea continuităţii veniturilor

Dacă în spre finele deceniului II, vom vedeà că beneficiile nete băneşti nu sunt suficiente, putem face o mică anticipare în parcelele afectate perioadei II, căci avem de unde luà.

Perioada a treia, nu are prevăzut mai mult decât 1.680,7ha., deci relativ puţin. Dacă silvicultorul Domeniului Bicaz, care va fi pe la anul 1930 aici, după cele 2 sau 3 revizuiri de amenajament, care până la aceà dată va aveà loc, va vedeà că ar fi nevoie a reduce veniturile pentru perioada III, lucru care dealtfel, dupe consideraţia creşterii continue a preţului lemnului, nu se poate presupune, atunci va trebuì să procedeze cu prudenţă la exploatarea parcelelor afectate perioadei II, în care avem un surplus de lemn şi să împingă câteva parcele în perioada III.

Cât priveşte perioada a IV-a, parcelele, în calcul mediul se vor exploatà la 1970; am afectat acestei perioade numai 920,8 ha, dar să nu uităm că până la aceà dată vom aveà la Aţa 3.000 hectare pădure în etate medie de 70 ani şi putem anticipà acolo cu exploatarea pentru a complectà eventualele lipsuri la venituri.

Perioada a cincia cu cele 1.633,8 ha., e asigurată prin sine însăşi, dacă e nevoie se va recurge la Aţa.

Raportul e deci sisţinut, continuitatea garantată, renta bănească egal de mare, sau chiar crescândă, pe cât posibil asemenea. Şi ce altcevà am cere dela proiectul general de amenajare?

Astfel sună «Proectul general de exploatare,» a Domeniului Bicaz.

Să analizăm acum aşà cum am văzut că prof. de Guttenberg analizà posibilitatea pădurilor fondului religionar din Bucovina şi să vedem ce găsim:

1. Am zis că exploatări mai mari s'au făcut la Bicaz dela 1870 încoace. Proiectul general prevede că, cel mult la 1920 să iasă ultimul brad secular din pădure; am întins deci periodul de exploatare dela 40 ani, cum e stabilit în Bucovina, la 45—50 ani împinşi de consideraţiuni generale, în favorul populaţiuni de pe Domeniu, dar nu ne-am depărtat preà mult de regula urmată acolo.

2. Privitor la suprafeţele de exploatat anual, pentru deceniul prim, nu am putut să ne conformăm cerinţei puse de prof. de Guttenberg, pentru motive importante ce se desluşesc în scriptele amenajamentului şi scurt zis pentru a nu aduce preà mari sacrificii de exploatabilitate.

3. Privitor la cantitatea lemnului am propus la Bicaz pentru primul deceniu câte 29.327m³ sau calculat pe 7.976,₇ ha, vine la hectar 3,₆ m³, deci aproape aceiaşi cifră ca în Bucovina (3,48m³).

Deci am avut dreptate, când, ştiind că creşterea *actuală* anuală nu e decât 19.027,₆ m³, propuneam totuşi a se exploatà 29,327m³, căci în scriptele amenajamentului dovedim că creşterea *în viitor* va fi de cel puţin 5m³ la hectar, şi au deci în total cel puţin 39,880 m³, şi împreună cu trupul Aţa-Bour, cari vor dà 15.000m³ creştere anuală, am aveà 54.880 m³.

Comparaţi 54.880 m³ creşterea anuală viitoare, cu cantitatea ce am propus pentru tăiere: adică 29.327m³, şi veţi conchide ca şi mine că posibilitatea nu e depăşită, ci din contră suntem sub limitele ei pentru motive de ordine sociologică în favorul populaţiunii Domeniului, căreia Administraţia Domeniului Coroanei dela înfiinţarea ei, îi poartă un deosebit interes.

Incă un cuvânt înainte de încheiere.

Aproape toate pădurile noastre seculare, pe lângă răşinoase, posed însemnate cantităţi de fag care ocupă sau suprafeţe osebite, sau se găseşte în întins amestec cu bradul.

Valoarea fagului actualmente, aproape în toate pădurile de munte, e aşà mică încât exploatarea lui nu e rentabilă, ba mai mult, cheltuim bani pentru a-l distruge.

Ce atitudine trebue deci să observe amenagistul faţă de fag?

Acolo unde fagul ocupă suprafeţe osebite, neapărat că vom formà serii osebite, a căror posibilitate nu are nici o influenţă asupra seriilor populate de reşinoase.

Din contră unde fagul e în amestec cu bradul, fără a reprezentà însă nici o valoare, ceeace în munte, aproape peste tot e cazul, acolo amenagistul îl va considerà asemenea ca pe arbuşti, ca pe tufărie, ca pe buruiene, va arătà în descrierea masivelor că există, îl va aprecià chiar ca massă lemnoasă, dar ca de foc se va ferì a-l introduce în calculul posibilităţei. Simplu numai la măsurile culturale, amenagistul va prescrie ciungirea (secuirea) lui, mijloc barbar altcum, dar singurul care poate mântuì pădurile de răşinoase de acest cutropitor, care în pădurile tratate în grădinărit, se lăţeşte cu obrăznicie directamente revoltătoare.

Să luăm aminte acest lucru, să nu ne minţim pe noi înşine cu caleidescopul massei lemnoase de fag, care în adevăr e ademenitor, dar care pentru prezent şi pentru un viitor mai apropiat, e inimicul nostru cel mai mare.

Şi acum încheiù.

Cine şi-a dat osteneală a mă urmărì în dezvoltarea temei mele, va gàsì că articolul precedent nu e decât traducerea în limbagiul omului de meserie a şirului de ideii dezvoltate de Domnul Ioan Kalinderu, preşedintele societăţii noastre, în cuvântul său de deschidere a conferinţilor societăţii la 15 Ianuarie 1889:

«Pădurile sunt nişte mine, pe care natura ni le-a dat «mai preţioase şi mai nesecate decât cele de argint din «Perou, căci acelea s'au secat de mult; o pădure nu dispare «dacă e bine întreţinută, avem ca exemplu Pădurea Neagră «din care isvorăşte Dunărea noastră, şi alte multe pe care «le-aşi puteà cità.

«Nici o măsură, nu e dar de prisos să o luăm pentru «păstrarea şi apărarea pădurilor noastre, nici o îngrijire şi «nici un studiu preà amănunţit pentru a şti ce să facem pentru «exploatarea şi înflorirea lor.

«Să căutăm dar, domnilor, cu o luminată iubire, aceste «bunuri, să nu compromitem viitorul lor prin tăeri îndrăz«neţe şi preà dese sau peste vreme, adică contrarie creşterei «naturale, să ne păzim de a le distruge. Să facem ca un bun «cioban care nu abuzează de tunsul oilor sale, care face «numai la vreme priincioasă această recoltă şi nu cearcă să «siluească firea.

«Cu o deosebită luare aminte şi cu o mare cruţare cată «dar să tratăm pădurile şi pe voia întâmplărei nimic să «nu lăsăm».

Olimpiu Boiu.
Şeful Regiei Domeniului Coroanei Mălini.

STUDIUL ŞI CRITICA TARIFULUI DE AMENZI[1])

— (Urmare şi fine) —

Din cele ce preced rezultă:

I) Pedeapsa aplicată delicuenților va fi cu atât mai mică cu cât arborii tăiați în delict vor fi de dimensiuni mai mari.

II) De oarece valoarea arborilor crește mai repede ca amenda, când lungimea circonferinței crește, va ajunge un moment când pentru o lungime de circonferință dată, valoarea reală a arborelui va devenì egală cu amenda plus despăgubirile prevăzute în art. 19; iar pentru dimensiuni mai mari de cât aceia pentru care se produce acest moment, valoarea reală a arborilor va fi mai mare decât amenda plus despăgubirile.

Astfel că un delicuent care ar tăià arbori de dimensiuni mari și ar fi prins și condamnat a plăti amenda plus despăgubirile, nu numai că nu ar pierde nimic, dar ar rămâne în câștig de oare-ce după cum am spus valoarea arborelui va compensà cu prisos amenda și despăgubirile.

Această lungime de circonferință pentru care se produce acest moment, depinde de mulți factori (specie, rețeaua căilor de comunicație, cererea și oferta pe piață etc.), astfel că ea variază. Insă

---

1) Vezi «Revista Pădurilor» pe luna Septembre.

admiţând aceleaşi principii pe care le-am admis când am studiat variaţia valorei şi amendei, o putem calculà.

Art. 19 c. r. s. spune că despăgubirile se vor deduce din amendă împărţind'o cu 3. Dacă însemnăm cu M valoarea arborelui, cu A amenda corespunzătoare (deci despăgubirile vor fi $\frac{A}{3}$) şi dacă punem condiţia ca valoarea să fie egală cu amenda plus despăgubirile avem:

$$M = A + \frac{A}{3} = \frac{4A}{3}$$

Inlocuind în această egalitate pe M prin valoarea sa aflată $\frac{L^2}{6}$ şi pe A prin valoarea sa dată de formula (1) $\frac{L(L+8)}{10}$ avem:

$$\frac{L^2}{6} = \frac{\frac{4(L+8)}{10}}{3}$$

Rezolvind ecuaţia avem:

$$L = \frac{4(L+8)}{5}$$

$$L = 32 \text{ d. m.}$$

Care corespunde aproximativ unui diametru de 1m. Insă având în vedere faptul că valoarea arborilor nu este proporţională cu volumele lor, deoarece preţul metrului cub de arbore gros este mai mare ca acel de arbore subţire (în aceleaşi condiţiuni) şi faptul că înălţimea arborilor groşi este mai mare ca aceea a arborilor subţiri: factori cari negreşit măresc considerabil valoarea arborilor groşi, putem spune că această valoare nu va fi $\frac{L^2}{6}$ ci o câtime mai mare de exemplu $a\frac{L^2}{6}$ (a fiind un coeficient care depinde de factorii ce influenţează valoarea şi care totdeauna este mai mare decât 1).

Deci punând condiţia precedentă:

$$a\frac{L^2}{6} = \frac{\frac{4L(L+8)}{10}}{3}$$

și rezolvind ecuația avem:

$$a L = \frac{4(L+8)}{5}$$

$$L = \frac{32}{5a-4}$$

adică vom obține pentru L o valoare mai mică decât 32 și deci un diametru corespunzător mai mic decât 1m.

Așa dar, pentru o categorie de arbori de diametre mai mari decât cel aflat, amenda plus despăgubirile, vor fi mai mici decât valoarea reală a arborilor.

Aceste rezultate ne arată că delictele de arbori groși, vor fi mai numeroase decât acelea de arbori subțiri. Nu sunt în măsură a ști pentru cari arbori delictele sunt mai numeroase, dar dacă s'ar face o statistică în acest sens, cred că rezultatul la care s'ar ajunge ar fi identic cu cel aflat de noi.

Explicația deci pentruce exemplele relative la arborii de dimensiuni mari demonstră în deajuns orce critică a tarifului, este că răul, deși am arătat că există pentru toate dimensiunile de arbori, se resimte mai mult la arborii de dimensiuni mari.

Ne putem întrebà care este cauza acestui rău?

Se spune că tariful nu prevede amenzile ci valorile corespunzătoare ale arborilor, însă este lesne de observat că dacă ar fi așà, răul s'ar simți în mod egal pentru fiecare categorie de dimensiuni

Din actualul tarif anexat art. 19 c. s. r., reese destul de clar că legiuitorul a considerat amenda proporțională cu lungimea circonferinței. Ori, amenda trebuind să fie proporțională cu valoarea arborilor (principiu) și deci cu volumul lor, și cum volumele a 2 arbori dacă nu ținem seama de înălțime, sunt proporționale după cum am arătat cu patratul lungimei circonferinței, rezultă în mod evident că și amenda trebuià să fie proporțională cu patratul lungimei circonferinței.

Astfel dar cauza relelor rezultate ce obținem, este o greșeală strecurată la construcția tarifului provenită din confuziunea că volumele arborilor ar fi proporționale cu lungimile circonferințelor.

Să vedem acum modul cum ar fi trebuit să se procedă la construcția acestui tarif.

Admițând că amenda pentru un arbore de 2 d.m. în circonferință s'a fixat 2 lei (ca în cazul tarifului) și conducându-ne după principiul că amenda să fie proporțională cu valoarea și deci cu volumul (presupunând volumele arborilor proporționale cu valorile lor

Avem:

$$\frac{A}{a}=\frac{V_r}{v_r}$$

Inlocuind pe $\frac{V_r}{v_r}$ prin valoarea sa $\frac{L^2}{l^2}$ avem:

$$\frac{A}{a}=\frac{L^2}{l^2} \text{ de unde:}$$

$$A=\frac{a}{l^2}\times L^2$$

Și dacă $a=2$ lei și $l=2$d.m. ca în acest caz, avem:

$$(4) \quad A=\frac{2}{4}L^2=0{,}5L^2$$

Cu alte cuvinte amenda se poate obține multiplicând pe L_2 printr'un coeficient, în cazul nostru 0,5.

Insă de oarece valorile nu sunt după cum am admis noi, proporționale cu volumele arborilor, de oarece prețul metrului cub de arbore gros este cu atât mai mare cu cât L este mai mare, va trebuì ca acest cœficient care multiplică pe L^2, să fie cu atât mai mare cu cu cât L este mai mare.

Aceasta s'ar puteà face adoptând un cœficient progresiv după cum în tarif amenda dm. erà progresivă.

Orcum s'ar procedà, trebue să avem totdeauna în vedere că volumul arborilor este proporțional cu patratul lungimei circonferinței.

Inainte de a terminà, să vedem ce rație în loc de 0,10 lei, ar fi convenit progresiei aritmetice formată din amenzile la dm. pentruca amenda totală să fie proporțională cu volumul arborilor, construind tariful după aceleași norme ca și cel actual.

Fie x această rație.

Insemnând cu a amendà la dm. corespunzătoare arborelui de circonferință L și cu A amenda întregului arbore, noul tarif va fi construit astfel:

No. dm. în circonferință	2	3	4	5	. . .	L
Amenda la dm.	1	1+x	1+2x	1+3x	. .	a
Amenda pentru arbore întreg	2	3(1+x)	4(1+2x)	5(1+3x)	. .	A

Observând că amenzile la dm. formează o progresie aritmetică de L—1 termeni, primul termen fiind 1 și rația x și aplicând cunoscuta formulă a progresiilor aritmetice care ne dă valoarea ultimului termen (a) în funcțiune de cele 3 cătimi menționate avem:

$$a = 1 + [(L-1)-1]\,x = 1 + (L-1)\,x$$

Ori A fiind egală cu *a* multiplicat prin L adică:

$$A = aL$$

Și înlocuind pe *a* prin valoarea sa avem:

$$(5) \quad A = L[1+(L-2)\,x]$$

Punând condiția ca amenzile A și *a* a 2 arbori de circonferințe L și *l* să fie proporționale cu volumele lor V_r și v_r avem:

$$\frac{A}{a} = \frac{V_r}{v_r}$$

Insă $\frac{V_r}{v_r}$ este egal cu $\frac{L^2}{l^2}$. Inlocuind avem:

$$\frac{A}{a} = \frac{L^2}{l^2}$$

Ori după noul tarif prin aplicarea formulei *(5)* avem:

$$A = L\,[1+(L-2)\,x] \text{ și}$$
$$a = l\,[1+(l-2)\,x] \text{ deci}$$
$$\frac{A}{a} = \frac{L\,[1+(L-2)x]}{l\,[1+(l-2)x]}.$$

Și înlocuind aceasta în egalitatea $\frac{A}{a} = \frac{L^2}{l^2}$ avem:

$$\frac{L\,[1+(L-2)x]}{l\,[1+(l-2)x]} = \frac{L^2}{l^2} \text{ sau}$$
$$\frac{1+(L-2)x}{1+(l-2)x} = \frac{L}{l} \text{ de unde}$$
$$l+Llx-2lx = L+Llx-2Lx$$
$$2x(L-l) = L-l$$
$$x = \frac{L-l}{2(L-l)} = \frac{1}{2} = 0{,}50 \textit{ lei}$$

deci în loc ca amenda la dm. să fie progresivă cu 0,10 lei ar fi trebuit să fie progresivă cu 0,50 lei pentru ca amendele totale ale arborilor să fie proporționale cu volumele lor.

Am arătat dar că tariful s'ar fi putut constitui sau aplicând formula (4):

$$A = 0{,}5\,L^2$$

sau constituind un tarif pe aceleași norme ca cel actual cu singura deosebire ca rația adoptată pentru progresia aritmetică formată din amendele la dm. să fie 0,50 lei în loc de 0,10 lei.

Și într'un mod și în altul amenzile obținute ar fi fost proporționale cu volumul arborilor corespunzători; dar prin ambele metoade ajungem la acelaș rezultat.

Intr'adevăr dacă înlocuim în formula (5) care ne dă amenda A în funcțiune de L:

$$A=L[1+(L-2)x]$$

pe *x* prin valoarea lui aflată: $x=0{,}50$ *lei* $=\frac{1}{2}$ lei avem =

$$A=L\left(1+\frac{L-2}{2}\right)=L\frac{2+L-2}{2}=\frac{L^2}{2}=0{,}50\,L^2$$

adică am dat tocmai peste formula 4 care ne demonstră cele propuse

Astfel dacă presupunem un arbore de 10dm. în circomferință tăiat în delict, și am aplică amenda prevăzută de tariful actual, pe care o putem calculà prin aplicarea formulei (1) am aveà:

$$A=\frac{L(L+8)}{10}=\frac{10(10+8)}{10}=18 \text{ lei}$$

Pe când prin aplicarea formului (4) amenda ar fi:

$$A=0{,}5L^2=\frac{L^2}{2}=\frac{10^2}{2}=50 \text{ lei}$$

Vedem dar din comparația acestor 2 rezultate ce mare diferență există între ceeace ar trebuì să fie și ce este în realitate. Se poate însă obiectà că această formulă ($A=0{,}5L^2$) face ca amenzile să fie proporționale cu volumele, iar nu cu valorile arborilor după cum prevede principiul. De asemenea noi am considerat în toate calculele de până acum, înălțimile tuturor arborilor egale.

Așà este, însă aceste 2 fapte nu pot avea o altă influență după cum am spus și în cele ce preced, decât a face ca amenda arborilor să fie mai mare ca aceea dată de formula (4) în nici un caz mai mică.

Astfel că amenda dată de menționata formulă, se poate considerà ca minimum de amendă, ce va trebuì să se perceapă pentru arborii tăiați în delict.

Termin, trăgând totdeodată concluziunea că dacă delicuenții ar știì aceasta nu ar ezità câtuși de puțin a face ca delictele lor să fie îndreptate asupra arborilor de dimensiuni mari.

G. Teodoreanu,
elev stagiar silvic.

* * *

INFORMAŢIUNI

In luna Martie 1905, urmând a se ţine la Societatea noastră cele 3 conferinţe anuale, d-nii membrii, cari doresc a se înscrie printre conferinţiari, sunt rugaţi a comunică comitetului subiectul conferinţei, cel mai târziu până la 1 Ianuarie 1905.

* * *

Venitul pădurilor statului pe exerciţiul 1903—1904, care s'a închis la 30 Septembrie a. c., a fost de lei *5.684.097 bani 87*, prevederile budgetare fiind de lei *5.500.000*, aşà că pădurile au dat un excedent de lei *184.097 bani 87*.

* * *

In contul exerciţiului 1904—905, până la 30 Septembre a. c. s'au încasat lei *2.971.922 bani 70*, faţă de lei *3.155.214 bani 98*, încasaţi în perioada corespunzătoare din exerciţiul 1903—1904.

* * *

Prin decizia ministerială dela 7 Octombre a. c., publicată în «Monitorul Oficial» No. 156 din 10 Octombre a. c. D-nii Petre Antonescu şi N. G. Popovici, au fost numiţi profesori cu titlu *provizoriu* la şcoala de silvicultură dela Brăneşti, cel întâiu la catedra de amenajament, dendrometrie, estimaţia pădurilor şi corecţiunea torenţilor, iar cel al doilea la catedra de silvicultură şi exploatarea pădurilor.

* * *

S'a confirmat vânzarea spre exploatare a 24 păduri din acele licitate în zilele de 9, 12, 15 şi 23 Octombrie a. c. *Monitorul Oficial* No. 175, 176 şi 186).

* * *

S'a confirmat arendarea pe 10 ani (1905—1915) a 23 moşii (*Monitorul Oficial* No. 149 şi 152).

* * *

La 20 Noembrie se vor ţine licitaţia la Craiova, Bucureşti, Tulcea, Slatina, Bacău, Piteşti, Buzău şi Constanţa pentru vânzarea spre exploatare a 20 păduri.

* * *

In corpul silvic al Statului s'au făcut următoarele decorări:

Ordinul „Steaua României“.

In gradul de ofiţer.

D-lui *Th. Galleriu*, inspector silvic, cl. I. şeful serviciului pădurilor, actual ofiţer al ordinului «Coroana României».

Ordinul „Coroana României“.

In gradul de comandor.

D-lui *C. Al. Orescu*, inspector silvic, cl. I, actual ofiţer al ordinului.

In gradul de ofiţer.

D-lui *I. P. Chihaia*, inspector silvic, cl. I, actual cavaler al ordin
D-lui *N. C. Macovei*, » » » II » » » »
D-lui *D. Papinian*, » » » » » » » »
D-lui *Iuliu Moldoveanu*, silvicultor şef cl. III, actual cavaler al ordinului.

In gradul de cavaler

D-lui *Corneliu Isopescu*, silvicultor şef, cl. I.
D-lui *B. N. Pretorian*, » » » II.
D-lui *V. Beghenau*, » » » III.
D-lui *G. I. Golgoteanu*, » » » »
D-lui *Dem. I. Zane* » » » »
D-lui *V. Pleşan*, » » II.

Medalia „Serviciul Credincios“ cl II.

D-nii: *Boiţeanu M. I.*, brigadier la ocolul Gruiu; *Pârvulescu I.* brigadier la ocolul Butoeşti; *Tudorache Gh.*, brigadier la Mânăstirea Caşin; *Lupu V. Eftimie*, brigadier la ocolul Traian; *Ilie M. Mihaiu* pădurar la ocolul Perişor; *Ioan Sterie*, pădurar la ocolul Verbila; *Stuparu Petre*, pădurar la ocolul Malovăţ; *Luţă Constantin*, pădurar la ocolul Stăneşti; *Voiculescu Pavel*, pădurar la ocolul Reşca; *Socian G. Gavril*, pădurar la ocolul Tarcău; *Ranta Ioan*, pădurar la ocolul Foc,şani; *Nestor Ioan*. pădurar la ocolul Pipirig; *Moraru Ioan*, pădurar la ocolul Ghermăneşti; *Miron G.*, pădurar la ocolul Coşula; *Spiroiu Ghiţă*, pădurar la ocolul Buzau; *Banu Radu*, pădurar la ocolul Cadâna; *Gogonel Lazăr*, pădurar la ocolul Boloteşti; *Gheorghiţă V.*, pădurar la ocolul Pipirig; *Găvănescu St. Dumitru* pădurar la ocolul Buzău; *Gaman Ioan*, pădurar la ocolul Pipirig.

†

Fostul inspector Silvic George G. Vlădescu s'a stins în noaptea de 17 spre 18 Octombrie la moşia sa Boteni din Judeţul Muscel.

Erà o datorie sfântă, de a participà la înmormântarea aceluia, care neîntrerupt timp de 33 ani, a luptat pentru propăşirea Silviculturei în ţara Românească.

Inmormântarea s'a făcut în ziua de 21 Octombrie a. c. la comuna Boteni, la care a participat şi foarte mulţi amici ai defunctului. Mormântul după dorinţa sa expresă, i s'a săpat într'un vârf de deal ce domină valea Argeşului, la umumbra unui mesteacăn bătrân.

Din camarazi au participat D-l Inspector Silvic Mihail Tănăsescu delegat de Ministerul Domeniilor. D-nii Silvicultori şefi V. Beghenau şi D. Iosof cum şi D-nii Silvicultori Ştefănescu şi Constantin George. Un pluton de pădurari au dat onorurile cuvenite. Numeroase coroane din partea familiei amicilor şi camarazilor împodobeau carul funebru.

La biserică s'a ţinut o cuvântare de către D-l avocat C. Marinescu din C.-Lung, iar la mormânt D-l Inspector Silvic M. Tănăsescu a adresat cuvintele de adio fostului camarad George G. Vlădescu, rostind următoarea cuvântare:

Intristată Adunare,

O însărcinare foarte grea mi se impune astăzi când trebue să reprezint Ministerul Domeniilor la această înmormântare şi să depun in numele său o coroană, ca un omagiu adus memoriei acelui Inspector Silvic, care cu o râvnă fără comparaţie a luptat 33 ani ne întrerupţi, pentru propăşirea Silviculturei în ţara Românească; iar ca reprezentant al personalului Silvic din Inspecţia VII Piteşti, vin a depune o a doua coroană la picioarele prea iubitului lor camarad George G. Vlădescu şi a 'i spune ultimul nostru adio.

Ce tristă nuvelă fuse şi aceia care alaltăeri ne anunţă încetarea sa din viaţă. Acum câteva zile am vorbit cu dânsul, făcând încă proecte şi astăzi corpul său este inanimat. Aceasta ne dă o dovadă mai mult de făţărnicia lucrurilor pământeşti.

George G. Vlădescu este fiul Muscelului şi face parte din aceà pleadă de Silvicultori, care au pus piatra fundamentală a serviciului Silvic de astăzi. Născut în anul 1837 el s'a stins în vârstă de 67 ani. Cursul primar l'a făcut în C.-Lung iar gimnaziul la Bucureşti. George G. Vlădescu a fost vechiu elev al primei şcoli de Silvicultură înfiinţată sub Ştirbei, având ca profesori 3 Silvicultori francezi aduşi anume de Ştirbei in ţară. Eşit din şcoală în prima promoţie împreună cu Alex. Moroiu şi Râmniceanu, a intrat în serviciu in anul 1860; îndeplinind rând pe rând funcţiunile de Guard General, Sub-inspector şi Inspector Silvic până la anul 1893 când se retrase pentru a-şi regulà drepturile la pensie. Ar fi preà lung ca să vorbesc, despre marea lui activitate ca Silvicultor; dragostea lui cea mare pentru păduri, a păstrat o în suflet până la ultima oră, căci iacă, a lăsat cu cuvânt de moarte ca să i se zidească ultimul locaş, in mijlocul codrilor, la umbra stejarului, la fâşiitul frunzelor.

George Vlădescu a fost singurul Silvicultor în activitate care a avut fericirea să fie şi membru al Parlamentului.

Găsesc ca o datorie sfântă, de a exprima astăzi familiei regretele unanime ale Camarazilor săi Silvicultori, cari atât de mult îl stimau şi iubeau, căci caracterul său blajin, inima sa noblă şi spiritul său conciliant il făceau să fie foarte iubit.

Să rugăm dar cu toţii pe atotputernicul Dumnezeu ca să 'i fie ţărâna uşoară.

T. M.

⁂

Silvicultorul *Ion Halerin*, şeful ocolului Haimanalele (Prahova) după o greà suferinţă a încetat din viaţă, în oraşul Piteşti.

Trimetem condoleanţele noastre întristatei familii a acestui camarad.

⁂

Următoarele mutări şi avansări s'au făcut în corpul silvic până la 31 Octombrie a. c.:

D-l silvicultor *I. Christescu*, dela regiunea X (Constanţa), şef al ocolului Cotmeana (Argeş);

D-l silvicultor *V. Mirică,* șeful ocolului Calu-Iapa (Neamț), la ocolul Bolotești (Putna);

D-l silvicultor *Th. Sărățeanu,* șeful ocolului Bolotești la ocolul Tisău Buzău);

D-l *C. Botez,* șeful ocolului Tisău, la Calu-Iapa;

D-l silvicultor *I. Corodeanu,* șeful ocolului Ghermănești (Fâlciu) la ocolul Haimanale (Prahova);

D-l silvicultor *I. Droc,* din Administrația centrală, la ocolul Ghermănești;

D-l silvicultor *Ovidiu Cratero,* a fost primit în corpul silvic cu gradul de silvicultor cl. II, în locul lui *I. Haleriu,* decedat;

D-l silvicultor *C. Vasiliu,* a fost primit în locul D-lui *Ovidiu Cratero.*

CLIMA LUNEI SEPTEMVRIE 1904 st. n.

la București-Filaret.

Această lună a fost caracterizată la București printr'un timp mult mai rece ca cel obișnuit și foarte ploios.

Temperatura lunară 15°.4 este cu aproape două grade mai mică ca valoarea normală. Dela 1857 încoace, numai în 5 ani, temperatura acestei luni a fost și mai mică ca acum. Limitele între care ea a variat în acest interval a fost: 20°.8 în 1892 și 13°.5 în 1862. Afară de zilele de 2, 3 și de la 12 la 16 care au fost cevà mai calde, în toate celelalte temperatura a fost mai coborâtă ca de obiceiu. Intervalul dela 17 la 23 a fost cu deosebire rece, temperaturile mijlocii zilnice fiind cu 4° la 9° mai reci ca valorile normale corespunzătoare. Ziua cea mai caldă a fost la 2 când s'a înscris și temperatura maximă absolută din cursul lunei 30°.2, iar cea mai rece la 19 când termometrul s'a coborât la 2°.9 care este cea mai joasă temperatură. Dela 1877 încoace, termometrul în această lună s'a ridicat până la 36°.2 în 1890, iar în anul următor el s'a coborât la 0°.2. Zile de vară au fost 8 pe când de obiceiu sunt 16.

Cantitatea totală de apă ce a căzut în această lună este de 104mm. normala fiind numai 37mm. Dela Iulie 1903 de când durează seceta, luna de care ne ocupăm a fost singura care a dat un excedent de apă asupra valoarei normale. De 41 de ani decând se fac la București observațiuni udometrice, nici odată nu s'a întâmplat să cadă în această lună o așa de abondentă cantitate de ploae ca acum. Dela începutul secetei, în Iulie 1903, și pânăla finele acestei luni (în total 15 luni), s'a adunat în această localitate 458mm. de apă, pecând valoarea normală este 753mm. Deși prin urmare această lună a fost excesiv de ploioasă, totuși deficitul de apă din această lungă perioadă este de 39% față de valoarea normală. La sfârșitul lunei precedente deficitul erà de 50%. Zile de ploaie au fost 15; în general sunt 7. Ploile dela 3, 6, 7 și 16 au fost însoțite de manifestațiuni electrice.

Presiunea atmosferică mijlocie 756.5mm. este cu aproape un milimetru mai ridicată ca normala.

Vântul dominant a fost Crivățul care a suflat în proporțiune de 50% Vânt tare a bătut în 3 zile.

Atmosfera a fost cu 12% mai umedă ca în general.

Cerul a fost mult mai înorat ca de obiceiu; Zile senine 9, noroase 8 și acoperite 13. Soarele a strălucit numai 168 de ore în 24 de zile, pe când obișnuit el se arătă timp de 233 ore în 29 de zile.

Rouă s'a observat în 15 zile, brumă și ceață în câte una, tunete și fulgere în 2, iar în 3 seri numai fulgere.

In ziua de 24, la 9h.24 seara timp oficial, s'a simțit o foarte slabă seismă.

In urma ploilor abondente din prima decadă, arăturile și semănăturile de toamnă s'au făcut în cele mai bune condițiuni. Rapița și grâul semănat în Parcul Institutului Meteorologic la 10 Septembrie, favorizate de zilele calde ce au urmat, au germinat foarte repede și au răsărit după 4 zile. La sfârșitul acestei luni, ambele aceste plante sunt foarte viguroase și au aproape 10cm. înălțime. Câmpia fânețele și pășunele au înverzit pretutindeni, iar iarba a crescut cu vigoare, în cât în multe părți ea s'a putut paște încă din a doua decadă. Arborilor și arbuștilor ale căror frunze căzuseră din cauza secetei încă din August, în această lună le-au dat frunze noui care la unele specii sunt destul de măricele. Castanii sălbatici, corcodușii și prunii au înflorit a doua oară. Intreaga vegetațiune s'a înveselit și se prezintă acum ca și în toiul primăverei.

Viile nu au fost tocmai favorizate de ploile din cursul acestei luni căci strugurii netiind încă bine copți, boabele au crăpat. Culesul lor s'a făcut mai de timpuriu ca de obiceiu, în prima decadă.

Starea udometrică și agricolă a României la finele lunei Septemvrie 1904 st. n.

Starea udometrică.

In această lună au fost două perioade ploioase: dela 4 la 8 și dela 17 la 23. Ploile au fost generale în toată țara; în Moldova și în partea estică a Munteniei foarte abondente. Dela 4 la 6 și dela 17 la 19 au fost mai cu deosebire ploile cele mai mari; pe unele locuri s'au obținut cantități zilnice dela 50 la 100mm de apă, producând pe alocuri chiar inundațiuni și stricăciuni.

Totalul apei din cursul acestei luni a fost în mijlociu aproximativ (1) de 133mm, pe când valoarea sa normală este numai de 39mm; această lună a fost prin urmare excesiv de ploioasă. Ea este cea mai ploioasă dintre toate lunile Septemvrie dela 1891 încoace, decând studiem ploaia în România. La București, unde se fac observațiuni udometrice de 41 de ani, n'a mai căzut niciodată în Septemvrie o așa de mare cantitate de apă.

Moldova a avut cele mai abundente ploi, în general peste 150mm, Oltenia și Dobrogea numai câte 100mm.

In toate districtele, afară de Mehedinți, Gorj și Dolj, cantitățile mijlocii de apă au depășit 100mm; în Argeș, R.-Sărat, Bacău și Neamț, ele au variat între 180 și 200 milimetri.

Cu toată abondența neobicinuită a ploilor din cursul acestei luni, totuși n'am ajuns încă la valoarea normală a precipitațiunilor. Intr'adevăr cantitatea totală de apă căzută pe suprafața României în ultimele 15 luni (dela Iulie 1903 pânăla finele lui Septemvrie 1904) este aproximativ de 546mm, pe câtă vreme normala este de 755mm, și prin urmare precipitațiunile obținute nu reprezintă de cât 72% din valoarea normală. Cu toate acestea ploile din această lună au produs o îmbunătățire foarte simțitoare în starea udometrică, căci deficitul de apă care în luna precedentă era de 43% s'a redus acum la 28%.

Nici într'un district, cantitatea totală de apă adunată în ultimele 15 luni nu numai că n'a întrecut valoarea normală, dar nici n'a atins'o.

Să notăm însă că în anul secetos 1894, cantitatea totală de apă obținută dela Iulie 1893 până la Septemvrie in anul următor a fost mai mică ca acum, căci atunci nu se strânsese decât numai 496mm.

Volumele de apă ale râurilor, pârâurilor și lacurilor s'au mărit în mod simțitor; totuși nivelul lor n'a ajuns pe cel normal epocei corespunzătoare.

Unele râuri s'au revărsat, din cauza ploilor repezi și abundente cari au mărit mult nivelul apelor.

Umezeala în urma ploilor, a pătruns în pământ până la 50cm și mai mult.

Din cauza zăpezei ce a căzut în zilele de 18 și 19 în regiunea muntoasă și în nordul Moldovei, timpul s'a răcit simțitor pretutindeni, așa că temperatura mijlocie a acestei luni în întreaga țară, a fost cu aproape 2° mai coborâtă ca valoarea normală, ceia ce rar se întâmplă în Septemvrie. Din această cauză precum și din aceia a ploilor ce au mai urmat, vitele în Moldova au suferit foarte mult; în multe părți din nordul său au fost numeroase cazuri mortale.

---

1) Zicem *aproximativ* căci din cele 411 stațiuni, unde se măsoară precipitațiunile atmosferice, câteva nu am intrat în acest prim calcul. Introducerea lor în calculul definitiv nu va modifică însă în mod simțitor cifrele ce dăm.

După încetarea ploilor timpul s'a încălzit binişor deşi nopţile au continuat a fi reci. In mai multe nopţi dearândul s'a notat brumă în mare parte a Moldovei şi chiar pe alocuri in Muntenia.

Starea agricolă.

In ultimul nostru Buletin, vorbind de situaţiunea agricolă la finele lui August 1904, conchideam:

«Ploile dela sfârşitul acestei luni şi acele foarte abondente din prima «decada a lui Septemvrie vor fi de mare folos păşunelor şi fâneţelor dar mai «cu deosebire semănăturilor de toamnă pentru viitorul an agricol».

Cantitatea extra ordinară de apă ce a căzut in cursul acestei luni deşi a confirmat această părere, totuşi in multe părţi ca o produs şi unele pagube

Porumburile cari în unile părţi scăpaseră de secetă şi erau gata a se culege, s'au muiat din cauza prea multor ploi, iar unile s'au înegrit şi chiar au încolţit pe ştiuleţi; chiar acolo unde ele n'au suferit asemeni stricăciuni, vor avea trebuinţă de multă căldură pentru a se usca. Porumburile mai târzii, cari se îndreptaseră puţin după ploile din luna precedentă; acum au început a vegeta din nou şi au dat chiar păpuşi. In unile părţi a răsărit sămânţa de porumb pusă în primăvară şi care din cauza uscăciunei n'a putut germina.

In definitiv ploile din această lună au mai stricat si din puţinile porumburi, pe acolo unde se spera a se obţine ceva.

In multe localităţi porumburile s'au cules încă dela începutul lunei de şi nu erau pe deplin coapte; pe alocuri ele se culeg şi acum.

Nutreţurile şi cerealele ce se găseau in clăi, şire sau în girezi, fiind prea afânate, au fost mult pătrunse de ploi, încât mai in toate părţile fânul şi paele s'au mucegăit, iar cerealele chiar au încolţit.

Câmpiile au înverzit ca şi în primăvară; iarba după păşuni şi fâneţe, care până acum era arsă, a crescut, în cursul acestei luni, cu o vigoare extra-ordinara. Vitele găsesc acum ce paşte în deajuns, şi in condiţiuni normale de temperatură, vor avea hrana mai mult timp.

Lucernierile şi trifoiştele sunt aproape de a da o nouă coasă; asemeni meiurile şi mohoarele care au fost semănate in August.

Semănăturile de rapiţă, grâu, secară şi orz, făcute la începutul lunei, favorizate de zilele calde şi de ploile din prima sa jumătate, au germinat şi răsărit foarte repede. Toate aceste plante sunt acum viguroase şi au început a înfrăţi. In unele părţi va fi nevoe chiar de a se paşte cerealele. Semănăturile din ultima decadă, cu tot timpul rece ce a fost, au răsărit bine şi se desvoltă repede.

Ogoarele şi arăturile de toamnă s'au făcut pretutindeni cu multă înlesnire, umezeala fiind pătrunsă la adâncimi destul de mari. Ele continuă încă.

Sfeclele de zahar şi de nutreţ precum şi zarzavaturile s'au dezvoltat foarte mult in urma ploilor, aşa că se aşteaptă o producţiune mulţumitoare

Arborilor, arbuştilor şi pomilor roditori cărora le căzuse frunza încă din August; in această lună, le-a dat frunze noi; la unele specii ele sunt destul de mari. Unii meri, pruni, corcoduşi, cireşi, castani sălbateci şi pe alocuri liliacul, au înflorit pentru a doua oară. Chiar frunzele vechi s'au mai înverzit şi s'au mai mărit. Dintre fructe s'au copt gutuile, merele, perele şi prunele tomnatice.

Intreaga vegetaţiune s'a înveselit şi se prezintă acum ca şi în toiul primăverei.

Viile nu au fost tocmai favorizate de ploile din cursul acestei luni, căci strugurii fiind aproape copţi, au crăpat şi in multe părţi s'au cam stricat. Culesul viilor s'a început mai de timpuriu ca de obiceiu. Ploile din urmă au produs stricăciuni prin desrădăcinare la multe vii după coaste în Moldova şi în Dobrogea.

Institutul Meteorologic.

Tip. GUTENBERG Joseph Göbl, str. Dómnei, 20.

DARE DE SEAMA

ASUPRA

SECŢIUNEI SYLVICE DELA EXPOZIŢIUNEA AGRARĂ 1904

Expoziţiunea organizată de *Societatea agrară*, a marilor proprietari din ţară, ne-a procurat ocaziunea plăcută, în ceeace ne priveşte pe noi sylvicultorii, de a admirà, adunat la un loc, produsele industriei forestiere naţionale.

Deşi, nu fără mari sacrificii materiale, Societatea agrară totuşi, a putut duce la bun sfârşit întreprinderea sa.

La început, totul mergeà încet, ca să nu zicem că stagnà, şi aceasta a durat până pe la finele lui Iunie, mai accelerându-se în urmă lucrările, graţie şi neobositului concurs, dat, cu multă destoinicie de către D-l Dr. Istrate.

Expoziţiunea, care deşi erà deschisă încă dela 15 Maiu, abià a putut fi complectată pe la 1 Septembrie, când vizitatorul numai puteà să plece nemulţumit, din cauză că mai încotro se întorcea, se isbea de intolerabilul placard *«intrarea oprită»*,

Dacă tot concursul, ar fi fost, dela început dat, Societăţei agrare, de către toţi acei ce erau desemnaţi şi chemaţi să-l dea, de sigur că pe lângă succesul moral câştigat în mod neîndoios, Societatea agrară ar fi putut încheià aceà întreprindere cu excedente, iar nu cu deficite cum este cazul; căci atunci Expoziţiunea ar fi putut fi complectată la începutul lui Iunie, iar nu cum s'a întâmplat de fapt, că în lunile Iulie şi August se construiau încă pavilioane, ceeace a făcut că abia în Septembre, se poate zice, că Expoziţia erà complectă. Or, în acest caz, nu a avut decât 2 luni de deschidere, ceeace a fost prea puţin, pentru o Expoziţie de aşà importanţă, şi pentru care se cheltuise sute de mii de lei.

Dintre pavilioanele cele dintâi aranjate, şi deschise, a fost acela al Administraţiei Domeniului Coroanei, ceeace de altfel este foarte explicabil, când în capul acelei însemnate administraţiuni, se află un om de talia şi energia D-lui Ion Kalinderu, şi când mijloacele nu se cruţa, pentru o bună răuşită.

In cele ce urmează voiu face o descriere numai, aceea ce se atinge de sylvicultură, lăsând la o parte toate cele-lalte frumuseţi ale Expoziţiunei Agrare, descrierei altora mai competenţi.

Expoziţiunea Agrară, a fost instalată pe o suprafaţă ca de 4 hectare, în partea dreaptă a Şoselei Kiseleff, şi în vecinătatea restaurantului Hugo.

Intrarea se făceà prin o poartă mare, acoperită în stil naţional, care se deschideà pe un vast parc englezesc aranjat cu mult gust de către cunoscutul Horticultor din Bucureşti Rothan.

In fund, este marele pavilion central, construit de către Societatea Agrară.

In dreapta, avem pavilionul Ministerului Agriculturei, Industriei, Comerciului şi Domeniilor ; un cochet pavilion alb, cu un dom la mijloc cari mi s'a părut cam preà mare pentru ensemblul construcţii. In curtea pavilionului, — care este îngrădită, — şi pe ambele laturi, sunt construite 2 chioşcuri rustice aşezate simetric. Gardul împrejuitor este foarte variat şi reaminteşte diferitele feluri de închisori obişnuite la ţară, — el este făcut cu mult gust, şi face admiraţiunea vizitatorilor.

In stânga, se află situat pavilionul Domeniului Coroanei, în mijlocu lunui parc, înconjurat iarăşi cu un gard mic de lemne cu coaje, şi înnăuntrul căruia, se află aranjaţi arbori fructiferi, viţe, stupi, pepiniere sylvice, etc.

Toate obiectele aparţinând secţiei a III-a : *Sylvicultura* şi *Vânătoarea*, sunt cuprinse în pavilioanele indicate mai sus pentru administraţiile respective, iar în ceeace priveşte pe expozanţii particulari, obiectele sunt aşezate în pavilionul central.

Voiu face dar descrierea obiectelor şi impresiunea ce 'mi-a lăsat, fără a mă opri de a face aprecieri asupra lor. Această descriere este însoţită şi de o serie de 8 fotografii aranjate la finele textului.

Incep cu pavilionul Ministerului Agriculturei, Industriei Comerciului şi Domeniilor.

Acest pavilion şi cu împrejurimile lui îngrădite, au servit ca să coprindă în mic, tot ceeace produce Statul în mare ca proprietari de fonduri rurale, privit din toate punctele de vedere, că : Sylvicultură, Arboricultură, Viticultură, Vinicultură, Agricultură, Sericicultură, Apicultură, Pisicultură, Mine cu toate derivatele lor, etc.; deci el coprinde expoziţia întregei activităţi a acelui Minister.

Este adevărat, că măsurile pentru participare la Expoziţia Agrară, s'au luat de minister cam târziu, în luna Iulie şi că sumele de bani acordate au fost preà restrânse, totuşi graţie activităţei mai presus de orce laudă a unui grup de funcţionari ca d-nii: Alimănişteanu, Antipa, Galleriu, Nicoleanu, Nădejde, Colescu, Ministerul se poate felicità de rezultatul obţinut, deşì (probabil socotindu-se mai presus de orce concurenţă) nu a voit să participe cu produsele sale la obţinerea vre unui premiu. Se ştie însă, că înnainte ca Ministerul să facă această declaraţie de ne participare, i se acordase cele mai mari distincţiuni prevăzute în regulamentul Expoziţiei, adică medalia de aur cu diploma de onoare pentru produsele sale.

După aceste explicaţiuni date, voiu începe descrîerea obiectelor aşezate afară din pavilion, pentru ca în urmă să intrăm şi într'însul. Pentru aceasta mă voiu servì de Catalogul oficial al Ministerului Domeniilor.

Intrând pe partea laterală despre răsărit a împrejmuirii, avem în stânga aşezate în straturi şi regulat etichetate, diferite soiuri de puieţi de arbori, cari se cultivă în pepinierile statului, şi cari servesc la replantarea poenilor şi răriştilor din pădurile sale. Pe lângă esenţele indigene reşinoase ca: Molift, Larice, Pinus Cembra, Tisă, Pin silvestru, se observă şi oare-cari exotice ca Abies Duglas, Pinus Austriaca, Abies Cefalonica, Tuia Orientalis, Tuia Aurea, Erioborya Japonica. Ca foioase indigene avem: Stejar pedunculat, Frasin, Ulm, Nuc, Dud. Toţi aceşti pueţi, provin din sămănături făcute dela 1895 încoace.

Vizitatorul, şi-ar fi putut face o idee mai precisă, despre progresele realizate de pepinierile statului, dacă i s'ar fi prezentat ocaziunea, să observe, o gradaţiune de vârstă, pentru esenţele forestiere ce se întrebuinţează în plantaţiuni dela semănăturile de un an, până în vârsta plantaţiunilor de 3—4 ani, la care fiecare plantă se obişnueşte a fi plantată la locul definitiv. Am observat lipsa salcâmului din aceste straturi, deşì el ocupă cea mai mare întindere a plantaţiunilor făcute de Stat în nisipuri şi a cărei reuşită este superbă. Statul are o suprafaţă de teren afectată Domeniului

Păduros de 1,085.033 din care 163.389 hectare sunt poeni. Aceste poeni, trebuesc repopulate în marea lor majoritate, şi dacă la acestea, am adăogà rărişţele provocate din cauza unor nepotrivite exploatări, dacă am adăogà nisipurile sburătoare, şi perimetrele comunale din Dobrogea, se înţelege că aceste plantaţiuni trebuiau să ia o extensiune practică, cât mai mare, în care scop principal există două fonduri separate de budgetul ordinar şi anume: fondul comunal din Dobrogea, care astăzi a atins suma de 1.120.000 şi fondul de 2%, pentru punerea în valoare a pădurilor.

Primul fond nu a suferit nici o modificare dela creiarea lui, ceeace a contribuit ca să fie aşà de ridicat astăzi pe când fondul de 2% înfiinţat prin legea din 17 Mai 1892 a fost desfiinţat la 23 Martie 1896 reînfiinţat în 12 Mai 1900 şi la urmă, Ministerul finanţelor nu a voit să ţie seamă de el, şi să consemneze la depuneri părţile alicote cuvenite, din care cauză astăzi, fondul de 2% care nu trebuià să aibă nimic a face cu bugetul, a devenit un articol bugetar, ceeace este şi o greşală, căci aceasta va contribuì în mod sigur, la neatingerea scopului pentru care a fost creat.

Mai departe, găsim un chiosc rustic pătrat, cu acoperişuri supra puse, de un frumos gust, construit din trunchi naturali de arbori de stejar, mesteacăni, etc., — tapetat cu muşchi pe din afară şi ornamentat cu conuri de brad. Coperişul de şiţă este foarte interesant, căci el ne dă aproape toate modelurile, care se uzitează în ţară la baterea şiţei pe acoperişuri; astfel că din comparaţia lor, se pot vedeà cari sunt cele mai practice. In interiorul acestui chiosc, avem de remarcat o miniatură în relief a văei Bistriţa, în gura Tărcăului; operă a D-lui Silvicultor Sef. Anania, aranjată cu schelele pentru lemne de reşinoase ca: dulapi, cantori, grinzi, butuci, plută de trincheţi, plute de galioane, catarguri, catargele, ghile, grinzi şi raele obişnuite pe apa Bistriţei. Se ştie de altfel, că plutăria pe Bistriţa este de o mare importanţă căci pe acest râu se scurge anual la Galaţi o cantitate aproximativ de 500 mii metri cubi răşinoşi debitaţi sau rotunzi. Pereţii acestui chiosc sunt decoraţi cu diferite miniaturi de obiecte lucrate de stejar sau brad ca: bote, hârdae, vedre, putinele etc.; cu păsări de pădure, cu fotografii, planul pădurei Tarcău, harta Ocolului Tarcău, cum s'ar zice acì este un fel de colţişor plăcut, privitor mai mult la acel ocol.

Tot în acest chioşc am găsit expuse în secţiuni pe o masă, traverse creozotate, — care erau însoţite şi de o succintă publicaţie a Direcţiei C. F. R., relativă la uzina de creozotat traverse din Ploeşti şi din care se vede, că scopul înfiinţărei acelei uzini, a fost de a creozotà traversele de fag.

Această uzină, a fost înfiinţată la 1 Martie 1902, procedeul, este tot cel întrebuinţat în Franţa, zis a lui John Bethell prin vid şi presiune în vase ermetic închise.

Traversele sunt puse, a se uscà, într'o etuvă timp de 24 ore, după aceia sunt introduse cu nişte vagonete (fiecare vagonet poate conţine 35 de traverse) în cazanele de creozotat, umplerea cazanelor cu creozot, se face prin presiunea atmosferică făcându-se vidul în cazane prin pompe de aer şi la urmă prin refulare cu pompe de creozot. Se pompează creozot mereu, până ce presiunea în cazan se ridică la 5 atmosfere, menţinându-se această presiune până ce traversele numai absorb creozot; în urmă se dá drumul creozotului în rezervoare, spre a servì la o altă operaţiune.—după aceia, se deschid capacele la cazane, şi se scot traversele astfel creozotate. Creozotul introdus în cazan are o temperatură dela 70—80 centigrade; adică aceiaşi temperatură pe care o au traversele când intră în cazan.

Absorţiunea creozotului de către fiecare traversă, depinde de esenţa lemnului, de cantitatea de alburn ce are, de gradul de uscăciune, de densitatea lemnului, de temperatura lemnului şi a creozotului în cazan, de presiunea sub care s'a făcut injectarea. Prin procedeul întrebuinţat, zice acea notiţă, s'a putut injectà până la maximum de 10 kgr în traverse de stejar. Traversele de cer au absorbit aceeaşi cantitate, iar cele de fag până la 50 de kgr., ceeace reprezintă mai mult de 50% din greutatea lor. Se poate însă obţine o creozotare suficientă şi cu circa 20 kgr. fără însă a le injectà până la saturaţie. Kilogramul de creozot costă circa 10 bani.

Am făcut această degresiune, crezând-o interesantă pentru camarazi. Un fapt însă este regretabil că uzina dela Ploeşti, în loc să creozoteze mai mult fag, creozotează aproape numai traverse de stejar, probabil însă în aşteptarea traverselor de fag.

Ar fi fost util ca Direcţia C. F. R. în publicaţiunea sa, să fi vorbit şi de costul în bani, ce comportă la noi în ţară manipularea şi materialul (creozotul) în afară de amortismentul maşinelor pentru creozotarea a 100 traverse fag, 100 traverse stejar cu alburn şi 100 fără alburn. Aceasta ne ar fi edificat mai mult, asupra oportunităţii creozotării traverselor de fag.

Alături cu chioşcul este o stivă de traverse normale de fag creozotate, care aparţin tot Direcţiei C. F. R.

Urmând mai departe aleea prin spatele pavilionului Ministerului Domeniilor, traversăm expoziţia de viţe, observăm rustica zalhana a pescăriilor, şi intrăm în cel de al II-lea chioşc, în năuntrul căruia găsim un trunchi de gorun din păd. Gorganu, uscat din cauza trăsnetului, şi pe care sunt aşezate, diferite ghionoae, arătând felul cum aceste păsări, lucrează asupra arborilor uscaţi.

Alături o coloană cu văcălii de fag, pentru site; pe un perete aşezat cu mult gust găsim o panoplie de topoare, ferăstrae, compasuri forestiere, ciocane sylvice, etc., toate instrumente întrebuinţate la pădure. Pe stâlpii dela intrările pavilionului, sunt mai multe bucăţi de lemne de stejar, în care se văd înfipte gloanţe ale puştilor Manliher şi Marthiny, arătând pagubele aduse de tirul militar dela Piteşti, asupra pădurei vecine Trivalea. In adevăr în această pădure pe o adâncime de aproape 200 metri, dela margine copacii sunt găuriţi de gloanţele soldaţilor, al căror tir este îndreptat contra pădurei. Pagubele aduse prin acest tir sunt însemnate, întrucât toţi acei arbori prin rănile ce li se provoacă, se prăpădesc cu timpul.

Pe unul din pereţii chioşcului, se află întinsă o planşe mare, de 2—3 metri, pe pânză de calc, reprezentând harta ţărei, lucrare a D-lui sylvicultor Rusescu, prin care tinde a dovedi, că din cauza despăduririlor ce se fac în ţară, climatul se schimbă şi din aceasta, s'ar provocà o nesiguranţă, asupra recoltelor agricole în România. Lucrarea este interesantă am regretat însă că nu 'mi-am putut procurà încă şi textul ce trebuià să însoţească această lucrare, pentru a puteà face o dare de seamă mai detaliată. Tot aci se mai află fixat pe o mescioară, în miniatură, un cuptor pentru făcut mangal, datorit D-lui sylvicultor X. Sculy.

In afara pavilionului, într'un pătrat sunt aşezate diferite trunchiuri, brute de esenţe forestiere, colectate dela diferite ocoale dinţară. Printe aceştia remarcăm : un trunchiu de Larice şi un trunchiu de Ulm dela Tarcău ; un trunchiu de Molid de rezonanţă un trunchiu de brad debitat pentru draniţă (şiţă); mai multe trunchiuri de Molift arătând cum se face debitul lor în ferăstrae, etc. Mai la o parte găsim un grup de diferite diformităţi, artistic aşezate.

In ceeace priveşte această parte a Expoziţiei, găsesc că ar fi fost util, de a se fi adus trunchiuri din fiecare esenţă forestieră indigenă de valoare, pe care să se fi făcut cele 3 secţiuni : transversală, longitudinală şi tangenţială, în felul acesta s'ar fi putut vedeà şi studià structura şi frumuseţea apelor, dela arborii noştrii industriali, apoi fiecare arbor să fi fost însoţit de o schemă care să indice analiza arborelui din care s'a scos acel trunchiu şi analiza technologică a materiei lemnoase, lucrări cari aproape lipsesc cu totul pentru esenţele noastre forestiere ; căci cu eşantioane disparate şi fără nici o regulă adunate, nu se poate nimic dovedì.

Intrând acum în pavilionul Ministerului Agriculturei Industriei Comerciului şi Domeniilor prin poarta de răsărit, vizitatorul dă peste obiectele expuse într'însul de Serviciul sylvic al statului.

Pe stânga găsim frumoasele eşantilioane de lemne petrificate, aduse din judeţul Fâlciu, şi printre care se remarcă un trunchiu de carpen de toată frumuseţea.

Pe pereţi, în dreapta şi în stânga, sunt atârnate cele 2 hărţi sylvice care au figurat şi la Expoziţia din 1900 dela Paris. Una alcătuită pe natură de proprietari şi alta pe esenţe forestiere, iar locurile rămase în prejur sunt decorate cu mult gust, cu diferite obiecte lucrate din lemn, ca : coade, furci, lopeţi, vase etc., şi foarte frumoase şi interesante fotografii de masive păduroase.

In partea dreaptă, este o frumoasă colecţiune, în cutii de stejar datorită D-lui Sylvicultor Pârvulescu şi în cari sunt aşezate cu sistemă, diferite lemne atacate de insecte. Ingrijirea cu care sunt lucrate şi colecţionate acele eşantilioane care 'ţi arată pe lângă stricăciunile făcute în lemn, şi insecta în stare de larvă, nimfă şi insectă perfectă, dovedesc competenţa autorului în aceà materie.

Tot aci găsim numeroase blăni de rezonanţă, provenite din Moliftu dela Tarcău, care fac admiraţiunea tutulor cunoscătorilor. In partea stângă, jos, sunt aşezate diferite piese de lemne reşinoase, unele pentru pavele, iar altele pentru ca să arăte diferitele debite, obişnuite în ferăstraele dela Tarcău. In colţ, aşezate cu mult gust, se află o colecţiune de lemnele forestiere indigene, alcătuite sub forma de cărţi, cum şi diferite rondele de alte lemne. Sunt mai multe colecţiuni de seminţe forestiere în borcane mai mici şi mai mari, acele colecţiuni însă sunt departe de a fi complecte. Ar fi fost foarte interesant, şi util, să se fi făcut o colecţiune de seminţe a tutulor arborilor şi arbuştilor indigeni, cu toate varietăţile lor, ceeace lipseşte încă Serviciului sylvic.

Tot aci găsim diferite feluri de doage de stejar, ce se obişnuesc a se face în pădurile noastre pentru export în Franţa şi Germania şi pentru cerinţele interioare ale ţărei. Diferitele rondele de Stejar, Gârniţă, Păducel, Paltin, Anin negru, Cireş, Jugastru, Frasin, Teiu, Fag, Molift, Larice, etc., decorează cât se poate de bine secţiunea sylvică. Nu fără interes sunt frumoasele parchete de stejar din pădurea Verbila care decorează intrarea pavilionului.

De remarcat sunt diagramele prezentate de D-l sylvicultor şef şi profesor de amenajament, la şcoala de sylvicultură dela Brăneşti P. Antonescu, relative la comerţul lemnos al ţărei cu străinătatea. Pe o planşe, frumos încadrată, se reprezintă raportul comerciului lemnos care există între import şi export pe o perioadă de 40 ani, adică dela 1861—1902 şi din care se vede că minimum de export a fost atins în 1877, probabil aceasta şi din cauza evenimentelor politice de atunci; iar de aci el începe să crească treptat făcând salturi gigantice, cum a fost în ultimii 5 ani şi atingând maximum în 1902, când exportul a fost de circa 17 mil. lei, iar importul foarte redus.

O altă diagramă de acelaş autor, indică comerţul lemnos al României cu Bulgaria, o alta cu Turcia şi o alta cu Belgia, toate lucrări de multă importanţă statistică. Singurul inconvenient este, că datele statistice în această ramură de producţiune, sunt foarte rău trecute şi înţelese de către vameşii noştri, aşà că temeiul ce ar puteà să se pue pe ele şi concluziunile ce s'ar puteà trage, lipsesc de preciziune.

Mai găsim într'un frumos cadru aşezat planul de ansamblu al Ocolului silvic Mihăeşti, scara $^{1}/_{25000}$ lucrat de elevii stagiari ai şcoalei de silvicultură dela Brăneşti. Acest plan închide o suprafaţă de circa 8.700 hect., este lucrat numai cu busola, când acest instrument nu permite închiderea exactă decât a unui poligon de câteva sute de hect.

Mai găsim acì, într'un ram, o colecţiune de lemne lustruite, ce intră în construcţiunile navale. Aceasta este oferit de şantierul naval dela T.-Severin.

In general, aranjamentul decorativ datorit camaradului nostru Nădejde, este foarte frumos; avem aşezate fotografii alături de planuri incadrate în diferite obiecte ale producţiunii lemnoase. Sus la mijloc şi în faţă un vultur care şade pe o cracă, este încadrat într'un rond compus din diferite diformităţi de lemne aranjate în mod estetic.

Mai multe capete de cerb sculptate în lemn complectează decorul acesta sylvico-vânătoresc. Fotografiile sunt în profuziune, arătând diferite masive păduroase, case forestiere, pădurari în uniformă, etc., etc.

Cam acestea ar fi obiectele mai de seamă ce cuprinde în Secţia sylvică, expoziţia Ministerului Agriculturii, Industrii, Comerciului şi Domeniilor.

Se observă dar, o mare lipsă de lucrări tehnice scrise, ca amenajamente, care ar fi trebuit să fie punctul principal, împrejurul căruia să graviteze activitatea noastră de sylvicultori, căci după cum zice Bouquet dela Grye apropo de expoziţia dela 1900 dela Paris: *«les plans d'aménagement constituent la partie serieuse de toute exposition forestière»*. aceasta natural combinat cu înscrierea rezultatelor obţinute prin aplicarea acelor amenajamente. Ştiu că Statul are amenajate peste 90 000 hectare păduri, dar nenorocirea a făcut, ca ele să nu fie nici până astăzi aplicate, astfel că pe tărâmul culturii naţionale pădureşti, trebue să o mărturisim, stăm jos de tot şi aceasta nu din vreo cauză, care să se resfrângă asupra personalului sylvic; — el este destul de matur, pentru orce lucrare do acest rezort; — ci din lipsă de mijloace materiale, mijloace care atârnând dela alţii, decât dela sylvicultori, ele rămân pe planul al 2-lea, astfel că *pădurile sunt şi astăzi, încă, un fel de oae de tuns, pentru a aduce numai venituri şi a acoperì goluri budgetare, dar căria i se dà* *aşà puţină hrană, că în curând va murì de inaniţie; — şi dacă lucrurile nu se vor îndreptà înainte de această epocă; dacă conducătorii acestei ţări, nu se vor convinge mai din vreme, de nevoile în care înnoată domeniul păduros al Statului, căci de cel particular, nici nu mai e de vorbit, mai târziu, va fi şi mai greu, iar generaţiunile viitoare, vor avea totul de făcut, aceeace numai la recunoştinţa lor nu ne va duce; deci se impune o luptă în direcţiunea de a mişcà opiniunea publică, pentru a o face să se intereseze de această ramură de viaţă a ţării, de a convinge pe dregători, de interesul cel mare ce trebue să le poarte, precum şi de faptul, de fiscalitate, la care sunt reduse astăzi pădurile statului, lipsite de orce cultură sistematică.*

Trebue schimbată dar, întreaga noastră economie sylvică de astăzi, căci altfel nu mai merge.

Statul, din acest punct de vedere, trebue să se conducă mai bine voitor pentru fondul său păduros, decât un proprietar particular, — căci el nu are numai menirea de a trage venituri din păduri, ci de a servì ca un model de exploatări raţionale, pentru particulari; lucru cu care, astăzi nu ne putem mândrì. — Poate că ziua de mâine va fi mai surâzătoare.

Să trecem acum la Domeniul Coroanei.

Cum intri în pavilionul central, al acestei administraţii, care este dispus în formă de cruce; în aripa dreaptă, găsim dispuse, toate produsele sylvice şi vânătoreşti după acest important domeniu. Acì nimic nu s'a cruţat, nici bani, nici material, nici muncă, pentru ca totul să fie la înălţime.

Materialul expus este împărţit în două părţi:

a) Instalaţiuni şi planuri relative la păduri.

b) Produse ale instalaţiunilor forestiere.

In prima diviziune găsim miniaturi reprezentând diferitele instalaţiuni de pe Domeniul Coroanei relative la exploatarea pădurilor: astfel avem în dreapta, în relief, un drum funicular dela Mălini,—în mijloc miniatura fabricei de cherestea dela Aiţa şi Bour, de pe Domeniul Bicaz —, miniaturi de jogare veneţiene etc., toate complectate cu numeroase vederi fotografice. Am găsit expuse pe o masă planurile şi amenajamentele pădurilor de pe Domeniile: Dobrovăţ, Bicaz, Segarcea şi Sadova. Regret că timpul nu mi-a permis ca să studiez mai în detaliu acele lucrări technice, şi să fac o expunere a lor.

Tot aci sunt aranjate, frumoase exemplare de animale împăiate ca: cerbi, urşi, mistreţi etc. împuşcate pe Domeniul Coroanei. — Cerbăria model dela Mălini este şi ea reprezentată printr'o miniatură.

Ca aparţinând diviziunei a doua găsim frumoase exemplare de rezonanţă, aduse dela Găineşti şi dela Bicaz, materiale ce se întrebuinţează la fabricarea pianelor şi la alte instrumente muzicale, apoi frumoase materiale de construcţii fasonate din molift şi brad împărţite după calitate în 3 clase I, II şi III. Nu fără interes am examinat, frumoasele baloturi de câlţ de lemn, a cărei industrii ea astăzi o dezvoltare din ce în ce mai mare în occident, în special în Franţa, fiind mai bun ca ori cari alt produs, pentru ambalagiul obiectelor fragile.

Aci mai găsim toate obiectele fasonate din lemne pe Domeniul Coroanei ca: greble, furci, lopeţi albii, coveţi căuşi, cofe, hârdae, putinele, draniţă, văcălii, jug de lemn etc. etc. aranjate cu mult gust.

Intr'un colţ în borcane sistematic aşezate, găsim diferitele seminţe forestiere ale arborilor ce constituesc masivele de pe Domeniul Coroanei, dar şi aci nu găsim o colecţiune complectă.

In celălalt colţ, o miniatură de teatru sătesc, decorează acest colţişor Sylvico-Vânătoresc din pavilionul administraţiei Domeniului Coroanei.

In afara pavilionului, se observă 2 pile una de truncuri de salcâm şi altă de mesteacăni pentru cişti, iar la o parte un molid de pe Domeniul Coroanei Mălini aşternut pe un postament, stă ca un indiciu al bogăţiei acelei regiuni în materiale lemnoase. El are vârsta de 200 ani şi un diametru măsurat la 1 metru 30, dela sol de 0 80 c.m. cu un volum de 7mc. 300 dc. O greutate de 3.300 kilograme şi o lungime de 40 metri Tot afară, în grădină, găsim aranjată în formă de straturi, ca şi într'o pepinieră, puieţi de diferite vârste şi esenţe, întrebuinţaţi în plantaţiunile forestiere, căci Domeniul Coroanii tinde la împădurirea cât mai grabnică a terenurilor neproductive de pe Domeniile sale şi la replantarea porţiunilor exploatate. Este incontestabil că Domeniul Coroanii, graţie energiei şi conducerii înţelepte imprimate de administratorul său d-l Kalinderu, face progrese repezi şi temeinice, căci în acea administraţie, toată munca şi priceperea îşi găseşte recompensa ei.

Exploatările în regie, către care se tinde treptat, în acea administraţie, sunt fără îndoială un progres, căci mai ales în Sylvicultură, nici o exploatare nu se face mai raţional, şi nu se poate urmărì mai cu succes şi uşurinţă decât prin sistemul regiei; deaceia a bine meritat administraţia Domeniului Coroanii 2 medalii de aur, cu diplome de onoare, una pentru instalaţiunile sale forestiere şi a doua pentru produsele acelor instalaţiuni.

Să trecem acum în pavilionul central al *Expoziţiei Agrare* unde vom urmărì iarăşi produsele mai importante ale Secţiunii III-a, în care sunt cuprinse nu numai produsele brute lemnoase, dar toate produsele care sunt în legătură cu lemne, ca: mobile, sculptură în lemn, coşuri, etc.

Intrând prin aripa stângă a pavilionului, găsim câteva mobile decorative româneşti, expuse de d-l Ghica Budeşti şi pentru care juriul a decernat medalia de argint.

Mai departe, găsim produsele şcoalei de meserii Vasile Papa, constând din o zăcătoare de lemn de gorun, un car în miniatură, o gabrioletă, diverse alte obiecte de lemn pentru care juriul i-a decernat spre încurajare o medalie de argint.

Găsim apoi sub forma unei piramide încheiate, diferite parchete de fag şi stejar aparţinând casei Rozen căria i s'a decernat medalia de argint.

Fabricei de mobile «Fortuna» din Iaşi pentru mobile de fag împletit, s'a decernat medalia de bronz.

De remarcat sunt obiectele expuse de sculptorul Al. Dobrescu, între care găsim un medalion de o execuţiune aproape ireproşabilă al MM. LL. Regele şi Regina României mărime naturală, sculptată în lemn de paltin şi preţuit cu 3.000 lei. Pentru lucrările sale s'a decernat d-lui Dobrescu medalia de aur. Cred că ar fi meritat pentru talentul său cea mai mare recompensă. Mai departe găsim mobilierul unui dormitor complect, în nuc şi frasin, lemn placat; iar în interior lustruit mahon; lucrare a d-lui Muller fabricant de mobile, pentru care i s'a decernat medalia de aur.

Societăţei anonime pentru exploatare de păduri, fostă P. şi C. Ghötz care se ştie că face un comerţ important cu străinătatea în special cu Egiptul, unde trimete cantităţi însemnate de materiale lemnoase, jurul i-a decernat medalia de aur.

Aceste ar fi produsele forestiere cele mai de seamă din ţară, expuse în secţia III-a a Expoziţiunei Agrare.

In rezumat pot spune că toţi expozanţii spre încorajare au fost medaliaţi, iar numărul premiilor acordate acestei secţiuni este: 2 medalii de aur cu diplome de onoare obţinute de Domeniul Coroanei; 5 medalii de aur, 10 medalii de argint, 12 medalii de bronz, 13 menţiuni onorifice, peste tot 42 de recompense.

Experienţa ce am căpătat, între altele prin vizitarea şi studiarea în detaliu din punct de vedere al meserii noastre a mai multor exposiziţiuni internaţionale din Franţa, printre cari şi marea exposiţiune din 1900 de la Paris, pentru cari am avut chiar o însărcinare specială din partea Ministerului Domeniilor, mă îndreptăţesc astăzi ca încheind această dare de seamă să spun:

Ar fi de mare folos pentru noi în general şi pentru serviciul Sylvic al Statului, ca din lipsurile ce s'au remarcat cu ocaziunea Expoziţiunei Agrare, să se tragă pildă şi să se convingă conducătorii, că o Expoziţiune Sylvică, mai puţin ca orcare alta, nu se poate pregătì à la minute, *chiar când mijloacele băneşti nu ar lipsì; — numai aşà am puteà fi siguri că luându-se lucrurile mai din vreme, şi pregătinduse obiectele după o normă bine stabilită, şi după un plan anume tras, la expoziţiunea ce probabil se va face în 1906 când se vor împlinì 40 ani de domnie a ilustrului nostru Rege, vom fi şi noi la înălţimea cerută unui serviciu cu o existenţă de o jumătate de veac.*

Cu aceasta m'am aquitat sper de însărcinarea ce'mi a dat iubitul nostru preşedinte, D-l Ion Kalinderu, de a face în Revista Pădurilor, *o dare de seamă asupra secţiunei Sylvice dela Expoziţiunea Agrară din 1904.*

Mihail Tănăsescu.

Pileşti, 1 Noembrie 1904.

* * *

IN PĂDUREA SECULARĂ

Intr'un articol purtând acest titlu, cunoscutul autor al monumentalei operi «Istoria Romînilor» D-l A. D. Xenopol, membru al Academiei Române, în No. 33 din 20 Septembre a. c., al ziarului *Românul* într'o preă frumoasă formă literară ne-a făcut cunoscut impresiunile sale asupra misteriosului farmec al pădurilor şi influenţa lor nespus de binefăcătoare asupra stărei fizice şi morale ale tutulor acelora cari se adăpostesc sub umbrişul lor protector.

Sub puternica lor înrâurire, în adevăr, după cum unanimitatea scriitorilor din cea mai depărtată anticitate a afirmat, mintea omului este degajată, pentru moment cel puţin, de îngreunătoarele preocupaţiuni ale vieţei zilnice; spiritului său 'i se deschide noi orizonturi de pace. de linişte, de bunătate, de altruism, de concepţiuni fericite pentru binele general.

Nu m'am putut reţine de a împărtăşi cititorilor acestei reviste realismul cu care D-l Xenopol a ştiut să zugrăvească complexul de sentimente variate şi idei sănătoase ce se sugerează acelui care trăeşte în atmosfera fecundă şi întăritoare a codrilor seculari.

Reproducem în întregime menţionatul articol:

«De departe se vedeă legănându-se deasupra tufărişului ce înconjură pădurea bătrână, coama ei cea falnică, iar vântul, întărindu-şi mersul, sporiă puterea glasului tânguitor al arborilor sbuciumaţi de dânsul. Grăbeam pasul sub căldura dogorâtoare a soarelui, spre a ajunge mai curând în împărăţia umbrii şi a mă odihnì la răcoare. Pe ici, pe colea, răsăriă dintre tufe mărunte câte un arbore frumos, cu ramurile întinse până peste drumul pe care călcam, rămăşiţă şi el din o poală de pădure peste care mâna omului se lăsase nemiloasă, şi acum nu mai înfăţişă decât unde şi unde câte un supravieţuitor, cum se văd înotând spre scăpare din corabia zdrobită de furtună, rari capete de valuri. Dar aceşti răzleţi ai mamii lor dispărute, întindeau pe sub pământ puternicile lor rădăcini cari împingeau la suprafaţă o puzderie de vlăstare, tufărişul prin care treceam. Din el se vor alege, cu timpul, cele înzestrate cu mai mare virtute şi.

înăbușind pe frații lor în lupta pentru viață, se vor hrăni din moartele lor trupuri și rădăcinile lor putrezite, și se vor înălță tot mai sus, până ce vor ajunge a reîntregì codrul de altădată; căci din viață răsare moartea, care la rândul ei, dă iarăși naștere vieții, eternul joc al acestei lumi.

Deodată simțiiu că umbra care mă acoperià, numai în răstimpuri, întindeà lata ei mantie peste mine. Vântul care mă răcorise, cât mersesem sub soare, încetă deodată, sau mai bine zis, se retrăsese în părțile de sus ale văzduhului, frământând acolo mai departe firea cu puternicile lui aripi. Eram în pădure. Orizontul ce întinsese până atunci cercul său cel mare în jurul ochilor mei, se restrânsese deodată și privirea mi se oprià aproape de tot, prin îngrămădirea trunchiurilor, ramurilor și rămurelelor care se împleticià tot mai tare, cu cât vederea cuprindeà codrul mai prin sus... Pe alocuri, unde trunchiurile erau mai rari, se făceà câte o spărtură care ademeneà mintea mai mult decât ochiul să se furișeze prin ea, spre a pătrunde tainele desișului. Pe jos, un covor de mușchiu gros și moale, îmbià spre odihnă și mă lăsai, cam ostenit de calea îndestul de lungă ce o străbătusem, la piciorul unui fag uriaș.

Culcat cu fața în sus, priveam printre frunze, la crâmpeiele de cer albastru ce se provideau printre ele. Prin deschizăturile mai mari lăsate de unele ramuri, pătrundeà câte un mănunchiu de raze din soare, care se opreau în o pată galbenă pe trunchiurile de prin prejur. Mișcarea ramurilor din vârfuri, clătinà însă, această icoană, când în sus, când în jos, mutând necontenit brâul de lumină ce încingea arborii, și mii de aceste mănuchiuri de raze, se resfirau prin frunzișul pădurii, urmând acelaș joc de înălțare și coborâre, ca ițele unei uriașe stative, în care marele țesător al lumii, Soarele, țeseà pânza de umbră și lumină pentru frumoasa haină a verii.

In acest timp, un suzur de o nespusă dulceață îmi dezmierdà auzul. Erà cântecul codrului, a cărui harpă erà atinsă de aripa vântului; căci el căzuse din puterea lui și mai clătinà numai crestele mai subțiri peste care treceà. Din când în când îmi păreà iarăși a reînvià și a prăbuși prin adâncul pădurii, suflările sale. Inchizând ochii, aveam înșelarea deplină a vuetului făcut de un șivoiu de apă, care ar trece la o îndepărtare de mine, și care, când ar rostogolì mai iute, când ar domolì iarăși întăritatele lui valuri.

Mintea mea, legănată de aceste încântări ale văzului și auzului, se distinse din încordarea în care o ținea viața, și nervii și mușchii lăsându-se a lene pe covorul moale pe care eram culcat, o amoțeală mă cuprinse încet, încet, și mă aruncă în brațele somnului. Dar «icoana morții» nu se întinse decât pe trupul meu și din cugetări, ea umbrì stâlpul care leagă gândirile în șiruri logice și adevărate. Bogăția minții o lăsă neatinsă și ea se deslănțuì curând în jocul fantastic al visului, urmărind mai departe, în împărăția închipuirii, icoanele aevea ce pădurea le resfirase prin minte.

Când revenii spre lumea reală, vântul încetase cu totul și o liniște măreață înlocuià foșnetul și vâjiitul de mai nainte.

Liniștea într'o pădure de copaci uriași este tot ce poate fi mai impunător. Puterea întrupată pretutindeni împrejur în falnicii arbori, rămâne ascunsă în taina ființii lor, în care mii de canaluri, reped cu putere seva hrănitoare, din rădăcini până în cele de pe urmă frunze. In creșterea nesimțită dar aevea a trunchiului și ramurilor, în grosime și înălțime; în proporțiile uriașe ce pământul a împins din sânul său, product al veacurilor; în înfruntarea de atâtea ori repetată a vijeliilor și furtunelor, ce au trecut peste capetele lor, a troianelor și înghețurilor ce le-au amorțit viața fără a o stinge, simți această putere uriașă și îi vezi arătarea din afară în stare nu în mișcare, în liniște nu în sbucium. Copacii uriași par'că străjuesc tăcerea și o păzesc de orice zgomot ar putea s'o turbure. Când o gâză sare de pe o iarbă pe alta, sau o șopârlă lunecă repede pe sub mușchiu, sau când o pasăre gonită de o rază de soare cată pe altă cracă umbra răcoritoare, ți se pare că ușoara foșnire este o încălcare, o necuviincioasă introducere a sunetului în lumea odihnii. Cu toate acestea măreața liniște este liniștea vieții și nu aceia a descordării, liniștea vieții și nu aceia a morții. Ea se coboară în suflet ca un vânt răcoritor, nu ca o broboadă de întristare. Răsufli din adânc, că ai scuturat pentru moment grijile acestei lumi și îți împrospătezi puterile la tainicul izvor din care toate au purces.

Cufundat într'o fericită nesimțire, pare că împărtășești cu uriașii ce te înconjoară viața lor neconștiută. Simți numai pulsul cum împinge sângele prin artere, ca seva arborilor prin învelitoarea lăuntrică a coajii lor; simți mai în voe ridicându-se pieptul sub dilatarea mai deplină a plămânilor; simți inima cum bate mai larg și mai reșchirat, împingând pare că mai încet corpul spre mormânt. Mintea însă pare a nu mai cugetà, ideile s'au oprit în cursul lor nebun sau nebunatec; nu resimți nici durere, nici bucurie, ci numai linişte și fericire».

Petre Antonescu.

INCERCĂRI DE INTRODUCERE A ESENŢELOR EXOTICE
IN PĂDURILE PRUSIEI ŞI IN ALE AUSTRIEI

de *R. HICKEL*[1]).

I. Istoricul încercărilor în Prusia.

Inceputul experiențelor de cultură a esențelor exotice, a fost făcut în Germania de către Prusia. D-l Rooth pepinerist la Klein-Flottbuk, a făcut un raport asupra acestei chestiuni, pe care l'a prezentat și a fost discutat în congresul din Septembre 1880 al stațiunilor cercetărilor forestiere germane, ținut la Bade.

Incercările începură în Prusia din primă-vara anului 1881. La 18 Marte acelaș an, silvicultorul șef (oberförrfterul) Danckelmann făcù un plan de cultură al esențelor exotice și-l prezentă congresului asociațiunii din 10 August 1881. Acest plan nu cuprindeà decât câteva esențe americane afară de Abies nordmanniana și Pinus laricio (din Corsica).

Pinul Weymout nu mai figurà, căci se considerà că erà inutil de a procedà la noi experiențe cu această esență.

După discuțiunea proiectului Danckelmann, s'a format următoarea listă a speciilor ce trebuesc cultivate:

Clasa I. (Esențele ce trebuesc cultivate pe o scară mai întinsă). Pinus rigida, Pseudotsuga Douglasi, Abies nordmanniana Carya alba, Iuglans nigra.

Clasa II. (Esențele ce trebuesc cultivate pe o scară mai mică). Pinus ponderosa, Pinus Jeffrei, Pinus laricio (corsicana), Picea sitchensis, Cupresus (Chamaecyparis) lawsoniana, Thuya gigantea (Menziesi), Iuniperus virginiana, Acer negundo (californicum) Acer saccharinum, Acer dasycarpum, Fraxinus pubescens, Betula lenta,

---

[1]) Annalles de la science agronomique française et étrangère.

Carya amara, Carya tomentosa, Carya porcina Quercus rubra, Populus serotina.

Danckelmann a făcut prima dare de seamă în 1884 [1]). S'a hotărât în acelaş timp, la reunirea Asociaţiunei staţiunilor forestiere în 1884 la Francfurt pe Mein, ca să se întindă încercările pe o mică scară la un oarecare număr de esenţe japoneze: Pinus Thunbergi, Pinus densiflora, Tsuga Sieboldi, Larix leptolepis, Chamaecypares obtusa şi pisifera, Zelkowa Keaki, Picea polita, Picea alcockiana, Abies firma, Sciadopitys verticillata, Cryptomeria japonica, Thuiopsis dolabrata, Thuya japonica (Standishi).

La sfârşitul anului 1900, totalitatea parcelelor cultivate cu exotice se ridică pentru Prusia numai la 573 hectare.

Darea de seamă a acestor încercări pentru perioada trecută a fost făcută atunci de Dr. Schwamppach profesor la Academia forestieră din Eberswalde [2]).

Concluzia acestui raport erà că totalitatea rezultatului erà satisfăcătoare. Din cauză că durata experienţelor a fost preà scurtă nu se puteà judecà însă în cunoştinţă de cauză esenţele japoneze afară de Larix leptolepis, care dădù cele mai bune speranţe, şi Pinus Thunbergi şi densiflora, socotite ca preà delicate pentru ca cultura lor să fie urmărită.

Esenţele în experienţă, puteau, după rezultatele obţinute să fie împărţite în trei grupe:

1. Acelea a căror reuşită ulterioară este probabilă şi care se disting prin producţiunea în lemn sau calitatea lemnului lor, sau ambele în acelaş timp, cultivate în mare: Pseudotsuga Douglasi, Picea sitchensis, Chamaecyparis lawsoniana, Thuya gigantea, Iuglans nigra, Carya alba, Carya amara, Quercus rubra;

2. Acelea care nu prezintă avantagii în raport cu speciile indigene decât în staţiuni speciale, în general restrânse şi care oferă proprietăţi tecnice ce nu se întâlnesc la specii indigene, să se cultive numai în aceste staţiuni speciale şi în mic: Pinus rigida, Iu-

---

[1]) Danckelmann. Anbauversuche mit ausländischen Holzarten in den preussischen Staatsforsten (Zeitschrift für Forst und Jagdwesen, 1884). O analiză a acestei lucrări a fost dată de D-l Colnone inspector forestier, în Buletinul ministerului frances de agricultură.

[2]) Schwappach. Denkschrift betreffend die Ergebnisse der in den Jahren 1881 bis 1890 in den preussischen Staatsforsten ausgeführten Anbauversuche mit fremdländischen Holzarten (Jagdwesen für Forst und Jagdwesen, 1891).

niperus virginiana, Abies nordmanniana, Pinus laricio, Acer saccharinum, Betule lenta, Carya porcina:

3. Acelea care n'au reușit în general în Germania, sau care n'au avantagii mai mari decât esențele indigene, nici prin producțiunea în lemn, sau calitatea lemnului lor, nici din punct de vedere cultural: Pinus Ieffrei, Pinus ponderosa, Acer dasycarpum, Acer californicum (negundo), Fraxinus pubescens, Carya sulcata.

Populus serotina, mai trebue experimentată.

Dela 1891 la 1896, cercetările intră într'o a treia fază prin cultura speciilor japoneze mai numeroase și a câtorva esențe nord-americane ne cuprinse în planul primitiv. Darea de seamă asupra acestor noi experiențe a fost asemenea făcută de Dr. Schwappach [1]),

In fine de curând, acelaș autor a făcut o dare de seamă a rezultatelor încercărilor până la sfârșitul anului 1900 [2]). Acestei din urmă lucrări, ii vom face o succintă dare de seamă, la care vom adăugă și o scurtă privire asupra cercetărilor întreprinse de curând în acelaș sens în Austria.

In 1900 s'au împlinit două zeci de ani dela începerea experiențeler: esențele cultivate s'au arătat pentru cea mai mare parte apropriate culturii în Germania, și profitul acestor încercări a fost crescând, pe de o parte prin marele număr de deslușiri primite asupra rezultatelor obținute și metodele de cultură convenabile, pe de altă parte prin extensiunea continue crescândă a încercărilor nu numai în pădurile domeniale, dar și în acele ale particularilor.

In 1900 au fost trimise niște chestionare giranților stațiunilor forestiere și cantonamentelor care primise grâne sau plante. S'a obținut astfel o sumă extraordinară de considerabilă de documente, furnizate de 111 cantonamente diferite.

Pe de o parte profesorul Schwappach, pus în fruntea stațiunilor agronomice de patru-spre-zece ani, a putut să procedeze la studii comparative asupra mersului și dezvoltării diverselor esențe de experimentat în condițiunile cele mai variate.

---

[1]) Schwappach. Ergebnisse der Anbauversuche mit japanischen und einigen neueren amerikanischen Holzarten in Preussen (Zeitschrift für Forst und Jagdwesen, 1896).

[2]) Schappach. Ergebnisse der in den preussischen Staatsforsten ausgeführten Anbauversuche mit fremdländischen Holzarten (Zeitschrift für Forst und Jagdwesen, 1901).

In fine s'a făcut o revizuire complectă a parcelelor încercărilor existente, suprimând pe acelea care păreau fără viitor.

Dela 1881 la 1890, semințele au fost furnizate de D-l Booth, afară de acelea de Abies nordmanniana aduse direct din Tiflis, și acelea de Quercus rubra, Acer dasycarpum și Prunus serotina, recoltate în Germania.

Dela 1890 la 1896 semințele au fost cumpărate direct din Statele-Unite și din Japonia, cu prețuri foarte mici, ceeace a permis să se deà o extensiune foarte mare culturei esențelor japoneze, a căror grâne, până atunci erau foarte scumpe.

Sumele afectate anual pentru aceste experiențe au fost considerabile, dela 1881—1885 s'a cheltuit anual 50.000 mărci din care 30.000 în grâne și 20.000 în cheltueli de cultură. Dela 1886—1890 creditul anual s'a redus la 30.000 mărci din care 20.000 pentru cumpăratul semințelor. Incepând dela 1891, cheltuelele încep să se micșoreze și în 1896 nu se consacră pentru cumpăratul grânelor decât 752 mărci. Totalul sumelor cheltuite din 1881—1896 pentru cumpărarea semințelor nu s'a ridicat decât la 256.625 mărci, din care 11.827 mărci pentru grânele japoneze.

Dela 1881 la 1890, fiecare inspecțiune care primeà grâne proceda ea însăși la creșterea plantelor și la crearea locurilor de încercări. Supra producțiunea sa erà trimeasă la altă inspecțiune sau în lipsă vândută la societăți sau particularilor.

In 1891 se schimbă metodul : cele patru inspecțiuni de studiu și pepiniera Academiei forestiere din Eberswalde, sunt singurele însărcinate cu creșterea plantelor, care sunt trimise inspecțiunilor din afară, prin îngrijirile stațiunei centrale. Această metodă a dat rezultate mai bune din punctul de vedere al producerei plantelor, dar expedierile au fost oneroase și nu s'au putut în totdeauna face la momentul oportun.

Tabloul următor arată cantitățile de sământă întrebuințate în tot timpul duratei experiențelor, precum și suprafețele respectiv ocupate de fiecare sământă în 1890 și în 1900 :

	Cantit. de sământă întrebuințată.	Suprafețele ocupate la sfârșitul anului.	
	Kgr.	1890 hectare	1900 hectare
Abies amabilis	14,12	—	0,19
» concolor	39,09	—	1,45
» firma	6,32	—	0,21

	Cantit de sămânță întrebuințată.	Suprafețele ocupate la sfîrșitul anului.	
	Kgr.	1890 hectare	1890 hectare
Abies grandis	11,35	—	0,16
» Mariesi*[1]	2,39	—	—
» nobilis	14,46	—	0,67
» nordmanniana	498,75	1,66	5,04
» Socehalinensis*	19,00	—	—
» Veitchi	1,27	—	—
Acantopanax ricinifolium*	6,40	—	—
Acer dasycarpum	80,87	2,75	5,04
» negundo	150,00	19,55	13,92
» saccharinum	125,60	1,69	2,11
Aesculus turbinata*	3,00	—	—
Betula lonta	111,10	5,43	8,28
Carya alba	431hl.,55	49,62	41,50
» amara	199,27	18,43	12,21
» porcina	95,27	8,11	3,08
» sulcata	11,08	9,82	0,43
» tomentosa	83,58	9,80	7,91
Catalpa speciosa	22kgr.,45	—	1,81
Cercidiphyllum japonicum	14,75	—	0,10
Chamaecyparis larosoniana . . .	96,40	8,88	12,67
» obtusa	9,70	—	4,03
» pisifera	23,76	—	2,02
Cladrastis amurensis	16,85	—	0,13
Criptomeria japonica	11,48	—	0,47
Fraxinus americana	50,89	4,00	27,65
» mandshurica	15,90	—	—
» pubescens	102,77[2]	—	—
Iuglans nigra	508hl.,80	34,26	12,97
» sieboldiana*	0kgr.,70	—	—
Iuniperus virginiana	182,20	1,37	1,36
Larix dahurica*	0,90	—	—
» leptolepis	73,82	1,12	14,49
Libocedrus decurrens	1,82	—	—

---

[1] Pentru esențele însemnate cu o steluță, nu s'au stabilit locuri de încercări speciale.

[2] Din care o mare parte erà în realitate grâne de: Fraxinus americana.

	Cantit. de sămânță întrebuințată.	Suprafețele ocupate la sfârșitul anului.	
	Kgr.	1890 hectare	1900 hectare
Magnolia hipoleuca	27,01	—	0.35
» kobushi*	0,38	—	—
Ostrya virginica*	4,00	—	—
Pheltodendron amurense	27,19	—	0,70
Picea ajanensis	10,30	—	—
» alcockiana (bicolor)	1,50	—	0,37
» Engelmanni	9,53	—	2,63
» Glehni*	2,00	—	—
» hondoensis*	0,52	—	—
» polita*	1,50	—	—
» pungens	21,43	—	5,99
» sitchensis	238,50	37,84	62,65
Pinus banksiana	14.26	—	12,17
» densiflora	3,54	0,07	—
» Ieffregi	191,60	4,80	1,51
» Lambirtiana*	2,40	—	—
» laricio (corsicana)	254.00	37,13	12.11
» parviflora*	2,00	—	—
» ponderosa*	61,90	1,83	0,58
» rigida*	345,15	144,56	146,55
» Thunbergi*	23,34	2,16	—
Populus serotina	14.840 butași	1,63	0,38
Prunus serotina	59kgr.,77	—	1,72
Pseudotsugo Douglasi	699,00	134,92	146,17
Quercus rubra	62,60	25,38	41,56
Sciadopitys verticillata	15,42	—	—
Thuya gigantea	219,90	15.69	21,56
» Stondishi*	1,98	—	—
Thuiopsis dolabrata*	6,25	—	—
Tsuga diversifolia*	2,67	—	—
» mertensiana	1,59	—	0,72
» pattoniania*	0,57	—	—
» Sieboldi	8,70	—	0,14
Zelkova keaki	56,78	0,74	0,58

La sfârșitul anului 1900, situațiunea este aceasta: totalitatea culturilor cu viitor este de 640 hectare față de cea din 1890 care eră de 573, și suprafața plantată cu esențe noi, japoneze sau americane este de 48 hectare.

Pentru douăzeci și una din speciile enumărate mai sus, încercările n'au fost stabilite pe o întindere de 5 hectare, fie din cauza rărimei seminței (Aesculus turbinata, Iuglans Sieboldi, etc.), fie încă pentru că plantele obținute nu au suportat în general climatul (Pinus lambertiana).

Cât privește în general despre speciile cari au reușit, comparațiunea suprafețelor din 1890 și 1900, ne dă la multe un spor, la altele o scădere, iar la altele o egalitate.

Scăderile probează, sau că esența considerată nu se adaptează în general condițiunilor ce-i sunt oferite în Germania, sau cel puțin că această esență n'a fost cultivată în totdeauna în stațiunile apropiate sau într'un mod convenabil.

A nu considera decât suprafețele ocupate respectiv în 1890 și 1900, se pot admite ca apte pentru a fi cultivate în Germania următoarele specii: Abies nordmanniana, Acer dasycarpum, Acer negundo, Acer saccharinum, Betula lenta, Carya alba, Carya tomentosa, Chamaecyparis lawsoniana, Fraxinus americana, Juniperus virginiana, Picea sitchensis, Pinus rigida, Pseudotsuga Douglasi, Quercus rubra, Thuya gigantea și ca improprii: Carya porcina, Carya sulcato, Pinus densiflora, Pinus Ieffreyi, Pinus ponderosa, Pinus laricio, Pinus Thunbergi.

Innapoiarea atât de mult a speciei: Iuglans nigra trebue să fie atribuită causei că a fost cultivată în proaste condițiuni. Asemenea și cu Populus serotina.

In fine trebue să se observe că în multe cazuri resultatele obținute ar fi fost însă și mai bune dacă în loc de a se face încercări numai cu esențe exotice, s'ar fi amestecat în mod convenabil cu esențele indigene.

II. Istoricul încercărilor în Austria.

Incercările de cultură a esențelor exotice în Austria sunt cu mult mai recente decât acelea întreprinse în Germania, și pe de altă parte ele au fost făcute pe o scară cu mult mai restrânsă. Ele nu sunt mai puțin interesante, mai întâi că ne dau termeni de comparație cu rezultatele obținute în Germania și apoi mai cu seamă prin situațiunea sa geografică Austria oferă condițiuni de climat și de altitudine infinit mai variate decât Germania (Prusia); Istria, Dalmația oferă condițiuni analoage celor din Sudul Franței, și în acelaș timp marile înălțimi ale Alpilor au permis să se instituo experiențe cu neputință de realizat în Prusia.

Raportul D-lui Cieslar [1]) este încă mult mai interesant prin privirile foarte ingenioase asupra culturei exoticilor; basându-se pe fapte precise, incontestabile, mai cu seamă asupra distribuției geografice a melezului din munții Sudeți, și asupra comparărei elementelor actuale ale florei forestiere europene cu acele ale florei actuale nord-americane pe de o parte, și cu acelea ale florei europene terțiare pe de o alta el arată că climatul nu este unicul factor al distribuțiunei actuale a speciilor, dar că din contra această distribuțiune este în multe cazuri rezultatul unei serii de modificări survenite în floră în cursul diverselor perioade geologice. Astfel se explică [2]) dispariţiunea în Europa a o mulțime de specii care s'au menținut în America de Nord, din cauza circumstanțelor geografice și orografice mai favorabile, și pe care putem prin urmare să sperăm a le reintroduce în Europa. Acest pledator în favoarea culturelor exoticilor, și asupra căruia nu ne putem întinde mai mult, ar convinge spiritele cele mai rebele la această idee.

Stațiunea forestieră austriacă (Maria brunn) s'a ocupat pentru prima dată cu esențele exotice în Iunie 1882, epocă la care a fost adresat un chestionar, prin îngrijirea ministerului de agricultură, la toate autoritățile forestiere ale Coroanei și la numeroși forestieri particulari. Trebuia să se ajungă astfel dintr'o dată să se formeze lista esențelor care s'ar fi arătat rustice în timpul ernei în Austria.

In 1884 chestionarul a fost trimis din nou. Răspunsurile sosiră într'un număr foarte mic, și cea mai mare parte tratau despre Pinul Weymouth, foarte puține se ocupau de alte esențe exotice.

In 1886 s'a pus gratuit la dispozițiunea titularului catedrei de producțiune forestieră an der *Hochschule für Bodenkultur*, cu o subvențiune anuală, un teren în pădure pentru facerea unei pepiniere cu esențe exotice. Afară de acestea plantele exotice trebuiau

---

1) Dr. A. Cieslar. Ueber Anbauversuche mit fremländischen Holzarten in Oessterreich (Centralblatt für das gesammte Forstwesen).

2) Dr. Cieslar își bazează argumentația sa pe însemnata lucrare a profesorului Asagray : Forest Geography and Archaeology.

să fie furnizate gratuit, după necesitățile anuale, dela Stat sau dela Stabilimentele publice. Locul ales erà situat în Wiener-Wald la Wolfersberg, lângă Hütteldorf în cantonamentul Neuwaldegg.

La sfârșitul anului 1891, Ministerul de agricultură hotărî ca producțiunea plantelor exotice să se facă în regie, și însărcină direcțiunea pădurilor și a domeniilor să studieze chestiunea stabiirei unei pepiniere silvice de plante exotice în fiecare serviciu. In acelaș timp se însărcină stațiunea cercetărilor forestiere să facă lista speciilor, dela care se puteà, după deslușirile dejà căpătate, așteptà bune rezultate. Achitându-se de această însărcinare, stațiunea forestieră a arătat că rezultatele dejà obținute, in condițiuni de climat foarte diverse, atât prin părțile de pe lângă Adriatica cât și în regiunile Alpilor, sunt foarte sugestive și complectează în multe cazuri datele furnizate de către încercările din Germania.

Stațiunea forestieră erà în acelaș timp însărcinată cu aprovizionarea grânelor și cu direcțiunea generală a încercărilor. In timpul ernei 1892—1893, stațiunea a făcut prima comandă în Statele Unite prin intermediul dendrologului departamentului forestier Washington. Comandele se succedară după aceia în fiecare toamnă pentru campania următoare. Câteva regii particulare, care se interesau foarte mult de aceste încercări, luară parte la distribuțiunea grânelor.

Cât privește despre grânele japoneze, după ce le a procurat mai întâi prin mijlocirea profesorului Grosmann de la Tokyo, s'a recurs apoi la comerț. Ghinda de stejar roș era recoltată în Germania, și nucile speciei Iuglans nigra într'un parc din Wienthal, sau din grădina botanică a stațiunei forestiere.

Plantele cultivate dela 1893 în regie de către administrațiunea pădurilor domeniale sau a stabilimentelor publice în diferitele pepiniere, s'au repartizat în fiecare an între diversele circumscripțiuni forestiere, care erau însărcinate să le cultive pe loc. Fiecare din aceste circumscripțiuni ține un registru în care se înscriu diversele fapte demne de remarcat relative la plantele exotice.

Stațiunea forestieră se ocupă între altele cu un mare număr de importante culturi de exotice instituite ca ajutorul materialului produs în pepiniera de experiențe dela Mariabrunn și în câmpul alpin de experiențe dela Hasenkogl (circumscripția forestieră Hinterberg, Stiria) așezată la 1.400 metri altitudine care servește, întru alte scopuri, să furnizeze plantele exotice pentru înaltele atitudini.

Dările de seamă despre aceste culturi situate cele mai multe în Wiener Wald și în Alpii Calcaroși ai Stiriei, sunt făcute sub îngrijirea stațiunei forestiere.

In fine încercările cuprind o a treia categorie, aceste sunt acelea întreprinse în pădurile particulare cu ajutoru grânelor furnizate în general de serviciile forestiere vecine sau cu plantele furnizate de stațiunea dela Maria brunn.

Cele două tablouri de mai jos ne vor face o idee despre încercările și experiențele din Austria. In aceste tablouri s'a indicat nu suprafețele ocupate de exotice, dar numărul plantelor întrebuințate, căci acestea adesea ori sunt cultivate în amestec cu esențele indigene.

TABLOUL I.

Esențele resinoase.

ESENȚELE	Culturile stabilite			TOTALUL plantelor	NUMĂRUL locurilor de experiență
	de adm. păd. dom. și dom. public	de stația forestieră	de particulari		
Pseudotsuga Douglasi	82.124	6.453	4.758	93.335	89
Picea sitchensis	8.156	—	2.284	10.800	34
» pungens	—	2.576	714	3.290	3
» Engelmanni	—	605	682	1.287	2
» alba	28	998	850	1.846	4
» nigra	147	—	—	147	1
Pinus strobus	16.378	—	—	16.378	20
» Banksiana	—	1.619	—	1.619	2
» rigida	68.600	—	—	68.600	3
» excelsa	—	300	—	300	1
Chamacciparis lewsoniana	13.309	3.115	—	16.424	46
» pisifera	—	135	27	162	2
Thuya gigantea	1.230	4.052	744	6.026	9
Larix leptolepis	15.570	17.548	1.897	35.015	23
Abies nordmanniana	3.737	300	1.140	5.177	19
» balsamea	1.433	440	—	1.873	5
Iuniperus virginiana	—	1.640	—	1.640	5
Total	211.072	39.781	13 096	263.949	266

Din numărul total al locurilor de experiențe 21 au fost instituite de particulari (Ps. Douglasi, Picea sitchensis, P. pungens, P. Engelmanni, P. alba, Ch. pisnifera, Th. gigantea, Larix lepto lepis, Abies nordmanniana).

TABLOUL II.

Esențele foioase.

ESENȚELE	Culturile stabilite de adm. păd. dom. și stab. publice	de stația forestieră	de particulari	TOTALUL plantelor	NUMĂRUL locurilor de experiență
Quercus rubra	62.023	4.074	750	66.847	46
» macrocarpa	585	—	—	585	2
Inglans nigra	11.425	3.990	—	15.415	19
» cinerea	—	620	—	620	1
Carya alba	2.018	1.890	—	3.908	7
» amaro	2.963	890	—	3.853	10
Acer saccharinum	100	396	—	496	2
» dasycarpum	—	588	—	588	1
» negundo	150	—	—	150	1
Frascinus americana	1.030	1.751	210	2.991	11
» sambucifolia	—	130	—	130	1
Prunus serotina	—	484	—	484	1
Betula papyrifera	—	868	—	868	2
Catalpo speciosa	589	—	—	589	1
Gleditichia triachantos	350	—	—	350	1
Total	81.233	15.681	960	97.874	106

Din numărul total al locurilor de experiențe, 6 au fost instituite de particulari (Quercus rubra și Fraxinus americana). S'a instituit deci până în prezent în Austria 372 de locuri de experiențe. Sunt pe cale de a se înființă asemenea o mulțime altele.

Vom trece succesiv în revistă diferitele esențe exotice cultivate în Prusia și în Austria.

(Va urma).

Traducere de

IOAN DUMITRESCU

REZUMATUL

Şedinţelor adunării generale a Societăţii „Progresul Silvic“ în zilele de 7, 8 şi 9 Mai 1904 [1]).

— Urmare —

Şedinţa de la 8 Mai

D-l *Preşedinde*: D-l Popovici are cuvântul.

D-l *N. G. Popovici*: Expunerea D-lui Eliescu este incontestabil un semnal ce'l dă D-sa, fără însă a arătà şi lacunele. Mai întâi voiu face o rectificare, că cel întâi care a dat semnalul este Râmniceanu pe la 1856, când se aflà o direcţie la Ministerul de Culte, iar nu Trăsnea cum afirmă D-l Eliescu. În ceea ce priveşte Codul silvic, orcine a avut ocazie a citi proiectul, a putut să constate că se prezentà în condiţiuni diferite ca actualul Cod, proiectul erà mult mai complect, se prevedeau şi oare cari dispoziţiuni relative la exploatare, iar actualul Cod s'a făcut mai mult ca să înfrâneze abuzurile preà bătătoare la ochi. Este indiscutabil că dispoziţiunile penale au fost singurele cari au dat rezultate bune, iar in ceea ce priveşte dispoziţiunile relative la exploatări, nu au dat rezultatele dorite.

Când este vorba să arătăm lacunele C. S., trebue să arătăm ce trebue complectat.

Proprietatea forestieră trebue privită din 2 puncte de vedere: interesul ce are proprietarul de a uzà de ea şi produsele ce rezultă.

C. S. prevede 2 feluri de proprietăţi: neperitorii şi peritorii (Art. 3) şi se ocupă de cel dintâiu obligând amenajamentul, iar în ce priveşte acele din urmă se ocupă numai pentru anume cazuri. Proprietatea particulară nu este considerată utilă decât prin existenţa ei, iar nici de cum pentru exigenţele de material (Art 11 şi 13). Din cauza aceasta la câmpie, avem un desechilibru între proprietatea agricolă şi forestieră şi deci ar trebui să intervină statul să stabilească o proporţie.

---

[1]) Vezi *Revista Pădurilor* pe luna Iulie 1904.

Domnul Eliescu cade în acelaş deficit ca C. S., adecă decretează înainte părţile unde să se supue Regimului silvic, fără să ţie seamă că se poate întâmplà ca şi în regiunea de câmpie să fie o pădure ce nu se poate defrişà. Apoi chiar din acele supuse regimului silvic unele s'au exploatat şi chiar s'au defrişat.

Trebue să se stabilească că toate pădurile ţărei sunt de interes public; apoi în ceia ce priveşte materialul util să se producă de pădurile statului şi persoanelor morale, iar pădurile particulare să se menţină.

Relativ la terenurile erozibile, cari ar trebuì împădurite, lucrul se schimbă. Avem art. 15 pe care l'a omis D-l Eliescu, dar nu avem sancţiune şi în asemenea cazuri nu avem alt mijloc decât exproprierea pentru utilitate publică apoi statul să ia măsuri pentru plantare.

D-l Eliescu a mai atins o chestiune şi anume că pe nedrept s'a luat clăcaşilor dreptul dela pădure. Nu este exact. Acest drept a dispărut din moment ce s'a cedat o parte din proprietate.

Apoi o altă lacună este organizarea corpului silvic, despre care nu se vorbeşte nimic în actualul Cod.

Nu este destul timp ca să menţionez toate lacunele C. S. de oarece sunt foarte multe, termin cu enunţarea celor de mai sus şi totdeodată aducând mulţumiri D-lui Eliescu de modul cum a enunţat chestiunea.

D-l *Eliescu*: Mi se aduce acuzare că am fost sobru. Din cele expuse am constatat, ca o măsură legislativă ca să fie bună, trebue să constate relele şi am precizat necesităţile primordiale. Am ţinut seamă de cele discutate la 1883 şi ştiu că prin proiect se propunea ca controlul să se întinză la toate pădurile, dar această idee n'a răuşit şi de aceia C. S. nu este complect. Deci pentru viitor trebue să se aibă în vedere mai întâi lipsurile şi apoi nevoile născute în urmă. Am propus numai o expunere de motive, iar nu detaliile. La 1891, am lucrat cu D-l Popovici, care era pentru clasicismul francez, adică amenajarea pădurilor, aparţinând persoanelor neperitoare, contra cărei idei m'am ridicat atunci. O practică îndelungată a probat că această amenajare nu s'a putut face, şi deci dezideratul C. S. a rămas literă moartă. Erà chiar o imposibilitate de realizat acest deziderat, căci amenajamentul implică exploatarea sistematică şi orcine ar concepe amenajamentul, din cauza condiţiunelor sociale nu se poate face.

Apoi D-l Popovici spune că n'am observat Art. 11 şi 15, cari ar prevedeà că pământurile torenţiale sunt supuse regimului silvic. Nimic mai neînţeles ca Art 11, iar după Art 15 nu rezultă că aceste terenuri sunt supuse regimului silvic.

Este drept că chestia supunerei regimului silvic a terenurilor torenţiale, va de naştere la desbateri, exemplul îl avem în Franţa, unde s'au făcut încercări până s'a ajuns la legea din 1882.

Se va putea la noi?

Două categorii de proprietari sunt atinşi, acei ce au păduri şi acei ce au terenuri. Pe acei dintâi îi supun regimului silvic şi încaz de contravenire îi expropriez; pe acei din a doua categorie, cari nu au nici un venit, dacă nu au mijloace, lucrările se vor face de stat, făcându-se schimb cu terenul sau dându-se valoarea în rentă de stat.

Pentru aceasta recunosc că trebuesc legiferate 2 lucruri, mai întâiu prin lege să se determine linie de supunere regimului silvic, pentru a se pune la adăpostul influenţilor; apoi pentru a se asigurà un control serios trebue o lege de organizare care să garanteze poziţia agenţilor însărcinaţi cu controlul.

Şedinţa se suspendă.

La redeşchiderea şedinţei d-l Preşedinte acordă cuvântul D-lui D. Klein.

D-l *D. Klein*, declară că va fi scurt. D-sa spune că de oare-ce s'au atins chestiuni relative la legiuiri, se crede dator a face oarecari rectificări şi anume, că nici Trăsnea, nici Râmniceanu nu au propus primele legiuiri, ci legiuirile relative la păduri sunt mult mai vechi datând de la alţi domni pământeni ai Moldovei şi Munteniei.

Citeşte Art. 5 al legiuirei dela 1844 a lui Mihalache Sturza, care erà mai bună ca C. S., apoi în Muntenia legea decretată la 1847.

La 1883 s'a votat C. S., fiind că erà o necesitate şi ca orce lege trebuia să urmărească ceva şi anume cruţarea pădurilor statului, în care scop s'au prevăzut mai multe măsuri prin lege precum şi un personal care să aducă la îndeplinire aceste măsuri.

Citeşte mai multe articole relative la pădurile statului cari nu au nici o sancţiune şi nici nu prevăd cine are răspunderea, din care cauză pădurile s'au exploatat prost şi chiar devastat, cu toate că unele articole s'au modificat.

Relativ la pădurile particulare, se prevede amenajamentul, ceia ce este o utopie. Ar trebuì ca toate pădurile particulare să fie supuse regimului silvic, în ceia ce priveşte defrişarea.

In rezumat, în actualul C. S. se vorbeşte numai de poliţie, nu se spune că personalul trebue să supravegheze exploatarea, nici nu se prevăd sancţiuni; precum de asemenea nu se spune că personalul trebue organizat. De mai multe ori în lucrările noastre ne expunem şi ni se cer lucrări contra conştiinţei noastre.

Dacă se doreşte un personal de elită care să facă şi treabă, trebue să se deà mijloace, apoi să se creeze perspective şi să se deà garanţii. Noi azi suntem în funcţie de buget şi de împrejurări! Acest rău trebue să înceteze.

Termin rugând pe D-l Preşedinte să ia în mână chestia organizării corpului sivic şi după cum ne-a dat Societatea, să ne deà şi legea organică.

D-l *D. R. Rusescu* spune că toate legiuirile au avut în vedere numai inamicii din afară şi nimeni astă seară nu a vorbit şi de inamicii din lăuntru. Nu se pedepsesc acei ce fac greşeli. Acum 2 ani am avut ocazie să fac o constatare la un ocol, care aveà 130.000 lei venit şi care la 1910 nu va aveà decât 59.000 lei. De aceia trebue pus în C. S., că acei cari vor trece posibilitatea pădurei se fie pedepsiţi.

D-l Preşedinte, luând cuvântul spune ca să se dreseze o moţiune, fie în sensul ca să se arate că C. S. nu mai corespunde cerinţelor actuale, arătând şi oare cari lacune; sau numai că C. S. nu mai este complect.

Şedinţa se ridică la ora 11 ½ noaptea.

Şedinţa dela 9 Mai

A treia şedinţă a avut loc în ziua de 9 Mai şi s'a deschis la ora 9 seara, sub preşedenţia D-lui *Ion Kalinderu.*

D-l *Preşedinte,* spune că de oarece aseară s'a hotărât a se votà o moţiune în privinţa chestiunii: *Lacunele Codului silvic*, şi D-sa studiind s'a convins că există dejà material adunat de Minister, propune a se votà următoarea moţiune:

Moţiune

Având în vedere discuţiunile urmate în adunarea generală a Societăţii „Progresul Silvic“ relative la lipsurile şi neajunsurile constatate prin o îndelungată aplicaţiune a Codului Silvic; având în vedere faptul că dejà Ministerul Agriculturii, Industriei, Comerciului, şi Domeniilor a pregătit materialul pentru alcătuirea unui nou Cod Silvic, la care a contribuit întreg personalul forestier şi D-nii avocaţi ai statului, adunarea generală roagă pe D-l Ministru al Agriculturii, Industriei, Comerciului şi Domeniilor să deà fiinţă, cât mai neîntârziat unui nou Cod Silvic, care se complecteze lacunele ce există azi în legislaţiunea noastră silvică.

D-l *D. Klein*, crede că ar fì bine ca în moţiune să se arate principiile, cari s'au discutat şi cari ar trebuì să figureze în C. S.

D-l *Preşedinte* spune că tot ce se petrece la Societate, se publică în Revistă şi orcine poate luà cunoştinţă.

D-l *D. Ionescu Zane* este de aceiaşi părere.

Moţiunea se votează, cu un vot contra.

D-l *Preşedinte* dă cuvântul d-lui P. Antonescu.

D-l *Petre Antonescu*, după ce arată că Direcţia C. F. R. a dat dovadă de o înţeleaptă prevedere instalând lângă Ploeşti o uzină destinată pentru injectarea traverselor de fag cu creozot, dovedeşte că aceasta se datoreşte în parte şi greutăţilor de aprovizionare din ce în ce crescânde puse în evidenţă cu ocaziunea ultimelor publicaţiuni făcute pentru procurarea traverselor de ştejar trebuitoare intreţinerii anuale a celor peste 3.100 Km. de drum de fer de cari statul român dispune.

Iniţiativa în chestiune a umplut de bucuimileiuţ re silvicultorilor ţării şi tuturor membrilor societăţii. „Progresul Silvic'' de oarece ei consideră, şi cu drept cuvânt, realizarea dorinţelor exprimate prin două preà interesante conferinţe asupra necesităţii intrebuinţării traverselor de fag injectate cu diferite materii antiseptice, conferinţe ţinute, de către regretatul Gh. Stătescu şi în timpul din urmă de către D-l Ilie Păunescu, profesor la şcoala specială de silvicultură din

Brăneşti, ca o încoronare a silinţelor ce această societate, declarată astăzi ca persoană morală, neîncetat şi-a dat pentru a pune în valoare bogăţiile noastre forestiere.

O dificultate se ivì, încă dela prima încercare făcută de a se aprovizionà cu cuvenita cantitate de traverse de fag, din cauză că în caetul de sarcini referitoare, între alte condiţiuni, s'a stipulat şi clauza ca lemnul din care se fasonează nu trebue să prezinte semne, denotând un început de deteriorare precum început de putrezire, *inimă roşie şi cenuşie* (boale ale fagului).

Această clauză în ce priveşte excluderea traverselor de fag conţinând inima roşie, a cărei existenţă în menţionatul caet de sarcini se datoreşte credinţei eronate ce a predominat în această privinţă în Franţa, ba chiar şi în Germania până în ultimii ani, a fost cauza, că diferiţii antreprenori şi proprietari de păduri de fag nu au prezintat ofertele lor la licitaţiunile ţinute.

Negreşit Direcţia C. F. R. în lipsă de experienţe proprii, aflându-se la începutul unei intreprinderi cu totul noui, n'a făcut decât să împărtăşească vederile Administraţiunii căilor ferate franceze de Est în special, care întrebuinţează lemnul de fag pentru traverse de drum de fer de aproape patru decenii.

Pentru acest motiv nu întră în intenţiunea conferinţiarului de a face cuivà vr'o imputare, rolul său mărginindu-se a face, pe cât posibil, lumină într'o chestiune unde şi astăzi, din nefericire, domneşte părerile cele mai stranii.

Un lucru însă poate afirmà cu siguranţă şi anume că în urma constatărilor făcute după însărcinarea specială ce i s'a dat de D-l I. Kalinderu, preşedintele societăţei, — mergând în diferite localităţi din ţară şi colecţionând deferite rondele de fag, din arbori crescuţi în regiuni, în terenuri şi în masive cu diverse expoziţiuni, s'a încredinţat după cum de alt-fel se poate observà după rondelele prezintate de D-sa auditorului, că în marea majoritate a pădurilor din ţară nu se găsesc decât fagi cu inima roşie.

Aşà fiind, se înţelege dela sine că dacă s'ar dovedì că în adevăr toţi aceşti arbori sunt improprii pentru traverse, ar trebuì să renunţăm la una din utilizările industriale cele mai însemnate ale lemnului de fag produs de complexele de păduri, cari în România acoperă o suprafaţă de mai bine de 500.000 hectare.

Din fericire însă, atât pentru producători cât şi pentru Direcţia C. F. R., răul nu este aşà de mare.

D-l E. Hermann, silvicultor şef în Wirthy, şi un specialist micolog în acelaş timp, fiind însărcinat în mod oficial cu studiul întrebuinţărei traverselor cu inima roşie în 1900 şi 1901, — a făcut în institutul botanic al Academiei forestiere din Eberswalde de lângă Berlin, o serie întreagă de experienţe chimice şi observaţiuni microscopice. Rezultatul studiului în chestiune s'a publicat în revista forestieră «Zeit schrift für Forst und Iagdwesen» din luna Octombre 1902.

Hermann a ajuns la concluziunea că inima roşie la fag. nu este altceva de cât o zonă de apărare ce în mod natural şi-o constitue lemnul în scopul de a rezistà în contra criptogamelor saprofite cari tind a pătrunde în ranele cauzate prin loviri exterioare sau ruperi de crăci etc. şi a provocà putrezirea lemnului.

Această formaţiune de protecţie în contra invaziunilor ciupercilor. dând lemnului o culoare roşie sau brună închisă, ce se mai numeşte şi *duramen fals*, provine din cauză că celulele parenchimului lemnos, ale razelor medulure şi o parte din fibrile libriforme, se umplu cu o materie gumoasă identică cu aceea ce a constatat Frank cu prilejul cicatrizării ranelor, pe câtă vreme vasele se astupă, aproape complect, numai cu Thylle sau şi cu picături de gumă provenite din transformarea directă a amidonului conţinut în stratele cele mai tinere ale lemnului mai cu seamă.

In aceste vase se mai găsesc şi cristale de oxalat de calce.

Afară de aceste modificări chimice, adaogă Hermann inima roşie a fagului se deosibeşte de restul lemnului fără această coloraţiune, prin o mai mare rezistenţă la presiune şi prin o mai mare greutate specifică, iar pentru apă, şi probabil şi pentru aer, este cu totul impermeabilă.

Putem dar, conchide acest autor, să întrebuinţăm pentru traverse fără nici o teamă lemnul de fag cu inimă roşie. având însă grija ca să depărtăm o porţiune oarecare de lemn de lângă locul unde s'a produs putrezirea propriu zisă.

Şi chiar dacă inima roşie, termină D-sa, nu se lasă a fi impregnată cu creozot sau alte materii antiseptice, totuşi obliterarea naturală a celulelor este aşà de bine făcută încât poate rezistà cu succes putrezirii timp îndelungat, după cum rezultă din experienţele ce personal a făcut cu traverse vechi întrebuinţate în linii de mai mulţi ani.

Această aserţiune a lui Hermann a fost reprodusă şi în mult răspândita revistă forestieră franceză «Revue des Eaux et forêts» fără ca până acum să se fi ridicat o voce contradictorie, deşì în Franţa şi în special Compania de Est a căilor ferate franceze, refuză cu obstinaţiune orice traversă de fag cu inimă roşie.

Ca să dovedească conferenţiarul că D-l Hermann are dreptate, prezintă o rondelă de fag cu inima roşie adusă de D-sa din pădurea Statului Lucăceşti din Moldova, luată dintr'un trunchiu care a servit la un uluc timp de 7 ani. Cu toate că acest trunchiu fusese aşezat direct pe pământ, espus prin urmare tutulor variaţiunilor de temperatură şi intemperiolor atmosferice, totuşi partea lemnului cu inima roşie a rezistat foarte bine, prezintând şi astăzi un aspect de lemn sănătos, pe câtă vreme partea albă, aşà zisul alburn al rondelei, ajunsese într'un stadiu înaintat de descompunere.

D-sa este pozitiv informat că în Ungaria se întrebuinţează de aproape 20 ani traverse de fag cu inimă roşie fără nici un inconvenient pentru siguranţa comunicaţiunii etc.

Aceste traverse injectate au o durabilitate însemnată şi aşà fiind Administraţiunea căilor ferate respective, care dispune de o reţea de peste 14.000 km. bazată pe experienţa dejà făcută, continuă a se servì de atari traverse pe cari le impregnează cu clorur de zinc şi în timpul din urmă cu creozot extras din destilaţiunea uscată a lemnului de fag.

Ar fi de dorit, zice D-l Antonescu, ca să nu umblăm totd'auna după idealuri, să imităm numai şi numai ce se face în ţările cele mai civilizate, ca Franţa sau Germania de pildă, ci adese ori este bine să ne conformăm împrejurărilor noastre concrete, trăgând maximum de beneficiu dintr'o stare reală de lucruri.

Toată lumea ştie că lemnul de fag alb, din punctul de vedere al posibilităţii de a se impregnà în totalitatea sa este mai preferabil decât cel cu inima roşie.

Dacă însă nu dispunem în cantităţi mari decât de soiul acesta din urmă, dacă diferenţa de durabilitate a lemnului de fag, cu inima roşie impregnat, este destul de mare în raport cu traversele de stejar neinjectate, dacă avem un exemplu înaintea noastră de modul cum a procedat Direcţiunea C. F. ungare, care deşi se găseşte într'o ţară avută în păduri de stejar, după cum dovedeşte marele export al Ungariei şi Slavoniei în doage etc., totuşi dându-şi seama că nu este bine a lăsà nefructificate avuţiile forestiere reprezentate prin pădurile de fag ce creşte în munţi constituind partea nordică şi vestică al Carpaţilor, a luat măsuri de a întrebuinţà lemnul de fag cu inima roşie pentru traverse de drum de fer, fără ca până acum, după 20 de ani de experienţe, să aibă motiv de a renunţà la această procedare. Nu noi cari ne găsim în condiţiuni aproape analoage cu ţara vecină, cari am mers prea departe cu exploatarea masivelor de stejar ruinându-le chiar adese ori, în tot cazul neîngrijindu-ne a le cultivà, în vederea unei producţiuni susţinute, după cum ar fi trebuit, nu noi, zice D-sa, trebue să facem o astfel de esceptiune în detrimentul economiei noastre naţionale. După aceasta, D-l Antonescu intră în detalii asupra structurei lemnului de fag, a proprietăţilor sale technice şi metoadelor celor mai uzitate în străinătate de injectarea lemnelor.

Face asemenea o descriere amănunţită a Uzinei dela Ploeşti, vizitată de D-nii membrii ai societăţei, care nu lasă de dorit din punctul de vedere technic, adresând cuvinte de laudă corpului inginerilor şi în special D-lui Băiulescu care a fost însărcinat cu instalarea acestei Uzine.

Cu această ocaziune D-sa prezintă câte-va eşantilioane de traverse de stejar injectate cu creozot, din care se vede că numai alburnul şi preà puţin din duramen şi anume părţile imediat vecine cu crăpăturile existente se impregnează; câteva mostre din traverse de fag cu inima roşie, injectate şi neinjectate. Conferenţiarul terminând a primit felicitări din partea Domnului Ministru Porumbaru, a Domnului Kalinderu preşedintele societăţii, precum şi a asistenţilor.

Şedinţa se suspendă.

La redeschiderea şedinţei D-l *Preşedinte* luând cuvântul spune, că o societate recunoscută ca persoană morală, are un rol ştiinţific şi de aceia crede că e bine să proclamăm membrii de onoare şi persoane străine. Propune ca membrii de onoare pe:

D-nii Miniştrii: *C. I. Stoicescu* şi *Em. Porumbaru* şi pe D-nii *Charles Broillard,* conservator de păduri în retragere, *Leon Boppe*, directorul onorar al şcoalei dela Nancy, *Max Neumeister* directorul şcoalei din Tharandt şi *Iohan Pitschak*, consilier silvic în retragere; iar ca membrii activi pe:

D-nii Procopie Cazoti, Dimitrie Neniţescu, Manea Belu şi Al. Cerban.

D-l *C. J. Ionescu* citeşte Procesul Verbal al Comisiei pentru verificarea gestiunei financiare a societăţii.

Domnule Preşedinte,
Domnilor Membrii,

Subsemnaţii, conform votului membrilor societăţii Progresul Silvic ne-am întrunit în comisiune în cancelaria societăţii şi am procedat la verificarea gestiunii financiare pe exerciţiul 1903—1904.

Din cercetarea condicelor de încasări şi actele justificative prezentate de D-l secretar-casier, am constatat:

A) **Venituri**

		Lei B.
Art. 1	— Cupoanele dela 15.500 lei efecte publice	750,—
» 2	— Din taxa de înscrieri	55,
» 3.	— » vânzarea cărţilor	357,75
» 4.	— » cotizaţiuni	1.408,—
» 5.	— » abonamente	2.038,—
» 6.	— » donaţiuni	1.000,—
» 7.	— Excedent din anul 1902—903	223,50
	Total	5.832,25

B) **Cheltueli**

Art. 1.	— Imprimarea revistei	1.414,70
» 2.	— Diferite imprimate	1.392,30
» 3.	— Expedierea revistei	118,40
	Transport	2.925,40

Report . . .	2.925,40
Art. 4. — Abonamente, cumpărări de cărţi, broşat	840,90
» 5. — Remise încasatorului	292,70
» 6. — Indemnizarea secretarului	960,—
» 7. — Cheltuelile extraordinare şi furnituri	288,70
» 8. — Ajutor de învăţământ elevului Brătescu şcoala silv.	120.—
» 9. — Mobilier	340.—
Total	5.767,70

	Lei B.
Din suma veniturilor de lei	5.832,25
Scăzând suma cheltuelilor de	5.767,70
A rămas un excedent de lei	64,55

Gestiunea acestor fonduri s'a găsit bine făcută operându-se încheere pe fiecare registru despre aceasta; pentru care vă rugăm a dă descărcare comitetului şi a-i exprimă mulţumiri, din partea întregei societăţi.

BUGETUL ANULUI 1904 1905.

Luând în eximinare proiectul de budget pe anul 1904—1905 elaborat de comitetul societăţii, am găsit:

A) La venituri.

	Lei B.
Art. 1. — Cupoanele dela efectele în valoare de 15 500	750.—
» 2. — Taxe de înscrieri	50,—
» 3. — Din vânzarea cărţilor şi a revistei	1.000,—
» 4. — » cotizaţiuni	1.500,—
» 5. — » abonamente	2.800,—
» 6. — Donaţiunea D-nei Elena Dr. Turnescu	300,—
» 7. — Subvenţia acordată de Ministerul Domeniilor . . .	500.—
Total . .	6.900,—

B) Cheltueli.

Art. 1. — Imprimarea revistei	1.600,—
» 2. — Diferite imprimate şi tipăriri de cărţi	1.000.—
» 3. — Expedierea Revistei (mărci serviciu etc.)	200.—
» 4. — Abonamente la reviste, cumpărări de cărţi etc. . .	1.000,—
» 5. — Remiza încasatorului	300,—
» 6. — Indemnizarea secretarului	960,—
» 7. — Cheltueli extraordinare şi furnituri	300.—
» 8. — Patru premii pentru cele mai bune scrieri (două câte 100 lei şi 2 a 50 lei)	300,—
» 9. — Ajutor pentru excursiuni şi studii	700.—
» 10. — Complectarea mobilierului	300.—
Total . . .	6.600,—

Deci budgetul viitor se prezintă cu un excedent probabil de 240 lei.

Cu această ocaziune avem delicata sarcină a vă arătă că parte dintre membrii au întârziat cu achitarea abonamentelor şi cotizaţiunilor, de altmintrelea foarte modeste aducând societăţii piedici simţitoare în desvoltarea sa, care însă au fost observate numai prin înţelepciunea scumpului nostru preşedinte.

Nu putem terminà lucrarea cu care ne-aţi onorat, fără ca şi de astădată să vă rugăm, D-lor membrii, ca cu toţii recunoscători pentru înaltă solicitudine, ce Auguştii Noştri Suverani poartă societăţei noastre, să strigăm într'un glas prin aceleaşi cuvinte călduroase rostite la deschiderea adunărei generale de scumpul nostru preşedinte:

Să traiască Majestăţile lor, Regele şi Regina, să trăiască Alteţele lor Regale, Principii moştenitori şi Augusta lor familie.

Să trăiască scumpa noastră „România".

C. J. Ionescu, N. Ţăpârdea I. G. Codreanu.

D-l *D. Papinian* roagă Adunarea a nu'l proclamă membru în Comitet, de oarece D-sa, nu mai are reşedinţa la Bucureşti.

D-l *Preşedinte,* după ce citeşte Art. 16 din statute, propune a se proclamă acelaş comitet, complectându-se locul D-lui Papinian cu D-l *Th. Galleriu,* ceia ce Adunarea aprobă.

D-sa mulţumeşte membrilor Adunărei că au asistat în aşà mare număr şi spune că desbaterile din acest an au întrecut toţi anii precedenţi, deci suntem în progres. Recunoaşterea ca persoană morală, trebue să ne facă a fi mai mult cu gândul la societate şi la organul ei „Revista Pădurilor" care va publicà toate lucrările ce se vor primì dela membrii.

Vă mulţumesc că aţi proclamat tot pe vechiul Comitet.

D-l *N. C. Macovei,* mulţumeşte d-lui Preşedinte pentru modul cum conduce Societatea şi roagă a ne dà sprijinul pentru organizarea corpului silvic.

D-l *Ion Kalinderu,* spune că în mare parte aceasta este treaba serviciului silvic şi în special al conducătorilor lui, dar vă făgăduesc că vă voiu dà tot concursul meu.

Şedinţa se ridică la ora 11, declarându-se închis al XVIII congres.

N. C. N.

PROIECT DE BUGET PENTRU CHELTUELILE MINISTERULUI
AGRICULTUREI, INDUSTRIEI, COMERCIULUI ŞI DOMENIILOR
PE EXERCIŢIUL 1905—1906

EXPUNERE DE MOTIVE

Serviciul pădurilor

La personal se cere un spor de 7.080 lei, provenit din crearea unui post de impiegat clasa I la archivă în locul actualului de clasa II (lei 528); înfiinţarea a cinci pădurari de clasa I, plătiţi cu diurnă de 30 lei lunar fiecare, pentru ocoalele silvice model (lei 1.800), şi prin sporirea numărului speselor de transport pentru silvicultori şefi cu unul şi pentru silvicultori, şefi de ocoale, cu trei, numărul actual nefiind suficient faţă cu trebuinţele serviciului (lei 4.752).

La material s'a redus în total 5.280 lei dela art. 102, 108, 106, 113, 120 şi 122, unde, în urma înzestrărilor făcute până acum şi a experienţei anului acestuia, s'a dovedit că se pot face mici reduceri.

Şcoala specială de silvicultură

La personal, pe de o parte, s'a suprimat brigadierul adjutant însărcinat cu ordinea şi disciplina în şcoală, instrucţia militară, scrima şi gimnastica, înfiinţându-se în locul lui un instructor militar a 100 lei lunar, pe 9 luni, pentru motivul că brigadierul nu aveà destulă autoritate asupra elevilor şi nici instrucţia necesară; se realizează prin această măsură şi o economie de 24 lei; iar pe de alta s'a sporit cu unul numărul rândaşilor, cei duoi de astăzi nefiind de ajuns. Prin această modificare şi sporire plusul reclamat la personal este 276.

La material s'a sporit cu 2.115 lei alocaţiunea dela alin. I *pentru nutriment*, înscriindu-se aci suma de 22.866 lei, în locul celei de azi de 20.751 lei, care nu este suficientă faţă cu numărul elevilor, stagiarilor şi brigadierilor, ce se vor află în şcoală în cursul exercițiului viitor; de asemenea, alocațiunea dela alin. VIII, *mobilier și aparate de gimnastică, obiecte de menagiu și trusou*, cu 400 lei, de oarece complectarea trusoului elevilor amânându-se din an în an, a ajuns că de data aceasta nu se mai poate amână din nou, ci urmează neapărat să se facă în cursul exercițiului viitor.

In total, dar, sporul la material este de 2.515 lei.

§ 1. Personal.

Nr. persoanelor		NUMIREA FUNCȚIUNILOR	RETRIBUȚIUNI									
			MENSUALE								ANUALE	
			Lefi		Gradații		Diurne		Spese			
Pe trecut	Se propune		Lei	B.	Lei	B.	Lei	B.	Lei	B.	Lei	B.
1	1	Inspector silvic clasa I, însărcinat cu direcția	476	—	—	—	—	—	159	—	7.620	—
3	3	Inspectori clasa I	476	—	—	—	—	—	159	—	22.860	—
6	6	» » II	375	—	—	—	—	—	126	—	36.072	—
7	7	Silvicultori-șefi clasa I	351	—	—	—	—	—	—	—	29.484	—
9	9	» » II	312	—	—	—	—	—	—	—	33.696	—
18	18	» » III	272	—	—	—	—	—	—	—	58.752	—
46	46	» clasa I	227	—	—	—	—	—	—	—	125.304	—
61	61	» » II	183	—	—	—	—	—	—	—	133.956	—
4	4	» asistenți	141	—	—	—	—	—	—	—	6.768	—
1	1	Archivar	272	—	—	—	—	—	—	—	3.264	—
—	1	Impiegat clasa I	227	—	—	—	—	—	—	—	2.724	—
1	—	» II	183	—	—	—	—	—	—	—	—	—
6	6	Impiegați » IV	114	—	—	—	—	—	—	—	8.208	—
6	6	Copiști	95	—	—	—	—	—	—	—	6.840	—
1	1	Desemnator (impiegat clasa IV)	114	—	—	—	—	—	—	—	1.368	—
12	12	Brigadieri clasa I	77	—	—	—	—	—	—	—	11.088	—
22	22	» » II	62	—	—	—	—	—	—	—	16.368	—
100	100	» » III	48	—	—	—	—	—	—	—	57.600	—
10	10	Cameriști la regiuni	—	—	—	—	30	—	—	—	3.600	—
—	5	Pădurari clasa I	—	—	—	—	30	—	—	—	1.800	—
139	139	» » II	—	—	—	—	20	—	—	—	33.360	—
100	100	» » III la reș. ocoal.	—	—	—	—	15	—	—	—	18.000	—
1460	1460	» » III	—	—	—	—	15	—	—	—	262.800	—
512	512	Confiniști à 100 lei anual	—	—	—	—	—	—	—	—	51.200	—
—	—	Spese de transport pentru 30 silvic.-șefi atașați la regiuni și la școala de silvicultură	—	—	—	—	—	—	141	—	50.76[illegible]	—
—	—	Idem pentru 103 silvicultori șefi de ocoale	—	—	—	—	—	—	85	—	105.060	—
		Totalul person. serviciului	—	—	—	—	—	—	—	—	1.085.552	—

Natura Serviciilor şi a Cheltuelilor	CREDITE			
	Cerute pe 1905—1906		Acordate pe 1904—1905	
	Lei	B.	Lei	B.
§ 2. Material.				
a) *Cheltueli generale pentru întregul serviciu.*				
Spese de cancelarie, registre, condici, imprimate, publicaţiuni, material pentru desemn, sigilii, insigne, table, cheltueli mărunte, etc.	7.000	—	7.000	—
Mobilier de cancelarie şi repararea celui existent, etc. .	500	—	1.000	—
Cumpărare de instrumente topografice şi silvice pentru serviciul central şi exterior, cum: ciocane silvice, compasuri topografice, forestiere, corturi pentru lucrări, pusci, cartuşe şi diverse unelte, etc., precum şi reparatul celor existente .	2.000	—	4.000	—
Pentru muzăul silvic, mobilier, obiecte de expus, etc. .	1.500	—	1.500	—
Subvenţia societăţii «Progresul silvic» pentru studiile, publicaţiunile şi lucrările ce face în interesul economiei forestiere	500	—	500	—
Pentru staţiuni de experimentaţie forestieră, crearea unor centre de exploatare silvică cu scop cultural, cum şi cumpărarea instrumentelor şi furniturilor necesare pentru funcţionarea lor.	1.000	—	1.500	—
Premii pentru distrugerea insectelor şi fiarelor vătămătoare, material şi unelte pentru distrugere, faceri de vânători oficiale, parcuri pentru înmulţirea vânatului util, etc.	500	—	500	—
Ajutoare pentru învăţământul silvic, misiuni în ţară şi în străinătate, delegaţiuni şi diverse lucrări în interesul economiei forestiere	1.500	—	1.500	—
Indemnizaţii, cheltueli de transport pentru agenţii silvici mutaţi în interes de serviciu, spese şi cheltueli de transport pentru anchete, escursiuni, inspecţiuni, etc	6.000	—	6.000	—
Plata permiselor permanente şi certificatelor de călătorie pe C. F. R. şi pe vapoare pentru personalul silvic .	15.000	—	15.000	—
Fondul de 2$\%$ prevăzut de legea din 16 Maiu 1900 la venitul brut al pădurilor de lei 5.500.000 pentru lucrările de amenagiarea pădurilor, ridicarea lor în plan, perimetrarea şi stâlpuirea lor, lucrările culturale la păduri, pentru construirea de drumuri, pentru împăduriri şi corecţiunea torenţilor, cum şi orce lucrări de îmbunătăţire şi punerea în valoare a pădurilor, conform budgetului special al acelui fond	110.000	—	110.000	—
Totalul materialului . . .	145.500	—	148.500	—
b) *Pentru regiunile silvice.*				
Furnituri de cancelarie şi diverse cheltueli mărunte pentru cancelariile celor 10 regiuni, material pentru desemn, imprimate, etc.	2.000	—	2.000	—
Mobilier de cancelarie şi repararea celui existent	500	—	2.000	—
Transport . . .	2.500	—	4.000	—

Natura Serviciilor şi a Cheltuelilor	CREDITE			
	Cerute pe 1905—1906		Acordate pe 1904—1905	
	Lei	B.	Lei	B.
Report	2.500	—	4.000	—
Luminatul şi încălzitul cancelariilor, cum şi cumpărarea obiectelor trebuitoare: lămpi, topoare, ferăstrae, etc.	1.000	—	1.000	—
Plata chiriei cancelariilor	11.000	—	11.000	—
Totalul materialului regiunilor	14.500	—	16.000	—
Total cu cel de sus pentru întreg serviciul	160.000	—	164.500	—
c) *Pentru ocoalele silvice.*				
Furnituri de cancelarie şi diverse cheltueli mărunte pentru cancelariile ocoalelor silvice, materiai de desemn, imprimate, etc.	2.500	—	2.500	—
Mobilier de cancelarie şi repararea celui existent	1.500	—	1.500	—
Plata chiriei cancelariilor ocoalelor silvice cari n'au case construite de Stat	5.000	—	5.000	—
Luminatul şi încălzitul cancelariilor, cum şi cumpărarea obiectelor trebuitoare ca: lămpi, ferăstrae, topoare, etc.	1.500	—	1.500	—
Cumpărare de luntrii pentru paza zăvoaielor şi ostroavelor, cum şi repararea celor existente	500	—	1.000	—
Repararea şi întreţinerea caselor forestiere, construite pentru şefii de ocoale, brigadieri şi pădurari; construire de ateanase la casele existente, împrejmuirea lor şi construirea de noui case	9.000		9.000	—
Ajutoare şi recompense agenţilor silvici inferiori (pădurari şi brigadieri) pentru anii îndelungaţi de serviciu, pentru infirmităţi căpătate în timpul şi din cauza serviciului, premii in natură (instrumente, vite, îmbrăcăminte, seminţe de plante agricole), celor ce se disting în serviciu prin lucrări de ordine silvică şi gospodărie agricolă	2.720	—	3.000	—
Total pentru ocoalele silvice	22.720	—	23.500	—
Total general al materialului serviciului	182.720	—	188.000	—

EXPUNERE DE MOTIVE

Proiectul de budget al veniturilor şi cheltuelilor fondului special de 2 % pentru cultura şi punerea în valoare a pădurilor, menţinerea coastelor şi fixarea terenurilor mişcătoare de pe moşiile Statului, fond înfiinţat prin legea din 16 Maiu 1900, se prezintă pentru exerciţiul 1905—1906 cu următoarele modificări, faţă de prevederile bugetului exerciţiului în curs 1904—1905:

a) Venituri

Evaluările veniturilor acestui fond pe exercițiul viitor 1905—1906 se urcă în total la suma de 115.760 lei, față de aceia de 126.832 lei, 52 bani, prevăzută în bugetul pe 1904—1905. Diferința în minus de 11.072 lei, 52 bani, provine din faptul că în proiectul de buget al exercițiului 1905—1906 s'a suprimat alocațiunea de 7.230 lei, prevăzută în bugetul pe 1904—1905, *ca procente bonificate de Casa de depuneri la fondul ce se adunase pe baza legei din 17 Maiu 1892*, întru cât aceste procente au fost cheltuite cu lucrările executate în exercițiul curent. De asemenea alocațiunea de lei 9.602, bani 52, dela alin. III, al bugetului pe 1904—1905, *sume consemnate din cele ordonanțate în exercițiile anterioare și intoarse ca ramase fară intrebuințare*, s'a redus în proiectul de budget al exercițiului 1905—1906 la 3.350 lei, atât cât s'a înapoiat din sumele ordonanțate.

In schimb s'a înscris din nou o sumă de 2.410 lei, care a rămas neîntrebuințată din fondul consemnat pe baza legei din 17 Maiu 1892.

b) Cheltueli

Personal. — Cheltuelile de personal s'au menținut și în proectul de budget pe 1905—1906 la suma de lei 3.972, cât se prevede și în bugetul exercițiului în curs 1904—1905.

Material. — Alocațiunea dela art. 3, «*Construcțiuni și reparațiuni de drumuri*», s'a sporit pentru exercițiul 1905—1906 dela 8.000 la 20.000 lei, în vederea necesității ce se simte de a se continua, pe de o parte, lucrările de șoseluire deja începute, iar pe de alta, de a se începe noui lucrări de asemenea natură la pădurile a căror situațiune economică ar fi avantagioasă și a căror exploatare nu se poate face azi din lipsa căilor de comunicație.

Art. 4. «*Construcțiuni și reparațiuni de poduri și podețe*» s'a redus cu 500 lei, prevăzându-se pentru exercițiul 1905—1906 numai 3.000 lei, pentru a se puteà construì poduri și podețe la pădurile în curs de exploatare și pentru a se reparà cele existente.

Art. 5. «*Construcțiuni de cantoane la centrele de împădurire*», s'a redus de asemenea cu 8.000 lei, menținându se numai la 1.000 lei, de oarece, în urma construcțiunilor deja făcute din suma de 9.000 lei prevăzută în bugetul exercițiului în curs 1904—1905, a rămas a se mai construì încă un canton la unul din perimetre.

Art. 8. «*Diverse lucrări de împăduriri și transporturi de puieți*», s'a înscris 20.000 lei, adică cu o reducere de 8.000 lei. Din această sumă se vor executà lucrările mai urgente de împădurirea nisipurilor sburătoare, a bărăganelor și a pădurilor exploatate prin tăeri rase.

Art. 9. «*Intocmirea și aplicarea amenajamentelor*», s'a sporit dela 5.000 la 6.000 lei, în vederea necesității ce se simte de a se întocmì pe o scară mai întinsă amenajamentul pădurilor ce urmează a se dà în exploatare.

Art. 10. «*Diverse lucrări culturale la principalele masive forestiere*», s'a sporit dela 2.000—5.000 lei. In expunerea de motive din anul trecut s'au arătat motivele temeinice cari impun asemenea lucrări culturale în scopul de a mărì valoarea pădurilor, înlesnindu-se creșterea și cultura frasinului și a stejarului ca esențe de valoare prin scoaterea altor esențe fără valoare.

Suma de 5.000 lei înscrisă la acest articol este departe de a fi suficientă pentru scopul ce se urmărește, față însă cu situația financiară din anul curent ne vom mărginì în cursul anului viitor la facerea acestor lucrări numai în masivele cele mai importante.

Art. 11. «*Cheltueli neprevăzute și fond pentru deschidere de credite suplimentare și extraordinare*», s'a redus dela 31.360 lei, 52 bani, la 20.788 lei, atàt adică cât a mai rămas disponibil din venitul total în urma alocațiunilor prevăzute la articolele de mai sus.

Această sumă este destinată a servì la deschidere de credite suplimentare la articolele ale căror alocațiuni se vor dovedì insuficiente în cursul exercițiului, precum și la deschidere de credite extraordinare pentru lucrările ce eventual nu se vor fi prevăzut în acest proiect de budget și a căror executare s'ar dovedì de absolută utilitate.

Alocațiunile dela art. 2, 6 și 7 s'au menținut la aceleași cifre ca și în budgetul exercițiului în curs 1904—1905.

Ministrul agriculturei, industriei, comerciului și domeniilor,

C. I. Stoicescu.

PROIECT DE

pentru veniturile şi cheltuelile fondului special de 2% pentru cultura şi
rilor mişcătoare de pe moşiile

NATURA VENITURILOR	Evaluările	
Sumă ce urmează să se preleveze, conform art. I din legea de la 16 Maiu 1900, din venitul brut al tutulor vânzărilor de lemne din pădurile Statului, socotit a 2%, la suma de 5.500.000 lei, prevăzută ca venit al pădurilor pe exercițiul 1905—1906 .	110,000	
Rest rămas neîntrebuințat din fondul consemnat la Casa de depuneri din sumele prelevate în virtutea legei din 17 Maiu 1892	2.410	—
Sume consemnate din cele ordonanțate în exercițiile anterioare şi întoarse ca rămase fără întrebuințare	3.350	—
Totalul veniturilor	115.760	

Acest proiect de budget se prezintă în total, atât la venituri cât şi la chel-

Ministrul agriculturei, industriei, comerciului şi domeniilor,

C. I. Stoicescu

BUGET

punerea în valoare a pădurilor, menţinerea coastelor şi fixarea terenu-
Statului, pe exerciţiul 1905—1906

Articolul	No. personalelor	NATURA CHELTUELILOR	RETRIBUŢIUNI Lunare	RETRIBUŢIUNI Anuale	TOTAL
1	—	**§ 1. Personal**			
—	1	Desemnator	100 —	1.200 —	
—	3	Brigadieri silvici clasa I	77 —	2.772 —	
		Totalul personalului . .	— —	—	3.972 —
		§ 2. Material			
2	2	Pentru controlul şi recepţia tutulor lucrărilor specificate în legea fondului de 2% .	— —	4.000 —	
3	3	Construcţiuni şi reparaţiuni de drumuri . .	— —	20.000 —	
4	4	» » » poduri şi podete	— —	3.000 —	
5	5	Construcţiuni de cantoane la centrele de împăduriri	— —	1.000 —	
6	6	Lucrări de fixarea coastelor cu ziduri de susţinere, barage, blocage, etc. . . .	— —	6.000 —	
7	7	Intreţinerea pepinierelor existente, recoltări şi cumpărări de seminţe şi înfiinţări de noui pepiniere	— —	26.000 —	
8	8	Diverse lucrări de împăduriri şi transporturi de pueţi	— —	20.000 —	
9	9	Intocmirea şi aplicarea amenagiamentelor .	— —	6.000 —	
10	10	Diverse lucrări culturale la principalele masive forestiere	— —	5.000 —	
11	11	Cheltueli neprevăzute şi fond pentru deschidere de credite suplimentare şi extraordinare	— —	20.788 —	
		Totalul materialului	— —	— —	111.788 —
		Total general	— —	— —	115.760 —

tueli cu suma de lei una sută cincisprezece mii, şeapte sute şeasezeci.

Şeful contabilităţei,
P. Stănescu

EXPUNERE DE MOTIVE

La proiectul de buget al plantațiunilor terenurilor cedate comunelor din Dobrogea pe exercițiul 1905—1906.

Proiectul de buget al veniturilor și cheltuelilor fondului special pentru împădurirea terenurilor cedate comunelor din Dobrogea, prevăzut la art. 23 al legii din 20 Maiu 1893, s'a întocmit, pentru exercițiul 1905—1906, atât la venituri cât și la cheltueli, pe suma de 170.000 lei, cu următoarele modificări față de budgetul exercițiului în curs 1904—1905:

a) **Venituri.**

Evaluarea veniturilor terenurilor destinate a se împăduri s'a fixat, pentru 1905—1906, la suma de 100.000 lei, adică cu 46.700 lei mai puțin ca în exercițiul curent, în vedere că oparte din aceste terenuri au fost parcelate în vara anului curent și date veteranilor împroprietăriți în Dobrogea, conform legii din 2 Aprilie 1903.

De asemenea, la art. 2 al veniturilor, din fondul consemnat la Casa de depuneri, din venitul acestor terenuri pe exercițiile anterioare, inclusiv 1903—1904, s'a înscris ca venit al exercițiului 1905—1906 numai 70.000 lei, adică diferența între venitul terenurilor rămase pentru a se împăduri și suma totală a cheltuelilor care este de 170.000 lei.

b) **Cheltueli.**

Art. 2. *Controlul general și facerea recepțiunei lucrărilor executate prin comisia ce se va întocmì de minister,* s'a menținut și pentru exercițiul 1905—1906 tot la cifra de 3000 lei, prevăzută în budgetul în curs.

Este știut că lucrările de asemenea natură trebuesc neîncetat controlate la fața locului de agenți superiori cu experiență, spre a se îndrumà spre o conducere și o executare sigură, obținându-se astfel rezultate satisfăcătoare pentru cheltuelile făcute.

Art. 3. *Construcţiuni şi reparări de drumuri la perimetrele destinate a fi împădurite*, s'a menținut pentru 1905—1906 la 1.000 lei, cu o reducere de 500 lei asupra prevederilor bugetului în curs.

Această sumă va fi îndestulătoare pentru construire de drumuri noui și întreținerea celor deja construite, conform planurilor întocmite în exercițiul curent.

Art. 4. *Construcţiuni de cantoane, atenanse şi magazii de păstrat seminţe, construiri de puţuri şi intreţinerea celor in fiinţă*, s'a prevăzut 15.000 lei înloc de 31.200 lei cât și în exercițiul curent. Această sumă este trebuincioasă pentru construiri de cantoane, cu atenansele lor, la perimetrele unde nu s'a putut construì în anul 1904—1905 pentru adăpostirea brigadierilor și lucrătorilor permanenți.

Fiindcă pentru însămânțările directe și acele din pepiniere avem în totdeauna trebuință de mari cantități de semințe forestiere, se impune clădirea de magazii pentru păstrarea acestora. Se impune, de asemenea, construiri de puțuri atât pentru trebuințele personalului cât și pentru udatul pepinierilor. Asemenea clădiri se vor executà tot din fondul de 15.000 lei.

Art. 5. *Intreţinerea pepinierelor comunale existente şi infiinţarea de noui pepiniere.* Cele șease pepiniere centrale, cu o suprafață de 36 hectare, create la centrele : Cara-Omer, Cara-Murat, Hasancea, Murfatlar, Comarova și Sarighiol, trebuesc neîncetat întreținute în scop de a menține și desvoltà milioanele de pueți crescuți în aceste pepiniere.

De oarece centrele de împăduriri se vor înmulțì treptat cu comasarea de terenuri pentru noui perimetre, e necesar ca, să se creeze și noui pepiniere ; suma de 65.000 lei trecută în acest budget este dar absolut trebuincioasă.

Art. 6. *Impădurirea terenurilor la perimetrele comasate complectarea lipsurilor şi intreţinerea plantaţiunilor.* Suma de 40.000 lei, înscrisă la acest articol, în loc 42.040 cât a fost în exercițiul 1904—1905, s'a fixat pe temeiul devizelor întocmite de serviciul special al plantatiunilor, devize cari prevăd urmarea lucrărilor de împădurire precum și întreținerea celor în ființă.

Art. 7. *Pentru intocmirea diverselor planuri, economice, de comasare, analize, etc.*, s'au înscris 700 lei, adică 50 lei mai puțin decât în exercițiul în curs. Această sumă este neapărat

PROIECT DE

Pentru veniturile şi cheltuelile fondului special pentru împădurirea terenurilor cedate

NATURA VENITURILOR	EVALUĂRILE	
	LEI	B.
Venitul terenurilor destinate a se împăduri şi cari, conform art. 1 din legea de la 10 Aprilie 1893 (*Monitorul Oficial* No. 38 din 1893), se arendează până la împădurire, iar venitul lor se trece la fondul special prevăzut de lege	100.000	—
Din fondul consemnat la Casa de depuneri din veniturile acestor terenuri pe exerciţiile anterioare, inclusiv 1903—1904	70.000	—
Totalul veniturilor	170.000	—

Acest proiect de buget se prezintă în total, atât la venituri cât

Ministrul agriculturii, industriei, comerciului şi domeniilor, C. I. STOICESCU.

BUGET

comunelor din Dobrogea, conform legei din 10 Aprilie 1893, pe exercițiul 1905—1906

Articolul	No. personalului	NATURA CHELTUELILOR	RETRIBUŢIUNI								TOTAL	
			LUNARE						Anuale			
			Lefi		Diurne		Spese					
			L.	B.	L.	B.	L.	B.	L.	B.	LEI	B.
1	—	**§ 1. Personal**										
—	2	Silvicultori clasa.	181	—	—	—	81	—	6.288	—		
—	2	Desemnatori, din cari unul în serviciul central și altul la regiune	95	—	—	—	—	—	2.280	—		
—	4	Brigadieri silvici clasa I	77	—	—	—	—	—	3.696	—		
—	10	Pădurari și lucrători permanenți	—	—	50	—	—	—	6.000	—		
		Totalul personalului	—	—	—	—	—	—			18.264	—
		§ 2. Material.										
2	—	Controlul general și facerea recepției lucrărilor executate prin comisia ce se va întocmi de minister.	—	—	—	—	—	—	3.000	—		
3	—	Construcțiuni și reparațiuni de drumuri la perimetrele destinate a fi împădurite . .	—	—	—	—	—	—	1.000	—		
4	—	Construcțiuni de cantoane, alenanse și magasii de conservat semințe, construcțiuni de puțuri și întreținerea celor existente . . .	—	—	—	—	—	—	15.000	—		
5	—	Intreținerea pepinierelor comunale existente și înființări de nuoi pepiniere . . .	—	—	—	—	—	—	65.000	—		
6		Impădurirea terenurilor dela perimetrele comasate, complectarea lipsurilor și întreținerea plantațiunilor . . .	—	—	—	—	—	—	40.000	—		
7	—	Pentru întocmirea diverselor planuri economice de comasare, sondage, etc.	—	—	—	—	—	—	700	—		
8	—	Diverse lucrări culturale ca: receparea de pueți și curățirea de crăci lacome .	—	—	—	—	—	—	1.500	—		
9	—	Transportul apei necesară lucrătorilor și pepinierelor, precum și al semințelor forestiere recoltate în țară sau comandate în străinătate și diverse alte transporturi. .	—	—	—	—	—	—	4.000	—		
10		Continuarea șanțului la perimetrele plantațiunilor executate, întreținerea celor dejà făcute, precum și faceri de garduri vii la aceste perimetre	—	—	—	—	—	—	3.500	—		
11	—	Cumpărări de pluguri și boi de muncă, furagiul și întreținerea lor, precum și atelagele necesare și diverse reparații.	—	—	—	—	—	—	2.500	—		
12	—	Diverse imprimate și furnituri de cancelarie și desemn, registre, etc.	—	—	—	—	—	—	800	—		
13	—	Cheltueli neprevăzute și fond pentru deschidere de credite suplimentare și extraordinare . . .	—	—	—	—	—	—	14.736	—		
		Totalul materialului . . .	—	—	—	—	—	—			151.730	—
		Total general	—	—	—	—	—	—			170.000	—

și la cheltueli, cu suma de lei una sută șeaptezeci mii.

Șeful contabilității, **P. Stănescu.**

trebuincioasă, de oarece nici o lucrare de împădurire nu se poate începe fără a aveà mai întâiu planul economic al fiecărui perimetru și studiul privitor la compoziția solului.

Art. 8. *Diverse lucrări culturale ca: receptări de pueți și curățirea de crăci lacome.* Suma de 1.500 lei, înscrisă la acest articol, cu o scădere de 500 lei asupra prevederilor bugetului în curs, e trebuincioasă pentru tăierea dela fața pământului a pueților roși de iepuri și celor atacați de incendiu.

Art. 9. *Transportul apei necesară lucrătorilor și pepinierelor, precum și al semințelor forestiere.* Până la construirea puțurilor la toate centrele de împădurire trebue a se procurà din altă parte apa trebuincioasă lucrătorilor și udatului pepinierelor. In acest scop s'au prevăzut în budget 4.000 lei, sumă care va servì și la plata transportului semințelor, precum și a orcăror altor transporturi făcute în interesul plantațiunilor.

Art. 10. *Continuarea șanțului la perimetrele plantațiunilor executate, întreținerea celor deja făcute, precum și facere de garduri vii la aceste perimetre.* La acest articol s'a prevăzut suma de 3.500 lei, adică 200 lei mai puțin decât în bugetul pe 1904—1905. Această sumă e trebuincioasă neapărat pentru șențuirea perimetrelor comasate, atât pentru a se fixà în mod definitiv liniile de hotar, cât și pentru a împedicà incendiile posibile și delictele de pășunat. In partea interioară și pe rambleul acestor șanțuri se fac apoi garduri vii cari împedică intrarea vitelor în plantațiuni.

Art. 11. *Cumpărări de pluguri și boi de muncă, furagiul și intreținerea lor, precum și atelagele necesare și alte reparațiuni.* Munca omului fiind foarte scumpă în Dobrogea, iar lucrările de întreținere fiind de prima ordine, se impune înlocuirea muncei manuale prin munca cu animale.

In acest scop s'a înscris la acest articol suma de 2.500 lei, care credem că va fi îndestulătoare pentru exercițiul 1905—1906, în urma cumpărărilor făcute din suma de 8.450 lei, cât se prevede în budgetul pe 1904—1905.

Art. 12. *Diverse imprimate, furnituri de cancelarie și desemn, registre, etc.* La acest articol s'a menținut alocațiunea bugetului în curs. Tot dela acest articol se vor plătì la trebuință, cheltuelile pentru fotografiarea plantațiunilor executate spre a se vedeà mersul lucrărilor.

Art. 13. *Cheltueli neprevăzute și fond pentru deschidere de* *credite suplimentare şi extraordinare*. Suma înscrisă la acest articol e de 14.736 lei, şi rezultă din suma rămasă disponibilă din totalul veniturilor în urma alocaţiunilor dela articolele precedente.

C. I. Stoicescu.
Ministrul agriculturii, industriei, comerciului şi domeniilor.

BIBLIOGRAFIE

«**Economia forestieră**» de *G. Hüffel* Inspector de ape şi păduri profesor la şcoala naţională de ape şi păduri din Nancy. Volumul I:, *Utilitatea pădurilor.— Proprietatea şi legislaţia silvică — Politica silvică—Franţa forestieră—Statistică.* Un volum in-8, coprinzând 421 pagini.

Librăria I. Rothschild-Lucien Laveur, Editor 13, Rue des Saints-Peres, Paris. Preţul 10 lei.

In literatura forestieră franceză lipsea până acum o descriere a cunoştinţeler actuale despre diferitele părţi ale Economiei forestiere. Publicaţia d-lui Hüffel, din care a apărut primul volum, umple acest gol. Autorul împarte lucrarea în studii separate, pentru a putea să desvolte mai mult chestiunile necunoscute şi a trece mai repede asupra celor cunoscute. Cu toate acestea în ceeace priveşte Economia forestieră, nimic nu s'a trecut cu vederea, întreaga operă va fi o adevărată enciclopedie forestieră. Chestiunile tratate în Volumul I ne dau o idee complectă de planul urmarit de autor.

D-l Hüffel prezintă cititorilor, în acest volum, cunoştinţe noui în această materie, şi mai multe documente inedite, sau greu de găsit, asupra chestiunilor tratate în această primă parte introductivă a Economiei forestiere.

Nu ne îndoim că acest volum va interesa şi pe silvicultorii Români, mai cu seamă că este prima lucrare de silvicultură scrisă de un străin în care se fac citaţii asupra României, în ceeace priveşte silvicultura şi lucrările silvicultorilor Români, această datorită împrejurărei că D-l Hüffel a stat în România mult timp şi a studiat pădurile ţărei. Aşteptăm apariţiunea volumelor II şi III, cari trebue să complecteze opera D-lui Hüffel.

INFORMAŢIUNI

Domnul *Ion Lahovary*, noul Ministru al agriculturii Industriei, Comerciului şi Domeniilor, e un jurist eminent, doctor în drept dela Paris şi orator destins. D-sa a făcut parte în mai multe rânduri din Cameră şi a fost Ministru de Externe. Domnul Ion Lahovary este pregătit la nouile sale funcţiuni prin studiile economice ce a făcut; iar în vremea din urmă a luat o parte însemnată la discuţiunea tarifului vamal şi a scris o serie de articole, pentru a preconiză reînfiinţarea pătulelor de rezervă, care după D-sa sunt un mijloc de a salvà ţăranii în anii de lipsă ca cel de faţă.

* * *

D-l *D. N. Cosăcescu*, licenţiat în ştiinţe a fost numit secretar general al Ministerului Agriculturei, Industriei, Comerciului şi Domeniilor în locul rămas vacant prin trecerea în altă funcţiune a D-lui Inginer inspector general I. Zanne.

* * *

In luna Martie 1905, urmând a se ţine la societatea noastră, cele 3 conferinţe anuale, d-nii membri, cari doresc a se înscrie printre Conferinţiari, sunt rugaţi a comunicà Comitetului subiectul conferinţei, cel mai târziu până la 15 Ianuarie 1905.

* * *

In comptul exerciţiului 1904 — 1905, până la 31 Octomvrie a. c. s'au încasat lei *3.510.905 bani 6*, faţă de lei *3.713.494 bani 37*, încasaţi în periodul corespunzător din exerciţiul 1903 — 1904.

* * *

Prin decizia Ministerului Agriculturii, Industriei, Comerţului şi Domeniilor, publicate în „Monitorul oficial", D-l P. A. Grunau a fost numit profesor cu titlul *provizoriu* la şcoala de silvicultură dela Brăneşti, la catedra de legislaţie şi protecţie pădurilor.

* * *

S'a mai confirmat vânzarea a 2 păduri din acele deja licitate în ḑilele de 9, 12, 15 şi 20 Noemvrie a. c.

* * *

La 20 Decemvrie s'au ţinut licitaţii la Craiova, Bucureşti, Iaşi, Tulcea, Slatina, Ploeşti, Bacău, Piteşti, Buzău, Bârlad şi Constanţa pentru vânzarea spre exploatare a 150 păduri.

* * *

La 25 Ianuarie 1905 se vor ţine licitaţii la Craiova, Bucureşti, Iaşi, Tulcea, Slatina, Ploeşti, Bacău, Piteşti, şi Buzău pentru vânḑarea spre exploatare a 24 păduri.

* * *

La 27 Ianuarie 1905 se va ţine licitaţie la Bucureşti pentru vânzarea spre exploatare, pe timp de 16 ani a pădurii Muşa în suprafaţă de 1919 h. a. 5350.

* * *

D-l I. Kalinderu, preşedintele Societăţei Progresul silvic dorind ca să se studieze din toate punctele de privire chestiunea întrebuinţării traverselor de fag, a delegat pe D-l Petre Antonescu să viziteze uzinele de injectat lemnul din Ungaria precum şi pădurile din care se confecţionează atari traverse.

Rezultatul constatărilor făcute de D-l Antonescu, care pe lângă uzinele în chestiune a avut ocaziunea să viziteze şi colecţiunea de eşantilioane de traverse de pe lângă Direcţia generală a căilor ferate din Buda Pesta, a muzeului technologic precum şi să asiste la experienţele învăţatului micolog, D-l Dr. I. Tuzson, profesor la Academia forestieră din Schemnitz (Selmecsbanya) îl va supune societăţii şi se va publică în această revistă.

* * *

Următoarele mutări şi avansări s'au făcut în corpul silvic, până la 31 Decembrie a. c.:

D-l silvicultor *C. Vasiliu*, a fost primit în corpul silvic cu gradul de silvicultor cl. II, în locul d-lui *N. Rădulescu.*

D-l silvicultor *Nicolau*, a fost primit în locul d-lui *C. Vasiliu.*

D-l silvicultor cl. II *Florea Voicu*, din administraţie centrală la ocolul Pucioasa (Dâmboviţa).

D-l silvicultor *I. Corodeanu*, dela ocolul Haimanale (Prahova) la ocolul Ghermăneşti (Fâlciu).

D-l silvicultor *I. Droc*, dela ocolul Ghermoneşti la ocolul Haimanale;

D-l silvicultor şef *D. R. Rusescu*, dela Regiunea III (Bârlad) la Regiunea VI (Bucureşti);

D-l silvicultor *C. N. Rosie*, şeful ocolului Brăneşti (Ilfov) ca agent de control la Regiunea III.

Au plătit complect cotizaţiile şi abonamentul, următorii membrii şi abonaţii:

Membrii: Anania M., Angelin Al., Angelescu D., Antipo Gr., Antonescu P., Armăşescu C., Bacruban V., Berian Magint., Boiaralu D., Boiu Olimpiu, Bone N. C., Brote Victor, Candiani I. A., Chihare I. P., Christescu I., Cioroianu Sh., Codrescu Gh. C., Colţescu Sl., Cosmescu Anastase, Crăciunescu Gh., Crainiceanu Aurel, Crişan Gr., Davidescu Florian, Demetrescu Gh., Dobrescu D., Dumitrescu St. Vergu, Elefterescu N. N., Galeriu Sh. Georgescu Ceror, Gheorghiu Ernest, Gheneraru I., Grumajescu Harambie, Guguianu I., Ionescu C. I., Ivănescu I. D. Kalinderu I., Luchian Al., Macovei N. C., Manolescu C. R., Marovici Dst., Marculescu Al., Marinescu N., Nedejde N. C., Nicolau Gh., Oncanu A., Orghidan Al., Panaitescu G., Petrescu D. David, Popescu I., Popovici Gh., Popovici I., Popovici N. Gh., Precup A., Rizescu D., Rolescu C. F., Rojescu I., Saftoiu Gh., Schina Gh. C., Şomănescu Sana, Stamotinu I. N., Sterian P., Tămăşanu Th., Theodoru Al., Velescu N., Voroneanu I., Zaharof F., Pleşau V., Manea Belu., Em. S. Negoescu, Tache Protopopescu, Dim. Neniţescu, Procopie Cajoti, N. Ciucu, adecă în total 74 din 220 membrii.

Abonaţi. — Casa Regală, Administraţia Domeniului Coroanei, Bădescu Marin, Brigada A. D. C. Buşteni, Brigada A. D. C. Gherghiţa, Bădiţescu N., Itrătescu Prodănescu., Catargi Oscar, Cejianu N., Cantacuzino G. Gr., Grigoriu P., Isăpescu Corneliu, General J. Manu, Popescu B. N., Râmniceanu I., Savuicu Gh., Societatea Bour şi Aţă, Tătărescu Iordan, Trifonescu Th., General Wartiadi, Victor Lochian adecă 22 din 55 abonaţi.

CLIMA LUNELOR OCTOMVRIE, NOEMVRIE ŞI DECEMVRIE 1904 st. n.

La Bucureşti-Filaret

Octomvrie.

Timpul în luna Octomvrie 1904, a fost mult noros, cevà mai călduros ca de obiceiu şi cu precipitaţiuni atmosferice în foarte mică cantitate deşi numărul zilelor de ploae a fost egal cu cel normal.

Temperatura lunară, 12°.4, este cu o jumătate de grad mai ridicată ca valoarea normală; limitele intre care ea a variat dela 1857 incoace sunt: 16°.5 în 1859 şi 7°.8 în 1861. Perioade mai călduroase au coprins zilele dela 6 la 19 şi dela 28 la 30, restul zilelor formau perioade mai mult sau mai puţin reci. Ziua cea mai caldă a fost la 8 când mijlocia zilnică a temperaturei va egală cu 17°.6 şi când s'a înregistrat temperatura maximă absolută din cursul lunei, 25°.1. Ultima zi a lunei a fost cea mai rece cu toate că temperatura minimă absolută, 0°.4, s'a inscris la 27. Aceste temperaturi extreme nu sunt excepţionale pentru Octomvrie, căci în alţi ani dela 1877 incoace, temperatura maximă s'a ridicat până la 33°.3 în 1888, iar cea minimă s'a coborât la —6°.0 în 1886. A fost o singură zi de vară, la 8, pe când de obiceiu sunt 4; nici o zi de ingheţ; în general sunt 2.

Cantitatea totală de apă ce a căzut în această lună, abia 9mm, este cu 76°/0 mai mică ca aceea ce se obține în mod normal. Dela 1864 de când se fac la București observațiuni pluviometrice, au fost încă 5 ani în cari a plouat și mai puțin ca acum în această lună. In Octomvrie 1873 n'a plouat de loc și în aceiași lună din 1896 nu s'a adunat nici cel puțin o jumătate de milimetru de apă. In ultimile 16 luni de când durează seceta, a căzut la București numai 467mm de apă, pe când valoarea normală a precipitațiunilor din această lungă perioadă este de 791mm; prin urmare la finele lunei Octomvrie avem un dificit de apă de 41% asupra valoarei normale, cu toate că luna precedentă fusese extraordinar de ploiasă. Zile cu cantități apreciabile de apă au fost 8, tocmai câte sunt în general.

Presiunea atmosferică mijlocie 756.6mm, a fost normală. Barometrul a oscilat între 763.7mm la 3 și 747.7mm la 7.

Vântul dominant a fost Crivățul. In 7 zile el a suflat tare atingând, la 29, iuțeala la aproape 17 metri pe secundă.

Aerul atmosferic a fost cu 6% mai umed, iar cerul mult mai curat ca de obiceiu. Am avut 3 zile senine, 13 noroase și 15 acoperite, pe când obicinuit sunt câte 11 senine și noroase și 9 acoperite. Soarele a strălucit în total 118 ore în loc de 175 ore cât el strălucește în mod normal, numărul zilelor în care el s'a arătat, este însă aproape egal cu cel obicinuit. Dela 1885 de când se fac observațiuni heliografice în această localitate, numai într'un singur an, în 1888, Soarele a strălucit în Octomvrie mai puțin ca acum.

Rouă s'a observat în 19 zile, brumă într'una, la 27 și ceață în 3.

Vegetațiunea arborilor și a pomilor roditori încă a continuat la unele specii. In prima decadă s'au văzut flori la meri, liliac și la alți arbuști. Către sfârșitul lunei, frunzele la mare parte a arborilor au început a se îngălbeni, iar la unii chiar au și căzut. Iarba a continuat a se desvoltà; către jumătatea lunei multe flori de câmp au înflorit. Rapița a crescut cu foarte mare vigoare, iar grâul a înfrățit foarte bine; la finele lunei ambele avea o înălțime de 30 cm.

Noemvrie.

Această lună a fost caracterizată la București printr'un timp foarte friguros cu zăpadă abondentă în a doua a sa jumătate.

Temperatura lunară +0°.7 este cu peste trei grade și jumătate mai mică ca normala. Dela 1857 încoace, numai în trei ani această lună a fost mai rece ca acum. Excepțională a fos Noemvrie 1862 cu temperatura mijlocie de 2 .8. Perioade friguroase au avut loc în primele 4 zile și dela 12 la finele lunei. Merită o mențiune specială perioada dela 19 la 23 în care temperaturile mijlocii zilnice au fost cu 9° la 16° mai friguroase ca valorile normale corespunzătoare. Ziua cea mai friguroasă a fost la 21 când s'a înregistrat temperatura minimă absolută —17°.8, iar cea mai caldă la 8, deși temperatura maximă absolută 18°.0 s'a înscris la 5. Afară de anul 1888 în care termometrul se coborâse la — 18 .7, niciodată, dela 1877 încoace, nu am mai avut în luna Noemvrie la București o așà de coborâtă temperatură. In total am avut 20 zile de îngheț și 6 de iarnă, pe când de obiceiu, nu sunt decât 13 și 2 din aceste zile.

Precipitațiunile atmosferice, 76mm, au întrecut în mod simțitor valoarea normală. De 41 de ani de când se fac observațiuni udometrice în această localitate, numai în 6 luni Noemvrie, cantitățile de apă au întrecut pe cea de acum. In 1871 se adunase în această lună 118mm de apă. In perioada de 17 luni de când a început seceta, a căzut la București numai 543mm de apă, pe când valoarea normală este de 836mm. Așà dar la finele acestei luni avem încă un deficit de apă de 36% asupra valoarei normale. Zile cu cantități apreciabile de apă au fost 10; în 6 ea a provenit din ninsoare.

La 16 și 17 vreme foarte urâtă din cauza crivățului puternic care a viscolit mult zăpada, întrerupând circulația pe multe linii ferate. Grosimea totală a stratului de zăpadă 79cm: numai în 1895 a fost mai multă zăpadă ca acum. Solul a fost acoperit de zăpadă în 15 zile. Cu toată ploaia dela 24 și 25 și timpul mai călduros ce a urmat, solul la finele lunei erà încă acoperit cu o pătură de zăpadă de 15cm.

Presiunea atmosferică mijlocie 756.8 mm, este cu 2mm mai coborâtă ca valoarea normală. Barometrul a oscilat între 769.0mm la 15 și 744.8mm la 25.

Vântul dominant Austrul. In noaptea de 16 la 17 Crivățul atinsese iuțeala de aproape 17 metri pe secundă. Vânt tare a suflat în 4 zile.

Aerul atmosferic a fost normal de umed, iar cerul mai puțin înorat ca de obiceiu. Zile senine au fost 9, noroase 10 și acoperite 11. Soarele a strălucit 132 de ore în 23 de zile, pe când în general el se arată 100 de ore în 20 de zile.

Rouă s'a observat în 4 zile, brumă în 13, ceață în 10, chiciură în 5 și măzărică într'una.

In urma înghețului și a brumei foarte groase din primele zile ale lunei, frunzele au căzut la toate speciile de arbori. Semănăturile de toamnă au continuat a vegetà, iar în a doua jumătate a lunei ele au fost acoperite de zăpadă; gerul nu le-a cauzat nici un rău.

Decemvrie.

Ultima lună a anului 1904, a fost caracterizată la București printr'un timp mai călduros ca normal, cu foarte puține precipitațiuni atmosferice și printr'o serie de mai multe zile cu ceață groasă.

Temperatura lunară 0°.0 este cu aproape un grad și jumătate mai ridicată ca valoarea normală. Din ultimii 48 de ani, de când se fac aci observațiuni termometrice, în foarte mulți ani luna aceasta a fost și mai călduroasă ca acum. Limitele între care a variat temperatura lunei Decemvrie dela 1857 încoace, sunt: + 5°.2 în 1861 și — 7°.7 în 1866. Afară de primele 7 zile și de acele dela 27 la 29 care au fost friguroase, toate celelalte mai calde ca de obiceiu. Ziua cea mai rea a fost la 28 când termometrul a atins temperatura minimă absolută din cursul lunei — 12°.9, iar cea mai caldă la 15 când s'a înregistrat și temperatura maximă absolută + 9°.4. In anul trecut temperatura maximă se ridicase până la + 20°.8, în ziua de 2, iar la 14 Decemvrie 1902, termometrul se coborâse la — 23°.8. Aceste valori sunt temperaturile extreme absolute din Decemvrie în ultimii 28 de ani. Zile de îngheț au fost 23 din care 6 de iarnă; în general în Decemvrie sunt 9 zile de iarnă.

Totalul precipitațiunilor atmosferice, abià 16mm, este cu aproape 70 % mai mic ca cel normal. Dela 1864 încoace, de când se fac observațiuni udometrice în această localitate, numai în 5 luni Decemvrie cantitățile de apă au fost mai mici ca acum. In perioada ultimelor 18 luni totalul precipitațiunilor atmosferice la București este numai de 55.9mm de apă, pe când valoarea normală este de 882mm. Așà dar la finele acestei luni avem un dificit de apă de 37 % asupra valoarei normale. Zile cu cantități apreciabile de apă au fost 6; în 2 apa a provenit dintr'un total de 3cm de ninsoare. Solul a fost acoperit de zăpadă în 15 zile; în 11 dintr'însele de zăpadă căzută în luna precedentă.

Presiunea atmosferică 755.6mm, este cu 2mm mai coborâtă ca valoarea normală. Barometrul a oscilat între 768.1mm la 28 și 737.5 la 31.

Vântul dominant a fost Austrul. In ziua de 24 iuțeala vântului ajunsese la 14 metri pe secundă. Vânt tare a suflat în 4 zile.

Aerul atmosferic a fost normal de umed, iar cerul tot atât de înorat ca de obiceiu. Au fost în total 6 zile senine, 11 noroase și 14 acoperite. Soarele s'a arătat mai mult ca de obiceiu: 77 de ore în 21 zile, pe când în general durata de strălucire a acestui astru este de 67 ore în 15 zile.

In 10 zile s'a notat ceață. Excepțional de deasă a fost acea din noaptea de 3 la 4 când pe străzile capitalei s'au întâmplat mai multe accidente; în noaptea de 12 la 13 a fost de asemenea ceață foarte deasă.

Brumă s'a observat în 16 zile, chiciură în 6. In unele zile din prima decadă chiciura era atât de groasă în cât multe fire telefonice și telegrafice s'au rupt.

Cu toate că în perioada friguroasă dela finele lunei semănăturile nu erau acoperite de zăpadă, ele nu au suferit nimic.

Starea udometrică și agricolă a României la finele lunelor Octomvrie, Noemvrie și Decemvrie 1904 st. n.

Octomvrie.

Starea udometrică.

Cu toate că în cursul acestei luni ploile au fost destul de dese, totuși cantitatea totală de apă, aproximativ[1]) 31mm. este cu 18mm. mai mică ca valoarea normală; și prin urmare luna Octomvrie n'a avut decât 66% din cantitatea sa obicinuită de apă. Ea este a patra dintre lunile Octomvrie cele mai puțin ploioase dela 1891 încoace.

Ploi mai bunicele au căzut în general în regiunea muntoasă, în vestul Olteniei și în nordul Moldovei, unde cantitățile mijlocii de apă pe districte au ajuns la 40mm. și mai mult. Dobrogea și partea de câmpie a Munteniei, dela Brăila la Romanați, au avut cele mai puține ploi; în Vlașca, Buzău, Ilfov, Tulcea, Râmnicu-Sărat și Vaslui, s'au obținut mai puțin ca 20mm. de apă.

Dacă considerăm perioada de 16 luni, dela Iulie 1903 de când a început seceta la noi și până în prezent, găsim că a căzut în total pe întreaga suprafață a Regatului aproximativ 580mm. de apă, pe câtă vreme cantitatea normală în această perioadă este de 804mm.; și de notat este că aproape un sfert din această întreagă cantitate de 580mm., s'a adunat numai în cursul lunei Septemvrie ce a trecut. Așà dar, cu toată abondența ploilor din această din urmă lună, solul agricol, la finele lui Octomvrie, se găsește tot într'un deficit de apă de 28%.

Deși în această lună au fost, față de normala, puține precipitațiuni atmosferice, totuși foarte multele ploi din Septemvrie, timpul noros și nu prea călduros din Octomvrie, au menținut în general o umezeală suficientă a solului, așà că numai pe alocuri începuse a se simți, spre finele acestei luni, lipsa de ploae. In ultimele zile din Octomvrie s'a răcit simțitor și pe alocuri se formà multă brumă.

Starea agricolă.

Luna Octomvrie a fost una dintre cele mai favorabile, atât pentru continuarea semănăturilor de toamnă ale viitorului an agricol, cât și pentru repedea lor desvoltare. După ploile atât de abondente din cursul lunei precedente a urmat o perioadă foarte ploioasă și călduroasă, ceeace a permis întregei vegetațiuni să se desvolte cu o vigoare extraordinară. Agricultorii au putut a'și face arăturile și semănăturile mai fără întrerupere și în cele mai bune condițiuni de cultură.

Semănăturile de grâu, secară și orz, făcute în luna precedentă și chiar la începutul acesteia, au răsărit repede și au crescut așà de mari, încât, de temere de a nu le da spic, s'au lăsat, în cele mai multe părți, să se pască de vite sau se cosesc. Infrățirea semănăturilor s'a făcut foarte bine.

Rapița de asemenea s'a desvoltat foarte mult și pretutindeni este viguroasă, având frunze mari, cu toate că în multe părți a fost atacată de vermi; pe unele locuri ea s'a prășit. Acolo unde rapița a fost semănată odată cu prășila a doua a porumbului, a crescut mare și a început a înflori; agricultorii sunt îngrijați de această prea repede desvoltare a ei.

Pe fânețe izlazuri și miriști, iarba a crescut foarte mare și abondentă, așà că vitele au ce paște în belșug. In foarte multe părți s'au putut cosi fânețele artificiale și chiar naturale precum și unele miriști. Nutrețul produs nu s'a putut însă usca tocmai în bune condițiuni. In unele locuri, mai ales în districtele Buzău, Ialomița și Brăila, iarba pe miriști a crescut foarte mult din scuturătură

---

[1]) Zicem *aproximativ* căci din cele 411 stațiuni, unde se măsoară precipitațiunile atmosferice, câteva nu au intrat în acest prim calcul. Introducerea lor în calculul definitiv nu va modifica însă în mod simțitor cifrele ce dăm.

(samulastră) și, amestecată după cum erà cu multă rapiță sălbatică, a produs la vite, foarte numeroase cazuri mortale de meteorizație.

Porumburile pe unde s'au făcut, au fost culese în această lună; pretutindeni însă ele sunt umede, puține și de proastă calitate. In unele localități, multe din porumburi au legat tocmai acum. Fasolea a făcut din nou păstăi și a legat.

Viile s'au terminat de recoltat; producțiunea lor este în general foarte mică. Cele din Muntenia și din Dobrogea au dat cevà mai mult. Ele au început a se îngropà. In unele locuri din Muntenia s'au văzut flori nouă și chiar fructul format la vița de vie, asemeni și la unele specii de meri, peri, pruni și corcoduși. Au înflorit de asemeni a doua oară liliacul, salcâmul, castanul sălbatec și alți arbuști și diferite flori primăvăratice după câmpii și de prin păduri.

In ultima decadă frunzele tuturor speciilor de arbori, arbuști și pomi roditori începuseră a se îngălbeni și la unii arbori chiar a cădeà în cantitate mai mare. In urma brumei foarte groase și a înghețului din primele zile ale lunei Noemvrie, frunzele s'au pârlit cu totul; mulți arbori au rămas deja fără frunze.

Arăturile, semănăturile de toamnă și ogoarele de primăvară, se fac încă cu ușurință până în prezent.

Față cu timpul favorabil ce a fost în cursul acestei luni și cu rezultatul satisfăcător dat de cereale în acest an, semănăturile de toamnă s'au făcut atât de marii cât și de mici cultivatori, pe suprafețe mult mai însemnate ca în alți ani. Printre cauzele care au îndemnat pe țărani de a se grăbi cu înmulțirea semănăturilor de toamnă, este și teama ce au, că nu vor puteà lucrà mult în primăvară, din cauza vitelor care poate ar fi preà slăbite din lipsa nutrețului suficient în timpul ernei.

Noemvrie.

Starea udometrică.

Iarna a început preà de timpuriu în acest an. Dejà la jumătatea lui Noembrie înghețul erà permanent și grozavul vifor ce a urmat imediat, a adus niște temperaturi foarte coborâte.

Cu toată ploaia și zăpada generală — și foarte abondentă în unele părți ale țărei — ce au căzut în această lună, totuși cantitatea totală de apă, aproximativ[1] 44 mm. a rămas sub valoarea sa normală, 43 mm. Din această cauză deficitul de apă de 28% ce constatasem la finele lunei trecute pentru perioada de 16 luni de când începuse uscăciunea, încă persistă și acum. Intr'adevăr, în ultimele 17 luni, dela Iunie 1903 până la finele lui Noembrie 1904, s'au obținut în total aproximativ 620 mm de apă, pe câtă vreme cantitatea normală pentru această lunga perioadă, este de 847 mm.

Cu toate că totalul precipitațiunilor atmosferice n'a depășit cantitatea normală, totuși această lună intră printre lunile Noembrie cele mai ploioase, căci din ultimii 14 ani, de când facem studiul ploii în România, numai în 4 luni Noembrie am avut mai multe precipitațiuni ca astă dată.

Precipitațiunile atmosferice din această lună au provenit din ninsoarea aproape generală dela 14 la 18 și dela 29 și din ploile dela 25 și 26. Mai cu seamă la 16 și 17 ninsoarea a fost abondenta.

România-Mare, Dobrogea și partea de jos a Moldovei, a avut cele mai multe precipitațiuni atmosferice: cantitățile mijlocii de apă pe districte au depășit în aceste diviziuni teritoriale, 40 mm. In moldova de sus și în Oltenia au fost mai puține precipitațiuni. Districtele cari au avut cele mai mari cantități de apă sunt: Covurlui, Tulcea, Constanța, Ialomița, Ilfov, Vlașca și Muscel, în care s'a obținut în mijlociu de la 46 la 75 mm. de apă.

Zăpada, care a căzut în 4 zile, a format în mijlociu o pătură groasă de 30 cm. In Moldova grosimea ei a fost de 25 cm., iar în Dobrogea de 50 cm,

---

[1] Zicem *aproximativ* căci din cele 415 stațiuni, unde se măsoară precipitațiunile atmosferice, câteva nu au intrat în acest prim calcul. Introducerea lor în calculul definitiv nu va modifica însă în mod simțitor cifrele ce dăm.

In districtele Teleorman, Vlașca, Ilfov, Tulcea și Covurlui stratul mijlociu de zăpadă a trecut de 40 cm, ajungând la 61 cm în Tulcea. Cea mai puțină zăpadă a căzut în Suceava, Botoșani și Dorohoi între 8 și 11 cm.

În partea estică a Munteniei, în cea de jos a Moldovei și în Dobrogea, ninsoarea dela 16 și 17 a fost însoțită de Crivățul puternic, formând viscol foarte mare. Din această cauză zăpada a fost îngrămădită pe la adăposturi în grămezi care au ajuns, pe unele locuri, până la 2 și chiar 3 metri de înălțime. Viforul a cauzat stricăciuni mari în partea estică a Munteniei, prin Moldova și Dobrogea, descoperind case, dărâmând coșuri și garduri, împrăștiind clăile și șirele cu nutrețuri, desrădăcinând arbori etc. Pe mare și chiar în unele părți din țară au fost în aceste zile niște adevărate uragane. S'au semnalat multe cazuri mortale la vitele surprinse de acest viscol fără adăposturi în câmpii. Circulațiunea trenurilor a fost întreruptă în aceste zile pe multe linii, iar comunicațiunile pretutindeni în orașe ca și la câmpii erau foarte anevoioase.

După vifor au urmat câte-va zile cu ger simțitor cum rar se întâmplă la noi la această epocă. Acest ger a fost mult mai mare în partea de câmpie a Munteniei și în Moldova de jos. La munte și în restul țărei frigul a fost slab; înghețul era numai noaptea.

Dela 23 începe a se [illegible] 25 cade o ploae caldă generală și abundentă care topește foarte repede zăpada pretutindeni așa că pământul să descopere de zăpadă, în mai multe părți.

La 28 și în noaptea următoare ninge puțin din nou în toată Muntenia, în Dobrogea și în partea de jos a Moldovei. Zăpada formează o pătură subțire până la 10 cm.; pe unele locuri ceva mai mult. Urmând un timp rece ea a persistat până în ultimele zile ale lunei.

La sfârșitul lui Noemvrie pământul era acoperit cu o pătură de zăpadă subțire aproape în toată Muntenia; în Moldova numai în Putna și pe alocuri în Covurlui și Tecuciu. În Dobrogea și în restul Moldovei, zăpada nu există decât în foarte puține localități și acolo mai mult pe la adăposturi.

Râurile și pâraiele au început a îngheța pe margine încă din a doua decadă. În urma gerului dela finele acestei decade multe râuri, pârâuri și lacuri s'au prins, dar s'au desghețat după ploaia dela 25.

Starea agricolă.

In prima jumătate din Noemvrie, timpul a fost foarte priincios lucrărilor agricole, mai cu seamă în prima decadă când s'au făcut mai pretutindeni ogoare și în unele părți chiar s'a semănat grâu.

Semănăturile de grâu, rapiță, secară și orz făcute în lunile precedente au continuat a crește și a se mai desvolta puțin și în cursul primei jumătăți a acestei luni, când, deși nopțile erau reci, unele chiar cu îngheț și brumă, totuș zilele erau destul de calde. S'a continuat cu pășunarea semănăturilor timpurii cari crescuseră prea mari.

Iarba pe miriști, izlazuri și fânețe încă a vegetat foarte bine în prima decadă și vitele pretutindeni au mers la pășune neîntrerupt în acest interval.

Porumbul s'a terminat de cules. In puține locuri unde mai rămăsese, el este umed și prost.

Viile s'au isprăvit de cules din primele zile ale lunei; în mare parte s'au îngropat. S'au mai recoltat sfeclele de zahăr, cele de nutreț și zarzavaturile.

Zăpada și înghețurile ce au început dela jumătatea acestei luni, au făcut ca vegetațiunea să fie întreruptă aproape brusc în toată țara. Pătura de zăpadă ce a căzut dela 14 la 18, a adăpostit semănăturile foarte bine în contra gerurilor ce au avut loc la sfârșitul decadei a doua, așa că ele au continuat a vegeta sub zăpadă.

Deși în urma timpului cald și a ploilor dela jumătatea decadei a treia semănăturile au fost descoperite în cea mai mare parte a țărei dar mai ales în Moldova, totuși frigul ce a urmat nu le-a cauzat nici un rău.

La sfârșitul lunei mai în toată Muntenia semănăturile erau iarăși acoperite de puțină zăpadă.

Ninsoarea și viscolul care au venit în mod neașteptat așa de timpuriu, au găsit în multe părți recoltele de sfecle, de porumb și de zarzavaturi încă neridicate după câmpii, causându-le stricăciuni. Din aceiași cauză nu s'au putut îngropa toate viile.

Frunzele arborilor, arbuștilor și pomilor roditori au căzut cu totul în prima decadă a acestei luni.

Situațiunea agricolă la sfârșitul ei se prezintă în toată țara cât se poate de satisfăcătoare dând mari speranțe agricultorilor.

Vitele vor suferi din cauza puținului nutreț agonisit. Ele continuă a fi scoase la pășunare pe izlazurile și miriștile din părțile țărei neacoperite de zăpadă.

Decemvrie

Starea udometrică.

Zăpada, ce a căzut pe la mijlocul lunii Noemvrie, a persistat, sub influența timpului cam friguros dela începutul lui Decemvrie până către sfârșitul decadei întâia.

Ultima lună a anului 1904 a avut în general un timp foarte plăcut, cu foarte puțină ploaie și aproape cu totul lipsită de ninsoare. Micile ploi, aproape generale, ce au căzut la 10, 12, 15, 16 și 17 și foarte puțină ninsoare dela 21, 26 și 28 în Moldova, au dat aproximativ 1) în total abia 17mm. de apă, pe câtă vreme valoarea normală a precipitațiunilor atmosferice din această lună, pentru întreg Regatul, este de 44mm. Rezultă de aci, în această lună un deficit de apă de 61% față de valoarea normală.

Luna de care ne ocupăm intră printre cele mai secetoase luni Decemvrie dela 1891 încoace; în această perioadă de 14 ani numai în 1898 ea a fost și mai lipsită de precipitațiuni ca acum, având numai 11mm. de apă.

Dela Iulie 1903, de când a început uscăciunea, s'a adunat asupra întregei țări, până la finele acestui an, un total de 637mm. de apă, normala fiind 891mm. Deficitul deci, în această lungă perioadă de 18 luni — cu toată extraordinar de abondentă ploaie ce am avut în Septemvrie — este de 29% față de valoarea normală. Acest deficit de apă a început a se resimți în unele părți prin micșorarea simțitoare a debitului de apă în fântâni și chiar prin secarea unora dintrânsele. De 14 ani, de când facem studiul ploii în România, n'am avut încă a înregistra acest fenomen în cursul ernei.

Ploi cevà mai bunicele au căzut în câteva zile din a doua jumătate a lunei în partea muntoasă a Munteniei, unde cantitățile mijlocii de apă pe districte au depășit 20mm., ajungând la 38mm. în Argeș, 46mm. în Gorj și 51mm. în Mehedinți; toate aceste cantități sunt mult mai mici ca valorile normale corespunzătoare. In restul țărei cantitățile mijlocii de apă pe districte au fost inferioare de 20mm. Districtele Tulcea, Brăila, Covurlui, Vaslui, Fălciu, Botoșani și Dorohoi sunt cele mai puțin udate; ele n'au avut în total decât între 6 și 9mm. de apă.

Prea puțină zăpadă ce a căzut în Moldova în ultima decadă n'a acoperit solul decât numai în câteva localități muntoase și din nordul său. La sfârșitul acestei luni solul erà mai pretutindeni în țară descoperit de zăpadă. Insă chiar în prima zi a anului 1905 și în cele următoare a nins binișor în Muntenia, în Dobrogea și în Moldova de jos; în restul țărei ninsoare prea puțină. In acest moment cea mai mare parte din suprafața țărei este acoperită cu o bună pătură de zăpadă.

In ultima zi a anului 1904, Dunărea și în general toate râurile aveau nivelul coborît. Frigul din ultimele zile ale lunei făcuse ca să se prindă cea mai mare parte din lacuri și râuri mici. Dunărea erà fără ghețuri în această zi, însă în primele zile din Ianuarie 1905 curgea pe dânsa sloi în multe părți.

---

1) Zicem aproximativ, căci din cele 410 stațiuni, unde se înregistrează precipitațiunile atmosferice, câteva nu au intrat în acest prim calcul. Introducerea lor în calculul definitiv nu va modifică însă în mod simțitor cifrele ce dăm.

Starea agricolă

Cu toată lipsa precipitaţiunilor atmosferice şi mai ales a zăpezei din cursul acestei luni, situaţiunea agricolă, la finele anului 1904, se prezintă foarte satisfăcătoare în toată ţara.

Deşi în prima decadă din Decemvrie a fost o perioadă friguroasă, totuşi semănăturile n'au suferit fiind acoperite, în cea mai mare parte a ţărei, de o pătură subţire din zăpada căzută în cursul lunei Noemvrie.

Timpul călduros ce a urmat în decada a doua, a permis semănăturilor să se mai desvolte. In multe părţi din ţară s'au făcut, în această perioadă, arături pentru semănăturile de primăvară, iar pe alocuri chiar s'a semănat secară şi orz de toamnă. Multe vii s'au îngropat în această perioadă, iar în multe părţi s'au făcut chiar plantaţiuni de vii şi de pomi roditori.

Gerul destul de simţitor din ultimele zile ale lunei se crede că n'a cauzat nici o stricăciune semănăturilor de toamnă, de oarece ele sunt, în cele mai multe părţi, foarte bine desvoltate şi înrădăcinate. O altă împrejurare care a favorizat ca gerul să nu producă un rău semănăturilor este şi aceea că puţinele precipitaţiuni şi timpul călduros şi vântos, au uscat pământul la suprafaţă aşa că îngheţul n'a putut pătrunde la adâncime. Semănăturile mai târzii, cari au fost numai încolţite sau puţin dezvoltate, se crede a fi suferit de îngheţurile din urmă.

Vitele au mers la păşune pe mirişti, pe câmpii sau prin păduri în cea mai mare parte a lunei, economisind astfel în multe părţi puţinul nutreţ adunat pentru iarnă.

Institutul Meteorologic

* * *

TABLA DE MATERII

CONŢINUTE IN VOLUMUL XVIII ANUL 1904.

AL

„REVISTEI PADURILOR"

A

Pag.
Arendarea Vânătoarei în pădurile statului (anunciu) 158

B

Bibliografie. 373

C

Comerţul lemnos al României pe anul 1903 de *G. D. Belinschi,* 55 şi 120
Comerţul exterior al României (trim. Ian.) 218
Clima lunilor, Ianuarie, Februarie, Martie, Aprilie, Maiu, Iunie, Iulie, August, Septemvrie, Octomvrie, Noemvrie şi Decemvrie 62, 93, 126, 188, 222, 254, 286 318 şi 376
Conferinţele silvice (discurs de deschidere) de *Ion Kalinderu* . . 65
Comunicări şi fapte diverse . . . . 91, 123 220 şi
Câtera observaţiuni asupra legislaţiei noastre forestiere de *Iulian Teodorescu* 195, 212
Comerciul şi industria lemnoasă în România (rapoarte consulare) de *P. Antonescu* 289

D

Pag.

Despre clima Românici de *St. C. Hepites.* 249

Dare de seamă asupra secţiunei silvice dela Expoziţiunea agrară. 1904, de *Mihail Tănăsescu.* 321

I

Informaţiuni, ... 60, 92, 124, 186, 221, 252, 285, 315 şi 373

In pădurea seculară, de *A. D. Xenopol* 334

Incercări de introducere a esenţelor exotice, traducere de *Ion Dumitrescu.* 337

L

Lipsa de lemn de *N.* din *Epoca.* 115

M

Muzeele agricole şi silvice (circulară) de *Ion Kalinderu.* 1

Merulius lacrimans, de *G. D. Belinsciu* 55

O

O salutare cordială D-lui Ch. Broillard de * * 90

P

Proect de budget pentru cheltuelile Ministerului Agriculturei, Industriei, Comerciului şi Domeniului pe 1904—1905, cu discuţiile din Cameră şi Senat. 37, 89

» » pe 1905—1906 345

R

Ridicarea planurilor în Ministerul Domeniilor (conferinţă) de Ing. *Gr. Popescu* 18

Regularea propr. în Dobrogea (conferinţă) de Ing. *Gr. Popescu* 69 şi 98

România la Expoziţia internaţionala de pescării din St. Petersburg (1902) de *Gr. Antipa* 78

Recunoaşterea Societăţii «Progresul silvic» ca persoană morală, 97 şi 193

Rezumatul şedinţelor Adunărei generale din 1904 de *N. C. N.* 129. 210 şi 348

Raportul susţinut şi posibilitatea la pădurile noastre de munţi de *Olimpiu Boiu* . . . . . . 225,227 şi 259

S

Separaţiunea domeniului nostru agricol de cel forestier de *P. Antonescu* 5

Studiu asupra împădurirei nisipurilor sburătoare (conferinţe) de *George Crăciunescu* . . . . . . 202, 232 şi 286

Studiu şi critica tarifului de amenzi de *G. Teodoreanu* . . 276 şi 309

T

Tranzitul de lemne prin România de *Dim. I. Gheorghiu* 144

U

Uscarea lemnelor prin electricitate de *George Codrescu* 54

Tip. GUTENBERG Joseph Gobl, str. Dómnei, 20.

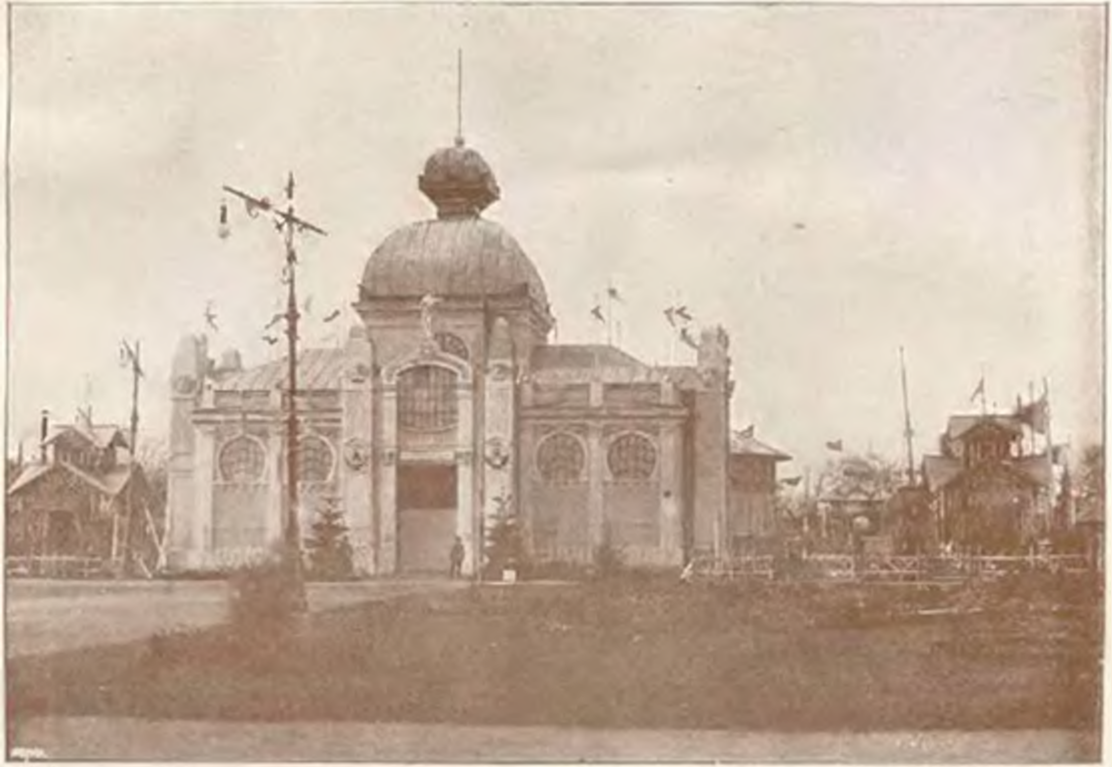

Vederea generală a pavilionului Ministerului Agriculturii, Industriei, Comerţului şi Domeniilor.

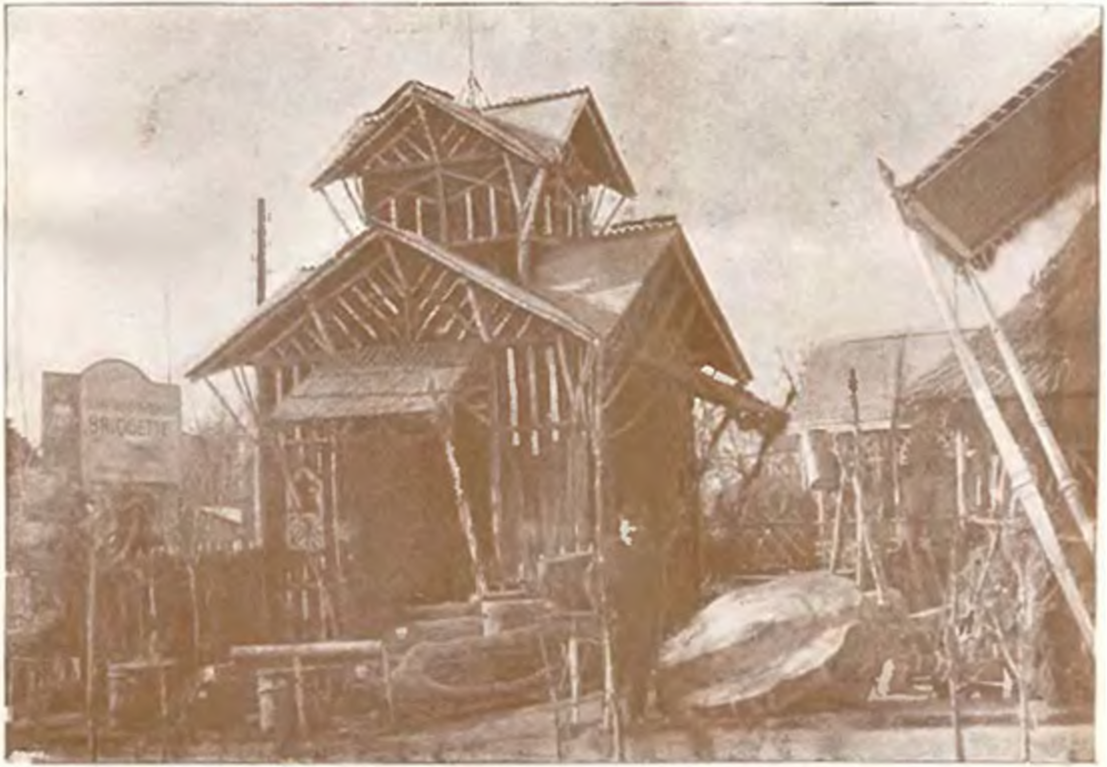

Vederea chioşcului rustic din stânga Pavilionului Ministerului Domeniilor cu amplasamentul buştenilor de lemne.

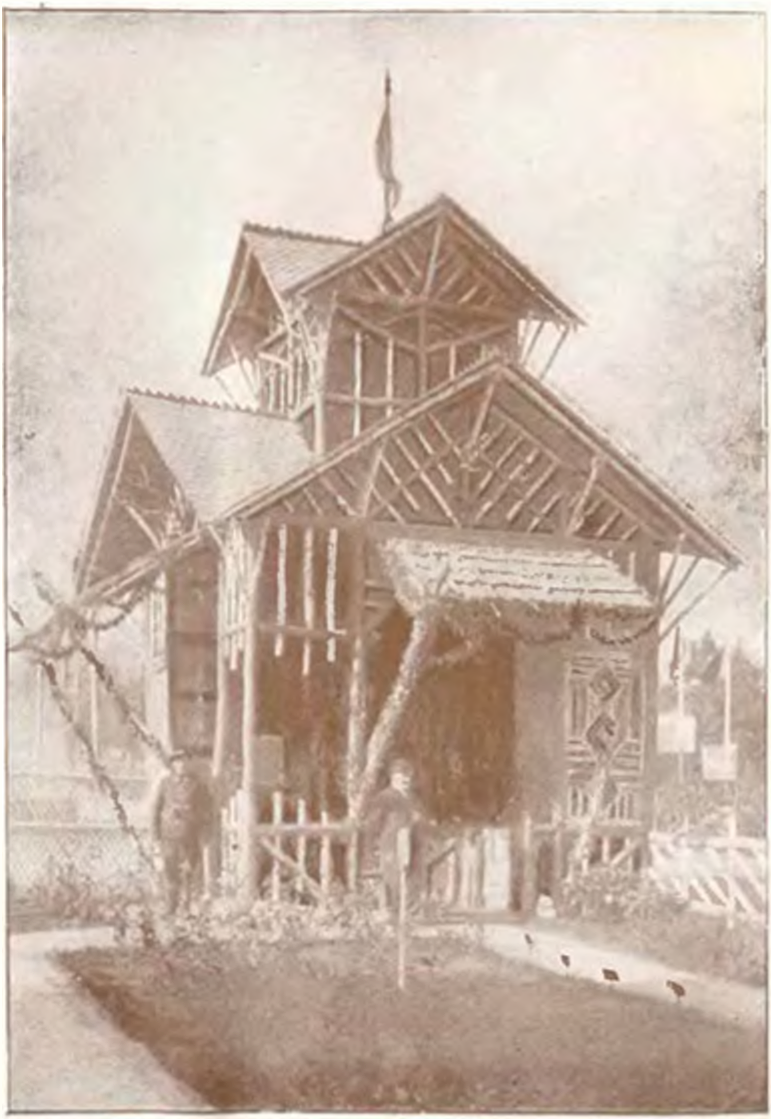

Vederea chioşcului rustic din dreapta Pavilionului Ministerului Domenielor cu pepiniera sylvică.

Vedere interioară din pavilionul Ministerului Domeniilor.

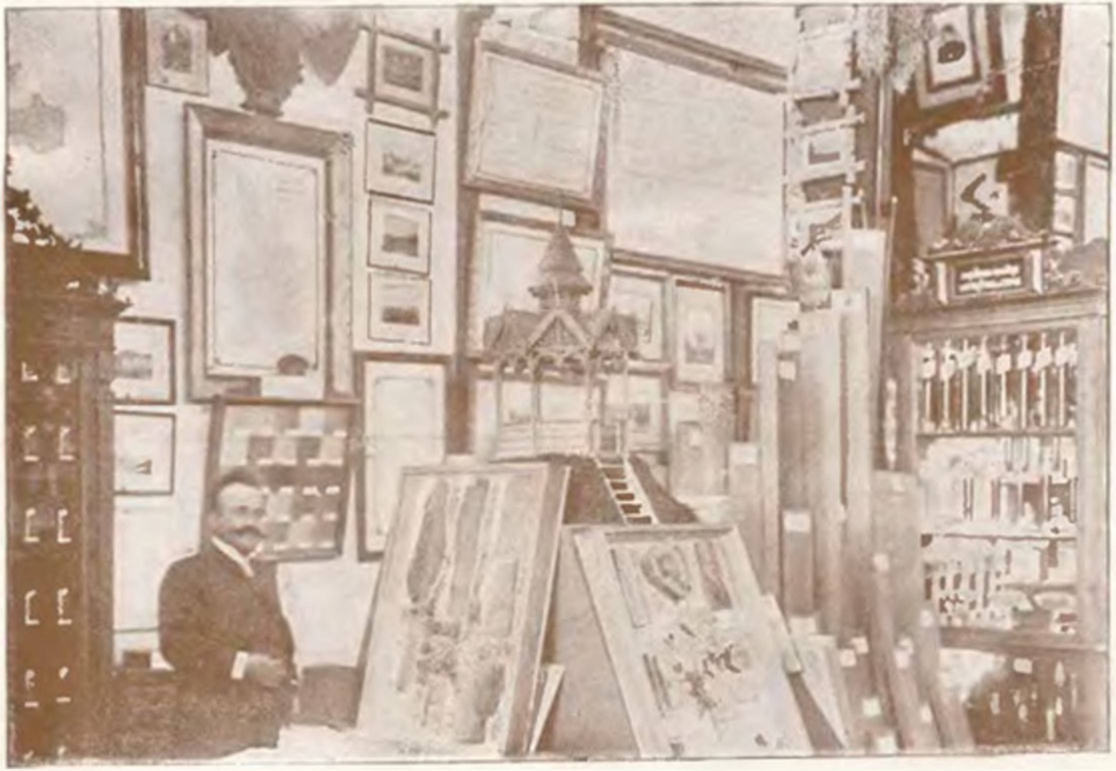

Vedere interioară din pavilionul Ministerului Domeniilor

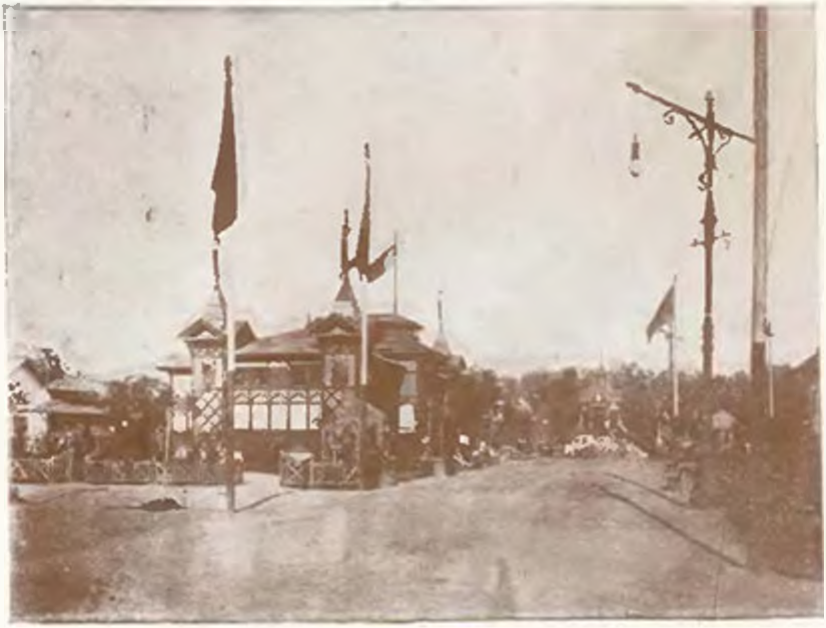

Vederea generala a Pavilionului Domeniului Coroanei.

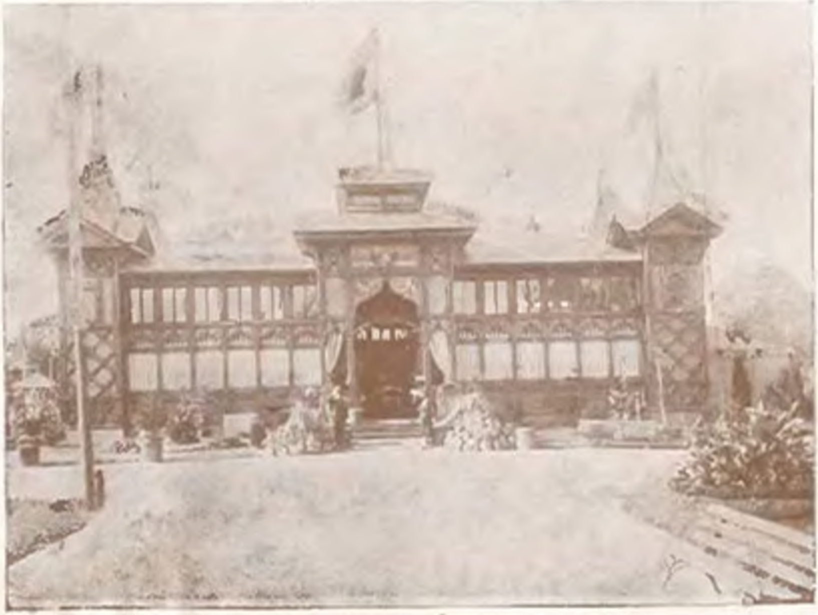

Fațada Pavilionului Domeniului Coroanei.

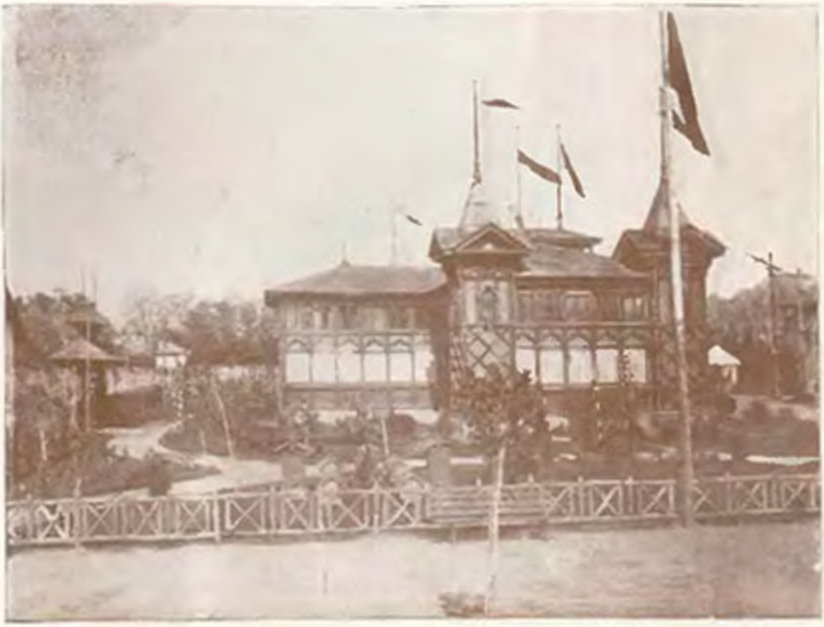

Fațada laterală a Pavilionului Domeniului Coroanei cu pepinierele de arbori pomi, vie și hameerie.

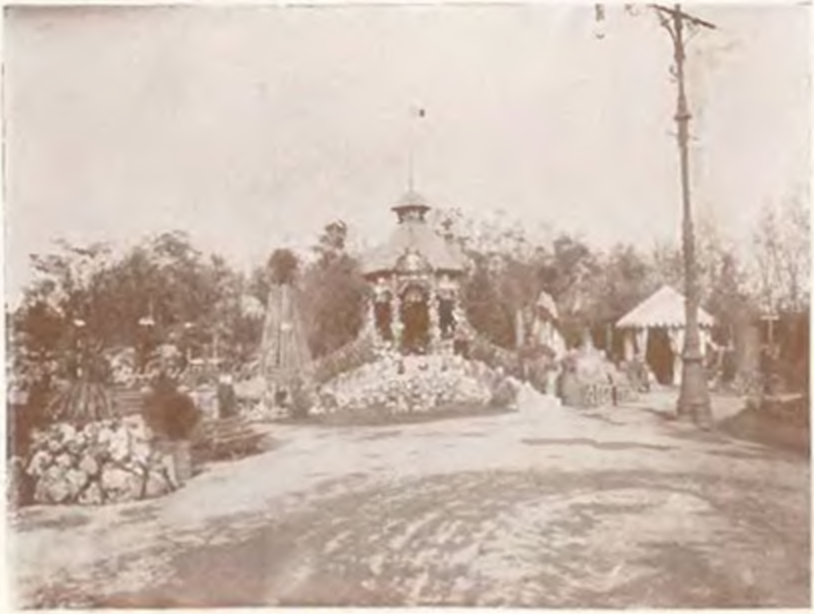

Pavilionul Fabricei de obiecte de teracotă și de olărie dela Periș.

Vedere interioară din pavilionul Domeniului Coroanei.